Bundel - Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën van 17 april 2025

1 Opening

2 Vaststellen van de agenda van 17 april 2025

3 Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure)
Deze punten worden alleen procedureel behandeld. De leden van de commissie bespreken of, op welke wijze en voor hoe lang zij deze raadsvoorstellen en onderwerpen willen bespreken. Na vaststelling van dit behandeladvies, wordt het stuk voor een volgende vergadering geagendeerd.
- Lange Termijnagenda commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 17 april 2025
- Ingekomen agenderingen commissie VBF 17 april 2025

3.1 Raadsvoorstel Kwantitatieve indicatoren Samen Stad Maken
- Dossier 4571 voorblad
- Raadsvoorstel Kwantitatieve indicatoren Samen Stad Maken
- Kwantitatieve Indicatoren Samen stad maken
- Resultaten vragenlijst Buurtbudgetten in Utrecht
- Beleidsnota Samen stad maken Geen Utrecht zonder U (na verwerking amendementen) met wijzigingen indicatoren zichtbaar

3.2 Concept ontwerp programmabegroting 2025-2028 HUA en kadernota 2024 ter zienswijze, en jaarstukken 2023 HUA (Raadsvoorstel volgt)
- HUA - Jaarverslag 2024 - Definitief zonder persoonlijke handtekening
- HUA - Kadernota 2025
- HUA - Ontwerp Programmabegroting 2026 - 2029

3.3 Begroting BghU (Raadsvoorstel volgt)
- Aanbiedingsbrief Utrecht jaarstukken 2024, begrotingswijziging 2025 en ontwerpbegroting 2026
- Ontwerpbegroting 2026 en mj-perspectief 2027-2029
- Bijlage notitie begrotingswijziging 2025
- GR BghU, accountantsverslag 2024 def-versie 31-03-2025
- GR BghU, jaarstukken incl. controleverklaring 2024 def-versie 31-03-2025

3.4 Begroting VRU en Jaarstukken VRU (Raadsvoorstel volgt)
- Aanbiedingsbrief voorlopige jaarstukken VRU 2024 ontwerpbegroting VRU 2026 en geactualiseerde begroting VRU 2025 (versie 15-4-2025)
- Bijlage A - Voorlopige jaarstukken VRU 2024
- Bijlage B - Ontwerpbegroting VRU 2026 en geactualiseerde begroting VRU 2025 (versie 15-4-2025)
- Bijlage C - Overzicht zienswijzen kadernota VRU 2026
- Bijlage D - Infographic jaaroverzicht VRU 2024

3.5 Raadsvoorstel met de uitwerking van de adviezen van de werkgroep Werkdruk & werkwijze over de ervaren werkdruk van raadsleden.

3.6 Aanbod voor een Technische Sessie Ombudsloket

3.7 Initiatiefvoorstel 'Verlaging van de minimumleeftijd en versoepeling van het woonplaatsvereiste voor commissieleden in Utrecht'
- Dossier 4632 voorblad
- Initiatiefvoorstel Verlaging van de minimumleeftijd en versoepeling van de woonplaatsvereiste voor commissieleden in Utrecht (002)
- Wijzigingsbesluit Verordening op de raadscommissies (002)

3.8 De angel uit de verstoorde relatie tussen de supporters van FC Utrecht en de gemeente halen

3.9 Aanbod voor een Technische Sessie Rekenkamer in het kader van het lopende onderzoek naar algoritmes

3.10 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven
Tevens bijgevoegd:
Aanbiedingsbrief jaarverslag 2024 Utrechts Ombudsloket
Aanbiedingsbrief Jaarverslag 2024 Referendumcommissie
- Raadsbrieven commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 17 april 2025
- Aanbiedingsbrief jaarverslag 2024 Referendumcommissie
- Jaarverslag 2024 referendumcommissie (2)
- aanbiedingsbrief jaarverslag 2024
- jaarverslag 2024

4 Verslagen
Ter vaststelling:
Conceptverslag commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 20 maart 2025
Conceptverslag commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 20 maart 2025 (geheim deel)
Conceptverslag commissie Veiligheid Bestuur en Financiën 20 maart 2025

5 Toezeggingen/Moties
Ter vaststelling:
Lijst Toezeggingen en moties commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 17 april 2025
Lijst aangenomen moties commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 17 april 2025
Toezeggingen en motielijst commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën
Aangenomen moties commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 17 april 2025

6 Ingekomen stukken
Geen.

7 Gevolgen hoog ziekteverzuim gemeentelijke organisatie en groei van de stad
Wethouder: Streefland, Beleidsterrein: Personeel en Organisatie
Indicatieve behandeltijd: 120 minuten
Geagendeerd door: Margreet Ramaker (VVD), Ilse Raaijmakers (PvdA), Achraf Ait Daoua (D66), Bino Chirino (ChristenUnie), Ruud Maas (Volt), CDA, Mahaar Fattal (GroenLinks), Victor Paalman (Horizon)
De laatste jaren is het ziekteverzuim onder ambtenaren van de gemeente Utrecht fors gestegen. Tegelijkertijd staat de gemeente de komende jaren groei voor in aantal woningen, voorzieningen en inwoners. En met een financiële taakstelling, onder meer door te bezuinigen in de gemeentelijke organisatie. De fracties willen op basis van beantwoording van de schriftelijke vragen (zie bijlage) met de wethouder in gesprek over hoe de gemeente Utrecht aantrekkelijk blijft als werkgever en zorgt voor een veilige werkomgeving voor haar medewerkers.
De situatie bij de veegdienst wordt ook bij deze agendering betrokken, zie toevoeging beantwoording van de SV hierover.
Dossier 4588 voorblad
Beantwoording SV2025 nr 3 over Hoog ziekteverzuim ambtenaren gemeente Utrecht

7.1 SV 2025, nr. 20 Angstcultuur en racisme bij de stadsreiniging (met antwoord)
Beantwoording SV2025 nr 20 over Angstcultuur en racisme bij stadsreiniging

8 Stand van zaken digitale gezondheid gemeente Utrecht
Wethouder: Streefland, Beleidsterrein: Personeel en Organisatie
Indicatieve behandeltijd: 15 minuten
Geagendeerd door: Victor Paalman (Horizon), Achraf Aït Daoua (D66)
De agenderende partijen willen graag met elkaar en het college in debat over de digitale gezondheid van gemeente, met nadruk op IT. De agenderende partijen zijn geschrokken door de raadsbrief vorig jaar over het onverwacht aflopen van de ondersteuning van het belangrijkste systeem van de gemeente, en willen daarom meer informatie van het college over de stand van zaken. De gemeente Utrecht huurt ook nog steeds veel externe IT in, wat volgens de agenderende fracties onvoldoende toekomstbestendig is. In een samenleving waarin langzaam alles om technologie en IT gaat draaien gaan de partijen daarom graag in debat.
Dossier 4347 voorblad
Raadsbrief Evaluatie Continuïteit Zaaksysteem

9 Weerbaarheidsopgave van Utrecht
Burgemeester, Beleidsterrein: Openbare Orde en veiligheid
Indicatieve behandeltijd: 90 minuten
Geagendeerd door: Ruud Maas (Volt), ChristenUnie, CDA, DENK, VVD, PvdA, Student en Starter, D66, EenUtrecht GroenLinks
Op basis van de beantwoording van schriftelijke vragen en de opgehaalde informatie bij de technische sessie, willen de fracties graag met de burgemeester in debat over de gevolgen hiervan voor Utrechters en de Utrechtse gemeenschap.
Dossier 4600 voorblad
Beantwoording SV2025 nr 11 Is Utrecht al een veerkrachtige en weerbare samenleving

10 Turks Koffiehuis in Transwijk

Indicatieve behandeltijd: 45 minuten
Geagendeerd door: Gert Dijkstra (EenUtrecht), Yvonne Hessels (Utrecht Solidair), Raphaël Klijn (UtrechtNu!) en Mahmut Sungur (DENK).
Het gaat hier n.a.v. de handhaving (in 2019) door de gemeente bij het Turks koffiehuis in Transwijk over (i) het zorgvuldig handhaven op horecavergunningen en (ii) de reactie van de gemeente op de uitspraken hierover van de Rechtbank en de Raad van State (RvS).
De Rechtbank (23 maart 2020) heeft de exploitant in het gelijkgesteld en aangegeven dat de gemeente ten onrechte in juni 2019 het koffiehuis heeft gesloten (het onthouden van een nieuwe vergunning voor één jaar) waardoor de exploitant zijn zaak niet aan een derde kon overdoen. Nadien heeft de RvS tot twee keer toe (3 november 2021 en 20 december 2023) de gemeente wederom in het ongelijk gesteld; ook het intrekken van de vergunning had niet mogen plaatsvinden. De juridische procedures spelen nu zes jaar. Op dit moment is de schadeafhandeling nog onder de rechter, maar dat kan nog heel lang duren. Na alle ellende voor de betrokkenen en de enorme kosten bij de gemeente willen de agenderende fracties graag een debat met elkaar en met het college over de volgende vragen:
1. Past hier een excuus van de gemeente omdat eerherstel, ook naar de omgeving toe, voor de betrokkenen en ook voor het vertrouwen in de overheid er echt toe doen?
2. Hoe lang moet je als gemeente nog deze zaak voor de rechter willen brengen of past hier een schadevergoeding in goed overleg, al was het maar omdat de kosten ambtelijk anders weer een veelvoud gaan zijn?
3. Welke lessen kunnen we hieruit trekken? Wat betekent dit bijvoorbeeld voor de handhaving, de juridische vervolgaanpak en hoe de gemeente kan voorkomen dat een eenmaal in gang gezet juridisch traject ten onrechte hetzelfde pad blijft doorlopen?

Dossier 4599 voorblad

Beantwoording SV2024 nr 136 over Hoe verder met Turks Koffiehuis Transwijk

10.1 SV 2021 nr. 285 Sluiting koffiehuis, intrekking vergunning en uitsluiting vanwege BINGO (met antwoord)

Beantwoording SV 2021 nr 285 over Sluiting koffiehuis, intrekking vergunning en uitsluiting vanwege BINGO.docx

10.2 Raadsbrief Toelichting beantwoording schriftelijke vragen 2021 nr 285 over Koffiehuis

Raadsbrief Toelichting beantwoording schriftelijke vragen 2021 nr 285 over Koffiehuis.docx

11 Opkomstbevordering bij verkiezingen
Burgemeester, Beleidsterrein: Burgerzaken
Indicatieve behandeltijd: 90 minuten
Geagendeerd door: Iskender Şimşek (DENK), Ilse Raaijmakers (PvdA) en Achraf Ait Daoua (D66), Ruben Snijder (Student en Starter), Gert Dijkstra (EenUtrecht), Mahaar Fattal (GroenLinks), Bert van Steeg (CDA), Ruud Maas (Volt), Margreet Ramaker (VVD) en de Partij voor de Dieren
De fracties van DENK, PvdA, D66, Student en Starter, EenUtrecht, GroenLinks, CDA, Volt, VVD en Partij voor de Dieren willen in gesprek over de instrumenten die de gemeente kan inzetten om de opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen te vergroten. Ook willen we kijken wat van eerdere verkiezingen geleerd kan worden en hoe doelgroepen die bij gemeenteraadsverkiezingen niet komen stemmen het best geïnformeerd kunnen worden.

Dossier 4587 voorblad

11.1 SV 2025, nr 48 Opkomstbevordering gemeenteraadsverkiezingen 18 maart 2026

SV 2025_48_ opkomst gemeenteraadsverkiezingen 2026

LANGE TERMIJNAGENDA COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

Onderwerp	Beleidsveld	Portefeuille houder	Planning aanbieden aan raad	Fatale termijn Raads-besluit	Datum aange-boden	Beoogd kwartaal commissie proce-dureel	Beoogd kwartaal commissie inhoudelijk	Beoogd kwartaal raads-behandeling	Toelichting wijziging planning
Raadsvoorstel Kwantitatieve indicatoren Samen stad maken	Participatie	Wethouder Oosters	2025 Q1			2025 Q2	2025 Q2	2025 Q2	
Veiligheidsregio Utrecht (VRU) zienswijze ontwerpbegroting VRU 2027 en jaarstukken 2025	Openbare Orde en Veiligheid	Burgemeester Dijksma	2026 Q2	22-06-2026		2026 Q2	2026 Q2	2026 Q2	
Zienswijze meerjarenbegroting BghU 2026 - 2029	Financiën	Wethouder Schilderman	2025 Q2						
Voorjaarsnota 2025, eerste bestuursrapportage 2025 en meelopende stukken	Financiën	Wethouder Schilderman	2025 Q2						
Jaarstukken 2024 en Resultaatbestemming	Financiën	Wethouder Schilderman	2025 Q2						

LANGE TERMIJNAGENDA COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

Nota Verbonden Partijen	Financiën	Wethouder Schilderman	2024 Q4				2024 Q4	2024 Q4	20242205 Op verzoek van de adviescommissie wordt de nota verbonden partijen na de zomer geagendeerd om in gesprek met de adviescommissie de nota te verfijnen. De planning voor de nota verbonden partijen is daarom aangepast naar Q4 2024.
Veiligheidsregio Utrecht (VRU) zienswijze ontwerpbegroting VRU 2026 en jaarstukken 2024	Openbare Orde en Veiligheid	Burgemeester Dijksma	2025 Q2	12-06-2025		2025 Q2	2025 Q2	2025 Q2	
Zienswijze kadernota 2027 VRU (Veiligheidsregio Utrecht)	Openbare Orde en Veiligheid	Burgemeester Dijksma	2025 Q4			2026 Q1	2026 Q1	2026 Q1	
Actualisatie financiële verordening	Financiën	Wethouder Schilderman	2026 Q4				2026 Q4	2026 Q4	20250303 Was Q4 2024, wordt Q4 2026. De financiële verordening zal worden opgenomen in het overdrachtsdossier, de

									planning is daarom aangepast naar Q4 2026.
Nota WAAVA	Financiën	Wethouder Schilderman	2025 Q2			2025 Q2	2025 Q2	2025 Q2	20250303 Was Q4 2024, wordt Q2 2025. De operationalisatie van de Nota WAAVA op ambitie rond circulariteit wordt verder uitgewerkt. Daarnaast vindt hierover gesprek met de accountant plaats. De planning van de nota WAAVA is daarom aangepast naar Q2 2025.

Agenderingen Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën
(Ter vaststelling op 17 april 2025)

Stukken afkomstig vanuit het college		
Datum: 19 maart 2025 Soort stuk: Raadsvoorstel Kwantitatieve indicatoren Samen Stad Maken Beleidsterrein: Samen Stad Maken Wethouder: Eva Oosters	Juni 2024 stelde de raad de beleidsnota 'Samen stad maken - geen Utrecht zonder U' vast en nam zij motie 2024-249 'Samen de stad scherper maken' aan. De motie roept op een aantal kwantitatieve indicatoren te formuleren. Met het raadsvoorstel dat nu voorligt, geeft het college uitwerking aan de motie en vraagt ze de raad deze kwantitatieve indicatoren vast te stellen. Dit ter invulling en uitwerking van de indicatoren in de al vastgestelde beleidsnota. De indicator 'sociale cohesie' komt te vervallen en de beleidsnota wordt conform de voorstellen gewijzigd. Beslistermijn: het college spreekt *de voorkeur* uit voor een raadsbesluit voor de zomer 2025, vanwege een voor Q1 2026 toegezegde 1e monitor.	Voorstel: 1. Agenderen voor de commissie VBF van 5/22 juni 2025 2. Tijd: 30 min.
Datum: 3 april 2025 Soort stuk: nog te ontvangen Raadsvoorstellen Het Utrechts Archief (HUA) Beleidsterrein: Personeel & organisatie Wethouder: Rachel Streefland	Wethouder Streefland vraagt om de volgende 2 agendapunten voor de commissie van 5 juni te agenderen. - Allereerst het raadsvoorstel Zienswijze Ontwerp Programmabegroting van Het Utrechts Archief (HUA) 2026-2029 en de Kadernota 2025 waarin de raad zich d.m.v. een zienswijze kan uitspreken over de begroting. De raad heeft de stukken van het HUA ontvangen. We verwachten het raadsvoorstel voor 10 mei te kunnen aanbieden. Daarnaast wordt het Raadsvoorstel Wijziging van de drie partijen gemeenschappelijke regeling aangeboden. In het kader van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) moeten alle regelingen gewijzigd worden voor 1 juli 2024. De raad heeft op 12 december 2024 haar reactie op dit voorstel gegeven via amendement A235 en motie M515. Inmiddels is de regeling	Voorstel: 1. Agenderen voor de commissie VBF van 5 juni 2025 2. Deze beide voorstellen in samenhang behandelen. 3. Tijd voor beide voorstellen: 45 minuten

	aangepast en wordt deze nu voor definitieve vaststelling aan de raad aangeboden. We verwachten dit raadsvoorstel ook voor 10 mei te kunnen aanbieden aan de raad. Beslistermijn: Voor beide raadsvoorstellen geldt dat behandeling in de commissie VBF van 5 en raad van 12 juni *nodig* is om de zienswijze mee te kunnen nemen in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de HUA van 7 juli.	
Datum: 3 april 2025 Soort stuk: nog te ontvangen Raadsvoorstel Zienswijze over de begroting van BghU Beleidsterrein: Financiën Wethouder: Susanne Schilderman	Wethouder Schilderman doet de commissie het verzoek om een agendapunt voor de commissie VBF van 5 juni te agenderen. Het betreft het raadsvoorstel m.b.t. de zienswijze op de reguliere jaarlijkse begroting van de BghU waarin de raad door middel van een zienswijze zich kan uitspreken over de begroting. We verwachten het raadsvoorstel uiterlijk in de week van 12 mei te kunnen aanbieden. Beslistermijn: Behandeling in de commissie van 5 juni en raad van 12 juni is *noodzakelijk* om de zienswijze te kunnen meenemen in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de BghU op 9 juli.	Voorstel: 4. Agenderen voor de commissie VBF van 5 juni 2025 5. Tijd: 30 min.
Datum: 7 april 2025 Soort stuk: nog te ontvangen Raadsvoorstel voorlopige jaarstukken VRU 2024, de ontwerpbegroting VRU 2026 en de geactualiseerde begroting VRU 2025. Beleidsterrein: Openbare Orde en Veiligheid Burgemeester	De burgemeester vraagt om de volgende agendapunten voor de commissie van 5 juni te agenderen De burgemeester vraagt om de volgende agendapunten voor de commissie van 5 juni te agenderen Recent ontving de raad van de VRU de voorlopige jaarstukken VRU 2024, ontwerpbegroting VRU 2026 en geactualiseerde begroting VRU 2025. De jaarstukken zijn aangepast naar aanleiding van de zienswijzen die gemeenteraden eerder dit jaar hebben ingediend. Als raad wordt u in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen op deze financiële stukken. Deze zienswijze moet uiterlijk 24 juni kenbaar gemaakt worden aan het bestuur van de VRU. Voor dit raadsvoorstel geldt daarom dat behandeling in de commissie VBF van 5 en raad van 12 juni *nodig* is.	Voorstel: 1. Agenderen voor de commissie VBF van 5 juni 2025 2. Tijd: 30 min.

	U kunt het raadsvoorstel met de conceptbrief zienswijze één of twee weken na het meireces verwachten, zodat dit in de raadscommissie VBF van 5 juni behandeld kan worden.	

Stukken afkomstig van de Werkgroep werkdruk en werkwijze		
Datum: 8 april 2025 Soort stuk: Raadsvoorstel met de uitwerking van de adviezen van de werkgroep Werkdruk & werkwijze over de ervaren werkdruk van raadsleden. Beleidsterrein: Werkgroep werkdruk & werkwijze	In opdracht van het Dagelijks Bestuur (DB) van de raad werkt de werkgroep 'Werkdruk & werkwijze' aan een uitwerking van de adviezen van het rapport van Necker over de ervaren werkdruk van raadsleden. Zo spoedig als mogelijk, waarschijnlijk half mei, wordt deze uitwerking in de vorm van een raadsvoorstel naar de raad verstuurd. Het DB en de werkgroep verzoeken de commissie dringend dit raadsvoorstel vóór het zomerreces te behandelen, zodat eventuele wijzigingen direct ná het zomerreces kunnen ingaan. Ze stellen hierbij een behandeltijd van 150 minuten voor. *Beslistermijn:* Voor een raadsbesluit voor de zomer is behandeling in de commissie op 5 juni (reguliere commissie, 2 dagdelen) of 26 juni (veegcommissie, 1 dagdeel) en veegraad van 17 juli *nodig*.	Voorstel: 1. Inplannen op de commissie van de 5 juni 2025 2. Tijd: 120 min.

Stukken afkomstig van het Utrechts Ombudsloket		
Datum: 3 april 2025 Soort stuk: Aanbod voor een technische sessie	Conform de gemaakte afspraken omtrent de evaluatie van het Utrechts Ombudsloket wordt u uitgenodigd voor een technische sessie over dit onderwerp, vanmiddag ontvangt u de uitnodiging. Voorstel is om deze technische sessie te laten plaatsvinden op de VBF-Rib-avond van dinsdag 20 mei.	Voorstel: 1. Inplannen op de Rib-avond van 20 mei. 2. Tijd: 60 min.

Agenderingen Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën
(Ter vaststelling op 17 april 2025)

Stukken afkomstig vanuit de commissieleden		
Datum: 9 april 2025 Soort stuk: Initiatiefvoorstel 'Verlaging van de minimumleeftijd en versoepeling van de woonplaatsvereiste voor commissieleden in Utrecht' Ruben Snijder (Student & Starter)	Met dit initiatiefvoorstel vraagt Ruben Snijder (Student & Starter) de raad te besluiten de Verordening op de raadscommissies te wijzigen. Met de wijziging worden de eisen aan commissieleden op 2 punten versoepeld: - de leeftijdsgrens wordt verlaagd van 18 naar 16 jaar - Voor de verplichting om ingezetene van Utrecht te zijn is en ontheffing voor 6 maanden, met mogelijkheid op verlening, mogelijk.	Voorstel: 1. Inplannen op de commissie van 5/22 juni 2025 2. Tijd: 60 min.
Datum: 10 april 2025 Soort stuk: De angel uit de verstoorde relatie tussen de supporters van FC Utrecht en de gemeente halen, agendering voor een Rib Beleidsterrein: Openbare Orde en Veiligheid Burgemeester	Recent stelde de fractie van Stadsbelang Utrecht schriftelijke vragen, omdat wij al een langere periode merken dat de relatie tussen de supporters van FC Utrecht en de gemeente niet al te best is. Als reactie op die vragen stelde het college dat zij geen redenen zien om dit te doen. Vanuit de supportersvereniging (SVFCU) is er een stevige reactie gekomen, waarna de burgemeester terugsloeg met haar eigen reactie, waarop SVFCU zich genoodzaakt voelde om nogmaals te reageren. Tot ons spijt kunnen wij concluderen dat wij ons gelijk hebben gekregen dat de relatie tussen supporters van FC Utrecht en de gemeente inderdaad niet best is. Zoals het er nu uitziet gaat er weinig vooruitgang komen in deze uiteengelopen brievenwisseling. Deze RIB is dan ook bedoeld om de angel uit de relatie te halen. Door een aantal vertegenwoordigers van de supportersverenigingen en de burgemeester in een ruimte te krijgen, kunnen zij hopelijk de dialoog aangaan om de gespannen relatie te verbeteren. De stad, supporters, club en gemeente hebben elkaar allemaal nodig. Aan ons als raads- en commissieleden is het om de dialoog te bevorderen en niet te escaleren.	Voorstel: 1. Agenderen voor een RIB-avond 2. Tijd: 90 minuten

	Door supportersverenigingen de mogelijkheid te bieden om hun ongenoegen te uiten over het handelen van de burgemeester, kunnen wij als raad, maar ook het college, beter inzicht krijgen in wat er precies speelt en wat wij kunnen doen. Daarentegen is het ook een mogelijkheid om vanuit de gemeente duidelijk te maken wat er wordt verwacht van de supportersverenigingen. Het is de bedoeling dat de SVFCU en de gemeente tweemaal per seizoen een overleg voeren. Voor zover ons bekend is hebben deze overleggen niet plaats gevonden. Laten we weer met elkaar praten, niet over elkaar.	
Stukken afkomstig van de Rekenkamer		
Datum: 9 april 2025 Soort stuk: Aanbod voor een Raadsbijeenkomst / technische sessie Rekenkamer	De Rekenkamer nodigt de raad uit voor een raadsbijeenkomst / technische sessie in het kader van het lopende onderzoek naar algoritmes. Het doel van dit onderzoek is om inwoners, raadsleden en andere belanghebbenden inzicht te geven in hoe de gemeente omgaat met algoritmes en welk beleid hiervoor is geformuleerd. Het gaat hierbij om het verantwoord toepassen van algoritmes, waarbij rekening wordt gehouden met de risico's ervan. Voor dit onderzoek werken we samen met onderzoeksbureau PBLQ. Tijdens het onderzoek willen we de gemeenteraad met een groepsbijeenkomst betrekken bij en bevragen over dit onderwerp, in het bijzonder beredeneerd vanuit hun kaderstellende en controlerende rol. M.b.v. een fictieve casus gebaseerd op inzichten gedurende het onderzoek gaan we met raadsleden in gesprek over hun rol bij vraagstukken rond algoritmes.	Voorstel: 1. Inplannen op de Rib-avond (VOWE/EDVW) van 17 juni van 18.00-19.30 uur 2. Tijd: 90 min. Idealiter is 90 min. beschikbaar om deze raadsbijeenkomst (volgens een beproefd concept van PBLQ) te kunnen uitvoeren.

Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën

Dossiernummer	4571
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 april 2025
Agendapunt	3.1
Titel	Raadsvoorstel Kwantitatieve indicatoren Samen Stad Maken
ID	4793
Behandelend ambtenaar	Veerle Oude Alink
Telefoon	06 34609878
E-mail	veerle.oudealink1@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	Stad Utrecht
Thema	Bestuur en ondersteuning
Portefeuillehouder	Wethouder Oosters
Beleidsveld	Samen Stad Maken
Referendabel	Ja
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Jelmer Lok/Cie Veiligheid, Bestuur en Financiën
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën	17 april 2025

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Kwantitatieve indicatoren Samen Stad Maken

Beleidsveld	Samen Stad Maken
Organisatieonderdeel	Wijken
Opsteller	Veerle Oude Alink
Kenmerk	30179711
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Ter invulling en uitwerking van de eerder opgestelde indicatoren in de ‘beleidsnota Samen Stad Maken – Geen Utrecht zonder U’ kwantitatieve effectindicatoren vast te stellen, zoals opgenomen in de bijlage ‘Indicatoren Samen stad maken’, waarbij de indicator ‘sociale cohesie’ is vervallen en met als belangrijkste onderdelen:
   a. Rapportcijfer voor Samen stad maken namens respondenten/deelnemers
   b. % respondenten/deelnemers dat invloed ervaart op ontwikkelingen in de stad, buurt of straat
   c. Aantal projecten dat gebruik heeft gemaakt van het Kompas van Zeggenschap
   d. % Utrechters dat betrokken is in de buurt door één of meerdere buurtactiviteiten (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting)
   e. % respondenten/deelnemers dat het gevoel heeft dat zij zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen om taken of activiteiten van de gemeente op te pakken.
   f. % respondenten/deelnemers dat het gevoel heeft dat het college van b en w in hun besluiten zoveel mogelijk rekening houden met verschillende belangen.
   g. % Utrechters dat vertrouwen heeft in de lokale overheid (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting)
   h. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente vertrouwen geeft aan Utrechters
   i. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente werkt aan goede relaties met Utrechters door zelf naar de Utrechters toe te gaan
   j. % Utrechters dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is in het contact met inwoners (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting)
   k. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is
   l. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente durft los te laten, nieuwe dingen probeert, een grens trekt (toont lef)
   m. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente moeite doet om naar zoveel mogelijk verschillende Utrechters te luisteren
   n. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente blijft leren en zich probeert te verbeteren,

   en hiertoe de ‘beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U’ als volgt te wijzigen:
   De tabel op pagina 34 wordt vervangen door de tabel in de bijlage ‘Indicatoren Samen stad maken’.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting

In de beleidsnota *Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U* is aangegeven dat elke twee jaar de leidende principes en het kompas voor zeggenschap worden geëvalueerd en de raad een monitor aangeboden krijgt waarin de doelstellingen worden gemeten. De eerste monitor zal begin 2026 worden aangeboden aan de raad. Met dit raadsvoorstel worden de indicatoren aan de raad ter besluitvorming voorgelegd, conform de afspraken van Sturen en Verantwoorden. De kern van de monitor is dat de doelstellingen van het beleid worden gemeten aan de hand van diverse effectindicatoren, die afgeleid zijn van verschillende methodes. Op die manier is het mogelijk om nauwkeurig de effecten van het beleid te monitoren.

Context

Aanleiding

In juni 2024 heeft de raad de beleidsnota *Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U* vastgesteld. In deze beleidsnota is een aantal indicatoren opgenomen.
Bij besluitvorming van de beleidsnota is motie 249/2024 ‘Samen de stad scherper maken’ aangenomen. Deze motie roept op om kwantitatieve indicatoren te formuleren over het gebruik van het kompas en ervaringsindicatoren met een schaal. Dit is een uitwerking van de indicatoren uit de vastgestelde beleidsnota. Met dit raadsvoorstel wordt uitvoering gegeven aan deze motie.

Juridische context

De raad is op grond van de Gemeentewet bevoegd om kaders, zoals neergelegd in deze beleidsnota, vast te stellen.

Beslistermijn

Aan de raad is toegezegd om in Q1 2025 kwantitatieve indicatoren voor Samen stad maken toe te sturen. De eerste monitor zal begin 2026 worden aangeboden aan de raad. Daarom heeft het de voorkeur om de indicatoren voor het zomerreces, dus uiterlijk in de raadsvergadering van 17 juli, vast te stellen.

Beoogd effect

Met de vaststelling van kwantitatieve indicatoren wordt gemonitord in hoeverre de uitvoering van beleidsnota *Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U* bijdraagt aan de vastgestelde doelstellingen:

1. Utrechters hebben meer zeggenschap over beleid, plannen en uitvoering in hun stad.
    a. Utrechters hebben meer eigenaarschap
    b. Een bredere belangenafweging in besluitvorming van college en raad
2. De gemeente is een betrouwbare samenwerkingspartner voor Utrechters

Hierdoor wordt de lokale democratie versterkt en sluiten de plannen en uitvoering aan bij het vraagstuk en de mensen voor wie we het doen.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

Juni 2024	Beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U
	Motie M249 'Samen de stad scherper maken’

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Ter invulling en uitwerking van de eerder opgestelde indicatoren in de 'beleidsnota Samen Stad Maken – Geen Utrecht zonder U' kwantitatieve effectindicatoren vast te stellen, zoals opgenomen in de bijlage 'Indicatoren Samen stad maken', waarbij de indicator 'sociale cohesie' is vervallen en met als belangrijkste onderdelen: a. Rapportcijfer voor Samen stad maken namens respondenten/deelnemers b. % respondenten/deelnemers dat invloed ervaart op ontwikkelingen in de stad, buurt of straat c. Aantal projecten dat gebruik heeft gemaakt van het Kompas van Zeggenschap d. % Utrechters dat betrokken is in de buurt door één of meerdere buurtactiviteiten (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting) e. % respondenten/deelnemers dat het gevoel heeft dat zij zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen om taken of activiteiten van de gemeente op te pakken. f. % respondenten/deelnemers dat het gevoel heeft dat het college van b en w in hun besluiten zoveel mogelijk rekening houden met verschillende belangen. g. % Utrechters dat vertrouwen heeft in de lokale overheid (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting) h. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente vertrouwen geeft aan Utrechters i. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente werkt aan goede relaties met Utrechters door zelf naar de Utrechters toe te gaan j. % Utrechters dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is in het contact met inwoners (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting) k. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is l. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente durft los te laten, nieuwe dingen probeert, een grens trekt (toont lef) m. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente moeite doet om naar zoveel mogelijk verschillende Utrechters te luisteren n. % respondenten/deelnemers dat vindt dat de gemeente blijft leren en zich probeert te verbeteren, en hiertoe de 'beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U' als volgt te wijzigen: De tabel op pagina 34 wordt vervangen door de tabel in de bijlage 'Indicatoren Samen stad maken'.
Argumenten	
1.1	Door de grote hoeveelheid effectindicatoren en verschillende methoden is het effect van de beleidsnota nauwkeurig te monitoren.
	De monitor zal worden opgebouwd op basis van de doelstellingen, waarvan het effect met diverse methodes gevuld wordt: de Inwonersenquête, vragenlijst bij het Bewonerspanel (incl. straatinterviews), ervaringsonderzoek en deskresearch. Aangezien deze metingen over verschillende groepen gaan (en daardoor ook verschillende mate van betrokkenheid en rollen), leidt dit tot verschillende effectindicatoren. Het is niet mogelijk om deze scores bij elkaar op te tellen. De effectindicatoren bepalen de opbouw van de monitor. Hierdoor is tevens nauwkeurig te monitoren per groep waar verbetering zich al voordoet en waar nog niet. De monitoring is uitgebreider dan bij andere beleidsterreinen het geval is. Bij Samen stad maken staat leren en verbeteren centraal; het is een beweging in de genen en de systemen van de gehele gemeente Utrecht. Reflectie vanuit

	Utrechters is de basis om te kunnen leren en deze beweging te kunnen maken. Juist in de eerste jaren van het nieuwe beleid is het belangrijk om uitgebreid te monitoren. Op termijn kan gekeken worden of dit minder kan.
1.2	De overlap met de monitoring van andere programma's wordt beperkt
	In de beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U wordt de score voor sociale cohesie uit de Inwonersenquête genoemd als indicator voor het leidende principe ‘duurzame relaties’. Voorgesteld wordt om deze indicator te schrappen, omdat deze bij het programma inclusie en diversiteit al wordt gemonitord. Hiermee wordt de overlap met de monitoring van andere programma's beperkt
1.3	De al geformuleerde kwantitatieve indicatoren uit de beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U blijven gehandhaafd.
	Naar aanleiding van M240/2024 ‘Samen de stad scherper maken’ zijn de indicatoren uit de beleidsnota Samen stad maken nader ingevuld en uitgewerkt door deze kwantitatief te formuleren. De indicatoren die al kwantitatief waren geformuleerd blijven gehandhaafd.
1.4	Al bestaande data wordt zoveel mogelijk gebruikt
	Er is gekeken welke data al wordt verzameld en in hoeverre deze data ook gebruikt kan worden voor de monitoring van de beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U. Daarom zijn er drie indicatoren opgenomen, die aansluiten bij de Inwonersenquête: % Utrechters dat betrokken is in de buurt door één of meerdere buurtactiviteiten, % Utrechters dat vertrouwen heeft in de lokale overheid en % Utrechters dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is in het contact met inwoners Deze zijn naast de monitor ook te volgen via de Programmabegroting. De overige indicatoren worden nog niet elders uitgevraagd. Hiervoor wordt dus zelf data verzameld.
1.5	Het aantal indicatoren wordt zoveel mogelijk beperkt
	In de beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U wordt genoemd dat er voor de monitoring verschillende groepen onderscheiden worden, waaronder de medewerkers van de gemeente Utrecht die samen stad maken. Er is voor gekozen om medewerkers niet op te nemen in de monitor. Wel wordt een intern medewerkersonderzoek uitgevoerd naar hoe ambtenaren Samen stad maken ervaren en welke ondersteuning zij nodig hebben. Dit als onderdeel van het leren binnen de organisatie en het kunnen bijsturen vanuit het programma.
Kanttekeningen/Risico’s	
1.1	Effect van het beleid op de geformuleerde doelstellingen is een kwestie van lange adem, waardoor vooruitgang beperkt kan lijken.
	De doelstellingen worden niet van de ene op de andere dag bereikt, maar deze zullen pas zichtbaar zijn over een langere tijdsperiode. Omdat er daarnaast bij een aantal indicatoren de afgelopen jaren een dalende lijn te zien is, verwachten we over een periode van vier jaar een bescheiden vooruitgang. Hier is rekening mee gehouden bij het bepalen van de streefwaarden. Als er onvoldoende tijd wordt uitgetrokken (jaren), kan de conclusie zijn: het werkt niet, we stoppen ermee. Daarom wordt de beleidsnota organisatiebreed geïmplementeerd voor de lange termijn. Een gedrags- en cultuurverandering is nodig. Dat is moeilijk te realiseren. Stap voor stap, in het dagelijkse werk met elkaar aan de slag en van elkaar leren. Door steeds reflecties op te halen (zie met name ‘ervaringsonderzoek’), kan het kleine leren in projecten verbonden worden aan het grote leren in de monitor die input kan zijn om het beleid aan te passen.
1.2	Niet bij elke indicator zijn de streefwaarden al te bepalen.
	De meeste indicatoren zijn een kwantitatieve invulling van de indicatoren uit de beleidsnota Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U en hebben dus geen resultaat uit het verleden. Daarom is niet van elke effectindicator een nulmeting

	bekend. Hierdoor zijn ook de streefwaarden nog niet te bepalen. De eerste volledige monitor zal begin 2026 worden aangeboden aan de raad.

Financiën
De kosten voor de monitoring van beleidsnota *Samen stad maken – Geen Utrecht zonder U* bedragen €14.194,- en vallen onder het beschikbare programmabudget van Samen stad maken. Het programmabudget voor Samen stad maken is onderdeel van het programma Betrouwbare overheid met als hoofddoelstelling Betrokken Utrechters.

Vervolg
In de beleidsnota Samen stad maken is aangegeven dat de raad een monitor aangeboden krijgt waarin de doelstellingen worden gemeten. Het voorstel voor deze monitor ligt nu voor; bij vaststelling door de raad vormt dit de basis waarop de data wordt verzameld waarmee de monitor wordt gevuld. De monitor zal tweejaarlijkse worden herhaald, gezamenlijk met de evaluatie van het kompas voor zeggenschap en de leidende principes voor houding en gedrag. Als in de uitwerking van vragenlijst voor de monitor blijkt dat indicatoren anders geformuleerd moeten worden, dan wordt dit opnieuw aan de raad voorgelegd, gekoppeld aan monitor begin 2026.

Samen stad maken
‘Gemeente aan zet’ van toepassing, er is niet samengewerkt met Utrechters voor dit voorstel.

Communicatie
De gewijzigde beleidsnota wordt gepubliceerd op www.utrecht.nl

Referendabel
De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is van toepassing.

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming:
- Indicatoren Samen stad maken

Bijlagen informatie:
- Resultaten vragenlijst Buurtbudgetten in Utrecht
- Beleidsnota Samen Stad Maken – Geen Utrecht Zonder U! (met wijzigingen zichtbaar)

Instrument	Effect-indicator voor monitor SSM	0-meting 2023	Een-meting 2025 (Inwonersenquête is streefwaarde)	Vervolg-meting 2027 (streefwaarde)
Tevredenheid Samen stad maken				
Bewonerspanel + straatinterviews	Rapportcijfer SSM - Bewoners	-	6,0	6,2
Ervaringsonderzoek*	Rapportcijfer SSM - Betrokkenen	-	-	-
Doelstelling 1: Utrechters hebben meer zeggenschap over beleid, plannen en uitvoering in hun stad.				
Bewonerspanel + straatinterviews	% respondenten dat invloed ervaart op ontwikkelingen in de stad, buurt of straat.	-	22%	24%
Ervaringsonderzoek*	% deelnemers dat invloed ervaart op ontwikkelingen in de stad, buurt of straat.	-	-	-
Deskresearch	Aantal projecten dat gebruik heeft gemaakt van het Kompas van Zeggenschap	-	-	-
Doelstelling 1a: Utrechters hebben meer eigenaarschap				
Inwonersenquête	% Utrechters dat betrokken is in de buurt door één of meerdere buurtactiviteiten. (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting)	54%	55%	57%
Bewonerspanel + straatinterviews	% respondenten dat het gevoel heeft dat zij zelf verantwoordelijkheid kunnen	-	25%	27%

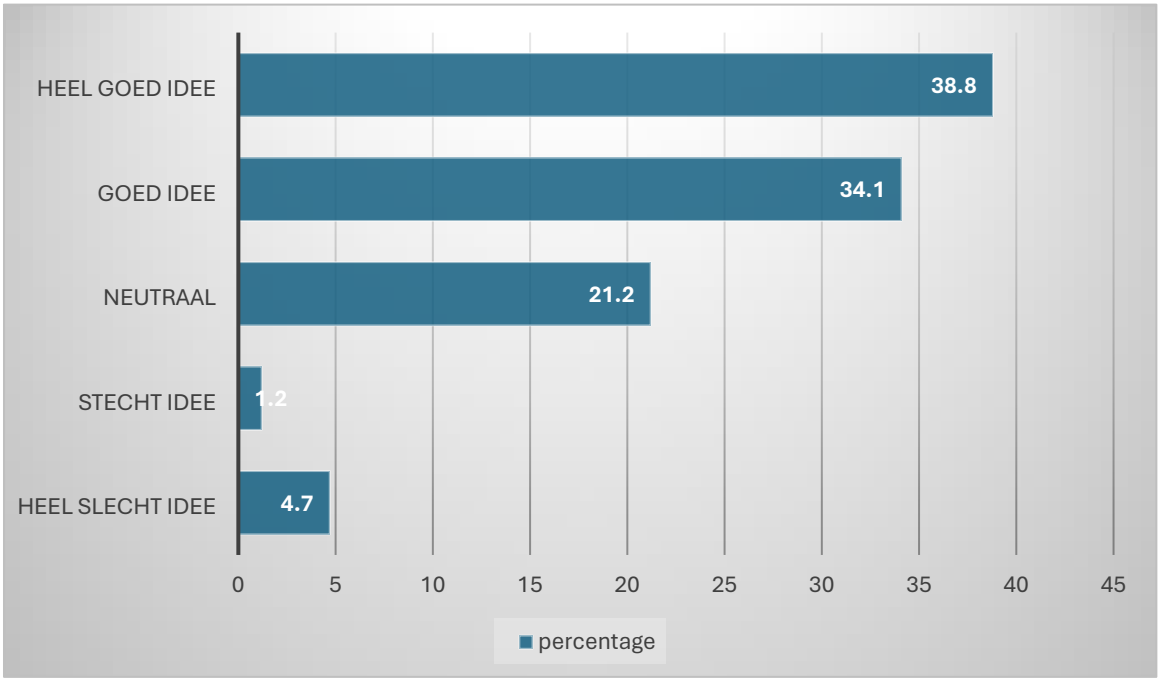
	nemen om taken of activiteiten van de gemeente op te pakken.			
Ervaringsonderzoek*	% deelnemers dat het gevoel heeft dat zij zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen om taken of activiteiten van de gemeente op te pakken.	-	-	-
Doelstelling 1b: Een bredere belangenafweging in besluitvorming van college en raad				
Bewonerspanel + straatinterviews	% respondenten dat het gevoel heeft dat het college van b en w in hun besluiten zoveel mogelijk rekening houden met verschillende belangen.	-	35%	37%
Deskresearch	Aantal college- en raadsvoorstellen waar een samenwerkings-verslag is toegevoegd	-	-	-
Doelstelling 2: De gemeente is een betrouwbare samenwerkingspartner voor Utrechters				
Leidende principe 1: Vertrouwen				
Inwonersenquête	% Utrechters dat vertrouwen heeft in de lokale overheid (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting)	53%	54%	56%
Bewonerspanel + straatinterviews	% respondenten dat vindt dat de gemeente vertrouwen geeft aan Utrechters	-	28%	30%

Ervaringsonderzoek*	% deelnemers dat vindt dat de gemeente vertrouwen geeft aan Utrechters	-	-	-
Leidende principe 2: Duurzame relaties				
Bewonerspanel + straatinterviews	% respondenten dat vindt dat de gemeente werkt aan goede relaties met Utrechters door zelf naar de Utrechters toe te gaan	-	27%	29%
Ervaringsonderzoek*	% deelnemers dat vindt dat de gemeente werkt aan goede relaties met Utrechters door zelf naar de Utrechters toe te gaan	-	-	-
Leidende principe 3: Open en eerlijk				
Inwonersenquête	% Utrechters dat vindt dat de gemeente eerlijk en open is in het contact met inwoners. (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting)	27%	28%	30%
Bewonerspanel + straatinterviews	% respondenten dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is	-	22%	24%
Ervaringsonderzoek*	% deelnemers dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is	-	-	-
Leidende principe 4: Lef tonen				
Bewonerspanel + straatinterviews	% respondenten dat vindt dat de gemeente durft los te laten, nieuwe dingen probeert, een grens trekt (toont lef)	-	36%	38%

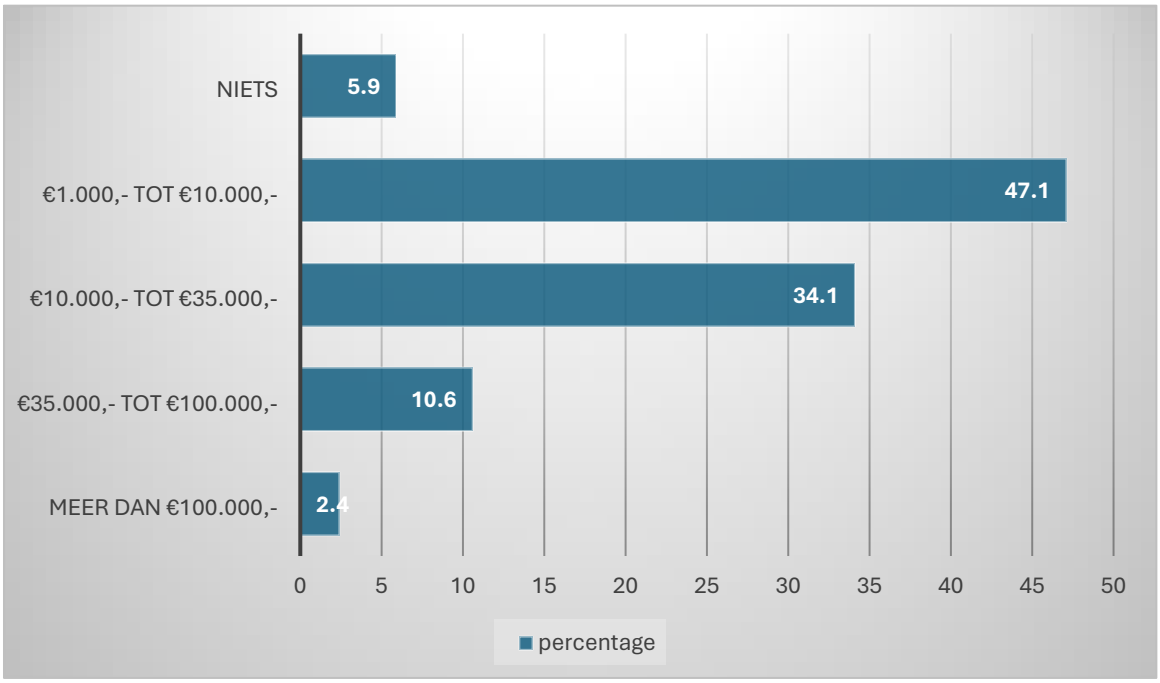
Ervaringsonderzoek*	% deelnemers dat vindt dat de gemeente durft los te laten, nieuwe dingen probeert, een grens trekt (toont lef)	-	-	-
Leidende principe 5: Inclusie en diversiteit				
Bewonerspanel + straatinterviews	% respondenten dat vindt dat de gemeente moeite doet om naar zoveel mogelijk verschillende Utrechters te luisteren	-	33%	35%
Ervaringsonderzoek*	% deelnemers dat vindt dat de gemeente moeite doet om naar zoveel mogelijk verschillende Utrechters te luisteren	-	-	-
Leidende principe 6: Leren en verbeteren				
Bewonerspanel + straatinterviews	% respondenten dat vindt dat de gemeente steeds blijft leren zich probeert te verbeteren	-	32%	34%
Ervaringsonderzoek*	% deelnemers dat vindt dat de gemeente steeds blijft leren zich probeert te verbeteren	-	-	-

Resultaten vragenlijst Buurtbudgetten in Utrecht

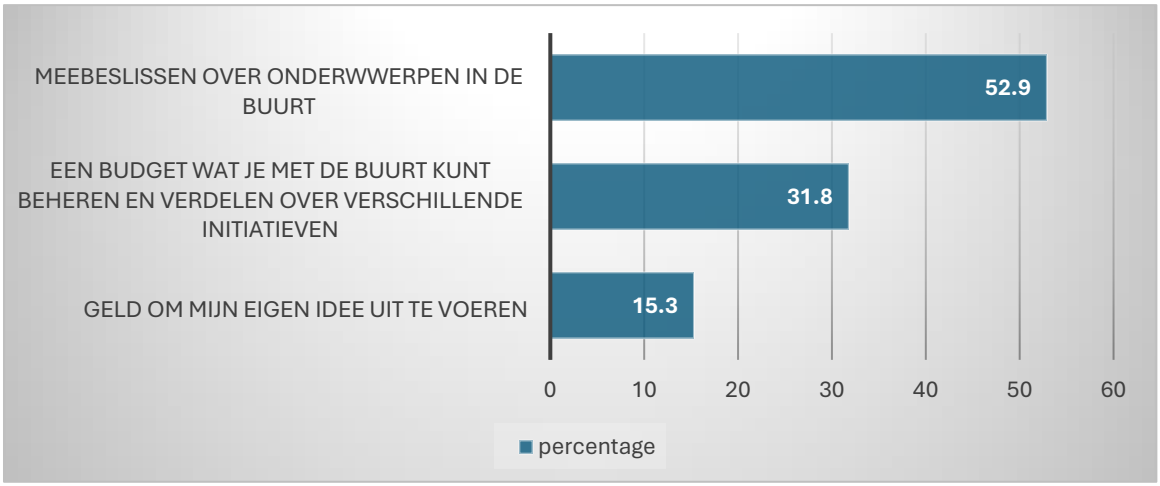
Vraag 1: Vind je het een goed idee als buurtbewoners geld van de gemeente krijgen voor een buurtbudget?

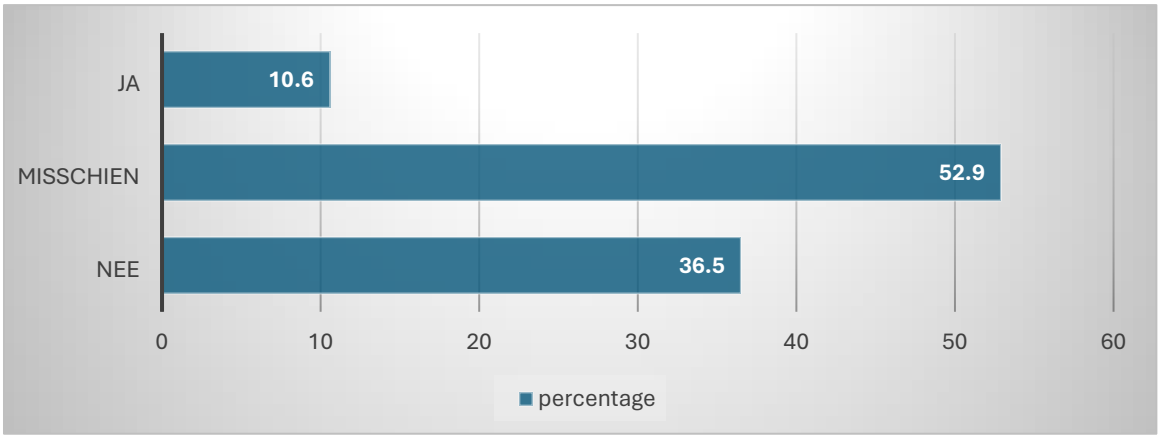
Vraag 2: Stel: in jouw buurt komt een buurtbudget wat buurtbewoners beheren. Hoeveel geld zou dat buurtbudget volgens jou per jaar maximaal mogen bevatten?

Vraag 3: Waar heb je zelf het meest behoefte aan?

Vraag 4: Heb je zelf de wens om samen met andere buurtbewoners een buurtbudget te starten, te coördineren en te beheren?

Open vraag: is er nog iets wat je aan ons wilt meegeven?

Er zijn veel verschillende reacties gekomen op de open vraag. Zo zijn er veel kritische geluiden over de besteding van het budget en worden suggesties gegeven om het geld op een andere manier in te zetten. Daarnaast is er veel onduidelijkheid over het middel en wordt aangegeven dat veel mensen het niet kennen, zichtbaarheid ontbreekt. Een aantal reacties:

Dit is denk ik wel heel gevoelig voor misbruik, of door gebruik door groepjes die hier handig mee zijn. Ik ken veel buren, maar denk niet dat ze hier aan mee willen werken. Ik zie liever dat de gemeente luistert en daarnaar handelt en plannen uitvoert.

Ik zou best wel iets willen organiseren om de sociale cohesie in mijn buurt te versterken en meer buurtbewoners te leren kennen, maar ik weet niet zo goed wat ik kan organiseren en waar ik moet beginnen.

Het begrip buurtbudget is mij niet bekend, misschien loont het om dit beter kenbaar te maken zodat men het ook kan inzetten.

In deze rijke buurt en onze straat met koophuizen van 1 miljoen is dit absoluut niet nodig geef dit geld uit aan belangrijke dingen zoals zorg en kinderen die in armoede leven. Het geld gaat altijd naar de verkeerde mensen die zelf geld genoeg hebben.

Ik kende al het ondernemersfonds en het initiatievenfonds. Vervangt het buurtbudget het initiatievenfonds, of blijft dat ook gewoon bestaan?

Ik vind het een mooi initiatief om buurt- en burgerbetrokkenheid te vergroten. Aan de andere kant ben ik ook een beetje wantrouwend richting medemens over het beheren en inzetten van het budget (efficiënt besteden). Maar dat kan net zo goed gelden voor gemeente(medewerkers).

Beleidsnota
Samen stad maken

1e Utrechtse burgerberaad 2024

Geen Utrecht zonder U

Gemeente Utrecht

Utrecht.nl

Voorwoord

“Contact maakt de stad”, zo wordt het coalitieakkoord 2022-2026 inhoudelijk geopend. En dat is niet voor niets. De grote uitdagingen waar we als stad in deze periode voor staan, willen we samen met Utrechters aanpakken. Dat betekent meer zeggenschap voor Utrechters over de ontwikkelingen in hun stad, wijk, buurt of straat. Lokale democratie moet meer zijn dan één keer in de vier jaar naar de stembus gaan.

Om die democratie te versterken zetten we verschillende middelen in. Van een burgerberaad tot de wijkplatforms en van buurtbudgetten tot het initiatievenfonds. In het nieuwe Samen stad maken dat nu voor u ligt, introduceren we het ‘Kompas voor zeggenschap’. Een handvat om het doel uit het coalitieakkoord ‘Utrechters hebben zeggenschap over ontwikkelingen in hun stad, wijk, buurt en straat’ te realiseren.

> “Democratie mag niet van een kleine groep Utrechters zijn.”

In de afgelopen jaren heeft de gemeente niet altijd in de roos geschoten bij participatietrajecten. Dat is ook scherp aan de kaak gesteld door de Utrechtse gemeenteraad en de rekenkamer. In dit stuk kijken we hoe onze houding en gedrag als gemeente Utrecht kan bijdragen aan het vertrouwen in de democratie. Met gemeente bedoelen we onszelf als college, de ambtenaren en ook de gemeenteraad. Lokale democratie is niet makkelijk, er zullen altijd tegenstrijdige belangen zijn en kiezen blijft moeilijk. Het gesprek aan durven gaan en echt luisteren naar de ander, is iets waar niet alleen de gemeente een stap heeft te zetten. Het is iets dat alle Utrechters aan gaat. Wij geloven dat alleen door eerlijke reflectie en de voorgestelde verbeterpunten in deze nota onze Utrechtse lokale democratie écht vooruit kan.

Vooruit gaan we zeker. In de afgelopen twee jaar als wethouder heb ik ongelofelijk veel kracht en initiatief vanuit de stad ervaren en echt goede participatietrajecten mogen volgen. Met de richtlijnen van het nieuwe Samen de Stad maken, geloof ik dat we de komende jaren alleen nog maar harder vooruitgaan en de toekomst van Utrecht nog een stukje mooier maken. Geen Utrecht zonder U.

Eva Oosters
Wethouder Participatie

Verbeter de wereld, begin bij jezelf. Om tot beter beleid én samenwerking met de stad te komen, hebben we met heel veel Utrechters, collega's en samenwerkingspartners in de stad gesproken en gebrainstormd. Er is veel geleerd van de antwoorden op de vragen: Wanneer ging samenwerking met de gemeente goed? En wat maakte het tot een goede samenwerking? Wanneer ging het niet goed en waar lag dat dan aan? Als we de afstand tussen gemeente en Utrechters willen verkleinen, als we willen werken aan meer verbinding, wat vraagt dat dan voor houding en gedrag van ambtenaren, college en raadsleden?

- Duidelijkheid over de manier waarop we samenwerken,
- Eerlijk en duidelijk zijn over de mate van zeggenschap,
- Onze getoonde houding en gedrag,
- Onderling vertrouwen - dé basis van goede samenwerking.

Benieuwd naar alle Utrechters die we gesproken hebben? Lees het Inspiratie en participatieverslag.

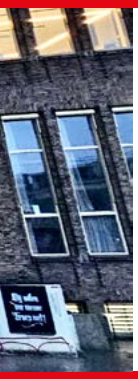

Inhoudsopgave

A **Inleiding** **6**
1. Geen Utrecht zonder U 7
2. Doelstellingen 8

B **Opgave** **10**
1. Leidende principes voor houding en gedrag 11
2. Kompas voor zeggenschap 17
3. Implementatie en continue doorontwikkeling 26

C **Monitoren, sturen en verantwoorden** **32**
Voortgang en verantwoording 33
Indicatoren 33
Risico’s 35
Financiën 36
Utrechts Sturingsmodel (voor complexe opgaven) 38

D **Bijlage** **40**
Afspraken wijkplatforms 41

A Inleiding

1. Geen Utrecht zonder U

Geen Utrecht zonder U; want Utrechters maken van onze stad dé plek waar we met elkaar wonen, werken, zorgen, studeren, groeien, genieten. Steeds meer Utrechters werken samen aan passende oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Binnen Utrecht zien we hele mooie voorbeelden van (bewoners)initiatieven, vaak in goede samenwerking met de gemeente. Denk bijvoorbeeld aan de Stadsmakers, Parkorganisatie Maximapark, het Gezondheidspact, zelfbeheer sporthal Lunetten, Voedselcollectief Utrecht. Ook zien we goede voorbeelden van samenwerking vanuit de gemeente zoals het stadsteam bij de tender voor het Jaarbeurspleingebouw, de ontwikkeling van Smakkelaarsveld of het wervenberaad. Al deze vormen van samenwerking leveren een belangrijke bijdrage aan gezond stedelijk leven voor iedereen.

Met Utrechters bedoelen wij zowel bewoners als toekomstige bewoners, gebruikers, maatschappelijke organisaties en commerciële organisaties in de gemeente Utrecht.

Tegelijkertijd zien we ook een aantal zorgelijke ontwikkelingen die alles te maken hebben met de steeds groter wordende afstand tussen de systeemwereld en de leefwereld. 38% van de Utrechters heeft vertrouwen in de landelijke overheid. Het vertrouwen in de gemeente Utrecht is relatief hoog, maar in 2023 is ook het vertrouwen in de gemeente opnieuw gedaald en zakt die in een aantal wijken onder de 50%[1].

We zien een steeds groter wordende groep mensen die weinig grip heeft op hun leven en die zich niet gehoord voelt. Deze groep haakt sneller af, terwijl dit juist ook een groep is die afhankelijk kan zijn van de gemeente of maatschappelijke organisaties. Ook het Rekenkamerrapport ‘Horen, zien en samen door’ laat zien dat veel Utrechters zich niet gezien en gehoord voelen. Soms juist niet in een participatietraject. Niet iedereen kan of wil meedoen in een participatietraject. De Inwonersenquête van 2023 laat zien dat 17% procent betrokken is bij het maken van beleid en plannen van de gemeente. Van die mensen ervaart slechts een derde de gemeente als open en eerlijk[2].

Kortom; we zien goede voorbeelden, maar te veel Utrechters ervaren afstand tot de gemeente en ten opzichte van elkaar. Dat kan en moet beter. Dat schreven we ook in de raadsbrief over de herijking Samen stad maken. Verbinding en vertrouwen is nodig voor een goed functionerende democratie.

Verbinding betekent niet dat iedereen het altijd met elkaar eens hoeft te worden. Tegengestelde belangen en verschillende opvattingen zullen altijd blijven bestaan. Daar is de representatieve democratie juist voor ontwikkeld: de raad is gekozen door Utrechters om de verschillende belangen ten opzichte van elkaar af te wegen. Het vraagt van ons als college om deze verschillende opvattingen en belangen beter inzichtelijk te maken om zo de raad beter in positie te brengen. Daarvoor is het nodig om actief en op andere manieren op zoek te gaan naar de verschillende geluiden van alle Utrechters. En meer moeite te doen om geluiden te horen die ons niet vanzelf bereiken. Daarbij kunnen we de inwonerssignalen die wij al ontvangen veel beter gebruiken dan we nu doen. Als wij ervaringskennis verbinden

1 Bron; Inwonersenquete 2023. Vertrouwen in gemeenteambtenaren is 54%, vertrouwen in college is 55%, vertrouwen in raad is 51%; gemiddeld voor de stad 53%

2 Bron; Inwonersenquete 2023

aan vakkennis, kunnen we plannen en uitvoering beter laten aansluiten bij het vraagstuk en de mensen voor wie we het doen. Zo vergroten we de impact van onze inspanningen. Een goed functionerende democratie vraagt niet eens in de vier jaar, maar elke dag aandacht.

> “Utrechters kunnen invloed uitoefenen door mee te **denken**, maar de meeste mensen ervaren vooral energie als zij mee kunnen **doen**.”

Meer eigenaarschap voor Utrechters geeft hun de mogelijkheid meer grip te ervaren op hun leven en brengt de menselijke maat terug. Juist in tijden van schaarste en in een samenleving die individualistischer is geworden, is het nodig om extra te investeren in gemeenschapskracht en samenwerking. Dat is ook benoemd in Motie 423 die ons oproept om te onderzoeken welke taken de gemeente kan overdragen aan de gemeenschap. Deze beleidsnota geeft daar de richting voor.

Alleen als overheid, markt en gemeenschap beter en gelijkwaardig met elkaar samenwerken, komen er duurzame oplossingen voor de uitdagingen van deze tijd, zoals klimaat, woningbouw en kansengelijkheid. En dat vraagt wat van ons; het vraagt verandering in houding en gedrag, vertrouwen in Utrechters en het vraagt om vernieuwing van samenwerkingsvormen. In deze beleidsnota geven we daar de richting en een handvat met het ‘kompas voor zeggenschap’ voor.

Leeswijzer

In de volgende paragraaf beschrijven we eerst de doelen die we beogen met dit nieuwe beleid. Daarna volgt in deel B de kern van dit beleidsdocument: daarin beschrijven we welke houding en welk gedrag van ambtenaren, college en raadsleden nodig is om deze doelen te bereiken en introduceren we een kompas voor zeggenschap met nieuwe samenwerkingsvormen. Daarmee geven we een richting en een handvat. Het succes ligt in de kracht van de implementatie; hoe gaan we deze richting uitvoeren en onderhouden? Dit vraagt een doorvertaling naar concrete situaties en een continue doorontwikkeling. Lees er meer over op pagina 25. Tot slot een beschrijving van hoe wij deze richting gaan monitoren en verantwoorden.

2. Doelstellingen

Om een bijdrage te leveren aan een betrouwbare en rechtvaardige overheid, richten wij ons met Samen stad maken erop om plannen en uitvoering te laten aansluiten bij het vraagstuk en de mensen voor wie we het doen. Daarvoor is inzet nodig op meer betekenisvolle verbinding tussen gemeente en Utrechters en Utrechters onderling. De diverse Utrechters krijgen meer inzicht in en begrip van de verschillende inzichten en belangen, dilemma’s en afwegingen door onderlinge uitwisseling en terugkoppeling. Dat draagt bij aan meer betrokkenheid, eigenaarschap en gemeenschapskracht van Utrechters en een betere belangenafweging bij besluiten. Het is onze missie om de lokale democratie van alle Utrechters te maken.

Om deze missie te realiseren, zijn voor de komende jaren meetbare doelstellingen opgesteld. Als we willen dat plannen en uitvoering aansluiten bij het vraagstuk en de mensen voor wie we het doen, dan vraagt dit dat Utrechters meer zeggenschap krijgen. Met zeggenschap bedoelen we de invloed die iemand heeft op beslissingen.

Invloed uitoefenen kan afhankelijk van de situatie op verschillende manieren; doordat Utrechters zelf eigenaarschap nemen en krijgen of doordat hun belangen en inzichten beter worden meegenomen door college en raad. Met eigenaarschap van Utrechters bedoelen we dat Utrechters zelf verantwoordelijkheid voelen en verantwoordelijkheid nemen om taken of activiteiten van de gemeente op te pakken. Het gaat dus niet om eigendom. Invloed uitoefenen kan ook door belangen en inzichten mee te geven.

Om meer zeggenschap, meer eigenaarschap voor Utrechters en een bredere belangenafweging te realiseren, moet de verbinding tussen Utrechters en gemeente worden verbeterd. Dat vraagt dat de gemeente een betrouwbare samenwerkingspartner is.

Aandacht en vertrouwen geven | Vertrouwen krijgen | Verbinding | Goed functionerende democratie

Dit alles is samengevat in de volgende meetbare doelstellingen[3]:

1. Resultaat

Utrechters hebben meer zeggenschap over beleid, plannen en uitvoering in hun stad
- er is meer eigenaarschap voor Utrechters.
- college en raad maken een brede belangenafweging in besluitvorming.

2. Proces

De gemeente is een betrouwbare samenwerkingspartner voor Utrechters.

Het doel van Samen stad maken is dus niet om draagvlak te creëren en het doel is ook niet om consensus te bereiken. Verschillende opvattingen zullen altijd blijven bestaan.

3 De manier waarop wij deze doelstellingen meten is uitgewerkt in deel C, paragraaf 1.

B Opgave

1. Leidende principes voor houding en gedrag

Op basis van alle gesprekken en andere inspiratiebronnen (zie Inspiratie en participatie-verslag) denken wij dat de verandering van houding en gedrag van ambtenaren, college en raadsleden de belangrijkste bijdrage levert aan de doelen en missie van Samen stad maken. Dit is tegelijkertijd misschien wel de moeilijkste opgave. We hebben veel Utrechters en ambtenaren gevraagd welke houding en welk gedrag de gemeente liet zien bij de goede voorbeelden van samenwerking. Hoe zorgen we ervoor dat plannen en uitvoering aansluiten bij het vraagstuk en de mensen voor wie we het doen? Hoe kunnen we de lokale democratie van iedereen maken? Hoe zorgen we voor meer verbinding?

Het antwoord op deze vragen is samen te vatten in zes principes voor houding en gedrag van ambtenaren, college en raadsleden in samenwerking met Utrechters[1]. Alleen als alle drie deze groepen volgens deze principes samenwerken met de stad, kunnen we de gestelde doelen uit deel A realiseren. Deze zes principes zijn een aanvulling op en concretere uitwerking van de Gedragscode van de gemeente Utrecht waarin we de vier kernwaarden open, wendbaar, scherp en betrouwbaar hebben opgenomen.
De leidende principes voor houding en gedrag zijn nadrukkelijk niet ‘iets erbij’, maar gericht op een andere manier van werken in alle samenwerkingsvormen.

Deze zes principes zijn onderling verbonden. Centraal staat dat de gemeente een betrouwbare samenwerkingspartner wil zijn. Zo kunnen we bijvoorbeeld alleen werken aan duurzame relaties als we vertrouwen geven aan Utrechters. Om te willen leren en verbeteren moeten we ook lef tonen.

Natuurlijk vraagt goede samenwerking niet alleen wat van ons als gemeente, maar ook wat van de partijen waarmee wij samenwerken. Goede samenwerking is altijd wederzijds. Wij zijn ervan overtuigd dat iedere verandering bij jezelf moet beginnen: wees de verandering die je wil zien. Van daaruit kun je afspraken maken met Utrechters over houding en gedrag en wederzijds respect in een samenwerkingstraject. We hebben de zes leidende principes uitgewerkt en geven bij elk principe aan welk gedrag daarbij hoort.

1 De principes zijn opgesteld voor samenwerking met Utrechters en niet gericht op publieksdienstverlening, vergunningverlening of handhaving.

We zijn open en eerlijk

Transparantie is de eerste randvoorwaarde voor verbetering van de samenwerking. Daarmee bedoelen we dat we duidelijk zijn in wat het doel is, wat ieders rol is en wat de randvoorwaarden of kaders zijn. We lichten onze besluiten en processen altijd toe én koppelen terug wat we wel en niet gedaan hebben met de input die Utrechters ons geven.

Open en eerlijk betekent ook dat we het gesprek in de stad niet starten met een oplossing. We starten open, laten zien wat we al weten op basis van cijfers en eerdere onderzoeken, stellen (aanvullende) vragen en werken vervolgens oplossingsgericht samen met Utrechters. Dit betekent dat we de samenwerking eerder starten dan nu soms het geval is, namelijk voordat er een inhoudelijke oplossing of een plan ligt.

Maar open en eerlijk betekent nog meer. Om de verbinding te kunnen maken tussen de systeemwereld en de leefwereld, vraagt het van ons dat we onszelf als mens laten zien en niet verschuilen achter regels en richtlijnen en geen verhullende taal gebruiken. Bij jezelf als mens laten zien, hoort ook je gevoel laten zien en jezelf kwetsbaar en empathisch opstellen. Zo verklein je de afstand tot de ander. Dat geldt ook in de samenwerking tussen de gemeente en Utrechters.

Natuurlijk zijn er grenzen aan open en eerlijk; regels en wetten (zoals AVG) zorgen voor bescherming van Utrechters en stellen grenzen aan onze openheid. Open en eerlijk is natuurlijk nooit een excuus om anderen te kwetsen en alles wat we denken zomaar te zeggen. Dat is ook een grens die we bewaken. Ook door de raad vastgestelde kaders geven grenzen aan waarbinnen het gesprek kan plaatsvinden.

We geven vertrouwen aan Utrechters

Meer eigenaarschap en verantwoordelijkheid voor Utrechters vraagt van ons om ruimte en vertrouwen te geven. Het vraagt loslaten en accepteren dat het anders kan gaan dan wij zelf in gedachten hadden. Wij weten niet alles beter.

> “Goed samenwerken lukt alleen als er onderling vertrouwen is. Het begint bij elkaar als mens zien en benaderen.”
>
> - Sleutelpersoon

We werken niet alleen voor Utrechters, maar we werken ook samen met Utrechters. Dat betekent dat we niet overnemen van Utrechters als zij zelf eigenaarschap tonen en als er niet gevraagd wordt om over te nemen. Voor een goede samenwerking is wederzijds vertrouwen nodig. Vertrouwen krijgen, begint met vertrouwen geven.

Ook hier zijn grenzen aan: het vertrekpunt is vertrouwen en dat gaat hand in hand met gezond verstand en zakelijkheid. Als vertrouwen geschonden wordt, dan vraagt dat van ons om daar open en eerlijk over te zijn en daar ook naar te handelen. We zullen continu het algemeen belang in ogenschouw houden en weten dat er veel verschillende persoonlijke en organisatiebelangen zijn.

We tonen lef

Open en eerlijk zijn en vertrouwen geven, vraagt ook lef. Het klinkt op papier makkelijker dan het in de praktijk is. Goede samenwerking vraagt soms durven loslaten en soms juist durven handelen op signalen. Niet alleen luisteren, maar er ook wat mee doen. Durven innoveren en nieuwe vormen uitproberen.

> “Durf los te laten.
> Wij weten en kunnen het niet altijd beter.”
>
> - Ambtenaar

Lef betekent ook een grens durven trekken. Dat kan gaan om een inhoudelijke grens; bijvoorbeeld een door de raad vastgesteld kader, een wettelijke grens of over een besluit dat al genomen is. Helderheid over deze grenzen zorgt voor helderheid in verwachtingen over en weer.

Maar het kan ook gaan om een meer persoonlijke grens in de samenwerking. Bijvoorbeeld een grens aan toenemende boosheid en agressie die geuit wordt richting onze collega’s. Wij zien dat hierdoor steeds meer ambtenaren angst en onveiligheid ervaren in de samenwerking met Utrechters. Dit staat een goede samenwerking in de weg. Het is aan ons als college en aan de raad om ook hierin een grens te trekken en ons er hard voor te maken dat onze ambtenaren zich te allen tijde veilig kunnen voelen in hun werk.

We werken proactief aan inclusie en diversiteit

In onze beleidsnota Inclusie en diversiteit, tot je recht komen is uitgebreid beschreven wat wij hieronder verstaan en hoe we ons daarvoor inzetten. In de samenwerking met Utrechters vraagt het van ons dat wij maatschappelijk sensitief zijn. Wij zijn ons bewust van onze vooroordelen, positie en privileges en zijn nieuwsgierig naar de verschillende perspectieven op een vraagstuk. We doen moeite om ons in te leven in de belevingswereld van anderen. We erkennen het ongelijke speelveld in de samenwerking en voor het bereiken van verschillende Utrechters investeren we ongelijk voor gelijke kansen.

Het vraagt van ons dat we extra moeite doen om degene voor wie we het doen (de gebruiker) actief te betrekken en op die manier het soms ongehoorde geluid te horen. Bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van woningbouw niet alleen omwonenden te horen, maar minstens net zo veel de toekomstige bewoners of bij de aanpak van toegankelijk Utrecht juist de mensen die fysieke en mentale ontoegankelijkheid ervaren.

Er is ook een andere vorm van ongehoord geluid; sommige Utrechters weten ons heel goed te vinden, maar voor sommige Utrechters is het lastig om hun stem te laten horen. Bijvoorbeeld omdat het onderwerp ingewikkeld is of ingewikkeld wordt uitgelegd of omdat ze zich niet aangesproken voelen. Niet iedereen kan en wil meedoen in een participatietraject of kan zelf eigenaarschap op zich nemen. Dit vraagt van ons dat wij taal en vorm aanpassen om zo een bredere groep Utrechters te bereiken en de raad een meer representatieve afweging van belangen te kunnen laten maken door de verschillende belangen beter in beeld te brengen. Specifiek hebben we daarbij ook aandacht voor jongeren onder de 18, omdat zij nog geen formeel stemrecht hebben, maar veel besluiten

wel van belang zijn voor hun toekomst. We bouwen voort op het aanwezige kapitaal van vreedzame school en vreedzame wijk.

> “Weet je als gemeente groepen Utrechters niet te bereiken? Schakel dan mensen in die dat wel doen!”
>
> - Stichting Sleutelpersonen

We doen extra moeite om in ieder geval de volgende groepen Utrechters en ongehoorde stemmen te betrekken en te horen bij een onderwerp dat hun raakt op een manier die bij hun past:

- met name de Nederlandse vergader- en beleidstaal, minder beheersen, of zich niet thuis voelen in een vergadercultuur,
- Utrechters die minder digitaal vaardig zijn en minder hun stem laten horen via internetpanels of internetvragenlijsten,
- Utrechters die minder in staat zijn om overleggen en bijeenkomsten bij te wonen in de avond, zoals ouders met jonge kinderen en (kleine) ondernemers,
- Utrechters met minder vertrouwen in de lokale overheid en frustraties over eerdere participatieprocessen in Utrecht,
- Utrechters die fysieke of mentale ontoegankelijkheid ervaren,
- Jonge Utrechters, kinderen en jeugdigen,
- De stem van Utrechters en belanghebbenden die niet direct bij een plek of onderwerp betrokken zijn, maar die wel van belang is,
- De stem van toekomstige Utrechters, toekomstige bewoners/gebruikers,
- De stem van toekomstige generaties,
- De stem van de natuur en klimaat.

We werken proactief aan duurzame relaties met Utrechters

We kunnen alleen zichtbaar en benaderbaar zijn en verbinding maken als we veel meer het Stadskantoor uit gaan. We maken verbinding op de plek in de stad waar het beleid of de uitvoering over gaat. Dit betekent concreet dat niet alleen wijkadviseurs of collega’s van Stadsbedrijven, maar bijvoorbeeld ook projectleiders en beleidsadviseurs in hun dagelijks werk veel vaker in een winkelcentrum, een buurthuis, een sportkantine, op straat of bij een gezamenlijke actie in een buurt, te vinden zijn om daar proactief contact te maken met de mensen voor wie we het doen. En op die manier ‘streetwise’ worden. Voor het college betekent dit bijvoorbeeld vaker informeel met Utrechters op straat of in hun buurt in gesprek gaan en zo een breder geluid ophalen.

Zoveel mogelijk maken we plannen ter plekke (met ‘de tekentafel’ de wijk in). Maar we zoeken ook het contact op als er geen concrete aanleiding voor is. Bijvoorbeeld om te horen wat voor buurtbewoners belangrijk is. Dit maakt dat je aan de voorkant van een beweging al het gesprek met elkaar kunt hebben (het kan escalatie voorkomen) en dat je elkaar ook sneller vindt als het wel nodig is. Oftewel, meer buurt- en wijkgericht werken.

> “Sluit eens aan bij een buurtfeest, dan hoor je hele andere dingen.”
>
> - thirty030

Nu is er vaak het gevoel dat hier geen tijd voor is omdat we gericht zijn op het eindresultaat of het individuele project terwijl er in de omgeving meer speelt. Dit vraagt een verschuiving naar meer aandacht om met Utrechters te bespreken wat nu eigenlijk de kwestie of het vraagstuk is. Naar elkaar luisteren, echt de moeite doen om elkaar te begrijpen, waardering uitspreken, leidt tot meer verbinding en tot duurzamere en meer integrale oplossingen. Samenhang en bundelen van thema’s in een buurt is belangrijk. Het maakt samenwerken voor ons en voor Utrechters interessanter en efficiënter.

Om veel meer Utrechters te bereiken, is het nodig om te investeren in de relaties met sleutelpersonen in de stad of gebruik te maken van bestaande relaties die uitvoeringsorganisaties hebben. Dit zijn vaak de mensen die de verbinding kunnen maken tussen de leefwereld en de systeemwereld. Stichting Sleutelpersonen is hier een mooi voorbeeld van.

We stimuleren dat Utrechters met elkaar in gesprek gaan en er voor elkaar kunnen zijn. Een mooi voorbeeld is het Burgerberaad. Breng bijna 100 verschillende Utrechters in de leeftijd van 14-99 jaar bij elkaar en er ontstaan in vijf bijeenkomsten waardevolle adviezen aan de raad over de viering van de jaarwisseling in Utrecht. Het Burgerberaad levert ook bijvangst op: nieuwe vriendschappen, samenwerkingen tussen Utrechters onderling, contact met en begrip voor Utrechters buiten de eigen bubbel, meer begrip voor het werk van de gemeente en politie, groter vertrouwen in de kracht van de stad en elkaar.

Wijkplatforms als een duurzame relatie

De wijkplatforms in Utrecht hebben een speciale verbindende rol in de wijk, tussen bewoners onderling en met de gemeente. Het is ***“een zelfstandig overleg van bewoners… heeft een signalerende en agenderende functie… en heeft een duurzame samenwerkingsrelatie met de gemeente waarin zij op maat afspraken kunnen maken”*** (raadsbrief Doorontwikkeling Wijkplatforms 2023-2026). Een wijkplatform bepaalt zelf voor welke thema’s en onderwerpen zij zich inzet en hoe ze zich organiseren. Het eigenaarschap ligt bij bewoners en de gemeente ondersteunt met financiële middelen. Daarmee valt het wijkplatform als zodanig in het kompas voor zeggenschap (pagina 16) in de categorie Overheidsmiddelen. Wanneer de gemeente ook inhoudelijk betrokken is, op onderwerpen samen met het wijkplatform optrekt of expertise inbrengt valt een wijkplatform in de categorie Overheidsparticipatie. Afhankelijk van het vertrekpunt en eigenaarschap kan het wijkplatform ook in een andere categorie vallen. De wijkplatforms en gemeente maken daarom afspraken met elkaar over de samenwerking en hebben zodoende een waardevolle en duurzame relatie met elkaar. Lees meer over deze samenwerking in bijlage 1 op pagina 39.

We leren en verbeteren continu

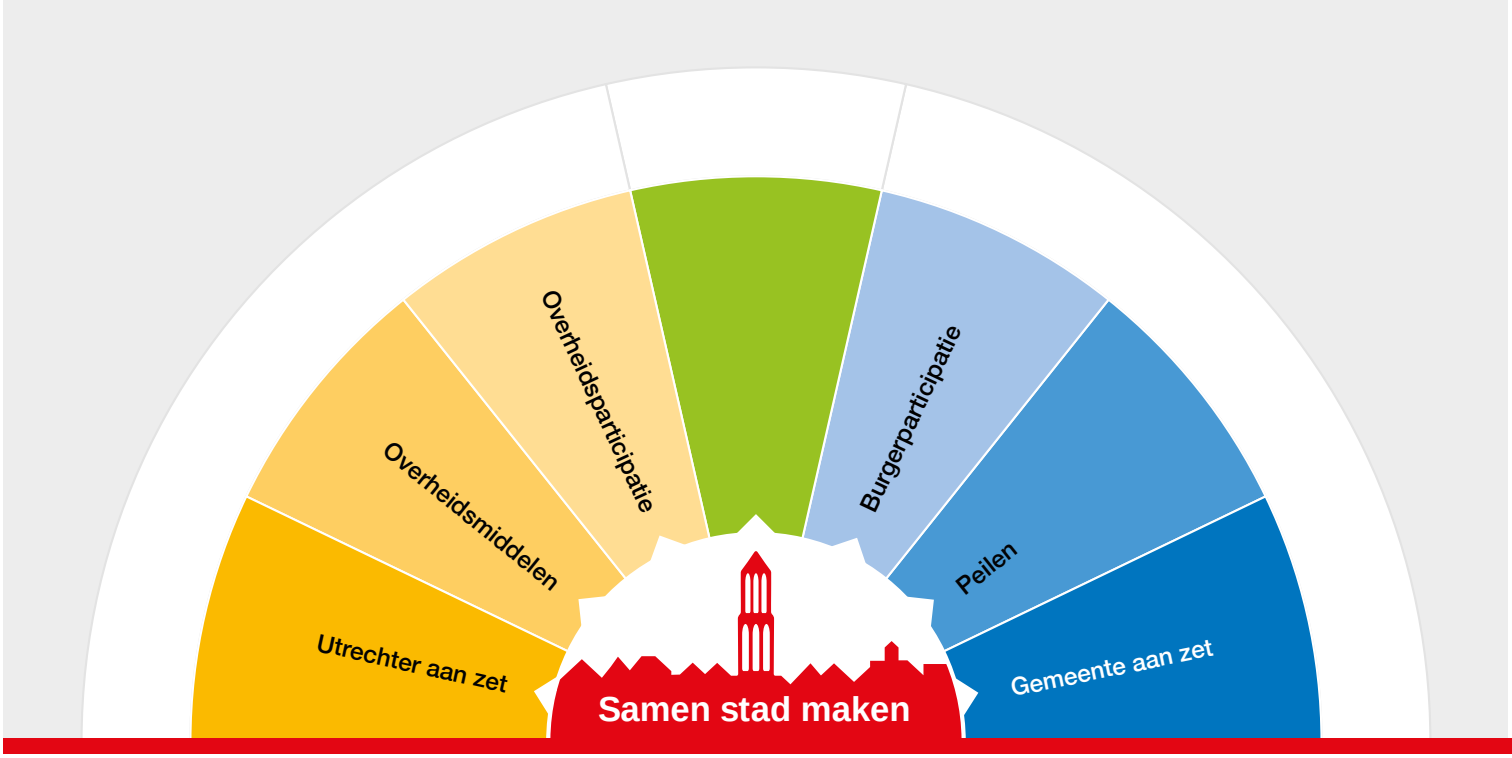
Samenwerken met de stad is iedere keer anders. Dat komt omdat elke vraag en kwestie anders is, er steeds andere Utrechters betrokken zijn, de samenwerkingsvorm niet altijd hetzelfde is en dus ook de rol van de gemeente niet. Samen stad maken is doen, dingen uitproberen, leren van ‘Wat werkt wel en wat werkt niet?’ We vragen dan ook altijd om feedback van de Utrechters met wie we samenwerken. Feedback op de samenwerking en of het plan of de uitvoering daadwerkelijk aansluit bij het vraagstuk en de mensen voor wie we het doen. We delen ervaringen en leren ‘binnen en buiten’ van en met elkaar. We benutten dan ook alle drie soorten van kennis die we met elkaar te bieden hebben: ervaringskennis, professionele kennis en wetenschappelijke kennis. Dit betekent ook dat een samenwerkingsproces nooit aan de voorkant volledig te plannen of te beschrijven is; we sturen samen bij en maken het pad terwijl we erop lopen.

We leren ook door veel meer gebruik te maken van de data die er al is (inwonerssignalen, bestaande onderzoeken). Zo benaderen we elke kwestie beter voorbereid en vragen we mensen niet meer naar informatie die er al is, waarmee we laten zien dat we ons hebben verdiept. Door deze kennis actief te delen, onderstrepen we de eigen expertise en zetten we de samenwerking met de stad efficiënter in.

2. Kompas voor zeggenschap

Het kompas geeft richting aan de samenwerkingsvorm die het beste past bij het vraagstuk waar we op dat moment voor staan en is van toepassing op onderwerpen waar de gemeente een taak of verantwoordelijkheid heeft. Het kompas is bedoeld als handvat voor een gesprek om samen met Utrechters te komen tot de best passende samenwerkingsvorm voor dat moment en om verwachtingen over en weer helder te maken. De gemeente kiest uiteindelijk zelf voor haar eigen rol en Utrechters doen dat op hun beurt uiteraard ook.

De bedoeling is dat het kompas uitnodigt tot het actief overwegen van alle mogelijkheden om Utrechters meer zeggenschap te geven waar dat kan. Het kompas biedt een concreter handvat en stimuleert dat de principes voor houding en gedrag worden toegepast.

Vijf verschillende samenwerkingsvormen

In het Kompas voor zeggenschap zijn vijf samenwerkingsvormen opgenomen. In de vorm Utrechter aan zet en Gemeente aan zet spreken we niet van samenwerking maar van publieksdienstverlening of de uitvoering van een wettelijke taak. Deze onderdelen zijn opgenomen in het kompas om duidelijk te maken dat niet bij al het werk van de Gemeente Utrecht sprake is van samenwerking met Utrechters. Naast deze vijf samenwerkingsvormen, blijft er een wettelijk recht op inspraak: indienen van zienswijzen, bezwaar maken of in beroep gaan. Inspraak is de formele, afrondende fase van een plan waarin er voor de laatste keer gelegenheid is om te reageren. Samenwerking vindt vaak eerder in een traject plaats. De ruimte voor beïnvloeding is bij samenwerking meestal groter dan bij het wettelijke recht op inspraak.

Bij elke samenwerkingsvorm geven we aan wanneer deze vorm het meest geschikt is, welke mate van zeggenschap voor Utrechters daarbij hoort en wie eigenaar is. Met eigenaar bedoelen we degene die zich verantwoordelijk voelt en verantwoordelijkheid neemt. Bij iedere samenwerkingsvorm noemen we in lijn met motie 371 ‘Het wijkplatform als onderdeel van samen stad maken’ een aantal instrumenten voor samenwerking als voorbeeld.

De rol van de raad in samenwerking met Utrechters

Het kompas is gericht op de samenwerking tussen Utrechters en ambtenaren en college. De raad kent haar eigen instrumentarium voor samenwerking met Utrechters, zoals de inwonersmotie, inwonersagendering, een referendum en raadsinformatiebijeenkomsten. Deze beleidsnota gaat daar niet op in. In het Rekenkamer rapport “Horen, zien en samen door” is het belang aangegeven dat de raad ook zelf naar haar eigen rol bij participatie kijkt. De adviescommissie participatie maakt hiervoor een advies.

Nieuwe samenwerkingsvormen nodig

Om tot nieuwe samenwerkingsvormen te komen, is gekeken naar ervaringen van de afgelopen jaren, zowel naar goede als minder goede voorbeelden van samenwerking.

We hebben gezien dat we in de klassieke vorm van participatie vaak in een relatief laat stadium intensief spreken met een relatief kleine groep. Er ligt bijvoorbeeld al een eerste voorstel of een concept plan en dat bespreken we met mensen die op een informatie- of inspraakbijeenkomst komen. Deze groep is vaak niet representatief voor de mensen voor wie we het doen, bijvoorbeeld de gebruikers. Deze Utrechters voelen zich wel sterk betrokken en het is logisch dat zij een grote mate van invloed verwachten. In veel situaties is die invloed er echter niet in die mate, omdat college en raad een integrale afweging moeten maken en een besluit kunnen nemen dat niet in lijn is met die van de beperkte groep betrokken Utrechters. Deze vorm leidt vaak tot teleurstelling onder participanten.

Niet iedereen kan en wil meedoen in een burgerparticipatietraject. Als we echt verwachtingen over en weer meer helder willen maken en ook andere Utrechters willen laten meedoen, dan vraagt dat ook andere samenwerkingsvormen. Een samenwerkingsvorm die beter past bij hoe Utrechters met ons willen samenwerken. En een samenwerkingsvorm die beter aansluit bij de situatie. Het kompas geeft daar richting aan. Dit kompas is daarmee een doorontwikkeling van het huidige participatiebeleid en een doorontwikkeling van de participatieleidraad waar op dit moment mee gewerkt wordt.

We gaan dit kompas toepassen als er een nieuwe fase start in een project of als we een nieuwe samenwerking met de stad aangaan. Dan nemen we het kompas en de leidende principes ter hand en volgen we de nieuwe koers. Ook dan kunnen onderdelen uit klassieke participatie blijven bestaan als dat op dat moment de meest geschikte vorm is.

De eerste versie van het kompas is door het kompasteam van betrokken Utrechters en experts ontwikkeld. Daarna is het kompas in het afgelopen half jaar met heel veel verschillende Utrechters besproken en verrijkt (zie het Inspiratie en participatieverslag). Om samen de stad te kunnen maken, is het belangrijk dat we ook de manier waarop we met elkaar samen willen werken, bespreekbaar maken. Het is dan ook logisch dat we samen met Utrechters en experts het kompas voor zeggenschap maken, blijven ontwikkelen en verrijken. Hierna wordt de eerste versie van het kompas beschreven. Het kompas is niet perfect en niet waterdicht, daarom gaan we het in de praktijk verder testen. Het gebruik van het kompas vraagt begeleiding van ambtenaren die er al vaker mee werken. Zij monitoren of het kompas in de praktijk werkt, of het collega's helpt de juiste keuzes te maken en zo de samenwerking met de stad versterkt. Op basis van de feedback van gebruikers, blijven we het kompas verbeteren tot een goed werkend instrument.

> "Nu er met zo veel Utrechters gesproken is, zijn de verwachtingen hooggespannen. Dat zien we als een voordeel!"
>
> - Kompasteam

Utrechter aan zet

Wat is het	Utrechters nemen verantwoordelijkheid. De gemeente heeft alleen een controlerende en zo nodig wettelijke rol zoals bijvoorbeeld een vergunning verlenen of handhaven.
Mate van zeggenschap voor Utrechters	Volledige zeggenschap.
Wanneer is dit een geschikte vorm	Als je alles inhoudelijk binnen de vastgestelde kaders aan de Utrechter kunt overlaten en er geen ondersteuning vanuit de gemeente nodig is of daarvoor geen geld te vinden is.
Inhoudelijke voorbeelden	Wijkmagazines, buurtfeest, onderlinge steun van Utrechters aan elkaar.

Overheidsmiddelen

Wat is het	Utrechters nemen verantwoordelijkheid. De gemeente stelt subsidie of faciliteiten beschikbaar op basis van vastgestelde kaders en maakt hierover afspraken (voorwaarden) met de initiatiefnemers.
Mate van zeggenschap voor Utrechters	Hoog.
Wanneer is dit een geschikte vorm	Als er een besluit of kader vanuit de raad ligt met doelen of randvoorwaarden waar invulling aangegeven kan worden door Utrechters, als Utrechters eigenaar kunnen worden, als je binnen de door de gemeente vastgestelde kaders de inhoud aan de Utrechter kunt overlaten en er ondersteuning in middelen of faciliteiten vanuit de gemeente nodig is en daarvoor geld te vinden is.
Inhoudelijke voorbeelden	Buurthuizen of speeltuin in zelfbeheer, U-festival.
Voorbeelden van middelen of instrumenten	Basisrol wijkplatforms.

Overheidsparticipatie

Wat is het	Utrechters nemen verantwoordelijkheid. Ook door zich te verdiepen in de belangen van verschillende Utrechters. De gemeente faciliteert en steunt Utrechters met personele inzet door bijvoorbeeld kennis, ervaring, vaardigheden of netwerk in te brengen. De gemeente is de participerende partij. Hierover maakt de gemeente afspraken met de initiatiefnemers, eventueel ook over financiële bijdrage.
Mate van zeggenschap voor Utrechters	Hoog.
Wanneer is dit een geschikte vorm	Als er een besluit of kader vanuit de raad ligt met doelen of randvoorwaarden waar invulling aangegeven kan worden door Utrechters, als Utrechters eigenaar kunnen worden, als er tijd en geld is om met inzet van de gemeente het eigenaarschap van Utrechters te laten groeien, als eerdere pogingen met samenwerkingsvormen met eigenaarschap bij de gemeente niet hebben gewerkt.
Inhoudelijke voorbeelden	Stadsmakers, plan voor vergroening en opheffen parkeerplaatsen vanuit een buurt, wijkvisie, vreedzame school of vreedzame wijk, buurtpreventie, vaccinatie in buurten, schone stad coaches, buurtverbinder.
Voorbeelden van middelen of instrumenten	Uitvoering van een burgerberaad, buurtbudgetten, uitgebreidere rol wijkplatforms

Samen aan zet

Wat is het	De gemeente en Utrechters werken samen op basis van gedeeld eigenaarschap binnen de (door de raad) vastgestelde doelen. Dit betekent dat beide verantwoordelijkheid nemen, ook door zich beide te verdiepen in de belangen van de verschillende Utrechters. In deze vorm zijn we niet gericht op een besluit van de gemeente.
Mate van zeggenschap voor Utrechters	Hoog .
Wanneer is dit een geschikte vorm	Als er een besluit of kader vanuit de raad ligt met doelen of randvoorwaarden waar invulling aangegeven kan worden door Utrechters, als Utrechters mede eigenaar kunnen worden, als er tijd en geld is om met inzet van de gemeente het eigenaarschap van Utrechters te laten groeien, als het nodig is dat de gemeente ook een deel van het eigenaarschap op zich neemt.
Inhoudelijke voorbeelden	Wij(k) bouwen in Leeuwesteyn, Wervenberaad, Wijkalliantie+, Gezondheidspact, bijeenkomsten conflict Israël en Palestijnse gebieden, Ondernemer Centraal, fase uitvoering buurtagenda's, (voorlopig) ontwerp plantsoenen, Parkorganisatie Maximapark.
Voorbeelden van middelen of instrumenten	Werkgroepen.

Burgerparticipatie

Wat is het	De gemeente is verantwoordelijk en nodigt uit om (vaak met een beperkte groep) samen te gaan maken. Het is van belang dat tijdens de werving en selectie van deze groep rekening wordt gehouden met de representativiteit en dat verschillende belangen worden vertegenwoordigd. Het woord participatie betekent meedoen; in deze vorm gaan Utrechters daarom meedoen en samen maken, zij zijn de participerende partij. Ook een open plan proces kan onder deze vorm vallen. De gemeente neemt uiteindelijk een afgewogen besluit.
Mate van zeggenschap voor Utrechters	Relatief hoog voor een relatief beperkte groep.
Wanneer is dit een geschikte vorm	Als gemeente eigenaar moet zijn omdat het bijvoorbeeld een gemeentelijk besluit vraagt, als er een groep te vormen is die representatief kan zijn voor de betrokkenen en belanghebbenden, of als het om een buurt gaat waar wij extra investeren in verbinding om tot die groep te komen, als er tijd en geld vrij te maken is om het plan of de uitvoering samen te maken, als er bestuurlijke ruimte is om voor dit vraagstuk af te wijken van stedelijk beleid.
Inhoudelijke voorbeelden	Fase opstellen buurtagenda's, Overvecht Centrum, samen plan maken voor vergroening van een buurt (buurtpuzzel), sollicitatie programmadirecteur Samen voor Overvecht, ontwikkeling Park Leeuwensteyn.
Voorbeelden van middelen of instrumenten	Werkgroepen, ontwerpsessies.

Peilen

Wat is het	De gemeente is verantwoordelijk en voert brede peiling uit door middel van informatie geven (bijvoorbeeld over bestaande kaders) en vragen stellen onder gebruikers en belanghebbenden. Naast gebruikmaken van reeds bekende inwonerssignalen stellen we aanvullende vragen, zowel online als offline, bijvoorbeeld op straat of in gesprekken met kleinere groepen mensen en verschillende relaties of stakeholders bij elkaar. Op die manier horen we ook geluiden die ons niet vanzelf bereiken en stimuleren we dat Utrechters met elkaar in gesprek gaan. Op basis van deze brede inventarisatie, krijgt het college en de raad inzicht in de verschillende belangen en kan dit onderdeel zijn van een integrale afweging in een besluit.
Mate van zeggenschap voor Utrechters	Beperkt.
Wanneer is dit een geschikte vorm	Als we als gemeente verschillende of tegenstrijdige belangen, meningen en ideeën willen horen voordat we een besluit nemen, als we een vraagstuk eerst nog willen verhelderen (vaak aan het begin van een traject), als er geen bestuurlijke ruimte is om bestaand beleid ter discussie te stellen of als bestuurlijke kaders of ambities leidend zijn, als er geen representatieve groep te vormen is om het samen te maken of daar geen geld en tijd voor is.
Inhoudelijke voorbeelden	Zoekgebieden duurzame energie, omgevingsvisie, verbetering dienstverlening, ontwikkeling fietsnetwerk, Nota van Uitgangspunten Gebiedsontwikkeling (UPG), Programma van Eisen van openbare ruimte projecten, onderzoek meest geschikte warmteoplossing in een buurt.
Voorbeelden van instrumenten	Online enquête, straatinterviews, gesprekken sleutelpersonen, gesprekken met verenigingen of organisaties, panels (zoals Panel Meetellen), bijeenkomsten.

Gemeente aan zet

Wat is het	De gemeente voert haar wettelijke taak uit. De gemeente is verantwoordelijk en informeert Utrechters.
Mate van zeggenschap voor Utrechters	Geen.
Wanneer is dit een geschikte vorm	Als er geen (wettelijke) ruimte is om de kwestie nader te onderzoeken of om Utrechters eigenaar te laten zijn.
Inhoudelijke voorbeelden	Publieksdienstverlening zoals handhaving, uitgifte paspoorten, schoolinspecties.

Het kompas is gemaakt om samen met ambtenaren en Utrechters het gesprek aan te gaan over de geschikte samenwerkingsvorm(en) voor een bepaalde fase. Als je uitkomt op een bepaalde samenwerkings-vorm betekent het niet dat dit de enige samenwerkingsvorm is die geschikt is. Je kunt hulp vragen bij Team Samen stad maken: **samenstadmaken@utrecht.nl**.

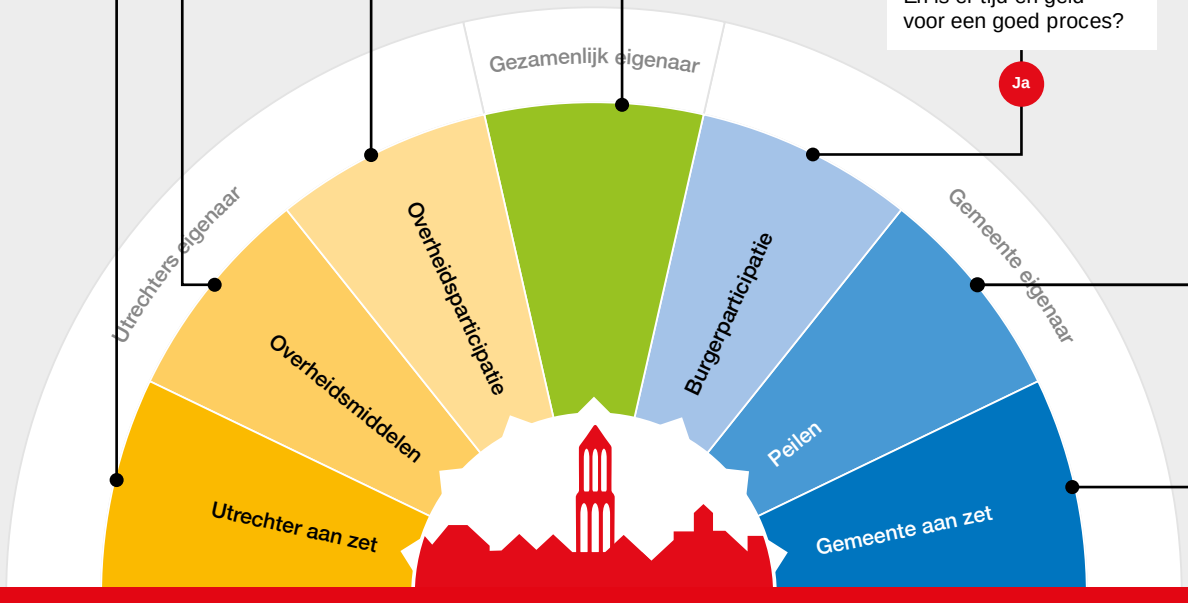
Eigenaarschap is verantwoordelijkheid voelen en nemen

START

Wat is de vraag of wat is de kwestie in deze fase?

Is er in deze fase een besluit van de gemeente nodig over de kaders, randvoorwaarden of doelen, bijvoorbeeld vanwege tegenstrijdige belangen of omdat alleen de gemeente bevoegd is?

- Nee → Kunnen en willen Utrechters eigenaarschap krijgen voor deze vraag of kwestie? Of kunnen we die vraag nog eens voorleggen aan Utrechters?
  - Ja → Kun en mag je binnen de vastgestelde kaders alles inhoudelijk aan de Utrechter overlaten?
    - Ja → Hebben Utrechters ondersteuning (subsidie of faciliteiten) nodig en is daar geld voor te vinden?
      - Nee → **Utrechter aan zet**
      - Ja → **Overheidsmiddelen**
    - Nee → Is het mogelijk om met inzet van de gemeente het eigenaarschap te laten groeien en is daar tijd en geld voor te vinden?
      - Ja → Is het nodig dat de gemeente een deel van het eigenaarschap op zich neemt?
        - Nee → **Overheidsparticipatie**
        - Ja → **Gezamenlijk eigenaar**
      - Nee → Willen we de vraag of de kwestie verder onderzoeken met Utrechters en is daar wettelijke ruimte, tijd en geld voor te vinden?
        - Nee → **Utrechters eigenaar**
        - Ja → Is het nodig het vraagstuk eerst te verhelderen?
          - Ja → **Peilen**
          - Nee → Is er bestuurlijke ruimte om bestaand beleid voor deze vraag/kwestie of op deze locatie ter discussie te stellen?
            - Nee → **Gemeente aan zet**
            - Ja → Is er een representatieve groep eindgebruikers waarmee het plan of de uitvoering samen te maken is? Of gaat het om een buurt waar wij extra investeren in verbinding om tot die groep te komen? En is er tijd en geld voor een goed proces?
              - Nee → **Gemeente aan zet**
              - Ja → **Burgerparticipatie**
  - Nee → **Gemeente aan zet**
- Ja → Willen we de vraag of de kwestie verder onderzoeken met Utrechters en is daar wettelijke ruimte, tijd en geld voor te vinden?
  - Nee → **Gemeente aan zet**
  - Ja → Is het nodig het vraagstuk eerst te verhelderen?
    - Ja → **Peilen**
    - Nee → Is er bestuurlijke ruimte om bestaand beleid voor deze vraag/kwestie of op deze locatie ter discussie te stellen?
      - Nee → **Gemeente aan zet**
      - Ja → Is er een representatieve groep eindgebruikers waarmee het plan of de uitvoering samen te maken is? Of gaat het om een buurt waar wij extra investeren in verbinding om tot die groep te komen? En is er tijd en geld voor een goed proces?
        - Nee → **Gemeente aan zet**
        - Ja → **Burgerparticipatie**

Hoe werkt het kompas?

Voordat we het kompas starten, verkennen we de opdracht, de situatie en de bestaande kaders. Een goede analyse is heel belangrijk en helpt om bewustere keuzes te maken bij het doorlopen van het kompas. Zo formuleer je vooraf zo scherp mogelijk wat het doel is van het contact met de stad. Welke kaders, wetten en regels liggen al vast en kunnen we niet aan tornen? Wat weten we al, wat nog niet en wat is dan nog de vraag? Welke groepen Utrechters hebben een rol bij deze vraag? Op basis van deze analyse formuleer je - zo mogelijk met Utrechters en met mensen die ervaring hebben met het werken met het kompas - de vraag of de kwestie waar je in deze fase voor staat en doorloop je het kompas.

> “Een kompas werkt altijd,
> maar je moet er wel op kijken.”

Door de vragen te beantwoorden, word je naar de juiste samenwerkingsvorm geleid voor de betreffende fase. Binnen een onderwerp kan in de loop van de tijd (per fase en per onderdeel/kwestie) de situatie veranderen. Daarmee kan ook de samenwerkingsvorm veranderen.

Start bij elke nieuwe fase/situatie het kompas dus opnieuw. Er kunnen tegelijkertijd in een fase ook verschillende vragen of kwesties spelen bij verschillende groepen, die elk vragen om een eigen samenwerkingsvorm. Daarvoor gebruik je per vraag het kompas.

Koersen op meer zeggenschap voor Utrechters

Het doel van Samen stad maken is om Utrechters meer zeggenschap te geven over beleid, plannen en uitvoering. Dat kan op verschillende manieren: door meer eigenaarschap voor Utrechters en door een bredere belangenafweging door college en raad. Daarom stuurt het kompas ook twee richtingen op: enerzijds stimuleren we meer eigenaarschap (verantwoordelijkheid voelen en verantwoordelijkheid nemen) bij Utrechters daar waar het kan en daarom stuurt het kompas in de richting van Overheidsparticipatie of Samen aan zet. Dat wat Utrechters zelf kunnen, doen ze zelf met steun en afspraken met de gemeente. Anderzijds hechten wij eraan dat Utrechters die we doorgaans niet spreken een stem krijgen die meegaat in de belangenafweging door college en raad, dat geeft hun meer zeggenschap. Daarvoor stuurt het kompas in de richting van Peilen.

Het kompas stuurt naar de samenwerkingsvorm die het beste aansluit bij het vraagstuk op dat moment en de mensen voor wie we het doen. De vorm Burgerparticipatie zoals hierboven beschreven (gemeente is verantwoordelijk en maakt het samen met Utrechters), zullen wij minder vaak inzetten. Alleen als het past bij de situatie. Als bijvoorbeeld een groep Utrechters betrokken kan zijn die representatief is voor ‘de mensen voor wie we het doen’. Dit vraagt in de meeste situaties om extra tijd en geld om dit te kunnen organiseren. Burgerparticipatie kan bij een goede uitvoering veel opleveren, maar is vaak ook een dure samenwerkingsvorm. Als die tijd en het geld er niet is, kiezen we ook niet voor deze vorm.

Hierbij gaan we uit van het principe ongelijk investeren voor gelijke kansen. Concreet kan dit betekenen dat we deze vorm eerder inzetten in een gebied of buurt waar we extra willen investeren op sociale cohesie of zeggenschap of in een complexe situatie waar eerdere vormen niet tot succes hebben geleid.

Bij een belangenafweging kan de vorm Peilen beter passend zijn dan Burgerparticipatie. Representativiteit is belangrijker in een situatie waar een belangenafweging centraal staat dan in een situatie waar Utrechters eigenaarschap kunnen nemen. De vorm Peilen is erop gericht is om bij een bredere groep meer gelijkwaardig het geluid te horen en inzichtelijk te maken voorafgaand aan de belangenafweging door college en raad. Deze vorm kan ook helpen als ondersteuning bij Overheidsparticipatie en Samen aan zet; dan pakken wij als gemeente de rol om ervoor te zorgen dat verschillende belangen worden meegenomen. In deze vorm gaan we meer uit van inwonerssignalen die wij continu horen in het werk van bijvoorbeeld Stadsbedrijven, Veiligheid, Handhaving en Wijken. Voor meer eerlijke verwachtingen en om te kunnen waarmaken wat we beloven, helpt het als wij dit ook geen participatie meer noemen, het gaat tenslotte niet om meedoen en samen maken.

In andere situaties kan Overheidsparticipatie of Samen aan zet beter passend zijn, bijvoorbeeld omdat Utrechters zelf het eigenaarschap en de verantwoordelijkheid op zich willen en kunnen nemen omdat de doelen, randvoorwaarden en kaders al door college en raad gesteld zijn. Utrechters kunnen vaak gemakkelijker meer mensen bereiken, weten beter wat er speelt of maken beter gebruik van locatie- en ervaringsdeskundigheid dan wij als gemeente. Utrechters zien als ervaringsdeskundigen van de stad en hun directe leefomgeving de verschillende beleidsthema’s ook niet los van elkaar, maar kijken van nature meer integraal en pragmatisch.

In veel situaties zal het kompas in de beginfase eerder sturen naar Peilen. Deze beweging van Samen stad maken draagt eraan bij dat college en raad eerder in het proces in positie komen om doelstellingen, kaders en randvoorwaarden vast te stellen. Dat doen zij in de meeste gevallen op basis van een brede peiling waarbij alle verschillende belangen ingebracht worden en ook ten opzichte van elkaar en met elkaar besproken en gewogen worden. In latere fases, als doelstellingen, kaders en randvoorwaarden helder zijn, stuurt het kompas eerder naar samenwerkingsvormen waar Utrechters eigenaarschap kunnen nemen en college en raad een meer terughoudende rol hebben. Het kompas stuurt op die manier naar de samenwerkingsvorm die past bij hoe Utrechters met ons willen samenwerken en doet recht aan zeggenschap voor een bredere groep. Daarmee maken we de lokale democratie van iedereen.

We kiezen voor samenwerkingsvormen die beter passen bij hoe Utrechters met ons willen samenwerken.

3. Implementatie en continue doorontwikkeling

Het is geen gemakkelijke opgave die we beschrijven. Het uitvoeren van nieuwe samenwerkingsvormen, maar met name het aanpassen van houding en gedrag is misschien wel het moeilijkste dat er is. Met alleen het opschrijven van nieuw beleid, verandert er niks. Dit beleid geeft richting en een handvat, het succes ligt in de kracht van de implementatie, de uitvoering en de continue doorontwikkeling.

Eerste concrete vervolgstappen

Om dit beleid te implementeren, is het nodig om ervaring op te doen en het kompas en de leidende principes door te vertalen voor de verschillende beleidsterreinen. Daarvoor zien wij de volgende eerste concrete vervolgstappen voor ons:

We denken met de reflectiegroep van betrokken Utrechters en een aantal ambtenaren na over een veranderstrategie voor de opgaven in dit beleid: Hoe zorgen we ervoor dat we de gewenste cultuurverandering in de organisatie en in de stad levend krijgen? En wat gaan we daar concreet voor doen? Daarbij zetten we in ieder geval in op drie onderdelen: Sturing en organisatie, Systematisch leren en ontwikkelen, Systemen, regels en afspraken. Verderop in deze nota zijn deze drie onderdelen verder uitgewerkt.

We werken uit hoe de tekst bij het leidende principe over duurzame relaties concreet vorm kan krijgen. Dit doen we door nader uit te werken dat ambtenaren van Ruimte frequent in de wijk werken aan ruimtelijke projecten door afspraken te maken over aanwezigheid in de wijk. Het idee hierachter is het contact met bewoners te intensiveren en dit zo te organiseren dat ambtenaren die aan projecten werken laagdrempelig benaderbaar zijn voor bewoners. We gaan na voor collega's welke ondersteuning dat vraagt in bijvoorbeeld training en coaching en hoe dit door leidinggevende gemonitord en gestimuleerd kan worden in gesprekken met hun medewerkers (o.a. in FIT-gesprekken).

Als doorontwikkeling van de huidige participatieleidraad, schrijven we een nieuwe leidraad op basis van deze beleidsnota. In de huidige participatieleidraad wordt nog verwezen naar de participatieniveaus (raadplegen, adviseren, coproduceren). Het kompas vervangt deze niveaus.

We werken uit wat peilen is en hoe daarin het onderling gesprek wordt gestimuleerd en hoe bij burgerparticipatie peilen van de ongehoorde stem het overleg verrijkt en geven daarbij aan hoe dit ook in de Beleidsnota Samen Stad maken wordt verwerkt.

De participatie- en inspraakverordening zal ook worden aangepast en zal ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden. Daarin worden ook de voorwaarden voor het 'bewonersbod' (ofwel Right to challenge) uitgewerkt en verwezen naar de nieuwe leidraad. Als het resultaat van de adviescommissie participatie (van de raad) daar aanleiding voor geeft, kan dat verwerkt worden in de nieuwe participatie- en inspraakverordening.

We verbeteren het Utrechtse Bewonersbod. We communiceren meer en duidelijker over de mogelijkheden voor dit ‘right to challenge’. We stellen als uitgangspunt om de procedure om een Bewonersbod in te dienen zo laagdrempelig en administratief eenvoudig mogelijk te maken. We verankeren deze procedure en de voorwaarden voor het Bewonersbod in de nieuw op te stellen participatieverordening.

De Omgevingswet biedt de raad de mogelijkheid om gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (vergunningen voor afwijken van het omgevingsplan) aan te wijzen waarvoor participatie verplicht wordt gesteld. We zullen daartoe tegelijkertijd met het aanbieden van een nieuwe participatie- en inspraakverordening een voorstel doen voor de invulling daarvan.

We werken voor besluiten of initiatieven waarbij een initiatiefnemer, de gemeente en andere Utrechters betrokken zijn, uit wat de doelen, principes voor houding en gedrag, de afwegingen voor verschillende vormen van participatie en procesafspraken over bijvoorbeeld startnotities en participatieverslagen zijn en maken concreet wat dit betekent voor onder meer de toepassing van omgevingswet en het Utrechts. Plan Proces, en geven daarbij aan hoe dit ook in de Beleidsnota Samen Stad maken wordt verwerkt.

Na vaststelling van het beleid, passen wij de instructie van college- en raads-voorstellen voor de ‘participatieparagraaf’ aan. In deze instructie wordt op dit moment verwezen naar een format voor een participatieplan en naar de participatieleidraad met de verschillende niveaus van participatie. De nieuwe instructie is erop gericht dat we aan de voorkant de afweging voor de samenwerkingsvorm inzichtelijk maken op basis van het kompas. We formuleren daarbij de eerste stap. Zo zorgen we voor bestuurlijke verankering.

We maken concrete richtlijnen voor het maken en openbaar toegankelijk publiceren van een participatieplan op basis van een inclusieve stakeholderanalyse en een participatieverslag en geven daarbij aan hoe dit ook in de Beleidsnota Samen Stad maken wordt verwerkt

De lijn van dit beleid is doorvertaald naar het Utrechts Planproces Gebiedsontwikkeling waarin de processtappen op hoofdlijnen zijn beschreven. De implementatie van dit planproces vraagt een concretere doorvertaling (hoe gaan we om met twee kolommenstukken, met inspraak en ter inzage leggen, hoe kan de vorm Peilen er concreet uit zien bij een Nota van Uitgangspunten, etc). Daarnaast vraagt het nog nadere uitwerking welke samenwerkingsvorm passend is bij een omgevingsvisie.

We willen de leidende principes en het kompas zo veel mogelijk ook van toepassing laten zijn voor partners en partijen waar wij opdrachtgever zijn. Waar mogelijk nemen we dit op in contracten die we met partijen aangaan. Een eerste kans daarbij is het vervolg op de Nota van Uitgangspunten sociale basis en basiszorg.

Ook op andere thema's en beleidsterreinen vraagt dit beleid een doorvertaling. We pakken dat stap voor stap op samen met Utrechters en ambtenaren om het eigenaarschap te vergroten. Buurtbudgetten is een van de onderwerpen die we als eerste oppakken.

Bij de evaluatie (in Q1 2026) en verdere ontwikkeling van het Kompas van Zeggenschap bezien we nadrukkelijk of bij de diverse vormen van eigenaarschap toch verschillende niveaus van participatie wenselijk zijn.

Hoofdlijn uitvoering en continue doorontwikkeling

Van de afgelopen jaren hebben we geleerd dat met name de uitvoering van het beleid van Samen stad maken te verbeteren is, terwijl er wel veel verschillende goede voorbeelden van samenwerking zijn ontwikkeld. Om nu dit beleid succesvol te implementeren en vooral ook continue te kunnen doorontwikkelen, is eerst verkend waarom het ons in voorgaande jaren onvoldoende is gelukt om eerder beleid van Samen stad maken in de hele gemeentelijke organisatie te implementeren en uit te voeren.

We krijgen uit onze gesprekken met Utrechters terug dat het voorheen onvoldoende helder was welke samenwerkingsvorm wanneer gekozen wordt en welke mate van zeggenschap daarbij hoort. In voorgaand beleid was 'participatie is maatwerk' het uitgangspunt waardoor voor ambtenaren het aantal opties en keuzes vaak te groot was. Dit beleid geeft ons met het kompas meer richting en sturing. Maar naast het beleid, zijn er ook andere factoren die bepalen waardoor het eerder onvoldoende gelukt is om het beleid te implementeren en uit te voeren:

1. **Sturing en organisatie;** Samen stad maken is te vrijblijvend geweest, er is geen controlerende rol belegd in de organisatie. Ook het eigenaarschap voor Samen stad maken is onvoldoende in de breedte van de gehele gemeentelijke organisatie belegd. Daarbij is het nodig om meer helderheid te geven in rollen bij samenwerkingstrajecten (bijvoorbeeld de rol van de projectleider, de omgevingsmanager, de communicatie-adviseur, de wijkadviseur of incidenteel een participatieadviseur).

2. **Systematisch leren;** er is in de afgelopen periode vooral per project geleerd, maar nooit als hele organisatie. We hebben goede voorbeelden niet tot een vaste aanpak gemaakt of voorlopers onvoldoende actief met elkaar verbonden om op die manier de olievlek te vergroten. Het leren en de gewenste houding en gedrag is niet formeel verankerd.

3. **Systemen sluiten niet altijd goed aan;** voor een beweging naar meer Overheidsparticipatie kunnen huidige systemen zoals aanbestedingsregels, subsidieregels en de huidige begroting in de weg zitten.

Samen stad maken is een beweging in de genen en de systemen van de hele gemeente Utrecht. En dat kost tijd. We maken de komende periode de stap naar implementatie, concrete doorvertaling en continue doorontwikkeling. In dit beleid geven we bewust nog niet exact en gedetailleerd aan hoe we deze verandering gaan realiseren en wat dit concreet betekent voor alle verschillende organisatieonderdelen of thema's. Ook die door-vertaling willen we graag met Utrechters en ambtenaren doen om het eigenaarschap

te vergroten. Omdat implementatie cruciaal is, geven we wel de hoofdlijn weer van onze veranderstrategie, waarbij we inzetten op de volgende drie onderdelen:

1. Sturing en organisatie

We gaan de verschillende rollen die betrokken zijn bij samenwerkingstrajecten in de organisatie (zoals wijkadviseur, projectleider, omgevingsmanager, communicatieadviseur) helder beschrijven. Daarbij onderzoeken we of het nodig en wenselijk is nieuwe rollen toe te voegen of bestaande rollen te combineren of uit te breiden.

Faciliteren en stimuleren is de basis om de beweging van Samen stad maken te maken. Aanvullend organiseren we, mede naar aanleiding van de Raadstoets bewoners en bestuur ook een controlerende rol in de organisatie.

We versterken de samenhang met andere gemeentelijke opgaven die gericht zijn op het 'hoe' (een andere manier van werken) en op 'contact met de stad'. Denk aan: Inclusie en diversiteit, Ongelijk investeren voor gelijke kansen, Buurt- en wijkgericht werken en Menselijke maat. Hiermee vergroten we de efficiëntie en effectiviteit van de bewegingen. Hiervoor kunnen we de Sociale Visie Utrecht 2040 benutten.

Samen stad maken en democratische vernieuwing is een structurele opgave voor de hele gemeente Utrecht die telkens bijgesteld moet worden op basis van de actuele maatschappelijke situatie. Dit vraagt dan ook structurele borging in de organisatie.

2. Systematisch leren en ontwikkelen

De basiscursus 'Samen stad maken, hoe doe je dat?' geeft handelingsperspectief om de uitgangspunten in het werk toe te passen. In lijn met onze gemeentebrede visie Samen Werkend Leren, zijn wij ervan overtuigd dat we het grootste leereffect kunnen bereiken door in het dagelijks werk met en van elkaar te leren. Ook daar zullen we leerinterventies voor inzetten.

De stad is continu in beweging, de gemeentelijke organisatie ook. Om de gemeentelijke organisatie te ondersteunen, creëren we een netwerk van ervaringsdeskundige collega's uit alle verschillende organisatie onderdelen en breiden we dit netwerk steeds verder uit, ook samen met Utrechters om buiten naar binnen te halen. Verder zetten we in op:

Een online (intern) loket dat het mogelijk maakt het ambtelijk vakmanschap te vergroten en om met elkaar en van elkaar te leren. Het gaat hierbij ook om het ontwikkelen van maatschappelijke sensitiviteit en streetwise worden (in samenhang met het programma Inclusie en Diversiteit). Het online loket geeft een overzicht van diensten in de vorm van trainingen, hulpmiddelen en de mogelijkheid om een aantal vaardigheden te ontwikkelen, zoals gespreksleiding. We willen het huidige trainingsaanbod vanuit verschillende programma's beter op elkaar afstemmen en waar mogelijk bundelen. Ook komen er producten beschikbaar zoals intervisie en casusbesprekingen, een toolkit met het kompas voor zeggenschap of praktische ondersteuning bij onderdelen van samenwerken, best practices en methodes voor evaluaties.

De ontwikkeling van diensten en producten, het delen van goede voorbeelden, verbinden van voorlopers aan elkaar en leren van de fouten die we maken. Daarvoor onderscheiden we drie niveaus van leren; individueel, in een project en systematisch leren als organisatie. Zo vraagt de nieuwe samenwerkingsvorm Peilen nog nadere uitwerking en tools. Het succes van deze vorm is afhankelijk van het stellen van de juiste vragen in de juiste vormen waarbij ook verschillende Utrechters met elkaar in gesprek kunnen gaan. Het succes van de vorm Overheidsparticipatie hangt af van de manier waarop wij Utrechters kunnen steunen en begeleiden om zelf eigenaarschap te nemen. Dit vraagt ontwikkeling, uitproberen, leren en doorontwikkeling.

Betere verankering in de organisatie. We kiezen ervoor om de leidende principes voor houding en gedrag onderdeel te maken van de HR sturing. Dit betekent dat het voor relevante functies aan de orde komt in FIT-gesprekken en onderdeel is van het aannamebeleid.

Het intensief begeleiden en volgen van drie ontwikkelingen: Openbare ruimte (gekoppeld aan programma Mobiliteit), Hervormingen sociaal domein en Overvecht Centrum.

Continue reflectie van buiten. Naast projectevaluaties (zie hoofdstuk monitoring), starten wij ook een reflectiegroep met betrokken Utrechters en experts die ons de spiegel voorhoudt in de ontwikkeling van de beweging. We stellen ons kwetsbaar op en leren samen met Utrechters wat er beter kan. De eerste bespreking met de reflectiegroep zal gaan over hoe wij de lijn van dit beleid levend krijgen in de stad (veranderstrategie).

3. Systemen, regels en afspraken

We verbeteren (samen met publieksdienstverlening) de digitale systemen voor relatiebeheer en het vastleggen en bruikbaar maken van inwonerssignalen die bijvoorbeeld onze collega's van Stadsbedrijven, Veiligheid, Wijken en Handhaving horen.

We kiezen voor een heldere online samenwerkingsstrategie en op basis daarvan verbeteren we het online platform DenkMee. We willen DenkMee niet alleen voor Peilen inzetten, maar ook voor andere vormen van samenwerking.

In samenwerking met andere programma's onderzoeken we of we bij subsidies en opdrachten het eigenaarschap van Utrechters kunnen vergroten door meer op resultaatverplichting afspraken te maken. Is er meer flexibiliteit in de begroting mogelijk? Op welke manier kunnen we invulling geven aan buurtbudgetten?

In samenwerking met andere programma's onderzoeken we welke regels de beweging van Samen stad maken in de weg zitten. Om de beweging te maken die we in dit beleid schetsen, vraagt dat meer oog voor de uitvoering en dat kan betekenen dat minder beleid en minder regels juist helpend kunnen zijn. In hoeverre geven bijvoorbeeld aanbestedingsregels voldoende ruimte aan bewonersorganisaties? Of passen de regels over vrijwilligersvergoedingen nog bij wat we vragen van Utrechters?

Op dit moment is er beperkte capaciteit binnen Samen stad maken. Deze acties kan het programmateam dus niet allemaal tegelijk oppakken. Wij geven prioriteit aan sturing en organisatie, aan systematisch leren en aan online samenwerking.

C Monitoren, sturen en verantwoorden

Voortgang en verantwoording

Elke 2 jaar vindt een evaluatie van de leidende principes en het kompas voor zeggenschap plaats, onder andere op basis van de voortgang. De eerste evaluatie willen wij begin 2026 afronden.

Als er aanleiding voor is, stellen we de principes en het kompas voor zeggenschap bij en leggen we het opnieuw ter besluitvorming voor aan de raad. Dit sluit aan bij het principe van continu leren en verbeteren. Waar relevant, worden ook concrete doorvertalingen van dit beleid ter besluitvorming voorgelegd aan de raad, zoals het Utrechts Planproces Gebiedsontwikkeling.

Voor de monitoring van de voortgang van de doelstellingen (beweging naar meer zeggenschap en betrouwbare samenwerkingspartner) onderscheiden we verschillende groepen: Utrechters algemeen, Utrechters die Samen stad maken en medewerkers van de gemeente Utrecht die Samen stad maken. Het accent van de monitoring ligt op subjectieve ervaringen en meningen van mensen en niet/minder op objectieve registratie van een aantal projecten en deelnemers. We maken zoveel mogelijk gebruik van de instrumenten en middelen die we al hebben, zoals het Bewonerspanel, de Inwonersenquête en het Medewerkersonderzoek. We vragen Utrechters die Samen stad maken structureel om hun mening met ervaringsonderzoek, bijvoorbeeld tijdens of na afloop van een project. In de monitoring brengen we de verschillende ervaringsonderzoeken samen en doen we verslag van gemiddelde scores. De precieze invulling van de monitoring om de doelstellingen te meten, wordt de komende periode verder uitgewerkt.

Ook rapporteert het college door aan te sluiten bij de structurele begrotingscyclus. Dit betekent dat we voortgang op hoofddoelen en -indicatoren en hoe we deze willen meten, opnemen in de jaarlijkse programmabegroting en -verantwoording. Het gaat om het programma Betrouwbare Overheid en bijhorende doelstelling Betrokken Utrechters: Utrechters zijn actief in de eigen omgeving en/of oefenen invloed uit op gemeentelijke plannen, beleid en uitvoering in hun buurt, wijk, en/of stad. De reeds bestaande indicatoren bij dit onderdeel worden vervangen door onderstaande nieuwe indicatoren. De formulering van de huidige doelstelling passen we aan zodat deze beter aansluit bij dit beleid.

Indicatoren

De meeste indicatoren die we gaan volgen, zijn nieuw en hebben dus geen resultaat uit het verleden. Deze nieuwe indicatoren zijn in onderstaande tabel aangegeven met een sterretje. Dit willen we starten in het najaar van 2024 als nulmeting.

Bij al beschikbare indicatoren, staat de score of percentage van de meest recente meting bij de indicator. We gaan ervan uit dat de ontwikkeling die we willen inzetten met Samen stad maken een lange adem vraagt, waarbij een grotere verandering pas zichtbaar zal zijn over een langere tijdsperiode. Omdat we daarnaast bij een aantal indicatoren de afgelopen jaren een dalende lijn zien, verwachten we over een periode van vier jaar een bescheiden vooruitgang.

Doelstelling	Effect-indicator	0-meting	Vervolg-meting 1	Vervolg-meting 2	Evaluatie
1. Utrechters hebben meer zeggenschap over beleid, plannen en uitvoering in hun stad.	Ervaringen zeggenschap	*	*	*	2026
1a. Utrechters hebben meer eigenaarschap.	% Utrechters dat betrokken is in de buurt door één of meerdere buurtactiviteiten. Bron: Inwonersenquête	54% (2023)	55% (2025)	57% (2027)	2026 Volgen via begroting
	Ervaringen eigenaarschap	*	*	*	2026
1b. Een bredere belangenafweging in besluitvorming van college en raad.	Ervaringen bredere belangenafweging	*	*	*	2026
2. De gemeente is een betrouwbare samenwerkingspartner voor Utrechters.					
Vertrouwen	% Utrechters dat vertrouwen heeft in de lokale overheid Bron: Inwonersenquête	53% (2023)	54% (2025)	56% (2027)	2026 Volgen via begroting
Vertrouwen	Ervaringen vertrouwen geven	*	*	*	2026
Duurzame relaties	Ervaringen duurzame relaties	*	*	*	2026
Duurzame relaties	Score sociale cohesie Bron: Inwonersenquête	5,9 (2023)	*[1] (2025)	* (2027)	2026
Open en eerlijk	% Utrechters dat vindt dat de gemeente eerlijk en open is in het contact met inwoners. Bron: Inwonersenquête	27% (2023)	28% (2025)	30% (2027)	2026 Volgen via begroting
Open en eerlijk	Ervaringen open en eerlijkheid gemeente	*	*	*	2026
Lef tonen	Ervaringen lef tonen & verantwoordelijkheid nemen	*	*	*	2026
Inclusie en diversiteit	Ervaringen inclusie en diversiteit (in afstemming met Inclusie)	*	*	*	2026
Leren en verbeteren	Ervaringen continue leren en verbeteren	*	*	*	2026

* nieuwe indicator, dus nog geen nulmeting en streefwaarden bekend.

1 Streefwaarden wordt ingevuld in samenhang met Inclusie en Diversiteit

Instrument	Effect-indicator voor monitor SSM	0-meting 2023	Een-meting 2025 (Inwonersenquête is streefwaarde)	Vervolg-meting 2027 (streefwaarde)
Tevredenheid Samen stad maken				
Bewonerspanel incl. straatinterviews	Rapportcijfer SSM - Bewoners	-	6,0	6,2
Ervaringsonderzoek	Rapportcijfer SSM - Betrokkenen	-	-	-
Doelstelling 1: Utrechters hebben meer zeggenschap over beleid, plannen en uitvoering in hun stad.				
Bewonerspanel inlc. straatinterviews	% respondenten dat invloed ervaart op ontwikkelingen in de stad, buurt of straat.	-	22%	24%
Ervaringsonderzoek	% deelnemers dat invloed ervaart op ontwikkelingen in de stad, buurt of straat.	-	-	-
Deskresearch	Aantal projecten dat gebruik heeft gemaakt van het Kompas van Zeggenschap	-	-	-
Doelstelling 1a: Utrechters hebben meer eigenaarschap				
Inwonersenquête	% Utrechters dat betrokken is in de buurt door één of meerdere buurtactiviteiten. (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting)	54%	55%	57%
Bewonerspanel incl. straatinterviews	% respondenten dat het gevoel heeft dat zij zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen om taken of activiteiten van de gemeente op te pakken.	-	25%	27%

Ervaringsonderzoek	% deelnemers dat het gevoel heeft dat zij zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen om taken of activiteiten van de gemeente op te pakken.	-	-	-
Doelstelling 1b: Een bredere belangenafweging in besluitvorming van college en raad				
Bewonerspanel incl. straatinterviews	% respondenten dat het gevoel heeft dat het college van b en w in hun besluiten zoveel mogelijk rekening houden met verschillende belangen.	-	35%	37%
Deskresearch	Aantal college- en raadsvoorstellen waar een samenwerkings-verslag is toegevoegd	-	-	-
Doelstelling 2: De gemeente is een betrouwbare samenwerkingspartner voor Utrechters				
Leidende principe 1: Vertrouwen				
Inwonersenquête	% Utrechters dat vertrouwen heeft in de lokale overheid (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting)	53%	54%	56%
Bewonerspanel incl. straatinterviews	% respondenten dat vindt dat de gemeente vertrouwen geeft aan Utrechters	-	28%	30%
Ervaringsonderzoek	% deelnemers dat vindt dat de gemeente vertrouwen geeft aan Utrechters	-	-	-
Leidende principe 2: Duurzame relaties				

Bewonerspanel incl. straatinterviews	% respondenten dat vindt dat de gemeente werkt aan goede relaties met Utrechters door zelf naar de Utrechters toe te gaan	-	27%	29%
Ervaringsonderzoek	% deelnemers dat vindt dat de gemeente werkt aan goede relaties met Utrechters door zelf naar de Utrechters toe te gaan	-	-	-
Leidende principe 3: Open en eerlijk				
Inwonersenquête	% Utrechters dat vindt dat de gemeente eerlijk en open is in het contact met inwoners. (al bestaande indicator, ook te volgen via programmabegroting)	27%	28%	30%
Bewonerspanel incl. straatinterviews	% respondenten dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is	-	22%	24%
Ervaringsonderzoek	% deelnemers dat vindt dat de gemeente open en eerlijk is	-	-	-
Leidende principe 4: Lef tonen				
Bewonerspanel incl. straatinterviews	% respondenten dat vindt dat de gemeente durft los te laten, nieuwe dingen probeert, een grens trekt (toont lef)	-	36%	38%
Ervaringsonderzoek	% deelnemers dat vindt dat de gemeente durft los te laten, nieuwe dingen probeert, een grens trekt (toont lef)	-	-	-

Leidende principe 5: Inclusie en diversiteit				
Bewonerspanel incl. straatinterviews	% respondenten dat vindt dat de gemeente moeite doet om naar zoveel mogelijk verschillende Utrechters te luisteren	-	33%	35%
Ervaringsonderzoek	% deelnemers dat vindt dat de gemeente moeite doet om naar zoveel mogelijk verschillende Utrechters te luisteren	-	-	-
Leidende principe 6: Leren en verbeteren				
Bewonerspanel incl. straatinterviews	% respondenten dat vindt dat de gemeente steeds blijft leren zich probeert te verbeteren	-	32%	34%
Ervaringsonderzoek	% deelnemers dat vindt dat de gemeente steeds blijft leren zich probeert te verbeteren	-	-	-

Risico’s

We willen graag samen met Utrechters de stad maken. Maar lang niet alle Utrechters willen met ons meedenken en meedoen. Willen ze dat wel, dan betekent het niet dat iedereen het altijd met elkaar eens zal zijn. Waar mensen samenwerken, gaat het niet altijd zoals we verwacht hadden. Dat is niet erg, zolang we er met elkaar van leren, duidelijk zijn en we elkaar niet kwijtraken.

In deze paragraaf maken we de risico’s inzichtelijk en gaan we na hoe we er op een passende manier mee om kunnen gaan.

Overzicht belangrijkste risico’s

Risico-omschrijving	Toelichting	Maatregelen
Samen stad maken is van ons allemaal en dus van niemand.	Doordat er niemand echt verantwoordelijk is, is er geen sturing, monitoring en controle op het behalen van de doelstellingen.	Er blijft een team Samen stad maken actief. Er komt een duidelijke rol- en taakverdeling waarin we ook sturing, monitoring, controle en escalatie afspraken maken.
Cultuurverandering kost tijd.	We bereiken onze doelstellingen niet van de ene op de andere dag. Als er onvoldoende tijd wordt uitgetrokken (jaren), kan de conclusie zijn: het werkt niet, we stoppen ermee.	De organisatie brede implementatie en borging vragen om begeleiding van onze collega’s. Een gedragsverandering is nodig. Gedrag is het moeilijkst te veranderen, daar trekken we jaren voor uit. Stap voor stap, in het dagelijkse werk met elkaar aan de slag en van elkaar leren.
In tijden van bezuiniging bestaat de kans dat er onvoldoende financiële middelen zijn om goed samen te werken met Utrechters.	Samenwerken met Utrechters kost tijd en geld. Als die middelen er niet zien, kunnen we onvoldoende ervaringskennis verbinden aan de vakkennis om plannen en uitvoering aan te laten sluiten bij het vraagstuk en de mensen voor wie we het doen.	We zetten minder in op Burgerparticipatie. We maken veel meer gebruik van de data die er al is (input bewonerspanel, signalen KCC). Wat we al weten, hoeven we niet meer te vragen. Door in te zetten op leren en ontwikkelen van ambtenaren verbeteren de planprocessen en dat leidt tot minder externe inhuur en minder reparatiekosten. Eigenaarschap van Utrechters biedt kansen in tijden van bezuinigingen.
Het kompas voor zeggenschap is niet makkelijk in gebruik en vraagt ervaring en begeleiding.	Uit de eerste toetsen blijkt dat deze versie van het kompas niet makkelijk hanteerbaar is voor mensen die er nog niet veel mee gewerkt hebben. Het roept vragen op en verschillende mensen komen mogelijk tot verschillende samenwerkingsvormen	We starten met het gebruik van het kompas, om het op basis van praktijkervaringen aan te kunnen scherpen. Daarbij communiceren we duidelijk dat het kompas nog niet waterdicht is en presenteren we het als een 1.0 versie die we graag met Utrechters en ambtenaren doorontwikkelen. We geven daarbij aan dat het gebruik begeleiding vraagt van mensen die er ervaring mee hebben.
Utrechters kunnen het oneens zijn dat mede-Utrechters veel zeggenschap krijgen en hebben liever dat de overheid bepaalt.	Utrechters die zeggenschap hebben gekregen hebben geen legitimiteit/draagvlak van andere Utrechters.	Bij Overheidsparticipatie vragen we ook altijd aan Utrechters om zich in te leven in belangen van andere Utrechters. De gemeente houdt een controlerende en steunende rol op representativiteit.

Financiën

De uitvoering van deze beleidsnota is een verantwoordelijkheid van de gehele gemeentelijke organisatie, waarbij Samen stad maken verankerd wordt in alle gemeentelijke opgaven. De financiering hiervan valt daarmee ook onder de betreffende beleidsterreinen en wordt gedekt vanuit de bijbehorende programmabegrotingen.

De beweging die geschetst is bij onderdeel B wordt in eerste instantie binnen de totale gemeentelijke begroting budgetneutraal uitgevoerd: door minder vaak te kiezen voor de samenwerkingsvorm Burgerparticipatie en in plaats daarvan vaker voor de samenwerkingsvorm Peilen, ontstaat ruimte om extra te investeren in Overheids-participatie en Samen aan zet.

Daarnaast zijn vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor samen stad maken, waardoor het totale budget van het programma Samen stad maken ongeveer 0,5 miljoen per jaar bedraagt. Deze middelen worden ingezet om het beleid gemeentebreed te implementeren (oa door middel van ontwikkeling van expertise), daarvoor de benodigde (online) tools en instrumenten te ontwikkelen, het beleid te monitoren en een controlerende rol te vervullen. Ook de ondersteuning van de wijkplatforms wordt uit dit budget betaald.

In onderstaande tabel hebben wij inzichtelijk gemaakt welke middelen extra ter beschikking zijn gesteld vanuit het coalitieakkoord en wat daarmee het totale budget is.

	2024	2025	2026	2027
Samen Stad maken (structureel)	339.060	339.060	339.060	339.060
Samen stad maken programmamanagement (incidenteel vanuit coalitie-akkoord 2022-2026)	90.000	90.000	90.000	0
Online participatie – Denk Mee (structureel vanuit coalitie-akkoord 2022-2026)	70.000	70.000	70.000	70.000
Totaal Samen stad maken (structureel budget)	**499.060***	**499.060***	**499.060***	**409.060***

*Disclaimer: Vanwege de huidige financiële situatie van de gemeente zullen in de gemeentelijke meerjarenbegroting keuzes moeten worden gemaakt die mogelijk ook van invloed zullen zijn op de activiteiten en financiën op onze inzet voor het programma Samen Stad maken. In bovenstaande toelichting is nog geen rekening gehouden met eventuele bezuinigingen of het temporiseren of stopzetten van bepaalde activiteiten.

Besparing op lange termijn

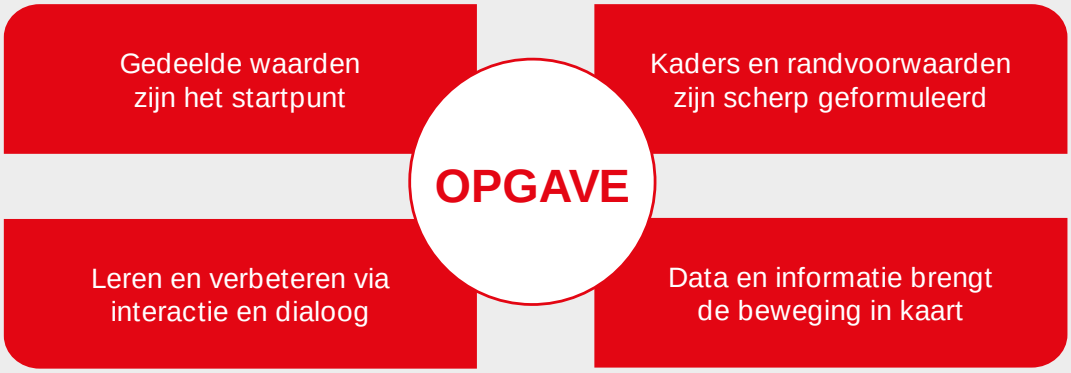
De lijn die we voorstellen in dit beleid kan op termijn ook een besparing opleveren. Deze mogelijke besparing is bijvangst. Het doel van het beleid is niet om te besparen, maar om samenwerkingsvormen te kiezen die passen bij de situatie en die zeggenschap van Utrechters vergroten.

We zien verschillende mogelijkheden waarop dit beleid tot besparing kan leiden. Ten eerste is dit beleid gericht op continu leren en ontwikkelen van ambtenaren. Samenwerking met Utrechters zien wij als een reguliere taak van de gemeente. Als wij daar zelf in leren, hoeven we minder extern in te huren en leidt dit ook tot betere planprocessen en minder reparatiekosten.

De twee geschetste bewegingen van het kompas kunnen ook op termijn een besparing opleveren. Het begeleiden van Utrechters naar meer zeggenschap en eigenaarschap (Overheidsparticipatie en Samen aan zet) vraagt van ons aanvankelijk een grotere inspanning. Deze begeleiding kost namelijk tijd en geld. Deze begeleiding wordt betaald uit beschikbare budgetten van het betreffende onderwerp en uit beschikbare middelen van het programma samen stad maken. Die inspanning is erop gericht om op de langere termijn onze rol steeds kleiner te maken en daarmee te besparen.

Als we inwonerssignalen veel beter vastleggen, bruikbaar maken en werken aan duurzame relaties (met bijvoorbeeld sleutelpersonen en wijkplatforms), is de vorm Peilen ook steeds beter en eenvoudiger uit te voeren. Ook dat zou op termijn een besparing kunnen opleveren.

Utrechts Sturingsmodel (voor complexe opgaven)

Opgave

Meer betekenisvolle verbinding tussen gemeente en Utrechters en Utrechters onderling.
Extra investeren in het ongehoorde geluid voor meer inclusie en diversiteit.
Meer duidelijkheid over zeggenschap, minder valse verwachtingen.
Meer eigenaarschap van Utrechters.
Minder klassieke Burgerparticipatie.
Meer andere vormen van invloed en andere samenwerking.

Gedeelde waarden zijn het startpunt

We zijn **open en eerlijk**.
We geven **vertrouwen** aan Utrechters.
We tonen **lef**.
We zorgen proactief voor **inclusie en diversiteit**.
We werken proactief aan **duurzame relaties** met Utrechters.
We leren en verbeteren continu.

Kaders en randvoorwaarden zijn scherp geformuleerd

Kompas en leidende principes zijn leidend, toepassing is niet vrijblijvend.
Elk organisatieonderdeel is zelf verantwoordelijk voor de uitvoering; Principes houding en gedrag zijn onderdeel van HR sturing: FIT-gesprekken, werving en selectie, etc

Data en informatie brengt de beweging in kaart

Zie ‘voortgang en verantwoording’ en ‘indicatoren’

Leren en verbeteren via interactie en dialoog

We starten op programmaniveau een reflectiegroep met betrokken Utrechters en experts.
We vragen op projectniveau feedback van betrokken Utrechters.
We stellen het kompas en de leidende principes bij op basis van ervaringen.

D Bijlage

Afspraken wijkplatforms

De wijkplatforms hebben, zoals beschreven in de beleidsnota Samen stad maken 2024-2028, een duurzame relatie met de gemeente. Zowel de gemeente als de wijkplatforms zetten zich in om de relatie te onderhouden. De gemeente ondersteunt met middelen en is op onderwerpen actief betrokken. De eerste contactpersoon is het wijkbureau, inhoudelijke collega's haken aan bij de verschillende onderwerpen als dat wenselijk is. De platforms bepalen zelf hun eigen vorm en met welke onderwerpen ze zich bezighouden.

Het is mogelijk dat er verschillende wijkplatforms zijn in één wijk, zij gaan namelijk zelf over het gebied waarvoor ze zich willen inzetten. Dit is niet aan vooraf vastgestelde grenzen verbonden. Wanneer er meerdere wijkplatforms zijn in eenzelfde gebied, waarbij de gebieden elkaar overlappen, organiseert de gemeente waar nodig een gesprek tussen de organisaties. Daarin proberen we afspraken te maken over wie welke rol pakt, zodat er geen dubbel werk hoeft te worden gedaan en ieder zich kan inzetten vanuit zijn eigen kracht. Die gesprekken kunnen ook plaatsvinden tussen wijkplatforms en andere bewonersinitiatieven, zoals wijkinformatiepunten of wijkcoöperaties.

Wijkplatforms hebben ook een adviserende rol, zoals beschreven in motie 369: Adviesrecht voor de wijkplatforms. Om goed te kunnen functioneren en adviseren, moet je goed geïnformeerd zijn. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de wijkplatforms te informeren over belangrijke onderwerpen in de wijk wanneer een wijkplatform daarom verzoekt. Dit kun je zien als een recht op informatie. Een advies-recht moet niet worden opgevat als een adviesplicht. De gemeente kan de wijkplatforms vragen om mee te denken, hun netwerk aan te wenden of samen op te trekken, maar een wijkplatform beslist zelf of zij hierop ingaat. In wijkplatforms zitten namelijk actieve Utrechters die hun inzet vanuit vrijwilligheid doen, de gemeente moet hen niet overvragen. Adviezen van Utrechters nemen we altijd serieus, daar hoort een inhoudelijke reactie vanuit de gemeente bij.

Daarnaast kunnen de wijkplatforms ook een rol pakken in het beheren van een buurt- of wijkbudget, organiseren van een bewoners-top of opstellen van een wijkvisie. Deze vorm van eigenaarschap en zeggenschap (over financiële middelen) juichen we toe. We verkennen de mogelijkheden met de platforms die hier interesse in hebben, zodat we op maat afspraken kunnen maken binnen de mogelijkheden die de gemeentebegroting hiervoor biedt.

De wijkplatforms zetten zich in om zo inclusief mogelijk te zijn en een inclusief geluid te laten horen (motie 371). Dat zit in de functie van een platform en is een inspanningsverplichting voor de wijkplatforms. De gemeente en sociale partners kunnen hierbij helpen. Volledige representativiteit is niet iets wat je van een bewonersgroep kunt verwachten. De gemeente houdt altijd zelf de verantwoordelijkheid om een zo breed mogelijk geluid op te halen en verwacht niet dat het wijkplatform het contact is namens de wijk of buurt. Andersom heeft het wijkplatform ook meerdere contacten met de gemeente. De diversiteit aan relaties werken versterkend. Bij een advies maakt het wijkplatform op een zelf gekozen manier

inzichtelijk wie betrokken is bij het opstellen van het advies en hoe breed dit advies wordt gedragen. Een breed gedragen advies weegt anders dan een advies wat minder breed gedragen is. Daarnaast maken het wijkplatform en gemeente vooraf afspraken met elkaar over het vervolg: wat gebeurt er met een advies?

Alle bewonersgroepen kunnen voor (financiële) ondersteuning een aanvraag doen bij het Initiatievenfonds. Om de belangrijke rol van de wijkplatforms te faciliteren reserveren we daarnaast extra budget voor ondersteuning van de wijkplatforms. Zij kunnen aanspraak maken op een ondersteuningsbudget van €5.300,- voor algemene onkosten. Op dit moment is het ondersteuningsbudgetvolume van totaal € 53.000,- nog toereikend. Mochten er in verschillende wijken meerdere aanvragen komen, dan is herziening van dit budget nodig. Daarnaast is ook differentiatie in het ondersteuningsbudget mogelijk wanneer blijkt dat een wijkplatform meer of minder nodig heeft om goed te functioneren. Om aanspraak te maken op dit budget stellen we enkele voorwaarden:

1. De kerngroep van betrokken wijkbewoners bestaat uit minimaal drie personen
2. Het wijkplatform organiseert per jaar minimaal twee momenten om breed met de wijk in gesprek te gaan. Dit is vormvrij.
3. Het wijkplatform spreekt niet namens de gehele wijk, maar deelt wat er leeft en speelt
4. Activiteiten van het wijkplatforms zijn zo open en inclusief mogelijk.
5. Het wijkplatform zet zich in voor een zo inclusief mogelijk geluid vanuit de wijk, wanneer zij gebruik maken van hun adviesrecht
6. Het wijkplatform doet een verzoek voor het ondersteuningsbudget met een globale beschrijving van de verwachte kosten, een korte beschrijving van hoe zij bovenstaande voorwaarden gaan realiseren en verstrekt achteraf een verantwoording van de kosten.

Als er meer ondersteuning nodig is, bijvoorbeeld administratieve hulp of extra financiering voor een onderzoek in de wijk, kan een aanvraag gedaan worden bij het Initiatievenfonds. Daar vindt een beoordeling plaats op basis van die subsidieregels. Toekenning vindt plaats als aanvulling op het ondersteuningsbudget. Daarnaast kan het wijkbureau, als vaste sparringpartner van het wijkplatform, ruimtes ter beschikking stellen en is het een verbindende schakel naar de rest van de gemeente. Dit betekent dat de gemeente een wijkplatformfunctie in elke wijk of buurt stimuleert. Daarnaast organiseert de gemeente een kennis en leernetwerk voor alle wijkplatforms, zowel fysiek als online. De wijkplatforms kunnen ook met elkaar in contact worden gebracht om van elkaar te leren. Door zowel financiële ondersteuning als een bijdrage in natura te geven, krijgen de wijkplatforms de ruimte om hun rol te pakken.

Gemeente Utrecht
Samen Stad Maken

samenstadmaken@utrecht.nl

4 april 2024

Utrecht.nl

HET UTRECHTS ARCHIEF

JAARSTUKKEN 2024

Samenstelling van het Algemeen bestuur van Het Utrechts Archief:

Mevrouw Rachel Streefland, voorzitter (Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur)
Mevrouw Anja Smit, vicevoorzitter (Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur)
De heer Rob van Muilekom (Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur)
Mevrouw Ineke Jansen (Algemeen Bestuur) tot en met 18 januari 2024
Mevrouw Eva Oosters (Algemeen Bestuur)
De heer Has Baker (Algemeen Bestuur)
De heer Paul Breevaart (Algemeen Bestuur) per 30 september 2024

Voorwoord

In de jaarstukken van Het Utrechts Archief vindt u een overzicht van de programmadoelen van onze organisatie, de daarbij horende werkzaamheden en projecten, de inzet van de financiële middelen en de resultaten in 2024.

De jaarstukken bestaan uit:
het jaarverslag: de programmaverantwoording en paragrafen;
de jaarrekening met balans per 31 december 2024 en de bijlagen.

Het Utrechts Archief legt in de jaarstukken verantwoording af over de realisatie van de Programmabegroting. Hierbij beschrijven we ons programma in drie speerpunten, met het gevoerde beleid en de daarvoor beschikbaar gestelde financiële middelen. In de jaarrekening is de financiële verantwoording opgenomen met toelichting en een balans met toelichting.

Vanuit onze missie werken we aan de speerpunten “Samen bouwen aan het archief van morgen”, “Jouw collectie Utrecht start bij HUA” en “Onze organisatie maken we met elkaar”. Binnen de speerpunten werken we aan vier innovatie programma’s. Bij de uitvoering van de speerpunten en programma’s zijn onze kernwaarden leidend: toegankelijk, duurzaam, verbindend en betrouwbaar. We zijn er voor iedereen die onze collecties en diensten wil (her)gebruiken voor recht en bewijs, onderzoek, onderwijs of cultuurbeleving.

2024 was het laatste jaar van ons meerjarenbeleidsplan 2020 - 2024. We maakten een aantal belangrijke afrondende stappen bij de uitwerking van onze beleidsspeerpunten en programma’s. Eind 2024 werd de definitieve inrichting van het e-depot met digitale diensten door het bestuur geformaliseerd. Hiermee is er nu een duurzame voorziening beschikbaar voor het beheren, bewerken en beschikbaar stellen van digitaal archief, onder regie van het nieuwe team Digitale Archiefdiensten. Ook legden we de laatste hand aan ons Programma Digitale Toegankelijkheid waarin we belangrijke kennis opdeden over de toepassing van Linked Open Data. Dit leverde succesvolle proof of concepts op, een structurele verbetering van onze infrastructuur én een enorme hoeveelheid metadata die direct raadpleegbaar is voor de burger. Voor de volgende periode werd ons nieuwe meerjarenbeleidsplan “De Collectie Utrecht: toegankelijk voor iedereen” vastgesteld. Vanaf 2025 gaan we hiermee gefaseerd en geprioriteerd aan de slag.
We digitaliseerden ruim 550.000 images, waaronder koloniale archieven van groot nationaal belang voor onderzoekers en in het bijzonder voor Nederlanders uit voormalig Nederlands Indië. Er stroomde ruim 700 meter archief binnen en werden er bijzondere aanwinsten verworven, zoals een tekening van Herman Saftleven en uniek fotomateriaal. De dienstverlening kreeg een belangrijke uitbreiding met de opening van een nieuw informatiepunt in de gemeente Nieuwegein, waar burgers de digitale collectie kunnen raadplegen zoals deze ook in de Studiezaal op de Alexander Numankade beschikbaar is. De digitale dienstverlening steeg in deze beleidsperiode fors tov de situatie in 2020. Zo steeg het websitebezoek met 20% en zijn nieuwe diensten als de chat, het digitale loket voor bouwtekeningen nu opgenomen in de reguliere dienstverlening. Het publieksprogramma kende een uitstekend jaar met onder meer de drukbezochte tentoonstellingen “De Getekende Stad” en lDoor de lens van Moesman”, die op veel bezoek én hoge publiekswaardering konden rekenen. Op het gebied van inspectie was er veel aandacht voor de migratie van het zaakdossier van de GU en werden verschillende thema-inspecties uitgevoerd. Ook werkten we mee aan de het opstellen van de nieuwe hotspotmonitor van de Gemeente Utrecht. Op het gebied van ICT werd het programma Regie op ICT afgerond, waarmee er een robuuste infrastructuur voor de interne automatisering en de digitale archieven is neergezet.
Bestuurlijk waren er verschillende ontwikkelingen die de nodige aandacht vroegen: de aanpassing van de huidige GR aan de WGR, de voorgenomen uittreding van het Rijk uit de GR, de nieuwe Archiefwet en het wijzigen van de GR naar een twee partijen GR

De interne organisatie was in in 2024 goed op orde met een laag ziekteverzuim, veel personeelsparticipatie, een goede verstandhouding tussen OR en directie en nul meldingen bij de vertrouwenspersoon. Hiermee gaan we met veel vertrouwen onze nieuwe beleidsperiode tegemoet.

Utrecht, 1 maart 2024

Namens het Managementteam van Het Utrechts Archief,
De directeur,
Drs. Chantal Keijsper

Inhoudsopgave

Samenstelling van het Algemeen bestuur van Het Utrechts Archief: 2

Voorwoord 3

I JAARVERSLAG 7

1 Jaarverslag 2024 7

1.1 Jaarrekeningresultaat 2024 7

1.2 Resultaatbestemming 7

1.3 Balans per 31 december 2024 8

Beleidsbegroting: programmabegroting 10

1.4 Speerpunt 1: Samen bouwen aan het archief van morgen 10

1.4.1 Doel 10

1.4.2 Beoogde maatschappelijk effecten 10

1.4.3 Effectenindicatoren 10

1.5 Speerpunt 2: Jouw collectie [Utrecht] start bij HUA 16

1.5.1 Doel 16

1.5.2 Beoogde maatschappelijke effecten 16

1.5.3 Effectenindicatoren 16

1.6 Speerpunt 3. Onze organisatie maken we met elkaar. 21

1.6.1 Programmadoel 21

1.6.2 Beoogde maatschappelijke effecten 21

1.6.3 Effectenindicatoren 21

1.6.4 Wat hebben we ervoor gedaan? 21

2 Paragrafen 26

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 26

2.1.1 Beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing 26

2.1.2 Weerstandscapaciteit 26

2.1.3 Risico-inventarisatie 26

2.1.4 Benodigde weerstandscapaciteit 29

2.1.5 Kengetallen Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) 29

2.2 Kapitaalgoederen en onderhoud 29

2.2.1 Algemeen 29

2.2.2 Waardering en afschrijving van activa 29

2.3 Verbonden partijen 30

2.4 Financiering 30

2.4.1 Algemeen 30

2.4.2 Wet verplicht Schatkistbankieren (Wet vSB) 31

2.4.3 Renterisiconorm 31

2.4.4 Kasgeldlimiet 31

2.5 Bedrijfsvoering 31

2.5.1 Organisatie inrichting en managementfilosofie 31

2.5.2 Huisvesting 33

2.5.3 Interne beheersing 33

2.5.4 BTW 33

2.5.5 Duurzaamheid 33

2.5.6 Rechtmatigheid 33

2.5.a Hoofdzaken 33

2.5.b Uitvoering controleplan rechtmatigheid 34

2.5.c Conclusies 34

II JAARREKENING 35
3 Balans per 31 december 2024 36
4 Staat van Baten en Lasten 2024 38
5 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva 39
5.1 Grondslagen voor de waardering van activa 39
5.1.1 Immateriële vaste activa 39
5.1.2 Materiële vaste activa 39
5.1.3 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en andere overlopende activa 39
5.1.4 Liquide middelen 39
5.1.5 Overlopende activa 39
5.2 Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 39
5.3 Grondslagen voor de waardering van passiva 40
5.3.1 Eigen vermogen 40
5.3.2 Voorzieningen 40
5.3.3 Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar 40
5.4 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat 40
5.5 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening 41
5.5.1 Missie 41
6 Toelichting op de balans per 31 december 2024 42
7 Niet uit de balans blijkende verplichtingen 47
8 Toelichting op de verschillen tussen de Staat van Baten en Lasten 2024 en de begroting 2024 48
9 WNT-verantwoording 2024 Het Utrechts Archief 51

III RECHTMATIGHEIDSVERKLARING 53

IV CONTROLEVERKLARING ACCOUNTANT 54

V VASTSTELLINGSBESLUIT DOOR HET ALGEMEEN BESTUUR VAN HET UTRECHTS ARCHIEF 55

I JAARVERSLAG

1 Jaarverslag 2024

1.1 Jaarrekeningresultaat 2024

Bij de 2e Bestuursrapportage 2024 is saldo van baten en lasten geprognosticeerd van € 0, het eindresultaat voor 2024 is uitgekomen op € 14.253.

Nr.	Omschrijving	Rekening 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 1e berap 2024	Begroting na wijziging 2e berap 2024	Rekening 2024
	LASTEN					
1	Personeel	4.668.859	4.614.770	4.802.770	4.585.568	4.620.901
3	Bedrijfsvoering	2.318.573	2.383.495	2.282.485	2.317.308	2.312.540
5	Publiek	322.739	307.880	518.130	434.102	430.249
7	Archieven en Collecties	352.643	381.360	246.120	326.062	284.673
9	Afschrijvingen	334.430	372.975	344.632	343.275	343.275
11	Financiële baten en lasten	-89.378	0	-150.000	-166.600	-153.712
	Totaal lasten	**7.907.866**	**8.060.480**	**8.044.137**	**7.839.715**	**7.837.926**
	BATEN					
2	Bijdragen rijk, gemeenten en provincie	7.004.968	6.958.301	7.190.810	7.323.572	7.323.370
4	Bijdragen derden	456.130	323.327	323.327	374.158	377.405
6	Verhuur zalen	0	0	0	0	0
8	Verkopen winkel	38.920	30.000	30.000	62.985	49.347
10	Verkopen overigen	27.433	0	0	0	23.057
12	Incidentele baten en lasten	0	0	0	0	0
	Totaal baten	**7.527.451**	**7.311.628**	**7.544.137**	**7.760.715**	**7.773.179**
	Batig saldo (baten - lasten)	-380.415	-748.852	-500.000	-79.000	-64.747
	Dotaties aan reserves en -fonds	0	0	0	420.000	420.000
	Onttrekkingen aan reserve en -fonds	762.708	748.852	500.000	499.000	499.000
	Saldo van baten en lasten	**382.293**	**0**	**0**	**0**	**14.253**

1.2 Resultaatbestemming

De jaarrekening 2024 van Het Utrechts Archief sluit met een positief saldo van € 14.253. Bij de aanbieding van de jaarstukken aan het bestuur vraagt HUA toestemming om het positieve saldo toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve zou daarmee uitkomen op € 712.961 en is daarmee onder de norm conform BBV, zie paragraaf 2.1.2 voor de berekening.

1.3 Balans per 31 december 2024

ACTIVA	31-12-2024		31-12-2023	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Immateriële vaste activa		**0**		**0**
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0		0	
Materiële vaste activa		**916.080**		**1.229.388**
- Investeringen met een economisch nut	916.080		1.229.388	
Totaal vaste activa		**916.080**		**1.229.388**
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**2.266.358**		**1.910.511**
- vorderingen op openbare lichamen	21.820		53.786	
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.242.007		1.846.543	
- Overige vorderingen	2.531		10.182	
Liquide middelen		**51.432**		**52.229**
- Kassaldi	968		1.871	
- Banksaldi	50.464		50.358	
Overlopende activa		**360.640**		**334.931**
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	360.640		334.931	
Totaal vlottende activa		**2.678.430**		**2.297.671**
Totaal generaal		**3.594.510**		**3.527.059**

PASSIVA	31-12-2024		31-12-2023	
		€		€
Vaste Passiva				
Eigen vermogen		**2.273.566**		**2.338.313**
- Algemene reserve	698.708		558.708	
- Bestemmingsreserve	1.560.605		1.397.312	
- Gerealiseerd resultaat	14.253		382.293	
Voorzieningen		**669.382**		**559.296**
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	669.382		559.296	
Totaal vaste passiva		**2.942.948**		**2.897.609**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**620.581**		**608.250**
- Overige schulden	620.581		608.250	
Overlopende passiva		**30.981**		**21.200**
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	30.981		21.200	
Totaal vlottende passiva		**651.562**		**629.450**
totaal generaal		**3.594.510**		**3.527.059**

In onderdeel II “Jaarrekening” wordt de balans toegelicht.

Beleidsbegroting: programmabegroting

1.4 Speerpunt 1: Samen bouwen aan het archief van morgen

1.4.1 Doel

Met het meerjarenbeleidsplan 2021-2024 is gedurende vier jaar gewerkt aan het archief van morgen. Het Rijk is voornemens zich aan het einde van de beleidsperiode uit de Gemeenschappelijke Regeling terug te trekken, maar blijft verbonden aan Het Utrechts Archief voor het beheer van de analoge rijksarchieven. HUA werkte in deze periode aan een stevigere positie in de regio. Via samenwerkingsovereenkomsten levert HUA een breed aanbod aan archiefdiensten aan verschillende overheden waaronder de gemeente Nieuwegein en samenwerkingsverbanden, zoals de VRU en de GGDrU. Daarnaast levert HUA ook diensten aan particuliere instellingen zoals het Nederlands Volksbuurtmuseum en de Ridderlijke Duitsche Orde Balije van Utrecht. Voor het e-Depot ligt de focus op aansluiting van overheden. Op het gebied van particuliere archieven zetten we ons in de afgelopen beleidsperiode in om particuliere organisaties te ondersteunen om hun digitale archieven met behulp van Het Utrechts Archief duurzaam toegankelijk te maken.

1.4.2 Beoogde maatschappelijk effecten

A. Informatie beter toegankelijk en beschikbaar
B. Betrouwbare digitale informatie voor de lange termijn geborgd
C. Versteviging van de positie in de regio voor beheer en gebruik van archief
D. Meer diversiteit in de opbouw van onze collectie

1.4.3 Effectenindicatoren

A. Is een kwart van onze collectie (8,5 miljoen scans) online beschikbaar
B. Zijn alle middeleeuwse charters gevlakt, geconserveerd en gedigitaliseerd
C. Verwerken we naast film- en fotomateriaal op grote schaal videobanden
D. Is duurzaam digitaal beheer going concern
E. Is onze informatiearchitectuur ingericht volgens de eisen van de DERA & MARA
F. Heeft toezicht zich in belangrijke mate ontwikkeld tot systeemtoezicht
G. Documenteren we de Utrechtse samenleving met bijzondere aandacht voor hotspots, meerstemmigheid en inclusie

Aandachtsvelden in het speerpunt ‘Samen bouwen aan het archief van morgen’

Ad a. Informatie beter toegankelijk en beschikbaar

Indicatoren:

A. Is een kwart van onze collectie (8,5 miljoen scans) online beschikbaar
B. Zijn alle middeleeuwse charters gevlakt, geconserveerd en gedigitaliseerd
C. Verwerken we naast film- en fotomateriaal op grote schaal videobanden

Collectievorming en toegankelijkheid

In 2024 groeide het volume aan archieven en collecties onder beheer van HUA met bijna 700 m tot bijna 35,5 km in totaal. Zo werden naar de rijksarchiefbewaarplaats overgebracht: een aanvulling op het archief van het KNMI, een hele reeks archieven van het college van bestuur en diverse faculteiten van de Universiteit Utrecht en de archieven van de Burgerlijke Stand van de rechtsvoorgangers van de gemeente Vijfheerenlanden. De bewaarplaats van de gemeente Utrecht werd verrijkt met onder andere het fotoarchief van de afdeling Erfgoed, dat door HUA nader toegankelijk zal worden gemaakt. De werkzaamheden aan de archieven van de Griffie, de

Bestuurs- en Concerndienst en Stadswerken, die HUA in opdracht van het CIO Office van de gemeente heeft uitgevoerd, werden begin 2024 al afgerond. Stadswerken is intussen overgebracht; de vaststelling van de openbaarheidstermijnen door de gemeente Utrecht van de andere twee laat nog op zich wachten.
Onder de particuliere archieven die zijn verworven, verdienen speciale vermelding de archieven van: de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde, de Stichting Seminarium van de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten en aanvullingen op de familiearchieven van De Beaufort en van Quarles van Ufford (Rijk), en de archieven van het Bonifatiuscollege, de Stichting Joods Monument Utrecht en een aanvulling van de Doopsgezinde Gemeente (gemeente Utrecht). In de bewaarplaats van de provincie werden enkele kleinere archieven toegevoegd. Voor Nieuwegein was vooral de overbrenging van het bestuursarchief uit 2001-2011 van groot belang.
Belangrijke aanwinsten voor de collectie Beeldmateriaal vormden de aankopen van het zesde, ontbrekende deel van het door Herman Saftleven getekende stadsgezicht uit 1669, een serie tekeningen door Jeroen Hermkens van de restauratie van de Domtoren uit 2017-2024, schenkingen van een gezicht door Reinier Vinkeles jr. op het Stadhuis ca.1800, een tekening door Hendrik de Winter van het dorp Schoonrewoerd (Vijfheerenlanden) in 1737 en een zestal fotoalbums van bouwbedrijf Van Aken met ca. 200 foto's van alle door dit bedrijf gerealiseerde gebouwen in de stad uit de periode ca. 1895-ca. 1930.
Met 63 nieuwe archieftoegangen nam het aantal online doorzoekbare archieven ook in 2024 weer flink toe. Het aantal beschrijvingen in de beeldbank groeide met meer dan 15.000. Ook werden in samenwerking met vrijwilligers van de Historische Kring Nieuwegein ca. 3000 beelden ontsloten uit de collectie beeldmateriaal van de gemeente Nieuwegein. Deze komen in januari 2025 online en zullen via een speciale zoekschil ook beschikbaar komen via de HUA-terminal van het Historisch Informatiepunt dat in het najaar van 2024 is ingericht in de vernieuwde Bibliotheek in het Stadhuis van Nieuwgein. Hier mogen door een besluit van B&W van Nieuwegein ook auteursrechtelijk beschermde beelden uit die collectie en uit de bouwdossiers van Nieuwegein worden getoond.

Volume fysieke archieven en collecties

Volume collectie HUA (m1)	***2021***	***2022***	***2023***	***2024***
Archieven	27.590	28.331	28.486*	29.176
Bijzondere collecties (schatting)	Ca. 6.150	Ca. 6.200	Ca. 6.250	Ca. 6.300
Totaal	*33.740*	*34.531*	*34.736*	*35.476*

Archiefbewaarplaatsen Het Utrechts Archief

Archiefdepot Het Utrechts Archief	***Eind 2023***	***Aanwas 2024***	***Eind 2024***
Archiefbewaarplaats gemeente Utrecht			
Archieven overheid overgebracht	6.452	191	6.643
Archieven overheid uitgeplaatst	271	73	344
Archieven particulier	3.479	138	3.617
Totaal	*10.202*	*402*	*10.604*
Archiefbewaarplaats gemeente Nieuwegein			
Archieven overheid	1.117	123	1.240
Archieven particulier	47	24	71
Totaal	*1.164*	*147*	*1.311*
Archiefbewaarplaats provincie			
Archieven overheid	1.756	7	1763
Archieven particulier	140	1	141
Totaal	*1.896*	*8*	*1.904*
Archiefbewaarplaats Rijk			
Archieven overheid	7.694	85	7.779

Archieven particulier	7.530	48	7.578
Totaal	*15.224*	*133*	*15.357*
Summa totalis	*28486*	*690*	*29.176*

* Totalen Nieuwegein voor 2023 aangepast na hertelling.

Metadata op de website

Raadpleegbaar op de website	***2021***	***2022***	***2023***	***2024***
Archieven				
Archieven (titels)	2.031	2.055	2.112	2.175
Archiefvormers	5.101	5.135	5.137	5.135
Archieftoegangen (inventarissen)	1.442	1.508	1.585	1.615
Archiefbeschrijvingen (inventarisnummers)	1.052.374	1.094.891	1.128.280	1.187.014
Nader ontsloten archiefbeschrijvingen	3.553.398	3.639.946	3.663.132	3.671.755
Objecten	161.915	170.466	170.469	175.800
Personen	11.875.400	12.899.893	13.063.267	13.110.243
Adressen	105.140	224.891	244.527	244.527
Bouwdossiers			105.325	105.326
Collecties				
Bibliotheek	85.874	87.983	89.929	91.414
Beeldmateriaal	218.502	235.235	254.114	269.416
Affiches			11.646	11.820
AV-materiaal film globaal	719	801	855	936
AV-materiaal film uitgebreid	572	574	898	604
AV-materiaal filmfragmenten			10.368	10.797
AV-materiaal geluidsfragmenten			60	91
Gekoppelde termen Termennetwerk			552	1.963

Digitaal herbruikbare data / open data

Raadpleegbaar op de website: opendata (aantal datasets)	***2021***	***2022***	***2023***	***2024***
Open datasets	38.179	38.433	40.287	40.255
Archieftoegangen (via APEX)	1.837	1.543	1.843	1.842
Nader ontsloten archiefbeschrijvingen (via archieven.nl)	38.310	39.114	39.506	40.086
Beschrijvingen nadere toegangen (via wiewaswie)	3.796.095	3.856.652	3.878.793	11.322.582*
Objecten beeldmateriaal (via eigen website en archieven.nl)	167.076	177.454	209.525	228.288
Uitwisseling met andere platforms				
Akten HUA op Open Archieven (Bob Coret)	2.205.696	**	5.281.568	**
Personen HUA op Open Archieven (Bob Coret)			13.035.249	13.281.208
Datasets (archieftoegangen) op Datasetregister				1.571
Personen HUA op Netwerk Oorlogsbronnen	**	**	**	12.246
Toegangen HUA op Netwerk Oorlogsbronnen	**	**	**	110
Archiefvormers HUA op Actorenregister (open data)	5.101	5.101	5.101	5.101
Objecten beeldmateriaal HUA op Europeana (via Digitale Collectie NL)	165.465	165.465	165.465	165.465
Objecten beeldmateriaal HUA op Utrecht Altijd	107.122	106.373	106.473	106.473
Artikelen met beeldmateriaal HUA op Wikimedia			999 artikelen in 44 talen	1270 in 45 talen

* telmethode herzien.
** nog geen cijfers beschikbaar.

Digitalisering en conservering

De doelstelling om in deze beleidsperiode jaarlijks nieuwe 625.000 images van archieven te publiceren via enerzijds scanning on demand en anderzijds via grote projecten, werd met bijna 550.000 images in 2024 niet helemaal gehaald. Maar dankzij de extra inspanningen in de twee voorgaande jaren kan deze periode niettemin worden afgesloten met een meer dan voldoende resultaat. Eind 2023 was het beoogde totaal van 8,5 miljoen images in de Archiefbank al gerealiseerd. Samen met de 800.000 verouderde zwart-wit images van notariële akten telt de Archiefbank nu in totaal meer dan 10 miljoen images. Een groot project vormde de digitalisering van de 45m archief van de Ridderlijke Duitsche Orde uit de periode na 1811 (totaal 220.000 scans), dat begin 2025 zal worden opgeleverd. De twee digitaliseringsprojecten die in 2023 van start gingen met financiering van het Programma Indisch Erfgoed Digitaal, werden in 2024 beide voltooid. Belangrijke archieven over de voormalige koloniën in Indonesië en Irian Jaya uit 1930-1968 komen hiermee voor een brede doelgroep digitaal beschikbaar. In beide gevallen volgt in 2025 nog een vervolgproject dat erop gericht is de inhoud van deze scans op een betere wijze doorzoekbaar te maken, met goede waarborgen voor de persoonsgegevens op deze scans. Behalve op de eigen website zullen de scans ook beschikbaar komen op Onsland.nl, een landelijke website over het gedeelde Nederlands-Indonesisch verleden.

Digitale objecten op de website

Raadpleegbaar op de website	***2021***	***2022***	***2023***	***2024***
Archieven				
Archieven, gescande inventarisnummers	210.037	236.375	246.090	250.222
Archieven, scans in jpg	6.455.424	7.929.687	8.716.534	9.261.812
Archieven, scans in pdf multipage (akten Notaris)	1.175.676	1.175.676	1.175.676	804.348*
Archieven, getranscribeerde inventarisnummers			14	24
Archieven, digital born bestanden			2.133	2.133
Collecties				
Beeldmateriaal, scans tiff/jpg	218.502	235.235	254.114	269.416
AV, mp4	719	801	855	936
Kranten en periodieken, pagina's	240.093	240.093	278.609	275.974
Kranten en periodieken, alto XML	51.045.925	51.053.432	51.053.432	51.522.106

* gedeelte pdf's vervangen door images in jpg.

Het vlakken en digitaliseren van de middeleeuwse oorkonden van het kapittel van St.-Jan (ca. 2900 charters) stond in 2024 als gevolg van technische problemen en de pensionering van de fotograaf op een laag pitje; dit project zal in 2025 worden voltooid. Wel werd ook in 2024 weer een aantal in slechte staat verkerende inventarisnummers behandeld en gedigitaliseerd, zodat ze in digitale vorm weer kunnen worden geraadpleegd, ca. 100 in totaal. Het aantal voor gebruik geblokkeerde nummers is daarmee na tien jaar van gerichte aanpak teruggebracht van een totaal van 5000 tot minder dan 1000.
Tenslotte konden in 2024 ruim 80 nieuwe AV-bestanden worden gepubliceerd en kwamen op de landelijke website Delpher.nl de doorzoekbare scans beschikbaar van een grote verzameling kranten uit de collectie van HUA: in totaal maar liefst 450.000 pagina's uit diverse Utrechtse kranten uit de periode 1659-1945.

Ad b. Betrouwbare digitale informatie voor de lange termijn geborgd

Indicatoren:

D. Is duurzaam digitaal beheer going concern
E. Is onze informatiearchitectuur ingericht volgens de eisen van de DERA & MARA
F. Heeft toezicht zich in belangrijke mate ontwikkeld tot systeemtoezicht

Programma Digitale Duurzaamheid

In het laatste jaar van het programma Digitale Duurzaamheid (DiDu), dat in de zomer van 2021 van start is gegaan, richtte de aandacht zich met name op:

- Het inrichten en in gebruik nemen van de voorziening voor ontvangst en voorbewerking van digitaal archief dat in het e-depot moet worden opgenomen, ook wel aangeduid als het Digitaal Atelier. Na de eerste voorbereiding is de realisatie daarvan echter vertraagd doordat de beoogde apparatuur niet tijdig beschikbaar kwam. Deze staat nu gepland voor de eerste helft van 2025.
- Het inrichten en in gebruik nemen van de toegang voor ambtenaren. Deze is eind 2024 ingericht en getest als onderdeel van de impactanalyse die met de PU is uitgevoerd. Afronding van dat project volgt in Q1 van 2025.
- Het inrichten en in gebruik nemen van de toegang beperkt openbaar materiaal. Uitvoering van dit project is eveneens vertraagd, staat nu gepland voor de eerste helft van 2025.
- Het verder ontwikkelen van de Digitale Archiefdiensten: in samenwerking met de partners is een nieuwe PDC voor Toezicht, Advies en Digitale Archiefdiensten gerealiseerd die na vaststelling in het bestuur eind 2024 is gepubliceerd. In aanvulling op de voorwaarden voor digitale overbrenging is ook een set met technische specificaties ontwikkeld.
- Het opstellen van een Preservation policy: dit project is in voorbereiding.
- Het uitvoeren van proeftrajecten en impactanalyses bij de provincie als de gemeente Nieuwegein zijn impactanalyses uitgevoerd. De eindrapportages zullen begin 2025 worden opgeleverd. De eerder uitgevoerde trajecten bij de VRU en de GGDrU konden door gebrek aan geschikt personeel bij deze organisaties helaas nog niet volledig worden afgerond.
- Uitfaseren van het e-depot van het Nationaal Archief: bijna voltooid.

Om bovenstaande doelen allemaal naar behoren te kunnen realiseren, is besloten de duur van het programma met een half jaar te verlengen.
Ten slotte is een notitie opgesteld voor het AB over de doorontwikkeling en financiering van de Digitale Archiefdiensten in de beleidsperiode 2025-2028. Deze beleidsnotitie was in opeenvolgende bestuursvergaderingen onderwerp van gesprek, waarna deze in de december 2024 kon worden vastgesteld.

Ontwikkeling archieftoezicht

Veel aandacht is besteed aan de begeleiding van de migratie van alle zaakdossiers uit Exxcellence naar de nieuwe versie van dit systeem die in het najaar van 2024 en de eerste helft van 2025 gefaseerd wordt uitgevoerd voor alle organisatieonderdelen van de GU. Deze exercitie gaat voor HUA gepaard met een groot aantal adviesaanvragen voor vernietiging, waarvoor extra capaciteit is vrijgemaakt bij de archiefinspecteurs. Ook de review van enkele nieuwe handreikingen voor het Handboek Informatiebeheer (voorheen Kwaliteitssysteem) vroeg de nodige aandacht. Daarnaast volgde de gemeentearchivaris ook in 2024 (als agendalid) de vorderingen van het programma Informatie op orde bij de gemeente Utrecht.
Bij RUD en ODRU heeft de provinciearchivaris met het oog op de fusie van deze beide omgevingsdiensten in 2026 een thema-inspectie uitgevoerd i.s.m. de gemeentearchivaris van Zeist, tevens archivaris van de ODRU. Het rapport is inmiddels afgerond, evenals dat van de follow-up van de eerdere thema-inspectie bij Wigo4it, de samenwerkingsorganisatie die voor de vier grote steden ondersteunende services levert op het terrein van Werk en Inkomen. Tenslotte is in het najaar gewerkt aan nieuwe samenwerkingsovereenkomsten voor het

Archieftoezicht met alle verbonden partijen waar HUA het toezicht verzorgt. Daarin worden ook uren geraamd voor de levering van digitale archiefdiensten zoals advies bij migratietrajecten.

Ad c. Versteviging van de positie in de regio voor beheer en gebruik van archief

In het najaar van 2021 is Het Utrechts Archief een samenwerking aangegaan met de stichting Nederlands Volksbuurtmuseum (NVBM). De archieven en collecties die het NVBM zijn toen bij HUA in permanente bruikleen gegeven. Eind 2023 was het merendeel daarvan via kwalitatief goede beschrijvingen ontsloten via archieftoegangen, die inmiddels online zijn gepubliceerd. Tevens werden 7800 beelden ontsloten in de beeldbank en een kleine selectie aan film- en geluidsbanden. Het resterende werk zal in 2024 door worden afgerond. De uitvoering van de andere samenwerkingsovereenkomsten zoals die met de gemeente Nieuwegein en de Ridderlijke Duitsche Orde Balije van Utrecht verliep volgens plan. Nieuwe overeenkomsten werden opgesteld voor de uitvoering van het toezicht op het informatiebeheer in 2023-2024 bij de VRU, GGDrU, BghU, WIL en RUD. Voor het eerst zijn daarin ook uren opgenomen voor werkzaamheden van de Adviseur Digitale Informatie, die een belangrijke bijdrage levert bij het adviseren in migratietrajecten. Migraties vragen steeds aandacht vanuit het oogpunt van duurzaam digitaal beheer, wat in 2023 aanleiding gaf voor het opstellen en publiceren van een Handreiking Migratie en conversie. Deze werd samen met de verschillende aan HUA gerelateerde overheden ontwikkeld en de introductie ervan ging gepaard met een workshop voor medewerkers van deze overheden.

Ad d. Meer diversiteit in de opbouw van onze collectie

Indicator:

G. Documenteren we de Utrechtse samenleving met bijzondere aandacht voor hotspots, meerstemmigheid en inclusie

In september 2024 is een nieuwe commissie van start gegaan voor het opstellen van de nieuwe hotspotmonitor, in opdracht van het SIO van de gemeente Utrecht. De gemeentearchivaris vormt een van de deelnemers. Naar verwachting zal de nieuwe monitor in het voorjaar van 2025 worden opgeleverd. Hierin zal meer dan voorheen ook aandacht worden besteed aan de precieze afbakening van de hotspots en het bepalen van de betrokken actoren.
Aansluitend op de projecten die in 2023 van start gingen, kreeg het thema Koloniaal verleden en slavernij ook in 2024 veel aandacht bij HUA. In het verlengde van het eerder afgeronde project van de digitalisering van het archief van het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap (Metamorfoze) is samen met het KNAG-bestuur gewerkt aan een subsidieaanvraag bij het OCW-programma FARO voor een project dat de rijke inhoud van dit archief ook voor het aardrijkskundeonderwijs voor middelbare scholen wil ontsluiten. Daarnaast is gewerkt aan de verdere digitalisering van de foto’s uit missie- en zendingsarchieven over Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea, alsmede van de registraties van repatrianten uit voormalig Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea door het Centraal Comité van Kerkelijk en Particulier Initiatief voor de Sociale Zorg ten behoeve van gerepatrieerden van de Nederlandse Hervormde Kerk, kortweg CCKP (Programma Indisch Erfgoed Digitaal). Deze zullen in 2025 op de website van HUA en op Onsland.nl worden gepubliceerd.
Tenslotte is een aanvraag ingediend en gehonoreerd bij Metamorfoze voor de digitalisering van het archief van het Zeister Zendingsgenootschap in het kader van het programma Slavernijverleden. Dit archief heeft namelijk bijzondere betekenis voor de geschiedenis van de slavernij in Suriname.

1.5 Speerpunt 2: Jouw collectie [Utrecht] start bij HUA

1.5.1 Doel

Het doel van dit speerpunt richt zich op dienstverlening van onze archieven en cultuureducatie in brede zin. Dankzij de investeringen in digitalisering in de afgelopen en toekomstige jaren, vindt veel dienstverlening aan onze gebruikers inmiddels online plaats. Door middel van programma's en projecten zijn we bezig om deze bronnen beter doorzoekbaar en vindbaar te maken. Daarnaast kunnen bezoekers terecht in onze studiezaal aan de Alexander Numankade.
Via het cultuureducatieprogramma dat bestaat uit het ontwikkelen en verzorgen van educatieaanbod voor PO en VO en het organiseren van exposities met publieksprogrammering, kan iedereen meer te weten komen over de collectie van HUA en de geschiedenis van Utrecht. Via deze activiteiten in het publiekscentrum op de Hamburgerstraat wordt HUA (h)erkend als inspirerende en actieve samenwerkingspartner op het gebied van Utrechts cultureel erfgoed. HUA heeft verschillende ambities voor het publieksprogramma: het optimaliseren van het aanbod voor de bezoekers, een jaarlijkse toename van het bezoek met 5%, het streven naar kostenreductie, het verhogen van de inkomsten, het aanboren van nieuwe markten en het nóg steviger verankeren van de organisatie in het Museumkwartier.

1.5.2 Beoogde maatschappelijke effecten

A. De (digitale) toegankelijkheid van de collectie en activiteiten vergroten voor een breder, diverser en inclusiever publiek.
B. Door gebruikers en bezoekers actief te betrekken zorgen voor een groter en breder maatschappelijk draagvlak en daarmee een groter ‘rendement’ van onze collectie.
C. Het Utrechts Archief is zichtbaar in de wijk door middel van partnerschappen met inwoners, maatschappelijke organisaties en erfgoed- en onderwijsinstellingen
D. Een bijdrage leveren aan inclusieve en participatieve cultuureducatie in de breedste zin in Utrecht (zgn. ‘formal and informal learning’).

1.5.3 Effectenindicatoren

a. Verloopt de dienstverlening grotendeels digitaal:
b. We brengen de openingstijden van de studiezaal terug ten gunste van de digitale raadpleging.
c. We richten ons door verbeterde toegankelijkheid en nieuwe diensten op een stijging van het gebruik van de onlinecollectie met 25%.
d. Is het aantal bezoekers met een migratieachtergrond aan het publieksprogramma verdubbeld.
e. Organiseren we jaarlijks één grote wisselexpo en twee participatieprojecten.
f. Hebben we een nieuw en inclusief educatieaanbod voor PO en VO ontwikkeld.
g. Zijn onze collecties vindbaar op hetutrechtsarchief.nl, Wikipedia, WieWasWie, Archieven.nl, UtrechtAltijd en het Netwerk Oorlogsbronnen.

Aandachtsvelden in het speerpunt ‘Jouw Collectie begint in HUA’

Ad a. De (digitale) toegankelijkheid van de collectie en activiteiten vergroten voor een breder, diverser en inclusiever publiek.

Indicatoren:

A. Verloopt de dienstverlening grotendeels digitaal:
B. We brengen de openingstijden van de studiezaal terug ten gunste van de digitale raadpleging

HUA voert standaard gedurende het jaar kwantitatief gebruikersonderzoek uit. Daarnaast doen we jaarlijks kwalitatief gebruikers- en klantonderzoek door middel van o.a. enquêtes. In 2024 lag de focus vooral op de bezoekers van de Expo en de klanten die contact met ons hebben gehad via inlichtingen.

Door de implementatie van het customer-supportsysteem Freshdesk en Freshchat in mei 2023 heeft team Dienstverlening een wezenlijke professionaliseringsslag gemaakt. Verzoeken van klanten worden gestructureerd en snel opgepakt, hierdoor kunnen we eenvoudig de kwaliteit en service monitoren. De integratie van de chatmodule en e-mailbeantwoording is een belangrijke stap in het optimaliseren van onze digitale dienstverlening. Ook geeft het systeem ons waardevolle inzichten over de diversiteit aan binnenkomende verzoeken: cruciale input in ons proces om de klant verder centraal te stellen.

2024 in cijfers

Onze (digitale) dienstverlening laat het volgende zien:

In de afgelopen 3 jaar is er een continue stijging te zien van het aantal inlichtingen. Ook in 2024 is een stijging van 2,3% in het aantal inlichtingenverzoeken via de email ten opzichte van 2023.

Het aantal chats is in 2024 stabiel gebleven. Wat opvalt bij zowel de chat als inlichtingen is dat het aantal vragen over stamboomonderzoek en personenonderzoek flink is gestegen. Ook bij de website is deze stijging te zien. Voor 2025 is het goed om hier extra aandacht voor te hebben binnen onze dienstverlening.

Het aantal aanvragen voor bouwtekeningen is in 2024 gestegen met 15% ten opzichte van 2023;

Een groot succes op het gebied van digitale dienstverlening blijven de bouwdossiers. Het zelfstandig kunnen aanvragen van digitale kopieën van afgeschermde bouwdossiers voldoet aan een enorme vraag en deze groei blijft doorzetten.

Het aantal gebruikers van de website www.hetutrechtsarchief.nl is gestegen met 21% sinds 2019.

In 2023 is Google overgestapt van Google Universal Analytics (GUA) naar Google Analytics 4 (GA4). We beoordelen trends op de website daarom over een periode van 5-6 jaar omdat de metingen heel wisselend zijn. De beeldbank en personenonderzoek blijven onverminderd de belangrijkste zoekonderwerpen. Was in 2019 nog 56% van de bezoeker nieuw; in 2024 was 85% een nieuwe bezoeker.

We ontvingen in 2024 3114 bezoekers in de studiezaal. Het studiezaalbezoek blijft daarmee stabiel. De digitale raadpleging heeft een steeds grotere plek gekregen in het onderzoek van onze klanten. Daarnaast vinden meer nieuwe mensen onze website en online diensten.

Ad b. Door gebruikers en bezoekers actief te betrekken zorgen voor een groter en breder maatschappelijk draagvlak en daarmee een groter ‘rendement’ van onze collectie.

Indicator:

C. We richten ons door verbeterde toegankelijkheid en nieuwe diensten op een stijging van het gebruik van de online collectie met 25%.
D. Zijn onze collecties vindbaar op hetutrechtsarchief.nl, Wikipedia, WieWasWie, Archieven.nl, UtrechtAltijd en het Netwerk Oorlogsbronnen.

De dienst Scanning on Demand, waarbij klanten een verzoek kunnen doen om archiefstukken te laten digitaliseren steeg in de afgelopen periode. Het aantal verzoeken bedroeg in 2024 3102; een stijging van 12,3% tov 2023.
In 2024 hebben we grote stappen gezet binnen het programma Digitale Toegankelijkheid, dat loopt van Q2 2022 tot en met Q1 2025. Dit driejarige programma leunt op twee pijlers:

1. Implementatie van Linked Open Data (LOD) om Het Utrechts Archief toegankelijk te maken voor hergebruik door anderen en als basis voor gemakkelijk zoeken op onze toekomstige eigen website;
2. De collectie digitaal toegankelijker maken door toepassing van innovatieve technologie, zoals Artificial Intelligence (AI).

Met collega's vanuit de hele organisatie werkten we aan deze twee pijlers en hebben we veel gerealiseerd in de afgelopen beleidsperiode:

1. LOD (Linked Open Data)
   Belangrijke pijler is het NDE (Netwerk Digitaal Erfgoed) compatibel maken van ons CBS (Collectie Beheer Systeem) MAIS-Flexis, ook wel de "vijf vinkjes" genoemd, i.s.m. onze leverancier DE REE, het NDE en meerdere archieven. Dit betekent dat wij LOD vanuit de bron kunnen gaan publiceren en met ons alle klanten van DE REE. Hiervoor hebben we ondersteuning ontvangen vanuit het NDE. In 2024 is de RDF-export fase 1 gerealiseerd, inclusief publicatie van datasets op het Dataset Register van het NDE. Daarnaast hebben we meegewerkt met het Stadsarchief Rotterdam en DE REE aan de implementatie van het "vinkje" van IIIF voor het toegankelijk maken van beeldmateriaal. Ook hebben we de realisatie van meerdere "vinkjes" in 2025 voorbereid en een roadmap gemaakt voor de totale implementatie. Verder werken we hard aan onze LOD mapping, waarop we goede feedback hebben gekregen van hergebruikers, externe experts en erfgoedinstellingen die vooroplopen in de implementatie van LOD.
   Ook hebben we samen met Kasteel Amerongen en Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) onze LOD aan elkaar verbonden in een prototype zoekomgeving. Hiervoor hebben we wederom NDE-gelden ontvangen. Een mooi compliment is dat deze zoekomgeving als best practice is opgenomen in de nieuwe Nationale Strategie Digitaal Erfgoed 2025-2028.
2. AI (Artificial Intelligence)
   We ontsluiten onze archieven met behulp van AI, met name met Handwritten Text Recognition (HTR), waarmee we scans automatisch voorzien van transcripties en op deze manier full-text doorzoekbaar maken. Hiervoor gebruiken we HTR-platform Transkribus en open source programma Loghi. Ook hebben we Transkribus Sites gelanceerd, onze website om de scans en transcripties te publiceren voor de komende paar jaar en Sites gekoppeld aan onze moederwebsite. Daarnaast hebben we op AI-gebied ons verder verdiept in de (on)mogelijkheden van Large Language Models (LLM's). We hebben na een uitvoerige DPIA (risicoanalyse) met interne en externe specialisten (waaronder onze Chief Information Security Officer en Functionaris Gegevensbescherming) een pilot gestart waarin collecties uit de Burgerlijke Stand door een AI-pipeline met "human in the loop" worden gemetadateerd. Het proces van metadateren werd tot nu toe door specialisten en vrijwilligers uitgevoerd. Deel 1 van de pilot is voorspoedig verlopen; momenteel zijn we bezig met de evaluatie.

Zowel voor LOD als AI zijn we in nauw contact met andere innovatieve (erfgoed)instellingen. Wij organiseerden bijvoorbeeld landelijke kennissessies zoals "GPT-NL en de erfgoedsector" met SURF en TNO, waar een samenwerking met GPT-NL uit is ontstaan. Ook namen we deel aan LOD-feedbacksessies met archieven en organiseerden we er zelf een begin januari 2024. Daarnaast nemen we deel aan de beheergroep van de nieuwe LOD standaard PiCo (Persons in Contexts). Ook namen we deel aan een round table over LLM's op het Transkribus congres in Innsbruck, waren we lid van het kernteam van AI en cultuur van DEN, en presenteerden we over AI en erfgoed tijdens het Geschiedenis Festival.

Kroon op ons werk en de samenwerkingsverbanden zijn complimenten die we afgelopen jaar van collega's uit het erfgoedveld hebben mogen ontvangen, zoals "Het Utrechts Archief is het meest innovatieve archief van Nederland" en "Jullie zijn meer knooppunt binnen het Netwerk Digitaal Erfgoed dan sommige knooppunten". Daarnaast is HUA genoemd als best practice (met onze Sites HTR website) tijdens NDE dag door KVAN "Archief als Nutsvoorziening".

Binnen het project UTM (Utrecht Time Machine) werkt HUA ook intensief samen met andere partners. De website en apps bevatten 373 locaties (exclusief locaties uit films) met 516 verhalen, en 22 wandel-/fietsroutes. Er is een significante betrokkenheid van 19 deelnemende organisaties. Recente innovaties zijn de uitwerking van het winnende HackaLOD project, "Through the Looking Glass", door studenten van de HKU. Een andere doorbraak

is de koppeling van filmfragmenten uit de collectie van Het Utrechts Archief aan de Utrecht Time Machine. Via aansluiting op de experimentele LOD-omgeving van HUA konden 6165 filmfragmenten en 456 nieuwe locaties aan de UTM worden toegevoegd.

Andere hoogtepunten in 2024 zijn:

- Voltooiing metadatering van het notarieel archief na 30 jaar, een inspanning waar vele vrijwilligers en collega's aan hebben bijgedragen.
- 500.000 Persoonsnamen zijn doorzoekbaar van Utrechtse Gezinskaarten. Deze zijn toegankelijk gemaakt door onze circa 100 vrijwilligers op crowdsourcingsplatform "Het Volk".
- 120.000 Persoonsnamen van Indische Repatrianten zijn ontsloten, dankzij onze deelname aan het landelijke Programma Indisch Erfgoed Digitaal (PIED).

Ad c. Het Utrechts Archief is zichtbaar in de wijk door middel van partnerschappen met inwoners, maatschappelijke organisaties en erfgoed- en onderwijsinstellingen

Indicatoren:

E. Is het aantal bezoekers met een migratieachtergrond aan het publieksprogramma verdubbeld.
F. Organiseren we jaarlijks één grote wisselexpo en twee participatieprojecten.

In 2024 organiseerde HUA drie verschillende tentoonstellingen en één pop-up tentoonstelling. Van januari t/m half juli 2024 was de tentoonstelling "De Getekende Stad" aan de beurt met tekeningen uit de achttiende en negentiende eeuw.
Van 4-6 mei 2024 konden bezoekers gratis terecht in onze Expo voor een kleine pop-up tentoonstelling met als titel "Utrecht Bevrijd!" Deze pop-up tentoonstelling vormde het eindpunt van de Vrijheidswandeling die het Bevrijdingsfestival organiseerde en is goed bezocht.

Op 1 augustus openden wij de zomertentoonstelling "Storm!" over de storm die 350 jaar geleden het middenschip van de Domkerk deed instorten. Deze presentatie was een samenwerking met de Domtoren en DomUnder, waarbij er in de zomer veel activiteiten op het Domplein georganiseerd zijn, zoals de educatieve speurtocht en een pop-up tentoonstelling op het Domplein.

Op woensdag 9 oktober opende de tentoonstelling over de fotografie van Johannes Moesman. De tentoonstelling werd in 2024 goed bezocht, met meer dan 5000 bezoekers in het najaar van 2024.

Het aantal bezoekers dat in 2024 de expo bezocht steeg ook dit jaar weer ten opzichte van het jaar ervoor. HUA mocht circa 23.000 bezoekers verwelkomen, een stijging van zo'n 48% ten opzichte van 2023. Hiervan verwelkomden we 20.000 bezoekers bij de Expo en ruim 3.000 bezoekers bij de studiezaal.

Ad d. Een bijdrage leveren aan inclusieve en participatieve cultuureducatie in de breedste zin in Utrecht (zgn. 'formal and informal learning').

Indicator:

G. Hebben we een nieuw en inclusief educatieaanbod voor PO en VO ontwikkeld.

In 2024 ontvingen we in totaal 3719 leerlingen bij HUA, exclusief begeleiders. In 2023 waren dit er nog 3525; een stijging van 5,5%. Deze aantallen zijn onderverdeeld in 128 groepen, die als volgt onderverdeeld waren:

- 52 primair onderwijs groepen
- 33 voortgezet onderwijs groepen

- Mbo-groepen
- 6 HBO groep
- 15 WO groepen
- 20 Volwassenen groepen (Paleografie cursus).

Wij werken samen met Cultuur en School Utrecht (CSU) voor het boeken van klassen uit het primair en voortgezet onderwijs. In totaal 34 van de 128 groepen kwamen bij ons op bezoek via CSU. Dit is ruim 26,5%. Onderwijs aan het primair en voortgezet onderwijs heeft van oudsher altijd op onze locatie aan de Hamburgerstraat plaatsgevonden. In het kader van het educatieplan ontvangen we sinds oktober 2023 deze doelgroepen ook aan de Alexander Numankade. In 2024 betekende dit dat 77 groepen de HBS bezochten en 46 groepen de ANK. Bij de overige 5 groepen zijn onze docenten langs geweest op school zelf. Tot slot kwamen de groepen die ons in educatieverband bezochten in 2024 uit:

- Utrecht (92,19%)
- Amsterdam (5,47%)
- Bilthoven (0,78%)
- Hamburg (0,78%)
- Vianen (0,78%)

1.6 Speerpunt 3. Onze organisatie maken we samen.

1.6.1 Programmadoel

Dit speerpunt maakt het functioneren van de interne organisatie en van de front- en backoffice van HUA mogelijk. Het gaat hierbij om de huisvesting van de collectie en organisatie, de interne ICT-organisatie, personeelsbeheer, financiën, het informatiebeheer en de ontwikkeling van de organisatie.

1.6.2 Beoogde maatschappelijke effecten

Het speerpunt ondersteunt HUA en levert een bijdrage aan het benutten van het maximale rendement van het beheer en de toegankelijkheid van de collectie voor onderzoek en cultuureducatie.

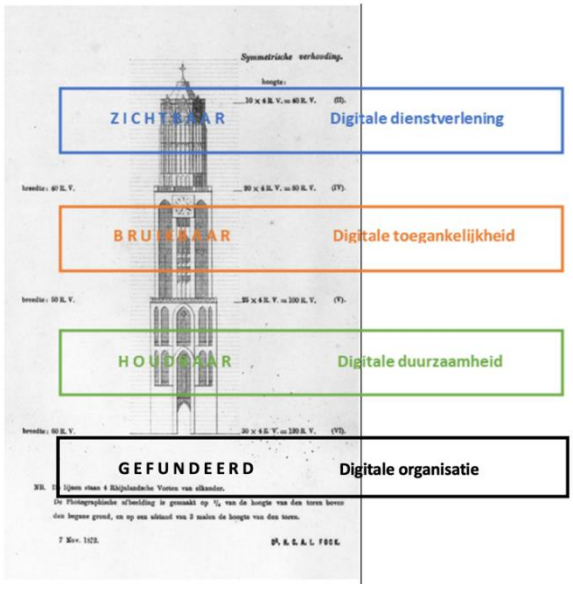
1.6.3 Effectenindicatoren

A. Zijn alle medewerkers qua vaardigheden en competenties voor hun werkzaamheden toegerust op de impact van de digitale transformatie en de netwerksamenleving. Hiervoor organiseren we elk jaar een trainingsprogramma toegespitst op een van de vier kernwaarden: 2021 – Betrouwbaar, 2022 – Toegankelijk, 2023 – Verbindend, 2024 – Duurzaam. Binnen de programma's Didi, DiTo, Didu en DiOr worden deze kernwaarden als randvoorwaarden meegenomen om het de aandacht te geven die wij belangrijk vinden. Daar waar binnen een programma ontwikkeling nodig is op deze thema's wordt hierop meer specifiek ingezoomd. De toepassing van de kernwaarden is op deze manier beter integraal opgenomen.
B. Is onze organisatie diverser en inclusiever opgebouwd door onze wervingsprocedure aan te passen. De werving & selectieprocedure zijn doorgelicht. De werving & selectieprocedure is zo ingericht dat alle kandidaten worden geselecteerd op dezelfde manier met dezelfde objectieve criteria.
C. Heeft HUA zijn digitale systemen en procedures geoptimaliseerd en vereenvoudigd. Alle systemen en procedures zijn doorgenomen en vereenvoudigd en het aantal systemen is in 2024 gereduceerd.

1.6.4 Wat hebben we ervoor gedaan?

Aandachtsvelden in het speerpunt 'Onze organisatie maken we met elkaar'

Meerjarenbeleidsplan 2021 - 2024

2024 zijn de vier innovatie programma's voor het grootste deel afgerond en kunnen we constateren dat de gevolgde werkwijze goede resultaten heeft opgeleverd.
Om de overgang naar het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028 intern goed te faciliteren zijn er speciale sessie gehouden met de medewerkers. We hebben eind 2024 tevens een sessie georganiseerd waarin met elkaar de opbrengsten uit de programma's hebben gevierd. In navolging op eerdere bijeenkomsten met het personeel hebben we in deze sessie ook duidelijk gesproken over de zaken waar we mee zullen stoppen. Dit om te voorkomen dat er alleen maar werkzaamheden bijkomen en projecten open blijven staan en daarmee de werkdruk onnodig wordt verhoogd. Begin 2025 wordt er een sessie georganiseerd waarin we het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028 op zullen starten.

Organisatie en personeel

In 2024 heeft het MT gesloten om in afwachting van een eventuele bezuiniging waar mogelijk vacatures on hold te zetten of met tijdelijke contracten te werken. Kritische vacatures zijn wel vervuld. Zo is het ondanks de krapte op de arbeidsmarkt geluktom een informatiemanager te vinden die intern verder wordt opgeleid.

ARBO

In 2024 is het traject om de huis- en omgangsregels op te stellen afgerond en zijn deze met de medewerkers en OR besproken en gepubliceerd op intranet. De regels zijn hiermee expliciet geworden en er kan indien nodig naar verwezen worden. Ook nieuwe medewerkers krijgen de regels uitgereikt en worden gevraagd na lezen deze te ondertekenen en terug te sturen.
Begin 2024 is een nieuwe vertrouwenspersoon gestart wegens pensionering van de vorige vertrouwenspersoon. Er zijn in 2024 geen meldingen geweest van ongewenst gedrag.
In het kader van het vitaliteitsbeleid zijn er health checks aangeboden waar ongeveer 1/3 van de medewerkers gebruik van heeft gemaakt. Het ziekteverzuim is gestegen naar 7,19% over 2024. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een aantal langdurig zieken. Gelukkig zijn inmiddels een aantal collega's hersteld waardoor het verzuim weer aan het dalen is.

Vrijwilligersbeleid

Het archief heeft naast medewerkers ook altijd een grote groep vrijwilligers aan zich weten te binden. Een grote groep van vrijwilligers werkt nu mee via crowdsourcing projecten. Op deze manier kunnen vrijwilligers onafhankelijk van tijd en plaats een bijdrage leveren. Daarnaast zijn er nog enkele vrijwilligers op direct wijze verbonden aan HUA, zij staan HUA bij met hun specialistische kennis.

Van ICT naar Informatiemanagement

In de vorige jaarrekening hebben we gerapporteerd over dit onderwerp onder de paragraaf “Digitaal Werken en mobiel / thuiswerken. Met de professionaliseringsslag die we in 2024 hebben weten ter realiseren kreeg het afgesloten interne programma Regie op ICT na 3 jaar een natuurlijk moment om af te ronden. Met het in dienst nemen van een junior informatiemanager en het aantrekken van een (tijdelijke) consultant / senior informatiemanager krijgt ICT binnen HUA ook daadwerkelijk de regierol. Daarom zal het team in 2025 omgevormd worden naar een team Informatiemanagement.

ICT Service Management

In 2024 zijn het netwerkbeheer, het werkplekbeheer en de telefoniediensten overgedragen aan een externe partij, Score Utica. Daarbij is er door Score Utica een SOC/SIEM oplossing geïmplementeerd zodat er een continue actieve bewaking is van de IT-omgeving van HUA. De verder samenwerking tussen Score Utica en HUA krijgt vorm door de inrichting en uitvoering van het Dossier Afspraken en Protocollen. (DAP) Er is inmiddels een herstructureerde versie van het DAP gedeeld, n.a.v. onze feedback.

Informatiebeveiliging

In mei van dit jaar is er een Pentest uitgevoerd door onze CISO (bureau InCyber) en in december heeft InCyber een controle op onze firewall uitgevoerd. Uit beide acties is de constatering van InCyber dat HUA een volwassen beveiligingssituatie heeft. Het proces waarmee toegang wordt verleend tot onze ICT-infrastructuur is verder geprofessionaliseerd en geautomatiseerd.

Projecten

Uit de eerste analyse medio 2024 van de gegevensopslag op de systemen van HUA lijkt er een verschil te zijn met de verwachte opslagcapaciteit uit 2023 op basis waarvan het nieuwe opslagsysteem Fast LTA Silent Bricks is ingericht. AXIANS, onze partner op storage/backup/Linux gebied, heeft een analyse op deze opslagsystemen

afgerond en gedeeld met ons. Dit zal zijn vervolg krijgen in 2025. Daarmee hebben we het nieuwe opslagsysteem nog niet actief in gebruik kunnen nemen, waardoor we de afschrijvingen op deze investering nog een jaar, naar 2026, hebben moeten verplaatsten.

Energiekosten en duurzaamheid

Bij warmteverbruik is de lijn voor besparing in de A-toren doorgezet vanuit 2023. We kunnen nu zien wat de besparingsmaatregelen over een heel jaar opbrengen. In 2 jaar tijd is het verbruik in GigaJoule (GJ) voor de A-toren teruggebracht van 161 GJ naar een jaarverbruik van 69 GJ. Ook het kantoordeel op de Alexander Numankade hebben we nog iets verder terug weten te brengen. Voor de B-toren (+13%) en de Hamburgerstraat (+2%) zijn in 2024 geen verdere acties mogelijk en hebben we ook iets meer verbruikt aan warmte ten opzichte van 2023. Ten opzichte van 2021 zitten we nog steeds een stuk lager in verbruik, ook voor de B-toren en de Hamburgerstraat. Door lagere energiekosten voor warmtelevering in 2024 zijn de kosten gedaald ten opzichte van 2023.

Warmteverbruik (GJ)	2022	2023	Verschil +/-	2024	Verschil +/-
Alexander Numankade					
Kantoor	200	205	3%	192	-6%
A-toren	161	101	-37%	69	-32%
B-toren	340	328	-4%	369	13%
Hamburgerstraat	470	470	0%	481	2%

Het verbruik van elektra is op de Alexander Numankade ook teruggebracht. Dit komt door de acties genomen in de A-toren maar ook door in het kantoordeel halogeenlampen te vervangen voor Ledlampen. Eind 2024 zijn de noodverlichting armaturen vervangen voor Ledarmaturen in de gangen en ook de kantoor TL-bakken zijn vervangen door Ledarmaturen. Dit laatste verschil zal in 2025 duidelijk worden in de verbruiken. Op de Hamburgerstraat is het verbruik nagenoeg gelijk gebleven (1% gestegen). In 2025 worden ook daar op de kantoren de TL-bakken vervangen voor Ledarmaturen. De vervanging voeren we zelf uit wat veel geld aan installatiekosten bespaart.

Electraverbruik (KWh)	2022	2023	Verschil +/-	2024	Verschil +/-
Alexander Numankade totaal	591	577	-2%	519	-10%
Hamburgerstraat	175	164	-7%	165	1%

In 2024 zijn voorbereidingen getroffen om in 2025 het gebouwbeheersysteem te kunnen vervangen voor de depot-torens. Dit maakt het mogelijk om daarna beter inzicht te hebben in de verbruiken en gerichter te kunnen besparen op energie warmte alsmede elektra. Het is dan voor de B-toren ook mogelijk om besparingen te gaan realiseren. Om dit alles inzichtelijker te maken zullen er wel nog een aantal investeringen in klimaatapparatuur gedaan moeten worden nadat het gebouwbeheersysteem vervangen is. Ook dit zal uitgevoerd worden in 2025 of begin 2026.

Meerjarenonderhoudsplan

In 2024 hebben we door een externe partij een conditiemeting van de gebouwen volgens NEN 2767 laten uitvoeren. Hiermee zijn alle huidige gebreken, benodigde acties en de uitgaven voor de komende jaren in kaart gebracht. Ook is het kostenniveau geactualiseerd naar het prijspeil van 2024.
Dit heeft vervolgens geleid tot een doorrekening van de meerjarenonderhoudsvoorziening. De stand van de voorziening per 31-12-2024 is afdoende. Dit alles is afgestemd met de accountant.

Uittreding Rijk

De nieuwe archiefwet zoals beoogd per 2021 is ook in 2024 niet vastgesteld door de Eerste en Tweede Kamer. Dit heeft tot gevolg dat de benodigde looptijd voor de implementatie van alle veranderingen bij Rijk en partners gepland staat voor 1 januari 2027. Deze vaststelling van de nieuwe archiefwet is nodig in verband met de opgenomen bepaling over delegatie van de Rijksarchieven in de provincie aan de RHC's. Zonder deze vaststelling van de wet kan het Rijk niet uittreden uit de RHC's.
De interne werkgroep Aanpassing GR, gevormd uit de ambtelijke ondersteuning van de partners en HUA, hebben inmiddels alle benodigde stukken opgesteld voor aanpassing van de huidige gemeenschappelijke regeling in verband met de nieuwe WGR. De stukken zijn vanuit het AB HUA aangeboden aan gemeente Utrecht en provincie Utrecht. Het vervolg van dit traject wordt in 2025 verder opgepakt.
De werkgroep Aanpassing GR is vervolgens begonnen met het voorwerk voor het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling naar een twee partijen GR.De planning is om de benodigde stukken medio 2025 aan de betrokken partijen aan te kunnen bieden.
De werkgroep Uittredingsregeling is bezig met het in kaart brengen van alle benodigde onderdelen voor een uittredingsplan. Dit een arbeidsintensief traject waarbij er langzaam maar zeker vooruitgang wordt geboekt. Daarbij wordt er ook gekeken naar de mogelijke risico's die er kunnen ontstaan door de unieke situatie dat het Rijk in plaats van een volledig einde aan de samenwerking te maken zoals bij een reguliere uittreding, verbonden blijft bij de RHC's via een delegatiebepaling in de nog vast te stellen nieuwe archiefwet. Een groot deel van de mogelijke en reële risico's kunnen niet worden opgenomen in de uittredingsregeling omdat deze juridisch niet verder kan kijken dan 5 jaren na de uittredingsdatum. Er wordt gezocht naar aanvullende documentatie of regeling tussen de betrokken partijen zodat ook dit onderdeel voor de (verdere) toekomst goed geborgd blijft. De werkgroep wil medio 2025 een conceptplan gereed hebben zodat het grootste deel van de voorbereidingen getroffen zijn als de definitieve uittreeddatum bekend wordt.

4. Continuïteit.

In het kader van deze jaarrekening 2024 is het belangrijk om te melden dat OCW in de brief van 22 november 2022 "Uitreden en bestuurlijke afspraak" een paragraaf wijdt aan de continuïteit van de samenwerking bij de voorgenomen uittreding. In deze paragraaf bevestigt OCW de rol en betekenis van de RHC's. Het Rijk beschrijft vervolgens dat het wetsvoorstel van de Archiefwet 20XX een grondslag biedt om na uittreden uit de gemeenschappelijke regelingen de verantwoordelijkheid voor het beheer van de archiefbescheiden van het Rijk aan de RHC's over te dragen. Deze grondslag maakt tevens mogelijk om de RHC's een specifieke uitkering te verschaffen om de kosten van het beheer te dekken. Het Rijk beëindigt deze passage dat het verwacht dat er voor RHC's geen negatieve financiële effecten zullen optreden.
In de juni vergadering van 2023 heeft het Algemeen bestuur de besloten tot voortzetting van de gemeenschappelijke regeling HUA. Daarbij heeft bestuur de opdracht gegeven om twee werkgroepen op te zetten. De ene werkgroep zal de nieuwe tekst van de gemeenschappelijke regeling voorbereiden en de andere werkgroep zal de uittredingsregeling voorbereiden. Daarmee wordt er ook vanuit HUA gewerkt aan de continuïteit.
Op 1 februari 2024 is het convenant tussen OCW en de RHC's getekend. In dit convenant en side-letter worden aanvullende zaken benoemd met als doel de langdurige relatie en financiering te bestendigen.
Dit convenant hoort bij het geheel van de nieuwe archiefwet 20XX (die de basis vormt voor de uittreding en de wettelijke gefundeerde delegatie van de archieftaak van de analoge archieven in de provincie aan de RHC's), de aanpassing van de gemeenschappelijk regeling voor de nieuwe situatie, de SPUK (specifieke uitkering) en de

uittredingsregeling voor de afronding van vorige gemeenschappelijke regelingen en mogelijk aanvullende zaken voor de toekomstige situatie.

In bestuursvergadering van maart 2024 is Het Utrechts Archief door de voorzitter en de gedeputeerden geïnformeerd over de herijking van het gemeentefonds en het provinciefonds en de gevolgen voor zowel de gemeente Utrecht als ook de provincie Utrecht vanaf 2026. Er was vanuit gemeente en provincie op dat moment geen nadere duiding over richting en omvang bekend over de mogelijke gevolgen van de bijdrage van beide partners.
Anticiperend hierop heeft HUA een zeer voorzichtig financieel beleid gevoerd door scherp op arbeidscontracten te letten en de materiële uitgaven. Dit heeft geresulteerd in een hoger resultaat en daardoor lagere uitputting van de bestemmingsreserves. Dit is gerapporteerd in de tweede berap van 2024. De uitkomst van de jaarrekening 2024 ligt dicht bij de verwachtingen uit deze tweede berap.
In de bestuursvergadering van december heeft mw. Streefland, als wethouder van de gemeente Utrecht, de vraag aan HUA gesteld om voor 2026 geen indexering toe te passen op de jaarlijkse bijdrage en ook de jaarlijkse bijdrage van de gemeente Utrecht voor het e-depot niet in rekening te brengen. HUA zal dit voor de concept meerjarenbegroting 2026 – 2029 doorrekenen. Deze doorrekening en een mogelijke oplossing zal aan het bestuur in maart 2025 worden voorgelegd.

2 Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.1.1 Beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing

Onder risico wordt verstaan een mogelijke gebeurtenis die het realiseren van strategische of operationele doelen belemmert. Vanuit deze definitie zijn de risico's van HUA benoemd. Deze risico's worden afgedekt door maatregelen als het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle. Regelmatig zal in tussentijdse bestuurlijke rapportages worden gerapporteerd over de stand van zaken van de risico's. Besproken zullen daarbij worden of beheersmaatregelen zijn uitgevoerd en of die het gewenste effect hebben. Dat moment van bespreken wordt ook gebruikt om nieuwe risico's in beeld te brengen en/of aanvullende beheersmaatregelen te treffen. In 2016 heeft het AB de nota 'Weerstandsvermogen en risicomanagement' vastgesteld. Voor de jaarrekening 2021 zijn de risico's wederom doorgenomen door het MT en geactualiseerd.

2.1.2 Weerstandscapaciteit

Bij de weerstandscapaciteit gaat het om de mate waarin HUA in staat is om middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist.
Het BBV geeft aan dat het weerstandsvermogen bestaat uit:

1. de algemene reserve
2. de stille reserves
3. de post voor onvoorziene uitgaven
4. de onbenutte belastingcapaciteit

Aangezien HUA alleen een algemene reserve heeft, is de weerstandscapaciteit (na de voorgesteld verwerking van het resultaat 2024) op dit moment € 712.961 (stand 31 december 2024).
De onderdelen "stille reserves", "onvoorziene uitgaven" en "onbenutte belastingcapaciteit" zijn voor HUA niet van toepassing.
De bestemmingsreserves van HUA, welke niet meetellen in het weerstandsvermogen, bedroegen in totaal op 31 december 2024 € 1.560.605. Dit is inclusief de dotaties conform de vastgestelde 2e Berap 2024.
Inclusief het nog te bestemmen resultaat over 2024 van € 14.253 bedraagt het eigen vermogen van HUA € 2.273.566.
In de gemeenschappelijke regeling voor HUA staat dat de algemene reserve van HUA maximaal 10% van de bijdrage van de deelnemers aan de Gemeenschappelijke Regeling mag zijn. De Rijksbijdrage bedroeg € 3.017.524, de Gemeentelijke bijdrage bedroeg € 3.586.378 en de bijdrage van de provincie bedroeg € 719.468. Samen is dat € 7.323.370. De algemene reserve mag dan 10% hiervan bedragen, dat is € 732.337. De huidige stand van de algemene reserve (na het voorstel van het nog te bestemmen resultaat 2024) bedraagt € 712.961 en is daarmee onder de norm.

2.1.3 Risico-inventarisatie

HUA heeft tot taak het beheer te onderscheiden in verwerven, beheren en beschikbaar stellen van de in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Utrecht en de archiefbewaarplaats van de gemeente Utrecht en de provincie Utrecht berustende archiefbescheiden. Bovendien is het een taak van HUA de gemeentelijke en de provinciale informatiehuishouding te inspecteren en daarover te adviseren. Daarnaast heeft HUA tot taak het verrichten van door de minister, gemeente of provincie opgedragen taken, zoals de presentatie aan de Hamburgerstraat. Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is HUA nagenoeg geheel afhankelijk van de gemeente Utrecht, de provincie en het ministerie van OCW.

Hierna worden de belangrijkste risico’s weergegeven, voor zover deze bekend zijn ten tijde van het opstellen van de begroting en de gepresenteerde jaarrekening. Daarbij is een analyse gemaakt van de omvang en de kans dat het risico zich voordoet. Door deze twee elementen (omvang van een risico en kans dat het zich voordoet) met elkaar te combineren, kan een inschatting van de netto gevolgen van deze risico’s worden gemaakt.

#	Thema	Gebeurtenis	Oorzaak	Gevolg	Mogelijke oplossingen	Financieel effect	Eens in de jaren	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
1A	Calamiteit	Brand depot's	Calamiteit	Delen archieven ernstig beschadigd	Grootschalig conserveren en restauratie toepassen en alternatieve opslag	250.000	25	4	10.000
1B	Calamiteit	Grote ecologische veranderingen	Crisis	Delen archieven ernstig beschadigd	Grootschalig conserveren en restauratie toepassen en alternatieve opslag	250.000	10	10	25.000
N	Calamiteit	(Verplicht) voorbereiden crisissituatie	Crisis	Continueren dienstverlening onder verzwaarde omstandigheden	Voorbereidingen uitwerken implemeteren	200.000	10	10	20.000
2	Calamiteit	Epidemie	Calamiteit	Mogelijke uitval van cruciale functies op wettelijke taken	Inhuur interim medewerkers	200.000	10	10	20.000
3	Calamiteit	Epidemie	Calamiteit	Uitval relevante functies en daardoor achterstanden in contractuele werkzaamheden voor derden	Inhuur expertise	100.000	10	10	10.000
4	Calamiteit	Epidemie	Calamiteit	Exposities worden uitgesteld en dit leidt tot lagere inkomsten	Planningen opschuiven	30.000	10	10	3.000
5	Calamiteit	Epidemie	Calamiteit	Exposities moeten worden uitgesteld en dit brengt meerkosten met zich mee	Planningen opschuiven	60.000	10	10	6.000
6	Partners	Uittreding Rijk	Veranderde visie OCW en NA op samenwerking RHC's	Zorg voor en huidige financiering van analoge collectie Rijk is blijvend toegezegd na uittreding Rijk uit GR (voorgenomen uittreding 2025)	Binding partners aan RHC's	2.964.364	25	4	118.575
7	Partners	Bezuinigingen bij GR partners	Herprioritering beschikbare budgetten bij partners	Vermindering van vaste bijdrage van 10%	Bezuinigen bij HUA na eerste jaar	739.911	10	10	73.991
8	Partners	Andere inrichting inhoudelijke samenwerking partners	Veranderde visie partners op inhoudelijke samenwerking	Deelname wijzigt en daarmee 25% van de bijdrage	Migreren en andere voorziening realiseren	1.849.778	25	4	73.991
9	Partners	Uittreding DVO, andere samenwerking	Veranderde visie DVO partijen op samenwerking	Deelname wijzigt of stopt	Migreren en andere voorziening realiseren	323.327	5	20	64.665
10	Buitenwereld	Cyberrisico - Ransomware	Hacken van databases	Data niet meer toegankelijk	Backup bestanden terugzetten	250.000	10	10	25.000
11	Buitenwereld	Exit traject leverancier van digitaal depot	Diverse faillissement leverancier etc	Uitfaseren huidige applicatie en migratie naar nieuwe aan te besteden omgeving	Contracten herzien en migratie naar nieuwe aan te besteden omgeving	250.000	10	10	25.000
12	Buitenwereld	Claim auteursrechten	Onvolledige registratie auteursrechten archiefbank	Claims van derden	Schikking sluiten	50.000	10	10	5.000
13	Buitenwereld	Claim datalek	Onvolledige registratie persoonsgegevens archiefbank	Claims van derden / boete	Schikking sluiten	100.000	10	10	10.000
14	Buitenwereld	Opzeggen huur HBS	Conflict met verhuurder	EXPO kan niet doorgaan op deze locatie	Andere locatie of andere vorm zoeken	250.000	20	5	12.500
15	Buitenwereld	Opzeggen huur HBS	Conflict met verhuurder	Verhuizen voorzieningen van HBS naar ANK	Verhuizen naar ANK	250.000	20	5	12.500
16	Buitenwereld	Informatie wordt wettelijk openbaar en leidt tot protesten en/of processen	Onbekendheid publieke opinie met wetgeving	Opdracht tot terugzetten gegevens / juridische activiteiten	Herstelwerkzaamheden bij publicatieomgeving	50.000	20	5	2.500
17	Intern	Afwezigheid medewerkers	Vertrek en ziekte van medewerkers	Missen kennis en sturing	Inhuren van tijdelijke medewerkers	100.000	5	20	20.000
18	Intern	Arbeidsconflict	Verschillen van inzicht	Verstoorde arbeidsrelatie	Wachtgeldvoorziening incl juridische ondersteuning	250.000	7	14	35.714
	Totaal								**573.436**

(* In de Beleidsnota Weerstandvermogen en Risicomanagement worden zaken met een structureel karakter geacht onderdeel te zijn van de Begrotingsruimte. Dit zijn zaken die immers te voorzien zijn en daardoor kunnen er maatregelen getroffen worden die worden vertaald in de begroting. Daarmee is dit risico alleen meegenomen voor een eerste jaar.)

2.1.4 Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 573.436. De beschikbare weerstandscapaciteit (na het voorstel van het nog te bestemmen resultaat 2024) is € 712.961. Daarmee is de verhouding (beschikbaar/nodig) 1,24. Daarmee scoort HUA goed. Dat houdt in dat HUA in staat is om de onderkende risico's financieel te dragen.

2.1.5 Kengetallen Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)

De kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting, jaarrekening en de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Deze kengetallen hebben geen functie als normeringsinstrument maar zijn bedoeld om de financiële positie van HUA voor de Algemeen Bestuursleden inzichtelijker te maken.

	Jaarrekening 2023	**Begroting 2024 na wijziging**	**Jaarrekening 2024**
Netto schuldquote	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Solvabiliteitsrisico	67%	60%	63%
Structurele exploitatieruimte	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

HUA heeft geen geldleningen en financiert lopende uitgaven met lopende inkomsten en bijdragen van het Rijk, de gemeente Utrecht, de provincie en overige bijdragen.
Er is sprake van een sluitende begroting en jaarrekening, zodat er geen structurele exploitatieruimte is.

2.2 Kapitaalgoederen en onderhoud

2.2.1 Algemeen

Ten aanzien van de in het BBV genoemde kapitaalgoederen zijn de inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal van toepassing op HUA. Het BBV geeft aan dat gemeenten en provincies onder andere met betrekking tot wegen en gebouwen onderhoudsplanningen moeten hebben vanwege de soms grote bedragen en risico's die aan kapitaalgoederen zijn verbonden. Per 1-1-2019 is het beheer van de depots overgaan van het Rijksvastgoedbedrijf naar HUA. HUA is daarmee zelf aansprakelijk voor het planmatig onderhoud van de depots. In de loop van 2019 is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. In 2023 is gestart met een herijking van de onderdelen en het actualiseren van de prijzen in het onderhoudsplan, dit is afgerond in 2024. De bestaande dotatie voor het groot onderhoud bedraagt in totaal € 189.505. Met de actualisatie van het onderhoudsplan is gebleken dat dit voldoende is.

2.2.2 Waardering en afschrijving van activa

Conform het bepaalde in artikel 59 van het BBV worden alle materiële vaste activa met economisch nut geactiveerd. HUA beschikt niet over materiële vaste activa met een maatschappelijk nut.
Investeringen worden conform de nota 'Investering- en afschrijvingsbeleid 2016' lineair afgeschreven met ingang vanaf het jaar volgend op het investeringsjaar. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat activering plaatsvindt vanaf € 10.000 per object.
HUA is gehuisvest in twee gehuurde panden, te weten het pand Hamburgerstraat 28 en het pand Alexander Numankade 199-201. Depot en studiezaal bevinden zich aan de Alexander Numankade, terwijl onder meer de tentoonstellingsruimte zich in de Hamburgerstraat bevindt. Het onderhoud voor de locatie Hamburgerstraat

behoort toe aan de particuliere verhuurder. Voor de Alexander Numankade behoort dit onderhoud toe aan respectievelijk de gemeente Utrecht (gebouw) en het rijk (depottorens).

2.3 Verbonden partijen

Het Utrechts Archief (HUA) is als gemeenschappelijke regeling een verbonden partij voor:

- Ministerie van OCW
- de gemeente Utrecht
- de provincie Utrecht

Verder heeft HUA dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) afgesloten met:

- de gemeente Nieuwegein

Er zijn samenwerkingsovereenkomsten gesloten met:

- Veiligheids Regio Utrecht (VRU);
- de gemeenschappelijke regeling Werk en Inkomen Lekstroom (WIL);
- de Ridderlijke Duitsche Orde, balije van Utrecht (RDO);
- Belasting Samenwerking Gemeente & Hoogheemraadschap Utrecht (BGHU);
- GGD regio Utrecht (GGDrU);
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD);
- Stichting Landgoed Prattenburg;
- Volksbuurtmuseum.

HUA is lid van organisaties, zoals de landelijke vakorganisatie KVAN en museumvereniging Museumkwartier (SUM) waaraan uiteraard contributieverplichtingen zijn verbonden.

2.4 Financiering

2.4.1 Algemeen

'Treasury' is het sturen en beheersen van het verantwoorden en het toezicht houden op:

a. de financiële vermogenswaarden;
b. de financiële geldstromen;
c. de financiële posities en
d. de hieraan verbonden risico's.

De treasuryparagraaf is voor de begroting en jaarrekening verplicht gesteld. Dit vloeit direct voort uit de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Het belangrijkste uitgangspunt volgens deze wet is het beheersen van risico's. Dat uit zich in twee kwaliteitseisen. Zo is het aangaan en verstrekken van geldleningen door HUA alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Daarnaast moeten uitzettingen een voorzichtig karakter hebben en mogen ze niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatige risico's. Om de risico's verder te beperken worden de kasgeldlimiet en de renterisiconorm door de Wet FIDO gehanteerd.
Eind 2021 is een Treasurystatuut door het Algemeen Bestuur goedgekeurd. Op grond van dit statuut is HUA niet toegestaan middelen uit te zetten, noch middelen via leningen of andere financiële producten aan te trekken zonder voorafgaande toestemming van het AB.

2.4.2 Wet verplicht Schatkistbankieren (Wet vSB)

De wet vSB (zonder leenfaciliteit) houdt in dat decentrale overheden en door hen opgerichte gemeenschappelijke regelingen, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen moeten aanhouden bij het ministerie van Financiën.
Er is een vrijstellingsgrens voor het afstorten van overtollige liquide middelen. De drempel is 2% van het begrotingstotaal, indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Als het gemiddelde kwartaalbedrag van de tegoeden minder is dan 2,0% van het begrotingstotaal (met een minimum van € 1.000.000), mag dit op de eigen bankrekeningen blijven staan.
Voor 2024 was gemiddelde kwartaalbedrag voor HUA op basis van het begrotingstotaal € 114.284. Dit bedrag ligt onder de minimumnorm van € 1.000.000. De verwachting is dat HUA ook in 2025 ruimschoots binnen de vrijstellingsgrens blijft.

2.4.3 Renterisiconorm

Doel van deze norm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan dat deel van de vaste geldleningen waarover het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de geldende markttarieven. De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor herfinanciering of renteherziening, waarbij een minimum geldt van € 2,5 mln. Over dat minimumbedrag mag dus altijd risico worden gelopen. Aangezien HUA, conform de richtlijnen van treasurystatuut, alles met eigen middelen financiert en dus geen geldleningen heeft afgesloten, wordt het minimum niet overschreden en wordt dus voldaan aan de norm.

2.4.4 Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop een gemeente (en in het verlengde daarvan dus HUA) de financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2%. Doel van deze limiet is het beperken van de vlottende schuld. Concreet betekent dit voor HUA dat wanneer de vlottende schuld een stand van € 642.710 (8,2% van € 7.837.926 exploitatieomvang 2024) overschrijdt, er geconsolideerd (dat is financieringsmiddelen omzetten van korte naar langere termijn) moet worden. Opgemerkt wordt daarbij nog dat er een minimum geldt van € 300.000. HUA voldoet aan deze norm, omdat er een financieringsoverschot is.

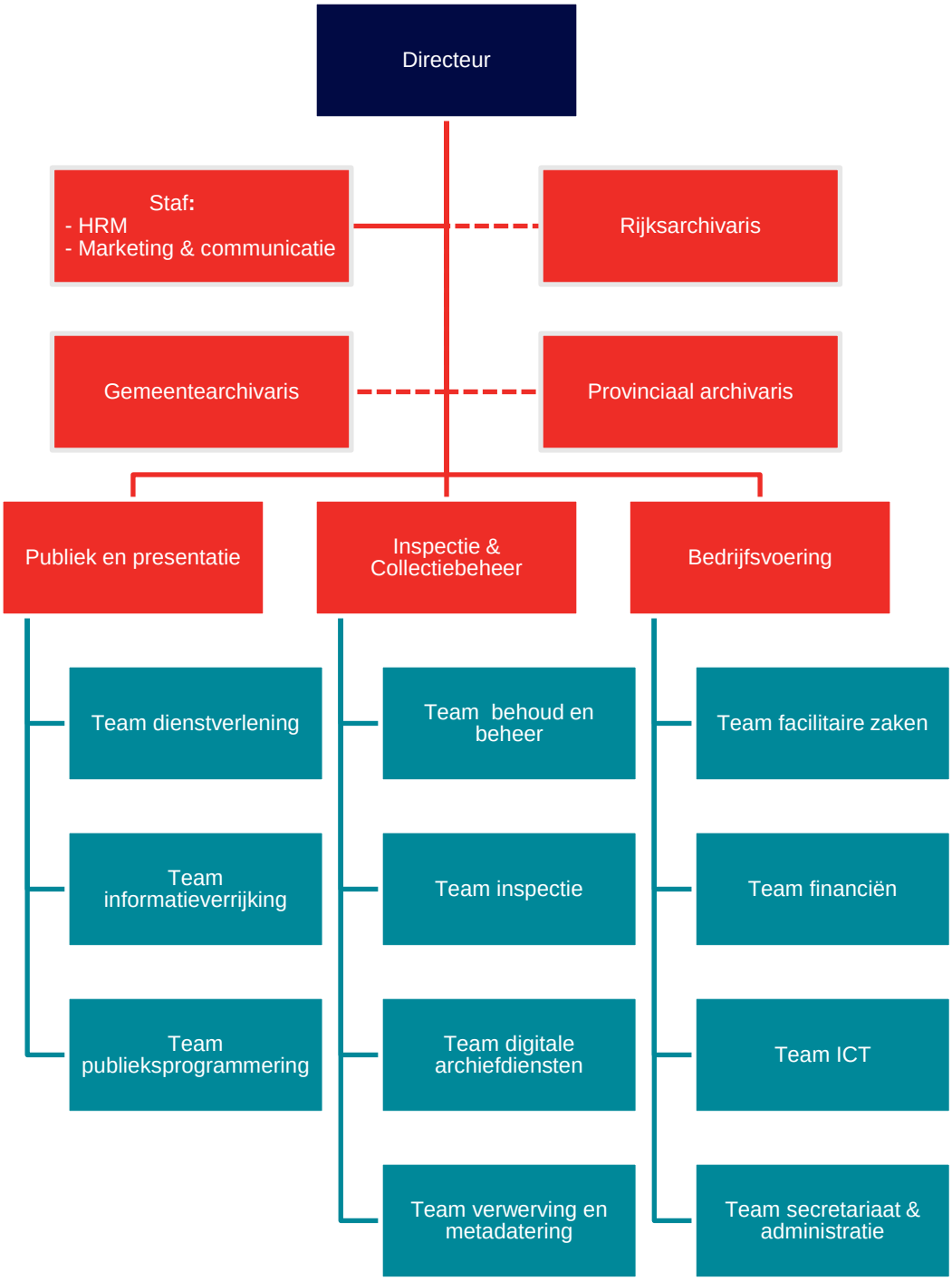
2.5 Bedrijfsvoering

2.5.1 Organisatie inrichting en managementfilosofie

Processen worden in het kader van continue verbeteren steeds verder gestroomlijnd met het oog op het leveren van klantwaarde. HUA wil in het beleid de garantie bieden aan rijk, gemeenten, provincie, klanten, instellingen, bedrijven, ketenpartners, relaties en personeel dat er geïnvesteerd wordt in een professionele organisatie waar kwaliteit en klantgerichtheid centraal staan.

De hoofdstructuur ziet er als volgt uit:

Organogram

Op basis van de organisatiestructuur is de formatie van HUA 46.9 fte op 31 december 2024, waarvan 10.2 fte met een tijdelijke aanstelling.
Aan salariskosten voor personeel in dienst van HUA (= eigen personeel) is in 2023 uitgegeven: € 3.855.157. Daarnaast heeft HUA in 2024 ongeveer € 517.807 uitgegeven voor boven formatief personeel (inhuur etc.). In totaal is in 2024 inclusief aan overige personeelskosten uitgegeven: € 4.620.901.
Op 31 december 2024 waren ongeveer 5 vrijwilligers verbonden aan Het Utrechts Archief.
Er wordt tweewekelijks een digitale personeelsbijeenkomst gehouden “Rondje HUA”. Hierin wordt het personeel door de directeur en het MT bijgepraat over het reilen en zeilen van HUA. Het personeel heeft hierin een actieve rol en gebruikt deze manier van werken voor informatie- en kennisdeling. Verder organiseerden de afdelingshoofden werkoverleggen met hun medewerkers. Daarnaast hebben de jaargesprekken plaatsgevonden waarin de beoordeling plaatsvindt en waarin resultaat en ontwikkelafspraken gemaakt worden

2.5.2 Huisvesting

HUA maakt gebruik van:

1. het pand Hamburgerstraat 28 te Utrecht, dat gehuurd wordt van een particuliere onderneming, waarin het Publiekscentrum is gehuisvest;
2. het pand Alexander Numankade 199 -201 te Utrecht waarin de depots en studiezaal zijn gehuisvest. Dit pand is deels eigendom van de gemeente Utrecht (kantoren en studiezaal) en deels van het Rijk (depots). Het beheer van de depots is per 1 januari 2019 overgegaan van het Rijk naar HUA.

2.5.3 Interne beheersing

Interne beheersing is een proces, gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid omtrent het bereiken van doelstellingen in de volgende categorieën:

1. bereiken van strategische doelstellingen
2. effectiviteit en efficiëntie van bedrijfsprocessen
3. betrouwbaarheid van de financiële informatieverzorging
4. naleving wet- en regelgeving.

Er is en wordt vanuit de organisatie periodiek gerapporteerd in bestuursrapportage. Ook in 2024 zijn de maandrapportages in het MT besproken.

2.5.4 BTW

HUA is voor het grootste deel van zijn activiteiten geen ondernemer voor de Omzetbelasting, omdat geen sprake is van prestaties waar een rechtstreekse vergoeding tegenover staat. Voor bijdragen van het rijk en de gemeente Utrecht is de vrijstelling van artikel 11-1-u Wet OB van toepassing. HUA heeft eind 2021 de onderliggende btw-percentages herrekend en zijn er geen verschillen geconstateerd t.o.v. de eerdere jaren. De fiscus is door middel van een brief hiervan op de hoogte gesteld, In februari 2024 is er bevestiging van de fiscus ontvangen dat de huidige werkwijze (en percentages) voor de komende jaren gecontinueerd kan worden.

2.5.5 Duurzaamheid

HUA is een organisatie die zichtbaar is in de maatschappij. Er worden vanuit deze voorbeeldfunctie eisen gesteld aan duurzaamheid op het gebied van klimaat en energie, innovatie en materialen en consumenten. Deze drie pijlers komen terug in het inkoopbeleid van HUA. Daarnaast zal HUA ook meer focussen op andere onderwerpen binnen de bedrijfsvoering onder meer op het gebied van huisvesting.

2.5.6 Rechtmatigheid

2.5.a Hoofdzaken

In de kadernota Rechtmatigheidsverantwoording HUA 2023 staan de zaken die op hoofdniveau geregeld moeten worden. Deze nota is ook voor 2024 gehanteerd. Deze punten en de status hiervan worden hieronder toegelicht:

1. Vaststellen Normenkader door DB en AB: In de bestuursvergadering van 13 maart 2023 heeft het AB de “Kadernota Rechtmatigheidsverantwoording HUA 2023” en het “Rechtmatigheid controleplan HUA 2023” vastgesteld. In de bestuursvergadering van 18 december 2023 heeft het AB het “Controleprotocol voor de accountantscontrole 2023” vastgesteld. De “Controleverordening 2021” is een verordening op hoog niveau en is nog steeds actueel.
2. De controleverordening gebaseerd op GW 216 en GW 217 is door de accountant en HUA gehanteerd.
3. Rollen en verantwoordelijkheden: Dagelijks Bestuur, Algemeen Bestuur, accountant en interne organisatie. De jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording wordt opgesteld door het DB. In de praktijk wordt de gehele jaarrekening opgesteld en uitgevoerd door team Financiën in opdracht van het DB. De accountant zal achteraf controleren of die verantwoording een getrouw beeld schetst van de stand van zaken: dit is nog steeds actueel.

4. Het AB bepaalt de verantwoordingsgrens waarop de rechtmatigheidsverantwoording rapporteert: In de bestuursvergadering van 13 maart 2023 zijn de grenzen vastgesteld door het AB:
    a. Het BADO bepaalt dat de goedkeuringstolerantie ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de omvangbasis bedraagt.
    b. Ten aanzien van onzekerheden in de controle bedraagt de goedkeuringstolerantie 3% van de omvangbasis. Deze grens wordt aangehouden omdat de actuele situatie weerspiegeld. De rapportagegrens is 50% van de verantwoordingsgrens.
5. Het Utrechts Archief dient een controleplan op te stellen: Dit is gebeurd in de bestuursvergadering van 13 maart 2023.
6. Het Dagelijks Bestuur dient een rechtmatigheidsverantwoording af te geven conform de notitie van de Commissie BBV: “Rechtmatigheidsverantwoording Model tekst en Toelichting opgesteld” (zie bijlage): Deze is opgenomen in de jaarrekening 2024.

De constatering is dat door uitvoeren en controleren van bovenstaande onderdelen er een sluitend kader voor de interne controle van de rechtmatigheid is.

2.5.b Uitvoering controleplan rechtmatigheid

In onderstaande tabel staan de uitgevoerde rechtmatigheidscontroles conform vastgesteld controleprotocol en controleplan op hoofdniveau beschreven:

1. Risicoanalyse Aanbestedingen
    a. Niet voldoen aan (Europese) aanbestedingsplicht. Transacties zijn ten onrechte niet Europees aanbesteed (let op opknippen van opdrachten). Onjuiste procedure gevolgd.
    b. Geen óf onrealistische raming drempelwaarde opdracht
2. Risicoanalyse Factuurbehandeling
    a. grootboekrekeningen horen bij de juiste budgethouder
    b. (jaarlijks) budget niet wordt overschreden
    c. de begroting tijdig wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur
3. Risicoanalyse Personeel
    a. Vergoedingen worden uitbetaald die niet passen binnen de regelgeving
    b. Onjuiste, onvolledige, onrechtmatige of niet tijdige verwerking van mutaties in de salarisadministratie
    c. Overschrijden investeringsbudget
    d. Ongeautoriseerde reservemutaties

HUA kan steunen op een sluitende en actuele set van beleidsverordeningen en implementatie hiervan in de financiële en salarisadministratie.
Het Dagelijks bestuur heeft bij de concept jaarstukken 2024 een aanvullende memo ontvangen met daarin de volledig uitgewerkte controle, bijlagen en conclusies.

2.5.c Conclusies

Met de rechtmatigheidscontrole door Het Utrechts Archief voor de jaarrekening 2024 is voldaan aan de verplichting voor een eigen controle op dit gebied. Er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd. Er zijn geen zaken waarover gerapporteerd moet worden.

II JAARREKENING

De Jaarrekening 2024 bestaat uit:

3. Balans per 31 december 2024
4. Staat van Baten en Lasten 2024
5. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva
6. Toelichting op de balans per 31 december 2024
7. Niet uit de balans blijkende verplichtingen
8. Toelichting op de verschillen tussen de Staat van Baten en Lasten 2024 en de begroting 2024
9. Wet Normering Topinkomens

3 Balans per 31 december 2024

ACTIVA	31-12-2024		31-12-2023	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Immateriële vaste activa		**0**		**0**
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0		0	
Materiële vaste activa		**916.080**		**1.229.388**
- Investeringen met een economisch nut	916.080		1.229.388	
Totaal vaste activa		**916.080**		**1.229.388**
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**2.266.358**		**1.910.511**
- vorderingen op openbare lichamen	21.820		53.786	
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.242.007		1.846.543	
- Overige vorderingen	2.531		10.182	
Liquide middelen		**51.432**		**52.229**
- Kassaldi	968		1.871	
- Banksaldi	50.464		50.358	
Overlopende activa		**360.640**		**334.931**
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	360.640		334.931	
Totaal vlottende activa		**2.678.430**		**2.297.671**
Totaal generaal		**3.594.510**		**3.527.059**

PASSIVA	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Vaste Passiva		
Eigen vermogen	**2.273.566**	**2.338.313**
- Algemene reserve	698.708	558.708
- Bestemmingsreserve	1.560.605	1.397.312
- Gerealiseerd resultaat	14.253	382.293
Voorzieningen	**669.382**	**559.296**
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	669.382	559.296
Totaal vaste passiva	**2.942.948**	**2.897.609**
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**620.581**	**608.250**
- Overige schulden	620.581	608.250
Overlopende passiva	**30.981**	**21.200**
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	30.981	21.200
Totaal vlottende passiva	**651.562**	**629.450**
totaal generaal	**3.594.510**	**3.527.059**

4 Staat van Baten en Lasten 2024

4 Staat van Baten en Lasten 2024

Nr.	Omschrijving	Rekening 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 1e berap 2024	Begroting na wijziging 2e berap 2024	Rekening 2024
	LASTEN					
1	Personeel	4.668.859	4.614.770	4.802.770	4.585.568	4.620.901
3	Bedrijfsvoering	2.318.573	2.383.495	2.282.485	2.317.308	2.312.540
5	Publiek	322.739	307.880	518.130	434.102	430.249
7	Archieven en Collecties	352.643	381.360	246.120	326.062	284.673
9	Afschrijvingen	334.430	372.975	344.632	343.275	343.275
11	Financiële baten en lasten	-89.378	0	-150.000	-166.600	-153.712
	Totaal lasten	**7.907.866**	**8.060.480**	**8.044.137**	**7.839.715**	**7.837.926**
	BATEN					
2	Bijdragen rijk, gemeenten en provincie	7.004.968	6.958.301	7.190.810	7.323.572	7.323.370
4	Bijdragen derden	456.130	323.327	323.327	374.158	377.405
6	Verhuur zalen	0	0	0	0	0
8	Verkopen winkel	38.920	30.000	30.000	62.985	49.347
10	Verkopen overigen	27.433	0	0	0	23.057
12	Incidentele baten en lasten	0	0	0	0	0
	Totaal baten	**7.527.451**	**7.311.628**	**7.544.137**	**7.760.715**	**7.773.179**
	Batig saldo (baten - lasten)	-380.415	-748.852	-500.000	-79.000	-64.747
	Dotaties aan reserves en -fonds	0	0	0	420.000	420.000
	Onttrekkingen aan reserve en -fonds	762.708	748.852	500.000	499.000	499.000
	Saldo van baten en lasten	**382.293**	**0**	**0**	**0**	**14.253**

5 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

5.1 Grondslagen voor de waardering van activa

5.1.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.
De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen.
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast.
- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert.
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar zijn vast te stellen.

5.1.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Ontvangen investeringssubsidies worden (deels) in mindering gebracht op de geïnvesteerde bedragen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

5.1.3 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en andere overlopende activa

Deze posten worden opgenomen tegen nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

5.1.4 Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen en omvatten bank-, giro- en kassaldi.

5.1.5 Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

5.2 Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het Algemeen Bestuur op d.d. 24 november 2020 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

5.3 Grondslagen voor de waardering van passiva

5.3.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit:

a. Algemene reserve
De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

b. Bestemmingsreserves
Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het Algemeen Bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserve ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

5.3.2 Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeenschappelijke regeling. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

5.3.3 Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

5.4 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bedrijfsopbrengsten

a. Subsidiebaten
Dit betreft de ontvangen subsidies voor projecten. Subsidiebaten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben.

b. Overige opbrengsten
De opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten, exclusief de eventueel over de *omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen.*

c. Directe productiekosten
De directe productiekosten worden berekend op basis van de inkoopprijzen.

d. Lonen, salarissen en sociale lasten

Hierop worden de loon- en salariskosten van het personeel verantwoord. Onder loon- en salariskosten wordt verstaan het brutobedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen loon- en salarissen vermeerderd met de uitbetaalde vakantierechten.

e. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden berekend op basis van historische kosten.

5.5 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

5.5.1 Missie

Het Utrechts Archief verwerft en bewaart de bronnen van de Utrechtse geschiedenis, om ze beschikbaar te stellen aan het publiek. We verbinden de inwoners van de stad en provincie met elkaar en hun omgeving door gezamenlijk het verhaal van de Utrechtse geschiedenis te vertellen. Het Utrechts Archief is een toonaangevend expertisecentrum op het gebied van informatiebeheer en een deskundig partner voor instellingen en overheden in de regio.

6 Toelichting op de balans per 31 december 2024

Toelichting op de Activa

1. Immateriële en materiële vaste activa

a. Immateriële vaste activa

Hierna is een overzicht opgenomen van de investering met economisch nut van HUA.

	Kosten nieuwe website	Totaal
	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2024	0	0
Investeringen	0	0
Afschrijvingen	0	0
Boekwaarde afgestoten activa	0	0
Boekwaarde per 31 december 2024	0	0

Cumulatieve aanschaffingswaarde	275.539	275.539
Cumulatieve afschrijvingen	275.539	275.539
Boekwaarde per 31 december 2024	0	0
Afschrijvingspercentage	20%	

b. Materiële vaste activa

Hierna is een overzicht opgenomen van de investering met economisch nut van HUA.

	Inrichting archief depots	Projecten Digitaliseren en Financiën in Control	Projecten HBS / NMK	Inventaris en installaties	Totaal
	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2024	104.124	147.850	184.639	615.716	1.052.329
Investeringen	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	0	0	0		0
Afschrijvingen	30.777	73.925	22.142	216.431	343.275
Boekwaarde afgestoten activa	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2024	**73.347**	**73.925**	**162.497**	**399.285**	**709.054**
Cumulatieve aanschaffingswaarde	265.293	369.624	670.439	1.665.838	2.971.194
Cumulatieve afschrijvingen	191.946	295.699	507.942	1.266.553	2.262.140
Boekwaarde per 31 december 2024	**73.347**	**73.925**	**162.497**	**399.285**	**709.054**
Afschrijvingspercentage	5%-20%	0	4%-33,33%	10%-33,33%	

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Nog te activeren vaste activa	207.026	177.059
Materiële vaste activa	**916.080**	**1.229.388**

2. Vlottende activa

a. Uitzettingen	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Debiteuren algemeen	2.531	10.182
Debiteur openbare lichamen	552	9.405
Omzetbelasting	21.268	44.381
s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.242.007	1.846.543
Totaal	**2.266.358**	**1.910.511**

b. Liquide middelen	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
RABO bank	50.464	50.358
Hoofdkas	518	621
Kasgeld receptie	450	450
Kasgeld Facilitair beheer	0	800
Totaal	**51.432**	**52.229**

De kasgelden zijn verantwoord op basis van de processen-verbaal van de op 31 december 2024 opgenomen kasgelden.

c. Overlopende activa	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Vooruitbetaalde bedragen	312.802	274.460
Pin	2	299
Nog te ontvangen bedragen	46.784	58.037
Voorschotten	1.052	2.135
Overige	0	0
Totaal	**360.640**	**334.931**

De nog te ontvangen bedragen bestaan uit:

- Bijdrage Getekende Stad Vrienden van het Utrechts Archief € 15.000
- Afrekening energiekosten € 5.172
- Rente schatkistbankieren 4e kwartaal € 24.612

Toelichting op de vooruitbetaalde bedragen: de post bestaat voornamelijk uit vooruitbetaalde huren en onderhouds- en licentiekosten (hard- en software).

Vooruitbetaalde bedragen	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Contributies en abonnementen	0	
Onderhouds- en licentiekosten (hard en software)	70.465	36.083
Verzekeringen	2.496	2.521
Kosten website	8.095	8.149
Huur- en servicekosten	225.537	222.942
Kantoorkosten	4.949	3.585
Overige huisvestingskosten	1.260	1.180
Onderhoudskosten gebouwen	0	0
Totaal	**312.802**	**274.460**

Toelichting op Passiva

3. Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Algemene reserve	Bestem-mings-reserves	Bestem-mings-fondsen	Nog te bestemmen resultaat	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2024	558.708	1.397.312		382.293	2.338.313
Bestemming resultaat 2023	140.000	242.293	0	-382.293	0
Mutaties gedurende boekjaar					
- dotaties	0	420.000	0	0	420.000
- onttrekkingen	0	499.000	0	0	499.000
- bestedingen	0	0	0	0	0
Resultaat boekjaar 2024	0	0	0	14.253	14.253
Stand per 31 december 2024	**698.708**	**1.560.605**	**0**	**14.253**	**2.273.566**

Bestemmingsreserves / Bestemmingsfonds

Omschrijving	Stand per 31-12-2023	Dotaties	Ont-trekkingen	Be-stedingen	Stand per 31-12-2024
	€	€	€	€	€
Dekking kapitaallasten Expo - Utrecht begint hier	320.812		107.000	0	213.812
E-depot gemeente Utrecht	400.000		200.000	0	200.000
Verkenning en inrichting eigen E-depot	131.500	612.293		0	743.793
Digitale toegankelijkheid	345.000		105.000	0	240.000
Tegemoetkoming Uittreding		50.000			50.000
Energie en indexatie	200.000		87.000	0	113.000
Totaal bestemmingsreserves	**1.397.312**	**662.293**	**499.000**	**0**	**1.560.605**

Algemene toelichting op de bestemmingsreserves reserve

In de bestuursvergadering van maart 2024 heeft mw Streefland, als wethouder van de gemeente Utrecht, aangekondigd dat de gemeente in zijn zoektocht naar mogelijke bezuinigingen ook naar de mogelijkheden zou kijken om te bezuinigen op de bijdrage aan Het Utrechts Archief. Het Algemeen bestuur heeft daarop in juni 2024 het besluit genomen om de resultante van de verschuivingen van het resultaat 2023 en de bestemmingsreserves in 2024 van in totaal € 612.293 toe te voegen aan de bestemmingsreserve “Verkenning en inrichting eigen E-depot”. Ook is besloten om in 2024 niets te onttrekken aan de reserve “Verkenning en inrichting eigen E-depot”. In de bestuursvergadering van december 2024 heeft mw Streefland, als wethouder van de gemeente Utrecht, het verzoek gedaan aan Het Utrechts Archief om voor de bijdrage van 2026 geen indexatie toe te passen. En daarbij is het verzoek gedaan om de benodigde extra bijdrage van de gemeente voor het E-depot niet in rekening te gaan brengen. Het Utrechts Archief zal dit uitwerken in de meerjarenbegroting 2026 - 2029 en voorleggen aan het bestuur. Daarbij zal dan ook een voorstel gedaan worden voor de inzet en volledige afbouw van de bestemmingsreserve in de nieuwe meerjarenbeleidsperiode 2025 – 2029.

Bestemmingsreserve Dekking kapitaallasten Expo – Utrecht begint hier

De bestemmingsreserve is bedoeld om de kapitaallasten van de nieuwe expo te dekken. De kosten zijn in 2019 en in 2020 geïnvesteerd. De volledige technische oplevering heeft in 2020 plaatsgevonden. Het bestuur is met de 2e Berap 2020 akkoord gegaan om daarom de bestemmingsreserve met € 117.766 te verhogen, zodat de afschrijvingen budgetneutraal kunnen plaats vinden. (Dit is de laatste investering vanuit het verleden waarvoor

een bestemmingsreserve dekking kapitaallasten is gevormd.) De afschrijvingstermijn voor deze investering is gesteld op 6 jaren, daarmee vervalt de reserve eind 2026.

Bestemmingsreserve reservering E-depot gemeente Utrecht

Met de toekenning van de claim door de gemeente Utrecht zijn er middelen vrijgemaakt voor de uitwerking van het e-depot voor de gemeente Utrecht. Dit betreffen projectgelden voor de jaren 2020 tot en met 2023. De kosten die in 2022 zijn gemaakt in de project “Opstart en aanbesteding voor het e-depot” zijn volledig gedekt vanuit de extra middelen die het Rijk in 2022 beschikbaar heeft gesteld voor de digitale transformatie in de aanloop naar de voorgenomen uittreding van het Rijk. Dit had tot gevolg dat de beschikbaar gestelde gelden vanuit de gemeente Utrecht nog niet ingezet zijn. Met de 2e Berap 2022 is het bestuur akkoord gegaan met de terugboeking van de oorspronkelijk voorgenomen onttrekking E-depot gemeente Utrecht € 200.000. In 2024 is € 200.000 ingezet, conform de meerjarenbegroting. In 2025 zal het restant ingezet worden.

Bestemmingsreserve Verkenning en inrichting eigen E-depot

Deze reserve is ingesteld met de vastgesteld begroting 2022 – 2025. De inzet van de reserve is in 2024 aangehouden door het bestuur. In maart 2025 zal in het concept meerjarenbegroting 2026 - 2029 een voorstel gedaan worden voor de inzet van deze reserve.

Bestemmingsreserve Digitale toegankelijkheid

Deze reserve is ingesteld met de vastgesteld begroting 2022 – 2025. Conform 1e Berap 2024 is € 105.000 onttrokken aan deze reserve. Het traject wordt in het eerste kwartaal van 2025 afgerond.

Bestemmingsreserve Tegemoetkoming Uittreding

In aanloop naar de voorgenomen uittreding van het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling zijn er voorbereidende werkzaamheden bezig voor het opstellen van een uittredingsplan, De gemaakte kosten voor de uittreding vormen hier een onderdeel van, dit zal later door het bestuur vastgesteld worden. Vanwege de andere financieringssystematiek heeft OCW vooruitlopend op de definitieve uittredingsregeling bij wijze van voorschot een bedrag overgemaakt van € 50.000..

Bestemmingsreserve Energie en indexatie

Deze reserve is ingesteld met de vaststelling van de 2e Berap 2022. Op basis van beschikbare documentatie zijn de energiekosten doorgerekend. In 2024 is, conform de 1e Berap € 87.000 ingezet, uit de resterende reserve van € 200.000. Met de kadernota 2025 en het concept meerjarenbegroting 2026 - 2029 zal in maart 2025 een voorstel aan het bestuur gedaan worden over de inzet van deze reserve.

Voorzieningen

	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2024
	€	€	€	€	€
Te egaliseren kosten BBV art44.1d vrz. C	559.296	189.505	79.419	0	669.382
Totaal	**559.296**	**189.505**	**79.419**	**0**	**669.382**

Voor het onderhoud aan het pand aan de Hamburgerstraat en de Alexander Numankade is een voorziening getroffen voor het groot onderhoud. Het meerjarenonderhoudsplan is in 2024 geactualiseerd en de voorziening is hier op aangepast.

4. Netto vlottende schulden

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Crediteuren	186.645	138.230
Loonheffing / te betalen pensioenen	265.169	254.200
Reservering verlofspaarregeling	96.708	49.460
Netto lonen	6.832	4.741
Overige schulden	65.227	161.619
Totaal	**620.581**	**608.250**

Specificatie overige schulden	**31-12-2024**	**31-12-2023**
	€	€
Inhuur externen en overige personeelskosten	25.623	115.897
Bewaking / beveiliging	3.863	2.899
Accountantskosten	29.704	33.356
Energie kosten	5.700	9.467
Overige schulden	337	0
Totaal	**65.227**	**161.619**

5. Overlopende passiva

5. Overlopende passiva

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Koninklijke bibliotheek	30.981	21.200
Totaal	**30.981**	**21.200**

7 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Omschrijving	Duur overeen-komst	Bedrag op maand-basis	Aantal resterende maanden	Niet uit de balans blijkende verplichtingen
		€		€
Gemeente Utrecht; Huur kantoorruimte Alexander Numankade	7-2021 t/m 6-2026	25.582	18	460.476
Vastgoedbeheer; Huur depots Alexander Numankade	12-2012 t/m11-2027	22.983	35	804.405
Vomandi B.V.; Huur pand Hamburgerstraat	8-2024 t/m 7-2029	31.338	55	1.723.590
Huur Geldersarchief	onbepaalde tijd	16.124	12	193.488
Stam Lease Renault Kangoo	11/2023 t/m 10/2028	499	46	22.933
Totaal				**3.204.892**

8 Toelichting op de verschillen tussen de Staat van Baten en Lasten 2024 en de begroting 2024

Toelichting verschillen jaarrekening 2024 – begroting na wijziging 2024

Lasten

1. Personeel	Rekening 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	rekening 2024 - begroting na wijziging 2024
	€	€	€	€	€
Salarissen formatief	3.066.114	4.273.325	3.001.275	2.983.343	-17.932
Pensioenen	396.005	0	421.889	423.133	1.244
Sociale lasten	426.701	0	438.427	448.681	10.254
Salarissen boven formatief	611.089	183.520	497.465	517.807	20.342
Overige personeelskosten	168.950	157.925	226.512	247.937	21.425
Totaal	**4.668.859**	**4.614.770**	**4.585.568**	**4.620.901**	**35.333**

Toelichting:

Het aantal fte's (zonder stagiaires) in 2024 is gemiddeld 46,9 (2023: 46,5 fte), waarvan 10,2 fte op tijdelijke basis. Er is een minimaal verschil tussen de verwachting tussen de 2e Berap en de realisatie 2024. Dit zit vooral in de hogere inzet van externe medewerkers dan verwacht. Dit in afwachting van de vraag van de gemeente Utrecht voor bezuinigingsmogelijkheden voor de komende jaren en de daardoor beperkte aanname van eigen personeel in 2024.

3. Bedrijfsvoering	Rekening 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	rekening 2024 - begroting na wijziging 2024
	€	€	€	€	€
Administratie	111.425	60.840	91.191	91.836	645
Huisvesting	1.932.696	2.090.215	1.960.070	1.966.245	6.175
Automatisering	274.452	232.440	266.047	254.459	-11.588
Totaal	**2.318.573**	**2.383.495**	**2.317.308**	**2.312.540**	**-4.768**

Toelichting:

De kosten voor de automatisering zijn iets lager uitgevallen dan verwacht in de 2e Berap. De huisvestingskosten zijn door het lagere eindafrekening energiekosten wat lager dan begroot in de 2e Berap.

5. Publiek	Rekening 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Verschil rekening 2024 - begroting na wijziging 2024
	€	€	€	€	€
Studiezaal/educatie/winkel	21.580	12.480	10.802	12.372	1.570
Tentoonstellingen/expo	134.310	180.800	95.813	109.015	13.202
Activiteiten/evenementen	24.399	15.600	13.509	15.262	1.753
Promotie	36.125	50.000	40.167	47.741	7.574
Digitalisering scanning on demand	77.844	0	94.003	93.680	-323
Infoverrijking	0	0	20.000	9.680	-10.320
Overige projectkosten	28.481	49.000	159.808	142.499	-17.309
Totaal	**322.739**	**307.880**	**434.102**	**430.249**	**-3.853**

Toelichting:

Onder overige projectkosten is het project Digitale Toegankelijkheid in 2024 verantwoord.

7. Archieven en collecties	Rekening 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Verschil rekening 2024 - begroting na wijziging 2024
	€	€	€	€	€
Acquisitie	76.636	16.640	73.672	48.672	-25.000
Digitalisering	65.190	165.040	80.147	62.508	-17.639
Inventarisatie	70.956	83.200	84.292	88.287	3.995
Restauratie	110.024	106.080	64.427	63.254	-1.173
Bibliotheek	29.837	10.400	23.524	21.952	-1.572
Totaal	**352.643**	**381.360**	**326.062**	**284.673**	**-41.389**

Toelichting:

De in 2e Berap verwachte bestedingen zijn niet allemaal gerealiseerd in 2024.

9. Afschrijvingen	Rekening 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Verschil rekening 2024 - begroting na wijziging 2024
	€	€	€	€	€
Immateriële vaste activa	1.010	0	0	0	0
Materiële vaste activa	333.420	372.975	343.275	343.275	0
Totaal	**334.430**	**372.975**	**343.275**	**343.275**	**0**

11. Financiële baten en lasten	Rekening 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Verschil rekening 2024 - begroting na wijziging 2024
	€	€	€	€	€
Rente schatkistbankieren	-89.378	0	-166.600	-153.712	12.888
Totaal	**-89.378**	**0**	**-166.600**	**-153.712**	**12.888**

Baten

2. Bijdragen rijk, gemeenten en provincie	Rekening 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Verschil rekening 2024 - begroting na wijziging 2024
	€	€	€	€	€
Rijksbijdrage	2.884.964	2.652.455	3.017.726	3.017.524	-202
Provinciale bijdrage	691.796	719.468	719.468	719.468	0
Gemeentelijke bijdrage	3.428.208	3.586.378	3.586.378	3.586.378	0
Projectbijdrage E-depot Gemeente Utrecht	0	0	0	0	0
Totaal	7.004.968	6.958.301	7.323.572	7.323.370	-202

4. Bijdragen derden	Rekening 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Verschil rekening 2024 - begroting na wijziging 2024
	€	€	€	€	€
Projecten	133.926	0	54.081	57.328	3.247
Archieven, digitalisering	322.204	323.327	320.077	320.077	0
Totaal	456.130	323.327	374.158	377.405	3.247

6./8. Verhuur zalen en Winkelverkopen	Rekening 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Verschil rekening 2024 - begroting na wijziging 2024
	€	€	€	€	€
Winkelverkopen	38.920	30.000	62.985	49.347	-13.638

10. Verkopen overigen	Rekening 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Verschil rekening 2024 - begroting na wijziging 2024
	€	€	€	€	€
Cursus Paleografie	3.190			6.837	
Verkopen studiezaal	5.533			11.639	
Overigen	18.710			4.581	
Totaal	27.433	0	0	23.057	23.057

9 WNT-verantwoording 2024 Het Utrechts Archief

De WNT is van toepassing op Het Utrechts Archief. Het voor Het Utrechts Archief toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 223.000, algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

	C. Keijsper
Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01-31/12
Dienstbetrekking	1
	€
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	133.910
Beloningen betaalbaar op termijn	22.736
Subtotaal	156.646
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaxuimum	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	0
Totale bezoldiging	156.646
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.T
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T.

Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functtievervulling in 2023	01/01-31/12
Dienstbetrekking	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	127.352
Beloningen betaalbaar op termijn	21.779
Subtotaal	149.131
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaxuimum	223.000

1b. Topfunctionarissen die in 2024 geen bezoldiging hebben ontvangen

Naam	functie		
		aanvang	einde
R. Streefland	Voorzitter	1-1	31-12
H. Bakker	Bestuurslid	1-1	31-12
R. van Muilekom	Bestuurslid	1-1	31-12
E. Oosters	Bestuurslid	1-1	31-12

De bestuursleden Bakker, Streefland, van Muilekom, Oosters en Strijk ontvangen geen vergoedingen.

1c. Topfunctionaris met een bezoldiging in 2024

Gegevens 2024	I. Jansen Bestuurslid	
Bedragen in €1		
Kalenderjaar	2024	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar		01/01-31/12
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		1.225
Individueel bezoldigingsmaximum	23.300	22.300

Gegevens 2024	L.P. Breevaart Bestuurslid	
Bedragen in €1		
Kalenderjaar	2024	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar	17/6-31/12	
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	350	
Individueel bezoldigingsmaximum	23.300	

Gegevens 2024	A. Smit Voorzitter	
Bedragen in €1		
Kalenderjaar	2024	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	1.675	800
Individueel bezoldigingsmaximum	34.950	33.450

De bezoldigingsmaxima voor de bestuursvoorzitter is 15% en voor bestuursleden is 10% van de WNT norm van € 223.000.

III RECHTMATIGHEIDSVERKLARING

Verantwoordelijkheid Dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de Algemeen bestuur op 13 maart 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 235.138.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen [*]:

- Er zijn geen afwijkingen geconstateerd.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

[*] De afwijkingen (fouten en/of onduidelijkheden als gedefinieerd in de notitie rechtmatigheidsverantwoording) worden alleen in de rechtmatigheidsverantwoording vermeld indien de door de raad gestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid is overschreden. Op basis van afspraken tussen de raad en het college kunnen afwijkingen die lager zijn dan de verantwoordingsgrens in de paragraaf Bedrijfsvoering worden vermeld.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol d.d. 7 december 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1 het overzicht van baten en lasten over 2024;
2 de balans per 31 december 2024;
3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 7 december 2020 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 83.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 25.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het Algemeen Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol d.d. 7 december 2020.

In dit kader is het Algemeen Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Algemeen Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Algemeen Bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het Algemeen Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 7 december 2020, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Algemeen Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het Algemeen Bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 24 maart 2025

HLB Blömer accountants en adviseurs B.V.

drs. J.N. Witteveen RA

V VASTSTELLINGSBESLUIT DOOR HET ALGEMEEN BESTUUR VAN HET UTRECHTS ARCHIEF

Vaststellingsbesluit

Directeur en managementteam van Het Utrechts Archief.

Als “Jaarstukken 2024” vastgesteld en aangeboden aan het Algemeen Bestuur op 16 juni 2025
De directeur van Het Utrechts Archief,

mw. drs. C.C.A.E. Keijsper

Het Algemeen Bestuur van Het Utrechts Archief

Bijeen op 16 juni 2025;
Gelezen het voorstel van de directeur van Het Utrechts Archief d.d. 16 juni 2026;

B e s l u i t:

vast te stellen de Jaarstukken 2024, welke sluit met een positief saldo van € 14.253.

de directeur,	de voorzitter,
mw. drs. C.C.A.E. Keijsper	mw. drs. R. Streefland

HET UTRECHTS ARCHIEF

KADERNOTA 2025

1. Inleiding

In deze kadernota 2025 zullen de belangrijkste ontwikkelingen en kaders beschreven worden voor het lopende begrotingsjaar. Deze zal samen met de begroting 2026 – 2029 worden gepresenteerd in de bestuursvergadering van 24 maart 2025.

In de volgende twee paragrafen worden de algemene ontwikkelingen en een aantal financiële ontwikkelingen beschreven.

2. Algemene ontwikkelingen

Meerjarenbeleidsplan

Om de ambities uit het meerjarenbeleidsplan te realiseren zijn er vier programmalijnen, HUA noemt dit speerpunten. Via deze ‘speerpunten’ van beleid richt HUA zich op het toegankelijk maken van de collectie en toezicht op en advies over het informatiebeheer van de overheden.

In de vergadering van 17 juni 2024 heeft het AB de notitie “Prioritering en fasering meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028” vastgesteld. Deze prioritering en fasering is op verzoek van het bestuur aangebracht om de aangekondigde bezuinigingen inhoudelijk richting te geven voor de jaren 2025 en 2029 en geeft antwoord op de inhoudelijke vragen op de toen aangekondigde bezuinigingen.

Speerpunt 1: Ketenpartner voor een betrouwbare overheid
Met 35,5 km op de plank en een aanhoudende instroom vraagt het beheer van papieren archieven en collecties ook de komende jaren nog volop de aandacht. Nu de overbrengingstermijn in de nieuwe Archiefwet wordt teruggebracht van 20 naar 10 jaar, zullen deze bestanden versneld beschikbaar gaan komen voor inzage door de burger. Ook voor dit jaar wordt een volumegroei van 500 tot 1000 meter verwacht. Deze forse instroom vraagt ook om voortzetting van het grootschalig digitaliseren van papieren archief via scanning on demand en in grote projecten, waar mogelijk in aansluiting op landelijke digitaliseringsprogramma’s.
Vanuit onze functie als regionaal centrum zullen niet alleen gemeente en provincie, maar ook de andere overheden die met HUA samenwerken, gebruik gaan maken van het e-depot van HUA.

Speerpunt 2: Zoeken, vinden en verbinden
De (digitale) studiezaal en de zgn.’ tweede schil’/mobiele studiezaal zullen verder worden ontwikkeld binnen het programma Digitale Dienstverlening en aan de hand van de visie op Dienstverlening. Het belangrijkste loket voor de dienstverlening is de website waar de gebruiker op een laagdrempelige en gepersonaliseerde manier zijn of haar informatie kan vinden. We onderzoeken de mogelijkheden voor de verdere ontwikkelingen op basis van gebruikersonderzoek.

Speerpunt 3. Nieuwe doelgroepen in het publieksprogramma
Een van de hoogtepunten dit jaar zal de viering zijn van 650 jaar Stichtse Landbrief. Onder voorzitterschap van de commissaris van de Koning neemt HUA actief deel aan de werkgroep. HUA organiseert een expositie in huis en neem ook deel aan andere activiteiten.
Met onze cultuureducatie bereiken we steeds meer leerlingen in basis en voortgezet onderwijs. En we hebben studiebijeenkomsten in huis voor studenten.

Speerpunt 4. Een duurzame en veerkrachtige organisatie
Op opleidingengebied staan er dit jaar twee thema’s centraal. In het eerste kwartaal organiseren we een cyber security awareness programma. Daarbij zetten we ook een digitale leergang op waarin we alle medewerkers

meenemen in een op maat gemaakte leergang op het gebied van de ontwikkelingen in de Microsoft 365 omgeving.
Om de duurzaamheid gerichter uit te kunnen werken in de komende jaren is het nodig met klimaatbeheersysteem uit te breiden met meer meetpunten en aangepast software.

Voortgang uittreding Rijk

De nieuwe archiefwet is op 18 februari 2025 aangenomen door de Tweede Kamer. De volgende stap is de behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer, de precieze datum hiervan wordt begin maart bekend. Ook volgt de verdere uitwerking van nadere regels rond de uitvoering van de wet in het Archiefbesluit en de Archiefregeling. De definitieve vaststelling van de nieuwe archiefwet is nodig in verband met de opgenomen bepaling over delegatie van de Rijksarchieven in de provincie aan de RHC's. Zonder deze vaststelling van de wet kan het Rijk niet uittreden uit de RHC's.
Daarmee blijft de laatst afgegeven planning van de voorgenomen uittreding per 1 januari 2027 overeind en is er voldoende tijd om dit op alle vlakken goed voor te kunnen bereiden.
De interne werkgroep Aanpassing GR, gevormd uit de ambtelijke ondersteuning van de partners en HUA, hebben inmiddels alle benodigde stukken opgesteld voor aanpassing van de huidige gemeenschappelijke regeling in verband met de nieuwe WGR. De stukken zijn vanuit het AB HUA aangeboden aan gemeente Utrecht en provincie Utrecht. Het vervolg van dit traject wordt in 2025 verder opgepakt.
De werkgroep Aanpassing GR is vervolgens begonnen met het voorwerk voor het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling naar een twee partijen GR.
De werkgroep Uittredingsregeling is bezig met het in kaart brengen van alle benodigde onderdelen voor een uittredingsplan. Dit is een arbeidsintensief traject waarbij er langzaam maar zeker vooruitgang wordt geboekt. Daarbij wordt er ook gekeken naar de mogelijke risico's die er kunnen ontstaan door de unieke situatie dat het Rijk in plaats van een volledig einde aan de samenwerking te maken zoals bij een reguliere uittreding, verbonden blijft bij de RHC's via een delegatiebepaling in de nieuwe archiefwet. Een groot deel van de mogelijke en reële risico's kunnen wellicht niet worden opgenomen in de uittredingsregeling omdat deze juridisch niet verder kan kijken dan 5 jaren na de uittredingsdatum. Er wordt gezocht naar aanvullende documentatie of regeling tussen de betrokken partijen zodat ook dit onderdeel voor de (verdere) toekomst goed geborgd blijft.
In het door alle partijen getekende convenant staat dat het de uitdrukkelijke bedoeling is dat de hoogte van de financiering en de wijze van indexatie in stand blijven. Omdat het nog steeds een voorgenomen uittreding betreft zijn de baten voor de komende jaren van het Rijk in de meerjarenbegroting gecategoriseerd onder noemer Bijdragen Rijk, Gemeente en Provincie.

Gemeentefonds en provinciefonds

In de zienswijze van de gemeenteraad van Utrecht van 6 juni 2024 op de ontwerpbegroting 2025 – 2028 is vanwege de herijking van het gemeentefonds gevraagd besparingsmogelijkheden in kaart brengen en om een analyse op specifieke taken te maken.
In de vergadering van 17 juni 2024 heeft het AB de notitie “Prioritering en fasering meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028” vastgesteld. Deze prioritering en fasering is op verzoek van het bestuur aangebracht om de aangekondigde bezuinigingen inhoudelijk richting te geven voor de jaren 2025 en 2029 en geeft antwoord op de inhoudelijke vragen op de toen aangekondigde bezuinigingen.

Uit de notulen van het AB van 9 december 2024:
“RS (*R. Streefland als wethouder van GU)* geeft aan dat zij in het DB gesproken heeft over de vraag vanuit de gemeente over de bezuinigingen:
Zij geeft aan dat er vanuit de gemeente gevraagd wordt de toekomstige stijging van de deelnemersbijdrage van GU voor HUA voor 2026 te minimaliseren en waar mogelijk te temporiseren. De bijdrage voor 2026 blijft daarmee gelijk aan de bijdrage van 2025, waarmee de facto geen indexering plaatsvindt. RS kan geen toezegging doen hoe dit voor de jaren daarna zal gaan.”

Vanuit de provincie Utrecht (PU) of vanuit het Rijk zijn geen verzoeken ontvangen voor besparingen op de bijdrage.

De door de gemeente gevraagde bezuiniging voor 2026 is uitgewerkt in een mogelijk voorstel bij en in de ontwerpmeerjarenbegroting 2026 – 2029. Hiermee kan het bestuur zich een beeld vormen van de consequenties en de mogelijkheden voor alle drie de partners.
Voor 2025 zijn er vanuit deze vraagstelling geen specifieke aanpassingen nodig.

3. Financiële zaken

Indexering

In een reguliere cyclus bij een gemeente wordt in de komende maanden de kadernota 2025 opgesteld. Dit gebeurt in samenhang met de 1e Berap 2025. Bij het opstellen van deze kadernota 2025 doorwerkend naar 2026 (eind februari 2025) is het lastig nu al de financiële cijfers in te schatten voor de 1e Berap, dus tot en met april 2025 en daarmee voor het hele jaar 2025. De belangrijkste zaken worden hierin kort toegelicht.
In de vorige Kadernota 2024 en de Meerjaren programmabegroting 2024 – 2028 is voor de prijsindexatie de Europese consumentenprijsindex (HICP) van DNB gehanteerd. Hierbij wordt gerekend met de kerninflatie, dat is de HICP gecorrigeerd voor voedsel en energie prijs fluctuaties. Aangezien HUA niets te maken heeft met voeding en maar gedeeltelijk afhankelijk is van energieprijzen, is de kerninflatie geschikt voor HUA. In de meest recente Najaarsraming (december 2024) stelt DNB dat de kerninflatie HICP over heel 2023 is uitgekomen op 4,1% en wordt deze voor 2024 geraamd op 3,2%, voor 2025 op 3,2% en voor 2026 op 2,8%.
De onderhandelingen voor de CAO Gemeenten en SGO, zijn nog lopende eind januari 2025. Vooralsnog is de VNG de enige partij die een concreet bod op tafel heeft gelegd (24 januari 2024). De geboden percentages van de VNG zijn: per 1 april 2025: 3,1%; per 1 april 2026: 1,2%; per 1 januari 2027: 1,3%. DNB verwacht, in de Najaarsraming van december 2024, dat de contractlonen naar verwachting 4,5% zullen stijgen in 2025 en in 2026 met 3,6%. Op basis van beide bronnen worden de volgende percentages salarisverhoging gehanteerd, 2025: 4%; 2026: 2,5%.

Samenvattend:

1. Daar waar er reële prijsverhogingen zijn doorberekend aan HUA zullen deze eerst worden doorgevoerd in de aan te passen begroting voor 2025. Voor 2026 wordt deze dan geïndexeerd met 2,8%.
2. Voor de lonen in 2025 is de situatie onhelder, de huidige CAO loopt tot 31 maart 2025. Er is nog geen reel vooruitzicht wanneer er een nieuwe CAO wordt afgesloten. DNB verwacht dat de lonen in 2025 met 4,5% zullen stijgen en in 2026 met 3,6%. Deze percentages zullen gehanteerd worden voor de begroting.
3. Hanteren van de Europese consumentenprijsindex (HICP) kerninflatie van DNB Najaarsraming 2024, afgerond op hele procenten, aangehouden wordt voor 2025: 3% en voor 2026: 3%.

Financiële doorwerking

Van het Rijk heeft HUA voor 2024 door indexatie € 79.400 (2,8%) meer ontvangen voor de reguliere bijdrage dan begroot. Naast de in 2024 ontvangen gelden ontvangen de RHC's ieder een zogeheten kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering. Deze bedraagt als vast bedrag (d.w.z. geen indexering) € 50.000 per RHC van 2022 tot en met 2026.
In de vastgestelde begroting 2025 is voor de bijdrage van de gemeente Utrecht € 3.693.969 opgenomen. Bij de provincie Utrecht is voor 2025 het begrote bedrag van € 741.052 ingediend.

Om een stabiel beeld te kunnen presenteren is bij het opstellen van de (meerjaren) begroting, zoals elk jaar, uitgegaan van het continuïteitsbeginsel. Daarmee wordt ervan uit gegaan dat de financiële bijdragen van de partners gecontinueerd worden. De financiering van het Rijk is als partner in de gemeenschappelijke regeling in de vorm van een bijdrage opgenomen in de begroting 2026.
Voor 2025 kan het aandeel van de kosten voor het e-depot van de gemeente Utrecht bij HUA voor een groot deel gedekt, maar wel voor de laatste keer, worden geput uit de bestemmingsreserve Reserve e-depot gemeente Utrecht.

Met deze uitgangspunten is het mogelijk om voor de 2025 een sluitende aangepaste begroting te presenteren. Met de financiële inzichten uit de komende maanden zal dit worden vertaald in de 1e Berap 2025.

HET UTRECHTS ARCHIEF

ONTWERP PROGRAMMABEGROTING 2026 - 2029

Samenstelling Algemeen Bestuur van Het Utrechts Archief

Mevrouw Rachel, Streefland, voorzitter (Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur)
Mevrouw Anja Smit, vicevoorzitter (Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur)
De heer Rob van Muilekom (Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur)
Mevrouw Eva Oosters (Algemeen Bestuur)
De heer Has Bakker (Algemeen Bestuur)
De heer Paul Breevaart (Algemeen Bestuur)

Voorwoord

Met veel genoegen bieden wij u de Begroting 2026 - 2029 aan, waarin de ambities en inspanningen van Het Utrechts Archief zijn vastgelegd. Op basis van het nieuwe meerjarenbeleidsplan is de begroting ingericht op vier speerpunten. Hierbij zal de afspiegeling van de samenleving in de bedrijfsvoering, collectie en activiteiten van HUA evenwichtiger en inclusiever worden.

De volgende speerpunten zijn gedefinieerd:
Speerpunt 1: Ketenpartner van een betrouwbare overheid
Speerpunt 2: Zoeken, vinden en verbinden
Speerpunt 3: Nieuwe doelgroepen in het publieksprogramma
Speerpunt 4: Werken aan een duurzame en veerkrachtige organisatie
Per speerpunt is beschreven hoe de effecten bereikt worden. (Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?) Op totaal niveau wordt er een raming van de baten en lasten gemaakt (Wat zijn de kosten hiervan?).

Het Utrechts Archief is er voor iedereen die voor recht en bewijs, onderwijs, onderzoek of cultuurbeleving gebruik wil maken van onze collecties en diensten. Onze missie is de bronnen van de Utrechtse geschiedenis te verwerven, te bewaren en ter beschikking te stellen aan het publiek. We verbinden de inwoners van de stad en provincie met elkaar en hun omgeving, door gezamenlijk het verhaal van de Utrechtse geschiedenis te vertellen. Om dit te bereiken bieden we een aantrekkelijk publieksprogramma en innovatieve digitale dienstverlening. HUA is een toonaangevend expertisecentrum op het gebied van informatiebeheer en een deskundig partner voor instellingen en overheden in de regio.

De begroting 2026 is sluitend, evenals het meerjarenperspectief voor de periode 2027 – 2029. Wij zijn ervan overtuigd dat HUA met de beschreven uitdagingen een solide financiële basis voor de doorontwikkeling kan handhaven.

Utrecht, 13 maart 2025

Namens het Managementteam van Het Utrechts Archief,
De directeur,
drs. Chantal Keijsper

Inhoud

Samenstelling Algemeen Bestuur van Het Utrechts Archief 1
Voorwoord 2
1. Inleiding 5
2. Hoofdlijnen van de begroting 6
2.1. Algemeen 6
2.2. Indexering 6
2.3. Uitgangspunten Begroting 2026 - 2029 6
2.4. Mogelijke financiële verwerking verzoek gemeente Utrecht op bezuiniging op bijdrage 2026 7
2.5. Voortgang voorgenomen uittreding Rijk 10
3. Beleidsbegroting: Programmaplan 11
3.1. Speerpunten 2026 – 2029 11
3.2. Speerpunt 1: Ketenpartner voor een betrouwbare overheid 11
3.2.1. Doel 11
3.2.2. Beoogde maatschappelijk effecten 12
3.2.3. Effectenindicatoren 12
3.2.4 Wat gaan we daarvoor doen? 12
3.3. Speerpunt 2: Zoeken, vinden en verbinden 15
3.3.1. Doel 15
3.3.2. Beoogde maatschappelijke effecten 15
3.3.3. Effectenindicatoren 15
3.3.4 Wat gaan we daarvoor doen? 16
3.4. Speerpunt 3. Nieuwe doelgroepen in het publieksprogramma 17
3.4.1. Doel 17
3.4.2. Beoogde maatschappelijke effecten 17
3.4.3. Effectenindicatoren 17
3.4.4 Wat gaan we daarvoor doen? 18
3.5. Speerpunt 4. Een duurzame en veerkrachtige organisatie 18
3.5.1. Doel 18
3.5.2. Beoogde maatschappelijke effecten 18
3.5.3. Effectenindicatoren 19
3.5.4. Wat gaan we ervoor doen? 19
3.5.5. Organisatie 20
3.5.6. Maatschappelijke verantwoordelijkheid 21
3.5.7. Huisvesting 21
3.5.8. Interne beheersing 21
3.5.9. BTW 21
3.6. Overzicht Algemene dekkingsmiddelen, vennootschapsbelasting 22
3.6.1. Algemene uitkeringen 22
3.6.2. Vennootschapsbelasting 22
3.6.3. Duurzaamheid 22
3.6.4. Overige algemene dekkingsmiddelen 22
3.7. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 23
3.7.1. Beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing 23
3.7.2. Weerstandscapaciteit 23
3.7.3. Risico-inventarisatie 24
3.7.4. Benodigde weerstandscapaciteit 26
3.7.5. Kengetallen Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) 26

3.8. Kapitaalgoederen en onderhoud 26
3.8.1. Algemeen 26
3.8.2. Waardering en afschrijving van activa 26
3.8.3. Investerings- en afschrijvingsoverzicht 2026 - 2029 27
3.9. Financiering 28
3.9.1. Algemeen 28
3.9.2. Algemene ontwikkelingen 28
3.9.3. Wet verplicht Schatkistbankieren (Wet vSB) 29
3.9.4. Renterisiconorm 29
3.9.5. Kasgeldlimiet 29
3.10. Bedrijfsvoering 30
3.11. Verbonden partijen 30
4. Financiële begroting 31
4.1. Overzicht baten en lasten en de toelichting 31
4.2. Overzicht structurele en incidentele baten en lasten 31
4.3. Uiteenzetting financiële positie en de toelichting 33
4.4. EMU-saldo 38
Vaststellingsbesluit 39

1. Inleiding

Deze begroting volgt de vereisten uit het besluit begroting en verantwoording Gemeenten (BBV), waarin de volgende indeling van de begroting wordt voorgeschreven:

- **Beleidsbegroting**
  - Programma
  - Paragrafen
- **Financiële begroting**
  - Overzicht van baten en lasten
  - Financiële positie

2. Hoofdlijnen van de begroting

2.1. Algemeen

Nieuw beleid, beleidswijzigingen of beleidsintensiveringen zullen in beginsel budgettair neutraal worden uitgevoerd door herprioritering van middelen, het effectiever en efficiënter organiseren van bestaande taken en het realiseren van synergie. Op basis van de Financiële Beheersverordening 2021 onderscheidt HUA binnen de P&C-cyclus de (meerjaren)begroting, de jaarrekening en Bestuursrapportage. Onderdeel van de (meerjaren)begroting vormt de kaderstelling. Deze kaderstelling bevat uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de voorliggende (meerjaren)begroting. Hierna worden de belangrijkste financiële ontwikkelingen en hun effect op de begroting geschetst. Tot slot worden de gehanteerde uitgangspunten weergegeven.

2.2. Indexering

Loonontwikkelingen en prijsaanpassingen

In een reguliere cyclus bij een gemeente wordt in de komende maanden de kadernota 2025 opgesteld. Dit gebeurt in samenhang met de 1e Berap 2025. Bij het opstellen van deze kadernota 2025 doorwerkend naar 2026 (eind februari 2025) is het lastig nu al de financiële cijfers in te schatten voor de 1e Berap, dus tot en met april 2025 en daarmee voor het hele jaar 2025. De belangrijkste zaken worden hierin kort toegelicht. In de vorige Kadernota 2024 en de Meerjaren programmabegroting 2025 – 2028 is voor de prijsindexatie de Europese consumentenprijsindex (HICP) van DNB gehanteerd. Hierbij wordt gerekend met de kerninflatie, dat is de HICP gecorrigeerd voor voedsel en energieprijs fluctuaties. Aangezien HUA niets te maken heeft met voeding en maar gedeeltelijk afhankelijk is van energieprijzen, is de kerninflatie geschikt voor HUA. In de meest recente Najaarsraming (december 2024) stelt DNB dat de kerninflatie HICP over heel 2023 is uitgekomen op 4,1% en wordt deze voor 2024 geraamd op 3,2%, voor 2025 op 3,2% en voor 2026 op 2,8%.

De onderhandelingen voor de CAO Gemeenten en SGO, zijn nog lopende eind februari 2025. Vooralsnog is de VNG de enige partij die een concreet bod op tafel heeft gelegd (24 januari 2024). De geboden percentages van de VNG zijn: per 1 april 2025: 3,1%; per 1 april 2026: 1,2%; per 1 januari 2027: 1,3%. DNB verwacht, in de Najaarsraming van december 2024, dat de contractlonen naar verwachting 4,5% zullen stijgen in 2025 en in 2026 met 3,6%. Op basis van beide bronnen worden de volgende percentages salarisverhoging gehanteerd, 2025: 4%; 2026: 2,5%.

Samenvattend:

1. Daar waar er reële prijsverhogingen zijn doorberekend aan HUA zullen deze eerst worden doorgevoerd in de aan te passen begroting voor 2025. Voor 2026 wordt deze dan geïndexeerd met 3,0%.
2. Voor de lonen in 2025 is de situatie onhelder, de huidige CAO loopt tot 31 maart 2025. Er is nog geen reel vooruitzicht wanneer er een nieuwe CAO wordt afgesloten. DNB verwacht dat de lonen in 2025 met 4,5% zullen stijgen en in 2026 met 3,6%. Het meest actuele bod van de VNG is 4,5% voor 2025 en 2,5% voor 2026. Dit laatste percentage is gehanteerd worden voor de begroting 2026.
3. Hanteren van de Europese consumentenprijsindex (HICP) kerninflatie van DNB Najaarsraming 2024, afgerond op hele procenten, aangehouden wordt voor 2025: 3% en voor 2026: 3%.

2.3. Uitgangspunten Begroting 2026 - 2029

Hieronder worden de technische uitgangspunten weergegeven die door HUA gehanteerd zijn bij het samenstellen van de begroting 2026-2029:

1. HUA hanteert de BBV.
2. HUA heeft 1 programma conform de definitie van de BBV.
3. Voor de loonaanpassing 2026 wordt 3,6% gebruikt en voor prijsaanpassingen 3%.

4. In de meerjarenbegroting 2027 – 2029 wordt geen indexatie toegepast.
5. De begroting is exclusief btw opgesteld.
6. De salariskosten zijn begroot conform de eindtrede van de inschaling van de betrokken medewerkers. Hierbij wordt rekening gehouden met vaste toelagen en afwijkende inschalingen.
7. Conform de in de Nota Investering- en Afschrijvingsbeleid verwoorde uitgangspunten wordt voor investeringen geen rekenrente als kapitaallasten begroot, maar alleen de lineaire afschrijvingskosten.
8. Bij het opstellen van de jaarrekening is het continuïteitsbeginsel gehanteerd. Dit is een vereiste om een meerjarenbegroting te kunnen presenteren.
9. Prijsstijgingen van bestaande taken worden zoveel mogelijk binnen de beschikbare middelen gerealiseerd.

Op basis van de bekende gegevens voor 2025 is de concept meerjarenbegroting 2026 – 2029 opgesteld. Hierbij is het voorstel om het positieve resultaat van € 14.253 over 2024 toe te voegen aan de Algemene reserve. Onder aanname van goedkeuring en vaststelling van dit voorstel zijn de cijfers verwerkt in de begroting. Deze doorrekening heeft ook invloed op de cijfers van 2025 en deze zijn terug te vinden onder de noemer “Sec 2025”. Met de 1e Berap 2025 zal de begroting 2025 ook aangepast worden aan de nieuwe situatie en zal goedkeuring worden gevraagd aan het bestuur.

Er doen zich voor de komende jaren twee specifieke situaties voor die ieder op hun eigen manier invloed hebben op de begroting. De volgende paragraaf gaat over de vraag vanuit de gemeente Utrecht aan het bestuur HUA om een bezuiniging op de bijdrage voor het jaar 2026. De paragraaf daarna gaat over de actuele situatie met betrekking tot de voorgenomen uittreding van het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling.

2.4. Mogelijke financiële verwerking verzoek gemeente Utrecht op bezuiniging op bijdrage 2026

In de zienswijze van de gemeenteraad van Utrecht van 6 juni 2024 op de ontwerpbegroting 2025 – 2028 is vanwege de herijking van het gemeentefonds gevraagd besparingsmogelijkheden in kaart brengen en om een analyse op specifieke taken te maken.

Uit de notulen van het AB van 9 december 2024:
“RS (*Rachel Streefland als wethouder van GU)* geeft aan dat zij in het DB gesproken heeft over de vraag vanuit de gemeente over de bezuinigingen:
Zij geeft aan dat er vanuit de gemeente gevraagd wordt de toekomstige stijging van de deelnemersbijdrage van GU voor HUA voor 2026 te minimaliseren en waar mogelijk te temporiseren. De bijdrage voor 2026 blijft daarmee gelijk aan de bijdrage van 2025, waarmee de facto geen indexering plaatsvindt. RS kan geen toezegging doen hoe dit voor de jaren daarna zal gaan.”

Vanuit de provincie Utrecht (PU) of vanuit het Rijk zijn geen verzoeken ontvangen voor besparingen op de bijdrage.

In de vergadering van 17 juni 2024 heeft het AB de notitie “Prioritering en fasering meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028” vastgesteld. Deze prioritering en fasering is op verzoek van het bestuur aangebracht om de aangekondigde bezuinigingen inhoudelijk richting te geven voor de jaren 2025 en 2029 en geeft antwoord op de inhoudelijke vragen op de toen aangekondigde bezuinigingen.

Toelichting vraag specifieke situatie HUA
GU vraagt aan bestuur HUA om voor 2026 de gemeentelijke bijdrage niet te verhogen en te handhaven op het niveau van 2025. Dat betekent:
1. dat er geen reguliere indexatie plaats kan vinden op de bijdrage van 2026

2. en dat het door het AB op 9 december 2024 vastgestelde kostenniveau voor 2026 voor het e-depot niet worden doorberekend in de bijdrage GU voor 2026.

Provincie Utrecht (PU) heeft voor 2026 geen bezuiniging aangekondigd.
De bijdrage van het Rijk wordt nooit geïndexeerd door HUA. Het Rijk laat in de laatste maanden van het lopende boekjaar weten welke indexatie er wordt toegepast voor dat jaar. Deze indexatie kan dan ook worden opgenomen voor het jaar daarop.

Uitgangspunten voor de uitwerking

De vraag ligt voor wat de eenzijdige bezuiniging van de GU voor 2026 betekent in relatie tot de bijdragen van de andere twee partners en hoe dit kan worden verwerkt in de begroting voor 2026. Hierbij is gekeken naar:

- Wat zijn de bedragen die horen bij de bezuinigingsvraag van GU?
- Hoe past de vraagstelling bij het vastgestelde kostenniveau e-depot en wat betalen de afnemende partners GU en PU hiervoor?
- Hoe kan de opdracht van het bestuur uit 2019 voor het beëindigen van de bestemmingsreserves hierin meegenomen worden?
- Hoe wordt er voor de drie partners, Rijk, GU en PU, een evenredige oplossing gevonden voor dit vraagstuk?

Bepaling bedragen bezuiniging voor 2026

		index	1,03		
	Sec 2025	2026	2027	2028	2029
Rijk	2.917.524	2.917.524	2.917.524	2.917.524	2.917.524
Rijk - kenniscomponent 2022-2026	50.000	50.000			
Provincie	741.052	792.121	792.121	792.121	792.121
Gemeente	3.693.969	3.804.788	3.804.788	3.804.788	3.804.788
Gemeente - bezuiniging 2026		-110.819			
Gemeente - e-depot		272.000	272.000	272.000	272.000
Gemeente bezuiniging - e-depot		-272.000			
totaal	7.402.545	7.453.614	7.786.433	7.786.433	7.786.433

GU: De in de ontwerpmeerjarenbegroting 2026 – 2029 voorgestelde reguliere indexatie voor 2026 van 3% op de bijdrage zou een bedrag van € 110.819 bedragen. In december 2024 heeft het bestuur het kostenniveau voor het e-depot vastgesteld. Dit bedraagt voor de gemeente in 2026 € 272.000. De gevraagde bezuiniging door GU bedraagt daarmee voor 2026 € 382.819, ofwel 9,4% op de jaarlijkse bijdrage.

PU: De voorgestelde indexatie voor 2026 van 3% op de bijdrage van 2025 bedraagt € 22.232.
PU draagt sinds 2018 bij aan het e-depot voor een percentage van 9,59%. Volgens het in december 2024 vastgesteld kostenmodel e-depot wordt de bijdrage voor PU voor 2026 en verder € 102.000. Wordt dit ook verrekend in de jaarlijkse bijdrage dan komt dit voor 2026 op een totale bijdrage van € 792.121.

Rijk: Het Rijk heeft geen bezuinigingen gevraagd en maakt geen gebruik van het e-depot.

Inzet reserves 2026

Nummer	Omschrijving	Stand per 31 december 2025	Dotaties	Onttr.	Stand per 31 december 2026
30013	Digitale Toegankelijkheid	213.700		213.700	0
10014	Verkenning en inrichting eigen E-depot	743.793		743.793	0
10015	Energie en indexatie	113.000		113.000	0
100Rijk	taakstelling en claims Rijk	0	438.902	0	438.902
100GU	taakstelling en claims Gemeente Utrecht	0	513.837	382.819	131.018
100PU	taakstelling en claims Provincie Utrecht	0	117.754	0	117.754
	Totaal	**1.070.493**	**1.070.493**	**1.453.312**	**687.674**

Om de bezuiniging GU op te vangen voor 2026 wordt het volgende voorgesteld:

- De niet gebruikte bestemmingsreserves in 2025 “Digitale Toegankelijkheid”, “Verkenning en inrichting eigen E-depot” en “Energie en indexatie”, worden bij elkaar opgeteld. Dit bedraagt in totaal € 1.070.493
- Deze bestemmingsreserves worden opgeheven.
- Per partner wordt er een bestemmingsreserve ingericht “Taakstelling en claims” ingericht.
- Het vrijgekomen bedrag van € 1.070.493 wordt conform de huidige GR verdeeld over de partners in een eigen bestemmingsreserve: Rijk 41%, GU 48% en PU 11%.
- Het voorgestelde bezuinigingsbedrag GU € 382.819 wordt uit de individuele bestemmingsreserve geput voor het jaar 2026.

Dit betekent concreet dat:

- GU houdt eind 2026 een eigen bestemmingsreserve over van € 131.018.
- PU heeft de beschikking over € 117.754.
- Het Rijk heeft de beschikking over € 438.902.

Op deze manier kan de gevraagde bezuiniging voor het jaar 2026 worden verwerkt.

In de vastgestelde de nota Reserves en voorzieningen 2023 – 2027 worden de functies en de uitgangspunten voor bestemmingsreserves beschreven. De in te stellen bestemmingsreserve “Taakstelling en claims” heeft tot doel om (incidentele) onvoorziene uitgaven zoals een verzoek tot een bezuiniging op de bijdrage vanuit een van de partners op te vangen. Dit komt overeen met de bufferfunctie van de bestemmingsreserve zoals beschreven in de nota Reserves en voorzieningen 2023 – 2027.

Begrotingjaren 2027 en verder

Bij de gevraagde bezuiniging heeft GU aangegeven nog geen beeld te hebben voor 2027 en verder. Om een consistent beeld voor 2027 en verder in de meerjarenbegroting te kunnen presenteren is, in afwachting van verdere informatie vanuit GU, de volledige bijdrage van de drie partners berekend. Dit verklaart de hogere bijdrage voor 2027 en verder ten opzichte van 2026.
Omdat de cao-stijging van de loonkosten ook met indexering onvolledig gedekt wordt, is vanaf 2027 gerekend met een tekort op de jaarlijkse personeelsbegroting van € 120.000. Als gevolg van de afbouw van de bestemmingsreserves zal HUA over minder liquide middelen gaan beschikken en dit heeft weer tot gevolg dat er

minder rentebaten verwacht worden op het schatkistbankieren. HUA heeft steeds al beleid om bestaande taken zoveel mogelijk binnen de gegeven middelen uit te voeren. Daarom zijn deze zaken taakstellend meegenomen in de meerjarenbegroting voor de jaren vanaf 2027.

Samenvatting mogelijke financiële verwerking verzoek gemeente Utrecht op bezuiniging op bijdrage 2026 en begrotingjaren 2027 en verder

Om een evenwichtig beeld te kunnen presenteren zijn in afwachting van de beslissing van het bestuur zijn de bedragen voor de bezuiniging op de gemeentelijke bijdrage in 2026 verwerkt. Ook is het voorstel voor de verdeling van de niet gebruikte bestemmingsreserves verwerkt. Voor de jaren 2027 is daarbij, als gevolg van hogere loonkosten dan eerder geïndexeerd en lagere rentebaten, een taakstellende bezuiniging op de personele lasten opgenomen voor 2027 en verder van € 120.000.

2.5. Voortgang voorgenomen uittreding Rijk

De nieuwe archiefwet is op 18 februari 2025 aangenomen door de Tweede Kamer. De volgende stap is de behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer, de precieze datum hiervan wordt begin maart bekend. Ook volgt de verdere uitwerking van nadere regels rond de uitvoering van de wet in het Archiefbesluit en de Archiefregeling. De definitieve vaststelling van de nieuwe archiefwet is nodig in verband met de opgenomen bepaling over delegatie van de Rijksarchieven in de provincie aan de RHC's. Zonder deze vaststelling van de wet kan het Rijk niet uittreden uit de RHC's. Daarmee blijft de laatst afgegeven planning van de voorgenomen uittreding per 1 januari 2027 overeind en is er voldoende tijd om dit op alle vlakken goed voor te kunnen bereiden.

De interne werkgroep Aanpassing GR, gevormd uit de ambtelijke ondersteuning van de partners en HUA, hebben inmiddels alle benodigde stukken opgesteld voor aanpassing van de huidige gemeenschappelijke regeling in verband met de nieuwe WGR. De stukken zijn vanuit het AB HUA aangeboden aan gemeente Utrecht en provincie Utrecht. Het vervolg van dit traject wordt in 2025 verder opgepakt. De werkgroep Aanpassing GR is vervolgens begonnen met het voorwerk voor het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling naar een twee partijen GR.

De werkgroep Uittredingsregeling is bezig met het in kaart brengen van alle benodigde onderdelen voor een uittredingsplan. Dit een arbeidsintensief traject waarbij er langzaam maar zeker vooruitgang wordt geboekt. Daarbij wordt er ook gekeken naar de mogelijke risico's die er kunnen ontstaan door de unieke situatie dat het Rijk in plaats van een volledig einde aan de samenwerking te maken zoals bij een reguliere uittreding, verbonden blijft bij de RHC's via een delegatiebepaling in de nieuwe archiefwet. Een groot deel van de mogelijke en reële risico's kunnen wellicht niet worden opgenomen in de uittredingsregeling omdat deze juridisch niet verder kan kijken dan 5 jaren na de uittredingsdatum. Er wordt gezocht naar aanvullende documentatie of regeling tussen de betrokken partijen zodat ook dit onderdeel voor de (verdere) toekomst goed geborgd blijft.

In het door alle partijen getekende convenant staat dat het de uitdrukkelijke bedoeling is dat de hoogte van de financiering en de wijze van indexatie in stand blijven. Omdat het nog steeds een voorgenomen uittreding betreft zijn de baten voor de komende jaren van het Rijk in de meerjarenbegroting gecategoriseerd onder noemer Bijdragen Rijk, Gemeente en Provincie.

3. Beleidsbegroting: Programmaplan

3.1. Speerpunten 2026 – 2029

Om de ambities uit het meerjarenbeleidsplan te realiseren zijn er vier programmalijnen, HUA noemt dit speerpunten. Via deze ‘speerpunten’ van beleid richt HUA zich op het toegankelijk maken van de collectie en toezicht op en advies over het informatiebeheer van de overheden.

3.2. Speerpunt 1: Ketenpartner voor een betrouwbare overheid

3.2.1. Doel

HUA beheert de archieven van de aangesloten overheden en staat ze met advies en toezicht terzijde, zodanig dat ze aan hun wettelijke verplichtingen kunnen voldoen. Voor de digitale transformatie moeten veel processen opnieuw worden ingericht, zowel aan de kant van HUA als aan de kant van de Gemeente Utrecht, de Provincie Utrecht en alle andere partners waarvoor HUA het archiefbeheer verzorgt.

Met 35,5 km op de plank en een aanhoudende instroom vraagt het beheer van papieren archieven en collecties ook de komende jaren nog volop de aandacht. Nu de overbrengingstermijn in de nieuwe Archiefwet wordt teruggebracht van 20 naar 10 jaar, zullen deze bestanden versneld beschikbaar gaan komen voor inzage door de burger. Naar verwachting zal het volume met 500 tot 1000 meter per jaar blijven groeien. Omdat de bestaande depotvoorziening vol raakt, moet er een oplossing gevonden worden via nieuwbouw of verplaatsing van een deel van de collectie naar externe locaties.

Deze forse instroom vraagt ook om voortzetting van het grootschalig digitaliseren van papieren archief. Dat doen we via *scanning on demand* en in grote projecten, waar mogelijk in aansluiting op landelijke digitaliseringsprogramma’s. Speciale aandacht besteden we aan AV-materiaal, kwetsbare stukken en stukken met afwijkende formaten of bijzondere dragers. Waar de kwaliteit het toelaat, publiceren we ook scans die al voor overbrenging door de overheid zelf zijn gemaakt. Op deze wijze zal in 2028 tenminste een kwart van de totale papieren collectie in gescande vorm toegankelijk zijn.

Daarnaast krijgt HUA ook steeds meer digitaal gevormde informatie in beheer. Vanuit onze functie als regionaal centrum zullen niet alleen gemeente en provincie, maar ook de andere overheden die met HUA samenwerken, gebruik gaan maken van het e-depot van HUA. Vanuit deze omgeving zal ook steeds meer digitaal archief toegankelijk worden voor de burger. Creatie en beheer van informatie krijgen bij de overheid steeds meer gestalte met gebruikmaking van gestructureerde data. Er vormt zich een ander informatielandschap waarin het langdurig bewaren van gegevens bij de bron een van de centrale uitgangspunten vormt. Bij veel gemeenten, waaronder Utrecht, krijgt deze ontwikkeling vorm vanuit de principes van Common Ground. De nieuwe Archiefwet wil ruimte bieden aan deze ontwikkeling en binnen die kaders wil HUA samen met beide partners en andere RHC's de mogelijkheden gaan verkennen voor een passende invulling van de archieffunctie in deze nieuwe omgeving.

Behalve archief gevormd door de overheid verrijken we onze collectie ook met particulier archief. Daarbij dient het nieuwe acquisitieprofiel als uitgangspunt. Bij het opnemen van digitaal archief van particuliere herkomst geven we prioriteit aan informatie die past binnen de kaders van de hotspots die door gemeente en provincie worden aangewezen, als onderdeel van hun selectiesystematiek.

De eerder ingezette ontwikkeling naar systeemtoezicht zal verder worden doorgezet. Langs de lijnen van het strategisch en tactisch informatieoverleg volgt HUA de ontwikkeling van het informatiebeheer bij gemeente en provincie en de andere aangesloten overheden met kritische blik. De gemeente- en provinciearchivaris doen jaarlijks verslag van hun bevindingen aan B&W en het Gedeputeerde Staten, met de Archiefwet als kader. Maar

HUA ondersteunt deze overheden ook met advies en een oplossingsgerichte aanpak, bijvoorbeeld bij de implementatie van de nieuwe Archiefwet. De nieuwe PDC voor Digitale archiefdiensten en Toezicht dient daarbij als vertrekpunt.

3.2.2. Beoogde maatschappelijk effecten

a. Informatie beter toegankelijk en beschikbaar
b. Betrouwbare digitale informatie voor de lange termijn geborgd
c. Versteviging van de positie in de regio voor beheer en gebruik van archief
d. Meer diversiteit in de opbouw van onze collectie

3.2.3. Effectenindicatoren

- In deze beleidsperiode wordt elk jaar minstens 400 meter archief overgebracht en opgenomen.
- In deze beleidsperiode produceren we jaarlijks minstens 500.000 scans.
- In 2028 is de helft van al het AV- en digital born-materiaal op analoge dragers digitaal toegankelijk en waar nodig vervangen.
- In 2028 zijn 3.000 charters, een derde van al het nog resterende chartermateriaal, gevlakt, gescand en digitaal toegankelijk.
- In 2028 levert HUA aan alle partners en samenwerkende overheden digitale archiefdiensten, waaronder het e-depot.
- HUA draagt er middels kennis en advies actief aan bij dat eind 2028 hebben alle partners en samenwerkende overheden hun regelgeving en kwaliteitssystemen hebben aangepast op de nieuwe Archiefwet.
- In 2027 ligt er een plan voor de groei van de fysieke depotruimte na 2028.

3.2.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Aandachtsvelden speerpunt ‘Ketenpartner’

Ad a. Informatie beter toegankelijk en beschikbaar

Indicatoren:

- Jaarlijks ten minste 400 meter archief overgebracht en opgenomen
- Jaarlijks ten minste 500.000 scans
- Jaarlijks ten minste 800 charters gevlakt, gescand en digitaal toegankelijk
- In 2027 ligt er een plan voor de groei van de fysieke depotruimte na 2028

Collectievorming en toegankelijkheid

In 2025 zullen naar verwachting vooral van de zijde van het Rijk en de gemeente Utrecht grote hoeveelheden archief worden overgebracht. Naar verwachting zal het volume aan archieven en collecties groeien met tenminste ca. 500 meter toenemen tot 36 km. Belangrijk aandachtspunt bij de gemeente Utrecht vormt de (afronding van) de overbrenging van de archieven van de Griffie en de Bestuurs- en Concerndienst. Daarnaast wordt de laatste hand gelegd aan de bewerking en overbrenging van de verzameling fotomateriaal van Gebouwd Erfgoed (i.o.v. OO Ruimte). In het eerste kwartaal wordt, na een lange periode van voorbereiding, de verzameling archieven en collecties van het USC en andere studentenorganisaties vanuit het depot van het Universiteitsmuseum overgebracht naar dat van HUA. De werkzaamheden aan de collectie van het Nederlands Volksbuurtmuseum, die eind 2021 bij HUA in bruikleen is gegeven, zullen in 2025 geheel worden afgerond. Deze wordt in een bijzondere samenwerking met het NVBM voor het publiek toegankelijk gemaakt en deels gedigitaliseerd.
Bij het ontsluiten van de collectie wordt dit jaar prioriteit gegeven aan de recent verworven archieven van de Stichting Tivoli en het Bonifatiuscollege, en de archieven van de Stichting Bijstand Buitenlandse Werknemers Utrecht en de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde. Daarnaast worden de

inventarisatiewerkzaamheden in het kader van de lopende DVO met de gemeente Nieuwegein en de samenwerkingsovereenkomst met de Ridderlijke Duitsche Orde tot afronding gebracht.

Digitalisering en conservering

Ook in 2025 wordt volop gedigitaliseerd en zal het aantal scans (eind 2024 10 miljoen) weer met zo'n 500.000 worden uitgebreid. Net als voorgaande jaren gebeurt deels via scanning on demand, deels via projecten (o.a. DTR en Metamorfoze). In 2025 zal via DTR de rijksexemplaren van de Burgerlijke Stand van Vijfheerenlanden worden gescand. Voor Metamorfoze zal een uitgewerkt projectplan worden opgesteld voor de digitalisering van het archief van het Zeister Zendingsgenootschap (programma Slavernijverleden). Nieuwe aanvragen bij Metamorfoze worden voorbereid voor: a. een selectie van alle middeleeuwse handschriften die met beschrijvingen beschikbaar zullen komen op het platform e-codices van ING Huygens, en b. een selectie van technische tekeningen van de restauratie van de Dom en andere middeleeuwse binnenstadskerken. Ook zal een begin worden gemaakt met de uitvoering van de eind 2024 gehonoreerde aanvraag voor het maken van scans en OCR van weer een nieuwe van Utrechtse kranten via Delpher.
Het vlakken en digitaliseren van de laatste deel van de in totaal 2900 charters van het kapittel van St. Jan en de groot formaat-charters van St. Marie zal in 2025 worden voltooid. Daarnaast wordt een begin gemaakt met het (intern) digitaliseren van de kaarten en tekeningen uit de Atlas Muller (collectie beeldmateriaal Rijk).

Ad b. Betrouwbare digitale informatie voor de lange termijn geborgd

Indicatoren:

- In 2028 is de helft van al het AV- en digital born-materiaal op analoge dragers digitaal toegankelijk en waar nodig vervangen;
- In 2028 levert HUA aan alle partners en samenwerkende overheden digitale archiefdiensten, waaronder het e-depot;
- HUA draagt er middels kennis en advies actief aan bij dat eind 2028 hebben alle partners en samenwerkende overheden hun regelgeving en kwaliteitssystemen hebben aangepast op de nieuwe Archiefwet.

Programma Digitale Duurzaamheid en programma Common Ground

Het programma Digitale Duurzaamheid (DiDu) wordt in juni 2025 afgerond. Daarbij richt de aandacht zich op:

- Inrichten en in gebruik nemen digitaal atelier (voor ontvangst en bewerking van archief bestemd voor het e-depot)
- Inrichten en in gebruik nemen toegang digitaal archief voor ambtenaren
- Inrichten en in gebruik toegang beperkt openbaar digitaal archief
- Opstellen Preservation policy (incl. gedigitaliseerd, websites en social media)
- Afronden impactanalyse provincie Utrecht

In de tweede helft van 2025 zal een programmaplan worden uitgewerkt voor Common Ground.

Digitale archiefdiensten

De eerder uitgevoerde impactanalyses bij de VRU, de GGDrU en de gemeente Nieuwegein zullen tot afronding worden gebracht. In samenwerking met het Nationaal Archief gaat in 2025 alsnog het project van start om alle AV- en digital born materiaal op analoge dragers uit de archiefcollectie van het Rijk te digitaliseren en op duurzame wijze te archiveren. De digitale raadpleegexemplaren komen als onderdeel van de betreffende archieftoegangen voor het publiek beschikbaar.
Voorts zal worden gewerkt aan de verdere implementatie van de nieuwe archivistische beschrijvingsstandaard RiCo, die als onderdeel van het programma Digitale Toegankelijkheid in gang werd gezet. Ook wordt samen met het Gelders Archief en het Brabants Historisch Informatie Centrum gewerkt aan een koppeling tussen het Collectie Beheersysteem (Mais Flexis) en het e-depot (Preservica).

Zoals in het bredere verband van de gebruikersvereniging van Mais Flexis ook wordt gewerkt aan het ontwikkelen van nieuwe functionaliteit, die de daarin opgebouwde data beter bruikbaar moeten maken, conform de zogenaamde vijf vinkjes van de NDE (conform DERA-architectuur). HUA neemt daarin een voortrekkersrol op zich. Tenslotte zullen voorbereidingen worden getroffen voor de nieuwe aanbesteding van de e-depotvoorziening voor de periode vanaf 2026.

Ontwikkeling archieftoezicht

Bij de gemeente Utrecht zal het systeemtoezicht verdere invulling krijgen, in afstemming met chief record officer en Expertteam Informatiebeheer. We houden hierbij aandacht vast voor onze aanbevelingen van de nulmetingen en adviezen sinds 2015-2022. Daarnaast voeren we voeren een themainspectie uit op de migratie van het nieuwe zaaksysteem en betrekken daarbij het advies van Digitale Archiefdiensten.

Bij de provincie loopt de eerder ingezette reeks kwaliteitstoetsen door. Ons toezicht richt zich daarbij op het inrichten van een sterke beheerorganisatie (negenvlaksmodel) door de nieuwe strategisch-inhoudelijk manager Informatievoorziening, en beoordeling volgens het INK-model van de uitkomsten en opvolging van de kwaliteitstoetsen. Bij de gemeente Nieuwegein en de verbonden partijen verloopt de toezichttaak de afspraken gemaakt in het kader van de DVO 2021-2025 en werkplan 2025, en de resp. samenwerkingsovereenkomsten (swo) met VRU, GGDrU, BghU en WIL over 2025-2026. Met de recreatieschappen en GO Hollandse Waterlinies bespreken we of een overeenkomst aan de orde is.

De RUD fuseert in 2026 met de Omgevingsdienst regio Utrecht ODRU. Hier houden we samen met de gemeentearchivaris van Zeist toezicht op. De nieuwe organisatie wordt dubbel zo groot en valt ook onder ons toezicht. Hierover maken we in 2025 afspraken met hun directie.

Uitvoeringsorganisatie BIJ12 verandert in 2025 onze beheer- en toezichtrelatie. Dit geven wij gestalte in overleg met Zuid-Holland.

Ad c. Versteviging van de positie in de regio voor beheer en gebruik van archief

In 2025 werkt HUA aan de voorbereiding van een nieuwe DVO met de gemeente Nieuwegein. Naar verwachting zullen de digitale archiefdiensten daar voor het eerst een substantieel onderdeel van gaan uitmaken. Ook streeft HUA naar voortzetting van het Historisch Informatiepunt dat in 2024 van start is gegaan in de Bibliotheek van het Stadshuis van Nieuwegein. In april 2026 expireert ook de lopende samenwerkingsovereenkomst met de Ridderlijke Duitsche Orde. Ook daar werkt HUA aan een nieuwe overeenkomst.

Vanuit haar rol kenniscentrum besteedt HUA onder meer aandacht aan voorlichting aan particuliere archiefvormers en aan beheerders en aanbieders van AV-materiaal. Vanuit Archieftoezicht wordt de komende jaren ingezet op voorlichting over de nieuwe Archiefwet en bijbehorende regelgeving. Daarnaast levert Toezicht opnieuw een bijdrage aan de VNG Adviescommissie Archieven.

Ad d. Meer diversiteit in de opbouw van onze collectie

In 2024 is gestart met het opstellen van de hotspotmonitor voor de gemeente Utrecht aangevuld voor 2020-2023. Dit project zal in het tweede kwartaal van 2025 worden voltooid, om daarna te worden vastgesteld door het SIO. De implementatie van de eerder vastgestelde hotspots van Utrecht 2013-2019 en Nieuwegein 2017-2021 vraagt om terugkerende aandacht.

Al langere tijd vraagt het acquisitiebeleid van HUA om een herijking. Dit zal in 2025 actief worden opgepakt, om daarna te worden aangeboden aan het bestuur. Dit moet enerzijds recht doen aan uitgangspunten die in het verleden voor de verschillende bewaarplaatsen onder beheer van HUA zijn geformuleerd, anderzijds ruimte bieden aan de invulling van de hotspots van de bij HUA aangesloten overheden en de wens om tot een meer gevarieerde en inclusieve vorm van acquisitie te komen.

In 2023-2024 vonden diverse projecten plaats in het kader van het thema Koloniaal verleden en Slavernijverleden. Enkele daarvan krijgen in 2025 een vervolg, dat met subsidie van het programma Indisch Erfgoed, Netwerk Oorlogsbronnen en Metamorfoze zal worden gerealiseerd.

3.3. Speerpunt 2: Zoeken, vinden en verbinden

3.3.1. Doel

Hoe maken we onze archieven en collecties goed vindbaar en doorzoekbaar voor gebruikers? En welke nieuwe technieken kunnen we hierbij inzetten? Via een integrale visie op fysieke en digitale dienstverlening maakt HUA de collectie beter en gebruiksvriendelijker vindbaar en ondersteunen we klanten in het zoeken en vinden.

Omdat de burger recht heeft op vrije toegang tot informatie, investeren we in het beschrijven en eenvoudig vindbaar maken van onze bronnen. Dit zullen we steeds vaker voornamelijk geautomatiseerd doen, in plaats van handmatig en via de inzet van vrijwilligers. We sluiten hierbij aan bij de nieuwe visie van de Koninklijke Vereniging Archiefsector Nederland (KVAN), waarbij het verbinden van de archiefcollecties via Linked Open Data centraal staat.

We richten ons op de volgende technieken: *Hand Written Text Recognition* (HTR) en *Optical Character Recognition* (OCR). Hiermee zetten we handgeschreven documenten om in leesbare digitale tekst. Via *Linked Open Data* verbinden we de digitale collecties onderling en met andere collecties. Machine learning en AI. Hiermee kunnen we grote digitale collecties specifiek op basis van context en de zoekvragen van de klant presenteren. Om deze technieken de komende jaren in onze systemen te integreren werken we aan een geheel vernieuwde website die een portalfunctie heeft voor fysieke, gedigitaliseerde en digital born informatie. Hierbij werken we samen met de sector aan standaarden en toegangen waarmee archieven als informatieknooppunt kunnen dienen tussen burgers, overheden en historische collecties.

Bij onze dienstverlening staat de gebruiker centraal. Dit betekent dat we uitgebreid klantonderzoek doen tijdens de ontwikkeling van onze digitale diensten. Volgens de principes van de Digitaal Erfgoed Referentie Architectuur (DERA) bieden we onze data in toenemende mate aan als Linked Open Data. Hiermee kunnen wijzelf en externe partijen nieuwe toepassingen ontwikkelen, zoals apps, websites, (data)visualisaties en andere presentatievormen. De data kunnen verrijkt worden via crowdsourcing en AI.

3.3.2. Beoogde maatschappelijke effecten

- De (digitale) toegankelijkheid van de collectie en activiteiten vergroten voor een breder, diverser en inclusiever publiek.
- Door gebruikers en bezoekers actief te betrekken zorgen voor een groter en breder maatschappelijk draagvlak en daarmee een groter ‘rendement’ van onze collectie.
- Het Utrechts Archief is zichtbaar in de wijk door middel van partnerschappen met inwoners, maatschappelijke organisaties en erfgoed- en onderwijsinstellingen
- Een bijdrage leveren aan inclusieve en participatieve cultuureducatie in de breedste zin in Utrecht (zgn. ‘formal and informal learning’).

3.3.3. Effectenindicatoren

- In 2028 is er een nieuwe integrale visie op hybride dienstverlening, waarbij *digital first* leidend is.
- In 2028 is er een nieuwe website, met bijbehorende digitale dienstverlening. Deze is ontwikkeld op basis van onze integrale visie.
- De nieuwe digitale diensten worden ontwikkeld op basis van de persona’s en na uitgebreid klantonderzoek en User Experience (UX) onderzoek.

- In 2028 is de gehele digitale collectie van HUA via linked open data toegankelijk en (her)bruikbaar (m.u.v. data met Copyright, bijzondere persoonsgegevens of beperkingen op de openbaarheid).
- In 2028 zijn HTR en OCR opgenomen in het reguliere proces van digitalisering.
- In 2028 zetten we AI op een veilige en ethische manier in om onze collectie eenvoudig te doorzoeken. We stellen onze data actief beschikbaar voor initiatieven van derden.

3.3.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Aandachtsvelden in het speerpunt 'Zoeken, vinden en verbinden'

Toegankelijkheid

De (digitale) studiezaal en de zgn.' tweede schil'/mobiele studiezaal zullen verder worden ontwikkeld binnen het programma Digitale Dienstverlening en aan de hand van de visie op Dienstverlening. Er zal geëxperimenteerd worden met innovatieve toepassingen om de collectie te ontsluiten, o.a. met hulp van (nieuwe) doelgroepen. Binnen het Programma AI wordt verkend welke projecten kunnen bijdragen aan het verbeteren van de digitale toegankelijkheid van onze collecties. We gaan hierbij uit van de Nationale Strategie voor Digitaal Erfgoed waarbinnen drie lagen zijn ontwikkeld: zichtbaar (diensten), bruikbaar (verbinding) en houdbaar (content).

We verkennen nieuwe innovaties om de doorzoekbaarheid, herbruikbaarheid en deelbaarheid van onze data te optimaliseren. Aanvullende zoekmogelijkheden ontstaan waar we dat aanbod verrijken met relaties naar andere landelijke kernregistraties en het gebruik van thesauri en linked data. Met het oog op het gestandaardiseerd zoeken op personen, locaties en organisaties worden de mogelijkheden op dit terrein de komende periode verder in kaart gebracht en benut de collectie. Daarnaast werken we aan het opnemen van innovaties binnen de reguliere werkprocessen.

Dienstverlening

HUA betrekt gebruikers en bezoekers op verschillende manieren bij de collectie. Dit doen we op zo'n manier dat de collectie meer en meer 'van henzelf wordt'. Dankzij de investeringen in digitalisering in de afgelopen jaren vindt veel dienstverlening aan onze gebruikers inmiddels online plaats. We zetten minder in op de raadpleging van originelen. Hiermee beschermen we onze collectie. We bieden onze content zoveel mogelijk online aan en leveren ondersteuning op maat via onder meer chatten, webinars en spreekuren met onze vakspecialisten en helpen we gebruikers sneller en efficiënter aan de juiste informatie.

Het belangrijkste loket voor de dienstverlening is de website waar de gebruiker op een laagdrempelige en gepersonaliseerde manier zijn of haar informatie kan vinden. We blijven de website daarvoor verder ontwikkelen en hiervoor maken we gebruik van kwalitatief en kwantitatief gebruikersonderzoek. De studiezaal aan de Alexander Numankade blijft in gebruik voor het raadplegen van de fysieke collectie, bijvoorbeeld vanwege openbaarheidsbeperkingen of auteursrechten. En ook HUA-HUB Nieuwegein, aanwezig in de Bibliotheek Nieuwegein, speelt daar een rol in. Maar onze focus zal liggen op het verder ontwikkelen van de digitale dienstverlening.

Belangrijk uitgangspunt zijn de wensen van onze gebruikers en bezoekers bij de verdere ontwikkeling van de (digitale) dienstverlening. We zetten daarbij in op toegankelijkheid van de collectie en activiteiten voor een breder en meer diverse publiek door te investeren in langdurige partnerships met verschillende groepen binnen de samenleving. Dit zal resulteren in een grotere samenhang tussen de werkzaamheden binnen de verschillende afdelingen en teams van HUA.

3.4. Speerpunt 3. Nieuwe doelgroepen in het publieksprogramma

3.4.1. Doel

In ons publieksprogramma vertellen we het verhaal van het heden, verleden en de toekomst van de stad en provincie Utrecht, samen met onze partners. Dit doen we via het educatieprogramma, activiteiten en tentoonstellingen in de Expo. We bieden een warm welkom aan onze bestaande doelgroepen én bereiden ons voor op nieuwe generaties.

Via het publieksprogramma kan iedereen kennismaken met de authentieke bronnen uit de Collectie Utrecht en ervan leren én genieten. We kiezen nieuwe thema's die aansluiten bij de actualiteit. Focusdoelgroepen in de nieuwe beleidsperiode zijn schoolgroepen, gezinnen, nieuwkomers in Utrecht en de generatie Z (GenZ). De aandacht voor inclusie, die de afgelopen beleidsperiode onder meer leidde tot samenwerking met migrantenorganisatie en lhbti-gemeenschappen, blijft eveneens een vast onderdeel van de programmering. In de nieuwe beleidsperiode staat erfgoedparticipatie centraal en versterken we de verbinding tussen erfgoed, mens en samenleving in lijn met het recent ondertekende Verdrag van Faro. We stemmen ons programma jaarlijks via overleg af met de partners en sluiten aan bij de cultuurnota Kleur Bekennen van de Gemeente Utrecht en de Cultuurnota van de Provincie Utrecht die in voorbereiding is

De afgelopen jaren investeerden we in een breed lessenpakket voor het primair onderwijs, wat zich vertaalde in een verdubbeling van het aantal scholenbezoeken naar ruim 3.500 leerlingen en studenten per jaar. In de komende beleidsperiode gaan we hiernaast extra inzetten op een breed aanbod voor het voortgezet onderwijs, het hoger onderwijs en het speciaal onderwijs. We werken hierbij samen met de Utrechtse musea en initiatieven als JINC en de Klassendag Open Monumentendag.

3.4.2. Beoogde maatschappelijke effecten

Via het publieksprogramma wordt het maatschappelijk rendement van de Collectie Utrecht vergroot door actief te werken aan publieksbereik. Hiervoor wordt een inclusief aanbod ontwikkeld voor scholen, de focusdoelgroepen en het brede publiek.

3.4.3. Effectenindicatoren

- In 2028 beschikken we over een nieuw educatieprogramma voor de hele leerlijn in het kader van lifelong learning. Met aanbod voor het voortgezet, speciaal en middelbaar onderwijs, hoger beroepsonderwijs, wetenschappelijk onderwijs en voor volwassenen. Met dit programma zullen we jaarlijks 5.000 personen ontvangen.
- Deze beleidsperiode organiseren we jaarlijks twee tentoonstellingen en/of participatieactiviteiten waarbij we elk jaar een doelgroep uit het meerjarenbeleidsplan centraal zetten en in co-creatie samenwerken. We kiezen hiervoor jaarlijks een actueel thema en werken hiervoor samen met partners in stad en provincie Utrecht.
- We ontwikkelen bij elke tentoonstelling en participatieactiviteit een inclusief publieksprogramma, waarbij we kansen van digitalisering en technologische ontwikkelingen benutten om iedereen te bereiken.
- In 2028 hebben we onderzoek gedaan naar de focusdoelgroepen: schoolgroepen, gezinnen, nieuwkomers in Utrecht en de generatie Z (GenZ) en op basis hiervan nieuwe persona’s en communicatiemiddelen ontwikkeld.
- In 2028 zijn we nog steeds het RHC met de meeste volgers op social media in Nederland en hebben we de mediamix aangepast aan de nieuwe doelgroepen.

3.4.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Aandachtsvelden in het speerpunt ‘Nieuwe doelgroepen in het publieksprogramma’

Publieksprogrammering
Met de vaste Expo ‘Utrecht begint hier’ hebben we een ontmoetingsplek en poort tot de stad en provincie Utrecht gecreëerd, die we uitbouwen met tijdelijke tentoonstellingen en activiteiten. Hier ontmoet het publiek de collectie en hier ontmoeten wij het publiek. We volgen hierbij het ritme van jaarlijks twee tentoonstellingen en/of participatieprojecten in de zaal ‘Utrecht is hier’. Die laatste plek fungeert als ontmoetingsplek waar volop geëxperimenteerd wordt met partnerschappen met maatschappelijke en andere organisaties.

Activiteiten spelen zich niet alleen af binnen de muren van het Utrechts Archief, maar juist ook buiten de deuren; via internet, (social) media en op fysieke plekken waar mensen zich bevinden. Dat heeft tot gevolg dat we, om verhalen op te halen, de mensen opzoeken en werken met pop-up exposities. We gaan nieuwe partnerschappen aan met inwoners, maatschappelijke organisaties en erfgoed- en onderwijsinstellingen en richten ons ook op nieuwe doelgroepen. De focusdoelgroep gezinnen krijgt in 2026 een prominente plaats in de activiteiten, tentoonstellingen en ander publieksbereik.

Cultuureducatie
In ons onderwijsprogramma, met een hoofdrol voor burgerschap en de ontwikkeling van stad en provincie Utrecht, leggen we de verbinding met het tastbare verleden van onze archiefstukken, gekoppeld aan moderne online toepassingen.
We hebben een doorlopende leerlijn ontwikkeld van kleuters tot en met volwassenen. Iedereen van junior tot senior krijgt de kans om kennis te maken met de Utrechtse Collectie. Dit aanbod zal in 2028 volledig vernieuwd zijn.

We stellen lokale historische bronnen digitaal beschikbaar via de educatieve website Geschiedenislokaalutrecht.nl. Via Geschiedenislokaal krijgen docenten en leerlingen zicht op de historie van hun dorp of stad. En stellen we digitale bronnen beschikbaar die gelinkt zijn aan de examenonderwerpen.
We spelen een rol in de docentenopleiding voor het basisonderwijs en geschiedenisonderwijs door lessen te verzorgen rondom cultuureducatie. Zo laten we toekomstige docenten kennis maken met cultureel erfgoed en laten we zien hoe ze instellingen zoals archieven en musea en hun collecties kunnen gebruiken in lessen.

3.5. Speerpunt 4. Een duurzame en veerkrachtige organisatie

3.5.1. Doel

Onze bedrijfsvoering richt zich op een goede en efficiënte dienstverlening aan onze gebruikers en overheden, het inrichten van een innovatieve cultuur en de ontwikkeling van onze medewerkers. HUA wil een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven en investeert daarvoor permanent in het lerend vermogen van de organisatie en duurzame inzetbaarheid en vitaliteit van de medewerkers.

3.5.2. Beoogde maatschappelijke effecten

Dit programma richt zich op:
- Een wendbare organisatie die snel en flexibel kan inspelen op nieuwe ontwikkelingen
- Versterken van innovatiekracht
- Inclusiviteit
- Werken bij HUA

Nieuwe manieren van werken stellen andere eisen aan onze processen en organisatie. Dit geldt voor thuiswerken in relatie tot het werk op de locaties en de verdere verduurzaming van onze kantoren en ruimtes voor ons publiek.

De bestuurlijke inrichting van HUA is geregeld in de Gemeenschappelijke Regeling (GR). Deze wordt aangepast als gevolg van het uittreden van het Rijk en de nieuwe Wet op de Gemeenschappelijke Regeling. De uitwerking hiervan voor de werkpraktijk zal de nodige aandacht vragen van zowel bedrijfsvoering als het beheer van de analoge rijkscollectie.

3.5.3. Effectenindicatoren

- In 2028 zijn er doelstellingen voor de duurzaamheid en energietransitie conform de wet- en regelgeving en wordt hieraan uitvoering gegeven.
- In 2028 zijn er regels opgesteld voor een transparante en betrouwbare organisatie en wordt hieraan uitvoering gegeven.
- In 2028 is het beleid rondom inclusiviteit en diversiteit geëvalueerd en een plan van aanpak in werking gesteld voor de volgende stap hierin.
- In 2028 is er een verkenning uitgevoerd voor de volgende stap in digitale transformatie en zijn de werkprocessen voor digitale veiligheid doorontwikkeld.
- In 2028 is er een vitaliteitsbeleid dat wordt uitgevoerd via de vitaliteitskalender.
- In 2028 is HUA een lerende organisatie en wordt een leven lang leren gefaciliteerd via de leven lang leren kalender voor de medewerkers.

3.5.4. Wat gaan we ervoor doen?

Aandachtsvelden in het speerpunt ‘Een duurzame en veerkrachtige organisatie’

Organisatie
Voor de huidige beleidsperiode zijn vier nieuwe programma’s ontwikkeld, waarin samenwerken aan digitale transformatie centraal staat. We werken daarbij aan een toekomstbestendige informatiearchitectuur en een efficiënte werkomgeving voor onze medewerkers. We investeren daarbij in een lerende organisatie, waarin HUA ruimte biedt voor ontwikkeling en kennisdeling en waarin we medewerkers stimuleren om regie te voeren over hun eigen ontwikkeling (leven lang leren). In 2026 zetten we hierin een volgende stap met gebruikmaking van de instrumenten die door de branchevereniging KVAN worden ontwikkeld.
Om duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers te bevorderen, besteden we structureel aandacht aan vitaliteit. We hebben daarvoor een vitaliteitskalender ontwikkeld met maandelijkse activiteiten over een aspect van vitaliteit. Bijv. goede werk-privé balans, goede werkhouding, werkdruk voorkomen, beweging, gezonde voeding, ontspanning etc. We bieden hiervoor fysieke of online voorlichting, workshops en andere activiteiten aan en stimuleren participatie en interactie om kennis en ervaring te delen.

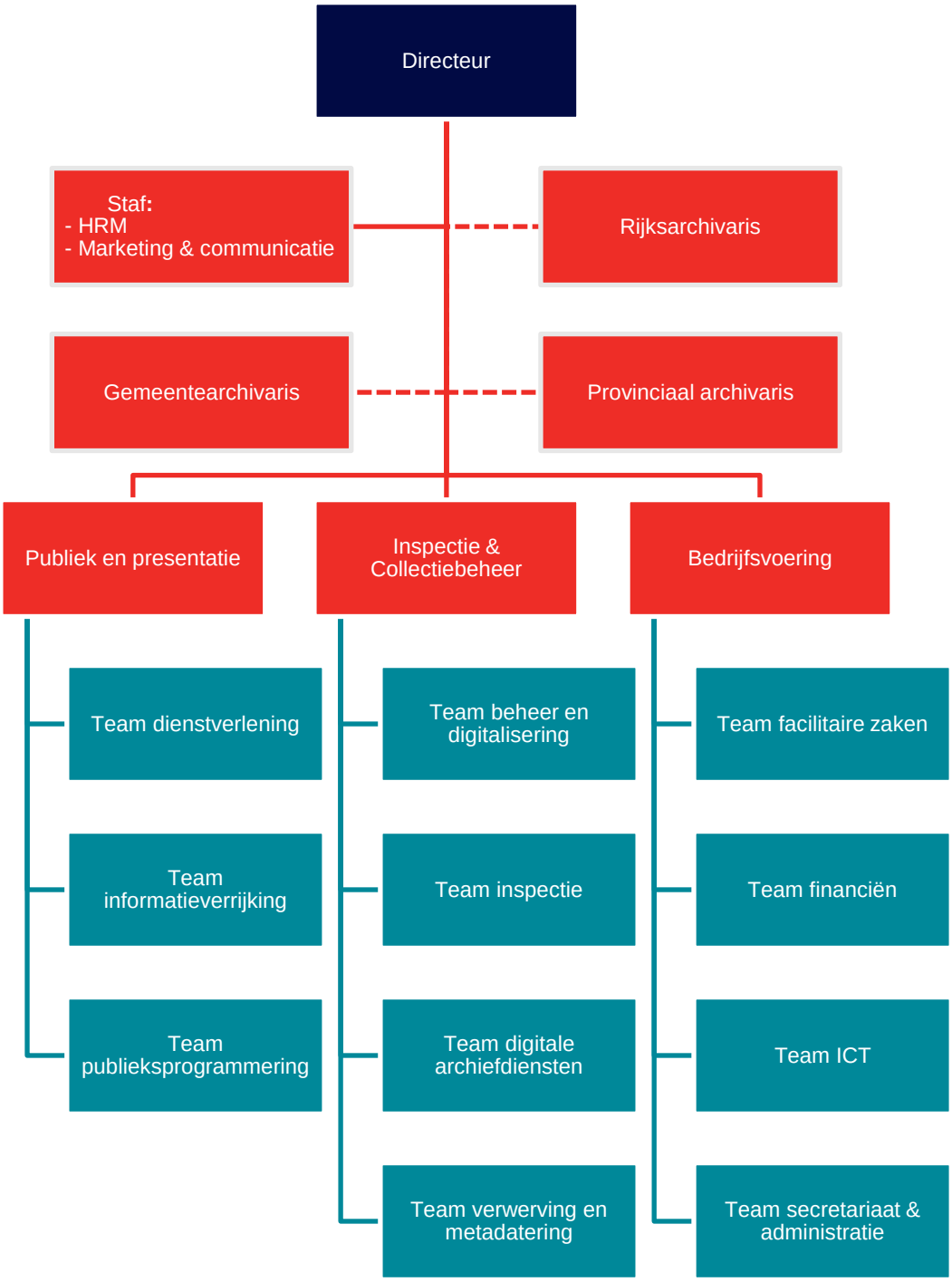
Transparante en betrouwbare overheid
HUA heeft continue aandacht voor de informatieverschaffing aan publiek en overheid. HUA publiceert proactief haar eigen documenten op de website en actualiseert de benodigde werkwijze waar nodig.

Informatiemanagement
In 2025 heeft HUA een interne leergang Digitale vaardigheden opgezet, de verwachting is dat deze nog door zal lopen in 2026. Waarbij ook gekeken zal worden hoe dit onderdeel kan worden van de reguliere werkzaamheden. Ook zal er weer aandacht zijn voor cyber-security in de vorm van een jaarlijkse awareness training. Met onze CISO (bureau InCyber) zullen we de beveiligingssituatie opnieuw beoordelen.

In 2024 zijn het netwerkbeheer, het werkplekbeheer en de telefoniediensten overgedragen aan een externe partij, Score Utica. Daarbij is er door Score Utica een SOC/SIEM oplossing geïmplementeerd zodat er een continue actieve bewaking is van de IT-omgeving van HUA. In 2025 zullen deze activiteiten Europees aanbesteed worden waarbij HUA begeleid wordt door bureau Tenderpeople. Met dit bureau wordt het proces nu uitgewerkt en wordt gekeken of de daadwerkelijke gunning eind 2025 of begin 2026 plaats zal kunnen vinden.

3.5.5. Organisatie

De hoofdstructuur van HUA ziet er als volgt uit:

Op basis van de organisatiestructuur is de begroting 2026 van HUA gebaseerd op een formatie van 49 fte met een vaste aanstelling en 7 fte met een tijdelijke aanstelling. De genoemde 49 fte is zonder vrijwilligers, stagiaires, werkervaringsplaatsen etc. De hiervoor geraamde werkgeverslasten in 2026 bedragen ongeveer € 4,5 mln.

HUA wordt bij de uitvoering van de werkzaamheden ondersteund door een grote groep vrijwilligers. Daarbij ligt de nadruk steeds meer op vrijwilligers die via online crowdsourcings-projecten aan HUA verbonden zijn. Vanaf 2024 werken er enkele vrijwilligers alleen voor speciale projecten nog op locatie werken, bijna alle projecten worden aangeboden via crowdsourcing.

Elke twee weken is er een korte online personeelsbijeenkomst waarbij het personeel, directeur en het MT elkaar bijpraten. Hierin staan informatie-uitwisseling en kennisdeling centraal staat. Verder organiseren de afdelingshoofden werkoverleggen met hun medewerkers. Daarnaast vinden jaarlijks beoordelingsgesprekken plaats en worden afspraken met medewerkers gemaakt over opleiding en competentieontwikkeling.

3.5.6. Maatschappelijke verantwoordelijkheid

De maatschappelijke verantwoordelijkheid van HUA als overheidsorganisatie brengt met zich mee dat HUA vakkennis aanwendt om beleidsmatige koersen uit te zetten. Er vindt constructief overleg plaats met beleidsverantwoordelijken binnen rijk, provincies en gemeenten

3.5.7. Huisvesting

HUA maakt gebruik van:

- het pand Hamburgerstraat 28 te Utrecht, dat gehuurd wordt van een particuliere onderneming, waarin het Publiekscentrum, kantoren en vergader-, en ontvangstruimten zijn gehuisvest;
- het pand Alexander Numankade 199 -201 te Utrecht waarin de depots en studiezaal zijn gehuisvest. Dit pand is deels eigendom van de gemeente Utrecht en deels van het Rijk.

3.5.8. Interne beheersing

Interne beheersing is een proces, gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid omtrent het bereiken van doelstellingen in de volgende categorieën:

1. bereiken van strategische doelstellingen
2. effectiviteit en efficiëntie van bedrijfsprocessen
3. betrouwbaarheid van de financiële informatieverzorging
4. naleving wet- en regelgeving.

Deze doelstellingen worden via het plannings- en regelmatig onderzocht en zijn zo continu onderwerp van bespreking binnen het managementteam. Daarnaast voert de externe accountant op gezette tijden controles uit. De Rechtmatigheidsverantwoording door het eigen Dagelijks bestuur werd in 2023 geïntroduceerd en wordt elk jaar geactualiseerd naar geldende regelgeving.

3.5.9. BTW

HUA is voor het grootste deel van zijn activiteiten geen ondernemer voor de Omzetbelasting, omdat geen sprake is van prestaties waar een rechtstreekse vergoeding tegenover staat. Voor bijdragen van het rijk en de gemeente Utrecht, is de vrijstelling van artikel 11-1-u Wet OB van toepassing.

3.6. Overzicht Algemene dekkingsmiddelen, vennootschapsbelasting

3.6.1. Algemene uitkeringen

HUA is een gemeenschappelijke regeling met als partners het Rijk, de provincie Utrecht en de gemeente Utrecht.

3.6.2. Vennootschapsbelasting

Er zijn op dit moment geen indicaties dat HUA vennootschapsbelastingplichtig zou zijn.

3.6.3. Duurzaamheid

HUA is een organisatie die zichtbaar is in de maatschappij. Er worden vanuit deze voorbeeldfunctie eisen gesteld aan duurzaamheid op het gebied van klimaat en energie, innovatie en materialen en consumenten. Deze drie pijlers komen terug in het inkoopbeleid van HUA. Na de direct toepasbare wijzigingen is HUA nu bezig om specifieker inzicht te krijgen in de verbruikte energie. In 2025 wordt hiervoor het klimaatbeheersysteem uitgebreid met extra meetpunten per verdieping. Dit is een intensieve operatie. Op het moment dat dit is gerealiseerd kunnen er een historie van meetgegevens opgebouwd worden die zullen dienen als input voor verdere analyse en het opstellen van een vervolgplan. HUA houdt daarbij wet- en regelgeving in de gaten die eisen stellen aan aanpassingen en rapportages op dit gebied.

3.6.4. Overige algemene dekkingsmiddelen

HUA heeft dienstverleningsovereenkomsten en samenwerkingsovereenkomsten met gemeenschappelijke regelingen. Zie hiervoor paragraaf 3.9 Verbonden partijen.

Beleidsbegroting: Verplichte paragrafen

3.7. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.7.1. Beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing

Onder risico wordt verstaan een mogelijke gebeurtenis die het realiseren van strategische of operationele doelen belemmert. Vanuit deze definitie zijn de risico's van HUA benoemd. Deze risico's worden afgedekt door maatregelen als het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle. Regelmatig zal in tussentijdse bestuurlijke rapportages worden gerapporteerd over de stand van zaken van de risico's. Besproken zullen daarbij worden of beheersmaatregelen zijn uitgevoerd en of die het gewenste effect hebben. Dat moment van bespreken wordt ook gebruikt om nieuwe risico's in beeld te brengen en/of aanvullende beheersmaatregelen te treffen. In 2016 heeft het AB de nota 'Weerstandsvermogen en risicomanagement' vastgesteld. Voor de begroting 2026 zijn de risico's wederom doorgenomen door het MT en geactualiseerd.

3.7.2. Weerstandscapaciteit

Bij de weerstandscapaciteit gaat het om de mate waarin HUA in staat is om middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist.

Het BBV geeft aan dat het weerstandsvermogen bestaat uit:

1. de algemene reserve
2. de stille reserves
3. de post voor onvoorziene uitgaven
4. de onbenutte belastingcapaciteit

Op basis van het voorgenomen besluit bij de jaarrekening 2024 te bespreken in het Dagelijks Bestuur van 24 maart 2025 en het Algemeen Bestuur van de bestuursvergadering van 14 juli 2025, worden de volgende cijfers gepresenteerd:

- Aangezien HUA alleen een algemene reserve heeft, is de weerstandscapaciteit (na de voorgesteld verwerking van het resultaat 2024) op dit moment € 712.961.
- De onderdelen "stille reserves", "onvoorziene uitgaven" en "onbenutte belastingcapaciteit" zijn voor HUA niet van toepassing.
- De bestemmingsreserves van HUA, welke niet meetellen in het weerstandsvermogen, bedroegen in totaal op 31 december 2024 € 1.560.605. Inclusief het voorstel voor het nog te bestemmen resultaat over 2024 van € 14.253 bedraagt het eigen vermogen van HUA € 2.273.566.

In de gemeenschappelijke regeling voor HUA staat dat de algemene reserve van HUA maximaal 10% van de bijdrage van de deelnemers aan de Gemeenschappelijke Regeling mag zijn. De Rijksbijdrage bedroeg € 3.017.524, de Gemeentelijke bijdrage bedroeg € 3.586.378 en de bijdrage van de provincie bedroeg € 719.468. Samen is dat € 7.323.370. De algemene reserve mag dan 10% hiervan bedragen, dat is € 732.337. De huidige stand van de algemene reserve (na het voorstel van het nog te bestemmen resultaat 2024) bedraagt € 712.961 en is daarmee onder de norm.

3.7.3. Risico-inventarisatie

HUA heeft tot taak het beheer te onderscheiden in verwerven, beheren en beschikbaar stellen van de in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Utrecht en de archiefbewaarplaats van de gemeente Utrecht berustende archiefbescheiden. Bovendien is een taak van HUA de gemeentelijke informatiehuishouding te inspecteren en daarover te adviseren. Daarnaast heeft HUA tot taak het verrichten van door de minister of gemeente opgedragen taken, zoals het publiekscentrum aan de Hamburgerstraat. Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is HUA nagenoeg geheel afhankelijk van de gemeente Utrecht, de provincie en het ministerie van OCW.

Hierna worden de belangrijkste risico's weergegeven, voor zover deze bekend zijn ten tijde van het opstellen van deze begroting. Daarbij is een analyse gemaakt van de omvang en de kans dat het risico zich voordoet. De omvang is de mogelijke bruto financiële omvang. Het management schat de gebeurtenis op basis van een mogelijk voorval in een aantal jaren. De kans wordt dan 100 gedeeld door aantal jaren, uitgedrukt als percentage. Door deze twee elementen (omvang van een risico en kans dat het zich voordoet) met elkaar te combineren, kan een inschatting van de netto gevolgen van deze risico's worden gemaakt.

#	Thema	Gebeurtenis	Oorzaak	Gevolg	Mogelijke oplossingen	Financieel effect	Eens in de jaren	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
1A	Calamiteit	Brand depot's	Calamiteit	Delen archieven ernstig beschadigd	Grootschalig conserveren en restauratie toepassen en alternatieve opslag	250.000	25	4	10.000
1B	Calamiteit	Grote ecologische veranderingen	Crisis	Delen archieven ernstig beschadigd	Grootschalig conserveren en restauratie toepassen en alternatieve opslag	250.000	10	10	25.000
N	Calamiteit	(Verplicht) voorbereiden crisissituatie	Crisis	Continueren dienstverlening onder verzwaarde omstandigheden	Voorbereidingen uitwerken implemeteren	200.000	10	10	20.000
2	Calamiteit	Epidemie	Calamiteit	Mogelijke uitval van cruciale functies op wettelijke taken	Inhuur interim medewerkers	200.000	10	10	20.000
3	Calamiteit	Epidemie	Calamiteit	Uitval relevante functies en daardoor achterstanden in contractuele werkzaamheden voor derden	Inhuur expertise	100.000	10	10	10.000
4	Calamiteit	Epidemie	Calamiteit	Exposities worden uitgesteld en dit leidt tot lagere inkomsten	Planningen opschuiven	30.000	10	10	3.000
5	Calamiteit	Epidemie	Calamiteit	Exposities moeten worden uitgesteld en dit brengt meerkosten met zich mee	Planningen opschuiven	60.000	10	10	6.000
6	Partners	Uittreding Rijk	Veranderde visie OCW en NA op samenwerking RHC's	Zorg voor en huidige financiering van analoge collectie Rijk is blijvend toegezegd na uittreding Rijk uit GR (voorgenomen uittreding 2025)	Binding partners aan RHC's	2.964.364	25	4	118.575
7	Partners	Bezuinigingen bij GR partners	Herprioritering beschikbare budgetten bij partners	Vermindering van vaste bijdrage van 10%	Bezuinigen bij HUA na eerste jaar	739.911	10	10	73.991
8	Partners	Andere inrichting inhoudelijke samenwerking partners	Veranderde visie partners op inhoudelijke samenwerking	Deelname wijzigt en daarmee 25% van de bijdrage	Migreren en andere voorziening realiseren	1.849.778	25	4	73.991
9	Partners	Uittreding DVO, andere samenwerking	Veranderde visie DVO partijen op samenwerking	Deelname wijzigt of stopt	Migreren en andere voorziening realiseren	323.327	5	20	64.665
10	Buitenwereld	Cyberrisico - Ransomware	Hacken van databases	Data niet meer toegankelijk	Backup bestanden terugzetten	250.000	10	10	25.000
11	Buitenwereld	Exit traject leverancier van digitaal depot	Diverse faillissement leverancier etc	Uitfaseren huidige applicatie en migratie naar nieuwe aan te besteden omgeving	Contracten herzien en migratie naar nieuwe aan te besteden omgeving	250.000	10	10	25.000
12	Buitenwereld	Claim auteursrechten	Onvolledige registratie auteursrechten archiefbank	Claims van derden	Schikking sluiten	50.000	10	10	5.000
13	Buitenwereld	Claim datalek	Onvolledige registratie persoonsgegevens archiefbank	Claims van derden / boete	Schikking sluiten	100.000	10	10	10.000
14	Buitenwereld	Opzeggen huur HBS	Conflict met verhuurder	EXPO kan niet doorgaan op deze locatie	Andere locatie of andere vorm zoeken	250.000	20	5	12.500
15	Buitenwereld	Opzeggen huur HBS	Conflict met verhuurder	Verhuizen voorzieningen van HBS naar ANK	Verhuizen naar ANK	250.000	20	5	12.500
16	Buitenwereld	Informatie wordt wettelijk openbaar en leidt tot protesten en/of processen	Onbekendheid publieke opinie met wetgeving	Opdracht tot terugzetten gegevens / juridische activiteiten	Herstelwerkzaamheden bij publicatieomgeving	50.000	20	5	2.500
17	Intern	Afwezigheid medewerkers	Vertrek en ziekte van medewerkers	Missen kennis en sturing	Inhuren van tijdelijke medewerkers	100.000	5	20	20.000
18	Intern	Arbeidsconflict	Verschillen van inzicht	Verstoorde arbeidsrelatie	Wachtgeldvoorziening incl juridische ondersteuning	250.000	7	14	35.714
	Totaal								**573.436**

(In de Beleidsnota Weerstandvermogen en Risicomanagement worden zaken met een structureel karakter geacht onderdeel te zijn van de Begrotingsruimte. Dit zijn zaken die immers te voorzien zijn en daardoor kunnen er maatregelen getroffen worden die worden vertaald in de begroting.*

3.7.4. Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 573.436. De beschikbare weerstandscapaciteit (na het voorstel van het nog te bestemmen resultaat 2023) is € 721.961. Daarmee is de verhouding (beschikbaar/nodig) 1,24. Daarmee scoort HUA goed. Dat houdt in dat HUA in staat is om de onderkende risico's financieel te dragen.

3.7.5. Kengetallen Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)

Op 15 mei 2015 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing moeten de volgende 4 kengetallen worden opgenomen. De kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Deze kengetallen hebben geen functie als normeringsinstrument maar zijn juist bedoeld om de financiële positie van HUA voor de leden van het Algemeen Bestuur inzichtelijker te maken.

	Jaarrekening 2024	**Begroting 2025 na wijziging**	**Begroting 2026**
Netto schuldquote	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Solvabiliteitsrisico	63%	67%	61%
Structurele exploitatieruimte	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Het solvabiliteitsrisico geeft inzicht in de mate waarin HUA in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Een percentage van rond 50% is voldoende.

3.8. Kapitaalgoederen en onderhoud

3.8.1. Algemeen

Ten aanzien van de in het BBV genoemde kapitaalgoederen zijn de inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal van toepassing op HUA. Het BBV geeft aan dat gemeenten en provincies onder andere met betrekking tot wegen en gebouwen onderhoudsplanningen moeten hebben vanwege de soms grote bedragen en risico's die aan kapitaalgoederen zijn verbonden.

Per 1-1-2019 is het beheer van de depots overgaan van het Rijksvastgoedbedrijf naar HUA. HUA is daarmee zelf aansprakelijk voor het planmatig onderhoud van de depots. In de loop van 2019 is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. In de 2e Berap 2020 is de voorziening groot onderhoud bijgesteld naar € 189.505, dit omdat de voorziening groot onderhoud nu wordt gebruikt voor de Alexander Numankade en de Hamburgerstraat.

3.8.2. Waardering en afschrijving van activa

Conform het bepaalde in artikel 59 van het BBV worden alle materiële vaste activa met economisch nut geactiveerd. HUA beschikt niet over materiële vaste activa met een maatschappelijk nut.
Investeringen worden conform de nota 'Investering- en afschrijvingsbeleid 2016' lineair afgeschreven met ingang vanaf het jaar volgend op het investeringsjaar. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat activering plaatsvindt vanaf € 10.000,00 per object.

HUA is op dit moment gehuisvest in twee gehuurde panden, te weten het pand Hamburgerstraat 28 en het pand Alexander Numankade 199-201. Depot en studiezaal bevinden zich aan de Alexander Numankade, terwijl onder meer de tentoonstellingsruimte zich in de Hamburgerstraat bevindt. Het onderhoud voor de locatie Hamburgerstraat behoort toe aan de particuliere verhuurder. Voor de Alexander Numankade behoort het groot onderhoud toe voor het kantoordeel aan respectievelijk aan de gemeente Utrecht en voor de depottorens aan HUA.

Het meerjarenonderhoudsplan is in 2024 geactualiseerd en de meerjarenonderhoudsvoorziening is hierin meegenomen. De accountant heeft dit beoordeeld bij de jaarstukken van 2024 en heeft geconstateerd dat HUA aan de regelgeving voldoet en dat de cijfers een getrouw beeld geven. Dit vormt de basis voor dit onderdeel in de nieuwe meerjarenbegroting 2026 – 2029.

3.8.3. Investerings- en afschrijvingsoverzicht 2026 - 2029

Hieronder staan de voorgenomen investeringen vermeld, deze worden geactiveerd op basis van de Nota Investering- en afschrijvingsbeleid 2020. In deze nota wordt vermeld dat als kapitaallasten aan de kostendragers worden toegerekend, alleen de afschrijvingskosten en niet de rentekosten worden doorberekend. De lasten die uit de voorgenomen investering voortvloeien, staan vermeld in meerjarenbegroting 2026 – 2029. Voor de volledigheid is 2025 ook opgenomen in dit overzicht.

(Bedragen in euro's)

	2025	2026	2027	2028	2029
Depotinrichting en inventarissen		766.028	311.075	331.916	316.906
IT / ICT	48.025	289.336	100.000	100.000	100.000
Totaal investeringen	**48.025**	**1.055.364**	**411.075**	**431.916**	**416.906**

De investeringen in 2025 betreft de vervanging van de netwerkapparatuur. Voor depotinrichting en inventarissen staat voor 2026 € 766.028 gepland, dit gaat van meubilair tot het vervangingen van apparatuur in de depots. Daarnaast staat voor 2026 € 289.336 aan IT/ICT investeringen gepland, dit gaat om servers, netwerkapparatuur, laptops en mobiele telefoons. HUA vraagt met deze begroting toestemming aan het bestuur voor deze investeringsbedragen.

3.9. Financiering

3.9.1. Algemeen

‘Treasury’ is het sturen en beheersen van het verantwoorden en het toezicht houden op:

a. de financiële vermogenswaarden;
b. de financiële geldstromen;
c. de financiële posities en
d. de hieraan verbonden risico’s.

De treasuryparagraaf is voor de begroting en jaarrekening verplicht gesteld. Dit vloeit direct voort uit de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Het belangrijkste uitgangspunt volgens deze wet is het beheersen van risico’s. Dat uit zich in twee kwaliteitseisen. Zo is het aangaan en verstrekken van geldleningen door HUA alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Daarnaast moeten uitzettingen een prudent karakter hebben en mogen ze niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatige risico’s.
Om de risico’s verder te beperken worden de kasgeldlimiet en de renterisiconorm door de Wet FIDO gehanteerd.

Eind 2021 is het Treasurystatuut 2022 door het Algemeen Bestuur goedgekeurd. Op grond van dit statuut is HUA niet toegestaan middelen uit te zetten, noch middelen via leningen of andere financiële producten aan te trekken zonder voorafgaande toestemming van het AB. Het is de bedoeling om dit statuut in de komende beleidsperiode te actualiseren en daarna te laten vaststellen door het AB.

3.9.2. Algemene ontwikkelingen

In dit onderdeel worden de belangrijkste ontwikkelingen geschetst binnen de gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, de financiële positie en de geldstromen.

- **Externe ontwikkelingen**
  Hierbij gaat het om internationale economische indicatoren en de ontwikkelingen op de Europese geld- en kapitaalmarkt. HUA is ongevoelig voor externe ontwikkelingen, omdat de kosten één op één aan deelnemers worden doorberekend.

- **Verwachte wijzigingen in wet- en regelgeving**
  Wijzigingen van wet- en regelgeving in relatie tot de financiële positie zullen naar verwachting geen negatieve invloed hebben. In brief van voormalig minister Slob van 15 december 2021 met als onderwerp ‘Transitie RHC’s en bevestiging bestuurlijke afspraken’ wordt vermeld dat het voornemen is: “De rijksmiddelen die nu jaarlijks door het Rijk aan de gemeenschappelijke regelingen worden toegekend blijven middels deze uitkering voor dit beheer beschikbaar.” Deze uitkering betreft een zgn. SPUK (speciale uitkering) en wordt voorbereid door OCW samen met het delegatieoverleg van de RHC’s.

- **Debiteurenrisico’s**
  De gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief is gevoelig voor dit risico.
  Aangezien de debiteuren veelal het rijk, de provincie en de gemeenten Utrecht en Nieuwegein zijn, is dit risico praktisch verwaarloosbaar.

- **Financiering**
  In het begrotingsjaar 2026 zullen geen leningen worden opgenomen.

- **Relatiebeheer**
  In het begrotingsjaar 2026 zullen naar verwachting geen belangrijke wijzigingen in de relatie met de

huisbankier (Rabobank) optreden.

- **Kasbeheer**
  Het kasbeheer wordt voortgezet in lijn met voorgaande jaren.

- **Organisatie**
  Naar verwachting zullen in 2026 geen aanpassingen plaatsvinden in de administratieve organisatie en interne controle zoals vastgelegd in de “Financiële Beheersverordening 2021”.

- **Informatievoorziening**
  Naar verwachting zullen in 2026 geen aanpassingen plaatsvinden in de informatie en systemen voor het beheer van de treasuryfunctie.

HUA heeft geen geldleningen opgenomen en financiert lopende uitgaven met lopende inkomsten en bijdragen van het Rijk, de gemeente Utrecht, de provincie, de gemeente Nieuwegein en overige bijdragen. Er is sprake van een sluitende begroting, zodat er geen structurele exploitatieruimte is.

3.9.3. Wet verplicht Schatkistbankieren (Wet vSB)

De wet vSB (zonder leenfaciliteit) houdt in dat decentrale overheden en door hen opgerichte gemeenschappelijke regelingen, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen moeten aanhouden bij het ministerie van Financiën.

Er is een vrijstellingsgrens voor het afstorten van overtollige liquide middelen. De drempel is 2% van het begrotingstotaal, indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Als het gemiddelde kwartaalbedrag van de tegoeden minder is dan 2,0% van het begrotingstotaal (met een minimum van € 1.000.000), mag dit op de eigen bankrekeningen blijven staan.
Voor 2024 was gemiddelde kwartaalbedrag voor HUA op basis van het begrotingstotaal € 114.284. Dit bedrag ligt onder de minimumnorm van € 1.000.000. De verwachting is dat HUA ook in 2026 ruimschoots binnen de vrijstellingsgrens blijft.

3.9.4. Renterisiconorm

Doel van deze norm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan dat deel van de vaste geldleningen waarover het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de geldende markttarieven. De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor herfinanciering of renteherziening, waarbij een minimum geldt van € 2,5 mln. Over dat minimumbedrag mag dus altijd risico worden gelopen.

Aangezien HUA, conform de richtlijnen van zijn treasurystatuut, alles met eigen middelen financiert en dus geen geldleningen heeft afgesloten, is duidelijk dat het minimum niet wordt overschreden en dus wordt voldaan aan de norm.

3.9.5. Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop een gemeente (en in het verlengde daarvan dus HUA) de financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2%. Doel van deze limiet is het beperken van de vlottende schuld. Concreet betekent dit voor HUA dat wanneer de vlottende schuld een stand van € 682.854 (8,2% van € 8.327.486 exploitatieomvang 2026) overschrijdt, er geconsolideerd (dat is financieringsmiddelen omzetten van korte naar langere termijn) moet worden. Opgemerkt wordt daarbij nog dat er een minimum geldt van € 300.000. HUA voldoet aan deze norm, omdat er een financieringsoverschot is.

3.10. Bedrijfsvoering

Zie hiervoor paragraaf 3.4 Speerpunt 3. Onze organisatie maken we met elkaar.

3.11. Verbonden partijen

Het Utrechts Archief (HUA) is als gemeenschappelijke regeling een verbonden partij voor:

a. ministerie van OCW
b. gemeente Utrecht
c. provincie Utrecht

Verder heeft HUA een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten met:

a. gemeente Nieuwegein

Er zijn samenwerkingsovereenkomsten gesloten met:

a. Veiligheids Regio Utrecht (VRU):
b. gemeenschappelijke regeling Werk en Inkomen Lekstroom (WIL);
c. Ridderlijke Duitsche Orde, balije van Utrecht (RDO);
d. Belasting Samenwerking Gemeente & Hoogheemraadschap Utrecht (BGHU);
e. GGD regio Utrecht (GGDrU);
f. Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD);
g. Stichting Landgoed Prattenburg;
h. Nederlands Volksbuurtmuseum (NVBM).

HUA is lid van organisaties, zoals de landelijke vakorganisatie KVAN en partner in de Stichting Utrechtse Musea (SUM).

Het proces voor de voorgenomen uittreding van het Rijk per 1 januari 2027 is op het moment van opstellen van deze begroting, begin 2025, in volle gang. Het voornemen van het Rijk is om uit te treden als partner, om vervolgens zijn taken te delegeren aan HUA en daarbij de financiering in stand te houden voor de analoge collectie.

4. Financiële begroting

4.1. Overzicht baten en lasten en de toelichting

Onderdeel van het programmaplan is een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van overhead, het bedrag voor de heffing vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorzien. Voor het begrotingsjaar ziet dit er als volgt uit:

2026	Baten	Lasten	Saldo
Archieven	326.351	3.821.912	-3.495.561
Algemene dekkingsmiddelen	7.523.614		7.523.614
Overhead		4.517.746	-4.517.746
Heffing VPB			0
Bedrag onvoorzien			0
Saldo baten en lasten	7.849.965	8.339.659	-489.694
Onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves	489.694		**489.694**
Resultaat	**8.339.659**	**8.339.659**	**0**

Archieven: dit betreft de activiteiten t.b.v. de algemene dienstverlening aan partners en samenwerkingsovereenkomsten.

Algemene dekkingsmiddelen: onder deze post zijn de bijdragen van de deelnemers in de gemeenschappelijk regeling verantwoord.

Overhead: De overhead is opgezet conform de “Notitie Overhead” van juli 2016, opgesteld door de Commissie BBV. Met overhead wordt alle kosten bedoeld die samenhangen met de sturing en de ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Heffing VPB: HUA voorziet geen heffing VPB.

4.2. Overzicht structurele en incidentele baten en lasten

	realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	**2024**	**2025**	**Sec 2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Structureel	7.837.926	8.115.728	7.854.787	8.125.132	8.055.377	8.055.377	8.055.377
Incidenteel	0	0	384.544	214.527	124.527	124.527	124.527
Totaal Lasten	**7.837.926**	**8.115.728**	**8.239.331**	**8.339.659**	**8.179.904**	**8.179.904**	**8.179.904**
Baten							
Structureel	7.520.717	7.732.491	7.772.536	8.182.784	8.179.904	8.179.904	8.179.904
Incidenteel	252.462	50.000	133.558	-332.819	0	0	0
Totaal baten	**7.773.179**	**7.782.491**	**7.906.094**	**7.849.965**	**8.179.904**	**8.179.904**	**8.179.904**
Batig saldo (baten - lasten)	**-64.747**	**-333.237**	**-333.237**	**-489.694**	**0**	**0**	**0**
Onttrekkingen en toevoeginen aan reserves en voorzieningen	**79.000**	**333.237**	**333.237**	**489.694**	**0**	**0**	**0**
Saldo Baten en Lasten	**14.253**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Voor 2025 is er de vrijval van de reserve Digitale toegankelijkheid (€ 26.300), Reserve e-depot gemeente Utrecht (€ 200.000) en de reserve Dekking Kapitaallasten Vernieuwing vaste expositie (€ 106.937)
Voorgesteld wordt om per 2026, de reserves Digitale toegankelijkheid (€ 213.700), de reserve eigen e-depot (€ 743.793) en de reserve Energie indexactie (€ 113.000) in totaal € 1.070.493, te verdelen over de partners.

De verdeling is naar rato van het aandeel in de GR en ziet er als volgt uit:

partner	aandeel	bedrag
Rijk	0,41	438.902
gemeente Utrecht	0,48	513.837
provincie Utrecht	0,11	117.754
Totaal		**1.070.493**

Voor 2026 is er een negatief saldo van € 489.694, dit wordt in belangrijke mate veroorzaakt door het niet indexeren van de bijdrage van de gemeente Utrecht (€ 110.819) en het verzoek van GU voor het niet in rekening brengen van het e-depot door de gemeente Utrecht (€ 272.000). Voorgesteld wordt om het negatieve saldo te dekken uit de reserve Dekking Kapitaallasten Vernieuwing vaste expositie (€ 106.937) en het aandeel van de gemeente Utrecht in de reserves (€ 382.819).

Vanaf 2027 is er een neutraal Batig saldo geprognosticeerd.

HUA stuurt actief op lagere structurele lasten ten opzichte van de hogere structurele baten, zo is HUA in staat elk jaar een sluitend structureel batig saldo te creëren.

		begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten		**2025**	**Sec 2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Structureel		7.710.956	7.854.787	8.125.132	8.055.377	8.055.377	8.055.377
Baten							
Structureel		7.732.491	7.772.536	8.182.784	8.179.904	8.179.904	8.179.904
Batig saldo (baten - lasten)		**21.535**	**-82.251**	**57.652**	**124.527**	**124.527**	**124.527**

4.3. Uiteenzetting financiële positie en de toelichting

Meerjarenbegroting 2026 – 2029

		realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
	Lasten	**2024**	**2025**	**Sec 2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
1	Personeel	4.620.901	4.572.178	4.904.568	4.920.150	4.781.881	4.751.881	4.731.881
3	Bedrijfsvoering	2.312.540	2.456.550	2.437.653	2.438.613	2.438.613	2.438.613	2.438.613
5	Publiek en Presentatie	430.249	343.540	387.000	398.610	398.610	398.610	398.610
7	Inspectie en Collectie	284.673	393.460	308.200	355.800	355.800	355.800	355.800
9	Afschrijvingen	343.275	350.000	321.910	326.486	285.000	285.000	285.000
11	Financiele baten en lasten	-153.712		-120.000	-100.000	-80.000	-50.000	-30.000
	Totaal Lasten	**7.837.926**	**8.115.728**	**8.239.331**	**8.339.659**	**8.179.904**	**8.179.904**	**8.179.904**
	Baten							
2	Bijdragen Rijk, Gemeenten en Provincie	7.323.370	7.319.985	7.402.545	7.453.614	7.786.433	7.786.433	7.786.433
4	Bijdragen derden	377.405	342.506	433.549	326.351	323.471	323.471	323.471
6	Verhuur zalen	0	0	0	0	0	0	0
8	Opbrengst winkel	49.347	0	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
10	Opbrengst overig	23.057	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
12	Incidentele baten en lasten	0	90.000	0	0	0	0	0
	Totaal baten	**7.773.179**	**7.782.491**	**7.906.094**	**7.849.965**	**8.179.904**	**8.179.904**	**8.179.904**
	Batig saldo (baten - lasten)	**-64.747**	**-333.236**	**-333.236**	**-489.694**	**0**	**0**	**0**
	Dotaties aan reserves en -fonds	420.000	0	0	1.070.493			
	Onttrekkingen aan reserve en fonds	499.000	333.237	333.237	1.560.187	0	0	0
	Saldo Baten en Lasten	**14.253**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Leeswijzer:

1. De kolom Sec(undair) 2025 is toegevoegd om het inzicht te vergroten naar de aansluiting naar de meerjarenbalans verderop in deze begroting. Nota bene: dit betreft nog niet de cijfers voor de 1e Berap 2025. Wel is deze indicatieve kolom toegevoegd om de jaren 2026 t/m 2029 voor zowel exploitatie als balans door te kunnen rekenen en een logisch verloop in de cijfers te kunnen presenteren.
2. De begrotingen 2026 en verder zijn conform de werkwijze van eerder jaren.

Toelichting op de lasten en baten 2026 ten opzichte van 2025:

Lasten

1. Personeel

Met betrekking tot de personeelslasten als onderdeel van de beheerskosten geldt dat voor de HUA de per 2024 geldende cao voor gemeentelijke gemeenschappelijke regelingen en het personeelshandboek (dat is overgenomen van de gemeente Utrecht als besluit door het bestuur) van toepassing is. De raming salarissen inclusief vakantiegelden en overige personele lasten is door HUA doorgerekend op basis van de CAO 2024. Voor de loonontwikkeling 2026 is een prijsindex van 2,5% toegepast en een prijsindex van 3,0% toegepast.

3. Bedrijfsvoering

De lasten zijn gebaseerd op herinschatting begroting 2025 en verhoogd met de prijsindex van 3,0%.

5. Publiek en Presentatie

Op deze post zijn de direct te traceren lasten van de afdeling Publiek en Presentatie begroot. HUA begroot per 2022 nog maar in 1 programma Archieven, dit omdat de inzet van de afdelingen Publiek en Presentatie en

Inspectie & Collectiebeheer afdeling overstijgend is. Om de lasten te beheersen zijn er budgetten aan de afdelingen toegekend. Hierbij is rekening gehouden waar nodig met een prijsindex van 3%.

6. Inspectie en Collectiebeheer

Op deze post zijn de direct te traceren lasten van de afdeling Inspectie en Collectiebeheer begroot. HUA begroot per 2022 nog maar in 1 programma Archieven, dit omdat de inzet van de afdelingen Publiek en Presentatie en Inspectie & Collectiebeheer afdeling overstijgend zijn. Om te lasten te beheersen zijn er budgetten aan de afdelingen toegekend. Hierbij is rekening gehouden waar nodig met een prijsindex van 3%.

9. Afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn berekend op basis van de geraamde boekwaarden van investering van de afgelopen jaren en de investeringen in de jaren 2026 - 2029 conform de in de Nota Investering- en afschrijvingsbeleid 2020 afgegeven richtlijnen.

Baten

2. Bijdragen rijk, gemeenten, provincies.

Bijdragen en bezuinigingen partners 2026

	2026
Rijk	2.917.524
Rijk - kenniscomponent 2022-2026	50.000
Provincie	792.121
Gemeente	3.804.788
Gemeente - bezuiniging 2026	-110.819
Gemeente - e-depot	272.000
Gemeente bezuiniging - e-depot	-272.000
totaal	7.453.614

De gevraagde netto reguliere bijdrage per partner voor 2026 bedraagt dan:

1. Rijk € 2.917.524 (dus zonder de toegekende kenniscomponent van € 50.000)
2. Gemeente Utrecht € 3.693.969 (daarmee netto dezelfde bijdrage als in 2025)
3. Provincie Utrecht € 792.121.

Voor het Rijk is de bijdrage gebaseerd op de afgegeven opgave voor 2024. Daarnaast ontvangt HUA transitiegelden van het Rijk voor de inrichting van een eigen e-depot voorziening, de zogenaamde kenniscomponent op het terrein van informatie, archief en digitalisering. Deze bedraagt € 50.000 per RHC gedurende vijf jaar en wordt niet geïndexeerd. Na vijf jaar stopt deze overbruggingstoelage in 2026.
De bijdrage van de provincie in 2026 is gebaseerd op de opgave uit de begroting 2025 vermeerderd met het indexpercentage van 3% en de ophoging naar de bijstelde bijdrage van het e-depot naar € 102.000.
De bijdrage van de gemeente is op verzoek van de gemeente niet geïndexeerd en niet verhoogd met de vastgestelde bijdrage voor het e-depot.

Voor de inhoudelijke toelichting wordt hier verwezen naar paragraaf 2.4 mogelijke financiële verwerking verzoek gemeente Utrecht op bezuiniging op bijdrage 2026.

Voor de meerjarenbegroting 2027 tot en met 2029 is gerekend met de reguliere geïndexeerd bijdrage en vastgestelde bijdrage voor het e-depot.

10. Overige opbrengsten

De raming 2026 is gebaseerd op de werkelijke baten volgens contracten en overeenkomsten voor 2025 of op een schatting op de realisatie over 2026, aangevuld met nu bekende informatie.

12. Overige opbrengsten

Voor het eerst sinds jaren zijn er in 2023 weer rentebaten ontvangen op de rekening bij het Schatkistbankieren. De verwachting is dat dit zo zal blijven in de komende jaren. Echter zal de hoofdsom waarover rente wordt ontvangen afnemen als gevolg van een daling van de liquide middelen vanwege onttrekkingen aan reserves en oplopende investeringen. Daarnaast moet er rekening gehouden worden met een dalende rentevoet.

Toevoegingen aan reserves

Vooruitlopend op de beslissing van het bestuur is het positieve resultaat van € 14.253 over 2024 toegevoegd aan de algemene reserve. De toelichting op de nieuw te vormen reserves aandeel Rijk, GU en PU is te vinden in paragraaf 2.4 Mogelijke financiële verwerking verzoek gemeente Utrecht op bezuiniging op bijdrage 2026.

Onttrekkingen aan reserves

In 2026 zal de laatste uitputting van de reserve Dekking kapitaallasten Vernieuwing vaste expositie plaatsvinden (€ 106.937). Bij vernieuwing van de Expo is er rekening gehouden binnen de afschrijvingslasten dat hier voldoende ruimte voor zal zijn. Daarnaast zal het aandeel in de reserve van de gemeente Utrecht aangesproken worden voor € 382.819. Zie ook paragraaf 2.4 Mogelijke financiële verwerking verzoek gemeente Utrecht op bezuiniging op bijdrage 2026.

Meerjarenraming 2026 – 2029

HUA stuurt actief op een structureel sluitende begroting en let daarbij goed op de inzet van de tijdelijke reserves.

		begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten		**2025**	**Sec 2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Structureel		7.710.956	7.854.787	8.125.132	8.055.377	8.055.377	8.055.377
Baten							
Structureel		7.732.491	7.772.536	8.182.784	8.179.904	8.179.904	8.179.904
Batig saldo (baten - lasten)		**21.535**	**-82.251**	**57.652**	**124.527**	**124.527**	**124.527**

Met dit inzicht is HUA in staat om een meerjarenraming te presenteren die is gebaseerd op een reëel structureel sluitende begroting.

Balans 2024 – 2029

Activa	Jaarrekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Vaste activa						
Materiële vaste activa	916.080	435.169	1.164.047	1.361.253	1.538.148	1.669.855
Volttende activa:	2.678.430	2.446.610	1.204.620	845.998	484.932	430.489
	3.594.510	**2.881.779**	**2.368.667**	**2.207.251**	**2.023.080**	**2.100.344**

Passiva	Jaarrekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Vaste pasiva						
Eigen vermogen:						
a. Algemene reserve	698.708	712.962	712.962	712.962	712.962	712.962
b. Bestemmingsreserves	1.560.605	1.227.368	737.674	737.674	737.674	737.674
c. Gerealiseerd resultaat	14.253	0	0	0	-	-
Vreemd vermogen						
a. Voorzieningen	669.382	391.449	368.031	206.615	22.444	99.707
Netto vlottende schulden:	620.581	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Overlopende passiva	30.981	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
	3.594.510	**2.881.779**	**2.368.667**	**2.207.251**	**2.023.080**	**2.100.344**

Belangrijk:

Voor de meerjarenbegroting is het verplicht het begrotingsjaar + 3 jaar te tonen.

Toelichting op de balans 2025 - 2029

Activa

Vaste activa

Voor de boekwaarden wordt verwezen naar de tabel in paragraaf 3.8.3 Investerings- en afschrijvingsoverzicht 2025 – 2029.

Vlottende activa

Raming 2025-2029 op basis van ervaringscijfers en rekening houdend met de geprognosticeerde ontwikkelingen m.b.t. de vaste activa en de gevraagde inzet van de reserves.

Met de afbouw van de bestemmingsreserves in de jaren 2026 en verder zal het saldo liquide middelen fors afnemen. Na de definitieve vaststelling van deze ontwerpbegroting in juli 2025 zal HUA dit verder uitwerken en hierover rapporteren aan het bestuur.

Passiva

Eigen vermogen

Met het positieve resultaat over 2024 zal het bestuur gevraagd worden om in 2024 € 14.253 te mogen toevoegen aan de algemene reserve zodat deze nog net geen 10% van de bijdrage van de partners zal bedragen.
In 2019 heeft het bestuur HUA de opdracht gegeven te onderzoeken hoe de bestemmingsreserves afgebouwd kunnen worden. In onderstaande tabel is de uitputting van de reserves voor de jaren 2024 tot en met 2029 te volgen:

Nummer	Omschrijving	stand per 31 december 2024	Dotaties	Onttr.	Stand per 31 december 2025	Dotaties	Onttr.	Stand per 31 december 2026	Dotaties	Onttr.	Stand per 31 december 2027	Dotaties	Onttr.	Stand per 31 december 2028	Dotaties	Onttr.	Stand per 31 december 2029
	Algemene reserve	698.708			712.962			712.962			712.962			712.962			712.962
	Nog te bestemmen resultaat	14.254			0			0			0			0			0
10006	Dekking kapitaallasten vaste expositie	213.812		106.937	106.875		106.875	0			0			0			0
10012	Reserve E-depot gemeente Utrecht	200.000		200.000	0			0			0						0
30013	Digitale Toegankelijkheid	240.000		26.300	213.700		213.700	0			0			0			0
10014	Verkenning en inrichting eigen E-depot	743.793		0	743.793		743.793	0			0			0			0
10015	Energie en indexatie	113.000		0	113.000		113.000	0			0			0			0
10016	Tegemoetkoming Uittreding	50.000		0	50.000			50.000			50.000			50.000			50.000
100Rijk	taakstelling en claims Rijk			0	0	438.902	0	438.902		0	438.902		0	438.902			438.902
100GU	taakstelling en claims Gemeente Utrecht			0	0	513.837	382.819	131.018		0	131.018		0	131.018			131.018
100PU	taakstelling en claims Provincie Utrecht			0	0	117.754	0	117.754		0	117.754		0	117.754			117.754
																	0
	Totaal	2.273.567	0	333.237	1.940.330	1.070.493	1.560.187	1.450.636	0	0	1.450.636	0	0	1.450.636	0	0	1.450.636

De voorzieningen betreffen alleen de voorziening Groot onderhoud

Nummer	Omschrijving	Stand per 31 december 2024	Stand per 31 december 2025	Stand per 31 december 2026	Stand per 31 december 2027	Stand per 31 december 2028	Stand per 31 december 2029
	Voorziening Groot onderhoud	669.382	391.449	368.031	206.615	22.444	99.707
	Totaal	**669.382**	**391.449**	**368.031**	**206.615**	**22.444**	**99.707**

Voor de inzet van de bestemmingsreserves in 2025 “Digitale Toegankelijkheid”, “Verkenning en inrichting eigen E-depot” en “Energie en indexatie” en de bestemmingsreserves Aandeel Rijk, Aandeel GU en Aandeel wordt verwezen naar paragraaf 2.4 Mogelijke financiële verwerking verzoek gemeente Utrecht op bezuiniging op bijdrage 2026

In 2026 zal de laatste onttrekking plaatsvinden uit de bestemmingsreserve Dekking kapitaallasten vaste expositie. De bestemmingsreserve Tegemoetkoming uittreding betreft een forfaitaire vergoeding door OCW voor gemaakte management kosten als onderdeel van de nog te bepalen uittreedsom.

Netto vlottende schulden en overlopende passiva

Raming 2025 -2029 op basis van ervaringscijfers.

4.4. EMU-saldo

Conform de voorschriften van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) wordt een overzicht opgenomen van het berekende EMU-saldo van HUA. Dit geldt zowel voor het jaar voor het begrotingsjaar, als het begrotingsjaar zelf en het jaar volgend op het begrotingsjaar.

	Variabelen	Vastgesteld 2025	2026	2027
1	Exploitatie saldo voor verrekening met reserves	-333	-490	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	350	326	285
3	Bruto dotaties aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	190	190	190
-4	Uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0
5	De in mindering op onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdrage van het Rijk, de Provincie, de Europese Unie en overigen	0	0	0
+6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	0	0	0
-6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0	0
-7	Uitgaven aan verkoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijpmaken e.d.	0	0	0
+8a	Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	0	0	0
-8b	Boekwinsten op grondverkopen	0	0	0
-9	Betalingen ten laste van de voorzieningen	126	213	351
-10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de ander genoemde posten	0	0	0
-11b	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen. (Vrijval ten gunste van algemene middelen van niet meer benodigde middelen in reserves)	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	80	-187	124

Vaststellingsbesluit

Directeur en managementteam van Het Utrechts Archief

Als ontwerpbegroting vastgesteld en aangeboden aan het Algemeen Bestuur op 14 juli 2025.

De directeur van Het Utrechts Archief

mw. drs. C.C.A.E. Keijsper

Algemeen Bestuur
Vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Het Utrechts Archief op 14 juli 2025.

de directeur,	de voorzitter,
mw. drs. C.C.A.E. Keijsper	mw. drs. R. Streefland

Belastingsamenwerking
gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht

BghU
Postbus 5150, 3502 JD Utrecht
Telefoon: 088- 0640200
www.bghu.nl

Aan de gemeenteraad van de gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Utrecht, 10 april 2025

Onderwerp
Jaarstukken 2024, begrotingswijziging 2025 en de Ontwerpbegroting BghU 2026

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u ter informatie de jaarstukken BghU 2024 en ter zienswijze de Begrotingswijziging 2025 en de Ontwerpbegroting BghU 2026 aan. Met deze stukken laten wij u zien hoe wij uw belastingtaak efficiënt en kwalitatief goed blijven uitvoeren. U kunt als raad met behulp van deze stukken uw gemeenschappelijke regeling controleren en zo nodig bijsturen.

Jaarstukken 2024
De jaarstukken 2024 en de controleverklaring van de onafhankelijke accountant worden u ter informatie aangeboden. Het jaar is afgesloten met een positief rekeningresultaat van € 28.755. Voor de jaarrekening 2024 is een goedkeurende verklaring verstrekt inzake de getrouwheid.

In de jaarrekening is een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Geconcludeerd is dat er een begrotingsonrechtmatigheid is boven de verantwoordingsgrens. Er is sprake van een begrotingsoverschrijding van € 2.424.077. Deze overschrijding wordt volledig gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten en kan daarom als acceptabel worden beschouwd. De accountant stemt hiermee in en constateert dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave biedt. Wellicht ten overvloede, het oordeel heeft geen effect op de jaarrekening van de deelnemers zelf.

Daarnaast geeft de accountant drie aandachtspunten voor 2025, welke door ons zullen worden uitgevoerd en daarmee gelijk onze reactie op het verslag vormt, te weten:
1. Doorontwikkeling van de rechtmatigheidsverantwoording en de onderliggende ingerichte interne controle;
2. Verstevigen proces totstandkoming én onderbouwing van de prognoses in de belastingverantwoordingen;
3. Inwerkingtreding Cyberbeveiligingswet en NIS2-regelgeving.

Het resultaat van € 28.755 is conform het besluit van het bestuur toegevoegd aan de bestemmingsreserve huisvesting.

Begrotingswijziging 2025
BghU is de afgelopen tijd flink uitgedaagd in het bieden van haar reguliere dienstverlening en uitvoering Wet WOZ. De oorzaken van de verminderde dienstverlening waren divers zoals onder andere de gevolgen van de ICT- transitie en het werken met nieuwe software, een enorme toename van het aantal bezwaarschriften, krapte op de arbeidsmarkt en de afwaardering oordeel Waarderingskamer. Inmiddels is de dienstverlening verbeterd en werken we er hard aan om in de zomer de achterstanden, behoudens de gebruikelijke werkvoorraad, weggewerkt te hebben. Daarnaast geven we verder vervolg aan de uitvoering van het plan van aanpak Waarderingskamer, waarmee we hopen op korte termijn weer het oordeel Voldoende te verkrijgen.

De begroting 2025 is vastgesteld op basis van de plannen en speerpunten in de eerdere gepresenteerde meerjarenvisie (geïntegreerd in de meerjarenbegroting). De begroting 2025 is opgesteld in het jaar 2024 en vastgesteld in de bestuursvergadering van augustus 2024. De begrotingswijzigingen 2025 staan geagendeerd voor de 2e bestuursvergadering 2025 zodat deze expliciet gekoppeld kunnen worden aan de 1e bestuursrapportage 2025. Omdat we nu al een aantal (meerjarige) wijzigingen zien aankomen zijn deze nu al voorgelegd ter besluitvorming. Onderstaand geeft aanleiding tot het aanpassen van de begroting 2025 en daarmee een wijziging van de deelnemersbijdrage.

In haar vergadering van 2 april 2025 heeft het bestuur besloten de begrotingswijziging 2025 vast te stellen. Het betreft een incidentele wijziging van € 917.852,- voor de voltooiing van alle verbeteracties en het wegwerken van achterstanden, een structurele formatie-uitbreiding vanuit toename van het aantal objecten en verdergaande wet- en regelgeving (zie bijlage notitie begrotingswijziging 2025).
Het is mogelijk dat personeelslasten verder worden opgehoogd vanwege lopende onderhandelingen over CAO-wijzigingen. Dat kan effect hebben op de deelnemersbijdrage. Dit zal in de 1e bestuursrapportage 2025 worden meegenomen en leidt mogelijk tot een 2e begrotingswijziging.

Wij verzoeken u uw zienswijze over deze Begrotingswijziging 2025 uiterlijk 30 juni 2025 schriftelijk kenbaar te maken aan het bestuur. Wij voegen uw reactie samen en verwerken de wijzigingen bij de 1e bestuursrapportage en zullen deze aanbieden en bespreken met het bestuur van BghU. In de vergadering van 2 juli 2025 ligt de 1e bestuursrapportage 2025 ter vaststelling voor aan het bestuur.

Ontwerpbegroting BghU 2026
Op de ontwerpbegroting BghU 2026 kunt u uw zienswijze indienen. In de ontwerpbegroting wordt tevens ter informatie het meerjarenperspectief 2027-2029 aangeboden waarin de ontwikkelingen verder zijn vertaald naar planvorming en financiële consequenties. Deze sluiten aan bij de plannen en speerpunten in de eerder vastgestelde Kadernota 2026-2029.

Het uitgangspunt voor de begroting 2026 is de meerjarenraming jaarsnede 2026 uit de kadernota (inclusief de structurele begrotingswijzigingen uit de 1e begrotingswijziging 2024 welke is vastgesteld in de bestuursvergadering van 26 augustus 2024. De belangrijkste wijzigingen betreffen een hogere personeelslast i.v.m. structurele uitbreiding van de formatie en in de kadernota vastgelegde indexeringen. Deze stijgende lasten worden gedempt door een lagere last bedrijfsvoerings- en ICT-contractkosten en een hogere baat op de post dwangbevelen.

In het algemeen wordt opgemerkt dat de organisatie onder druk staat en de beschikbare middelen mogelijk niet meer toereikend zijn. De risico's zijn opnieuw beoordeeld en maakt dat het weerstandsvermogen op peil is gebracht. Door bovenstaande ontwikkelingen ligt de deelnemersbijdrage voor 2026 op een iets hoger niveau dan de begroting 2025. We blijven streven naar het bieden van goede en betrouwbare dienstverlening en efficiënt objectenbeheer en spannen ons in om de uitvoeringskosten te beperken.

Besparingsmogelijkheden ravijnjaar 2026
In haar vergadering van 2 april 2025 heeft het bestuur aan BghU een taakstelling opgelegd van 3% van de ontwerpbegroting 2026, ca. € 600.000,- vanaf kalenderjaar 2026. Deze taakstelling is nog niet verwerkt in de begroting 2026 die nu voor ligt. BghU is door haar bestuur gevraagd deze taakstelling te vertalen in besparingsvoorstellen. In de vergadering van 2 juli komt BghU met een notitie waarin deze besparingsmogelijkheden, inclusief gevolgen voor de dienstverlening zijn uitgewerkt. Op basis van die notitie wordt het bestuur gevraagd keuzes te maken welke besparingsvoorstellen op te gaan volgen.

Wij verzoeken u uw zienswijze over deze ontwerpbegroting uiterlijk 30 juni 2025 schriftelijk kenbaar te maken aan het bestuur. Wij voegen uw reacties bij de ontwerpbegroting en zullen deze aanbieden aan het bestuur van BghU. In de vergadering van 3 september 2025 ligt de ontwerpbegroting 2026 ter vaststelling voor aan het bestuur. Na vaststelling bieden we deze begroting aan, aan de provincie als toezichthouder.

Wellicht ten overvloede attenderen wij u er op de ontwerpbegroting 2026 ter inzage te leggen en tegen betaling beschikbaar te stellen. De gemeenten en het hoogheemraadschap publiceren deze terinzagelegging en de verkrijgbaarstelling.

Hoogachtend,
Het bestuur, namens deze,
De secretaris,

M. Vrisou van Eck MPM

Bijlagen

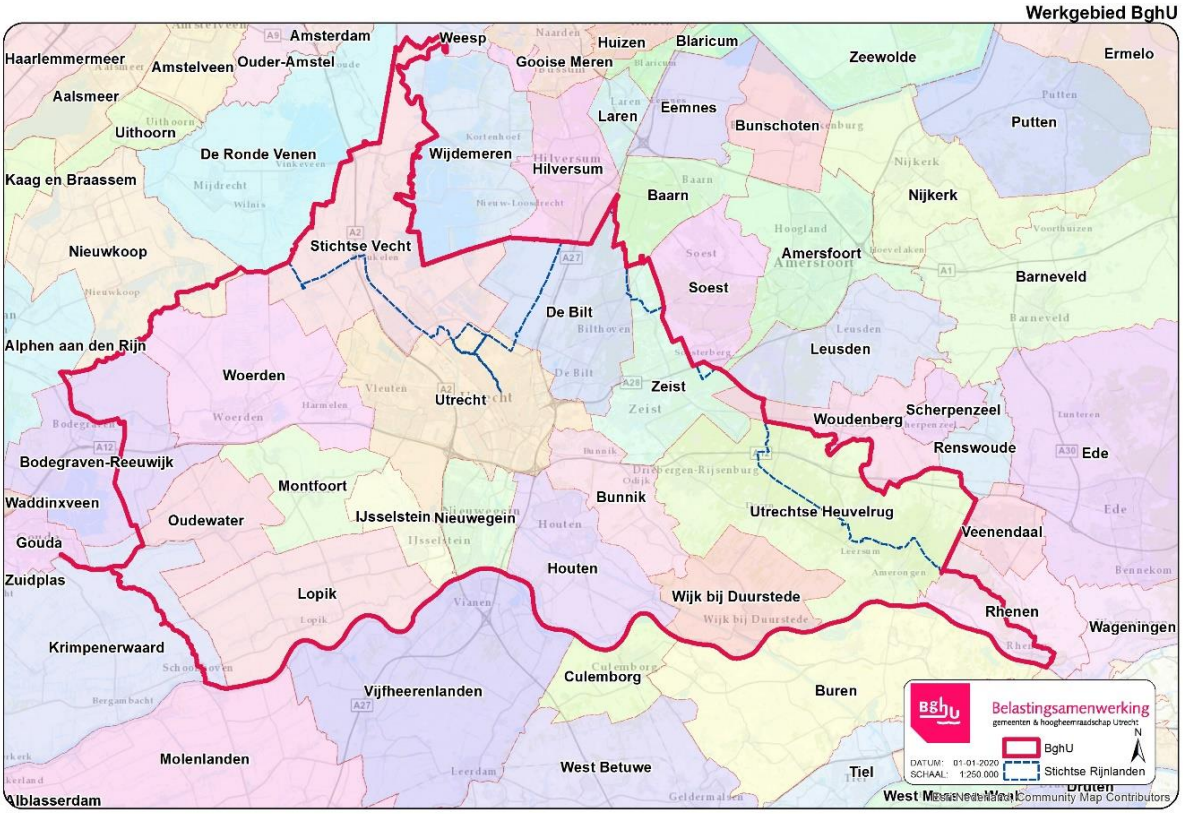
1. Jaarverslag -en jaarrekening 2024 inclusief controleverklaring
2. Notitie begrotingswijziging 2025
3. Ontwerpbegroting 2026, inclusief meerjarenperspectief 2027-2029

Belastingsamenwerking
gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht

Ontwerpbegroting 2026

en

Meerjarenperspectief 2027-2029

Inhoudsopgave

1. Begroting 4
1.1 Programmabegroting 4
1.1.1 Kernproces Databeheer 4
1.1.2 Kernproces Waardebepaling 7
1.1.3 Kernproces Klantcontact 10
1.1.4 Kernproces Innen 13
1.1.5 Overhead 15
1.1.6 BghU Activiteiten 17
1.2 Paragrafen 19
1.2.1 Lokale heffingen 19
1.2.2 Weerstandsvermogen & risicomanagement 19
1.2.3 Economische categorieën exploitatiebegroting 21
1.2.3 Kapitaalgoederen 21
1.2.4 Financiering 22
1.2.5 Bedrijfsvoering 23
1.2.6 Paragraaf verbonden partijen 27
1.2.7 Grondbeleid 28
1.2.8 Wet Open Overheid 29
2. Financiën 30
2.1 Begroting BghU 2026 per taak- en deelproces 30
2.2 Financieel perspectief 2027-2029 32
2.3 Deelnemersbijdragen 2026-2029 32
2.4 Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 33
2.5 Reserves 35
2.6 Voorzieningen 38
2.7 Geprognosticeerde Balans 40
2.8 EMU-Saldo 41
Vaststellingsbesluit 42
Bijlage A – Bijdrage verordening art. 40 GR 43

Voorwoord

De ontwerpbegroting BghU 2026 en het meerjarenperspectief 2027-2029 geeft inzicht in de doelstellingen en ambities voor de komende jaren. Vanzelfsprekend biedt de begroting daarmee ook een overzicht van de verwachte baten en lasten van BghU voor de jaren 2026 tot en met 2029.

Regionale samenwerking
Als samenwerkingsverband verzorgen wij namens de deelnemers de heffing en invordering van lokale belastingen binnen het werkgebied en stellen we jaarlijks de WOZ-waarden vast van alle onroerende zaken voor onze deelnemers. We verzorgen voor alle gemeentelijke deelnemers de uitvoering van de basisregistratie Waardebepaling Onroerende Zaken (Wet WOZ) en meten voor alle gemeenten de gebruiksoppervlakte in voor de basisadministratie adressen en gebouwen (BAG). Voor de gemeente Lopik verzorgt BghU de complete BAG-administratie.

We borgen de continuïteit van onze taakuitvoering en we streven naar continue verbetering van kwaliteit en klantgerichtheid van het waarderings- en belastingproces. BghU wordt geleid op basis van maatschappelijk algemeen aanvaardbare principes. Onze strategie kenmerkt zich door:

- Het streven naar goede en betrouwbare dienstverlening en
- Efficiënt objectenbeheer.

Onze kernwaarden blijven onverminderd van kracht: klantgericht, efficiënt, resultaatgericht en samenwerken. Door onze efficiënte uitvoering kan BghU zich enerzijds blijven inzetten om de juiste belastingopbrengsten voor onze deelnemers te realiseren en anderzijds maatwerk te bieden aan inwoners.

Organisatieontwikkeling
Vanuit samenvallende ontwikkelingen zijn we sinds 2023 flink uitgedaagd in het kunnen waarmaken van onze doelen. Aan de hand van een verbeterplan werkt de organisatie in nauwe samenwerking met de deelnemers en bestuur toe naar realisatie van de organisatiedoelen. In tussentijd is de (telefonische) bereikbaarheid verbeterd, worden achterstanden in de aanslagoplegging en bezwarenafhandeling van oude jaren weggewerkt, worden de processen verbeterd en de interne controle geborgd. De ingezette verbeteringen verlopen conform plan met als doel om eind 2025 weer op orde te zijn.

Naast de reguliere taakuitvoering, de realisatie van het verbeterplan en een aantal nog te doorlopen aanbestedingen, is er ook ruimte gevonden voor ontwikkelingen. We genereren daardoor meer belastingoplegging en daarmee inkomsten en met vernieuwing in klantcontacten en brieven voldoen we beter aan de klantverwachting. Ervan uitgaande dat het ingezette verbetertraject voorspoedig verloopt, wordt de planvorming voor verdere ontwikkelingen voortgezet, zoals kwaliteitsborging, vernieuwde stuurinformatie voor organisatie en deelnemers, een nieuwe inkoop- en aanbestedingskalender en continuering van duurzame inzetbaarheid van alle medewerkers. Met de ingezette koers kan BghU per 2026 haar strategische doelen weer realiseren en wendbaar zijn voor de toekomst.

1. Begroting

1.1 Programmabegroting

Deze begroting draagt bij aan de continuïteit van onze mooie samenwerking om goede en betrouwbare dienstverlening te bieden voor inwoners en bedrijven en onze deelnemers. Belangrijke kostenverhogende factor betreft de CAO-verhoging 2025. Uitgangspunt voor de begroting 2026 is de meerjarenraming jaarsnede 2026 die in de 1e Begrotingswijziging is gepubliceerd. De lasten zijn met de in de kadernota vastgelegde indexeringen verhoogd. We blijven ons inspannen om de uitvoeringskosten te beperken. Echter, de organisatie staat onder druk en de beschikbare middelen zijn mogelijk niet meer toereikend. De risico's zijn opnieuw beoordeeld en maakt dat het weerstandsvermogen op peil is gebracht.

De producten voor de deelnemers zijn ingedeeld in een basispakket (voor alle deelnemers) en een pluspakket. De kosten van deze plustaken (parkeren, leges, BAG) vallen buiten de kosten die door middel van de kostenverdeelsystematiek worden doorberekend en zijn voor de afnemende deelnemer. De gemeente Utrechtse Heuvelrug hanteert sinds 2025 een gedifferentieerd tarief voor de inzameling en verwerking van hun afval. Dit betreft een nieuw onderdeel van het pluspakket, welke financieel nog verder doorgerekend wordt voor deze gemeente (vast en variabel deel). De omgang met de groei van naheffingsbezwaren parkeren, onderdeel van pluspakket voor gemeente Utrecht, vraagt nog om definitieve afstemming in belang van de reguliere dienstverlening van het basispakket.

De BghU betreft één programma welke is onderverdeeld in vier kernprocessen, te weten Databeheer, Waardebepaling, Innen en Klantcontact. Daarnaast is het programma ondersteunende processen onderdeel van de begroting. Hieronder wordt toegelicht wat de plannen betreffen.

1.1.1 Kernproces Databeheer

Het proces databeheer is verantwoordelijk voor het vormen van een volledig, actueel en juist WOZ- en/of heffingsobject. Het doel is dat continu 99% van alle objecten in de administratie aanwezig is. Op basis van deze objecten worden, in combinatie met de juiste (niet) natuurlijke personen, de gecombineerde aanslagen en overige heffingen op aanslag gebracht.

De formatie staat voor dit proces de komende jaren onder druk doordat het gegevensbeheer voor zuiveringstechnologie en bijbehorende inspecties kwetsbaar is, doordat door stelselwijziging waterschappen meer formatie nodig is en doordat de uitstroom van pensionering op dit proces hoog is.

Wat willen we bereiken?

In het kernproces Databeheer, zijn de volgende activiteiten ondergebracht:

- Binnenkomende datastromen vanuit de landelijke voorzieningen en basisregistraties BAG, BRK, BRP, HR en LV-WOZ, de verwerking daarvan en het leggen van de verbanden ertussen;
- De gegevenslevering vanuit gemeenten voor alle leges, grafrechten, precario etc. en het verzorgen dat deze op aanslag komen;
- De gegevenslevering van derde partijen zoals waterleidingsbedrijven en het aanpassen van de grondslagen op basis van deze gegevens;
- Verwerken van informatie uit overige in- en externe datastromen zoals versturen van inlichtingenformulieren, constateringen door buitendienstmedewerkers, mutatiesignalering, meldingen van inwoners en ondernemers, bezwaar, ontheffingen en geautomatiseerde verminderingen, etc.;
- Het inmeten van WABO-meetverzoeken van de deelnemende BAG-gemeenten en de verwerking daarvan in de WOZ-administratie;
- De terugmeldingen richting landelijke voorzieningen of individuele gemeenten van afwijkingen in de basisregistraties;
- Het opleggen en verwerken van de uitval van alle gemeentelijke aanslagbiljetten;
- Het verwerken van de automatische verminderingen met betrekking tot deze aanslagen;
- Het opleggen van de naheffingsaanslagen parkeerbelastingen Utrecht;

- De uitgaande datastroom van de WOZ-waarden richting de LV-WOZ en het controleren en opwerken van de uitval van deze koppeling;
- Het actueel houden van GIS-kaarten en overig kaartmateriaal.

Doelstellingen Databeheer

In de begroting 2026 zijn de volgende doelstellingen opgenomen voor het kernproces databeheer:

Onderwerp	Doelstellingen 2026
Databeheer	
Beheer objecten (BAG, BRK)	• 99% van alle WOZ-objecten zijn in het belastingsysteem beschikbaar. Van deze objecten zijn alle gegevens actueel en met de juiste status aanwezig. • Alle gegevens die via landelijke voorzieningen of door andere stromen ontvangen worden zijn dagelijks/maandelijks verwerkt. • Alle bestaande achterstanden over oudere jaren zijn ingelopen en er is sprake van een normale werkvoorraad binnen het huidige belastingjaar.
Beheer Eigenaren (BRK)	• Alle WOZ-objecten kennen een eigenaar. De mutaties die dagelijks binnenkomen via de landelijke voorziening worden per omgaande verwerkt. • Maandelijks worden er koopinlichtingsformulieren verzonden om de toestand van het object ten tijde van de verkoop vast te leggen en het verkoopcijfer als basis te gebruiken voor een juiste WOZ-waardevaststelling
Beheer Gebruikers (NHR, BRP)	• 95% van alle WOZ- en heffingsobjecten kent een actuele gebruiker. • De BRP wordt dagelijks verwerkt en kent geen achterstanden. • De NHR is bij en niet-woningen zijn zoveel mogelijk voorzien van een actuele gebruiker. Alle objecten die op leegstand staan zijn administratief of ter plaatse gecontroleerd en staan terecht op leegstand. • Maandelijks worden naar aanleiding van gebruikersmutaties niet-woningen huurinlichtingen verstuurd om de objectkenmerken actueel te houden en de huurcijfers als basis voor de waardering te gebruiken. • Maandelijks worden naar aanleiding van verkopen van (niet)woning, koopinlichtingsformulieren verstuurd om de objectkenmerken actueel te houden en de verkoopcijfers als basis voor de waardering te gebruiken
Beheer Gebruik/ Verbruik	• Maandelijks worden alle aangeleverde waterverbruiksmutaties gekoppeld, gecontroleerd en verwerkt. Er zijn geen achterstanden in de verwerking. • De aangeleverde gegevens worden voor meer doeleinden gebruikt dan alleen de grondslagen, maar kunnen bijvoorbeeld ook gebruikt worden bij de controle van leegstaande woningen/bedrijven of afbakening van objecten.
Aanslagoplegging	• Maandelijks worden de gecombineerde aanslagen van alle gemeenten opgelegd; • Er zijn minimale achterstanden in het opleggen van aanslagen over oudere jaren (maximaal 2 belastingjaren); • De aanslagen met betrekking tot het pluspakket worden binnen de daarvoor gestelde termijn zoals vastgelegd in het uitvoerings-protocol opgelegd; • De verminderingen naar aanleiding van vertrek of verhuizing of overige reden van een belastingplichtige worden iedere twee weken verwerkt (automatische verminderingsrun). • De naheffingsaanslagen parkeren voor de gemeente Utrecht worden dagelijks verwerkt en verstuurd.

Kwaliteitsnormen Databeheer 2026

Zoals voorgenomen in het uitvoeringsprotocol.

Kwaliteitskenmerk	Doelstellingen 2026
Bestandsbeheer	
Bestanden dienen juist, actueel en volledig te zijn	• 99% van alle, in de belastingapplicatie aanwezige basisgegevens die noodzakelijk zijn voor het vaststellen van een juiste WOZ-waarde en aanslagbiljet, zijn volledig en correct.
Aanslagoplegging	
Aanslagen dienen juist, volledig en tijdig te worden opgesteld	• 95% van alle aanslagen worden in 1x goed opgelegd; • 95% van alle eigenaren en gebruikers hebben op 28 februari een WOZ-beschikking en aanslag ontvangen. • De overige 5% die betrekking hebben op het belastingjaar 2026 zijn eind maart verzonden. • Maandelijks worden er aanvullende gebruikersaanslagen verzonden die betrekking hebben op nieuwe gebruikers die zich in de loop van het jaar in het verzorgingsgebied vestigen; • De overige heffingen worden binnen de afgesproken termijn zoals vastgelegd in het uitvoeringsprotocol opgelegd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Dit proces betreft alle ontvangen interne en externe datastromen die leiden tot het ontstaan van een WOZ- en/of heffingsobject en die te voorzien van een WOZ-waarde als eindproduct de gecombineerde aanslag en beschikking oplevert. Dit is inclusief de heffingen van het waterschap en eventuele specifieke belastingen per gemeente (zoals riool-, afvalstoffenheffing en de hondenbelasting).

Dat betekent dat de output van dit proces een belangrijke bijdrage levert in de tijdigheid en kwaliteit van de data voor de rest van het belastingproces. Doordat steeds meer data worden ontvangen is de uitdaging om tijdig al deze informatie te controleren, te analyseren, te koppelen, te interpreteren en te verwerken. Omdat door verbeterde koppelingen met basisregistraties steeds meer wijzigingen (deels) geautomatiseerd verwerkt kunnen worden, zal de (volledigheids)controle en kwaliteitsbewaking van de data ook een steeds grotere rol gaan spelen. Hiervoor worden landelijke ontwikkelingen goed gemonitord en dan gaat het niet alleen om wettelijke aanpassingen, maar ook de mogelijkheden op andere gebieden zoals techniek en kennis. Hierdoor kan het mogelijk zijn om kwantiteit en kwaliteit van de processen te verbeteren.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Hiervoor is een aantal doelen geformuleerd dat eind 2025 gerealiseerd dient te zijn:

- Iedere medewerkers kent zijn eigen proces en uit te voeren werkzaamheden en de gevolgen daarvan voor de volgende stappen in het proces. Hij of zij beschikken over de juiste opleidingen en kent zijn rol in het totale WOZ-proces en richting de klantgroepen;
- Er is voldoende goed opgeleid personeel aanwezig om deze werkzaamheden uit te voeren;
- De processen en werkinstructies zijn duidelijk beschreven en worden continu gemonitord, bijgewerkt en zo nodig verbeterd;
- Ieder proces is ondergebracht bij een medewerker die procesverantwoordelijk is, dat wil niet zeggen dat hij deze werkzaamheden ook alleen moet uitvoeren maar deze houdt wel dagelijks toezicht op de voortgang, de kwaliteit en is in staat om het proces d.m.v. dashboards continu te volgen, te waarborgen en indien nodig te verbeteren;
- Er continu inzicht is in de voortgang van de werkzaamheden, uitval en kwaliteit van de uitvoering hiervan, de invoering van een plan-do-check-act cyclus;
- De werkzaamheden die ten grondslag liggen bij de procesbeschrijvingen en werkinstructies staan continu open voor verbeteringen en worden minimaal 1x per jaar gecontroleerd op uitvoering en kwaliteit door een onafhankelijk persoon binnen de organisatie;
- Dat de werkzaamheden binnen de WOZ-processen continu bij zijn (met uitzondering van een gezonde werkvoorraad).

De ontwikkelingen op het gebied van de Waterschapswet is met een jaar uitgesteld en ingangsdatum is nu gesteld op 1 januari 2026. Deze wijzigingen zullen gevolgen hebben voor de taakuitvoering rondom meet- en tabelbedrijven. Een van de vragen die openstaat is hoe in de nabije toekomst de bemonstering er uit gaat zien. Met HDSR worden afspraken gemaakt over de inrichting van het toekomstige proces en de onderlinge taakverdeling. Op basis van eerdere besluitvorming is uitbreiding van capaciteit gerealiseerd met de aanname van een tweede technoloog die naast werkzaamheden op het gebied van waterschapsheffingen ook gedeeltelijk wordt ingezet op de controle voor de grondslagen rioolheffing van de deelnemende gemeenten.

Structurele uitbreiding van capaciteit databeheer

Naar meer dan twee jaar werken met de nieuwe belastingsoftware en grotendeels verwerken van gegevens vanuit de conversie uitval en achterstanden, is gebleken dat de beschikbare reguliere capaciteit ontoereikend is om in goede kwaliteit te voorzien. Onderzocht is wat de impact is van de groei van het aantal objecten, van 192.000 bij oprichting naar inmiddels ruim 380.000 objecten en een jaarlijkse groei van zo'n 5.000 nieuwe (niet-)woningen. De bemensing is echter minimaal uitgebreid met 2 fte.
Op basis van evaluatie en inventarisatie van de taakomvang is uitbreiding van de capaciteit benodigd.
Eind dit jaar vervalt 2 fte tijdelijke formatie plaatsen, daarnaast wordt een senior medewerker gemist en wordt al lange tijd 3 fte ingehuurd op het reguliere proces. De ondercapaciteit komt hiermee op 6 fte. De verwachte jaarlijkse (meer)kosten worden geraamd op € 600.000,-

Wat mag het kosten?

Onderstaand kostenoverzicht laat de kosten voor het kernproces Databeheer zien. In dit totaaloverzicht zijn de lasten zoals die hierboven expliciet zijn genoemd, verwerkt. De personele lasten zijn toegerekend op basis van een inschatting van de uren per FTE die specifiek aan deze taak worden besteed, de overige kosten op basis van een directe koppeling aan de geleverde diensten in het kader van dit programma.

Begroting 2026						
Programma	**Overhead**	**Databeheer**	**Waardebepaling**	**Innen**	**Klantcontact**	**Totaal**
Rente en afschrijving	***97.520***	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Personele lasten (inclusief inhuur)	**4.272.188**	**2.967.064**	**2.996.022**	**2.345.416**	**1.723.999**	**14.304.689**
Lasten personeel in dienst	*4.272.188*	*2.967.064*	*2.796.384*	*2.345.416*	*1.723.999*	*14.105.051*
Inhuurlasten	-	-	*199.638*	-	-	*199.638*
Materiële lasten	**4.917.082**	**622.626**	**1.067.886**	**282.101**	**16.536**	**6.906.232**
ICT-transitie naar SaaS eenmalig	-	-	-	-	-	-
ICT-contractkosten jaarlijkse volume	*1.804.364*	*210.832*	*216.990*	*18.145*	*11.346*	*2.261.675*
Bedrijfsvoeringskosten	*3.112.718*	*411.794*	*26.896*	*263.956*	*5.191*	*3.820.556*
Proceskostenvergoeding WOZ	-	-	*824.000*	-	-	*824.000*
Onvoorzien	**5.000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5.000**
Totaal Lasten	**9.291.790**	**3.589.690**	**4.063.908**	**2.627.517**	**1.740.535**	**21.313.441**
Dwangbevelen	-	-	-	*1.854.000*	-	*1.854.000*
Overig	*55.000*	-	-	-	-	*55.000*
Totaal Baten	**55.000**	**-**	**-**	**1.854.000**	**-**	**1.909.000**

1.1.2 Kernproces Waardebepaling

Het kernproces Waardebepaling richt zich op de waardering van alle objecten en de uitvoering van de Wet WOZ. Dit resulteert in een waarde die de basis vormt voor de WOZ-beschikking. Met grote beleggers en woningbouwverenigingen is er veelal vooroverleg over de objectkenmerken en de waarden. De taxateurs geven ook advies over de WOZ-bezwaren naar aanleiding van de WOZ-beschikkingen. Ook de advisering en behandeling van het beroepenproces tot advisering van cassatiezaken behoort tot de werkzaamheden.
Het proces van de bezwaarafhandeling wordt daarbij sterk beïnvloed door de instroom van WOZ-bezwaren van de zogenaamde No Cure No Pay Bureaus (NCNP-bureaus). Per 1 januari 2025 is er nieuwe wetgeving met betrekking tot de proceskostenvergoeding. De effecten van deze nieuwe wetgeving worden hopelijk de komende jaren zichtbaar. De Waarderingskamer ziet toe op de kwaliteit van de uitvoering van het WOZ-proces.

Wat willen we bereiken?

1. We willen op termijn de beoordeling ‘Goed’ van de Waarderingskamer, voor alle procesonderdelen.
2. We hebben een efficiënte werkwijze ingericht om vanuit de WOZ-applicatie vanaf april maandelijks gericht huur- en koop inlichtingformulieren te versturen voor zowel woningen als niet-woningen.
3. We zorgen dat alle nieuwe procesbeschrijvingen in afstemming zijn met de interne beheersingsprotocollen van de Waarderingskamer.
4. We zorgen jaarlijks dat voor 1 oktober minimaal 70% en op 1 december 90% van de herwaardering woningen en niet woningen gereed is,
5. We zorgen jaarlijks dat voor 31 januari van het betreffende belastingjaar minimaal 98% van de herwaardering van woningen en niet woningen voor alle 9 gemeente gereed is en eind februari kan worden beschikt.
6. We maken steeds meer gebruik van innovatieve methoden en investeren in de kennisontwikkeling van medewerkers om onze werkprocessen nog efficiënter in te richten en uit te voeren.
7. We monitoren periodiek de voortgang van alle kernprocessen (PMA, herwaardering, bezwaar en beroep) op basis van werkelijke aantallen en realistische Kpi’s.
8. We implementeren in 2026 de nieuwe stijl taxatieverslag.

Kwaliteitsnormen Waardebepaling

Kwaliteitskenmerk	Doelstelling 2026
Waardebepaling (WOZ)	
Het op grond van de Waarderingskamer tijdig mogen beschikken	• Op 28 februari 2026 zijn 98% van alle objecten voorzien van een actuele waarde en kunnen worden beschikt. Het aantal geblokkeerde objecten is tot een minimum gereduceerd.
Afwikkeling WOZ-bezwaren	
Afhandeling van de WOZ-bezwaren binnen bepaalde termijnen	• 90% van alle bezwaren zijn voor 1 oktober gereed, de overige 10%, die in de loop van het jaar zijn binnengekomen, voor 31 december.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vernieuwd taxatieverslag woningen voor meer transparantie

Er wordt landelijk al enige tijd gesproken over de wenselijkheid om een uitgebreider WOZ-taxatieverslag voor woningen te gaan gebruiken. Door meer transparantie te bieden en ook een presentatievorm te kiezen met meer afbeeldingen kan naar verwachting een voor de belanghebbende meer overtuigende onderbouwing worden gegeven. Met deze extra transparantie wordt ernaar gestreefd dat de belanghebbende minder behoefte heeft om vragen te stellen en/of bezwaar te maken. Bij het ontwerp van het nieuwe taxatieverslag is geprobeerd om alle gegevens die als "op de zaak betrekking hebbende stukken" verstrekt moeten worden in een bezwaarprocedure direct in het taxatieverslag op te nemen. Verder is meer informatie opgenomen over de omgeving waarin de woning is gelegen en de marktontwikkelingen. Het vernieuwde taxatieverslag bevat veel meer dan de tot nu toe gebruikte taxatieverslagen ook foto's, grafieken, kaartjes etc.. Dat betekent dat het (massaal) vervaardigen van dit taxatieverslag andere functionaliteit vraagt van de gebruikte taxatie-applicatie. Het nieuwe taxatieverslag is verplicht voor het belastingjaar 2026. Voor een tijdige implementatie zullen met de softwareleveranciers van onze kernapplicaties hier in 2025 afspraken over worden gemaakt.

Voormeldingen

De nieuwe waarderingsapplicatie biedt de mogelijkheid om voormeldingen beschikbaar te stellen aan belanghebbenden van WOZ-objecten. Door middel van een voormelding kunnen de gegevens die voor de waardebepaling worden gebruikt inzichtelijk en controleerbaar worden gemaakt voor belanghebbenden. De controle van zowel primaire als secundaire objectkenmerken door belanghebbenden resulteert in betrouwbaardere en correcte taxaties. Ook kan hierdoor een bezwaarafname worden bewerkstelligd. Jaarlijks wordt 10% van alle eigenaren van particuliere woningen een (fysieke) uitnodigingsbrief gestuurd om in te loggen in het digitale portaal om hun gegevens te gaan inzien, zodat zij zich er een mening over

kunnen vormen en opmerkingen hierover kunnen maken. Deze aanpassingen worden (steekproefsgewijs) gecontroleerd en aangepast in de basisgegevens.
Het versturen, controleren en aanpassen van de terugmeldingen zal structureel in de begroting worden meegenomen. De kosten hiervan worden geschat op 50.000 euro maar leveren op de langere termijn een verbetering op van de kwaliteit van de belastingdata en vermindering van het aantal bezwaarschriften.
Een bezwarenanalyse zal aankomend jaar hierin duidelijkheid moeten verschaffen in welke gebieden de bezwaren tegen de secundaire objectkenmerken een groot aandeel hebben.

AI/AVM en Machine Learning

De waarderingsapplicatie is ingericht om, naast de traditionele modellen om te waarderen, ook te gaan werken met een controlewaarde. Dit betreft algemene basisgegevens die ook openbaar zijn, zoals bouwjaar vanuit de BAG, afstand openbaar vervoer, afstand winkelcentra etc.. In de toekomst zal dit van toegevoegde waarde kunnen zijn bij alle waarderingsprocessen zoals bij bezwaren als bij de permanente marktanalyse. Het spreekt voor zich dat onze taxateurs hiermee aan de slag gaan en dat onze organisatie hiervoor de middelen en financiën voor de opleiding beschikbaar zal stellen.

Bezwaarschriften WOZ

De komende jaren zullen de processen met betrekking van de WOZ-bezwaren nog meer geautomatiseerd gaan worden, met borging van de juridische kwaliteit. De eerste stappen zijn hier al in gezet voor wat betreft het geautomatiseerd versturen van ongegronde besluiten. Ook aan de voorkant van het bezwarenproces qua ontgrieven kunnen nog geautomatiseerde slagen gemaakt worden.

	2023		2024		Voorlopig 2025 t/m 1 maart	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Digitaal	10.527	41%	4.992	34,7%	1.534	76,7%
NCNP (gemachtigden)	12.910	51%	8.386	58,3%	370	18,5%
Schriftelijk (per post)	1.978	8%	1.012	7,0%	97	4,8%
Totaal	25.415		14.390		2.001	

Proceskostenvergoeding

De afgelopen 2 jaren laten een verschuiving zien van meer ingediende bezwaren door de NCNP-bureaus. Dit kost meer tijd in de bezwaarafhandeling doordat voor ieder object een hoorzitting moet worden georganiseerd. Daarnaast kost elke waardevermindering de organisatie ook proceskostenvergoeding. Per 1 januari 2025 is er nieuwe wetgeving proceskostenvergoeding. De komende jaren zal moeten blijken of dit effect gaat geven in het aantal ingediende bezwaarschriften door NCNP.

De bezwarenanalyse moet verder ontwikkeld worden en ingebed gaan worden in het primaire proces om zo bezwaren te voorkomen. Er wordt specifiek gekeken naar de ingediende grieven en de waarde-gebieden waar de meeste bezwaarschriften worden ingediend. Hiermee hopen we een slag te kunnen slaan om het aantal bezwaarschriften te gaan verminderen en reductie van de proceskosten.

Wat mag het kosten?

Onderstaand kostenoverzicht laat de kosten voor het kernproces Waardebepaling zien. In dit totaaloverzicht zijn de lasten zoals die hierboven expliciet zijn genoemd, verwerkt. De personele lasten zijn toegerekend op basis van een inschatting van de uren per FTE die specifiek aan deze taak worden besteed, de overige kosten op basis van een directe koppeling aan de geleverde diensten in het kader van dit programma. De kosten voor de proceskostenvergoeding WOZ zijn ook verantwoord onder het programma Waardebepaling.

Begroting 2026						
Programma	**Overhead**	**Databeheer**	**Waardebepaling**	**Innen**	**Klantcontact**	**Totaal**
Rente en afschrijving	***97.520***	**-**	**-**	**-**	**-**	***5.000***
Personele lasten (inclusief inhuur)	**4.272.188**	**2.967.064**	**2.996.022**	**2.345.416**	**1.723.999**	**14.304.689**
Lasten personeel in dienst	*4.272.188*	*2.967.064*	*2.796.384*	*2.345.416*	*1.723.999*	*14.105.051*
Inhuurlasten	-	-	*199.638*	-	-	*199.638*
Materiële lasten	**4.917.082**	**622.626**	**1.067.886**	**282.101**	**16.536**	**6.906.232**
ICT-transitie naar SaaS eenmalig	-	-	-	-	-	-
ICT-contractkosten jaarlijkse volume	*1.804.364*	*210.832*	*216.990*	*18.145*	*11.346*	*2.261.675*
Bedrijfsvoeringskosten	*3.112.718*	*411.794*	*26.896*	*263.956*	*5.191*	*3.820.556*
Proceskostenvergoeding WOZ	-	-	*824.000*	-	-	*824.000*
Onvoorzien	**5.000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5.000**
Totaal Lasten	**9.291.790**	**3.589.690**	**4.063.908**	**2.627.517**	**1.740.535**	**21.313.441**
Dwangbevelen	-	-	-	*1.854.000*	-	*1.854.000*
Overig	*55.000*	-	-	-	-	*55.000*
Totaal Baten	**55.000**	**-**	**-**	**1.854.000**	**-**	**1.909.000**

1.1.3 Kernproces Klantcontact

Binnen het kernproces Klantcontact worden werkzaamheden verricht die betrekking hebben op direct contact met de inwoner en de ondernemer. Denk hierbij aan het beantwoorden van vragen die via de telefoon worden gesteld. Daarnaast zijn onze inwoners ook welkom op kantoor aan het loket op de 2e verdieping. De binnengekomen post en de digitale contactformulieren worden verwerkt. Tevens worden de binnengekomen bezwaarschriften afgehandeld binnen de diverse clusters.

Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

Verbeteren (telefonische) bereikbaarheid.

Het verder optimaliseren van de verschillende kanalen. Een onderdeel hiervan is onze telefonie oplossing. De communicatie naar onze inwoners en ondernemers is begrijpelijk, zowel op de website als in onze brieven.

Procesoptimalisatie en kwaliteitsverbetering

Door procesoptimalisatie kunnen wij efficiënter werken. De basis hierbij is wat levert het op voor onze klant. Het zogenaamde lean principe. In kleine stapjes verbeteren en waarde toevoegen voor de klant (inwoner).

Verdere ontwikkeling medewerkers

Extern winnen is intern beginnen. Wij willen dat iedere medewerker ook ambassadeur is. Het Talenten traject dat BghU breed is doorlopen, is onderdeel van ons handelen. Opleiding om onze kennis up to date te houden.

Communicatie over de afdelingen heen verbeteren

BghU breed meer van elkaars handelen op de hoogte zijn. Op een gestructureerde wijze vastlegging van overleggen en deze op een centrale plaats beschikbaar stellen.

Meten is weten

Op basis van cijfers, sturen op achterstanden, werkvoorraden. Meer data gedreven werken.

Onderstaande tabel laat de doelstellingen voor het kernproces klantcontact. Deze zijn gebaseerd op het Uitvoeringsprotocol. De KPI's in het Uitvoeringsprotocol worden geëvalueerd en zullen aangepast worden. Hieronder staan de KPI uit het Uitvoeringsprotocol 2024 (en 2025) weergegeven.

Kwaliteitskenmerk	Doelstelling 2026
Communicatie (telefonisch)	
Op een vriendelijke en professionele wijze de klant te woord staan	• Binnen 60 seconden de telefoon opnemen • Maximaal 1x doorverbinden • Terugbelafspraak binnen twee werkdagen
Verzoek, bezwaar en beroepsschriften	
Afwikkelen binnen (wettelijke)gestelde termijnen	• Heffingsbezwaren binnen < 6 weken • Parkeren binnen < 6 weken

Wat gaan we daarvoor doen?

Versterken zelfredzaamheid

De filosofie blijft, digitaal waar mogelijk. In 2026 blijven we ons inzetten om meer inwoners gebruik te laten maken van de digitale kanalen. Denk hierbij aan het gebruiken van een automatische incasso voor gespreid betalen. Daarnaast biedt de automatisering ons mogelijkheden om de burger te sturen naar digitaal. Uiteraard blijven we ook persoonlijke mogelijkheden aanbieden waarop de burger met ons in contact kan komen.

Bereikbaarheid

Het verder optimaliseren van de verschillende kanalen. Een onderdeel hiervan is onze telefonieoplossing. In 2024 is deze geïmplementeerd. De doelstelling om continue te verbeteren wordt ondersteund door deze telefonieoplossing. Meten is weten, doordat we een breed scala aan rapportagemogelijkheden hebben, hebben we betere inzichten waarop geacteerd kan worden. Daarnaast biedt onze telefonieoplossing mogelijkheden om een roostermodule, afsprakenmodule, whatsapp en een klanttevredenheidsmodule toe te voegen. In 2023 en 2024 is er vanuit het verbeterplan incidenteel budget toegekend om de pieken in de telefonische bereikbaarheid op te vangen. Op basis van onze ervaringen en evaluatie, blijkt dat we structureel een flexibele schil nodig hebben, om ook in de toekomst de pieken op te kunnen vangen.

Communicatie naar inwoners en ondernemers

In 2026 ontvangen onze inwoners en ondernemers een vernieuwd aanslagbiljet wat meer visueel wordt ingestoken. De techniek om makkelijker contact te leggen met behulp van een QR-code blijven we toepassen en zullen we in alle onze schriftelijke contactmomenten met de inwoner zoveel mogelijk toepassen. We communiceren met onze inwoners en ondernemers in begrijpelijke taal op B1-niveau. Hiervoor hebben we communicatierichtlijnen opgesteld. Het kanaal dat 24/7 bereikbaar is, is onze website en met name het digitale loket Mijn BghU. Klanten kunnen op de website met een digitaal contactformulier ons 24/7 vragen stellen. Daarnaast bieden we de klant met behulp van een Chatbot op de website een extra contactkanaal
Vergelijkbaar met de aanpassing van de brieven maken we de website in taal toegankelijker (B1). De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) gaat naar verwachting per 01-01-2026 voor het grootste gedeelte in en regelt dat inwoners en ondernemers hun zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen. Hier zullen wij onze website verder voor inrichten.

Op locatie

Wij blijven voor vragen ook fysiek bereikbaar middels ons loket. Dit is dagelijks geopend voor inwoners en ondernemers die prijs stellen op fysiek contact. Daarnaast blijven we ook jaarlijks “BghU op locatie” organiseren bij onze deelnemers. Onze taxateurs zijn dan fysiek op locatie bij de deelnemers aanwezig om inwoners de gelegenheid te geven om vragen te stellen over de WOZ-waarde.

Blijvende ontwikkeling medewerkers

Aan de hand van de ontwikkelgesprekken is voor iedere medewerker bekend waar zijn of haar ontwikkelbehoefte ligt met eventueel de daar bijbehorende opleiding. In ons protocol Veilige Publieke Dienstverlening is vastgelegd hoe we met de veiligheid van onze medewerkers omgaan en hoe we een veilige werkomgeving creëren. Met de steeds mondiger worden burger is het ook belangrijk dat de medewerker hiervoor toegerust is. Hier horen ook vaardigheden bij als hoe om te gaan met agressie.

Procesoptimalisatie

Procesoptimalisatie blijft altijd van belang. Als basis voor onze processen is gekozen voor de processen van Landelijke Lokale Belastingprocessen (LLBP). Doel is het opstellen en verbeteren van generieke werkprocessen. Dit in samenwerking met onze softwareleverancier. Hierbij hoort ook de inzet van robotisering voor een aantal processen. Een eerste stap zal gezet worden voor bezwaarafhandeling parkeren. Daarnaast dragen we zorg voor een goede interne beheersing en grip op de kwaliteit.

Wat mag het kosten?

Onderstaand kostenoverzicht laat de kosten voor het kernproces klantcontact zien. De personele lasten zijn toegerekend op basis van een inschatting van de uren per FTE die specifiek aan deze taak worden besteed, de overige kosten op basis van een directe koppeling aan de geleverde diensten in het kader van dit programma.

Begroting 2026						
Programma	**Overhead**	**Databeheer**	**Waardebepaling**	**Innen**	**Klantcontact**	**Totaal**
Rente en afschrijving	***97.520***	**-**	**-**	**-**	**-**	***5.000***
Personele lasten (inclusief inhuur)	**4.272.188**	**2.967.064**	**2.996.022**	**2.345.416**	**1.723.999**	**14.304.689**
Lasten personeel in dienst	*4.272.188*	*2.967.064*	*2.796.384*	*2.345.416*	*1.723.999*	*14.105.051*
Inhuurlasten	-	-	*199.638*	-	-	*199.638*
Materiële lasten	**4.917.082**	**622.626**	**1.067.886**	**282.101**	**16.536**	**6.906.232**
ICT-transitie naar SaaS eenmalig	-	-	-	-	-	-
ICT-contractkosten jaarlijkse volume	*1.804.364*	*210.832*	*216.990*	*18.145*	*11.346*	*2.261.675*
Bedrijfsvoeringskosten	*3.112.718*	*411.794*	*26.896*	*263.956*	*5.191*	*3.820.556*
Proceskostenvergoeding WOZ	-	-	*824.000*	-	-	*824.000*
Onvoorzien	**5.000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5.000**
Totaal Lasten	**9.291.790**	**3.589.690**	**4.063.908**	**2.627.517**	**1.740.535**	**21.313.441**
Dwangbevelen	-	-	-	*1.854.000*	-	*1.854.000*
Overig	*55.000*	-	-	-	-	*55.000*
Totaal Baten	**55.000**	**-**	**-**	**1.854.000**	**-**	**1.909.000**

1.1.4 Kernproces Innen

Het team Innen houdt zich bezig met het innen van de belastinggelden middels betalingsregelingen, het afhandelen van kwijtscheldingsverzoeken, het aanmanen van klanten, met allerlei vormen van beslag, schuldsaneringen en faillissementen en met het voorbereiden van de dossiers voor de deurwaarders. Tevens houdt men zich bezig met het verwerken van betalingen. Zowel de binnendienst als de deurwaarders zetten bij de tenuitvoerlegging (de laatste handeling om tot inning van de belastinggelden te komen) zwaar in op contact met de belanghebbenden.

Vroegtijdig in contact te komen met de belanghebbende geeft ons inzicht in de schuldenpositie. Hierdoor kunnen we beter inspelen op de situatie. Sociaal invorderen en persoonlijk contact met de klant zal moeten leiden tot een verbetering van de schuldenpositie van de belanghebbenden. Tevens is er contact met de sociaal raadslieden van de diverse gemeenten. Er worden voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd.

Wat willen we bereiken?

Onderstaande tabel laat de doelstellingen voor het kernproces Innen. Deze zijn gebaseerd op het Uitvoeringsprotocol. De KPI's in het Uitvoeringsprotocol worden geëvalueerd en zullen aangepast worden. Hieronder staan de KPI uit het Uitvoeringsprotocol 2024 weergegeven.

Kwaliteitskenmerk	Doelstelling 2026
Betalingsverwerking	
Tijdige verwerking binnengekomen betalingen	• 95% van de binnengekomen betalingen zijn binnen 7 dagen verwerkt, de overige 5% binnen 1 maand.
Invorderingsmaatregelen	
Volledige betaling van de belastingaanslagen	• < 3% van de vorderingen ouder dan 1 jaar • < 1% van de vorderingen ouder dan 18 maanden • < 0,01 ouder dan 3 jaar
Kwijtschelding	
Aanvragen kwijtschelding	• Afwikkelen binnen 8 weken

Wat gaan we daarvoor doen?

Het team Innen en team Klantcontact vormen samen het team Dienstverlening en worden gezamenlijk aangestuurd. De toelichting die bij het team Klantcontact staat, is ook van toepassing voor het team Innen. Hieronder staan de aanvullingen die specifiek op het team Innen van toepassing zijn.

Procesoptimalisatie

In 2026 worden de processen voor Innen verder geoptimaliseerd. Hieronder valt onder andere ook het proces kwijtschelding. Bij dit proces maken wij gebruik van het Inlichtingenbureau. Hiermee wordt efficiency behaald. De procesoptimalisatie bij kwijtschelding is vooral behaald door de workflow in onze belastingapplicatie Gouw aan te passen. Bij de opvraag van informatie is het proces zo ingericht dat als er de belastingschuldige documenten aanbiedt, we het meteen kunnen oppakken. En als na opvraag van gegevens de documenten niet worden aangeleverd, we geautomatiseerd herinneringen kunnen versturen om alsnog de gevraagde informatie te leveren. Eerder in het proces, zodat de aanvraag kwijtschelding nog vers in het geheugen van de aanvrager zit.

De procesoptimalisatie van de processen van de deurwaarders. De kern hiervan ligt op het beter laten aansluiten van de processen binnendienst op de processen van de buitendienst. Zodat het sociaal invorderen goed kan plaatsvinden (eerder signalen van problemen worden opgepikt). Ook hier speelt de belastingapplicatie een grote rol om efficiency te behalen door het bouwen van een goede workflow,

bijvoorbeeld standaard herinneringen in te bouwen voor rappel acties en met vast briefsjablonen te werken. Hand in hand met de procesoptimalisatie is de interne controle die wordt uitgevoerd. Waar liggen de grootste risico's in het proces en wat zijn onze beheersmaatregelen.

Sinds 2025 werken naast de inzet van onze eigen deurwaarders met een nieuwe externe partij. Uit de aanbesteding is de Landelijke Associatie van Gerechtsdeurwaarders (LAVG) gekomen. Zij zijn vooral werkzaam in het buitengebied. LAVG is een partij waarbij efficiency en sociaal invorderen hand in hand gaan.

Blijvende ontwikkeling medewerkers

Doordat medewerkers op het gehele proces inzetbaar zijn, betekent dit ook dat de kennis en vaardigheden op een breder vlak ontwikkeld moeten worden. Hiervoor wordt ingezet op opleiding. Voor de medewerkers van het team Innen geldt dat zij fysiek in contact komen met de inwoners. Dit geldt specifiek voor de deurwaarders en de medewerkers aan het loket. Zij kunnen te maken hebben met normoverschrijdend gedrag. Voorop staat de veiligheid van onze medewerkers, we handelen hierbij conform het protocol Veilige Publieke Dienstverlening en zullen jaarlijks inzetten op trainingen hoe om te gaan met normoverschrijdend gedrag.

Wat mag het kosten?

Onderstaand kostenoverzicht laat de kosten voor het kernproces Innen zien. De personele lasten zijn toegerekend op basis van een inschatting van de uren per FTE die specifiek aan deze taak worden besteed, de overige kosten op basis van een directe koppeling aan de geleverde diensten in het kader van dit programma.

Begroting 2026						
Programma	**Overhead**	**Databeheer**	**Waardebepaling**	**Innen**	**Klantcontact**	**Totaal**
Rente en afschrijving	***97.520***	**-**	**-**	**-**	**-**	***824.000***
Personele lasten (inclusief inhuur)	**4.272.188**	**2.967.064**	**2.996.022**	**2.345.416**	**1.723.999**	**14.304.689**
Lasten personeel in dienst	*4.272.188*	*2.967.064*	*2.796.384*	*2.345.416*	*1.723.999*	*14.105.051*
Inhuurlasten	-	-	*199.638*	-	-	*199.638*
Materiële lasten	**4.917.082**	**622.626**	**1.067.886**	**282.101**	**16.536**	**6.906.232**
ICT-transitie naar SaaS eenmalig	-	-	-	-	-	-
ICT-contractkosten jaarlijkse volume	*1.804.364*	*210.832*	*216.990*	*18.145*	*11.346*	*2.261.675*
Bedrijfsvoeringskosten	*3.112.718*	*411.794*	*26.896*	*263.956*	*5.191*	*3.820.556*
Proceskostenvergoeding WOZ	-	-	*824.000*	-	-	*824.000*
Onvoorzien	**5.000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5.000**
Totaal Lasten	**9.291.790**	**3.589.690**	**4.063.908**	**2.627.517**	**1.740.535**	**21.313.441**
Dwangbevelen	-	-	-	*1.854.000*	-	*1.854.000*
Overig	*55.000*	-	-	-	-	*55.000*
Totaal Baten	**55.000**	**-**	**-**	**1.854.000**	**-**	**1.909.000**

1.1.5 Overhead

De ondersteunende processen hebben als doelstelling het adviseren, ondersteunen en ontzorgen van de deelnemers rond het belastingproces. Hierdoor zijn de deelnemers in staat om rechtsgeldige belastingverordeningen en -tarieven vast te stellen en zijn zij “verzekerd” van de geraamde belastingopbrengsten. Daarnaast vallen hier de ondersteunende activiteiten onder ten behoeve van het primaire proces.

De directie, de staf en alle overige ondersteunende activiteiten voor het primaire proces zijn binnen dit onderdeel ondergebracht. Hieronder vallen de taken met betrekking tot de interne bedrijfsvoering, de interne controlewerkzaamheden, de financiële administratie, de informatie en communicatietechnologie, communicatie en de HRM-werkzaamheden.

Wat willen we bereiken?

Binnen het programma overhead zijn er voor BghU de volgende doelstellingen

- Kantoorautomatisering en -inrichting passend bij hybride werkvorm (deels thuis, deels kantoor, videobel mogelijkheden, flexibele kantoorindeling voor diverse werkvormen en -groepen).
- Klachtenbehandeling, klachten naar tevredenheid af te handelen.
- Optimale communicatie uitingen, conform geldende overheidsuitgangspunten.
- Regievoering, optimale ambtelijke belastingsamenwerking voor de taakuitvoering
- Periodiek voortgang rapporteren belastingopbrengsten en inzichten in voortgang, zo veel mogelijk verder geautomatiseerde uitwisseling.
- Juridische ondersteuning bieden aan de deelnemers en intern.
- Gevraagd of ongevraagd de informatievoorziening continu gebruiksvriendelijk, efficiënt, effectief en veilig faciliteren voor BghU en haar klanten.
- Uitvoering geven aan de vereisten van de AVG, de Cbw en BIO2 en bijbehorend managementsysteem.
- Efficiënte en tijdige invulling P&C-cyclus, interne beheersing verder ontwikkelen, duidelijke afspraken met de accountant over de te verwachte workload en eigen rol in de rechtmatigheid aantonen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2026 worden de volgende activiteiten ontwikkeld.

- Informatievoorziening: planvorming ten behoeve van verdere cloud-integratie
- Klachtenbehandeling: verbeterpunten voorgaande jaar destilleren en toepassen
- Communicatie: op basis van een communicatiebeleidsplan diverse activiteiten ondernemen
- Regievoering: organisatie en regielijn samen invulling geven aan optimale afstemming voor de taakuitvoering. Verder additionele vragen buiten het Uitvoeringsprotocol om centraal coördineren en mogelijke aanvullende afspraken over maken.
- Conform het Uitvoeringsprotocol worden drie voortgangsrapportages per jaar aangeboden op afgesproken data, over de belastingopbrengsten per deelnemer.
- Juridische ondersteuning: behandelen beroepsprocedures, redigeren verordeningen, interne en externe advisering, kennisoverdrachten ondersteunen primaire processen. Mede als gevolg van het toenemende aantal beroepsprocedures de juridische administratieve ondersteuning op peil houden.
- Informatiebeveiliging en gegevensbescherming: toereikende capaciteit voor de vakkundige inzet van de Functionaris Gegevensbescherming, Privacy Officer en CISO om als organisatie aan de geldende eisen zelfstandig te kunnen voldoen.
- Interne beheersing, KPI's voor de processturing en verbeteringen doorvoeren. Verder goede afstemming met de accountant over de rolverdeling t.b.v. aantonen rechtmatigheid en over de mate van interim-controles met steekproeven.
- Huisvesting (SLA), meeliften met de gehele herhuisvesting 3.0 van het stadskantoor, enige herinrichting, en verduurzaming door vervanging van armaturen, conform planning van gemeente Utrecht.

Wat mag het kosten?

Onderstaand kostenoverzicht laat de kosten voor de Overhead zien. De personele lasten zijn toegerekend op basis van een inschatting van de uren per FTE die specifiek aan deze taak worden besteed, de overige kosten op basis van een directe koppeling aan de geleverde diensten in het kader van dit programma. In de personele lasten is het totale inhuurbudget van de organisatie opgenomen, evenals een stelpost voor reiskosten en overige personele lasten. Ook zijn alle ICT-contracten die niet rechtstreeks toe te rekenen zijn aan een programma hierin opgenomen. De herhuisvestingskosten worden verwerkt in de SLA.

Begroting 2026						
Programma	**Overhead**	**Databeheer**	**Waardebepaling**	**Innen**	**Klantcontact**	**Totaal**
Rente en afschrijving	***97.520***	**-**	**-**	**-**	**-**	***97.520***
Personele lasten (inclusief inhuur)	**4.272.188**	**2.967.064**	**2.996.022**	**2.345.416**	**1.723.999**	**14.304.689**
Lasten personeel in dienst	*4.272.188*	*2.967.064*	*2.796.384*	*2.345.416*	*1.723.999*	*14.105.051*
Inhuurlasten	-	-	*199.638*	-	-	*199.638*
Materiële lasten	**4.917.082**	**622.626**	**1.067.886**	**282.101**	**16.536**	**6.906.232**
ICT-transitie naar SaaS eenmalig	-	-	-	-	-	-
ICT-contractkosten jaarlijkse volume	*1.804.364*	*210.832*	*216.990*	*18.145*	*11.346*	*2.261.675*
Bedrijfsvoeringskosten	*3.112.718*	*411.794*	*26.896*	*263.956*	*5.191*	*3.820.556*
Proceskostenvergoeding WOZ	-	-	*824.000*	-	-	*824.000*
Onvoorzien	**5.000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5.000**
Totaal Lasten	**9.291.790**	**3.589.690**	**4.063.908**	**2.627.517**	**1.740.535**	**21.313.441**
Dwangbevelen	-	-	-	*1.854.000*	-	*1.854.000*
Overig	*55.000*	-	-	-	-	*55.000*
Totaal Baten	**55.000**	**-**	**-**	**1.854.000**	**-**	**1.909.000**

1.1.6 BghU Activiteiten

BghU voert voor haar deelnemers in 2026 en de daaropvolgende jaren naar verwachting de activiteiten uit zoals die in de tabel hieronder staan beschreven.

Basispakket Belastingen BghU										
Belastingsoort	HDSR	Bunnik	De Bilt	Houten	Lopik	Nieuwegein	Stichtse Vecht	Utrecht	Utrechtse Heuvelrug	Zeist
Onroerende Zaakbelasting(OZB)		V	V	V	V	V	V	V	V	V
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten						V	V			
Rioolheffingen		V	V	V	V	V	V	V	V	V
Afvalstoffenheffing		V	V	V	V	V	V	V	V	V
Reinigingsrecht			V						V	
Hondenbelasting			V		V			V	V	
Toeristenbelasting		V	V	V	V	V	V	V	V	V
Forensenbelasting			V				V		V	
Precariobelasting					V	V	V	V		V
Bedrijven Investeringszone (BIZ)							V	V	V	
Watersysteemheffing gebouwd en ongebouwd	V									
Watersysteemheffing Ingezetene	V									
Verontreinigingsheffing	V									
Zuiveringsheffing	V									
Oppervlaktemeting WOZ/BAG		V	V	V	V	V	V	V	V	V
Uitvoering wet WOZ		V	V	V	V	V	V	V	V	V
uspakket Belastingen en Aanverwanten BghU										
Belastingsoort	HDSR	Bunnik	De Bilt	Houten	Lopik	Nieuwegein	Stichtse Vecht	Utrecht	Utrechtse Heuvelrug	Zeist
Parkeerbelasting								V		
Diftar									V*	
Begraaf en Grafrechten		V							V	V
Reclamebelasting			V							V
Heffing en invordering Leges (APV/Omgevingsvergunning publiek en privaat)		V							V	V
Invordering leges vanaf dwangbevel			V					V		
Leges, bezwaar en beroep		V	V		V			V	V	V
Marktgelden									V	V
BAG-administratief					V					
BAG-geometrie					V					

Gemeente Lopik overweegt de invoering van een woonforensenbelasting per 1-1-2026
Gemeente UHR hanteert sinds 2025 Diftar, zie ook 1.1.

Geraamde belastingopbrengsten 2025

Begrotingsbedragen	HDSR	Bunnik	De Bilt	Houten	Lopik	Nieuwegein	Stichtse Vecht	Utrecht	Utrechtse Heuvelrug	Zeist	Totaal
Bron	Opgave	Opgave	PBG	Opgave	PBG	Opgave	PBG	Opgave	Nt.Lok.Heff.	Opgave	
Belastingjaar	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2025	
Basispakket											
Belastingsoort											
Onroerende zaak belasting (OZB)		€ 7.076	€ 14.692	€ 15.635	€ 4.065	€ 23.831	€ 15.387	€ 211.723	€ 15.670	€ 16.562	€ 324.641
Roerende zaakbelasting						€ 12	€ 84				€ 96
Rioolheffing		€ 2.138	€ 5.094	€ 4.009	€ 2.036	€ 6.090	€ 8.465	€ 51.205	€ 8.413	€ 6.199	€ 93.649
Afvalstoffenheffing/Reinigingsrecht		€ 2.592	€ 6.145	€ 6.522	€ 1.749	€ 10.344	€ 11.806	€ 65.545	€ 7.406	€ 10.207	€ 122.316
Hondenbelasting			*nnb*		€ 84			€ 993	€ 226		€ 1.303
Toeristenbelasting/Forensenbelasting		€ 283	*nnb*	€ 253	€ 55	€ 64	€ 770	€ 8.012	€ 2.766	€ 46.200	€ 58.403
Precariobelasting					€ 16	€ 155	€ 112	€ 856		€ 162	€ 1.301
Bedrijven investeringszone							nnb	€ 156	*€ 158*		€ 314
Watersysteemheffing	€ 95.344										€ 95.344
Verontreingingsheffing	€ 205										€ 205
Zuiveringsheffing	€ 75.171										€ 75.171
Pluspakket											
Belastingsoort											
Parkeerbelasting								€ 8.969			€ 8.969
Begraaf -en crematierechten		*€ 31*							€ 1.329		€ 1.360
Lijkbezorgingsrechten										€ 2.073	€ 2.073
Reclamebelasting			*nnb*							€ 200	€ 200
Heffing leges		*€ 113*							€ 1.883	€ 4.109	€ 6.105
Marktgelden									€ 67	€ 74	€ 141
	€ 170.720	**€ 12.233**	**€ 25.931**	**€ 26.419**	**€ 8.005**	**€ 40.496**	**€ 36.624**	**€ 347.459**	**€ 37.918**	**€ 85.786**	**€ 791.591**

1.2 Paragrafen

1.2.1 Lokale heffingen

De uitvoering van het belastingproces (waarderen, heffen, innen en klantcontact) van iedere deelnemer valt onder de verantwoordelijkheid van BghU. De deelnemers zijn verantwoordelijk voor het bepalen van de te heffen belastingen, het vaststellen van verordeningen, tarieven en de kwijtscheldingsnormen. Kortom, het aangaan van de belastingsamenwerking heeft geen gevolgen voor de beleidsvrijheid van de deelnemers. Iedere deelnemer overhandigt jaarlijks een begroting waarin zij vermeldt welke belastingen (inclusief tarieven) er moeten/mogen worden geheven in de desbetreffende regio.

BghU geniet jaarlijks inkomsten ter compensatie van de gerealiseerde vervolgingskosten. Vervolgingskosten ontstaan op het moment dat een belastingplichtige geen gehoor geeft aan de (door middel van een aanslag) opgelegde betalingsverplichting. Hier worden onder andere kosten die gepaard gaan met het verzenden van aanmaningen, dwangbevelen en overige gerechtelijke activiteiten verstaan. De lasten die gepaard gaan met de diverse invorderingstrajecten worden door de desbetreffende deelnemer financieel gecompenseerd. In de meerjarenbegroting is € 1,85 miljoen als begroot bedrag opgenomen, op basis van het rekeningresultaat 2024.

1.2.2 Weerstandsvermogen & risicomanagement

BghU kent een nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement waarin de aanpak en het beheersen van risico's binnen BghU is vormgegeven. Jaarlijks maakt BghU in het kader daarvan bij het opstellen van de begroting een risico-inschatting. Onderstaand is de financiële vertaling van die risico-inschatting voor de begroting 2026 weergegeven. Het risicoprofiel borduurt voort op eerder geconstateerde en geïnventariseerde risico's. Het benodigde weerstandsvermogen op basis van deze inschatting bedraagt € 307.500. In de specifieke ontwikkeling rondom de proceskosten is aandacht voor het risico van de stijging van de proceskostenvergoeding per individueel geval.

Berekening weerstandsvermogen in relatie tot de BghU voor begroting 2026

	Risicotypering	Netto risico	Netto-risico (toelichting)	Kans	Restrisico 2024
1.	Reparatie foutief kohier i.v.m. verkeerde gegevens	€ 500.000	50% meerwerk door slechte kwaliteit van uitbestede diensten.	10%	€ 50.000
2	Verduistering incasso/misbruik financiële middelen	€ 50.000	Sommige medewerkers, met name deurwaarders, komen nog in aanraking met contant geld. Risico ongewijzigd voor 2024.	25%	€ 12.500
3.	Maximale boete bij datalekken	€ 300.000	BghU heeft een goed ingebed plan hoe om te gaan met een datalek, daarnaast wordt steeds meer kennis en ervaring opgebouwd.	20%	€ 60.000
4.	Onvoorziene kosten door extra benodigde capaciteit bezwaarinstroom in relatie tot kritieke deadlines	€ 400.000	Afhankelijk van mate waarin instroom NCNP zich stabiliseert en afhankelijk van optimalisatieslagen afhandelingsproces	40%	€ 160.000
5.	Uitval systemen	€ 250.000	Risico op langdurige hersteltijd en/of verlies van data	10%	€ 25.000
			Benodigd weerstandsvermogen		**€ 307.500**

Daaraan koppelt BghU een beschikbaar weerstandsvermogen, ook wel de weerstandscapaciteit genoemd. Deze weerstandscapaciteit wordt in 2026 gevormd door de vrij beschikbare algemene reserve. De vrije algemene reserve bedraagt bij totstandkoming van de begroting 2026 € 480.870.

De bestemmingsreserves behoren niet tot de weerstandscapaciteit: deze middelen zijn, zonder verdere besluitvorming, niet direct beschikbaar om risico's in de bedrijfsvoering af te dekken. Daarnaast staan er (meerjarige) afspraken tegenover.

Weerstandsratio's
De weerstandsratio is te berekenen door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door het benodigde weerstandsvermogen op basis van de risico-inschatting. Hieronder is het verloop van de ratio vanaf 2021 weergeven.

Jaar	Beschikbare weerstandscapaciteit	Benodigd weerstandsvermogen	Weerstandsratio
2021	€ 206.000	€ 500.000	0,41
2022	€ 480.870	€ 457.500	1,05
2023	€ 480.870	€ 420.000	1,14
2024	€ 480.870	€ 437.500	1,10
2025	€ 480.870	€ 287.500	1,67
2026	€ 480.870	€ 307.500	1,56

Weerstandsratio's klassen		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	Ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

Indicatoren meerjarig

Financiele kengetallen	2023	2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Netto schuldquote	-19,53%	-4,26%	-5,80%	-5,17%	-4,62%	-4,10%	-3,61%
Solvabiliteitsratio	*21,93%*	*9,86%*	*9,88%*	*9,35%*	*8,31%*	*7,24%*	*6,15%*
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	5,69%	-7,25%	-0,44%	-0,43%	-0,42%	-0,41%	-0,40%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bovenstaande indicatoren volgen uit het meerjarenbeeld dat momenteel voorligt. Uitgangspunten hierbij is de huidige balansposities per ultimo 2024.

1.2.3 Economische categorieën exploitatiebegroting

	Overhead	Databeheer	Waardebepaling	Klantcontact	Innen	
	Bedrag	Verdeling	Bedrag	Verdeling	Bedrag	Verdeling	Bedrag	Verdeling	Bedrag	Totaal
Baten en lasten begroting 2026	€ 9.236.790		€ 3.589.690		€ 4.063.908		€ 1.740.535		€ 773.517	**€ 19.404.441**
Percentage aandeel in overhead obv FTE		32,0%		24,1%		19,0%		24,9%		**100,0%**
Doorberekening Overhead	€ -9.236.790		€ 2.958.686		€ 2.227.906		€ 1.751.163		€ 2.299.036	**€ -**
Totaal te verdelen over taakvelden	€ -		€ 6.548.376		€ 6.291.814		€ 3.491.698		€ 3.072.553	**€ 19.404.441**

		Databeheer	Waardebepaling	Klantcontact	Innen	
Taakveld	Taakveldomschrijving	Toerekening	Bedrag	Toerekening	Bedrag	Toerekening	Bedrag	Toerekening	Bedrag	Totaal
Taakveld 0.2	Burgerzaken	0,00%	€ -			0,00%	€ -	0,00%	€ -	€ -
Taakveld 0.61	OZB woningen	16,79%	€ 1.099.472	93,08%	€ 5.856.420	11,60%	€ 405.037	11,48%	€ 352.729	€ 7.713.659
Taakveld 0.62	OZB niet-woningen	2,40%	€ 157.161	6,92%	€ 435.394	1,47%	€ 51.328	1,45%	€ 44.552	€ 688.435
Taakveld 0.63	Parkeerbelasting	10,54%	€ 690.199			34,08%	€ 1.189.971	34,47%	€ 1.059.109	€ 2.939.279
Taakveld 0.64	Overige belastingen	41,26%	€ 2.701.860			34,53%	€ 1.205.683	34,35%	€ 1.055.422	€ 4.962.965
Taakveld 1.1	Crisisb. & Brandweer	0,00%	€ -			0,00%	€ -	0,00%	€ -	€ -
Taakveld 1.2	Openbare Orde	0,01%	€ 655			0,03%	€ 1.048	0,06%	€ 1.844	€ 3.546
Taakveld 2.1	Verkeer en vervoer	0,00%	€ -			0,01%	€ 349	0,01%	€ 307	€ 656
Taakveld 2.2	Parkeren	0,01%	€ 655			0,02%	€ 698	0,02%	€ 615	€ 1.968
Taakveld 2.3	Recreatieve havens	0,00%	€ -			0,00%	€ -	0,00%	€ -	€ -
Taakveld 3.3	Bedrijfsloket en regel.	0,02%	€ 1.310			0,10%	€ 3.492	0,11%	€ 3.380	€ 8.181
Taakveld 3.4	Economische promotie	0,12%	€ 7.858			0,20%	€ 6.983	0,19%	€ 5.838	€ 20.679
Taakveld 7.2	Riolering	16,89%	€ 1.106.021			8,95%	€ 312.507	8,90%	€ 273.457	€ 1.691.985
Taakveld 7.3	Afval	10,85%	€ 710.499			8,62%	€ 300.984	8,57%	€ 263.318	€ 1.274.801
Taakveld 7.5	Begraafplaatsen & Crem.	0,06%	€ 3.929			0,20%	€ 6.983	0,19%	€ 5.838	€ 16.750
Taakveld 8.3	Wonen en Bouwen	1,05%	€ 68.758			0,19%	€ 6.634	0,20%	€ 6.145	€ 81.537
	Totaal	100,00%	€ 6.548.376	100,00%	€ 6.291.814	100,00%	€ 3.491.698	100,00%	€ 3.072.553	€ 19.404.441

1.2.3 Kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen bestaan uit de investeringen in de ICT. Deze activa wordt met ingang van 2025 in 5 jaar afgeschreven. De afschrijvingslasten worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve Vaste Activa. Naast de rentelasten zijn in de exploitatie de onderhoudskosten voorzien.

1.2.4 Financiering

BghU mag alleen gelden aantrekken voor haar uitvoeringstaak. Dit betekent dat alleen geld wordt aangetrokken voor activiteiten die door het bestuur zijn goedgekeurd. Er vindt geen uitzetting van gelden plaats en er wordt ook geen gebruik gemaakt van financiële instrumenten (derivaten, opties en dergelijke). BghU is bij het aantrekken van vreemd (kort en lang) vermogen gehouden aan de financieringsvoorschriften zoals die zijn vastgesteld in de "Wet Financiering decentrale overheden" (Wet Fido). BghU dient te voldoen aan de wettelijke kasgeldlimiet en renterisiconorm.

Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden zijn decentrale overheden verplicht hun overtollige liquide middelen aan te houden in 's Rijksschatkist (verplicht schatkistbankieren). Schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat geld en vermogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist mogen worden aangehouden.

Schatkistbankieren

Het naleven van de BBV betekent onder andere dat een organisatie bij het aantrekken van vreemd (kort en lang) vermogen gebonden is aan de financierings-voorschriften zoals die zijn vastgesteld in de "Wet Financiering decentrale overheden". BghU is dan ook verplicht om gebruik te maken van het schatkistbankieren. Schatkistbankieren houdt in dat instellingen hun liquide middelen aanhouden bij het ministerie van Financiën. Door gebruik te maken van schatkistbankieren verlaat publiek geld de schatkist pas op het moment dat de middelen benodigd zijn voor de uitvoering van een publieke taak. Men hanteert hierbij wel drempelbedrag. Het drempelbedrag is een gemiddelde per kwartaal. Het drempelbedrag is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat een organisatie gemiddeld buiten de schatkist mag houden. De drempel is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen met een onder drempel van € 1 miljoen. BghU confirmeert zich daarom aan de onderdrempel van € 1 miljoen. Door de ING-bank wordt de bankrekening van BghU dagelijks gecorrigeerd.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft de grens aan tot welk bedrag lagere overheden hun activiteiten met kort geld mogen financieren. Gemeenschappelijke regelingen mogen 8,2% van het begrotingstotaal financieren met kort geld. BghU heeft juridisch de mogelijkheid dit bedrag te lenen in een zogenaamde "kortgeld constructie". Daar wordt geen gebruik van gemaakt en de verwachting is dat dit in de komende jaren zo blijft.

Liquiditeitspositie

Met de deelnemende partijen is overeengekomen dat iedere deelnemer bij aanvang van een kwartaal vijfentwintig procent van de jaarlijkse bijdrage voldoet. Mocht BghU onverhoopt middelen tekortkomen, dan beschikt BghU over een rekening courant krediet van € 3.000.000 bij de huisbank.

1.2.5 Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering benoemt BghU de belangrijkste ontwikkelingen in het kader van haar bedrijfsvoering. De ontwikkelingen die BghU hier weergeeft, vloeien grotendeels voort uit eerder gemelde voornemens uit de Kadernota 2025-2028.

Informatievoorziening

2026 en de jaren erna zullen in het teken blijven staan van verdere optimalisatie van de werkprocessen in de huidige kernapplicaties. Hiermee is reeds in 2024 gestart. Het verbeteren van de interne beheersing en het integraal (functioneel) ontwerpen en implementeren van architectuur, efficiënte businessprocessen, voortgangsrapportages, kwaliteitsonderzoeken en managementdashboards vanuit informatiemanagement, functioneel beheer en data-analyse, is hierbij leidend. Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van de nieuwe infrastructuur voor business intelligence (BI) die in 2025 is geïmplementeerd. Doorontwikkeling van het BI-platform is een continu proces met als stip op de horizon een organisatiebreed dataplatform, waarop blijvend zal worden gebouwd om aan de steeds veranderende en groeiende informatiebehoefte van de organisatie te kunnen voldoen. Het voortdurend op peil houden van het kennisniveau van de betrokken medewerkers van Informatievoorziening speelt hierbij een sleutelrol.

In 2025 is de initiële looptijd van de overeenkomsten van de kernapplicaties binnen het applicatielandschap van rechtswege verlopen. De overeenkomsten zijn verlengd conform de gemaakte afspraken. In 2026 zal verdere evaluatie van deze overeenkomsten plaatsvinden. BghU heeft in zijn aanbestedingen in alle gevallen gekozen voor een driejarig contract met een optie om zeven maal één jaar te verlengen. Mocht er een reden zijn om een applicatie te vervangen of een gedeelte van de software te wijzigen, zal dit uit de evaluatie moeten blijken. Hierbij zullen ook voortschrijdend inzicht en markt- of wettelijke ontwikkelingen een rol spelen.

Voor de verwerking van de toenemende (geautomatiseerde) datastromen en optimalisatie van de processen is BghU in 2025 gestart met meerdere pilots robotisering (‘zgn. RPA’, Robotic Process Automation). Hierbij wordt binnen processen gekeken of repetitieve handelingen door middel van software geautomatiseerd kunnen worden. Wanneer de pilots succesvol zijn en de efficiencyverbetering is aangetoond, zal vanaf 2026 de RPA breder worden ingezet. Dit betekent dat de beschikbare licenties zullen worden uitgebreid en een nadere impuls zal worden gegeven aan opleiding en begeleiding.
Vanuit Informatievoorziening zal een beleidskader worden gefaciliteerd t.b.v. het onderzoek en de toetsing (ethisch/juridisch) van potentiële integratie van artificial intelligence, zodat een afgebakende, gecontroleerde en centraal-gecoördineerde pilot tot de mogelijkheden behoort.

BghU wil het gebruik van beeldmateriaal en geo-informatie (o.a. kaartlagen) verder optimaliseren voor organisatiebreed gebruik ten behoeve van de verbetering van de dienstverlening. Om het beeldmateriaal en de geo-informatie efficiënt ter beschikking te stellen, direct aan alle gebruikers of via de kernapplicaties inclusief de digitale klantbalie, is centrale ontwikkeling, hosting, distributie (geo-services) en beheer hoogst opportuun. Hierbij zal ook de mogelijkheid worden geboden tot het ontwikkelen van complexe kaartlagen, waarop analyses op de ruimtelijke data kunnen worden uitgevoerd. De voorbereidingen zijn in 2025 gestart. Vanaf 2026 zal de geo-voorziening verder worden doorontwikkeld.

Voor het optimaliseren van het gebruik en de interne procesverbetering, zullen de komende jaren blijvend nieuwe toepassingsmogelijkheden worden onderzocht, die voortkomen uit ontwikkelingen als 3D, Digital Twin en True Ortho en vanuit de ontwikkeling van automatische objectgerichte mutatiesignalering door aanvullend gebruik van satellietbeelden. Voor het objectbeheer (SOR/BAM) kan dit een belangrijke meerwaarde hebben, maar ook in het kader van de dienstverleningsprocessen is hiermee efficiencyvoordeel te behalen.

In 2026 zal worden gestart met de planvorming voor verdere cloud-integratie van de IT-infrastructuur onder de systematiek van de huidige leverancier van het IT-platform, zodat een optimale integratie kan worden ontwikkeld en stapsgewijs kan worden doorgevoerd. Hieronder valt onder andere de totale cloud-transformatie van alle documentstromen en het (vervolgens) uitfaseren van bestaande netwerkschijven (fileservers). Hierbij zullen de beheerprocessen, waaronder het inzicht in de architectuur, continu worden geoptimaliseerd en bijgewerkt.

Landelijke ontwikkelingen

Landelijke lokale belastingprocessen (LLBP)

Bij de LLBP werkt een aantal gemeenten en belastingorganisaties samen aan het opstellen en verbeteren van generieke werkprocessen en stelt deze beschikbaar aan de deelnemende organisaties. BghU draagt bij aan deze samenwerking. Deze werkprocessen omvatten procesflows, beschrijvingen van processtappen, rollen en RASCI. RASCI is een hulpmiddel om verantwoordelijkheden en bevoegdheden in een organisatie op een zeer eenvoudige manier in kaart te brengen. Naast de processen biedt LLBP ook KPI's en voorbeeldbrieven. Waar mogelijk wordt de relatie gelegd met de wettelijke basis. Ter ondersteuning aan deze gezamenlijke doelen leveren we een geringe financiële bijdrage.

Samengestelde objectenregistratie (SOR)

De introductie van de samengestelde objectenregistratie (SOR) is, door financieringsproblemen, voor langere tijd uitgesteld en waarschijnlijk zelf afgesteld. Ondanks dit uitstel is BghU van mening dat er vanuit het gezichtspunt van de basisregistratie BAG, WOZ en BGT een aantal goede ontwikkelingen in is geformuleerd. Ontwikkelingen die ervoor gaan zorgen dat er veel meer samenhang komt tussen deze drie basisregistraties vastgoed. Hierdoor kan de snelheid van uitwisseling verhoogd worden en zal het zeker op langere termijn ervoor zorgen dat de kwaliteit actueler en volledige zal zijn. We willen met de deelnemers samen invulling geven aan het grondbeginsel van dit landelijke initiatief verder door te ontwikkelen en uit te gaan voeren.

Omgevingswet

De Omgevingswet is uiteindelijk in 2024 in werking getreden. BghU is voor de WOZ-gegevens sterk afhankelijk van de verleende bouwvergunningen en de tijdigheid van het delen van deze informatie. Wat en hoe groot de gevolgen van de invoering voor de tijdigheid en volledigheid zal zijn, zal de komende maanden moeten blijken. Wel zijn zorgen over het feit dat er meer vergunningsvrij gebouwd mag worden onder deze nieuwe wet waardoor de volledigheid van de gegevens al onder druk komt te staan. Daarom zal nog meer dan in het verleden gebruik gemaakt moeten worden van objectenkenmerk-controles op basis van recente luchtfoto's, GIS-mogelijkheden en buitendienstopname.

Personeel

Strategisch HR-beleid

De komende jaren zal BghU te maken krijgen met in- en externe ontwikkelingen die invloed hebben op het personeelsbestand van BghU. Hierbij valt o.a. te denken aan digitalisering en robotisering, het steeds groeiende belang van data, een krapper wordende arbeidsmarkt, en uitstroom van pensioengerechtigden. De verwachting is dat deze ontwikkelingen o.a. gevolgen hebben voor de inhoud van functies, (gevraagde) kennis, vaardigheden en competenties van medewerkers en de arbeidsmarktbenadering. Om in te spelen op de ontwikkelingen zal het strategisch HR-beleid zich hier de komende jaren op richten.

Met strategische personeelsplanning is hiervoor de basis gelegd. Dit is een instrument om het huidige personeelsbestand in kwalitatieve en kwantitatieve zin af te zetten tegen hetgeen in de toekomst nodig is en vervolgens te bepalen welke acties ondernomen dienen te worden om dit te realiseren. Op basis van alle data en opbrengsten van interne besprekingen zijn de pijlers van het strategische HR-beleid voor de komende jaren (her)benoemd en is vertaalslag gemaakt worden naar een concreet actieplan. De pijlers van het strategische HR-beleid voor de komende jaren zijn: opleiding & ontwikkeling, werving & behoud van voldoende gekwalificeerd personeel, instroom van stagiaires, trainees en young potentials en duurzame inzetbaarheid.

De pijlers opleiding & ontwikkeling en instroom van stagiaires, trainees en young potentials uitgelicht:

In een steeds veranderende maatschappij en gezien bovengenoemde ontwikkelingen is het noodzakelijk om wendbaar te blijven. Het continu blijven leren en ontwikkelen is dan ook een belangrijk HR-thema, voor nu en de toekomst. Binnen dit kader wordt veel aandacht besteed aan opleiding en ontwikkeling. Zo worden kennissessies georganiseerd, zijn de meeste WOZ-taxateurs opgeleid tot NRVT-taxateur, volgen medewerkers individuele opleidingen, etc. Jaarlijks wordt een opleidings- en ontwikkelingsplan opgesteld die bijdraagt aan de ambitie van de organisatie en de ontwikkelingen die op de organisatie afkomen. In de komende jaren zal BghU blijven investeren in (het stimuleren) van leren en ontwikkeling.

Ook investeert BghU in het opleiden en begeleiden van stagiaires (wij zijn een erkend leerbedrijf), trainees en young potentials. BghU vindt het namelijk belangrijk te investeren in de potentiële medewerker van de toekomst, maar ook om van de jongere generatie te leren. In de komende jaren zal BghU hierin blijven investeren.

CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties

De Cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO) is van toepassing. In december 2023 is een nieuwe Cao afgesloten. Enkele belangrijke punten zijn:

- Looptijd is van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025 (15 maanden).
- De salarissen stijgen met ingang van 1 januari 2024 met 4,75%, en per 1 oktober 2024 met 1,25%.
- Medewerkers krijgen per 1 januari 2025 jaarlijks 7,2 extra bovenwettelijke vakantie-uren. Voor deeltijders geldt dit naar rato.
- Het gehele Individuele Keuzebudget is pensioengevend geworden. Een klein gedeelte van het Individuele Keuzebudget van 0,8% was dat nog niet.
- De bestaande Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) is aangepast. Per 1 januari 2024 kunnen medewerkers die binnen 2 jaar de AOW-leeftijd bereiken, onder bepaalde voorwaarden, vervroegd uittreden. In de Cao SGO is de ABP-jareneis nu verlaagd van 43 naar 41 jaren.

Momenteel lopen de onderhandeling voor een nieuwe Cao (2025/2026).

Informatiebeveiliging

De normen van informatiebeveiliging worden met de NIS2-wetgeving, BIO2 (conform ISO27001) en DigiD verhoogd. Dit heeft impact op de benodigde interne informatiebeveiligingsmaatregelen, inclusief contractuele afspraken met leveranciers. Vervolgens gaat dit in 2026 meer interne capaciteit vragen om de werking van maatregelen periodiek te toetsen. Hierdoor worden extra kosten voorzien in opleiding en

training van management en medewerkers. Dit vraagt implementatie en aanpassingsvermogen van de organisatie om aantoonbaar de Informatiebeveiliging op orde te brengen en te onderhouden in het ISMS. Het resultaat voor de BghU is een stabielere informatiebeveiliging en professionalisering naar het benodigde volwassenheidsniveau Beheerd.

Archief

Ter voorbereiding van de aanbesteding Document Management Systeem (DMS) wordt het informatiebeheer onder de loep genomen en in kaart gebracht, middels een informatiebeheerplan, een belangrijke aanbeveling van Het Utrechts Archief (HUA). Voor deze inventarisatie wordt kennis ingehuurd. Met dit informatiebeheerplan kan er inschatting komen van de benodigdheden van de aan te besteden Document Management Systeem, temeer het belastingsysteem GouwIT reeds gebruik maakt van een DMS. Alle belastingprocessen die zaakgericht worden verwerkt in GouwIT, voldoen daarmee aan de archiefwet. Het aan te besteden DMS zal de 'overige' informatie gaan beheren. Na de aanbesteding en het inrichten van een DMS zal in er 2025 kennis worden ingehuurd om het handboek vervanging te voltooien, waarvoor er in 2021 een stevig fundament is gelegd. Dit is nodig om een vervangingsbesluit op te kunnen stellen. Met als doel het reduceren van de opslag van fysieke documenten.

Financiën & control

Voor 2026 gaan we de rechtmatigheidsverklaring en het in control framework verder versterken. Daarbij borduren we verder op hetgeen in 2025 wordt neergezet. De financiële beheersorganisatie is stabieler na afronding van de gehele aanbestedingsprocedure en de inbedding van de langlopende contracten, waardoor ruimte ontstaat voor het versterken van het in control zijn op rechtmatigheidsaspecten. Met ingang van 2022 geldt het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid en in 2026 willen we deze verder versterken om volledig compliant te zijn.

Bij het team Kwaliteit en Control is behoefte aan een adviseur planning en control. Gebleken is dat met de huidige formatie/bezetting onvoldoende capaciteit is voor alle voorkomende werkzaamheden. De uitvoerende P&C werkzaamheden zijn hiermee niet te combineren en vraagt structureel meer tijd dan beschikbaar. Voor deze functie vragen we een structurele uitbreiding van 1 fte op de formatie voor 2026 en verder.

Begin januari is de Gemeente Utrecht en daarmee ook BghU overgestapt op een nieuw financieel systeem (SAP4U). De werkdruk bij administratief financiële werkzaamheden is hoog en lijkt te zijn verschoven naar BghU. Voor deze werkzaamheden is extra capaciteit ingehuurd. In samenspraak met Utrecht zullen deze werkzaamheden vastgelegd in de SLA geëvalueerd worden.

Juridisch beleidsondersteuning

De hoeveelheid juridisch werk en het afhandelen van beroepen is de afgelopen jaren fors toegenomen door de toename van het aantal objecten en verdergaande wet- en regelgeving. De hoeveelheid juridisch werk en het afhandelen van beroepen is de afgelopen jaren fors toegenomen door de toename van het aantal objecten en verdergaande wet- en regelgeving. Voor deze functie vragen we een structurele uitbreiding van 1 fte op de formatie voor 2026 en verder.

1.2.6 Paragraaf verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin BghU zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. BghU kent als zelfstandige organisatie geen verbonden partijen.

BghU voert haar taken uit voor de volgende deelnemende gemeenten en voor het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. BghU is voor deze deelnemers een verbonden partij door het bestuurlijke en financiële belang.

Gemeente Bunnik

Gemeente De Bilt

Gemeente Houten

Gemeente Lopik

Gemeente Nieuwegein

Gemeente Stichtse Vecht

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrechtse Heuvelrug

Gemeente Zeist

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

1.2.7 Grondbeleid

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. BghU heeft geen invloed op het grondbeleid van haar deelnemers. Om deze reden is de paragraaf Grondbeleid niet van toepassing.

1.2.8 Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) is in werking getreden met ingang van 1 mei 2022. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo beoogt een transparante en actief openbaar makende overheid. Met dit doel kan het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter worden gediend. De Woo bevat de verplichting voor bestuursorganen om bepaalde categorieën informatie uit eigen beweging openbaar te maken. Bestuursorganen hebben vanaf het moment van inwerkingtreding van de wet een algemene inspanningsverplichting om publieke informatie actief openbaar te maken. Hiervoor dient de informatie-huishouding op orde te zijn.

De (interne) Wob-procedure is aangepast en vervangen door de (interne) Woo-procedure, zodat besluitvorming op grond van de Woo adequaat en tijdig kan plaatsvinden. Er is een Woo-contactpersoon aangewezen.

BghU streeft de volgende doelstellingen voor de Woo na:

- Transparantie van BghU verder te optimaliseren door publicatie via de website van BghU.
- De website van BghU digitaal optimaal toegankelijk te houden voor het indienen van een Woo-verzoek en andere reacties van burgers die geen relatie hebben met de Woo beter door te geleiden.

In oktober 2016 is artikel 15 van de Wob zodanig gewijzigd dat paragraaf 4.1.3.2 van de Algemene wet bestuursrecht (de bepaling over de dwangsom) niet langer van toepassing is op besluiten op grond van de Wob en op beslissingen op bezwaar tegen besluiten op grond van de Wob. Dit heeft ertoe geleid dat het aantal Wob-verzoeken bij BghU wordt ingediend, sinds 2017 drastisch gedaald is naar nagenoeg nihil. De bepaling over de dwangsom niet tijdig beslissen is ook niet in de Woo overgenomen, wat een verklaring kan zijn voor het lage aantal Woo-verzoeken tussen 2022-2024.

2. Financiën

Begroting 2026 en meerjarenperspectief 2027-2029

In dit hoofdstuk is de Begroting 2026 en het meerjarenperspectief voor 2027-2029 opgenomen. Omdat de begroting 2026 ter besluitvorming voorligt en het financieel perspectief 2027-2029 ter informatie, is de toelichting gesplitst. In paragraaf 2.4 zijn de door BghU gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting zichtbaar.

2.1 Begroting BghU 2026 per taak- en deelproces

Meerjarenbegroting 2026-2029

Meerjarenperspectief	Actuele begroting 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025 [1]	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Rente en afschrijving	**-**	**-**	***95.700***	***97.520***	***96.140***	***94.760***	***93.380***
Personele lasten (inclusief inhuur)	**13.086.004**	**14.438.858**	**12.909.218**	**14.304.689**	**14.648.001**	**14.984.905**	**15.329.558**
Lasten personeel in dienst	*12.353.804*	*10.389.447*	*12.716.522*	*14.105.051*	*14.443.572*	*14.775.774*	*15.115.617*
Inhuurlasten	*732.200*	*4.049.411*	*192.696*	*199.638*	*204.429*	*209.131*	*213.941*
Materiële lasten	**6.806.277**	**7.882.500**	**6.818.731**	**6.906.232**	**7.071.981**	**7.234.637**	**7.401.033**
ICT-transitie naar SaaS eenmalig	*-*	*244.000*	*-*	*-*	*-*	*-*	*-*
ICT-contractkosten jaarlijkse volume	*2.243.478*	*2.228.887*	*2.248.130*	*2.261.675*	*2.315.956*	*2.369.223*	*2.423.715*
Bedrijfsvoeringskosten	*3.762.799*	*4.201.487*	*3.770.601*	*3.820.556*	*3.912.250*	*4.002.231*	*4.094.283*
Proceskostenvergoeding WOZ	*800.000*	*1.208.126*	*800.000*	*824.000*	*843.776*	*863.183*	*883.036*
Onvoorzien	**5.000**	**-**	***5.000***	**5.000**	**5.000**	**5.000**	**5.000**
Totaal Lasten	**19.897.281**	**22.321.358**	**19.828.649**	**21.313.441**	**21.821.123**	**22.319.302**	**22.828.972**
Dwangbevelen	*1.400.000*	*2.067.400*	*1.450.000*	*1.854.000*	*1.898.496*	*1.942.161*	*1.986.831*
Overig	*513.512*	*645.630*	*55.000*	*55.000*	*55.000*	*55.000*	*55.000*
Totaal Baten	**1.913.512**	**2.713.030**	**1.505.000**	**1.909.000**	**1.953.496**	**1.997.161**	**2.041.831**
Te dekken bedragen	**17.983.769**	**19.608.328**	**18.323.649**	**19.404.441**	**19.867.627**	**20.322.141**	**20.787.141**
Deelnemersbijdrage	**17.983.769**	**18.100.137**	**18.236.649**	**19.312.441**	**19.775.627**	**20.230.141**	**20.695.141**
Onttrekking reserves	*-*	*1.996.946*	*87.000*	*92.000*	*92.000*	*92.000*	*92.000*
Dotatie reserves	*-*	*460.000*	*-*	*-*	*-*	*-*	*-*
Resultaat voor bestemming	**0**	**28.755**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[1] Basis begroting 2025 incl. structurele begrotingswijzigingen uit de 1e begrotingwijziging 2024, welke is vastgesteld in de bestuursvergadering van 26 augusutus 2024

Bovenstaand is de begroting 2026 weergegeven op hoofdkostenniveau. Hieronder is een toelichting opgenomen van de belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting 2025 (inclusief de structurele begrotingswijzigingen uit de 1e begrotingswijziging 2024 welke is vastgesteld in de bestuursvergadering van 26 augustus 2024) en de manier waarop de bedragen in deze begroting tot stand zijn gekomen.

Rente en afschrijving
De rente en afschrijvingskosten zijn ten opzichte van de begroting 2025 hoger begroot door de aanvraag uitbreiding investeringskrediet d.d. 11 december 2024.

Personele lasten inclusief inhuur
De huidige CAO loopt tot en met 31 maart 2025. De CAO-onderhandelingen tussen de VNG en WSGO met de vakbonden hebben op vrijdag 14 februari j.l. niet tot een resultaat geleid. Hierdoor zijn de personele lasten inclusief inhuur voor 2026 conform de kadernota met de index CPI van 3% verhoogd.
Ten opzichte van de begroting 2025 is er 1 FTE aan de begroting toegevoegd t.b.v. de functie HR-businesspartner welke wordt gefinancierd vanuit de SLA met Gemeente Utrecht (voorheen zat deze functie binnen de SLA). Daarnaast zijn er 8 FTE aan de formatie toegevoegd vanuit het PvA Dienstverlening BghU. (Adviseur P&C, Jurist en 6 fte voor de structurele uitbreiding bij databeheer.)

In het meerjarenperspectief 2027-2029 wordt gerekend met de cijfers van het CPB conform besluit bestuur BghU 6 december 2023 m.b.t. de kadernota. De afspraak blijft dat eventuele voordelen op de index in beeld worden gebracht en terugvloeien naar de deelnemers.

ICT-contractkosten jaarlijks volume
De geraamde ICT-contractkosten zijn conform de indexeringen van de kadernota 2025-2028 aangepast. Naast deze verhoging is er een besparing gerealiseerd op de kosten voor telecommunicatie.

Bedrijfsvoeringskosten
De bedrijfsvoeringskosten zijn ten opzichte van de begroting 2025 op een aantal punten gewijzigd. De incidentele kosten 2025 voor de verbouwing zijn uit de begroting 2026 gehouden. De SLA met de Gemeente Utrecht is verlaagd doordat de functie HR-businesspartner aan de formatie is toegevoegd. De huur kantoormeubilair is verlaagd (aangezien deze volledig is afgeschreven). Tegenover deze dalingen staan wel stijgingen in de kosten voor druk- en bindwerk en de kosten voor BRP-berichten.

Proceskosten
De begrote proceskosten zijn ten opzichte van de begroting 2025 met de CPI-index van 3% geïndexeerd.

*Dwanginvorderingopbrengste*n
De geschatte dwanginvorderingsopbrengsten zijn naar aanleiding van de resultaten van de jaarrekening 2024 naar boven bijgesteld.

Overige baten
De overige baten zijn niet gewijzigd ten opzichte van de vorige begroting. De baten betreffen inschattingen van een paar specifieke posten. Mochten deze baten wijzigen dan wordt daarover geïnformeerd bij de bestuursrapportages. De rente op de belastingopbrengsten zijn niet meegenomen, omdat deze ten goede horen te komen aan de deelnemers.

Deelnemersbijdragen
De deelnemersbijdragen voor 2026 liggen op een hoger niveau dan de begroting 2025. Dat komt hoofdzakelijk door de hogere personele lasten. Deze hogere lasten worden gedempt door de hogere baten uit dwangbevelen.

Onttrekking reserves
Voor 2026 is er een onttrekking vanuit de Bestemmingsreserve Dekking kapitaallasten vaste activa voorzien van € 92.000. Verder zijn geen onttrekkingen uit of stortingen in de reserves voorzien.

2.2 Financieel perspectief 2027-2029

In het financieel perspectief voor 2027-2029 zijn alle benoemde effecten uit hoofdstuk 1 die niet in 2025 vallen ook verwerkt.

Meerjarenbeeld zoals afgegeven in Begroting 2026 en meerjarenperspectief 2027-2029

Meerjarenperspectief	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Rente en afschrijving	***97.520***	***96.140***	***94.760***	***93.380***
Personele lasten (inclusief inhuur)	**14.304.689**	**14.648.001**	**14.984.905**	**15.329.558**
Lasten personeel in dienst	14.105.051	14.443.572	14.775.774	15.115.617
Inhuurlasten	199.638	204.429	209.131	213.941
Materiële lasten	**6.906.232**	**7.071.981**	**7.234.637**	**7.401.033**
ICT-transitie naar SaaS eenmalig	-	-	-	-
ICT-contractkosten jaarlijks volume	*2.261.675*	*2.315.956*	*2.369.223*	*2.423.715*
Bedrijfsvoeringskosten	*3.820.556*	*3.912.250*	*4.002.231*	*4.094.283*
Proceskostenvergoeding WOZ	*824.000*	*843.776*	*863.183*	*883.036*
Onvoorzien	***5.000***	***5.000***	***5.000***	***5.000***
Totaal Lasten	**21.313.441**	**21.821.123**	**22.319.302**	**22.828.972**
Dwangbevelen	1.854.000	1.898.496	1.942.161	1.986.831
Overig	55.000	55.000	55.000	55.000
Totaal Baten	**1.909.000**	**1.953.496**	**1.997.161**	**2.041.831**
Te dekken bedragen	**19.404.441**	**19.867.627**	**20.322.141**	**20.787.141**
Deelnemersbijdrage	19.312.441	19.775.627	20.230.141	20.695.141
Onttrekking reserves	92.000	92.000	92.000	92.000
Dotatie reserves	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	-	-	-	-

2.3 Deelnemersbijdragen 2026-2029

	Deelnemersbijdrage 2026-2029											
	2026			2027			2028			2029		
	Basis	Plus	Totaal	Basis	Plus	Totaal	Basis	Plus	Totaal	Basis	Plus	Totaal
Bunnik	€ 253	€ 6	€ 259	€ 260	€ 6	€ 266	€ 266	€ 6	€ 272	€ 273	€ 6	€ 279
Houten	€ 786		€ 786	€ 806		€ 806	€ 826		€ 826	€ 847		€ 847
Lopik	€ 191	€ 41	€ 232	€ 196	€ 41	€ 237	€ 200	€ 41	€ 241	€ 205	€ 41	€ 246
Nieuwegein	€ 1.109		€ 1.109	€ 1.137		€ 1.137	€ 1.165		€ 1.165	€ 1.194		€ 1.194
Zeist	€ 1.374	€ 129	€ 1.503	€ 1.409	€ 129	€ 1.538	€ 1.444	€ 129	€ 1.573	€ 1.479	€ 129	€ 1.608
Utrecht	€ 8.097	€ 1.134	€ 9.231	€ 8.306	€ 1.134	€ 9.440	€ 8.511	€ 1.134	€ 9.645	€ 8.720	€ 1.134	€ 9.854
De Bilt	€ 954		€ 954	€ 978		€ 978	€ 1.002		€ 1.002	€ 1.027		€ 1.027
Utrechtse Heuvelrug	€ 801	€ 28	€ 829	€ 822	€ 28	€ 850	€ 842	€ 28	€ 870	€ 863	€ 28	€ 891
HDSR	€ 3.199		€ 3.199	€ 3.282		€ 3.282	€ 3.363		€ 3.363	€ 3.445		€ 3.445
Stichtse Vecht	€ 1.210		€ 1.210	€ 1.242		€ 1.242	€ 1.272		€ 1.272	€ 1.303		€ 1.303
Jaarlijkse bijdrage			**€ 19.313**			**€ 19.776**			**€ 20.231**			**€ 20.696**

Een verdere verrekening van kosten van Diftar voor de gemeente Utrechtse Heuvelrug en van parkeren voor de gemeente Utrecht vindt nog plaats.

2.4 Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting

In de tabel staan de uitgangspunten die BghU hanteerde bij het opstellen van de begroting 2026 en het meerjarenperspectief 2027-2029. Deze zijn gelijk aan de uitgangspunten zoals het bestuur die vaststelde bij de Kadernota 2026-2029.

Onderwerp	Uitgangspunt	Uitwerking
Raming personeelslasten	Conform de index CPI van het CPB wordt de loonsom 2026 met 3,0%, en de loonsom 2027-2028 met de resp. percentages 2,4% en 2,3% verhoogd. De index CPI voor 2029 is nog niet vastgesteld en wordt derhalve gesteld op hetzelfde percentage als 2028 (2,3%). De formatie wordt begroot op basis van formatieplaatsen (143,72 FTE, plus € 199.000 vrij inhuur budget) en het max van de schaal. Bezettingsvoordelen in de formatie mogen door het management ingezet worden om in te huren.	Zie de toelichting onder 2.1, Begroting BghU 2026 per taak- en deelproces
Raming materiële lasten	Evenals bij de personeelslasten worden de materiële lasten geïndexeerd conform de CPI-indices van het CPB. Voor 2026 is dat 3,0% en voor de jaren 2027-2028 is dat resp. 2,4% en 2,3%. De index CPI voor 2029 is nog niet vastgesteld en wordt derhalve gesteld op hetzelfde percentage als 2028 (2,3%).	Jaarlijkse stijging van de totaal beschikbare som voor materiële lasten.
Raming investeringen	Investeringen worden apart geraamd en via een apart investeringsvoorstel besloten.	Voor de periode 2025 tot en met 2029 hebben we te maken met een investering hardware (welke heeft plaatsgevonden in 2024) waarvan de afschrijvingslasten in de genoemde periode gaat plaatsvinden.
Raming onvoorzien	Jaarlijks raamt BghU € 5.000 voor onvoorziene kosten. De € 5.000 is expliciet zichtbaar en valt onder het programma 'Overhead'.	Eventueel noodzakelijke aanwending van onvoorzien is onderdeel van de verantwoording middels de bestuursrapportage en de jaarrekening en is gezien de BBV een vereiste.
Financiering	Alleen voor investeringen kan BghU eventueel een langlopende lening aantrekken. Hiervoor is een bestuursbesluit vereist.	Vooralsnog zijn voor de periode 2026 tot en met 2029 geen grote investeringen voorzien. Mocht dit wel het geval zijn, dan wordt het investeringsbeleid gevolgd.
Belastingen	Materiële lasten worden exclusief compensabele BTW geraamd en inclusief de niet-compensabele BTW van het waterschap.	Jaarlijks wordt de compensabele BTW van de gemeenten via een apart afrekencircuit doorgeschoven naar de gemeenten.
Belastingen	BghU voert geen dienstverlening uit die onder de VPB-plicht valt.	Niet van toepassing
Formatie & personeel	Loonsomsturing op basis van de vastgestelde begroting	BghU werkt met een vaste formatie en een flexibele schil inhuur. Binnen deze twee categorieën kan geschoven worden maar de vastgestelde loonsom kan niet overschreden worden zonder (interne) begrotingswijziging.

Onderstaande tabel beschrijft de geldende kaders die van toepassing zijn bij het opstellen van de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029.

Onderwerp	Kader	Oorsprong
Structureel evenwicht	Structurele baten dekken de structurele lasten. BghU mag onder de streep geen tekort hebben.	BBV
Reëel beeld	De begroting bevat een reëel beeld van de verwachte materiele lasten, bijvoorbeeld op basis van lopende contracten en verwachte kapitaallasten.	BBV
Kostenverdeling	De werklast is leidend in de verdeling van de kosten onder de deelnemers van BghU. De BghU betreft één programma welke is onderverdeeld in vier kernprocessen, te weten Databeheer, Waardebepaling, Innen en Klantcontact. Daarnaast is het programma ondersteunende processen onderdeel van de begroting. De begroting 2026 wordt opgesteld aan de hand van deze 5 processen.	Bijdrageverordening op basis van artikel 40 GR
Basispakket & pluspakket	Taken binnen het basispakket worden uitgevoerd voor algemene rekening en als zodanig verdeeld. Het pluspakket is op basis van integrale kostprijs. Bij de bepaling van de uurtarieven voor inzet van medewerkers, worden de landelijke DAR-tarieven gehanteerd.	Uitvoeringsprotocol
Risicomanagement	De begroting bevat een aparte paragraaf conform BBV waarin het risicobeeld staat. Dit risicobeeld vertalen we in een benodigde weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt als ratio ten opzichte van de benodigde weerstands-capaciteit, waarbij geldt dat het uitgangspunt is dat de ratio groter of gelijk aan 1 moet zijn. In de begroting 2026 streeft BghU naar een ratio van 1.0	BBV/ Nota Weerstandvermogen en Risicomanagement

2.5 Reserves

Onderstaand worden de reserves toegelicht.

Algemene reserve

De algemene reserve maakt deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit en is de uiterste buffer voor het opvangen van de financiële gevolgen van optredende risico's. De noodzakelijke hoogte van de algemene reserve wordt jaarlijks bepaald op basis van de geactualiseerde risicoberekening. Voor een uitgebreide toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement.

Verloop algemene reserve vanaf 2020

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo eind begrotingsjaar
2020	€ 346.411	€ 91.459	€ -	€ 437.870
2021	€ 437.870	€ -	€ 332.000	€ 105.870
2022	€ 105.870	€ 275.000	€ -	€ 380.870
2023	€ 380.870	€ 100.000	€ -	€ 480.870
2024	€ 480.870	€ -	€ -	€ 480.870
2025	€ 480.870	€ -	€ -	€ 480.870
2026	€ 480.870	€ -	€ -	€ 480.870

Resultaat 2024 voor bestemming

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo eind begrotingsjaar
2024	€ 794.977	€ 28.755	€ 794.977	€ 28.755
2025	€ 28.755	€ -	€ -	€ 28.755

Bij de Jaarstukken 2024 is het voorstel gedaan over de bestemming van het resultaat 2024. Dit voorstel is nog niet verwerkt.

Bestemmingsreserves

Totale verloop bestemmingsreserves

Reserve	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo eind begrotingsjaar
Plan van Aanpak dienstverlening BghU	€ -	€ -	€ -	€ -
Opleidingskosten Kompels in Kracht	€ -	€ -	€ -	€ -
ICT-Transitie SAAS	€ -	€ -	€ -	€ -
Dekking kapitaallasten vaste activa	€ 368.000	€ -	€ 92.000	€ 276.000
Totaal	**€ 368.000**	**€ -**	**€ 92.000**	**€ 276.000**

Verloop bestemmingsreserve Plan van Aanpak dienstverlening BghU

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo eind begrotingsjaar
2023	€ -	€ 995.401	€ 350.000	€ 645.401
2024	€ 645.401	€ 375.522	€ 1.020.923	€ -
2025	€ -	€ -	€ -	€ -
2026	€ -	€ -	€ -	€ -

Het bestuur heeft op 30 maart 2023 besloten om de bestemmingsreserve ICT niet vrij te laten vallen, maar om te zetten voor het Plan van Aanpak. Op 6 december 2023 heeft het bestuur ingestemd met een onttrekking van € 350.000.

Op 3 april 2024 heeft het bestuur besloten om vanuit de resultaatbestemming over 2023 een bedrag van € 375.522 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Verbeterplan dienstverlening BghU. Het bestuur heeft op 11 december 2024 besloten om de reserve volledig vrij te laten vallen ter dekking van de in 2024 daarvoor gemaakte kosten.

Verloop bestemmingsreserve Opleidingskosten Kompels in Kracht

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo eind begrotingsjaar
2023	€ -	€ 70.000	€ 30.000	€ 40.000
2024	€ 40.000	€ -	€ 40.000	€ -
2025	€ -	€ -	€ -	€ -
2026	€ -	€ -	€ -	€ -

Het bestuur heeft op 30 maart 2023 besloten deze reserve te vormen voor het Ontwikkeltraject. Het betreft een maatwerktraject intake talen-, team- en leiderschapsontwikkeling. Omdat het gehele traject in 2023 nog niet volledig is afgerond heeft het bestuur op 6 december 2023 ingestemd met het vrij laten vallen van een deel ter waarde van € 30.000 zodat het restant in 2024 kan worden aangewend.

Het bestuur heeft op 11 december 2024 besloten om de reserve volledig vrij te laten vallen ter dekking van de in 2024 daarvoor gemaakte kosten.

Verloop bestemmingsreserve ICT-Transitie SAAS

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo eind begrotingsjaar
2023	€ -	€ 565.023	€ -	€ 565.023
2024	€ 565.023	€ 371.000	€ 936.023	€ -
2025	€ -	€ -	€ -	€ -
2026	€ -	€ -	€ -	€ -

Het Bestuur heeft op 30 maart 2023 besloten deze reserve te vormen voor de nog lopende ICT Transitie SAAS.

Op 3 april 2024 heeft het bestuur besloten om vanuit de resultaatbestemming over 2023 een bedrag van € 371.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve ICT-Transitie SAAS. Vanuit de aanvraag investeringskrediet (€ 435.000) en aanvraag uitbereiding investeringskrediet (€ 25.000) is er € 460.000 van de reserve onttrokken ter dekking van de kapitaallasten vaste activa. Het bestuur heeft op 11 december 2024 besloten om de reserve volledig vrij te laten vallen ter dekking van de in 2024 daarvoor gemaakte kosten.

Verloop bestemmingsreserve Vaste Activa

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo eind begrotingsjaar
2024	€ -	€ 460.000	€ -	€ 460.000
2025	€ 460.000	€ -	€ 92.000	€ 368.000
2026	€ 368.000	€ -	€ 92.000	€ 276.000

Vanuit de aanvraag investeringskrediet (€ 435.000) en aanvraag uitbereiding investeringskrediet (€ 25.000) is er in 2024 een bedrag van € 460.000 van de reserve ICT-Transitie SAAS onttrokken ter dekking van de kapitaallasten vaste activa.

2.6 Voorzieningen

Onderstaand worden de voorzieningen toegelicht.

Overzicht Voorzieningen

	Saldo begin begrotingsjaar (01-01-2026)	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo eind begrotingsjaar (31-12-2026)
Voorzieningen uit hoofde van verplichtingen					
Proceskostenvergoeding	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Verlofsparen	€ 85.800	€ -	€ -	€ -	€ 85.800
Bovenwettelijk verlof	€ 253.543	€ -	€ -	€ -	€ 253.543
Regeling Vervroegd Uittreden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Voorzieningen	**€ 339.343**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ 339.343**

Risicovoorziening

Proceskostenvergoeding

BghU kende tot 2020 een regelmatig patroon voor het verwerken van WOZ-bezwaren, waarbij een gemiddeld percentage van deze bezwaren ook leidt tot een proceskostenvergoeding. Aan het eind van het jaar stond tot kalenderjaar 2020 over het algemeen 3% van de totale bezwaarlast nog open. In de kalenderjaren daarna was dat hoger en is daarvoor een risicovoorziening gevormd. Vooral in kalenderjaar 2023 heeft BghU te kampen gehad met een grote instroom aan bezwaarschriften (vooral vanuit NCNP-bedrijven) wat een landelijke ontwikkeling was. Dat had voornamelijk te maken met de waardeontwikkeling van woningen. Eind 2024 staat vast dat dat er minder dan 3% van de totale bezwaarlast NCNP nog open staat. Zodoende is de risicovoorziening per 31-12-2024 volledig afgebouwd.

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo eind begrotingsjaar
2020	€ -	€ 259.350	€ -	€ -	€ 259.350
2021	€ 259.350	€ 201.976	€ 259.350	€ -	€ 201.976
2022	€ 201.976	€ 161.716	€ 201.976	€ -	€ 161.716
2023	€ 161.716	€ 1.050.000	€ 161.716	€ -	€ 1.050.000
2024	€ 1.050.000	€ -	€ 1.050.000	€ -	€ -
2025	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2026	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Voorziening uit hoofde van verplichtingen

Voorziening verlofsparen

In de CAO is bepaald dat het vanaf 2022 mogelijk is om verlof te sparen. De hoeveelheid verlofuren loopt hierdoor behoorlijk op. Op deze wijze bouwt de medewerker een recht op die in een keer opgenomen kan worden. De BBV stelt dat hiervoor een voorziening moet worden opgenomen om op termijn eventuele problemen in de formatie op te kunnen vangen die door de afwezigheid van deze medewerker ontstaat.

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo eind begrotingsjaar
2022	€ -	€ 56.228	€ -	€ -	€ 56.228
2023	€ 56.228	€ 8.572	€ -	€ -	€ 64.800
2024	€ 64.800	€ 21.000	€ -	€ -	€ 85.800
2025	€ 85.800	€ -	€ -	€ -	€ 85.800
2026	€ 85.800	€ -	€ -	€ -	€ 85.800

Hoe deze voorzieningen zich in de toekomst verder gaan ontwikkelen is momenteel niet bekend. Om die reden worden er geen dotaties en/of onttrekkingen begroot voor 2025 en 2026.

Voorziening bovenwettelijk verlof

De BBV stelt dat vanuit het surplus van bovenwettelijk verlof een voorziening moet worden gecreëerd. Op

basis van de verlofstanden per 31 december 2024 is er in 2024 een toerekening voor deze voorziening gemaakt.

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo eind begrotingsjaar
2022	€ -	€ 118.210	€ -	€ -	€ 118.210
2023	€ 118.210	€ 80.506	€ -	€ -	€ 198.716
2024	€ 198.716	€ 54.827	€ -	€ -	€ 253.543
2025	€ 253.543	€ -	€ -	€ -	€ 253.543
2026	€ 253.543	€ -	€ -	€ -	€ 253.543

Hoe deze voorzieningen zich in de toekomst verder gaan ontwikkelen is momenteel niet bekend. Om die reden worden er geen dotaties en/of onttrekkingen begroot voor 2025 en 2026.

Voorziening regeling vervroegd uittreden

In de CAO is bepaald dat werknemers kunnen deelnemen aan de RVU als er aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deelname aan de RVU duurt maximaal twee jaar.

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo eind begrotingsjaar
2023	€ -	€ 15.617	€ -	€ -	€ 15.617
2024	€ 15.617	€ 38.494	€ 15.617	€ -	€ 38.494
2025	€ 38.494	€ -	€ 38.494	€ -	€ -
2026	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Hoe deze voorzieningen zich in de toekomst verder gaan ontwikkelen is momenteel niet bekend. Om die reden worden er geen dotaties begroot voor 2025 en geen dotaties en/of onttrekkingen begroot voor 2026.

2.7 Geprognosticeerde Balans

Balanspositie per 2023 en meerjarenprognose

Balans na resultaatsbestemming 2023, voor resultaatbestemming 2024	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
ACTIVA							
Vaste activa							
Materiële Vaste Activa (investeringen met economisch nut)	€ -	€ 460.000	€ 368.000	€ 276.000	€ 184.000	€ 92.000	€ -
Vlottende activa							
Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar	€ 11.140.274	€ 9.246.797	€ 7.748.968	€ 7.720.213	€ 7.720.213	€ 7.720.213	€ 7.720.213
Overlopende activa	€ 160.621	€ 128.853	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Liquide middelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal activa	€ 11.300.895	€ 9.835.650	€ 8.216.968	€ 8.096.213	€ 8.004.213	€ 7.912.213	€ 7.820.213
PASSIVA							
Eigen vermogen							
Algemene reserve	€ 480.870	€ 480.870	€ 480.870	€ 480.870	€ 480.870	€ 480.870	€ 480.870
Bestemmingsreserve	€ 1.250.424	€ 460.000	€ 368.000	€ 276.000	€ 184.000	€ 92.000	€ -
Te bestemmen resultaat	€ 746.522	€ 28.755	€ 28.755	€ -	€ -	€ -	€ -
Vreemd vermogen							
Voorzieningen	€ 1.329.133	€ 377.838	€ 339.343	€ 339.343	€ 339.343	€ 339.343	€ 339.343
Vaste passiva							
Vaste schulden met rentetypische looptijd	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onderhandse leningen van binnenlandse bank	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Vlottende passiva							
Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd	€ 2.270.507	€ 701.184	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000
< 1 jaar (overige vorderingen)							
Overlopende passiva	€ 5.223.440	€ 7.787.004	€ 6.000.000	€ 6.000.000	€ 6.000.000	€ 6.000.000	€ 6.000.000
Totaal Passiva	€ 11.300.895	€ 9.835.650	€ 8.216.968	€ 8.096.213	€ 8.004.213	€ 7.912.213	€ 7.820.213

In 2024 zijn ICT-middelen aangeschaft. Hierop vindt vanaf 2025 jaarlijkse afschrijving plaats. Voor de vlottende activa geldt dat de uitzettingen met rentetypische looptijd < 1jaar bestaan uit middelen die per eindejaar in de schatkist staan (over het algemeen de middelen die nog aan deelnemers moeten worden afgedragen) en het saldo liquide middelen. De liquide middelen worden dagelijks afgestort naar de rekening schatkistbankieren. Voorgaande is niet exact te voorspellen en daarom is een aanname gemaakt dat deze ongeveer waarden gelijk blijven. Hetzelfde geldt voor de overlopende activa.

Aan de passivazijde van de balans daalt het eigen vermogen vanaf 2025 jaarlijks met de vrijval van de bestemmingsreserves ten behoeve van de afschrijvingslasten. Vanaf 2024 is de risicovoorziening proceskosten afgebouwd.

2.8 EMU-Saldo

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	€ -92.000	€ -92.000	€ -92.000	€ -92.000	€ -92.000
2. Mutatie (im)materiële vaste activa (1)	€ -92.000	€ -92.000	€ -92.000	€ -92.000	€ -92.000
3. Mutatie voorzieningen (2)	€ -38.494	€ -	€ -	€ -	€ -
4. Mutatie voorraden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verkoop (im)materiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Berekend EMU saldo	€ -38.494	€ -	€ -	€ -	€ -

Toelichtingen:

Investeringsuitgaven minus afschrijvingen minus bijdragen van derden plus inkomsten uit desinvesteringen.

Dotaties aan voorzieningen minus onttrekkingen aan voorzieningen.

Vaststellingsbesluit

Besluit:

1. De Ontwerpbegroting 2026 vast te stellen;
2. Het meerjarenperspectief 2027 - 2029 voor kennisgeving aan te nemen;
3. De Ontwerpbegroting 2026, inclusief meerjarenperspectief 2027 - 2029 ter zienswijze aan te bieden aan de besturen van het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en de gemeenten Utrecht, De Bilt, Bunnik, Houten, Lopik, Nieuwegein, Zeist, Utrechtse Heuvelrug en Stichtse Vecht en de provincie Utrecht.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het bestuur BghU van 2 april 2025, te Utrecht.

Het Bestuur van BghU,

de voorzitter

J.C.H. Haan

de directeur,

M. Vrisou van Eck

Bijlage A – Bijdrage verordening art. 40 GR

In artikel 40 van de Gemeenschappelijke Regeling is bepaald dat het Bestuur een bijdrage-verordening vaststelt met daarin de methode en richtlijnen voor de kostenverdeelsleutel. De uitgangspunten zoals vermeld in deze verordening zijn gehanteerd bij het opstellen van de jaarlijkse deelnemersbijdragen. Eventuele aanbevelingen vanuit de evaluatie van de kostenverdeelsleutel zijn in deze verordening nog niet verwerkt.

a. Uitgangspunt is het gezamenlijk te realiseren maatschappelijk voordeel en de in dat kader benodigde solidariteit.

b. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een basispakket en een pluspakket.

c. Het basispakket wordt door alle deelnemers afgenomen, uitgezonderd het onderdeel waardering voor de OZB, dat niet door Hoogheemraadschap wordt afgenomen. Het Hoogheemraadschap deelt via afdrachten aan het ministerie van BZK indirect mee in de kosten voor waarderen.

d. De kosten voor het basispakket worden verdeeld volgens een verdeelsleutel die zowel voldoet aan de voorwaarden voor btw-vrijstelling voor de dienstverlening van de BghU aan haar deelnemers, áls aan de voorwaarden voor het doorschuiven van de inkoop-btw aan gemeenten. Deze laatste voor zover het gaat om diensten die gemeenten afnemen in hun rol als overheid. Een en ander betekent dat de kosten van het basispakket verdeeld worden op basis van een vaste verdeelsleutel en uitdrukkelijk niet op basis van tarieven.

e. De vaste verdeelsleutel is zowel van toepassing op de bepaling van de deelnemersbijdrage begrotingsbasis als op de verrekening van het rekeningresultaat. Daarbij geldt dat verschillen tussen begroting en rekening in eerste instantie worden verevend met behulp van de algemene reserve. Dit betekent dat een eventueel negatief rekeningresultaat automatisch resulteert in een taakstelling voor de BghU en dat een positief rekeningresultaat de buffer creëert die nodig is om bijvoorbeeld de financiële effecten van afwijkende volumeontwikkelingen te kunnen dempen en/of om de aansluiting van nieuwe toetreders c.q. aanvullende voorzieningen op grond van ontwikkelingen in wet- en regelgeving te kunnen bekostigen.

f. De kostenverdeelsleutel is gebaseerd op het principe van “de gebruiker betaalt”, met inachtneming van de bestuurlijke afspraken die in het kader van de toetreding gemaakt zijn. Dit betekent dat de omvang van de werklast van de deelnemers uitgangspunt is voor het verdelen van de kosten en dat de kosten van de werklast worden geraamd op bedrijfseconomisch algemeen aanvaarde gronden.

g. De raming van de werklast, de kosten van de werklast en de daaruit af te leiden kostenverdeelsleutel zullen - met in achtneming van de gemaakte bestuurlijke afspraken - in het perspectief van het principe “de gebruiker betaalt” periodiek worden herijkt naar aanleiding van de gerealiseerde werklast zoals deze blijkt uit de meest recente vastgestelde jaarrekening.

h. Binnen het basispakket wordt onderscheid gemaakt naar de volgende werklastbepalende factoren:

- Het aantal WOZ-objecten voor de verdeling van de kosten van het WOZ-proces;
- Het aantal aanslagregels voor de verdeling van de kosten van het proces gegevensbeheer en heffen;
- Het aantal vorderingen voor de verdeling van de kosten van het daadwerkelijk innen van de belastingen, waaronder begrepen de handelingskosten m.b.t. kwijtschelding;
- Het aantal inwoners voor de verdeling van de kosten van het klantcontact (afhandelen web-formulieren, e-mails, telefoontjes, brieven, baliebezoeken, etc.);
- Het aantal bezwaren en beroepen voor de verdeling van de kosten van bezwaar en beroep.

i. Het pluspakket bestaat vooralsnog uit de onderdelen parkeren, leges en BAG. De kosten die met het pluspakket samenhangen worden direct toegerekend aan de betreffende deelnemer, en vallen buiten de kosten die door middel van de kostenverdeelsleutel aan de deelnemers worden toegerekend.

Belastingsamenwerking
gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht

Notitie

Onderwerp: 1e Begrotingswijziging 2025 ev.

Te besluiten om

De Begrotingswijziging 2025 vast te stellen:

1. PvA Verbetering dienstverlening:

Om alle verbeteracties en achterstanden weg te werken zijn de prognose kosten 2025 ingeschat op € 1.239.741. (incidenteel):

1.1 De begrote personele lasten, inhuurlasten voor PvA Verbetering dienstverlening, met € 459.741 te verhogen;

1.2 De rentebaten over de belastinggelden 2025 € 400.000 niet te verrekenen met de deelnemers maar dit bedrag in te zetten voor het PvA Verbetering dienstverlening;

1.3 De (extra)invorderingsbaten € 200.000 ontstaan uit achterstanden (inlopen oude jaren) in te zetten voor het PvA Verbetering dienstverlening. (dit komt uit huidige al vastgestelde begroting);

1.4 De algemene projectgelden deels € 180.000 in te zetten voor het PvA Verbetering dienstverlening. (dit komt uit huidige al vastgestelde begroting).

2 Overige ontwikkelingen

De formatie bij de afdeling databeheer is ontoereikend voor de reguliere werkzaamheden. Gevraagd wordt een structurele uitbreiding van 6 fte, namelijk een senior medewerker (1 fte) en WOZ-medewerkers /medewerker gegevensbeheer (5 fte);

2.1 De begrote personele lasten, personeel in dienst voor 6 fte uitbreiding formatie databeheer, met € 300.000 te verhogen.

Uitbreiding afdeling bedrijfsvoering, team Kwaliteit en Control

2.2 De begrote personele lasten, personeel in dienst voor 1 fte uitbreiding adviseur P&C formatie team Kwaliteit en Control, met € 54.431 te verhogen.

Ophoging personeelslaten (incidenteel)

2.3 De begrote personele lasten, inhuurlasten, met € 103.680 te verhogen.

3 Kennis nemen van de gewijzigde deelnemersbijdrage 2025

Onderstaande begrotingswijzigingen 2026 zijn reeds verwerkt in de ontwerpbegroting 2026:

- De begrote personele lasten, personeel in dienst voor 1 fte uitbreiding formatie Jurist, met € 108.861 te verhogen;
- De begrote personele lasten, voor 6 fte uitbreiding formatie databeheer, met € 600.000 te verhogen;
- De begrote personele lasten, voor 1 fte uitbreiding adviseur P&C formatie team Kwaliteit en Control, met € 108.861 te verhogen.

Begrotingswijziging 2025 BghU

De begroting 2025 is vastgesteld op basis van de plannen en speerpunten in de eerdere gepresenteerde meerjarenvisie (geïntegreerd in de meerjarenbegroting). De begroting 2025 is opgesteld in het jaar 2024 en vastgesteld in de bestuursvergadering van augustus 2024. De begrotingswijzigingen 2025 staan geagendeerd voor de 2e bestuursvergadering 2025 zodat deze expliciet gekoppeld kunnen worden aan de 1e bestuursrapportage 2025. Daar we nu al een aantal (meerjarige) wijzigingen zien aankomen willen we deze nu al voorleggen ter besluitvorming. Zodat deze ook gelijktijdig ter zienwijze aangeboden kan worden met de ontwerpbegroting 2026. Onderstaand geeft aanleiding tot het aanpassen van de initiële begroting 2025 en daarmee een wijziging van de deelnemersbijdrage.

Begrotingswijziging 2025
De volgende wijzigingen stellen wij voor:

1. Financiële voortgang PvA dienstverlening BghU (2025)

De kosten voor het verbeterplan dienstverlening voor 2023 en 2024 komen uit op totaal € 2.448.378. Om alle verbeteracties en achterstanden weg te werken zijn de prognose kosten 2025 ingeschat op € 1.239.741. (Incidenteel) De totale kosten voor het verbeterplan dienstverlening komen daarmee uit op € 3.688.119.

1.1 Voor 2025 stellen we de volgende dekking voor: het voorstel is een deel van de dekking voor 780k te halen uit rentebaten, projectgelden en invorderingsbaten. Voor het restant is nog geen dekking. We willen het budget hiervoor met € 459.741 verhogen.
1.2 Inzet rentebaten; De rentebaten over belastinggelden 2025 willen we in de begroting opnemen ter dekking van de kosten PvA Verbetering dienstverlening, voor een bedrag van € 400.000.
1.3 Inzet algemene projectgelden, een deel van de projectgelden willen we inzetten ter dekking van de kosten PvA Verbetering dienstverlening, voor een bedrag van € 180.000. (dit komt uit huidige al vastgestelde begroting)
1.4 Inzet (extra)invorderingsbaten ontstaan uit achterstanden (inlopen oude jaren) € 200.000. (dit komt uit huidige al vastgestelde begroting)

In de budgetophoging van het verbeterplan is ook een jurist meegenomen. De hoeveelheid juridisch werk en het afhandelen van beroepen is de afgelopen jaren fors toegenomen door de toename van het aantal objecten en verdergaande wet- en regelgeving. Voor deze functie vragen we een structurele uitbreiding (1 fte Jurist fsk 11, € 108.861) op de formatie voor 2026 en verder.

2. Overige ontwikkelingen

Organisatie / formatie omissie

2.1 Uitbreiding aantal Fte's bij afdeling databeheer

Bij de afdeling databeheer zijn op dit moment nog veel achterstanden die weggewerkt moeten worden. Voor het wegwerken van de achterstanden wordt capaciteit ingehuurd. Echter is gebleken dat op het reguliere werk de formatie ontoereikend is. Na meer dan twee jaar werken met de nieuwe belastingsoftware en grotendeels verwerken van gegevens vanuit de conversie uitval en achterstanden, is gebleken dat de beschikbare reguliere capaciteit ontoereikend is om in goede kwaliteit te voorzien. Onderzocht is wat de impact is van de groei van het aantal objecten, van 192.000 bij oprichting naar inmiddels ruim 380.000 objecten en een jaarlijkse groei van zo'n 5.000 nieuwe (niet-)woningen. De bemensing is echter minimaal uitgebreid met 2 fte. Daarnaast staat de formatie voor dit proces de komende jaren onder druk doordat het gegevensbeheer voor zuiveringstechnologie en bijbehorende inspecties kwetsbaar is, doordat door stelselwijziging waterschappen meer formatie nodig is en doordat de uitstroom van pensionering op dit proces hoog is.

Op basis van evaluatie en inventarisatie van de taakomvang is uitbreiding van de capaciteit benodigd.
Eind dit jaar vervalt 2 fte tijdelijke formatie plaatsen, daarnaast wordt voor de complexe vraagstukken en kwaliteitsborging een senior medewerker gemist en wordt al lange tijd 3 fte ingehuurd op het reguliere proces. De ondercapaciteit komt hiermee op 6 fte. De structurele uitbreiding welke benodigd is voor databeheer betreft:

- Senior medewerker (1 fte)
- WOZ-medewerkers / Medewerker gegevensbeheer (5 fte's);

De verwachte jaarlijkse (meer)kosten worden geraamd op € 600.000,-
Gevraagd wordt:

- De begrote personele lasten, personeel in dienst 2025 voor 6 fte uitbreiding formatie databeheer, met € 300.000 te verhogen.
- De begrote personele lasten, personeel in dienst 2026 ev voor 6 fte uitbreiding formatie databeheer, met € 600.000 te verhogen.

2.2 Uitbreiding afdeling bedrijfsvoering, team Kwaliteit en Control

Bij het team Kwaliteit en Control is behoefte aan een adviseur planning en control. Gebleken is dat met de huidige formatie/bezetting onvoldoende capaciteit is voor alle voorkomende werkzaamheden. De uitvoerende P&C werkzaamheden zijn hiermee niet te combineren en vraagt structureel meer tijd dan beschikbaar.
Begin januari is de Gemeente Utrecht en daarmee ook BghU overgestapt op een nieuw financieel systeem (SAP4U). De werkdruk bij administratief financiële werkzaamheden is hoog en lijkt te zijn verschoven naar BghU. Voor deze

werkzaamheden is extra capaciteit ingehuurd. In samenspraak met Utrecht zullen deze werkzaamheden vastgelegd in de SLA geëvalueerd worden.

Structurele uitbreiding team Kwaliteit en Control: Adviseur Planning & Control (1 fte fsk 11 – bruto € 108.861)
Gevraagd wordt:

- De begrote personele lasten, personeel in dienst 2025 voor 1 fte uitbreiding formatie adviseur P&C formatie team Kwaliteit en Control, met € 54.431 te verhogen.
- De begrote personele lasten, personeel in dienst 2026 voor 1 fte uitbreiding formatie adviseur P&C formatie team Kwaliteit en Control, met € 108.861 te verhogen.

2.3 Ophoging personeelslasten

- Personele lasten, CAO-wijzigingen: onderhandelingen lopen nog. (ntb)
- Functiebeschrijvingen en –waarderingen (ntb)
- Incidenteel 1 fte (1 apr. t/m 31 dec - € 103.680). Dit betreft de aansturing van processen, welke deels op interim basis ingevuld wordt en deels ten laste van aanwezige personele formatieruimte komt.

Gevraagd wordt: De begrote personele lasten, inhuurlasten 2025, met € 103.680 te verhogen.

Samengevat voorstel begrotingswijzigingen:

	Voorgestelde Begrotingswijziging	Ontwerpbegroting
Doorkijk - kosten raming	**2025** Incidenteel	**2026 ev** Structureel
PvA Dienstverlening BghU		
Ophoging Projectkosten Verbeterplan 2025	€ 1.239.741	€ -
Voorgestelde dekking, rente- invorderingsbaten en projectgelden	€ -780.000	€ -
Evaluatie telefonische bereikbaarheid	in PvA	€ -
Extra formatie JZ - jurist (1 fte fsk 11)	in PvA	€ 108.861
Subtotaal	**€ 459.741**	**€ 108.861**
Overige ontwikkelingen		
Organisatie / formatie omissie		
Extra formatie afd Databeheer, Sr. Medewerker, Woz-medewerk (6 fte)	€ 300.000	€ 600.000
Adviseur Planning & Control (1 fte fsk 11)	€ 54.431	€ 108.861
Subtotaal	**€ 354.431**	**€ 708.861**
Ophoging personeelslasten		
Functiebeschrijvingen en –waarderingen (ntb)	ntb	ntb
Personele lasten, CAO wijzigingen 2025	ntb	ntb
1 fte (1 apr - 31 dec)	€ 103.680	€ -
Subtotaal	**€ 103.680**	**€ -**
Totaal	**€ 917.852**	**€ 817.722**

Bovenstaande wijzigingen 2025 worden na besluitvorming doorgevoerd bij de 1e bestuursrapportage. De totale wijziging bedraagt € 917.852. De kosten worden gedekt door een hogere deelnemersbijdrage. Onderstaand de aangepaste deelnemers-bijdrage 2025.

Bovenstaande structurele wijzigingen 2026 zijn voor een bedrag van € 817.722 opgenomen in de concept ontwerpbegroting 2026.

3 Deelnemersbijdrage 2025

De aanpassing van de begroting 2025 heeft het volgende effect op de deelnemersbijdrage:

	Ontwikkeling deelnemersbijdrage						Effect		
	2025 gewijz. aug 24			2025 nav voorstel mrt 2025			2025 nav voorstel mrt 2025		
	Basis	Plus	Totaal	Basis	Plus	Totaal	Basis	Plus	Totaal
Bunnik	€ 238	€ 6	€ 244	€ 251	€ 6	€ 257	€ 13	€ -	€ 13
Houten	€ 739		€ 739	€ 779		€ 779	€ 40	€ -	€ 40
Lopik	€ 179	€ 41	€ 220	€ 189	€ 41	€ 230	€ 10	€ -	€ 10
Nieuwegein	€ 1,042		€ 1,042	€ 1,099		€ 1,099	€ 57	€ -	€ 57
Zeist	€ 1,291	€ 129	€ 1,420	€ 1,362	€ 129	€ 1,491	€ 70	€ -	€ 70
Utrecht	€ 7,613	€ 1,134	€ 8,747	€ 8,026	€ 1,134	€ 9,160	€ 414	€ -	€ 414
De Bilt	€ 897		€ 897	€ 945		€ 945	€ 49	€ -	€ 49
Utrechtse Heuvelrug	€ 753	€ 28	€ 781	€ 794	€ 28	€ 822	€ 41	€ -	€ 41
HDSR	€ 3,008		€ 3,008	€ 3,171		€ 3,171	€ 163	€ -	€ 163
Stichtse Vecht	€ 1,138		€ 1,138	€ 1,200		€ 1,200	€ 62	€ -	€ 62
Jaarlijkse bijdrage	**€ 16,899**	**€ 1,338**	**€ 18,237**	**€ 17,817**	**€ 1,338**	**€ 19,155**	€ 918	€ -	€ 918

Bijgestelde begroting 2025

Begroting 2025					
Meerjarenperspectief	**Realisatie 2024**	**Begroting 2025 [1]**	**Begroting 2025 incl. structurele begr. wijz. 2024 [2]**	**1e Begr. Wijz. 2025**	**Wijziging**
Rente en afschrijving	**-**	***95.700***	***95.700***	***95.700***	**-**
Personele lasten (inclusief inhuur)	**14.438.858**	**12.480.643**	**12.909.218**	**14.607.070**	**1.697.852**
Lasten personeel in dienst	*10.389.447*	*12.286.586*	*12.716.522*	*13.070.953*	*354.431*
Inhuurlasten	*4.049.411*	*194.057*	*192.696*	*1.536.117*	*1.343.421*
Materiële lasten	**7.882.500**	**6.751.061**	**6.818.731**	**6.638.731**	**(180.000)**
ICT-transitie naar SaaS eenmalig	*244.000*	-	-	-	-
ICT-contractkosten jaarlijkse volume	*2.228.887*	*2.060.807*	*2.248.130*	*2.248.130*	-
Bedrijfsvoeringskosten	*4.201.487*	*3.890.254*	*3.770.601*	*3.590.601*	*(180.000)*
Proceskostenvergoeding WOZ	*1.208.126*	*800.000*	*800.000*	*800.000*	-
Onvoorzien	**-**	***5.000***	**5.000**	**5.000**	**-**
Totaal Lasten	**22.321.358**	**19.332.404**	**19.828.649**	**21.346.501**	**1.517.852**
Dwangbevelen	*2.067.400*	*1.450.000*	*1.450.000*	*1.650.000*	*200.000*
Overig	*645.630*	*55.000*	*55.000*	*455.000*	*400.000*
Totaal Baten	**2.713.030**	**1.505.000**	**1.505.000**	**2.105.000**	**600.000**
Te dekken bedragen	**19.608.328**	**17.827.404**	**18.323.649**	**19.241.501**	**917.852**
Deelnemersbijdrage	**18.100.137**	**17.740.404**	**18.236.649**	**19.154.501**	**917.852**
Onttrekking reserves	*1.996.946*	*87.000*	*87.000*	*87.000*	-
Dotatie reserves	*460.000*	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	**28.755**	**0**	**0**	**0**	**0**

[1] Vastgesteld in de bestuursvergadering van 3 april 2024

[2] Vastgesteld in de bestuursvergadering van 26 augustus 2024

Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht

Accountantsverslag 2024

Flynth

VERTROUWELIJK

Aan het bestuur van de
gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking
gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht
Postbus 5150
3502 JD UTRECHT

Heliumstraat 64
2718 SL Zoetermeer
telefoon (088) 236 80 00
e-mail Audit@flynth.nl

kenmerk
661077134/SH/0623

behandeld door
S. Hof MSc RA

datum
31 maart 2025

onderwerp
Accountantsverslag 2024

Geachte leden van het bestuur,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2024. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van de door ons uitgevoerde werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2024 en voor het beoordelen van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (hierna: BghU).

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directie. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2024 gecontroleerd.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2024 van BghU.

Wij hebben de conceptversie van deze rapportage met de directie en de ambtelijke organisatie afgestemd. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Het verslag van bevindingen is, zoals hiervoor reeds verwoord, bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2024. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole. Graag geven wij in de vergadering van uw bestuur op 2 april a.s. een toelichting op dit verslag.

Hoogachtend,
Flynth Audit B.V.

Digitaal ondertekend door Sietse Hof

S. Hof MSc RA

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Handelsregister 09063021. www.flynth.nl
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem.

Inleiding

In het kader van de door het bestuur aan ons verstrekte opdracht voor de controle van de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht brengen wij u hierbij verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze eindejaars-controlewerkzaamheden die wij onlangs hebben uitgevoerd.

Dit accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2024. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole. Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van uw gemeenschappelijke regeling.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2024 van de BghU en niet primair op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden binnen BghU. De bevindingen in deze rapportage zijn daarom beperkt tot de punten die voortvloeien uit de controle van de jaarrekening.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden afgerond en hebben een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2024 verstrekt.

Inhoud accountantsverslag

Hoofdstuk 1	Bestuurlijke samenvatting.
Hoofdstuk 2	Kernpunten van de controle.
Hoofdstuk 3	Rechtmatigheidsverantwoording.
Hoofdstuk 4	Analyse vermogen en resultaat.
Hoofdstuk 5	Interne beheersing & automatisering.
Hoofdstuk 6	Externe ontwikkelingen.
Bijlage A	Niet gecorrigeerde bevindingen.
Bijlage B	Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd.
Bijlage C	Onze communicatie met u.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing & automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Bestuurlijke samenvatting

Flynth

Bestuurlijke samenvatting

Controleverklaring

Wij hebben de accountantscontrole van de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht afgerond. Wij hebben een goedkeurende controleverklaring voor de getrouwheid verstrekt, onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het bestuur. Verder hebben we geen indicaties van fraude en/of niet-naleving van wet- en regelgeving.

De gehanteerde materialiteit bedraagt € 227.800 voor fouten respectievelijk € 683.400 voor onzekerheden.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden

De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.

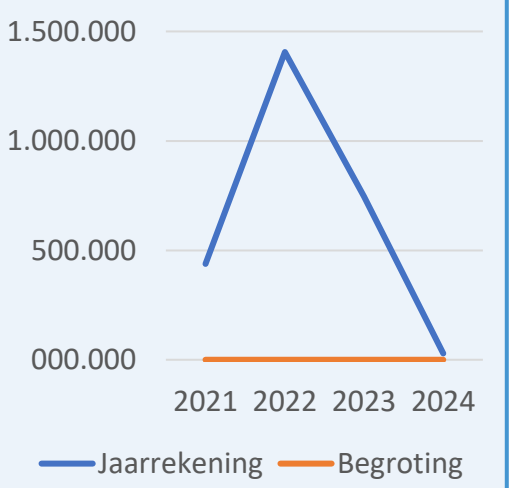
Belangrijkste bevindingen

Controlebevindingen
Er resteren drie ongecorrigeerde controleverschillen met een totale impact van € 78.283 (voordelig). Voor een specificatie verwijzen wij u naar bijlage A.

Rechtmatigheidsverantwoording
In de jaarrekening 2024 is voor het tweede jaar de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

De directie concludeert dat er sprake is van begrotingsonrechtmatigheden boven de verantwoordingsgrens. Wij kunnen instemmen met deze conclusie van de directie en constateren dat de rechtmatigheidsverantwoording van de directie een getrouwe weergave biedt.

Resultaat over 2024

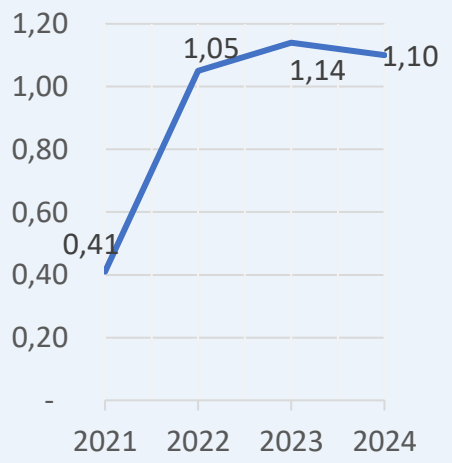

Belangrijkste aandachtspunten 2025

Naar aanleiding van onze controle over het boekjaar 2024 willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie de volgende aandachtspunten voor 2025 benoemen:

1. Doorontwikkeling van de rechtmatigheidsverantwoording en de onderliggende de ingerichte interne controle.
2. Verstevigen proces totstandkoming én onderbouwing van de prognoses in de belastingverantwoordingen.
3. Inwerkingtreding Cyberbeveiligingswet en NIS2-regelgeving.

Uw weerstandsvermogen

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing en automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Kernpunten van de controle

Flynth

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole (1/2)

Controleverklaring	Wij hebben de accountantscontrole van de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht afgerond. Wij hebben een **goedkeurende controleverklaring** voor de getrouwheid verstrekt, onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het bestuur. Verder hebben we geen indicaties van fraude en/of niet-naleving van wet- en regelgeving. De voor fouten en onzekerheden gehanteerde materialiteit bedraagt respectievelijk € 227.800 en € 683.400. Deze toleranties zijn in overeenstemming met het controleprotocol dat door uw bestuur is vastgesteld op 6 december 2023. De rapporteringstolerantie is door het bestuur vastgesteld op € 50.000. Wij wijken hiervan af en rapporteren fouten en onzekerheden boven 5% van de goedkeuringstolerantie, namelijk boven een bedrag van € 11.390.
Reikwijdte van de controle	In de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2024. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Gedurende het verloop van de controle over boekjaar 2024 is op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2024 voldoende voor de doelstelling van de controle van de BghU.
Grondslagen en verantwoording conform BBV	De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door de directie gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, conform wet- en regelgeving en consistent toegepast. In het boekjaar 2024 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van de belangrijkste verslaggevingsgrondslagen in het BBV en relevante notities uitgebracht door de Commissie BBV.
Schattingen	Schattingen op basis waarvan een aantal jaarrekeningposten worden bepaald zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld. Wij hebben vastgesteld dat de schattingen en veronderstellingen aanvaardbaar zijn in het kader van de jaarrekening als geheel.
Voorzieningen - Algemeen	Bij het opstellen van de jaarrekening moet de directie belangrijke schattingen, beoordelingen en aannames toepassen en toelichten. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames van de directie beoordeeld en zijn tot de conclusie gekomen dat deze zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en gebaseerd zijn op gebalanceerde overwegingen.
Voorzieningen – Proceskosten-vergoeding	In de jaarrekening 2024 is de gevormde voorziening met betrekking tot proceskostenvergoedingen volledig vrijgevallen, dit als gevolg van het inlopen van de achterstanden bij het verwerken van bezwaarschriften. Aangezien er nog steeds sprake is van nog af te wikkelen bezwaarschriften, zijn wij van mening dat er een voorziening voor te betalen proceskostenvergoedingen verantwoord had moeten worden voor een bedrag van € 23.753. Dit bedrag hebben wij als controleverschil aangemerkt.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing en automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole (2/2)

Vordering vervolgingskosten	In de jaarrekening 2024 is een vordering opgenomen voor de nog te ontvangen invorderingsbaten. Na aftrek van de voorziening oninbaarheid betreft de vordering € 2.227.272, maar is afgerond voor € 2.200.000 opgenomen in de jaarrekening en is daarmee te laag verantwoord voor een bedrag van € 27.272. Dit bedrag hebben wij als controleverschil aangemerkt.
Afrekening ICT implementatie	Naar aanleiding van zeer recente gesprekken is gebleken dat BghU niet alle gereserveerde kosten voor de uitgevoerde ICT implementatie van het werkplekbeheer hoeft te betalen. Dit betekent een voordeel van € 74.764, welke gezien het late moment van het bekend worden van deze afrekening niet meer kon worden verwerkt in de jaarstukken. Dit bedrag hebben wij als derhalve controleverschil aangemerkt.
Analyse vermogen en resultaat	Het gerealiseerd resultaat (inclusief de mutaties in de reserves) bedraagt € 28.755 voordelig versus een begroot resultaat (na begrotingswijzigingen) van € 0. In de jaarrekening (paragraaf 2.4 – “Toelichting op de staat van baten en lasten”) heeft de directie de belangrijkste afwijkingen tussen de gerealiseerde baten en lasten en de begrootte baten en lasten toegelicht. In hoofdstuk 4 van dit verslag gaan wij nader in op het resultaat.
Rechtmatigheids-verantwoording	Uit onze werkzaamheden voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn geen bevindingen gebleken. In de opgenomen toelichtingen van de directie en de door de directie geconstateerde bevindingen hebben we geen afwijkingen geconstateerd. Verder achten we de werkzaamheden van de directie toereikend om tot een oordeel te komen. Voor een nadere toelichting verwijzen we u naar het hoofdstuk rechtmatigheidsverantwoording in dit verslag.
Frauderisicoanalyse	De BghU heeft een frauderisicoanalyse opgesteld. Wij adviseren het bestuur om dit periodiek te bespreken zodat deze analyse een zichtbaar en vast onderdeel van de interne beheersomgeving wordt.
Wijziging in overige wet- en regelgeving	In de jaarrekening 2024 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt. De BghU heeft de jaarrekening verder opgesteld volgens de verslaggevingsvereisten van het besluit begroting en verantwoording (BBV).
Wet Normering Topinkomens (WNT)	De Wet Normering Topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd, beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 233.000 niet te boven gaan. Daarnaast dient u het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2024 voor de topfunctionarissen en overige medewerkers geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen en dat de WNT juist is verantwoord in de jaarstukken.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing en automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Verantwoordelijkheden m.b.t. fraude

Uw verantwoordelijkheid	• De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij de met governance belaste personen en de directie. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het opzetten en onderhouden van interne beheersmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële rapportage, de werking van de bedrijfsvoering en naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. • Het uitvoeren, vastleggen en actualiseren van de frauderisicoanalyse als geïntegreerd onderdeel van de bij uw onderneming in gebruik zijnde interne beheersing, een evaluatie van de mogelijke impact en waarschijnlijkheid van frauderisico's en de ondernomen acties om frauderisico's te beperken, inclusief de risico's van omkoping, corruptie en frauderisico's met betrekking tot cybersecurity. • Het waarborgen dat de cultuur en de omgeving van uw onderneming integer zijn en ethisch gedrag bevorderen. • Het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht van de met governance belaste personen en de directie wordt gebracht; en • Daarnaast zijn de met governance belaste personen verantwoordelijk voor het monitoren van het risico op managementfraude, voor het bepalen of de interne beheersmaatregelen voldoende zijn om frauderisico's te identificeren, voor de beoordeling van de competentie en integriteit van zichzelf en van het overige management en voor het versterken van een cultuur van integriteit en ethisch gedrag.
Onze verantwoordelijkheid	• Wij hebben een fraudediscussie gevoerd en bevestigingen verkregen van de met governance belaste personen, de directie en anderen binnen de entiteit ten aanzien van de interne beheersing, risico-inschattingen (inclusief de processen om de risico's op fraude in de entiteit te identificeren en erop in te spelen), en eventuele kennis met betrekking tot fraude of vermoede fraude. • Verder hebben wij de directie verzocht om informatie die het eventueel aan zijn werknemers heeft meegedeeld over haar visie op bedrijfspraktijken en ethisch gedrag. • Daarnaast hebben wij inzicht verkregen in de wijze waarop de met governance belaste personen toezicht uitoefenen op de door de directie gevolgde processen om de risico's op fraude te identificeren en hierop in te spelen. • Wij hebben de geplande controlewerkzaamheden besproken met de met governance belaste personen. • Wij moeten adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude.
Geen aanwijzingen	Tijdens onze controlewerkzaamheden zijn geen aanwijzingen van fraude onder onze aandacht gekomen.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing en automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Significante frauderisico's

Risico	Uitgevoerde controlewerkzaamheden
Het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management (inclusief superusers)	Het risico op het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door de directie hebben wij ondervangen door het selecteren van journaalposten op basis van risicocriteria, zoals de memoriaalboekingen en de schattingsposten. Deze journaalposten alsook de belangrijke schattingen van de directie, zoals de waardering van vaste activa en debiteuren en de volledigheid van de voorzieningen, hebben wij in detail gecontroleerd. Eveneens hebben wij de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Uit onze werkzaamheden zijn geen indicaties voor frauduleuze boekingen naar voren gekomen.
Het frauderisico dat een medewerker zelfstandig crediteurenstamgegevens muteert en / of valse inkoopfacturen verwerkt in de administratie en / of betalingen aan crediteuren omleidt voor persoonlijk gewin	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor verwerken van inkoopfacturen en het verrichten van betalingen. Daarnaast hebben we een deelwaarneming verricht op de bedrijfskosten en hebben we vastgesteld dat de prestaties geleverd zijn en de betalingen zijn verricht aan het juiste bankrekeningnummer. Uit onze werkzaamheden zijn geen indicaties voor frauduleuze boekingen naar voren gekomen.
Frauderisico dat de Europese en/of interne aanbestedingsrichtlijnen niet worden nageleefd om gunning aan een bevriende partij mogelijk te maken	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing rondom aanbestedingen voor het aangaan van contracten. Verder hebben wij kennis genomen van de aanbestedingsrichtlijnen en de eigen analyse op het voldoen aan deze richtlijnen van de BghU en een gegevensgerichte controle verricht op geselecteerde crediteuren en de hieraan ten grondslag liggende contracten om vast te stellen dat is voldaan aan de aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze werkzaamheden zijn geen onrechtmatigheden gebleken.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing en automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Rechtmatigheidsverantwoording

Flynth

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (1/4)

Conclusie rechtmatigheid	In de jaarrekening (hoofdstuk 2.8) heeft de directie de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. De directie concludeert dat er fouten boven de verantwoordingsgrens aanwezig zijn. In de paragraaf bedrijfsvoering (hoofdstuk 1.2.5) wordt een nadere toelichting gegeven op de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording. Op basis van onze werkzaamheden kunnen wij instemmen met de conclusie van de directie en constateren wij dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave biedt. In dit hoofdstuk geven wij een nadere toelichting voor de relevante onderdelen.
Definitie rechtmatigheid	Het juridische begrip rechtmatigheid heeft betrekking op alle geldende wet- en regelgeving. Rechtmatigheid is dan het handelen in overeenstemming met de wet- en regelgeving. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is een minder omvattend begrip. Hierbij bestaat er een duidelijke relatie met het financieel beheer. Er moet immers worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen.
Verantwoordings- en rapportagegrens	We hebben vastgesteld dat de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording in de financiële verordening van BghU is bepaald op 3% van de totale lasten, inclusief eventuele toevoegingen aan de reserves. Dit past binnen de voorgeschreven bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten. Voor zowel de fouten als voor onduidelijkheden afzonderlijk geldt hetzelfde percentage, waarbij fouten en onduidelijkheden niet bij elkaar opgeteld worden. De rapporteringsgrens is vastgesteld op € 50.000. Voor ons getrouwheidsoordeel hanteren wij op basis van het besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en het door u vastgestelde controleprotocol een goedkeuringstolerantie voor fouten van 1% voor fouten van de totale lasten, waardoor uw rechtmatigheidsverantwoording een lager niveau zekerheid verschaft.
Normen en toetsingskader	Het normenkader voor de rechtmatigheidsverantwoording betreft uw inventarisatie van de voor de verantwoording relevante wet- en regelgeving. Het normenkader heeft u geactualiseerd op basis van wijzigingen in wet- en regelgeving en is door het bestuur vastgesteld op 11 december 2024. Uw inventarisatie van regelgeving bestaat uit externe- en eigen regelgeving. We constateren dat u de actualisatie nauwkeurig heeft uitgevoerd en dat het normenkader aansluit op de geldende externe- en eigen regelgeving. Het operationaliseren van het normenkader is een taak van directie en wordt vastgelegd in een toetsingskader. In het toetsingskader is per wet/regeling/verordening vastgelegd welke artikelen relevant zijn voor de toetsing. Uw organisatie heeft ervoor gekozen geen toetsingskader vast te stellen, waardoor de operationalisatie van het normenkader niet inzichtelijk is gemaakt voor het bestuur. Op basis van de kadernota rechtmatigheid bent u niet verplicht het toetsingskader vast te stellen, maar we adviseren u voor volgend jaar een toetsingskader vast te stellen, zodat duidelijk is op welke onderdelen uw rechtmatigheidscontroles exact toezien.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing en automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (2/4)

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium).

Uitgangspunt is het niveau waarop de het bestuur de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft, in lijn met de door u vastgestelde financiële verordening. In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door het bestuur zijn vastgesteld. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn op hoofdlijnen door de wetgever bepaald (artikel 189, 190 en 191 van de gemeentewet) en heeft het bestuur nader ingevuld en geconcretiseerd in de financiële verordening.

Uw bestuur heeft het begrotingscriterium geconcretiseerd door:

- Over- en onderschrijdingen op programmaniveau beoordeeld worden.
- Verschuiving tussen jaarschijven in een investeringskrediet is toegestaan.
- Een overschrijding van lasten in ten opzichte van de begroting is acceptabel als hier direct gerelateerde inkomsten tegenover staan of als deze geautoriseerd zijn door middel van vaststelling van een tussentijdse rapportage.

Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de juiste investering, het toereikend zijn van het begrotingsbedrag en het begrotingsjaar van belang zijn.

Als blijkt dat de gerealiseerde bedragen hoger zijn dan de, ook na de laatste begrotingswijziging, geraamde bedragen dan kan er sprake zijn van onrechtmatige uitgaven (begrotingsonrechtmatigheid). Deze lasten zijn dan namelijk buiten het budgetrecht van het bestuur tot stand gekomen.

In deze paragraaf gaan wij in op het begrotingscriterium en de verschillende onderwerpen die het begrotingscriterium raken.

Het bestuur bepaalt zelf op welk niveau de budgetten in de begroting en investeringen worden geautoriseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing en automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (3/4)

Begrotingsrechtmatigheid - programma's

Uit onze werkzaamheden om de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording te toetsen zijn we niet tot een ander oordeel gekomen dan de directie in de rechtmatigheidsverantwoording heeft verantwoord. Ten aanzien van de begrotingsrechtmatigheid heeft de directie afwijkingen geconstateerd en daarbij, in lijn met de criteria die zijn vastgesteld in de financiële verordening, geconcludeerd of er sprake is van acceptabele afwijkingen. De uitkomsten van deze analyse hebben wij onderstaand samengevat. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar paragraaf 2.5.4 van de jaarrekening.

Soort	Bedrag
Overschrijding lasten programma's	€ 2.424.077
Onderschrijdingen van lasten en/of hogere of lagere baten dan begroot die niet tijdig met begrotingswijzigingen zijn aangepast	n.v.t. (afwijkingen zijn tijdig gemeld)
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**€ 2.424.077**
Waarvan acceptabel op basis van afspraken met bestuur	€ 2.424.077

Misbruik en Oneigenlijk (M&O) gebruik criterium

De rechtmatigheidseis betreft ook de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (M&O-criterium).

Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden te voorkomen, zijn functionerende beheersmaatregelen nodig. Het gaat er bij het M&O-criterium om dat in de organisatie effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen, dan wel op te sporen, en dat vigerende wet- en regelgeving duidelijk is, aangepast is aan actuele omstandigheden en te handhaven is. Om dit te bewerkstellingen is een mix van maatregelen nodig.

Uw organisatie heeft een (kader)nota M&O-beleid samengesteld met de algemene uitgangspunten en de filosofie van de organisatie met betrekking tot het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Deze monden uit in de keuzes die de organisatie ter zake maakt. De uitwerking daarvan in (een mix van) concrete beheersmaatregelen moet geïntegreerd zijn in de administratieve organisatie/interne controle van de organisatie.

Vanuit de verbijzonderde interne controle zijn diverse deelwaarnemingen verricht ten aanzien van het rechtmatigheidsaspect. Wij constateren hierbij dat er geen duidelijke toelichting/conclusie is welke werkzaamheden expliciet verricht zijn aan het M&O criterium. De uitgevoerde werkzaamheden geven geen indicatie tot een rechtmatigheidsfout. Ook uit onze werkzaamheden ten aanzien van de getrouwheid blijken geen bevindingen die indicatie geven tot een fout in het kader van het M&O criterium.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing en automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (4/4)

Voorwaardencriterium	Het voorwaarde criterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. In de hierna volgende paragrafen worden de voorwaarde met de hoogste impact / risico binnen de jaarrekening nader toegelicht.
Voorwaardencriterium - Aanbestedingswet	De regels over aanbesteden staan in de Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit. Om de rechtmatigheid van de aanbestedingen vast te stellen heeft u een analyse uitgevoerd op de verstrekte inkoopopdrachten over een periode van vier jaar. In de analyse heeft u beoordeeld of de opdrachten tijdig zijn aanbesteed. Voor de aanbestede opdrachten is beoordeeld of de realisatie van de inkoopopdracht aansluit op de aanbesteding. Ten aanzien van het onderliggende proces van toetsing hebben wij geconstateerd dat de toetsing met name na afloop van het boekjaar heeft plaatsgevonden. Wij adviseren u om ook gedurende het boekjaar aandacht te houden voor de naleving van de Europese aanbestedingsregels. Uit de spendanalyse zijn geen onrechtmatigheden gebleken. Wij merken een toenemende aandacht die de organisatie heeft voor het naleven van de Europese aanbestedingsregels. Desondanks adviseren wij hieraan in de organisatie continue aandacht te blijven geven waardoor de benodigde gedragsverandering bij degenen die inkopen gestimuleerd worden.
Voorwaardencriterium - Wet Fido, schatkistbankieren, Ufdo en Ruddo	De Wet financiering decentrale overheden (Fido) en onderliggende regelingen in de vorm van Regeling schatkistbankieren decentrale overheden, Uitvoeringsregel financiering decentrale overheden (Ufdo) en Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), bevatten regels die de risico's voor lokale overheden moeten beperken bij lenen en beleggen. Aan deze overtredingen van de Wet Fido zijn in veel gevallen geen (directe) financiële gevolgen verbonden. Uit de verantwoording schatkistbankieren blijkt dat in alle kwartalen 2024 geen sprake is geweest van een overschrijding van de toegestane limiet.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing en automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Analyse vermogen en resultaat

Flynth

Jaarverslag – Kwaliteit toelichtingen en belangrijkste kengetallen

Jaarverslag voldoet aan eisen BBV

In het BBV zijn diverse eisen opgenomen voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslag voldoet aan de eisen die het BBV hieraan stelt

Kwaliteit paragrafen

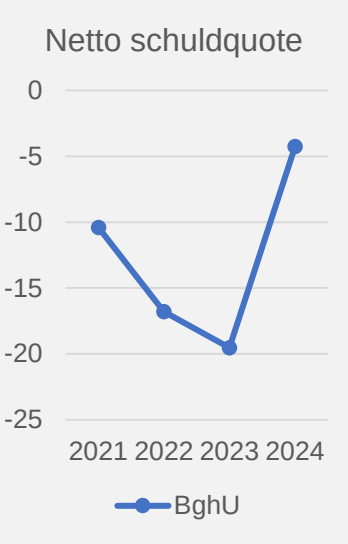
De paragrafen in de jaarstukken voldoen aan de gestelde eisen en geven een nadere toelichting over het door de BghU gevoerde beleid.

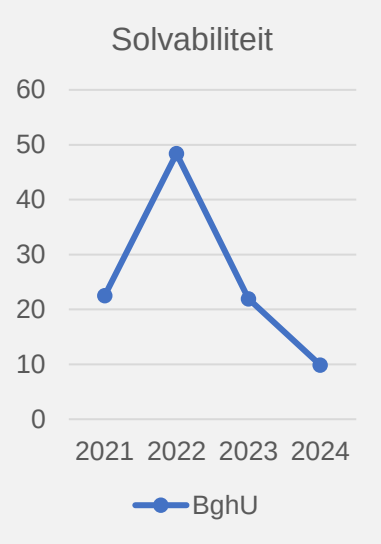
Verenigbaarheid jaarrekening en jaarverslag

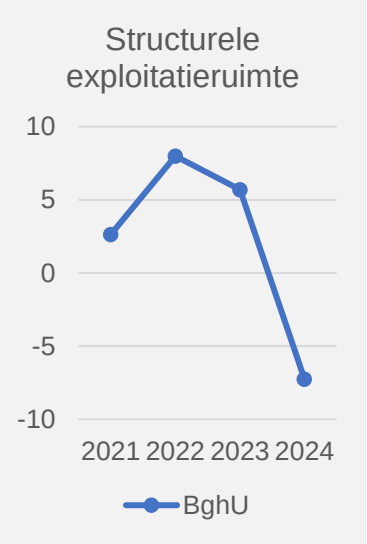
Wij zijn verplicht vast te stellen of wij op grond van de tijdens de controle verkregen informatie onjuistheden of tegenstrijdigheden hebben geconstateerd tussen de jaarrekening en het jaarverslag die gebruikers van de jaarstukken zouden kunnen beïnvloeden. Dit is naar onze mening niet het geval.

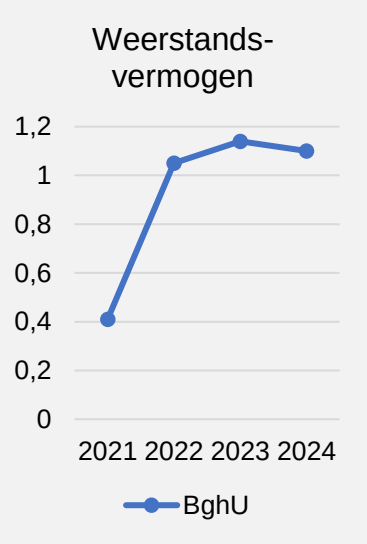
Informatiewaarde

We hebben de informatiewaarde van uw jaarstukken gebaseerd op de inzichtelijkheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses vanuit het perspectief van het bestuur. De inzichtelijkheid is toereikend en heeft de aandacht van de directie.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing & automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Relatie tussen kengetallen

De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden verkregen van de financiële positie van uw organisatie. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van uw financiële positie.

De analyse van de weerstandsratio en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol is vastgesteld of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat.

Weerstandsvermogen

Ten einde een oordeel te geven over de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling dienen naast het eigen vermogen ook de risico's zoals opgenomen in de risicoparagraaf te worden betrokken. In de jaarrekening zijn de risico's weergegeven in paragraaf 1.2.2 (Weerstandvermogen en risicomanagement). Evenals voorgaande jaren worden de risico's bij het opstellen van de begroting geactualiseerd zodat een actueel inzicht bestaat in de risico's. In de jaarrekening 2024 is de actuele stand van zaken ten aanzien van de risico's opgenomen en laat zich als volgt samenvatten:

Toelichting	2023	2024
Weerstandscapaciteit	€ 480.870	€ 480.870
Risico's	€ 420.000	€ 437.500
Tekort/ruimte	€ 60.870	€ 32.370
Weerstandsratio	1,14	1,10

Wij zijn van mening dat de integrale risicobenadering en de financiële vertaling van de verwachte risico's op een adequate wijze heeft plaatsgevonden. De weerstandcapaciteit, zoals ook zichtbaar in de kengetallen netto schuldquote en solvabiliteit, kan als 'voldoende' worden aangemerkt ten aanzien van de geïdentificeerde risico's.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing & automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Financiële positie

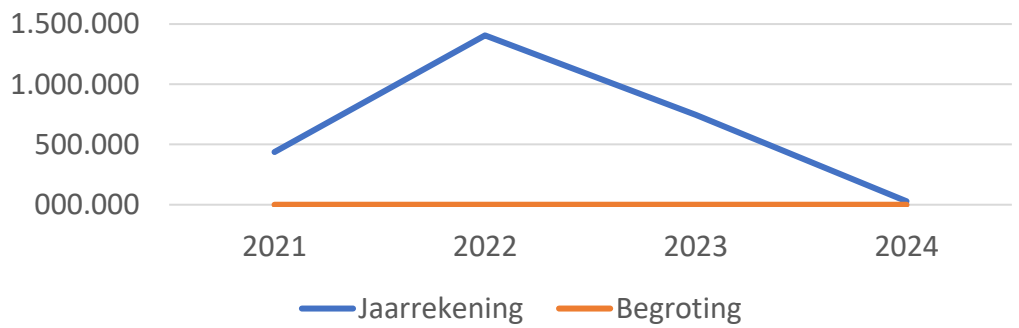
Inclusief het onverdeelde resultaat 2024 bedraagt het eigen vermogen van de BghU per ultimo 2024 ruim € 0,9 miljoen. Ten opzichte van het jaar 2023 is sprake van een daling van € 1,6 miljoen. Deze mutatie wordt verklaard door de benutting van de bestemmingsreserves in 2024.

Ten opzichte van de begroting is sprake van een voordelige afwijking van € 28.755. Voor een nadere onderbouwing verwijzen wij u naar het jaarverslag en de toelichting in de jaarrekening 2024 (paragraaf 2.4).

De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Ultimo 2024 bedraagt dit solvabiliteitspercentage 9,86% (in 2023: 21,93%) waarmee de minimale norm (20%) van de VNG niet wordt behaald.

De netto schuldquote bedraagt – 4,26% (2023: - 19,53%). De ratio geeft aan in hoeverre de schulden meer bedragen dan de jaarlijkse inkomsten. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. BghU heeft geen geleende gelden, maar hoofdzakelijk schulden aan de deelnemers inzake nog uit te keren belastingontvangsten. Er is derhalve sprake van een laag risicoprofiel voor de netto schuldquote.

Resultaat versus gewijzigde begroting

Analyse

De grafiek hierboven laat het verschil tussen het begrote en gerealiseerde saldo van baten en lasten zien van 2021 tot en met 2024 (het resultaat voor toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves). Uit de trend blijkt dat u structureel een resultaat rondom 0 verwacht, wat gezien de bedrijfsvoering en de dienstverlening van BghU voor haar deelnemers logisch is. In 2024 is het werkelijke resultaat € 28.755 hoger dan was begroot.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing & automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Interne beheersing & automatisering

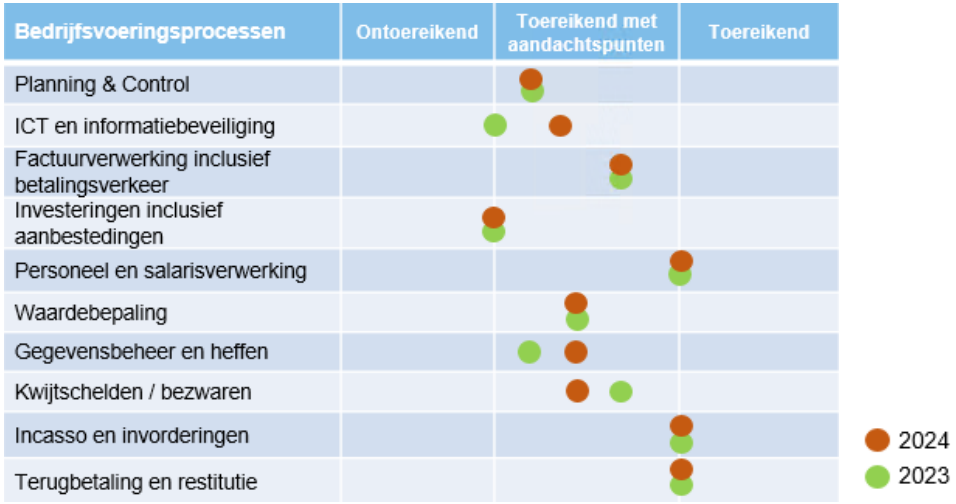
Flynth

Samenvatting interne beheersing en automatisering

Samenvatting bevindingen managementletter 2024

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2024 hebben wij in het najaar van 2024 de tussentijdse (interim) controle uitgevoerd. Deze interim-controle is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen de BghU en met name gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onze bevindingen, voortvloeiend uit de interim-controle, zijn vastgelegd in onze managementletter van 26 september 2024.

Uit onze interim-controle blijkt dat de BghU haar zaken beheersmatig voldoende op orde heeft, voor zover wij dat beoordelen in het licht van de jaarrekeningcontrole. Ons beeld is dat de administratieve organisatie en interne beheersing (de controles binnen de processen, gecombineerd met de verbijzonderde interne controles) van de BghU voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Vanuit de interim-controle constateren wij dat de organisatie hard werkt aan het verder verbeteren van de onderliggende processen en het inrichten van interne controles. Wel merken wij op dat de interne controles rondom de belastingprocessen voor de deelnemers nog verder kunnen worden gestructureerd. Wij adviseren u om de interne controles verder door te ontwikkelen, zodat deze eerder in het jaar kunnen worden gestart en tijdiger kunnen worden afgerond. Daarnaast adviseren wij u om het proces voor de prognoses in de belastingverantwoordingen te verstevigen.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing & automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Samenvatting interne beheersing en automatisering

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiserings-omgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat wij ons hier specifiek richten op de aspecten van de geautomatiseerde gegevensverwerking die van belang zijn voor de financiële verslaglegging. Wij geven geen oordeel over de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking van de BghU als geheel.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing & automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Externe ontwikkelingen

Flynth

Cyberbeveiligingswet (NIS2) en BIO2

De NIS2-richtlijn is sinds 17 oktober 2024 geldig in de Europese Unie. In Nederland is het niet gelukt om deze EU-richtlijnen op tijd om te zetten in nationale wetgeving. De verwachting is dat de Cyberbeveiligingswet (Cbw) in het derde kwartaal van 2025 in werking treedt.

De belangrijkste verplichtingen onder de Cyberbeveiligingswet

- Zorgplicht (adequate maatregelen)
  Op basis van een risico analyse zijn entiteiten verplicht om passende maatregelen te nemen voor de beveiliging van hun netwerk- en informatiesystemen.

- Bestuur (kennisniveau)
  De leden van het bestuur moeten de maatregelen goedkeuren en toezicht houden op de effectiviteit ervan. Om dit goed te kunnen doen, dienen zij een opleiding te volgen.

- Registratieplicht (centraal register NIS2-entiteiten)
  Entiteiten die onder de wet vallen zijn verplicht zich te registeren in het entiteitenregister.

- Meldplicht (significante incidenten)
  Entiteiten moeten significante incidenten onverwijld (zo snel mogelijk) en binnen 24 uur melden bij het Computer Security Incident Response Team (CSIRT) aan de toezichthouder.

De Cyberbeveiligingswet en BIO2

De BIO2 is de opvolger van de huidige BIO1.04 en wordt het nieuwe kader voor de overheid voor informatiebeveiliging. De nieuwe BIO volgt op de evaluatie van de huidige versie en valt samen met de ontwikkelingen rondom de Cyberbeveiligingswet. De aanpak van BIO2 is een passende manier om te voldoen aan de zorgplicht onder de Cyberbeveiligingswet. In de concept-Cyberbeveiligingswet staat dat aanvullende regels voor beveiliging via een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) kunnen worden gesteld. Het is zeer waarschijnlijk dat BIO2 op deze manier wettelijk wordt verankerd.

Gemeenschappelijke regelingen en de Cyberbeveiligingswet

De Cyberbeveiligingswet is nog niet definitief en in de praktijk is (zoals vaak bij wetswijzigingen) nog niet alles duidelijk. Een gemeenschappelijke regeling valt onder de Cyberbeveiligingswet mits deze voldoet aan de criteria van een overheidsinstelling. Samenwerkingen die niet voldoen aan deze criteria hebben mogelijk indirect alsnog te maken met de nieuwe wet omdat de deelnemende gemeenten zich moeten verantwoorden over de digitale veiligheid.

Wij constateren dat BghU zich zeer bewust is van de ontwikkelingen op dit gebied en reeds de nodige voorbereidingen heeft getroffen.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing & automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Bijlagen

Flynth

Bijlage A1 – Bevindingen

Goedkeuringstoleranties (getrouwheid)

Goedkeuringstoleranties getrouwheid	Fouten	Onzekerheden
Goedkeuringstolerantie (respectievelijk 1% en 3% van de totale lasten)	€ 227.800	€ 683.400
Rapporteringtolerantie fouten en onzekerheden (grens waarboven gerapporteerd wordt aan het bestuur)	€ 50.000	

Niet-gecorrigeerde bevindingen

Omschrijving	Fouten	Onzekerheden
Vordering en baten te ontvangen invorderingsbaten te laag verantwoord	€ 27.272 V	n.v.t.
Geen voorziening gevormd voor proceskostenvergoedingen	€ 23.753 N	n.v.t.
Nagekomen (voordelige) afrekening kosten ICT implementatie	€ 74.764 V	
Totaal	**€ 78.283 V**	**n.v.t.**

Bevestiging directie

Wij hebben van de directie een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin de directie bevestigt dat er naast bovengenoemde bevinding geen sprake is van overige niet- gecorrigeerde fouten die, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening materieel (kunnen) zijn.

Conclusie: Bij de jaarrekening 2024 hebben wij een goedkeurende verklaring verstrekt inzake de getrouwheid.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing & automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Bijlage B – Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd

Bevestiging van onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn opgenomen in de ‘Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)’ van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht, inclusief haar verbonden derden, in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Rotatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht.

Er heeft voor de accountantscontrole 2024 geen rotatie plaatsgevonden. Het is eveneens niet noodzakelijk om voor de accountantscontrole 2025 te roteren.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Flynth en haar medewerkers en de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht, inclusief haar verbonden derden, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd moeten worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Flynth, een bestuurder of interne toezichthouder van Flynth of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan ondernemingen in de groep of een bij de rechtspersoon betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid, die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben, ontvangen of verstrekt.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing & automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Bijlage C – Onze communicatie met u

Bevestiging van onafhankelijkheid	Door middel van dit accountantsverslag informeren wij het bestuur over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2024. *Bevestigingen van uw directie* Wij hebben van de directie een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening 2024 ontvangen.
Onze communicatie met het bestuur	Door middel van de managementletter en dit accountantsverslag informeren wij uw bestuur over de reikwijdte en timing van onze controle, waaronder significante risico's en materialiteit. In dit accountantsverslag informeren wij u over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2024.
Geen meningsverschillen met de directie en/of beperkingen in reikwijdte van de controle	Er zijn geen meningsverschillen met de directie geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze opdracht door de directie en de medewerkers van de BghU de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Proces van de controle	Er zijn geen meningsverschillen met de directie geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze opdracht door de directie en de medewerkers van BghU de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Belasting-verantwoordingen	Wij zijn momenteel in de afrondende fase van de controle van de eindafrekeningen van de door BghU opgelegde en geïnde belastingen en lokale heffingen over het jaar 2024 voor haar deelnemers en verwachten in de week van 31 maart de controleverklaringen te kunnen verstrekken. Hoewel wij verbeteringen zien in het proces is de door het bestuur in het uitvoeringsprotocol vastgestelde deadline van 15 maart helaas niet gehaald. Om het proces komend jaar verder te verbeteren adviseren wij u om het proces voor de totstandkoming én onderbouwing van de prognoses in de eindafrekeningen te versterken.

Inleiding
Samenvatting
Kernpunten van de controle
Rechtmatigheids-verantwoording
Analyse vermogen en resultaat
Interne beheersing & automatisering
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Disclaimer en beperking in gebruik en verspreidingskring

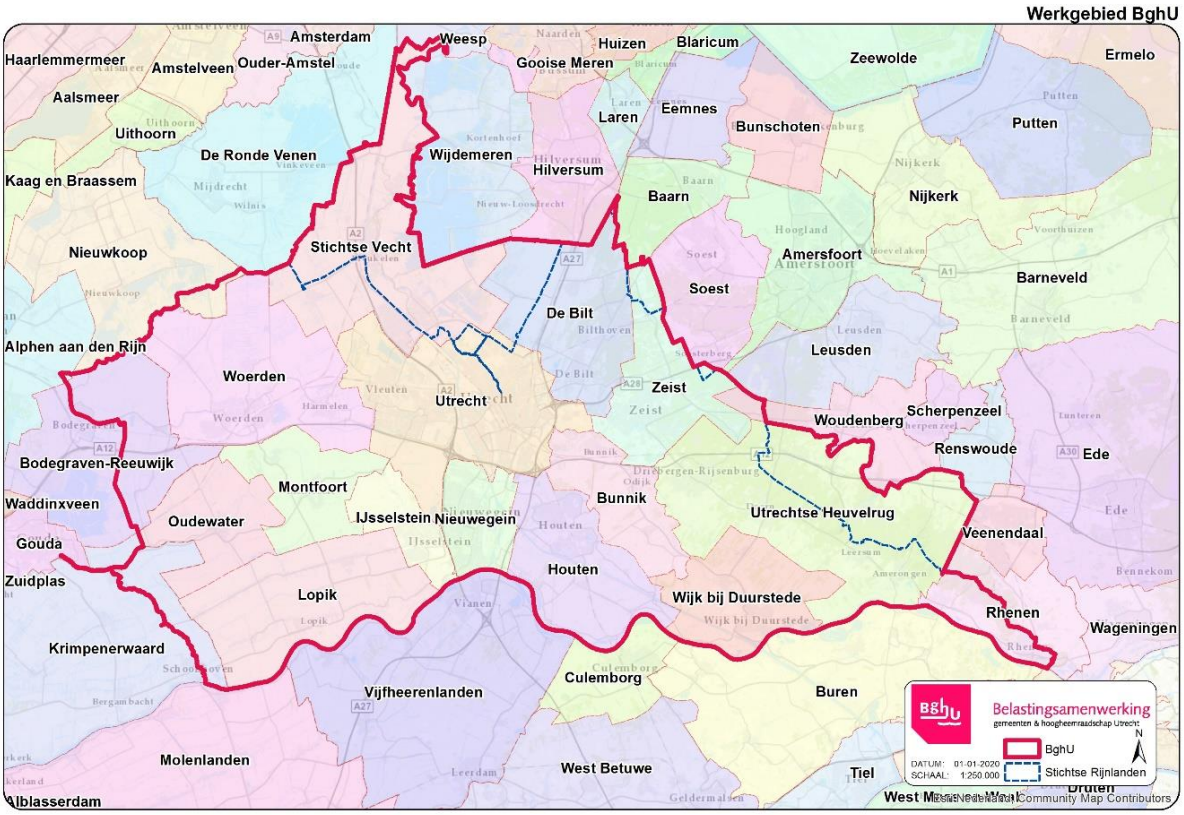
Dit accountantsverslag is alleen bestemd voor de directie en het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit accountantsverslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij aandacht van het bestuur behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit accountantsverslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen moeten worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

Belastingsamenwerking
gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht

Jaarstukken 2024

Flynth Audit B.V.
geheel document digitaal
gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
S.H. 31-3-2025

Inhoudsopgave

Voorwoord 3
1. Jaarverslag 4
1.1. Programmaverantwoording 4
1.1.1. Kernproces Databeheer 4
1.1.2. Kernproces Waardebepaling 9
1.1.3. Kernproces Klantcontact 12
1.1.4. Kernproces Innen 15
1.1.5. Overhead 19
1.2. Paragrafen 22
1.2.1. Lokale heffingen 22
1.2.2. Weerstandsvermogen & risicomanagement 22
1.2.3. Kapitaalgoederen 24
1.2.4. Financiering 25
1.2.5. Bedrijfsvoering 27
1.2.6. Verbonden Partijen 34
1.2.7. Grondbeleid 35
1.2.8. Wet Open Overheid 36
1. Jaarrekening 37
2.1 Staat van Baten en Lasten 2024 37
2.2 Balans ultimo 2024 39
2.3 Waarderingsgrondslagen 40
2.4 Toelichting op de staat van baten en lasten 42
2.5 Toelichting op de balans 45
2.6 Detailtoelichting Wet Normering topinkomens 53
2.7 Realisatie per taakveld 56
2.8 Rechtmatigheidsverantwoording 57
3. Controleverklaring accountant 58

Voorwoord

Met deze jaarstukken kijken we terug op de jaarrekening, het jaarverslag en overige relevante gegevens van BghU over 2024.

Dienstverlening
BghU heeft voor haar tien deelnemers ook in 2024 weer de opgedragen belastingtaken zelfstandig uitgevoerd. Begin van het jaar hebben we voor 356.000 van de ruim 366.000 objecten (woningen en niet-woningen) in ons gebied de WOZ-beschikking gestuurd. In de periode daarna zijn de meeste resterende beschikkingen verstuurd, met ook een restant van 2022 en 2023. Het wegwerken hiervan en van de ontvangen WOZ-bezwaren gebeurt aan de hand van een verbetertraject dat in 2023 is ingezet.

In 2024 zijn 649.000 aanslagen opgelegd (in 2023 605.000) met bijbehorende invordering. Daarop stonden 2.710.000 aanslagregels waarvan 106.000 over oudere belastingjaren. Ter vergelijking voor 2023 waren dat 2.531.000 aanslagregels waarvan 23.400 over oudere belastingjaren. Het gaat om enorme grote productieaantallen, die we zo efficiënt mogelijk verwerken en tegelijkertijd om persoonlijk contact met de inwoners te houden. Er is ruim 690 miljoen (in 2023 € 558 miljoen) aan belastingopbrengsten afgedragen, waarvan 135 miljoen voorgaande belastingjaren betreft. Deze opbrengsten kunnen de deelnemers vervolgens weer inzetten voor onze hoogwaardige infrastructuur in de regio.

Wat betreft de invorderingsacties hebben we in kalenderjaar 2024 bijna 179.000 betalingsherinneringen, aanmaningen, dwangbevelen en hernieuwde bevelen uitgevoerd. In kalenderjaar 2023 bedroeg dit aantal ruim 149.000. In 2024 zijn bijna 12.900 kwijtscheldingsverzoeken binnengekomen. (in 2023 bedroeg dit 12.000)

De planperiode voor het verbetertraject loopt nog. Tijdens het lopende verbetertraject vindt regelmatig afstemming plaats met de Waarderingskamer over de voortgang. Op basis van regulier gehouden onderzoek is aangegeven te mogen beschikken voor 2025.
Wij verwachten dat per 2026 de dienstverlening weer op peil en geborgd is en we blijven de dienstverlening tussentijds verbeteren. Zo is in 2024 een persoonlijke QR-code op het aanslagbiljet ingezet om zaken makkelijker te regelen. Zoals over de betalingswijze, bezwaar maken of een afspraak maken met een taxateur. In de bedrijfsvoering is in 2024 gewerkt aan het verbeteren van de processen, de stuurinformatie en de interne controle borging.

Tot slot is in 2024 vanuit een aanbesteding een nieuwe kantooromgeving ingevoerd, voor zowel de werkplekken op kantoor als voor de thuiswerkplekken.

De ingezette acties en verbeterpunten dragen bij aan onze strategische doelen, namelijk het bieden van goede en betrouwbare dienstverlening en efficiënt objectenbeheer. Daar zetten we ons dagelijks met zo'n 135 collega's graag voor in.

Financiën
De begroting 2024 is in 2023 vastgesteld. Nadien heeft een begrotingswijziging plaatsgevonden maar dit heeft niet geleid tot een aanpassing van de deelnemersbijdrage op het basispakket. Het pluspakket parkeren Utrecht is geëvalueerd en hier heeft een bijstelling op plaatsgevonden. Het totale resultaat over 2024 is uitgekomen op € 28.755.

1. Jaarverslag

In het jaarverslag licht BghU haar prestaties over het afgelopen jaar toe. Dat gaat aan de hand van de BBV-systematiek. Dat betekent dat de toelichting op de resultaten de indeling van de begroting 2024 volgt. De BghU betreft één programma welke is onderverdeeld in vier kernprocessen, te weten Databeheer, Waardebepaling, Innen en Klantcontact. Daarnaast is het programma ondersteunende processen onderdeel van de begroting. Een totaaloverzicht van de baten en de lasten van de programma's is opgenomen in paragraaf 1.1.4.

1.1. Programmaverantwoording

De programmaverantwoording bestaat uit de 2 kernprocessen en de ondersteunende processen. Aan de hand van de drieslag: wat wilden we bereiken in 2024, wat deden we daarvoor en wat waren daarvan de kosten, lichten we in dit deel van het jaarverslag onze resultaten over 2024 toe.

1.1.1. Kernproces Databeheer

In het kernproces Databeheer, zijn de volgende activiteiten ondergebracht:

- In- en uitgaande datastromen vanuit de landelijke voorzieningen BAG, BRK, BRP, HR en LV-WOZ;
- Het verwerken van:
    - De gegevenslevering vanuit gemeenten voor alle leges, grafrechten, precario etc.;
    - De gegevenslevering van derde partijen zoals waterleidingbedrijven;
    - Overige in- en externe datastromen zoals koop-huurinlichtingenformulieren, constateringen door buitendienstmedewerkers, mutatiesignalering, meldingen van inwoners en ondernemers, bezwaar en ontheffingen, etc.;
    - Opleggen van de naheffingsaanslagen parkeerbelastingen gemeente Utrecht;
    - Automatische verminderingsrun voor alle verhuizingen en verminderingen van de grondslagen van alle gemeenten en waterschap;
    - Alle verzoeken om advies vanuit de taxateurs en juristen voor de herwaardering en bezwaarafhandeling;
- Op aanslag brengen van alle gemeentelijke en waterschapsbelastingen;
- De BAG-werkzaamheden voor de gemeente Lopik;
- Het inmeten van WABO-meetverzoeken voor de BAG-afdelingen van de deelnemende gemeenten;
- De uitgaande datastroom van de WOZ-gegevens en waarden richting de LV-WOZ;

Het beheer van deze data maakt dat we uiteindelijk de (gecombineerde) aanslagen van de deelnemers kunnen opleggen.

Wat hebben we bereikt?

Doelstellingen Kwaliteitsnormen Databeheer

Onderwerp	Doelstellingen 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Beheer objecten (BAG, BRK)	• 99% van alle WOZ-objecten zijn in het belastingsysteem beschikbaar. Van deze objecten zijn alle gegevens actueel en met de juiste status aanwezig. Alle gegevens die via landelijke voorzieningen of door andere stromen ontvangen worden zijn dagelijks/maandelijks verwerkt. Er zijn geen achterstanden meer over oudere jaren en binnen het huidige belastingjaar aanwezig.	95%	90%	95%
Beheer Eigenaren (BRK)	• Alle WOZ-objecten kennen een eigenaar. De mutaties die maandelijks binnenkomen via de landelijke voorziening worden na	99%	95%	99%

	binnenkomst per omgaande verwerkt. Maandelijks worden er koopinlichting-formulieren verzonden om de toestand van het object ten tijde van de verkoop vast te leggen en het verkoopcijfer als basis te gebruiken voor een juiste WOZ-waarde vaststelling	2x per jaar		
Beheer Gebruikers BRP	• 95% van alle WOZ- en heffingsobjecten kent een actuele gebruiker. De BRP wordt dagelijks verwerkt en kent geen achterstanden.	95%	95%	95%
Beheer Gebruikers (leegstand)	• Het HR is bijgewerkt en niet-woningen zijn zoveel mogelijk voorzien van een actuele gebruiker. Alle objecten die op leegstand staan zijn zowel administratief als ter plaatse gecontroleerd en staan terecht op leegstand.	50%, koppeling nog niet gerealiseerd	50%, koppeling nog niet gerealiseerd	
Beheer Gebruikers (HR)	• Maandelijks worden naar aanleiding van gebruikersmutaties niet-woningen huurinlichtingen verstuurd om de objectkenmerken actueel te houden en de huurcijfers als basis voor de waardering te gebruiken.	2x per jaar	2x per jaar	
Beheer Gebruik/ Verbruik	• Maandelijks worden alle aangeleverde waterverbruikmutaties gekoppeld, gecontroleerd en verwerkt. Er zijn geen achterstanden in de verwerking. De aangeleverde gegevens worden voor meer doeleinden gebruikt dan alleen de grondslagen en kunnen bijvoorbeeld ook gebruikt worden bij de controle van leegstaande woningen/bedrijven of afbakening van objecten.	85%	85%	85%

Kwaliteitsnormen Databeheer

Procesactiviteit	Kwaliteits-kenmerk	Doelstellingen 2024	Realisatie 2024
Bestands-beheer	Bestanden dienen juist, actueel en volledig te zijn	- 99% van alle, in de belastingapplicatie aanwezige gegevens, zijn volledig en correct.	- 95%
		- De gegevens voldoen zodanig dat er een goedgekeurde accountantsverklaring is afgegeven.	- 99%
Aanslag-oplegging	Aanslagen dienen juist, volledig en tijdig te worden opgesteld	- 98% van alle eigenaren en gebruikers hebben op 28 februari 2024 een WOZ-beschikking en aanslag ontvangen.	- 94%
		- De overige 2% die betrekking hebben op het belastingjaar 2024 zijn eind maart verzonden.	- op 1-4-24: 96%
		- Maandelijks worden er aanvullende gebruikersaanslagen verzonden die betrekking hebben op nieuwe gebruikers die zich in de loop van het jaar in het verzorgingsgebied vestigen.	- 99%

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het kernproces Databeheer is verantwoordelijk voor alle basisgegevens die noodzakelijk zijn om als eindproduct, het opleggen van de gemeentelijke en waterschapsbelasting, te realiseren. Zowel op het gebied van de gecombineerde aanslag als de overige belastingsoorten zoals leges en naheffingsaanslagen parkeerbelastingen. Dit gebeurt op basis van diverse in- en externe gegevensstromen. Een belangrijke interne gegevensstroom is de WOZ-waarde. Deze wordt onder meer voor de WOZ-beschikking en als grondslag voor de OZB-aanslagen gebruikt.
Belangrijk externe gegevensbronnen zijn de landelijke voorziening vanuit het Kadaster (BRK), de Kamer van Koophandel (HR) en persoonsgegevens (BRP). Daarnaast de LV-WOZ brongegevens van de niet-deelnemende gemeenten specifiek voor de waterschapsbelasting van belang. Maar ook heel veel kleinere maar niet minder belangrijke datastromen zoals de vergunningen vanuit de Omgevingswet, eigen waarnemingen en bezwaren. Al deze gegevens leiden uiteindelijk tot een belastingaanslag. Daarmee is databeheer het fundament van het product dat BghU oplevert.

Het afgelopen jaar, is naast de reguliere werkzaamheden ook gewerkt aan het wegwerken van achterstanden en verbeterpunten vanuit de Waarderingskamer. Door de achterstanden zijn de gestelde normen soms niet gehaald, namelijk:

- Alle BAG- en BRK-gegevens te verwerken hoewel het percentage wel is verbeterd. Op grond van het verbeterplan van de Waarderingskamer zal de BAG-WOZ koppeling nog wel verbeterd dienen te worden. Dit is met name voor de volledigheid van de bestanden van belang;
- Beheer gebruikers leegstand woningen. Op dit moment staan er zo'n 9.000 woningen leeg. Dit is op het totale bestand niet heel verontrustend maar in het kader van de woningnood nog steeds een aantal dat nader onderzocht dient te worden. In 2024 is de controle op deze leegstand door andere prioriteiten niet regelmatig in het proces meegenomen. Wel wordt op basis van de gegevens van Vitens met betrekking tot de waterverbruiken of door controles van de buitendienst regelmatig gebruikers gevonden of de aanslag opgelegd aan de eigenaar in het kader van het volgtijdig gebruik;
- Beheer leegstand niet-woningen. Sinds juli 2024 beschikt BghU niet meer over actuele gegevens vanuit de Kamer van Koophandel (Handelsregister). Door gewijzigde dienstverlening en het feit dat landelijk afgesproken is dat er een rechtstreekse koppeling gerealiseerd kan worden met deze

database, is er besloten dat er vanaf dat moment geen bestanden meer door de KvK ter beschikking worden gesteld. Om deze koppeling te implementeren zijn er opschoonacties noodzakelijk geweest in de belastingadministratie. Door de achterstanden waren deze acties en de uitval hierop forser dan verwacht. In december is alle data opgewerkt en voor februari/maart 2025 (na de grote aanslagoplegging) ingepland. De verwachting is dat BghU vanaf 1 april beschikt over een directe koppeling met het Handelsregister. Tot dat moment blijven we reactief handelen. Bedrijven die waren gestopt, melden zichzelf doordat ze vermindering van de aanslag willen ontvangen of de aanslag is retour gekomen omdat ze niet meer gevestigd waren op dit adres. Mede op basis hiervan vinden er controles plaats in de bestanden van de Kamer van Koophandel, buitendienstmedewerker of via internet;
- Beheer gebruikers niet-woningen: het proces om maandelijks de huurinlichtingen formulieren te versturen is eind 2024 ingericht in de belastingadministratie. In 2024 is er daarom wederom voor gekozen om twee keer op een strategisch moment in de waardevaststelling deze actie uit te voeren. Hierdoor er om deze reden geen achterstand ontstaan in de herwaardering;
- Beheer waterverbruik: het maandelijkse percentage gekoppelde watermeters is gelijk gebleven aan 2023 maar nog steeds niet volledig en dus 100%. Dit heeft geen problemen opgeleverd voor de aanslagoplegging alleen heeft dit er in een aantal gevallen toe geleid dat de aanslag later is opgelegd en verstuurd.

Aangaande de doelstellingen kwaliteitsnormen zoals vastgesteld in het uitvoeringsprotocol 2024 wordt toegelicht:
- Het bestandbeheer kan nog niet aan alle doelstellingen voldoen. Net als in 2023 is het door diverse oorzaken en achterstanden niet gelukt om alle percentages te verhogen naar het afgesproken niveau;
- Dit heeft er ook toe geleid dat een gedeelte van de beschikkingen en aanslagen niet conform planning al in februari 2024 opgelegd kon worden. Dat leidde er onder andere toe dat door deze foutieve of onvolledige basisgegevens de WOZ-waarde niet wordt vastgesteld waardoor deze niet voorhanden was om te beschikken en als grondslag te gebruiken voor de aanslagen OZB. Ook de wettelijke 98% eind maart is daardoor niet gehaald. Op 1 januari 2024 was nog bijna 5% van de beschikkingen om die reden niet verzonden. Wel is de keuze gemaakt om vanaf 1 april alle gebruikersbelastingen van eigenaren op aanslag te brengen. Dit betekent dus dat eigenaren van woningen of niet-woningen wel hun gebruikersbelastingen hebben ontvangen maar nog niet de WOZ-waarde gerelateerde belastingen zoals de OZB;

Software
In 2024 konden eindelijk de laatste aanslagen die eigenlijk voor de conversie van oktober 2022 hadden moeten worden opgelegd, verzonden worden. Dit was grotendeels handmatig werk waarbij veel ondersteuning is verleend door tijdelijke medewerkers. Dat betekent ook dat de belastingjaren 2021 en 2022 wettelijk op 31 december 2024, vanuit volledigheid, met succes konden worden afgesloten. Sindsdien kan op een normale manier met het belastingsysteem gewerkt worden.

Procesverbeteringen
Vanwege het wegwerken van achterstanden hebben meerdere activiteiten een langere doorlooptijd gekend. Tevens is een aantal procesonderdelen verbeterd. Zo is de aansluiting op het handelsregister, de invoering van DIFTAR (gedifferentieerd tarief) afvalstoffenheffing, de voorbereiding voor de aanpassing van de Waterschapswet (2026) opgepakt en zijn de eerste procesverbeteringen op de bestaande belastingprocessen doorgevoerd.

Capaciteit
In 2024 zijn alle vacatures die begin van het jaar nog open stonden en door tijdelijke krachten werden ingevuld, weer door vaste medewerkers opgevuld. Deze nieuwe medewerkers waren allen eind 2024 volledig opgeleid. De bemensing wordt als ontoereikend ervaren vanuit de groei van het aantal objecten en wijzigingen vanuit wet- en regelgeving. Parallel aan het wegwerken van de achterstanden wordt een nadere analyse uitgevoerd op de benodigde capaciteit.

Wat heeft het gekost?

Onderstaand overzicht laat de kosten zien voor het proces Databeheer. De personele lasten zijn toegerekend op basis van feitelijke uitgaven, de overige kosten op basis van een directe koppeling van de geleverde diensten in het kader van dit onderdeel.

Staat van Baten en Lasten 2024	
Bedragen in euro's	**Databeheer**
Rente en afschrijving	**€ 0**
Personele lasten (incl. inhuur)	**€ 2.791.754**
Lasten personeel in dienst	*€ 2.026.177*
Inhuurlasten	*€ 765.577*
Materiële lasten	**€ 533.892**
ICT-Transitie naar SAAS eenmalig	*€ 0*
ICT-contractkosten jaarlijkse volume	*€ 201.099*
Bedrijfsvoeringskosten	*€ 332.793*
Proceskostenvergoeding WOZ	*€ 0*
Onvoorzien	**€ 0**
Totale lasten	**€ 3.325.647**
Dwangbevelen	€ 0
Overig	€ 2.080
Totale baten	**€ 2.080**

1.1.2. Kernproces Waardebepaling

Het kernproces Waardebepaling richt zich op de waardering van objecten en de uitvoering van de Wet WOZ. Uiteindelijk resulteert dit in een waarde die de basis vormt voor de WOZ-beschikking. Waardebepaling handelt ook de WOZ-bezwaren die binnenkomen naar aanleiding van de WOZ-beschikkingen af. Het proces van de bezwaarafhandeling wordt daarbij sterk beïnvloed door de instroom van WOZ-bezwaren van de zogenaamde No Cure No Pay Bureaus (NCNP-bureaus). De Waarderingskamer ziet toe op de kwaliteit van het WOZ-proces.

Doelstellingen Waardebepaling

- Beoordeling Waarderingskamer van "moet verbeterd worden" naar minimaal "voldoende";
- Goede waardebepaling van de objecten uitgaande van correcte en accurate objectkenmerken in de WOZ-applicatie;
- Alle ingediende WOZ-bezwaarschriften woningen dienen 31 december van het belastingjaar 100% afgehandeld te zijn;
- De afhandeling van de gemachtigde (NCNP) WOZ-bezwaren dienen voor 1augustus afgehandeld te zijn;
- We streven naar een reductie van de aantallen WOZ-bezwaren, door meer aan de voorkant van het bezwaarproces de regie te nemen en meer bezwaren op informele wijze af te handelen;
- We streven naar een reductie van de inhuur, door bij te zijn op al onze kernprocessen en nergens achterstanden te laten ontstaan;

Wat hebben we bereikt?

Kwaliteitsnormen Waardebepaling

		Doelstelling 2024	Realisatie 2024
Procesactiviteit Waardebepaling (WOZ)			
Het op grond van de Waarderingskamer tijdig mogen beschikken	Op 28 februari zijn meer dan 98% van alle objecten voorzien van een actuele waarde en kunnen beschikt worden. Het aantal geblokkeerde objecten is tot een minimum gereduceerd.	98%	96,1%
Procesactiviteit Afwikkeling WOZ-bezwaren *)			
Afhandeling van de WOZ-bezwaren binnen bepaalde termijnen	90% van alle bezwaren zijn voor 1 oktober gereed, de overige 10%, die in de loop van het jaar zijn binnengekomen, voor 31 december.	90% 10%	32% 63%

*) Door technische problemen zijn de meeste bezwaren pas in het laatste kwartaal 2024 afgehandeld. Op 31 december 2024 was 95% van de bezwaren op uitspraak verstuurd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voortgang Plan van Aanpak Waarderingskamer

In 2024 is, naast de reguliere werkzaamheden, veel inzet gepleegd op de achterstanden van de nog te beschikken objecten 2022 en gedeeltelijk 2023 en 2024 en de oude bezwaarschriften woningen WOZ t/m 2021. Doelstelling is om de achterstanden beschikkingen te hebben bijgewerkt voor 1 juli 2025 en woning bezwaren oude jaren (voor 2025 binnengekomen) te hebben bijgewerkt voor 1 juli 2025. De bezwaren niet-woningen kosten qua afhandeling meer tijd, mede gelet op de complexiteit van grote objecten met de daarbij behorende jurisprudentie alsmede de lastige invulling van capaciteit van inhuur.

De organisatie staat in ieder geval tot en met 2025 voor een grote opgave in zowel de achterstanden weg te werken als ook de kwaliteit te borgen. Ook voor 2025 zullen meerdere optimalisatie controles worden ingepland met de Waarderingskamer om toe te werken naar een nieuw breed onderzoek naar de kwaliteit.

Voormeldingen en Koopinlichtingen-formulieren (KIF)
Eind 2024 is gestart met het verzenden van voormeldingen en koopinlichtingen-formulieren (KIF's) aan een geselecteerde groep belanghebbenden van WOZ-objecten. Gepland was om hiermee eerder in 2024 te starten. De reden waarom hiermee pas eind van het jaar is gestart, was omdat de software hiervoor nog niet eerder klaar was en dat een landelijke pilot voor een versimpelde wijze om objectkenmerken te verzamelen was vertraagd. BghU wilde de eerste resultaten van deze pilot eerst afwachten.
Door middel van deze gerichte informatieformulieren kunnen de gegevens die voor de waardebepaling worden gebruikt inzichtelijk en controleerbaar worden gemaakt voor belanghebbenden. De controle van objectkenmerken door belanghebbenden zelf resulteren uiteindelijke in betrouwbaardere en correctere taxaties. Ook kan hierdoor een bezwaarafname worden bewerkstelligd. De taxateur kan zelf aangeven welke objecten hiervoor in aanmerking moeten komen. Voor het gericht sturen van deze formulieren kan de bezwarenanalyse over 2024 wellicht duidelijkheid verschaffen in welke gebieden de bezwaren tegen de objectkenmerken een groot aandeel hebben. In 2024 zijn 2.000 KIF's van woningen verzonden, waarvan 35% ingevuld retour is gekomen. Met de voormelding is nog in een kleine oplage getest. Vanaf Q2 2025 zullen zowel de voormeldingen als de KIF's maandelijks worden verstuurd zodat BghU voldoet aan de eis van de Waarderingskamer om jaarlijks 20% van het WOZ-bestand te controleren op de juistheid van de objectkenmerken.

Capaciteit
Het beheersgebied van BghU groeit nog steeds jaarlijks door nieuwbouw van woningen en niet-woningen of transformaties van gebouwen. Door de objectengroei, meer bezwaren door de NCNP-bureaus en meer beroepen was de personele capaciteit in het procesteam ook in 2024 kwetsbaar. Naast de kwantitatieve toename van aantallen objecten en bezwaren, is ook de kwaliteit van het kennisniveau in brede zin een aandachtspunt. Het is in de huidige tijd lastig om ervaren vakspecialisten aan te trekken. Hierdoor gaat voor de zittende medewerkers veel tijd zitten in het inwerken en begeleiden van nieuwe onervaren collega's. In 2024 is 3fte-vacatureruimte opengesteld voor extra taxateurscapaciteit. Deze zijn per 1-1-2025 allemaal ingevuld, waardoor de personele capaciteit binnen de toegestane formatie weer op orde is. Ook is het proces van functiewaardering in 2024 afgerond waardoor het salarisniveau voor de functie taxateur beter aansluit op het landelijke beloningsniveau voor dit soort functies.

Procesverbeteringen
In 2024 is doorgegaan met procesverbeteringen en zijn optimalisatieslagen gemaakt, zoals het geautomatiseerd versturen van uitspraken op bezwaar. Door veel inzet van de medewerkers zijn de targets voor 1 oktober 70% waardering van objecten en op 1 december 90% waardering gereed voor de tariefaanlevering deelnemers en controle Waarderingskamer in 2024 voor de meeste gemeenten op tijd gerealiseerd.

Met ingang van 2024 is een QR-code toegevoegd op de belastingaanslag. Hiermee kunnen inwoners om op een zo laagdrempelig mogelijke manier digitaal een bezwaar indienen. Deze QR-code is in 2024 ook gebruikt voor de nieuwe afsprakenmodule voor telefonisch klantcontact met de taxateur alsmede voor het maken van een afspraak op locatie. Door dit informele bezwarentraject beter te organiseren en de geautomatiseerde ondersteuning, heeft dit in 2024 geleid tot minder bezwaren dan in 2023.

	Aantal 2023	%	Gerealiseerd Aantal 2024	Gerealiseerd %
Digitaal	10.545	41,5%	4.992	34,7%
NCNP (gemachtigden)	12.909	50,8%	8.386	58,3%
Schriftelijk (per post)	1.945	7,7%	1.012	7,0%
Totaal	25.399		14.390	

Bezwaarafhandeling

2024 geeft het volgende beeld van bezwaren:

bezwaren 2024 ingediend door:	woningen	niet woningen	Object-niveau woningen	objectniveau niet-woningen
Belanghebbenden	5.363	405	7294	861
NCNP	8.050	336	9.528	
Overig	134	102	1.716	
Ambtshalve	448	101	1.796	142
Informeel	1.446	74	1454	110

Ondanks de oproep aan de inwoner om zelf bezwaar in te dienen of hiervoor eerst een afspraak in te plannen met een taxateur, waren de ingediende bezwaren door de NCNP-bureaus in 2024 toch nog aan de hoge kant. Ook de nieuwe wetgeving voor reductie van de proceskostenvergoeding aan de NCNP-bureaus en uitbetaling van eventuele proceskostenvergoeding aan de belanghebbenden zelf, heeft nog niet geholpen de aantallen NCNP bezwaren te verlagen.
Op 31-12-2024 was 95% van de bezwaren afgehandeld. Voor het restant is een verdagingsbrief gestuurd, en wordt gestreefd deze binnen de termijn van 6 weken af te handelen.

Wat heeft het gekost?

Onderstaand overzicht laat de kosten zien voor het proces Waardebepaling. De personele lasten zijn toegerekend op basis van feitelijke uitgaven, de overige kosten op basis van een directe koppeling van de geleverde diensten in het kader van dit onderdeel.

Staat van Baten en Lasten 2024	
Bedragen in euro's	**Waardebepaling**
Rente en afschrijving	**€ 0**
Personele lasten (incl. inhuur)	**€ 3.508.960**
Lasten personeel in dienst	*€ 2.485.098*
Inhuurlasten	*€ 1.023.862*
Materiële lasten	**€ 1.463.986**
ICT-Transitie naar SAAS eenmalig	*€ 0*
ICT-contractkosten jaarlijkse volume	*€ 208.579*
Bedrijfsvoeringskosten	*€ 47.281*
Proceskostenvergoeding WOZ	*€ 1.208.126*
Onvoorzien	**€ 0**
Totale lasten	**€ 4.972.946**
Dwangbevelen	€ 0
Overig	€ 0
Totale baten	**€ 0**

1.1.3. Kernproces Klantcontact

Binnen het kernproces Klantcontact worden werkzaamheden verricht die betrekking hebben op direct contact met de inwoner en de ondernemer. Denk hierbij aan het beantwoorden van vragen die via de telefoon worden gesteld. Daarnaast zijn onze inwoners ook welkom op kantoor aan het loket op de 2e verdieping. De binnengekomen post en de digitale contactformulieren worden verwerkt. Tevens worden de binnengekomen bezwaarschriften afgehandeld binnen de diverse clusters.

Wat hebben we bereikt?

Doelstellingen Klantcontact

Verbeteren (telefonische) bereikbaarheid.
Het verder optimaliseren van de verschillende kanalen. Een onderdeel hiervan is onze telefonie-oplossing. De communicatie naar onze inwoners en ondernemers is begrijpelijk, zowel op de website als in onze brieven.

Procesoptimalisatie en kwaliteitsverbetering.
Door procesoptimalisatie kunnen wij efficiënter werken. De basis hierbij is wat levert het op voor onze klant. Het zogenaamde lean principe. In kleine stapjes verbeteren en waarde toevoegen voor de klant (inwoner).

V*erdere ontwikkeling medewerkers.*
Extern winnen is intern beginnen. Wij willen dat iedere medewerker van BghU ook ambassadeur is. Het Talenten traject dat BghU breed is doorlopen, is onderdeel van ons handelen.

Communicatie over de afdelingen heen verbeteren.
BghU breed meer van elkaars handelen op de hoogte zijn.

Meten is weten
Op basis van cijfers, sturen op achterstanden, werkvoorraden. Meer datagedreven werken.

Kwaliteitsnormen Klantcontact

Telefonische dienstverlening

Doelstelling 2024	Gerealiseerd 2024	Gerealiseerd 2023	Gerealiseerd 2022
Procesactiviteit: Communicatie (telefonisch)			
Kwaliteitskenmerk: Op een vriendelijke en professionele wijze klant te woord staan			
Binnen 60 seconden de telefoon opnemen	44%	38%	47%
Maximaal 1x doorverbinden	99%	99%	99%
Terugbelafspraak binnen twee werkdagen	78%	65%	97%

We hebben zo'n 15% minder telefoon aangeboden gekregen in 2024. Van het aanbod hebben we meer telefoontjes opgenomen dan in 2023. We hebben het aantal gemiste telefoontjes met ruim de helft kunnen terugbrengen. Het servicelevel steeg met 6%, waardoor er ruim 6.250 telefoontjes meer binnen de 60 seconden werden opgenomen.

Ten opzichte van 2023 hebben we in 2024 zo'n 10% meer invorderingsdocumenten verstuurd (15.352 herinneringen, aanmaningen en dwangbevelen meer).
Ten opzichte van 2023 hebben we in 2024 zo'n 7% meer aanslagen verstuurd (43.816 aanslagen meer).
We hebben in 2024 meer verstuurd, terwijl het aanbod aan telefonie daalde. Dus ondanks dat we meer contact hebben gezocht met de inwoner, heeft dit minder telefoontjes opgeleverd.

Dit heeft oorzaken:

- De afsprakenmodule voorkwam herhaalverkeer.
- De inhaalslag met betrekking tot het versturen van aanslagen oudere jaren, zorgde voor minder herhaalverkeer (waar blijft mijn aanslag).
- Meer medewerkers beschikbaar voor telefonie.
- De inzet van een extern, gespecialiseerd callcenter.
- Een nieuw KCC-applicatie met een beter ingericht telefoonmenu met verwachtingen ten aanzien van de wachttijd (wachtteksten i.p.v. constante stilte).

Afwikkeling bezwaren

Doelstelling 2024	Gerealiseerd 2024	Gerealiseerd 2023	Gerealiseerd 2022
Procesactiviteit: Verzoek, bezwaar en beroepsschriften			
Kwaliteitskenmerk: Afwikkelen binnen wettelijke gestelde termijnen			
Heffingsbezwaren binnen < 6 weken	49%	26%	63%
Parkeren binnen < 6 weken	54%	41%	23%

Het aantal in 2024 opgelegde belastingaanslagen is aanzienlijk gestegen. Doorgaans gaat een klein percentage van alle opgelegde belastingaanslagen in bezwaar. In dit licht is het logisch dat het aantal bezwaarschriften is gestegen. Echter, een stijging van het aantal bezwaarschriften heeft gevolgen voor de werklast. Door inhuur op de afhandeling op algemene bezwaren en op parkeerbezwaren sturen we bij om dichter bij de doelstelling te blijven.

De instroom van het aantal bezwaarschriften gericht tegen de naheffingen parkeerbelasting blijft hoog. De uitbreiding van het gebied betaald parkeren in Utrecht veroorzaakt een stijging, maar een aanzienlijk deel van de bezwaarschriften handelt over de door de gemeente Utrecht uitgegeven vergunningen die door de vergunninghouder niet tijdig wordt verlengd. Om de instroom te verminderen vindt afstemming plaats met gemeente Utrecht.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Door aanpassingen in onze communicatie, door het inzetten van een flexibele schil (extern callcenter) en het structureel reguleren van terugbelverzoeken ten aanzien van WOZ-gerelateerde vragen (afsprakenmodule met behulp van een QR-code) hebben we meer grip gekregen op het klantcontact, waarbij vooral herhaalverkeer rondom terugbelafspraken zijn voorkomen. Hoewel het aanbod daalde ten opzichte van 2023, was het aanbod in 2024 nog altijd ongeveer 40% hoger dan in dezelfde periode in 2022.

Om onze dienstverlening verder te verbeteren is door middel van een aanbesteding in 2024 een nieuwe KCC- applicatie gezocht. Vanaf medio juli wordt gewerkt met KPN Genesys. Door slimme toepassingen komt de klant op basis van het onderwerp van de vraag sneller bij de juiste medewerker uit. In het geval dat de klant moet wachten op een beschikbare medewerker, krijgt de klant informatie over de wachtrij (positie) en mogelijkheden voor zelfservice en wordt de klant een klanttevredenheidsonderzoek aangeboden. De nieuwe KCC-applicatie biedt mogelijkheden voor nog meer klantvriendelijke oplossingen, die BghU in de toekomst wil verkennen en gebruiken. Op dit moment is de basis ingericht.

Voor het zo goed mogelijk communiceren met onze inwoners en ondernemers zijn richtlijnen opgesteld en weergeven in ons communicatieplan. Om onze dienstverlening continue te verbeteren, leren we ook van de feedback van onze inwoner. We verbeteren onze brieven en voeren verbeteringen door in de website. We hebben een begin gemaakt om onze brieven op B1-niveau op te stellen, zodat deze duidelijk zijn voor de inwoner en ondernemer.

Wat heeft het gekost?

Onderstaand overzicht laat de kosten zien voor het proces Klantcontact. De personele lasten zijn toegerekend op basis van feitelijke uitgaven, de overige kosten op basis van een directe koppeling van de geleverde diensten in het kader van dit onderdeel.

Staat van Baten en Lasten 2024	
Bedragen in euro's	**Klantcontact**
Rente en afschrijving	**€ 0**
Personele lasten (incl. inhuur)	**€ 2.384.180**
Lasten personeel in dienst	*€ 1.256.812*
Inhuurlasten	*€ 1.127.368*
Materiële lasten	**€ 10.928**
ICT-Transitie naar SAAS eenmalig	*€ 0*
ICT-contractkosten jaarlijkse volume	*€ 10.928*
Bedrijfsvoeringskosten	*€ 0*
Proceskostenvergoeding WOZ	*€ 0*
Onvoorzien	**€ 0**
Totale lasten	**€ 2.395.108**
Dwangbevelen	€ 0
Overig	€ 0
Totale baten	**€ 0**

1.1.4. Kernproces Innen

Het betreft het innen van de belastinggelden door middel van betalingsregelingen, het afhandelen van kwijtscheldingsverzoeken, het aanmanen van klanten, met allerlei vormen van beslag, schuldsaneringen en faillissementen en met het voorbereiden van de dossiers voor de deurwaarders. Tevens houdt men zich bezig met het verwerken van betalingen. Zowel de binnendienst als de deurwaarders zetten bij de tenuitvoerlegging (de laatste handeling om tot inning van de belastinggelden te komen) sterk in op contact met de belanghebbenden.

Vroegtijdig in contact te komen met de belanghebbende geeft ons inzicht in de schuldenpositie. Hierdoor kunnen we beter inspelen op de situatie. Sociaal invorderen en persoonlijk contact met de klant zal moeten leiden tot een verbetering van de schuldenpositie van de belanghebbenden. Tevens is er contact met de sociaal raadslieden van de diverse gemeenten. Er worden voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd.

Wat hebben we bereikt?

Doelstellingen Innen
Verbeteren (telefonische) bereikbaarheid.
Het verder optimaliseren van de verschillende kanalen. Een onderdeel hiervan is onze telefonie-oplossing. De communicatie naar onze inwoners en ondernemers is begrijpelijk, zowel op de website als in onze brieven.

Procesoptimalisatie en kwaliteitsverbetering.
Door procesoptimalisatie kunnen wij efficiënter werken. De basis hierbij is wat levert het op voor onze klant. Het zogenaamde lean principe. In kleine stapjes verbeteren en waarde toevoegen voor de klant (inwoner)

Verdere ontwikkeling medewerkers.
Extern winnen is intern beginnen. Wij willen dat iedere medewerker van BghU ook ambassadeur is. Het Talenten traject dat BghU breed is doorlopen, is onderdeel van ons handelen.

Communicatie over de afdelingen heen verbeteren.
BghU breed meer van elkaars handelen op de hoogte zijn.

Meten is weten
Op basis van cijfers, sturen op achterstanden, werkvoorraden. Meer datagedreven werken.

Kwaliteitsnormen betalingsverwerking

Doelstelling 2024	Gerealiseerd 2024
Procesactiviteit: Betalingsverwerking Kwaliteitskenmerk: Tijdige verwerking binnen gekomen betalingen	
95% van de binnengekomen betalingen zijn binnen 7 dagen verwerkt, de overige 5% binnen 1 maand.	98% 99%

Kwaliteitsnormen invorderingsmaatregelen

Doelstelling 2023	Gerealiseerd 2024	Gerealiseerd 2023	Gerealiseerd 2022
Procesactiviteit: Invorderingsmaatregelen Nastreven van de volledige betaling van de belastingaanslagen			
< 3% van de vorderingen ouder dan 1 jaar	0,7%	3%	3%
< 1% van de vorderingen ouder dan 18 maanden	0,6%	1,1%	1,2%
< 0,01 ouder dan 3 jaar	0,26%	%	0,17%

We zien positieve resultaten op dit onderdeel. Het invorderproces heeft enkele inhaalslagen kunnen maken: regelmaat in het proces, op orde brengen van de personele capaciteit (deels door inhuur), extra inzet op de sociale (dwang)invordering en een intensivering van het proces rondom de wielklem, waardoor de lastig te vorderen bedragen makkelijker vorderbaar worden.

Het percentage ouder dan 3 jaar laat een stijging zien. Dit betreft met name de naheffingsaanslagen parkeren en dan ook nog specifiek de buitenlandse kentekens.

De aanbesteding voor de dwanginvordering is eind 2024 afgerond. Gedurende de aanbestedingsperiode zijn er geen hernieuwde bevelen betekend in het buitengebied. Volgend jaar zal het invorderproces weer extra slagen kunnen maken. Ook dan zal BghU zich blijven inzetten om de invordering zo sociaal mogelijk in te steken.

Kwaliteitsnormen Kwijtschelding

Doelstelling	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Procesactiviteit: Aanvragen kwijtschelding Kwaliteitskenmerk: Correcte en tijdige uitspraken			
Afwikkelen binnen 8 weken	38%	30%	31%

In 2024 is het proces Kwijtschelding herijkt. Dit heeft geleid tot procesoptimalisatie die hand in hand gaat met verbeteringen in onze belastingapplicatie Gouw. Voor de klant betekent dit onder andere dat op het moment dat we een verzoek tot informatie doen voor het aanleveren van stukken en de klant heeft deze nog niet aangeleverd dat we automatisch een reminder eruit doen om hem hieraan te herinneren. Op het moment dat wij de klant verzoeken om informatie, kunnen we het verzoek tot kwijtschelding niet afhandelen. Dit wordt nu meegerekend in de afhandeltijd, waardoor de termijn van 8 weken al snel wordt overschreden. Dit betekent dat we de kwaliteitsnormen aanpassen aan reële doelen. Dit heeft bijvoorbeeld ook te maken met de tijd dat de dossiers bij het Inlichtingen Bureau liggen.

Door een grote regelmaat in de toetsing bij het Inlichtingen Bureau, wisselt BghU iedere twee weken informatie uit met het Inlichtingen Bureau. Door een strenge controle op de adviezen van het Inlichtingen Bureau, waarbij de adviezen worden afgezet tegen de adviezen en kwijtscheldingsverzoeken van voorgaande jaren, is BghU niet in alle gevallen afhankelijk van de informatievoorziening vanuit de aanvragen, waardoor het BghU beter lukt om kwijtscheldingsverzoeken beter en sneller op uitspraak te brengen. Klanten worden minder belast met administratieve moeilijkheden en krijgen sneller een uitspraak op hun verzoek om kwijtschelding.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Een continu proces van procesoptimalisatie waarbij gestart is met het proces Kwijtschelding. Daarnaast meten van de kwaliteit van onze processen. In 2024 is een intern controleplan opgesteld waarin ook wordt aangegeven hoe wij onze kwaliteit toetsen. Voor het proces Kwijtschelding heeft dit tot nieuwe KPI's geleid en wordt er maandelijks een interne controle uitgevoerd.

Proceskostenvergoeding

Het grootste deel betaalde proceskostenvergoeding betreffen ingediende bezwaar- en beroepschriften door de NCNP-bureaus. Het afgelopen boekjaar betrof dat 50% van de ingediende WOZ-bezwaren. Dit kost niet alleen meer tijd in de bezwaarafhandeling (elk ingediend bezwaar is een hoorzitting) maar ook de administratieve belasting is enorm. Eveneens kost elke waardevermindering de organisatie proceskostenvergoeding in bezwaar en beroepsfase. De proceskostenvergoeding 2024 bedraagt € 1.208.126,--.

	Totale materiele lasten BghU		Aandeel proceskosten	
	Begroting	Realisatie	% begroot	% realisatie
Boekjaar 2017	€ 5.626.000	€ 5.448.608	5,8%	6,8%
Boekjaar 2018	€ 5.592.000	€ 5.756.712	6,5%	6,4%
Boekjaar 2019	€ 5.681.000	€ 5.921.396	7,5%	11,0%
Boekjaar 2020	€ 6.181.000	€ 6.054.058	11,3%	13,6%
Boekjaar 2021	€ 5.759.000	€ 5.205.659	13,9%	21,1%
Boekjaar 2022	€ 8.224.000	€ 7.138.302	13,4%	14,1%
Boekjaar 2023	€ 7.927.000*	€ 7.389.925	17,1%	18,4%
Boekjaar 2024	€ 6.963.607	€ 7.882.500	17,3%	15,3%

*= incl. € 525.000 onttrekking aan reserves

Wat heeft het gekost?

Onderstaand overzicht laat de kosten zien voor het proces Innen. De personele lasten zijn toegerekend op basis van feitelijke uitgaven, de overige kosten op basis van een directe koppeling van de geleverde diensten in het kader van dit onderdeel.

Staat van Baten en Lasten 2024	
Bedragen in euro's	**Innen**
Rente en afschrijving	**€ 0**
Personele lasten (incl. inhuur)	**€ 1.808.779**
Lasten personeel in dienst	*€ 1.568.535*
Inhuurlasten	*€ 240.244*
Materiële lasten	**€ 218.624**
ICT-Transitie naar SAAS eenmalig	*€ 0*
ICT-contractkosten jaarlijkse volume	*€ 18.087*
Bedrijfsvoeringskosten	*€ 200.536*
Proceskostenvergoeding WOZ	*€ 0*
Onvoorzien	**€ 0**
Totale lasten	**€ 2.027.403**
Dwangbevelen	€ 2.067.400
Overig	€ 0
Totale baten	**€ 2.067.400**

1.1.5. Overhead

De ondersteunende processen hebben als doelstelling het adviseren, ondersteunen en ontzorgen van de deelnemers rond het belastingproces. Hierdoor zijn de deelnemers in staat om rechtsgeldige belastingverordeningen en -tarieven vast te stellen en zijn zij “verzekerd” van de geraamde belastingopbrengsten. Daarnaast vallen hier de ondersteunende activiteiten onder ten behoeve van het primaire proces.
De directie, de staf en alle overige ondersteunende activiteiten ten behoeve van het primaire proces zijn binnen dit onderdeel ondergebracht. Hieronder vallen de taken met betrekking tot de interne bedrijfsvoering, de interne controlewerkzaamheden, de financiële administratie, de informatie- en communicatietechnologie, communicatie, juridische zaken, inkoop en de HR-werkzaamheden.

Wat hebben we bereikt?

Binnen het programma overhead is de realisatie van de doelstellingen, als volgt:

- Kantoorautomatisering en -inrichting passend bij hybride werkvorm (deels thuis, deels kantoor, videobel mogelijkheden, flexibele kantoorindeling voor diverse werkvormen en -groepen).
- Klachtenbehandeling, klachten naar tevredenheid af te handelen.
- Optimale communicatie-uitingen, conform geldende overheidsuitgangspunten.
- Regievoering, ambtelijke efficiënte en eenduidige afstemming met onze deelnemers.
- Voortgang rapporteren belastingopbrengsten.
- Juridische ondersteuning bieden intern en aan de deelnemers.
- Gevraagd of ongevraagd adviseren over de informatievoorziening met als doel deze gebruiksvriendelijk, efficiënt, effectief en veilig beschikbaar te stellen voor BghU en de belastingplichtigen.
- Informatieveiligheid: toereikende capaciteit bepalen m.b.t. de vakkundige inzet van de Privacy Officer (PO), Functionaris Gegevensbescherming (FG) en CISO om zelfstandig aan de geldende, nieuwe eisen te voldoen.
- Financiële en kwaliteitsondersteuning voor de interne beheersing met KPI's voor de processturing en verbeteringen doorvoeren. Verder goede afstemming met de accountant over de rolverdeling t.b.v. aantonen rechtmatigheid en over de mate van interim-controles met steekproeven.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2024 zijn de volgende activiteiten ontwikkeld.

- Kantoorautomatisering: op basis van Programma van Eisen leveranciersselectie en implementatie. Deze aanbesteding is succesvol doorlopen, het huidige contract is in tijd enigszins verlengd om een soepele overgang naar de nieuwe ondersteuning te implementeren, zonder de reguliere bedrijfsvoering en dienstverlening te benadelen. De kantoorinrichting is nog niet optimaal en in afstemming met Utrecht op basis van aanbod en planning voor het Stadskantoor.
- Klachtenbehandeling: verbeterpunten voorgaande jaar destilleren en toepassen, actualisatie Klachtenregeling op basis van wetgeving.
- Communicatie: Met de komst van de Communicatieadviseur is aan de hand van een communicatie jaarplan en communicatie matrix de basis gelegd voor onze externe en interne communicatie dat bijdraagt aan de verbetering van duidelijke en begrijpelijke communicatie met onze inwoners en ondernemers. (zoals QR-code op het aanslagbiljet, promotiefilm BghU, communicatierichtlijnen en schrijfwijzer, website verbeteringen w.o. geïntegreerde kwijtscheldingscheck)
- Regievoering: additionele vragen buiten het Uitvoeringsprotocol om centraal coördineren en mogelijke aanvullende afspraken over maken. Het aantal additionele vragen is sterk toegenomen en vraagt om een andere benadering van de afstemming. In samenwerking wordt gewerkt aan wederzijdse rolduiding en afstemming. Het Uitvoeringsprotocol wordt nog geëvalueerd, met name de KPI’s
- Conform het Uitvoeringsprotocol worden drie voortgangsrapportages per jaar aangeboden op afgesproken data, over de belastingopbrengsten per deelnemer.
- Juridische ondersteuning: behandelen beroepsprocedures, redigeren verordeningen, interne en externe advisering, kennisoverdrachten ondersteunen primaire processen. Mede als gevolg van het

toenemende aantal beroepsprocedures is meer behoefte aan juridische administratieve ondersteuning en wordt dit bijgehouden en geëvalueerd om te bepalen of de huidige formatie toereikend is. Tussentijds is met inhuur aangevuld.
- Informatievoorziening: indeling naar domeinen voor betere dienstverlening. De domeinen bevatten o.a. de werkgebieden Informatiemanagement, Functioneel beheer, Artificial Intelligence, robotisering, GIS, business intelligence/data-analytics en servicedesk.
- Informatieveiligheid: geactualiseerd Informatiebeveiligingsbeleid en Privacybeleid ingezet, inclusief de omzetting van actiepunten vanuit de BIO naar NIS2 vereisten. Op basis van evaluatie de formatie geformaliseerd voor de inzet van de functies van PO, FG en CISO en bijbehorende vacature(s) uitgezet.
- Financiële en kwaliteitsondersteuning: financiële voortgangsrapportage/ management informatie. Borging rechtmatigheid, ontwikkeling VIC.

Wet hersteloperatie toeslagen (kinderopvangtoeslag-Affaire)
In 2020 stelde de Wet Hersteloperatie Toeslagen dat iedere gedupeerde van de toeslagenaffaire met een nog niet (volledig) betaalde belastingaanslag lokale heffingen – opgelegd vóór 1 januari 2021 - in aanmerking zou komen voor kwijtschelding van die belastingaanslag(en). Het merendeel van de gedupeerden is in 2021-2022 naar voren gekomen. Alle gedupeerden die na het inlezen van de bestanden van de Belastingdienst de belastingaanslag(en) lokale heffingen van voor 1 januari 2021 nog niet (volledig) hebben betaald, zullen volgens de Wet Hersteloperatie Toeslagen in aanmerking komen voor kwijtschelding. Dit proces loopt toch steeds. Enerzijds hebben personen tot en met 31-12-2024 het recht gehad om zich alsnog als gedupeerden van de toeslagenaffaire aan te melden. Anderzijds stuurt de belastingdienst nog steeds nieuwe lijsten met gedupeerden omdat zij achterstanden hebben in de verwerking. De verwachting is dat dit in 2027 pas volledig is afgehandeld. Daarnaast heeft de Herstelwet een herstelregeling van gedupeerde ouders en een herstelregeling voor eventuele ex-partners van gedupeerde ouders in het leven geroepen.

In de afgelopen jaren zijn er geen openstaande belastingbedragen en invorderingskosten kwijtgescholden, omdat er geen programmatuur beschikbaar was om dit geautomatiseerd te kunnen doen. Dit is in 2024 gedeeltelijk ingericht. Eind 2024 is er inzicht verkregen in de aantallen dossiers en zijn we gestart met het met het handmatig beoordelen van de dossiers en het versturen van brieven aan personen die in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Wat heeft het gekost?

Onderstaand overzicht laat de kosten zien voor het procesteam Overhead. De personele lasten zijn toegerekend op basis van feitelijke uitgaven, de overige kosten op basis van een directe koppeling van de geleverde diensten in het kader van dit onderdeel.

Staat van Baten en Lasten 2024	
Bedragen in euro's	**Overhead**
Rente en afschrijving	**€ 0**
Personele lasten (incl. inhuur)	**€ 3.945.185**
Lasten personeel in dienst	*€ 3.052.824*
Inhuurlasten	*€ 892.361*
Materiële lasten	**€ 5.655.069**
ICT-Transitie naar SAAS eenmalig	*€ 244.000*
ICT-contractkosten jaarlijkse volume	*€ 1.790.193*
Bedrijfsvoeringskosten	*€ 3.620.876*
Proceskostenvergoeding WOZ	*€ 0*
Onvoorzien	**€ 0**
Totale lasten	**€ 9.600.254**
Dwangbevelen	€ 0
Overig	€ 643.550
Totale baten	**€ 643.550**

1.2. Paragrafen

In dit deel van het jaarverslag is aandacht voor de (verplichte) paragrafen vanuit het BBV. Deze paragrafen volgen de indeling van de begroting, waarbij de paragrafen 'weerstandsvermogen' en 'risicobeheer' in deze jaarrekening zijn samengevoegd in de paragraaf 'weerstandsvermogen en risicomanagement'.

1.2.1. Lokale heffingen

De uitvoering van het belastingproces (waarderen, heffen en innen) van iedere deelnemer valt onder de verantwoordelijkheid van BghU. De deelnemers zijn verantwoordelijk voor het bepalen van de te heffen belastingen, het vaststellen van verordeningen, tarieven en de kwijtscheldingsnormen. Kortom, het aangaan van de belastingsamenwerking heeft geen gevolgen voor de beleidsvrijheid van de deelnemers. Iedere deelnemer overhandigt jaarlijks een begroting waarin zij vermeld welke belastingen (inclusief tarieven) er moeten/mogen worden geheven in de desbetreffende regio.
BghU heeft in 2024 inkomsten genoten ter compensatie van de kosten die verband houden met invorderingsmaatregelen. Invorderingsmaatregelen moeten worden genomen op het moment dat een belastingplichtige geen gehoor geeft aan de (door middel van een aanslag) opgelegde betalingsverplichting. Onder kosten die verband houden met invorderingsmaatregelen verstaan wij onder andere de kosten die gepaard gaan met het verzenden van aanmaningen, dwangbevelen en andere invorderingsactiviteiten. De totale realisatie van de inkomsten wegens vervolgingskosten in 2024 bedraagt € 2,067 miljoen. Deze stijging is ontstaan door:

- Meer aanslagen oudere belastingjaren die zijn opgelegd dan in kalenderjaar 2023.
- De invorderingsprocessen hebben voor 2024 continu door kunnen lopen terwijl dit in kalenderjaar 2023 pas na de zomervakantie opgestart kon worden i.v.m. implementatieproblemen van de belastingapplicatie
- De volumegroei in het nieuwe belastingjaar (nieuwbouwwoningen maar vooral uitbreiding van het aantal naheffingsaanslagen Parkeren).
- Stijging van de tarieven in de zgn. Kostenwet voor de aanmaningen, dwangbevelen en hernieuwde bevelen.

1.2.2. Weerstandsvermogen & risicomanagement

BghU kent een nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement waarin de aanpak en het beheersen van risico's binnen BghU is vormgegeven. Jaarlijks maakt BghU in het kader daarvan bij het opstellen van de begroting een risico-inschatting. Onderstaand is de financiële vertaling van die risico-inschatting voor de begroting 2024 weergegeven. Het risicoprofiel borduurt voort op eerder geconstateerde en geïnventariseerde risico's. Het benodigde weerstandsvermogen op basis van deze inschatting bedraagt € 437.500.

Berekening weerstandsvermogen in relatie tot de BghU voor begroting 2024

	Risicotypering	Netto risico	Netto-risico (toelichting)	Kans	Restrisico 2024
1.	Reparatie foutief kohier i.v.m. verkeerde gegevens	€ 500.000	50% meerwerk door slechte kwaliteit van uitbestede diensten.	10%	€ 50.000
2	Verduistering incasso/misbruik financiële middelen	€ 50.000	Sommige medewerkers, met name deurwaarders, komen nog in aanraking met contant geld. Risico ongewijzigd voor 2024.	25%	€ 12.500
3.	Maximale boete bij datalekken	€ 200.000	BghU heeft een goed ingebed plan hoe om te gaan met een datalek, daarnaast wordt steeds meer kennis en ervaring opgebouwd.	20%	€ 40.000
4.	Onvoorziene kosten door extra benodigde capaciteit bezwaarinstroom in relatie tot kritieke deadlines	€ 400.000	Afhankelijk van mate waarin instroom NCNP zich stabiliseert en afhankelijk van optimalisatieslagen afhandelingsproces	40%	€ 160.000
5	Terugloop invorderings-opbrengsten door uitgestelde faillissementen	€ 300.000	Mede afhankelijk van snelheid afbouw steunmaatregelen, herstel economie en andere variabelen	50%	€ 150.000
6	Uitval systemen	€ 250.000	Risico op langdurige hersteltijd en/of verlies van data	10%	€ 25.000
			Benodigd weerstandsvermogen		**€ 437.500**

Daaraan koppelt BghU een beschikbaar weerstandsvermogen, ook wel de weerstandscapaciteit genoemd. Deze weerstandscapaciteit wordt in 2024 gevormd door de vrij beschikbare algemene reserve. De vrije algemene reserve bedraagt bij totstandkoming van de begroting 2024 € 480.870.

De bestemmingsreserves behoren niet tot de weerstandscapaciteit: deze middelen zijn, zonder verdere besluitvorming, niet direct beschikbaar om risico's in de bedrijfsvoering af te dekken. Daarnaast staan er (meerjarige) afspraken tegenover.
Er hebben zich in 2024 geen noemenswaardige incidenten voorgedaan uit de benoemde risicoposten.

Datalekken
Er zijn twee meldingen bij Autoriteit Persoonsgegevens gedaan. Daarbij was geen verdere actie benodigd.

Weerstandsratio's
De weerstandsratio is te berekenen door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door het benodigde weerstandsvermogen op basis van de risico-inschatting. Hieronder is het verloop van de ratio vanaf 2020 weergeven:

Jaar	Beschikbare weerstandscapaciteit	Benodigd weerstandsvermogen	Weerstandsratio
2020	€ 537.659	€ 450.000	1,19
2021	€ 206.000	€ 500.000	0,41
2022	€ 480.870	€ 457.500	1,05
2023	€ 480.870	€ 420.000	1,14
2024	€ 480.870	€ 437.500	1,10

De ratio bedraagt voor BghU eind 2024 1,10. Met een ratio van 1,10 komen we volgens de onderstaande tabel uit op een weerstandscijfer C hetgeen als een 'voldoende' afdekking van de risico's wordt gezien.

Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 480.870	Ratio
Benodigde weerstandsvermogen	€ 437.500	1,10

Weerstandsratio's klassen		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	Ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

Ratio's jaarrekening

Financiele kengetallen	Realisatie 2023	Prognose 2024	Realisatie 2024
Netto schuldquote	-19,53%	-11,95%	-4,26%
Solvabiliteitsratio	*21,93%*	*39,56%*	*9,86%*
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	5,69%	0,00%	-7,25%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. BghU heeft geen netto schuldpositie en een positief eigen vermogen per ultimo 2024 dus de netto schuldquote is negatief.
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin BghU in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio wordt berekend door het eigen vermogen (reserves) af te zetten tegen het balanstotaal per 31 december 2024. Door het positieve eigen vermogen, bedraagt de solvabiliteit 9,86%.

De structurele exploitatieruimteratio kan worden benut om te beoordelen welke structurele ruimte BghU heeft om de eigen lasten te dragen.

1.2.3. Kapitaalgoederen

BghU heeft per 2023 geen kapitaalgoederen.

1.2.4. Financiering

BghU valt onder de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit besluit is ook van toepassing op de financiering van BghU. Hierna volgt de informatie die de regelgeving in verband met financiering voorschrijft.

Schatkistbankieren

Het naleven van de BBV betekent onder andere dat een organisatie bij het aantrekken van vreemd (kort en lang) vermogen gebonden is aan de financieringsvoorschriften zoals die zijn vastgesteld in de "Wet Financiering decentrale overheden". BghU is dan ook verplicht om gebruik te maken van het schatkistbankieren. Schatkistbankieren houdt in dat instellingen hun liquide middelen aanhouden bij het ministerie van Financiën. Door gebruik te maken van schatkistbankieren verlaat publiek geld de schatkist pas op het moment dat de middelen benodigd zijn voor de uitvoering van een publieke taak. Men hanteert hierbij wel een drempelbedrag. Het drempelbedrag is een gemiddelde per kwartaal. Het drempelbedrag is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat een organisatie gemiddeld buiten de schatkist mag houden. De drempel is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen met een onderdrempel van € 1 miljoen. BghU confirmeert zich daarom aan de onderdrempel van € 1 miljoen. Door de ING-bank wordt de bankrekening van BghU dagelijks gecorrigeerd.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft de grens aan tot welk bedrag lagere overheden hun activiteiten met kort geld mogen financieren. Gemeenschappelijke regelingen mogen 8,2% van het begrotingstotaal financieren met kort geld. BghU heeft per 31 december 2024 geen gebruik gemaakt van de juridische mogelijkheid om een "kortgeldconstructie" af te sluiten. Vanaf 1 januari 2022 is een rekening courant krediet van € 3.000.000 beschikbaar om fluctuaties in de kasstroom van de bedrijfsvoeringsrekening op te vangen. Dat betekent ook dat BghU voldoet aan de regelgeving rondom de kasgeldlimiet.

Bedragen x € 1.000

Berekening kasgeldlimiet	2024
Begrotingstotaal	18.110
Kasgeldlimiet (8,2%)	1.485

Kasgeldlimiet 2024	2024 Q1	2024 Q2	2024 Q3	2024 Q4
Kasgeldlimiet	1.485	1.485	1.485	1.485
Gemiddelde liquiditeitspositie	-26.629	-20.610	-13.132	-4.153
Onderschrijding kasgeldlimiet/ruimte onder	28.114	22.095	14.617	5.638

Liquiditeitspositie

Wij zijn met de deelnemende partijen overeengekomen dat iedere deelnemer bij aanvang van ieder kwartaal vijfentwintig procent van de jaarlijkse bijdrage aan ons voldoet. Tot op heden zijn daardoor geen financieringsproblemen voorgekomen. In de afgeronde aanbesteding voor de bankzaken is een kredietlimiet van € 3.000.000 opgenomen om eventuele tijdelijke liquiditeitstekorten te kunnen opvangen. Hierdoor kunnen cruciale bedrijfsvoeringsfuncties (betalen salarissen en leveranciers) te allen tijde doorgaan.

Renterisiconorm

De Wet fido definieert vaste schuld als opgenomen geldleningen waarbij de rente voor één jaar of langer vast staat. Met de renterisiconorm biedt de Wet fido een richtsnoer om renteaanpassingen van financieringen en beleggingen goed in de tijd te spreiden. Op grond van deze norm mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen per jaar niet meer zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Uit onderstaande tabel blijkt dat wij daar ruimschoots aan voldoen.

Renterisiconorm 2024 **Bedragen x € 1.000**

1) Berekening renterisiconorm:	2024	2025	2026	2027
Begrotingstotaal aan lasten	€ 18.110	€ 19.332	€ 19.784	€ 20.231
Percentage cf. Wet fido (Ufdo)	20%	20%	20%	20%
RRN 2024	€ 3.622	€ 3.866	€ 3.957	€ 4.046
2) Bepaling renterisico:				
Renteherzieningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Aflossingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal renterisico	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3) Spiegeling renterisico aan RRN:				
Renterisiconorm	€ 3.622	€ 3.866	€ 3.957	€ 4.046
Werkelijk renterisico	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Overschrijding	-	-	-	-
OF				
Ruimte onder	€ 3.622	€ 3.866	€ 3.957	€ 4.046

1.2.5. Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering benoemt BghU de belangrijkste ontwikkelingen in het kader van haar bedrijfsvoering. De ontwikkelingen die BghU hier weergeeft, vloeien grotendeels voort uit eerder gemelde voornemens uit de Kadernota 2024-2027.

Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van 2023 verantwoordt de directie door middel van de rechtmatigheidsverantwoording over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties van de jaarrekening. Dit betekent dat via een verbijzonderde interne controle is vastgesteld of de drie hiervoor geldende rechtmatigheidscriteria zijn nageleefd:

- Voorwaardencriterium: de naleving van wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader dat op 11 december 2024 door het bestuur is vastgesteld;
- Begrotingscriterium: het handelen binnen de budgettaire kaders die het bestuur stelt in de begroting en begrotingswijzigingen;
- Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium: het in voldoende voeren van een beleid om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen te voorkomen.

Als norm voor het rechtmatig handelen is in de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie BghU 2023 besloten een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan reserves). Op basis van de jaarrekening 2024 betekent dit een verantwoordingsgrens van € 683.441. Uit de intern uitgevoerde controles blijkt dat deze grens overschreden wordt. Dit wordt veroorzaakt door de begrotingsrechtmatigheid.

Daarnaast is in de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie BghU 2023 een rapporteringsgrens van €50.000 vastgelegd waarboven eventuele bevindingen in de paragraaf bedrijfsvoering worden gerapporteerd. Hiervan is wel sprake. Deze bevindingen hebben wij hieronder opgenomen:

Voorwaardencriterium
Er is geen sprake van bevindingen op het gebied van het voorwaardencriterium.

Begrotingscriterium
Er is sprake van een begrotingsoverschrijding van € 2.424.077. Deze overschrijding wordt volledig gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten en kan daarom als acceptabel worden beschouwd. Voor een toelichting op de afwijkingen tussen de laatst vastgestelde begroting en jaarrekening verwijzen wij u naar de paragraaf “Toelichting op de staat van baten en lasten”.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
Er is geen sprake van bevindingen op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Overige onrechtmatigheid (niet financieel)
Naast de drie hierboven genoemde criteria is het op grond van de Kadernota rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV verplicht om in de paragraaf bedrijfsvoering tevens te rapporteren over eventuele niet financiële onrechtmatigheden.
Er is geen sprake van bevindingen op het gebied van overige onrechtmatigheid.

Ontwikkeling Informatievoorziening

In 2023 is gestart met de inkooptrajecten voor de ICT-periferie, zoals genoemd in de voorgangsrapportage ICT-inkoop- en aanbestedingsstrategie, d.d. 31 januari 2022. Het documentmanagementsysteem uitgezonderd, zijn alle inkooptrajecten afgehandeld en zijn nieuwe leveranciers gecontracteerd. De volgende onderwerpen uit de ICT-periferie zijn recent geïmplementeerd of er wordt nog aan gewerkt om tot afronding van de implementatie te komen:

- ICT-beheer
- Werkplekken hardware
- KCC/telefonie

ICT-beheer
Begin 2024 is gestart met de implementatie van een nieuwe ICT-infrastructuur inclusief beheeroplossing en vervanging van de huidige Microsoft-licenties. Via een inkooptraject is gekozen voor de Managed Modern Workspace van Centric. Dit is een cloudoplossing die de komende jaren een toekomstbestendige omgeving garandeert. Deze omgeving en de verschillende netwerkcomponenten hebben in de loop van 2024 vorm gekregen en zijn zoveel mogelijk stapsgewijs getest en opgeleverd. Door vertraging in de oplevering van delen van de benodigde infrastructuur, veroorzaakt door problemen aan de kant van de opdrachtnemer, is de implementatiedatum reeds tweemaal verschoven (oorspronkelijk 1 mei 2024, vervolgens 1 juli 2024). De impact en de consequenties van de vertragingen zijn door BghU reeds eerder bestuurlijk gerapporteerd. De uiteindelijke implementatie heeft op 8 november 2024 plaatsgevonden en is op dat moment succesvol voltooid.
Door de uitloop van de implementatie zijn opnieuw bijeenkomsten voor medewerkers georganiseerd om de eerdere opgedane kennis weer te actualiseren.

Op dit moment wordt nog gewerkt aan de restpunten die niet gelijk met de implementatie konden worden voltooid of die nog niet (volledig) naar wens zijn opgeleverd. Ook het beheer, waarmee gelijk is gestart, moet nog de definitieve vorm krijgen. De verwachting is dat de implementatie van het beheer in het eerste kwartaal van 2025 volledig is afgerond en de resterende punten uiterlijk in het tweede kwartaal van 2025. In deze periode zal ook evaluatie met de leverancier plaatsvinden over het verloop van dit traject.

Werkplekken hardware
De implementatie van de nieuw werkplek, waarbij een hybride werkplek centraal staat, is afgerond. De uitrol van de nieuwe werkplek is een feit. Iedere medewerker heeft nu de volgende apparatuur ter beschikking:

- Laptop
- Beeldscherm met geïntegreerd docking station en accessoires
- Smartphone

Het beeldscherm/docking station is zowel op de kantoorwerkplek, als op de thuiswerkplek beschikbaar, zodat medewerkers beschikken over de juiste hardware om hun werk goed uit te kunnen voeren, zowel thuis, als op kantoor.
Het beheer van de hardware wordt op dit moment ingebed en zal in het eerste kwartaal van 2025 zijn afgerond.

KCC/telefonie
Na afronding van het aanbestedingstraject is in maart 2024 een overeenkomst afgesloten met de geselecteerde leverancier, KPN, voor levering en implementatie van een nieuw Klantcontactcentrum (KCC) en de onderliggende telefonielijnen (SIP). De implementatie heeft half juli 2024 succesvol plaatsgevonden inclusief de eerste training van de desbetreffende medewerkers, waarna het nieuwe KCC in gebruik is genomen. In het laatste kwartaal van 2024 is nog een finale training van medewerkers verzorgd en zijn de beheeraspecten vormgegeven. Het beheer wordt in het eerste kwartaal van 2025 definitief geïmplementeerd.

Eind 2023 is BghU gestart met een verkenning t.b.v. een nieuwe BI-infrastructuur (business intelligence) voor data-analyse en managementinformatie. De verwachting was dat de implementatie van de nieuwe BI-infrastructuur in de eerste helft van 2024 zou kunnen plaatsvinden, maar dit is door de uitloop van het IT-beheer project niet gelukt. Door de projectorganisatie van IT-beheer is een gelijktijdige implementatie van een nieuwe BI-infrastructuur als risico bestempeld. Gezien de uiteindelijke implementatie van IT-beheer in november 2024 en het nawerk van het bijbehorende beheertraject, is de implementatie (inclusief het trainingstraject) van de BI-infrastructuur verschoven naar de eerste helft van 2025. De periode hierna zal vervolgens worden gebruikt voor verdere ontwikkeling om de BI-infrastructuur te vormen tot een organisatiebreed data-platform.

Overige ontwikkelingen
De inkoop van beeldmateriaal “Luchtfoto's en Panoramabeelden” is voor de komende vier jaar weer afgerond. Via een aanbesteding zijn contracten gesloten met twee leveranciers. Deze aanbesteding is anders georganiseerd dan overige inkooptrajecten, omdat de aanbesteding is gedaan in een samenwerking

met meerdere organisaties. Wat ooit begon als samenwerking tussen gemeente Utrecht en BghU, is inmiddels uitgegroeid naar een samenwerking waaraan tien organisaties deelnemen. De aanbesteding is door BghU reeds voor de derde keer uitgevoerd in samenwerking met de gemeenten Utrecht, Bunnik, De Bilt, Houten, Lopik, Nieuwegein, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist. Het nieuwe beeldmateriaal is voor 2024 ingewonnen en beschikbaar gesteld aan alle deelnemende organisaties.

Eind 2024 is met de leverancier van druk-, print- en scanwerk een overeenkomst afgesloten, zodat de fysieke poststroom gedeeltelijk ook bij de postbezorgende dienst te volgen is. Dit is afdoende om te voldoen aan de bewijslast van bezorging, zoals gesteld in de desbetreffende jurisprudentie. De implementatie hiervan wordt in het eerste kwartaal van 2025 afgerond. Tevens zal dit in een proces worden geborgd.

Verslag van de CISO en Functionaris Gegevensbescherming

Vernieuwde normen voor informatiebeveiliging
BghU dient informatiebeveiliging te borgen volgens het verplichte Baseline Informatiebeveiliging Overheid (afgekort; BIO). In 2024 is versie 2 van BIO gepubliceerd. We hebben een analyse uitgevoerd naar de impact van de BIO2 voor de inrichting van de informatiebeveiliging. Hierbij is ook de aankomende NIS2/ Cyberbeveiligingswetgeving (Cbw) meegenomen. In 2025 zullen we de implementatie van de beheersmaatregelen hierop aanscherpen. Ook de audit DigiD staat weer op de planning.

Benchmark overleg
Sinds februari 2024 houden de CISO's van alle belastingsamenwerkingen een maandelijks overleg. Het overleg heeft tot doel elkaar te ondersteunen bij vraagstukken.

Bijsturing op het incidentenproces
We hebben het proces aangepast met onder meer de vastlegging van de tijdstippen van melding en afmelding van incidenten. Zo is nu de tijdige afhandeling te monitoren.
Een belangrijke verbetering die is doorgevoerd betreft de koppeling van incidenten aan DigiD. Dit was nodig voor de jaarlijkse DigiD audit.

Veilig mailen
Binnen BghU is Zivver geïntroduceerd. Deze applicatie stelt de organisatie in staat veilig te mailen met elkaar maar ook met burgers als dit nodig is. De werking van de applicatie is nog niet volledig zoals gewenst. Hieraan wordt in 2025 gewerkt.

Verbeteringen zijn nodig
Uit onze interne audits blijkt dat nog verbeteringen nodig zijn t.b.v. het bewustzijn van medewerkers. De applicatie NanoLearnings die we in gebruik hebben genomen, wordt nog te weinig gebruikt. Daarnaast was in december een belangrijk incident in het Stadskantoor van Gemeente Utrecht. De fysieke toegangsbeveiliging van het Utrechtse stadskantoor bleek onvoldoende effectief in een audit van de Rekenkamer.

2024

Onderwerp	Aantal	Bijzonderheden
Verwerkersovereenkomsten per jaar	3	Geen
Datalekken per jaar	15	Waarvan 2x melding bij AP
Verzoeken om inzage persoonsgegevens	0	Geen
Aantal keren systemen niet beschikbaar per jaar	0	Systeemuitval BghU breed
Audits	Voldaan	
DigiD Audit 2024	Ja	Alle onderdelen voldoen

Personeel

Ondersteunend proces: HRM
De ondersteuning op het gebied van HRM wordt verzorgd door de gemeente Utrecht. De gehele personeels- en salarisadministratie wordt uitgevoerd door de gemeente Utrecht. BghU heeft daarnaast een fulltime HRM-adviseur beschikbaar die vanuit de gemeente Utrecht bij BghU gedetacheerd is. Vanaf 1 januari 2025 komt deze adviseur bij BghU in dienst en vervalt dit adviesgedeelte in de SLA met gemeente Utrecht.
Onderstaand enkele feiten op het gebied van HRM. In de afgelopen jaren werden een aantal kengetallen vergeleken met de getallen uit de meest recente landelijke personeelsmonitor decentrale overheidssectoren (gemeenten/provincies/waterschappen). Uit een eerdere enquête onder de 200 leden (waaronder BghU) van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (WSGO) bleek dat er veel vraag was naar een eigen personeelsmonitor om de leden meer handvatten te geven voor hun HR-beleid. In 2024 hebben het A&O fonds Gemeenten en de WSGO de eerste WSGO-personeelsmonitor (over 2023) uitgebracht. Vanaf heden zullen de kengetallen van BghU hiermee vergeleken worden.

Formatie en bezetting
BghU heeft op peildatum 31 december 2024 een personeelsbestand van circa 122,22 FTE (131 medewerkers). Op basis van de loonsom is ongeveer ruimte voor 134,72 FTE wanneer het volledige budget gebruikt wordt voor medewerkers in dienst van BghU. De formatieruimte bestaat uit een aantal openstaande in- en/of externe vacatures en vacatures die momenteel worden ingevuld door externe young potentials die op termijn bij BghU in dienst zullen treden. Daarnaast wordt een deel van de formatieruimte ingezet als flexibele schil (o.a. inzet extern callcenter). In 2024 zijn 24 nieuwe medewerkers in dienst gekomen. Dit betekent een instroompercentage van 18,32%. Dit ligt hoger dan bij de gemeenten (18% in 2023) en lager dan bij de WSGO-leden (20% in 2023). In 2024 zijn 17 medewerkers uitdienst getreden. Dit betekent een uitstroompercentage van 12,98%. Dit ligt hoger dan bij de gemeenten (9% in 2023) en de WSGO-leden (11% in 2023). Verwachting is dat het uitstroompercentage de komende jaren gelijk zal blijven, dan wel iets zal stijgen in verband met de vergrijzing van het personeelsbestand.

Samenstelling personeel
De verdeling tussen man/vrouw was op peildatum 31 december 2024 52%/48%. Binnen de gemeenten ligt deze verdeling op 45%/55% in 2022 en bij de WSGO-leden op 39%/61% in 2023. Hiermee is de verdeling binnen BghU vergelijkbaar met die van gemeenten.

Op peildatum 31 december 2024 was de gemiddelde leeftijd 47,8 jaar. Dit ligt hoger dan de gemiddelde leeftijd binnen gemeenten (46,8 jaar in 2023) en bij de WSGO-leden (47,1 jaar). Onderstaande tabel geeft inzicht in de leeftijdsopbouw (percentage van aantal personen):

	BghU 2024	Gemeenten 2023	WSGO-leden 2023
Jonger dan 25 jaar	2%	2%	2%
25-34 jaar	21%	17%	17%
35-44 jaar	11%	22%	21%
45-54 jaar	29%	27%	26%
55-59 jaar	19%	15%	16%
60-64 jaar	15%	14%	14%
65 jaar en ouder	3%	3%	4%

De naar verhouding sterke mate van vergrijzing van het personeelsbestand betekent, net als bij de gemeenten en WSGO-leden, voor de komende jaren extra uitstroom van personeel. Daarmee verdwijnt ook veel kennis en expertise. Het aantrekken van nieuw personeel, een adequate overdracht van kennis en expertise door op korte termijn vertrekkende medewerkers aan instromende medewerkers zijn dan ook belangrijke aandachtspunten voor de komende jaren. Om meer verjonging aan te brengen zullen wij daarnaast proberen komende jaren meer jongeren (onder de 30 jaar) aan te trekken en het aantal

stagiair(e)s uit te breiden. Deze verjonging heeft zich sinds 2023 al ingezet: de leeftijdscategorie 25-34 jaar is gestegen van 4% in 2022 naar 12% in 2023 en naar 21% in 2024.

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuim bedraagt in 2024 6,29%. Het ziekteverzuim is daarmee gedaald ten opzichte van het jaar 2023 (7,45%) en ligt lager dan het gemiddelde ziekteverzuim binnen gemeenten (6,5% in 2023) en de WSGO-leden (6,9% in 2023). Daarmee ligt het ziekteverzuimpercentage bij BghU, gemeenten en WSGO-leden nog steeds hoger dan het ziekteverzuimpercentage van heel Nederland (5,3% in 2023).

Onderstaande tabel geeft inzicht in het ziekteverzuimpercentage over de afgelopen vijf jaar.

Ziekteverzuim%	2020	2021	2022	2023	2024
BghU	8,17%	8,47%	8,56%	7,45%	6,29%

Tot en met 2022 laat het ziekteverzuim een stijgende lijn zien. Dit werd met name veroorzaakt doordat het gemiddeld aantal langdurig zieke medewerkers met niet-werkgerelateerde klachten jaarlijks steeg. T.o.v. 2023 is het ziekteverzuimpercentage in 2024 met ongeveer 1% gedaald. Dit komt met name doordat een aantal langdurig zieke medewerkers in de loop van 2024 uitdienst zijn gegaan (i.v.m. toekenning volledige WIA-uitkering). Met alle huidige zieke medewerkers zijn afspraken over re-integratie gemaakt. BghU heeft er, ook in 2024, alles aan gedaan om het verzuim, daar waar beïnvloedbaar, te beperken. Leidinggevenden hebben regelmatig contact met zieke medewerkers en ondernemen de vereiste acties in het kader van Wet Verbetering Poortwachter. Hierbij worden zij geadviseerd en ondersteund door de HRM-adviseur. Medewerkers hebben periodiek ook een consult bij de bedrijfsarts en of de praktijkondersteuner bedrijfsarts. Daar waar nodig worden ook op advies van de arbodienst Zorg van de Zaak interventies ingezet, waaronder psychologische begeleiding, bedrijfsmaatschappelijk werk, arbeidsdeskundige onderzoeken en spoor 2 re-integratietrajecten (trajecten gericht op passende arbeid buiten BghU). Het ziekteverzuim en preventie heeft permanent aandacht van directie en management.

Strategische personeelsplanning
De komende jaren zal BghU te maken krijgen met in- en externe ontwikkelingen die invloed hebben op het personeelsbestand van BghU. Hierbij valt o.a. te denken aan digitalisering en robotisering, groeiende kwaliteitsnormen van data, een krapper wordende arbeidsmarkt en uitstroom van pensioengerechtigden. De verwachting is dat deze ontwikkelingen o.a. gevolgen hebben voor de inhoud van functies, (gevraagde) kennis, vaardigheden en competenties van medewerkers en de arbeidsmarktbenadering. Om in te spelen op de ontwikkelingen zal het strategisch HR-beleid zich hier de komende jaren op richten. Met strategische personeelsplanning wordt hiervoor de basis gelegd. Dit is een instrument om het huidige personeelsbestand in kwalitatieve en kwantitatieve zin af te zetten tegen hetgeen in de toekomst nodig is en vervolgens te bepalen welke acties ondernomen dienen te worden om dit te realiseren. Op basis van alle data en opbrengsten van interne besprekingen zullen de pijlers van het strategische HR-beleid voor de komende jaren (her)benoemd worden en een vertaalslag gemaakt worden naar een concreet actieplan. Dit is inmiddels afgerond. De pijlers van het strategische HR-beleid voor de komende jaren zijn: opleiding & ontwikkeling, werving & behoud van voldoende gekwalificeerd personeel, instroom van stagiaires, trainees en young potentials, duurzame inzetbaarheid.

Traject talent-, team- en leiderschapsontwikkeling
We willen er de komende jaren voor zorgen dat BghU een organisatie is (en blijft) met een prettig werkklimaat waar mensen met plezier kunnen (samen)werken en zich met positieve energie dagelijks inzetten om de doelen van hun team en van de organisatie te bereiken. Dit bereiken we mede door medewerkers zoveel mogelijk te laten doen waar zij goed in zijn en door effectiever gebruik te maken van de talenten van medewerkers. Verwachting is ook dat een positieve, talentgerichte organisatie de actieve betrokkenheid, productiviteit en binding van medewerkers vergroot, verzuim verlaagt en de kwaliteit van de dienstverlening verhoogt. Om deze reden is een organisatiebreed traject ingezet dat gericht is op talent, team- en leiderschapsontwikkeling met ieders talenten/sterke punten als basis. Het Managementteam heeft het traject in juli 2023 afgerond en vanaf september 2023 is het traject voor alle medewerkers gestart. Dit traject is in juli 2024 succesvol afgerond. Ook wordt aan nieuwe medewerkers talentonderzoek en -coaching aangeboden.

Opleiding en ontwikkeling algemeen
In een steeds veranderende maatschappij en in- en externe ontwikkelingen is het noodzakelijk om wendbaar te blijven. Het continu blijven leren en ontwikkelen is dan ook een belangrijk HR-thema, voor nu en de toekomst. Binnen dit kader wordt veel aandacht besteed aan opleiding en ontwikkeling. Dit jaar is het opleidings- en ontwikkelingsplan 2024-2025 vastgesteld. In dit plan zijn doelen en activiteiten op het gebied van kennis-, competentie- en talentontwikkeling opgenomen. Ook volgt een aantal medewerkers een individuele (beroeps)opleiding om hun kennis te verbreden en/of hun loopbaanmogelijkheden te vergroten. Zo heeft bijvoorbeeld een aantal nieuwe medewerkers een basisopleiding op het gebied van lokale belastingen gevolgd (of gaat deze nog volgen). Ook wordt vakinhoudelijke kennis digitaal uitgewisseld binnen en tussen de procesteams, wordt deelgenomen aan de Landelijke Vereniging Lokale Belastingen (LVLB) en aan de Landelijke Lokale Belastingprocessen (LLBP) en wordt het Nano Learning-programma 'Bewustwording informatiebeveiliging en Privacy' gevolgd.

Gesprekken functioneren en ontwikkeling
Ook dit jaar zijn met alle medewerkers gesprekken gevoerd over functioneren en ontwikkeling. Dit heeft een doorlopend karakter. In deze gesprekken wordt o.a. gesproken over de bijdrage die de medewerker levert (of wilt leveren) aan goede en betrouwbare dienstverlening, over werkplezier, talenten, opleidings- en ontwikkelingsbehoefte etc. Daarnaast staat het de medewerker ook vrij om te allen tijde een gesprek met de leidinggevende aan te gaan als daar behoefte aan is.

Risico-inventarisatie- en evaluatie
In 2023 is een nieuwe Risico-inventarisatie en evaluatie uitgevoerd. Het doel hiervan is het in kaart brengen van gevaren en risico's m.b.t. de veiligheid, gezondheid en welbevinden van medewerkers als gevolg van het werk en/of de werkomgeving. In 2024 is een plan van aanpak opgesteld, waarin maatregelen en acties zijn geformuleerd om de risico's en gevaren te elimineren of te beheersen. Ook is bekeken op welke punten het arbeidsomstandighedenbeleid verbeterd kan worden en op welke wijze. Uiteindelijke doel is het bieden van een veilige en gezonde werkomgeving waar met plezier gewerkt wordt. Sinds 2024 wordt uitvoering aan dit plan gegeven.

Thuiswerkbeleid
Daar waar de aard van de werkzaamheden het toelaten kunnen medewerkers deels thuiswerken. Zij worden gefaciliteerd bij het inrichten van een arbowaardige thuiswerkplek.

Basisgedragscode en meldregelingen misstanden, integriteitsschendingen en ongewenst gedrag
In december 2024 zijn de basisgedragscode en de meldregelingen geactualiseerd.

Vertrouwenspersonen en aantal meldingen
BghU heeft een in- en externe vertrouwenspersoon ongewenst gedrag en integriteit. In 2024 zijn 3 meldingen gedaan bij de vertrouwenspersonen waarna een onderzoek is gestart.

Wet bescherming klokkenluiders
Medewerkers kunnen bij een vermoeden van een misstand advies inwinnen dan wel er rechtstreeks melding doen bij het Huis voor Klokkenluiders. Op de externe onderzoeksprocedure is de Wet bescherming klokkenluiders van toepassing. Zij hebben BghU in 2024 niet benaderd voor een onderzoek. Ook zijn er geen misstanden bij de directeur en managers gemeld. Hieruit kunnen we concluderen dat er geen misverstanden hebben plaatsgevonden dan wel niet gemeld en/of onderzocht zijn.

Cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties
De Cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO) is van toepassing. In december 2023 is een nieuwe Cao afgesloten. Enkele belangrijke punten zijn:

- Looptijd is van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025 (15 maanden).
- De salarissen stijgen met ingang van 1 januari 2024 met 4,75%, en per 1 oktober 2024 met 1,25%.
- Medewerkers krijgen per 1 januari 2025 jaarlijks 7,2 extra bovenwettelijke vakantie-uren. Voor deeltijders geldt dit naar rato.

- Het gehele Individuele Keuzebudget is pensioengevend geworden. Een klein gedeelte van het Individuele Keuzebudget van 0,8% was dat nog niet.
- De bestaande Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) is aangepast. Per 1 januari 2024 kunnen medewerkers die binnen 2 jaar de AOW-leeftijd bereiken, onder bepaalde voorwaarden, vervroegd uittreden. In de Cao SGO is de ABP-jareneis nu verlaagd van 43 naar 41 jaren.

Momenteel lopen de onderhandeling voor een nieuwe Cao (2025/2026).

Financiën

Met ingang van het verslagjaar 2023 zijn colleges van burgemeester en wethouders van gemeenten en colleges van gedeputeerde staten van provincies en dagelijkse besturen van gemeenschappelijke regelingen zelf verplicht een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. Hiervoor is een aantal verordeningen en controle protocollen aangepast en opnieuw vastgesteld. Met behulp van externe expertise is de rechtmatigheidscontrole uitgevoerd. De eerste stappen voor de interne controlemaatregelen zijn gezet maar door verloop in de controlefuncties nog niet volledig geïmplementeerd. In 2025 wordt dit verder opgepakt.

1.2.6. Verbonden Partijen

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin BghU zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. BghU kent als zelfstandige organisatie geen verbonden partijen. BghU voert haar taken uit voor de volgende deelnemende gemeenten en voor het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. BghU is voor deze deelnemers een verbonden partij door het bestuurlijke en financiële belang.

Gemeente Bunnik

Gemeente De Bilt

Gemeente Houten

Gemeente Lopik

Gemeente Nieuwegein

Gemeente Stichtse Vecht

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrechtse Heuvelrug

Gemeente Zeist

Hoogheemraadschap
De Stichtse Rijnlanden

1.2.7. Grondbeleid

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. BghU heeft geen invloed op het grondbeleid van haar deelnemers. Om deze reden is de paragraaf Grondbeleid niet van toepassing.

1.2.8. Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) is in werking getreden met ingang van 1 mei 2022. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo beoogt een transparante en actief openbaar makende overheid. Met dit doel kan het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter worden gediend. De Woo bevat de verplichting voor bestuursorganen om bepaalde categorieën informatie uit eigen beweging openbaar te maken. Bestuursorganen hebben vanaf het moment van inwerkingtreding van de wet een algemene inspanningsverplichting om publieke informatie actief openbaar te maken. Hiervoor dient de informatie-huishouding op orde te zijn.

De (interne) Wob-procedure is aangepast en vervangen door de (interne) Woo-procedure, zodat besluitvorming op grond van de Woo adequaat en tijdig kan plaatsvinden. Er is een Woo-contactpersoon aangewezen.

BghU streeft de volgende doelstellingen voor de Woo na:

- Transparantie van BghU verder te optimaliseren door publicatie via de website van BghU.
- De website van BghU digitaal optimaal toegankelijk te houden voor het indienen van een Woo-verzoek en andere reacties van burgers die geen relatie hebben met de Woo beter door te geleiden.

In 2024 zijn ca. 20 stuks Woo-verzoeken voornamelijk ingediend door:

- NCNP-bedrijven (uit de WOZ-sector);
- Personen die oneigenlijk gebruik maken van het instrument Woo-verzoek, bijvoorbeeld de Soeverijnen/Autonomen, zie: 'Soevereinen zijn vooral heel hinderlijk' | VNG;
- belanghebbenden/burgers (met name in De Bilt en Utrecht, uit ontevredenheid over de WOZ-waarde van hun woning en de uitvoering van de wet WOZ door BghU);

In oktober 2016 is artikel 15 van de Wob zodanig gewijzigd dat paragraaf 4.1.3.2 van de Algemene wet bestuursrecht (de bepaling over de dwangsom) niet langer van toepassing is op besluiten op grond van de Wob en op beslissingen op bezwaar tegen besluiten op grond van de Wob. Dit heeft ertoe geleid dat het aantal Wob-verzoeken bij BghU wordt ingediend, sinds 2017 drastisch gedaald is. De bepaling over de dwangsom niet tijdig beslissen is ook niet in de Woo overgenomen, wat een verklaring kan zijn voor het lage aantal Woo-verzoeken ten opzichte van de periode vóór 2016.

1. Jaarrekening

Na afloop van ieder boekjaar stelt BghU een jaarrekening op. In de jaarrekening zetten we (conform BBV-artikel 24 lid 3) de financiële resultaten op een rij. De vastgestelde begroting vergelijken we met de in het boekjaar gerealiseerde resultaten en gedurende het jaar vastgestelde begrotingswijzigingen. Deze jaarrekening bevat de realisatiecijfers die betrekking hebben op het boekjaar 2024. Het boekjaar en kalenderjaar lopen parallel aan elkaar.

De jaarrekening BghU kent de volgende opbouw:

- In onderdeel 2.1 staat de Staat van Baten en Lasten.
- In onderdeel 2.2 staat de Balans 2024.
- In onderdeel 2.3 zet BghU de gehanteerde waarderingsgrondslagen uiteen.
- In onderdeel 2.4 volgt een toelichting op de staat van baten en lasten.
- In onderdeel 2.5 licht BghU de balans toe.
- In onderdeel 2.6 Wet Normering Topinkomens
- In onderdeel 2.7 staat het Taakveldenoverzicht

2.1 Staat van Baten en Lasten 2024

De tabel hieronder bevat de Staat van Baten en Lasten over 2024 op functioneel niveau. Op de volgende pagina staat de staat van baten en lasten op programmaniveau. De balans ultimo 2024 volgt daarna.

Staat van Baten en Lasten 2024					
Bedragen in euro's	Realisatie 2023	Nominale begroting 2024	Actuele begroting 2024	Realisatie 2024	Afwijking
Rente en afschrijving	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Personele lasten (incl. inhuur)	**€ 11.913.994**	**€ 11.145.980**	**€ 13.086.004**	**€ 14.438.858**	**€ -1.352.854**
Lasten personeel in dienst	*€ 9.210.061*	*€ 10.958.780*	*€ 12.353.804*	*€ 10.389.447*	*€ 1.964.357*
Inhuurlasten	*€ 2.703.933*	*€ 187.200*	*€ 732.200*	*€ 4.049.411*	*€ -3.317.211*
Materiële lasten	**€ 7.389.925**	**€ 6.963.607**	**€ 6.806.277**	**€ 7.882.500**	**€ -1.076.223**
ICT-Transitie naar SAAS eenmalig	*€ 102.083*	*€ -*	*€ -*	*€ 244.000*	*€ -244.000*
ICT-contractkosten jaarlijkse volume	*€ 2.151.555*	*€ 2.008.584*	*€ 2.243.478*	*€ 2.228.887*	*€ 14.591*
Bedrijfsvoeringskosten	*€ 3.779.072*	*€ 3.805.023*	*€ 3.762.799*	*€ 4.201.487*	*€ -438.688*
Proceskostenvergoeding WOZ	*€ 1.357.215*	*€ 1.150.000*	*€ 800.000*	*€ 1.208.126*	*€ -408.126*
Onvoorzien	**€ 100.000**	**€ -**	**€ 5.000**	**€ -**	**€ 5.000**
Totale lasten	**€ 19.403.919**	**€ 18.109.587**	**€ 19.897.281**	**€ 22.321.358**	**€ -2.424.077**
Dwangbevelen	€ 1.542.302	€ 1.400.000	€ 1.400.000	€ 2.067.400	€ -667.400
Overig	€ 968.134	€ 55.000	€ 513.512	€ 645.630	€ -132.118
Totale baten	**€ 2.510.436**	**€ 1.455.000**	**€ 1.913.512**	**€ 2.713.030**	**€ -799.518**
Te dekken bedragen	**€ 16.893.483**	**€ 16.654.587**	**€ 17.983.769**	**€ 19.608.328**	**€ -1.624.559**
Deelnemersbijdrage	€ 17.115.005	€ 16.654.587	€ 17.983.769	€ 18.100.137	€ -116.368
Resultaat voor bestemming	**€ 221.522**	**€ -**	**€ -**	**€ -1.508.191**	**€ 1.508.191**
Onttrekking reserves	€ 525.000	€ -	€ -	€ 1.996.946	€ -1.996.946
Dotatie reserves	€ -	€ -	€ -	€ 460.000	€ -460.000
Resultaat	**€ 746.522**	**€ -**	**€ -**	**€ 28.755**	**€ -28.755**

Conform het besluit van het bestuur d.d. 3 april 2024 is het resultaat over 2023 zijnde € 746.522 als volgt bestemd: Het bedrag van € 371.000 niet bestede middelen ICT Transitie SAAS is toegevoegd aan de bestemmingsreserve ICT Transitie SAAS. Het restant netto rekeningresultaat van € 375.522 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Plan van Aanpak dienstverlening BghU.

De reserve 'Plan van Aanpak dienstverlening BghU' zijnde € 1.020.923 is in 2024 volledig vrijgevallen ter dekking van de in 2024 daarvoor gemaakte kosten. Deze kosten bedroegen in 2024 € 1.671.185. De Reserve 'ICT Transitie SAAS' zijnde € 936.023 is ook volledig vrijgevallen ter dekking van de in 2024 daarvoor gemaakte kosten. Onder deze kosten vallen de aanvraag investeringskrediet (€435.000) en aanvraag uitbereiding investeringskrediet (€25.000) welke gedoteerd zijn aan de reserve 'Dekking kapitaallasten vaste activa' (€ 460.000). De reserve 'Opleidingskosten Kompels in Kracht' zijnde € 40.000 is ook volledig vrijgevallen ter dekking van de in 2024 daarvoor gemaakte kosten. Aan overige projecten is in 2024 ongeveer een bedrag van € 229.000 besteed.

Lasten	Initiele begroting 2024	Actuele begroting 2024	Realisatie 2024
Overhead	*€ 7.518.285*	*€ 9.197.047*	*€ 9.600.254*
Databeheer	*€ 2.094.383*	*€ 2.752.415*	*€ 3.325.647*
Waardebepaling	*€ 4.862.548*	*€ 3.844.282*	*€ 4.972.946*
Klantcontact	*€ 1.409.363*	*€ 1.632.518*	*€ 2.395.108*
Innen	*€ 2.225.009*	*€ 2.471.020*	*€ 2.027.403*
Totale lasten	***€ 18.109.587***	***€ 19.897.281***	***€ 22.321.358***
Baten			
Deelnemersbijdragen	*-€ 16.654.587*	*-€ 17.983.769*	*-€ 18.100.137*
Dwangbevelen	*-€ 1.400.000*	*-€ 1.400.000*	*-€ 2.067.400*
Overig	*-€ 55.000*	*-€ 513.512*	*-€ 645.630*
Totale baten	***-€ 18.109.587***	***-€ 19.897.281***	***-€ 20.813.167***
Saldo lasten en baten	***€ 0***	***€ 0***	***€ 1.508.191***
Mutatie reserves	***€ 0***	***€ 0***	***€ 1.536.946***
Gerealiseerd resultaat	***€ 0***	***€ 0***	***-€ 28.755***

2.2 Balans ultimo 2024

Balans voor resultaatsbestemming	31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële Vaste Activa (investeringen met economisch nut)	**€ 460.000**	**€ 0**
Vlottende activa		
Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar	**€ 9.246.797**	**€ 11.140.274**
Openbare lichamen	*€ 758.448*	*€ 1.890.692*
Uitzettingen in schatkist	*€ 6.184.545*	*€ 7.381.659*
Overige vorderingen	*€ 2.303.804*	*€ 1.867.923*
Liquide middelen	**€ 0**	**€ 0**
Overlopende activa	**€ 128.853**	**€ 160.621**
Totaal activa	**€ 9.835.650**	**€ 11.300.895**
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Saldo Algemene reserve	**€ 480.870**	**€ 480.870**
Saldo Bestemmingsreserve	**€ 460.000**	**€ 1.250.424**
Te bestemmen resultaat	**€ 28.755**	**€ 746.522**
Vaste passiva		
Voorzieningen	**€ 377.838**	**€ 1.329.133**
Verplichtingen en verliezen	*€ 377.838*	*€ 1.329.133*
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar (overige vorderingen)	**€ 701.184**	**€ 2.270.507**
Overlopende passiva	**€ 7.787.004**	**€ 5.223.440**
Totaal Passiva	**€ 9.835.650**	**€ 11.300.895**

2.3 Waarderingsgrondslagen

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Onderstaand een korte toelichting op de waarderingsgrondslag per balansonderdeel.

Materiële vaste activa (investeringen met economisch nut)
Materiële vaste activa waardeert BghU tegen aanschafwaarde, waarbij BghU de aanschafwaarde vermindert met afschrijvingen, investeringssubsidies en investeringsbijdragen van derden (indien van toepassing).

De jaarlijkse afschrijvingen berekenen we conform de lineaire afschrijvingsmethode en op basis van de verwachte economische levensduur (netto-methode). Hiervoor gebruikt BghU de afschrijvingstermijnen zoals beschreven in de Nota Investeringsbeleid BghU 2022-2025. Voor activa die BghU gedurende het begrotingsjaar in gebruik neemt, start de afschrijvingsperiode 1 januari van het jaar erop.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
De uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar waardeert BghU tegen nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen wegens verwachte oninbaarheid. BghU hanteert de statische methode van vaststelling van deze voorziening. Onder uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar worden ook de uitzettingen in de schatkist van het Rijk gepresenteerd.

Liquide middelen
In de balans neemt BghU onder de liquide middelen de banksaldi van de bankrekeningen die op naam van BghU staan op. Onder de liquide middelen worden ook kruisposten verantwoord. Er is geen sprake van kasgeld. Liquide middelen waardeert BghU tegen nominale waarde.

Overlopende activa
Overlopende activa waardeert BghU tegen nominale waarde.

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserve voor de investering in de ICT en het resultaat (voor bestemming) volgend uit de staat van baten en lasten.

Voorzieningen
BghU kent risicovoorzieningen, die worden gewaardeerd tegen nominale waarde op basis van de risicoschatting per balansdatum. De voorziening wordt in het volgende boekjaar gebruikt om lasten te dekken.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar
De netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 waardeert BghU tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
Overlopende passiva waardeert BghU tegen nominale waarde.

Resultaatbepaling
De BghU stelt haar jaarrekening op conform het principe van het 'stelsel van baten en lasten'. De baten en lasten rekent BghU toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en lasten worden opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's worden, voor zover zij hun oorsprong vinden in het desbetreffende begrotingsjaar, in acht genomen.

Rechtmatigheidsverantwoording
De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet.

- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals in de bestuursvergadering van 11 december 2024 is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheids-verantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 683.441) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;

Een rapporteringstolerantie van €50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen

2.4 Toelichting op de staat van baten en lasten

In dit hoofdstuk wordt de staat van baten en lasten toegelicht. Onder hoofdstuk 2.1 Staat van Baten en Lasten 2024 is beknopt weergegeven onder welke programmatische onderdelen de resultaten van 2024 zijn verwerkt. Dit hoofdstuk bevat een uitgebreidere analyse van de staat van baten en lasten over 2024.

Algemeen

Het resultaat 2024 bedraagt € 28.755. Dit is als volgt opgebouwd; op personele lasten is € 1.352.854 meer uitgegeven. Aan materiële lasten is € 1.076.223 meer besteed. Op onvoorziene posten is € 5.000 minder uitgegeven. De opbrengsten dwangbevelen zijn € 667.400 hoger en de overige baten zijn € 132.118 hoger. De deelnemersbijdragen zijn € 116.368 hoger. De mutaties van de reserves bedraagt € 1.536.946. In onderstaande paragraaf wordt er per onderdeel een verdere toelichting gegeven.

2.4.1 Toelichting op staat van baten en lasten per kostencategorie

Personele lasten inclusief inhuur

Personele lasten incl. inhuur	2024	2023
Personele lasten vaste personeel	€ 10.389.447	€ 9.210.061
Inhuur WOZ	€ 410.544	€ 243.431
Inhuur Databeheer overig	€ 717.615	€ 359.396
Inhuur Bezwaar/beroep	€ 1.516.479	€ 1.277.492
Inhuur Overhead	€ 739.895	€ 556.204
Inhuur Klantcontact	€ 424.634	€ 73.732
Inhuur Kwijtschelding	€ 28.480	€ 0
Inhuur Invordering	€ 211.764	€ 193.678
Totaal personele kosten	€ 14.438.858	€ 11.913.994
Begroot	€ 13.086.004	€ 11.067.744
Resultaat	-€ 1.352.854	-€ 846.250

Het grootste deel van de personele lasten bestaat uit personeel in loondienst. Een deel van de loonsom wordt jaarlijks beschikbaar gehouden voor het inhuren van personeel rondom piekbelastingen.
De personele lasten waren begroot op €13.086.004. De werkelijke kosten zijn €14.438.858. Het verschil heeft meerdere oorzaken:

1. In 2024 is er een forse toename geweest van inhuur van personeel door:
    - Het inzetten van extra capaciteit voor het uitvoeren van het Plan van Aanpak dienstverlening BghU
    - Een grote stijging van het aantal bezwaarschriften
2. In 2024 waren er minder medewerkers in dienst dan begroot. Wel is er een stijging van het aantal medewerkers te zien t.o.v. het jaar 2023.
3. De (nieuwe) medewerkers in dienst waren in een lagere schaal ingedeeld. De personele lasten zijn onder andere daardoor lager dan begroot.
4. Het lagere aantal medewerkers in dienst heeft tevens gevolgen voor de reis- en verblijfkosten.
5. Door de hogere inhuur zijn de ‘lasten personeel in dienst’, zoals sociale lasten en pensioenen, lager.

Materiële lasten
In de materiële lasten is een nadeel van €1.076.223 gerealiseerd. De belangrijkste afwijkingen zijn in onderstaande tabel toegelicht.

Onderwerp	Resultaat	Realisatie	Actuele begr.		
Materiele last	**-€ 1.076.223**	**€ 7.882.500**	**€ 6.806.277**	**Toelichting**	**Struc Incid**
ICT Transitie SAAS	-€ 244.000	€ 244.000	€ 0	Materiële lasten ICT Transitie SAAS worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve ICT Transitie SAAS	Incid
ICT Contractkosten	€ 14.591	€ 2.228.887	€ 2.243.478	Geen bijzonderheden	Incid
Bedrijfsvoering	-€ 438.688	€ 4.201.487	€ 3.762.799	Hogere kosten projectwerkzaamheden (433k) i.v.m. Plan van Aanpak dienstverlening BghU en ICT Transitie SAAS. Lagere kosten huisvesting door nog niet gerealiseerde verbouwing (125k) en afrekening servicekosten 2023+2024 (-/- 40k).	Incid
Proceskosten	-€ 408.126	€ 1.208.126	€ 800.000	Door het Arrest van de Hoge Raad van 12 juli 2024 is er een hoger tarief van toepassing dan begroot.	Incid

Onvoorzien
De post onvoorzien kan gebruikt worden voor tegenvallers in de bedrijfsvoering. Bij het vaststellen van de begrotingswijziging 2023 heeft het bestuur besloten dit budget toe te voegen aan de reserve en in volgende begrotingen de omvang dit bedrag aan te passen. Conform dit besluit is het budget uit 2023 (€ 100.000) gedoteerd aan de Algemene reserve. Voor 2024 is het budget € 5.000. Er zijn in 2024 geen posten specifiek als onvoorzien gelabeld.

Vervolgingskosten
Bij de vervolgingskosten is sprake van een voordeel van ongeveer € 667.000. Door de volumegroei als gevolg van nieuwbouw en ook groei in de naheffingsaanslagen parkeren, het inhalen van de achterstanden in zowel invordering acties en de aanslagoplegging en anderzijds door de aanpassing van de tarieven in de Kostenwet per 1-1-2024 zijn in 2024 meer invorderingskosten opgelegd.

Overige baten
De overige baten zijn ongeveer € 132.000 hoger dan begroot. Dit is grotendeels te verklaren door hogere renteopbrengsten dan begroot (€ 114.000).

Deelnemersbijdrage
De deelnemersbijdrage 2024 is gerealiseerd conform de vastgestelde verdeling over de deelnemers. Door een na verrekening van het pluspakket Parkeren Utrecht is er een voordeel van ongeveer € 116.000 gerealiseerd.

Reserves
Conform de besluitvorming in de bestuursvergadering van 11 december 2024 zijn de volgende bestemmingsreserves gemuteerd. De reserve 'Opleidingskosten Kompels in Kracht' zijnde € 40.000 is volledig vrijgevallen ter dekking van de in 2024 daarvoor gemaakte kosten. De reserve 'Plan van Aanpak dienstverlening BghU' zijnde € 1.020.923 is volledig vrijgevallen ter dekking van de in 2024 daarvoor gemaakte kosten. De Reserve 'ICT Transitie SAAS' zijnde € 936.023 is volledig vrijgevallen ter dekking van de in 2024 daarvoor gemaakte kosten. Onder deze kosten vallen de aanvraag investeringskrediet (€435.000) en aanvraag uitbereiding investeringskrediet (€25.000) welke gedoteerd zijn aan de reserve 'Dekking kapitaallasten vaste activa' (€ 460.000).

2.5 Toelichting op de balans

In deze paragraaf worden de diverse balansrekeningen kort toegelicht. De toelichting begint met een toelichting op de activazijde van de balans en eindigt met een toelichting op de passivazijde van de balans. Eventuele opvallende mutaties en wijzigingen ten opzichte van het voorgaande jaar, worden hier ook benoemd.

2.5.1 Toelichting activa

Vaste Activa

Materiële Vaste Activa

In 2024 is er vanuit de ICT-transitie SAAS geïnvesteerd in nieuwe hardware voor kantoor- en thuiswerkplekken. De investering bedraagt € 460.000 waardoor de BghU sinds 2022 weer beschikt over materiële vaste activa. Conform de Nota Investeringsbeleid BghU 2022-2025 wordt er voor activa die gedurende het begrotingsjaar in gebruik is genomen, afgeschreven vanaf 1 januari van het jaar erop.

Materiële Vaste Activa (investeringen met een economisch nut)	Boekwaarde 01-01-2024	Des-/ investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Machines, apparaten en installaties	€ 0	€ 460.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 460.000
Totaal	**€ 0**	**€ 460.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 460.000**

Vlottende Activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Het grootste deel van deze post wordt gevormd door de middelen die in de schatkist van het Rijk staan. Dat bedroeg per 31-12-2024 bijna € 6,2 miljoen euro.

De post overige vorderingen zijn hoofdzakelijk nog te ontvangen invorderingsbaten, vervolgingskosten die de BghU tot ultimo 2024 in rekening heeft gebracht bij belastingplichtigen en nog verwacht te ontvangen in de komende jaren. Aangezien het invorderingstraject wordt uitgevoerd door BghU, komen de opbrengsten (vervolgingskosten) ook toe aan BghU conform afspraken vastgelegd in het Uitvoeringsprocol. Het openstaand saldo te ontvangen invorderingsbaten bedroeg per 31-12-2024 bruto € 3,3 miljoen euro (exact een jaar geleden was dat saldo bruto € 2,5 miljoen). De verwachting is dat 1,1 miljoen euro niet geïnd zal kunnen worden. Over het resterende bedrag is per 31-12-2024 een voorziening opgenomen van € 2,2 miljoen euro. Dat is hoger dan de situatie per 31-12-2023: door enerzijds het inhalen van de achterstanden in zowel invordering acties en de aanslagoplegging en anderzijds door de aanpassing van de tarieven in de Kostenwet per 1-1-2024. Daarnaast is er sprake van volumegroei als gevolg van nieuwbouw, maar ook groei in de naheffingsaanslagen parkeren.

Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar	31-12-2024	31-12-2023
Openbare lichamen	€ 758.448	€ 1.890.692
Uitzettingen in 's Rijks Schatkist	€ 6.184.545	€ 7.381.659
Overige vorderingen	€ 2.303.804	€ 1.867.923
Totaal	**€ 9.246.797**	**€ 11.140.274**

Schatkistbankieren

Alle decentrale overheden zijn verplicht om overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist. Schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden hun liquide middelen aanhouden bij het ministerie van Financiën.

Daarbij wordt een drempelbedrag (een bedrag dat een organisatie buiten de schatkist mag houden) gehanteerd. De drempel is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan €500 miljoen met een minimum van €1 miljoen.

Voor BghU geldt het minimumbedrag van €1 miljoen als drempel. Dit drempelbedrag is ook van toepassing op de belastingopbrengsten die binnenkomen op de bankrekening van BghU en die BghU na ontvangst via een (ongeveer) tweewekelijkse cyclus afdraagt aan haar deelnemers.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1000**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**2**	**0**	**284**	**8**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	998	1.000	716	992
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag		
		Verslagjaar
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	17.984
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	17.984
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	182	0	26.128	758
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	2	0	284	8

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bedraagt €0. Dagelijks wordt het geld dat op rekening van BghU staat afgeroomd naar de schatkist van het Rijk.

Overlopende activa

Het saldo van €128.853 betreft overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen.

Overlopende activa	31-12-2024	31-12-2023
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	€ 128.853	€ 160.621
Totaal	**€ 128.853**	**€ 160.621**

2.5.2 Toelichting passiva

Eigen Vermogen
Het eigen vermogen bestaat ultimo 2024 uit een algemene reserve, bestemmingsreserve en het nog te bestemmen resultaat. Van het vastgestelde resultaat 2023, zijnde €746.522 is er €371.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve ICT-Transitie SAAS en €375.522 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Plan van Aanpak dienstverlening BghU.

Algemene reserve
De algemene reserve maakt deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit en is de uiterste buffer voor het opvangen van de financiële gevolgen van optredende risico's. De noodzakelijke hoogte van de algemene reserve wordt jaarlijks bepaald op basis van de geactualiseerde risicoberekening. Voor een uitgebreide toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement.

Verloop algemene reserve vanaf 2018

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo eind begrotingsjaar
2018	€ 381.250	€ -	€ 34.839	€ 346.411
2019	€ 346.411	€ -	€ -	€ 346.411
2020	€ 346.411	€ 91.459	€ -	€ 437.870
2021	€ 437.870	€ -	€ 332.000	€ 105.870
2022	€ 105.870	€ 275.000	€ -	€ 380.870
2023	€ 380.870	€ 100.000	€ -	€ 480.870
2024	€ 480.870	€ -	€ -	€ 480.870

Bestemmingsreserve
Bestemmingsreserve ICT naar Bestemmingsreserve Plan van Aanpak dienstverlening BghU

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo eind begrotingsjaar
2023	€ -	€ 995.401	€ 350.000	€ 645.401
2024	€ 645.401	€ 375.522	€ 1.020.923	€ -

Het bestuur heeft op 30 maart 2023 besloten deze reserve niet vrij te laten vallen maar in te zetten voor het Plan van Aanpak. Op 6 december 2023 heeft het bestuur ingestemd met een onttrekking van €350.000.

Op 3 april 2024 heeft het bestuur besloten om vanuit de resultaatbestemming over 2023 een bedrag van €375.522 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Verbeterplan dienstverlening BghU. Het bestuur heeft op 11 december 2024 besloten om de reserve volledig vrij te laten vallen ter dekking van de in 2024 daarvoor gemaakte kosten.

Bestemmingsreserve Opleidingskosten Kompels in Kracht

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo eind begrotingsjaar
2023	€ -	€ 70.000	€ 30.000	€ 40.000
2024	€ 40.000	€ -	€ 40.000	€ -

Het bestuur heeft op 30 maart 2023 besloten deze reserve te vormen voor het Ontwikkeltraject. Het betreft een maatwerktraject inzake talent-, team- en leiderschapsontwikkeling. Omdat het gehele traject in 2023 nog niet volledig is afgerond heeft het bestuur op 6 december 2023 ingestemd met het vrij laten van een deel t.w. €30.000 zodat het restant in 2024 kan worden aangewend.

Het bestuur heeft op 11 december 2024 besloten om de reserve volledig vrij te laten vallen ter dekking van de in 2024 daarvoor gemaakte kosten.

Bestemmingsreserve ICT-Transitie SAAS

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo eind begrotingsjaar
2023	€ -	€ 565.023	€ -	€ 565.023
2024	€ 565.023	€ 371.000	€ 936.023	€ -

Het Bestuur heeft op 30 maart 2023 besloten deze reserve te vormen voor de nog lopende ICT Transitie SAAS.

Op 3 april 2024 heeft het bestuur besloten om vanuit de resultaatbestemming over 2023 een bedrag van €371.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve ICT-Transitie SAAS. Vanuit de aanvraag investeringskrediet (€435.000) en aanvraag uitbereiding investeringskrediet (€25.000) is er €460.000 van de reserve onttrokken ter dekking van de kapitaallasten vaste activa. Het bestuur heeft op 11 december 2024 besloten om de reserve volledig vrij te laten vallen ter dekking van de in 2024 daarvoor gemaakte kosten.

Bestemmingsreserve Dekking kapitaallasten vaste activa

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo eind begrotingsjaar
2024	€ -	€ 460.000	€ -	€ 460.000

Vanuit de aanvraag investeringskrediet (€435.000) en aanvraag uitbereiding investeringskrediet (€25.000) is er in 2024 een bedrag van €460.000 van de reserve ICT-Transitie SAAS onttrokken ter dekking van de kapitaallasten vaste activa.

Totale verloop bestemmingsreserves 2024

Reserve	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo eind begrotingsjaar
Plan van Aanpak dienstverlening BghU	€ 645.401	€ 375.522	€ 1.020.923	€ -
Opleidingskosten Kompels in Kracht	€ 40.000	€ -	€ 40.000	€ -
ICT Transitie SAAS	€ 565.023	€ 371.000	€ 936.023	€ -
Dekking kapitaallasten vaste activa	€ -	€ 460.000	€ -	€ 460.000
Totaal	**€ 1.250.424**	**€ 1.206.522**	**€ 1.996.946**	**€ 460.000**

Voorzieningen

Eind 2024 heeft BghU vier voorzieningen.

	Saldo begin begrotingsjaar (01-01-2024)	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval begrotingsjaar	Saldo eind begrotingsjaar (31-12-2024)
Voorzieningen uit hoofde van verplichtingen en verliezen					
Proceskostenvergoeding	€ 1.050.000	€ -	€ 1.050.000	€ -	€ -
Verlofsparen	€ 64.800	€ 21.000	€ -	€ -	€ 85.800
Bovenwettelijk verlof	€ 198.716	€ 54.827	€ -	€ -	€ 253.543
Regeling Vervroegd Uittreden	€ 15.617	€ 38.494	€ 15.617	€ -	€ 38.494
Totaal Voorzieningen	**€ 1.329.133**	**€ 114.321**	**€ 1.065.617**	**€ -**	**€ 377.837**

Voorziening uit hoofde van verplichtingen en verliezen

Proceskostenvergoeding

Verloopoverzicht risicovoorziening proceskostenvergoeding

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo eind begrotingsjaar
2020	€ -	€ 259.350	€ -	€ -	€ 259.350
2021	€ 259.350	€ 201.976	€ 259.350	€ -	€ 201.976
2022	€ 201.976	€ 161.716	€ 201.976	€ -	€ 161.716
2023	€ 161.716	€ 1.050.000	€ 161.716	€ -	€ 1.050.000
2024	€ 1.050.000	€ -	€ 1.050.000	€ -	€ -

BghU kende tot 2020 een regelmatig patroon voor het verwerken van WOZ-bezwaren, waarbij een gemiddeld percentage van deze bezwaren ook leidt tot een proceskostenvergoeding. Aan het eind van het jaar stond tot kalenderjaar 2020 over het algemeen 3% van de totale bezwaarlast nog open. In de kalenderjaren daarna was dat hoger en is daarvoor een risicovoorziening gevormd. Vooral in kalenderjaar 2023 heeft BghU te kampen gehad met een grote instroom aan bezwaarschriften (vooral vanuit NCNP-bedrijven) wat een landelijke ontwikkeling was. Dat had voornamelijk te maken met de waardeontwikkeling van woningen. Eind 2024 staat vast dat dat er minder dan 3% van de totale bezwaarlast NCNP nog open staat. Zodoende is de risicovoorziening per 31-12-2024 volledig afgebouwd.

Voorziening verlofsparen en Restant bovenwettelijk verlof
In de CAO is bepaald dat het vanaf 2022 mogelijk is om verlof te sparen. De hoeveelheid verlofuren loopt hierdoor behoorlijk op. Op deze wijze bouwt de medewerker een recht op die in een keer opgenomen kan worden. De BBV stelt dat hiervoor een voorziening moet worden opgenomen om op termijn eventuele problemen in de formatie op te kunnen vangen die door de afwezigheid van deze medewerker ontstaat.

Tevens stelt de BBV dat vanuit het surplus van bovenwettelijk verlof een voorziening moet worden gecreëerd. Op basis van de verlofstanden per 31 december 2024 is een toerekening voor deze voorziening gemaakt.

Verloopoverzicht voorziening Verlofsparen

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo eind begrotingsjaar
2022	€ -	€ 56.228	€ -	€ -	€ 56.228
2023	€ 56.228	€ 8.572	€ -	€ -	€ 64.800
2024	€ 64.800	€ 21.000	€ -	€ -	€ 85.800

Verloopoverzicht voorziening Bovenwettelijk verlof

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo eind begrotingsjaar
2022	€ -	€ 118.210	€ -	€ -	€ 118.210
2023	€ 118.210	€ 80.506	€ -	€ -	€ 198.716
2024	€ 198.716	€ 54.827	€ -	€ -	€ 253.543

Verloopoverzicht voorziening Regeling Vervroegd Uittreden

Jaar	Saldo begin begrotingsjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo eind begrotingsjaar
2023	€ -	€ 15.617	€ -	€ -	€ 15.617
2024	€ 15.617	€ 38.494	€ 15.617	€ -	€ 38.494

In de CAO is bepaald dat werknemers kunnen deelnemen aan de RVU mits er aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deelname aan de RVU duurt maximaal twee jaar. De BBV schrijft voor dat er een voorziening moet worden getroffen voor iedere medewerker die per 1 januari van het nieuwe jaar met pensioen gaat. De hoogte van de voorziening betreft de vergoeding die betreffende medewerkers ontvangen.

Vlottende passiva

Specificatie Vlottende Schulden	31-12-2024	31-12-2023
Specificatie netto vlottende schulden		
Waarvan privaat	€ 701.184	€ 2.270.507
Waarvan publiek	€ 0	€ 0
Netto vlottende schulden totaal	**€ 701.184**	**€ 2.270.507**
Specificatie overlopende passiva		
Af te dragen saldo aan deelnemers	€ 6.257.826	€ 4.463.559
Te betalen premies en loonheffing	€ 761.872	€ 656.564
Te betalen omzetbelasting	€ 21.849	€ 5.459
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	€ 745.457	€ 97.858
Overlopende passiva totaal	**€ 7.787.004**	**€ 5.223.440**

Netto vlottende schulden
De netto vlottende schulden betreffen het crediteurensaldo, ofwel het saldo van de reeds ontvangen facturen voor ontvangen goederen of diensten, die nog niet betaald zijn op 31 december 2024.

Overlopende passiva
Het grootste deel van deze post wordt gevormd door per 31 december 2024 openstaande afdrachten aan onze deelnemers. Daarnaast bestaat de post overlopende passiva aan openstaande premies en loonheffing, omzetbelasting en om te verwachten lasten die betrekking hebben op het boekjaar 2024, maar die door externe partijen nog niet in rekening zijn gebracht dan wel aan externe partijen zijn betaald.

2.5.3 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Onderstaande 8 verplichtingen zijn overeenkomsten die BghU is aangegaan en die niet zichtbaar zijn op de balans per 31 december 2024:

- **Kantoorruimte:** BghU maakt sinds 6 oktober 2014 gebruik van de helft van de 15e en de gehele 16e etage in de Zuidtoren van het Stadskantoor gelegen aan het Stadsplateau 1 te Utrecht. Dit gebruik is op 19 april 2016 geformaliseerd met het vestigen van een afgeleid recht, te weten een onder-erfpachtrecht en een onder-opstalrecht. BghU betaalt hiervoor een jaarlijkse retributie. De retributie bedraagt in 2024 € 566.972. Voor 2025 bedraagt de verplichting € 586.813 voor de kantoorruimte en € 24.274 voor de parkeerplaatsen. De looptijd van deze overeenkomst is 10 jaar. Na afloop van het contract is BghU bevoegd het recht op te zeggen. Gekoppeld aan dit pandrecht, is een bedrag van bijna € 483.000 voor de facilitaire dienstverlening die hoort bij deze specifieke huisvesting.

- **Leaseverplichting vervoersmiddelen:** Momenteel beschikt BghU over 8 leaseauto's, waarbij variërende contractduren zijn afgesproken. Deze 8 leaseauto's zijn onderdeel van BghU. De verplichting die hieraan meerjarig is gekoppeld, is afhankelijk van de keuze die medewerkers maken om al dan niet in een auto te blijven rijden voor het werk. Op maandbasis gaat het om een bedrag van rond de € 4.500 aan leaseverplichtingen.

- **Leaseverplichting kopieerapparatuur:** BghU heeft een leasecontract afgesloten ten behoeve van de kopieerapparatuur die op het kantoor te Utrecht aanwezig is. Dit contract is ingegaan per 1 september 2023 en heeft een looptijd van 4 jaar met verlengingsmogelijkheid.

- **Overeenkomst telefonie en infrastructuur:** BghU heeft sinds 1 april 2024 een overeenkomst voor de telefonie en infrastructuur afgesloten. Deze overeenkomst heeft een looptijd van 3 jaar met verlengingsmogelijkheid. De jaarlijkse last bedraagt € 48.140.

- **SAAS-contracten:**

Kernapplicatie	Leverancier	In productie	Looptijd
Belastingen/frontoffice	Gouw IT	November 2022	tot 1-3-2026
Waarderen	XXLNC	Mei 2022	tot 1-6-2025
BAG-Geo	Processfive	Oktober 2022	tot 1-9-2025
Enterprise Service Bus	Enable-U	November 2022	tot 1-1-2026

2.5.4 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt de begrotingsrechtsmatigheid een belangrijk toetsingscriterium. Getoetst wordt of het budgetrecht van bestuur van BghU is gerespecteerd. De Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV dient hierbij als handvat.

Omschrijving	Actuele begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil	Onrechtmatig (maar wel acceptabel)	Rechtmatig (tijdig gemeld)
BghU Totale lasten	€ 19.897.281	€ 22.321.358	€ 2.424.077	€ 2.424.077	€ 0
BghU Totale baten	-€ 19.897.281	-€ 20.813.167	-€ 915.886	€ 0	-€ 915.886
BghU Reserve mutaties	€ 0	-€ 1.508.191	-€ 1.508.191	€ 0	-€ 1.508.191
Totaal	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 2.424.077**	**-€ 2.424.077**

De lasten zijn hoger dan geraamd. Dit heeft voornamelijk te maken doordat er het afgelopen jaar een aantal projecten waaronder het Plan van Aanpak dienstverlening BghU en de ICT Transitie SAAS zijn uitgevoerd waarvoor extra kosten zijn gemaakt en door hogere proceskostenvergoedingen.

De baten zijn hoger dan geraamd. Dit heeft voornamelijk te maken door hogere invorderingsbaten, hogere renteopbrengsten en hogere bijdrage pluspakket Parkeren Utrecht.

De mutaties in de reserves zijn hoger dan geraamd. Veelal wordt in de laatste bestuursvergadering van een kalenderjaar goedkeuring van het bestuur gevraagd om de reserves te muteren. Dat heeft voor dit jaar op 11 december 2024 plaatsgevonden. Gezien deze datum is ervoor gekozen om geen begrotingswijziging meer in te dienen voor de mutaties in de reserves. Dit is gezien het tijdsbestek voor de zienswijze ook niet haalbaar.

2.6 Detailtoelichting Wet Normering topinkomens

De WNT is van toepassing op BghU. Het voor BghU toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 €233.000 het algemeen bezoldigingsmaximum. BghU heeft in 2024 één leidinggevende topfunctionaris gehad, die voldeed aan de normen van de WNT.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2024	
Bedragen x € 1	**M. Vrisou van Eck**
Functiegegevens	Directeur BghU
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	135.707
Beloningen betaalbaar op termijn	22.750
Subtotaal	*158.457*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	**158.457**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

Gegevens 2023	
Bedragen x € 1	**M. Vrisou van Eck**
Functiegegevens	Directeur BghU
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	129.209
Beloningen betaalbaar op termijn	21.764
Subtotaal	*150.973*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
Bezoldiging	**150.973**

Tabel 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Naam functionaris	Deelnemers	Functie BghU	Duur dienstverband	Beloning 2024
Dhr. J.C.H. Haan	Dijkgraaf hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (voorzitter bestuur BghU)	Onbezoldigd bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.
Mevr. N.M. van Zoelen	Hoogheemraad hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	Onbezoldigd bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.
Mevr. H.S. de Groot	Wethouder gemeente Bunnik	Onbezoldigd bestuurslid	n.v.t	n.v.t.
Dhr. G.J. Spelt	Wethouder gemeente Lopik	Onbezoldigd bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.
Mevr. E. Eggengoor	Wethouder gemeente Nieuwegein	Onbezoldigd bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. D.M.P.G. Smolenaers	Wethouder gemeente De Bilt	Onbezoldigd bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. A.M. Bos (Tot 25-01-2024) Dhr. D. Vermeulen (Per 25-01-2024)	Wethouder gemeente Houten	Onbezoldigd bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. R. Jorg	Wethouder gemeente Utrechtse Heuvelrug	Onbezoldigd bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.
Mevr. S.E. Schilderman	Wethouder gemeente Utrecht	Onbezoldigd bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. W.J. van Dijk	Wethouder gemeente Zeist	Onbezoldigd bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.
Dhr. H.C. van den Akker	Wethouder gemeente Stichtse Vecht	Onbezoldigd bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.

2. *Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen. +*
   Er zijn in 2024 geen uitkeringen verstrekt wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

3. *Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT*
   Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

2.7 Realisatie per taakveld

	Overhead	Databeheer		Waardebepaling		Klantcontact		Innen		
	Bedrag	Verdeling	Bedrag	Verdeling	Bedrag	Verdeling	Bedrag	Verdeling	Bedrag	Totaal
Baten en lasten	€ 8.956.704		€ 3.323.567		€ 4.972.946		€ 2.395.108		€ -39.997	**€ 19.608.328**
Percentage aandeel in overhead obv FTE		28,1%		25,5%		20,1%		26,3%		**100,0%**
Doorberekening Overhead	€ -8.956.704		€ 2.514.620		€ 2.286.097		€ 1.796.902		€ 2.359.085	**€ -**
Totaal te verdelen over taakvelden	€ -		€ 5.838.186		€ 7.259.043		€ 4.192.010		€ 2.319.089	**€ 19.608.328**

			Databeheer		Waardebepaling		Klantcontact		Innen		
Taakveld		Taakveldomschrijving	Toerekening	Bedrag	Toerekening	Bedrag	Toerekening	Bedrag	Toerekening	Bedrag	Totaal
Taakveld	0.2	Burgerzaken	0,00%	€ -			0,00%	€ 13	0,00%	€ 7	€ 19
Taakveld	0.61	OZB woningen	22,56%	€ 1.317.019	92,82%	€ 6.738.004	10,23%	€ 428.907	10,14%	€ 235.040	€ 8.718.971
Taakveld	0.62	OZB niet-woningen	3,07%	€ 178.956	7,18%	€ 521.039	1,42%	€ 59.569	1,41%	€ 32.636	€ 792.201
Taakveld	0.63	Parkeerbelasting	4,59%	€ 267.798			24,97%	€ 1.046.578	25,62%	€ 594.109	€ 1.908.484
Taakveld	0.64	Overige belastingen	28,80%	€ 1.681.220			41,03%	€ 1.719.844	40,69%	€ 943.589	€ 4.344.653
Taakveld	1.1	Crsisib. & Brandweer	0,00%	€ -			0,00%	€ -	0,00%	€ -	€ -
Taakveld	1.2	Openbare Orde	0,01%	€ 407			0,05%	€ 1.955	0,05%	€ 1.060	€ 3.422
Taakveld	2.1	Verkeer en vervoer	0,01%	€ 427			0,02%	€ 715	0,02%	€ 393	€ 1.535
Taakveld	2.2	Parkeren	0,00%	€ 229			0,01%	€ 378	0,01%	€ 208	€ 815
Taakveld	2.3	Recreatieve havens	0,00%	€ -			0,00%	€ 21	0,00%	€ 11	€ 32
Taakveld	3.3	Bedrijfsloket en regel.	0,03%	€ 1.510			0,07%	€ 2.793	0,07%	€ 1.617	€ 5.921
Taakveld	3.4	Economische promotie	0,18%	€ 10.431			0,25%	€ 10.517	0,25%	€ 5.783	€ 26.731
Taakveld	7.2	Riolering	23,56%	€ 1.375.575			10,73%	€ 449.759	10,63%	€ 246.450	€ 2.071.784
Taakveld	7.3	Afval	15,71%	€ 917.370			10,80%	€ 452.564	10,69%	€ 247.983	€ 1.617.917
Taakveld	7.5	Begraafplaatsen & Crem.	0,08%	€ 4.945			0,20%	€ 8.196	0,20%	€ 4.564	€ 17.706
Taakveld	8.3	Wonen en Bouwen	1,41%	€ 82.300			0,24%	€ 10.201	0,24%	€ 5.636	€ 98.137
		Totaal	100,00%	€ 5.838.186	100,00%	€ 7.259.043	100,00%	€ 4.192.010	100,00%	€ 2.319.089	€ 19.608.328

2.8 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid van de directie
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht de directie toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 11 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 683.441. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding
De directie stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 2.424.077 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 683.441. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens de directie het volledige bedrag van € 2.424.077 acceptabel op basis van door het bestuur vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium		**Bedrag (*1.000)**
1A.	Overschrijding lasten programma's	€ 2.424
1B.	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 0
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	€ 0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		**€ 2.424**
4.	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (onderdeel 1 + 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid	€ 2.424
5.	Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	€ 0
Voorwaardencriterium		
Geconstateerde afwijkingen van de Europese aanbestedingsrichtlijnen.		€ 0
M&O criterium		
Geen afwijkingen geconstateerd.		

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het directie ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

3. Controleverklaring accountant

De accountant.

Heliumstraat 64
2718 SL ZOETERMEER
telefoon (088) 236 80 00
e-mail Audit@flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU)

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Oordeel
Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU) te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU) op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2024;
2. de balans per 31 december 2024, en;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van de directie over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024.
4. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 8 mei 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Handelsregister 09063021. www.flynth.nl.
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 227.800 De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoeging aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o ‘Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- het jaarverslag waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het bestuur voor de jaarrekening
De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. De directie is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van het bestuur, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het bestuur op 11 december 2024 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Gemeenschappelijke Regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 6 december 2023, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder.
  Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de Gemeenschappelijke Regeling;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zoetermeer, 31 maart 2025
Flynth Audit B.V.

Digitaal ondertekend door Sietse Hof

S. Hof MSc RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

S.H.

Veiligheidsregio Utrecht

vru.nl

Aan de gemeentenraden van de deelnemende VRU-gemeenten

Datum	Uw kenmerk	Contactpersoon
15 april 2025	-	B.B. van 't Hoog
Onderwerp	**Ons kenmerk**	**Afdeling**
Uitnodiging zienswijze financiële stukken VRU	25.0000761	Bestuurlijke zaken

Geachte raad,

Hierbij ontvangt u de voorlopige jaarstukken VRU 2024, de ontwerpbegroting VRU 2026 en geactualiseerde begroting VRU 2025. De infographic van het jaaroverzicht VRU 2024 en het overzicht van de zienswijzen op de kadernota VRU 2026 zijn als bijlagen toegevoegd. De financiële stukken zijn op 24 maart 2025 unaniem vastgesteld door het algemeen bestuur. Wij nodigen u uit hierop uw zienswijze te geven. In deze brief geef ik graag een toelichting op de belangrijkste onderwerpen uit de financiële stukken.

Terugblik 2024
Wij zorgen elke dag voor de veiligheid van alle mensen die in de regio wonen en verblijven. Dat doen wij met onze centralisten op de 112-meldkamer, onze brandweermensen en onze collega's van risicobeheersing, crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, in nauwe samenwerking met onze partners. Met bijna 2.400 betrokken collega's op 70 brandweerposten, werkplaatsen en op kantoor dragen wij samen bij aan de veiligheid in onze regio. Elke dag weer, steeds beter.

In 2024 zagen we de geopolitieke situatie snel veranderen. De risico's op grote ontwrichtingen nemen, mede hierdoor, ook in onze regio toe. Daarnaast zien we de uitdagingen van het overbelaste stroomnet en de waarschuwingen van de netbeheerders voor zeer langdurige stroom- en internetuitvallen de komende jaren. Daarnaast leidt klimaatveranderingen ertoe dat de kans op bijvoorbeeld natuurbranden en overstromingen toeneemt.

In 2024 ontving onze meldkamer 23.687 meldingen. Bij 7.239 incidenten moesten onze brandweermensen uitrukken. Ook in 2024 coördineerde de VRU regiobreed de gemeentelijke opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen. Daarnaast ondersteunden wij gemeenten in de crisisnoodopvang (CNO) van asielzoekers. De infographic in de bijlage geeft een beknopte weergave van het jaaroverzicht 2024.

Voorlopige jaarstukken VRU 2024
Het jaar 2024 wordt afgesloten met een positief resultaat vóór bestemming van € 7,3 miljoen (circa 5% van de begroting). Dit incidentele resultaat wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de hogere overheadvergoeding voor de tijdelijke taken die we op verzoek van het Rijk en gemeenten hebben opgepakt in de crisisnoodopvang (€ 2,3 miljoen) en lagere personeelskosten, onder andere door de uitwerking van de CAO 2024/2025 (€ 1,6 miljoen) en het langer openstaan

van vacatures als gevolg van de krappe arbeidsmarkt (€ 1,2 miljoen). In paragraaf 1.1 van de voorlopige jaarstukken VRU 2024 is een toelichting opgenomen op alle onderdelen, waaruit blijkt dat het resultaat grotendeels incidenteel van aard is.

Accountantscontrole
De accountantscontrole is nog niet volledig afgerond, maar we verwachten weer een accountantsverklaring met een goedkeurende strekking bij de jaarstukken. De rechtmatigheids-verklaring en de controleverklaring zullen worden opgenomen in de definitieve jaarstukken VRU 2024. Deze stukken worden na vaststelling door het algemeen bestuur op 7 juli 2025 naar de gemeenten verzonden.

Resultaatbestemming 2024
Het algemeen bestuur heeft besloten om € 4,8 miljoen van het incidentele positieve rekeningresultaat terug te storten naar de deelnemende gemeenten. De teruggave vindt plaats naar rato van de begrote bijdrage voor het gezamenlijke basistakenpakket in 2024. Bijlage 2 van de voorlopige jaarstukken VRU 2024 bevat een overzicht van de teruggave per gemeente.

Het resterende deel van het resultaat (€ 2,5 miljoen) wordt als volgt bestemd om een (incidentele) stijging van de gemeentelijke bijdrage in 2025 te voorkomen:

- Verhoging weerstandscapaciteit (€ 1,2 miljoen): om het weerstandsvermogen van de VRU op het gewenste niveau te brengen in relatie tot de huidige risico's, zoals opgenomen in de kadernota VRU 2026 en de tweede bestuurlijke rapportage VRU 2024, is een storting van € 1,2 miljoen in de algemene reserve noodzakelijk.
- Doorlopende activiteiten versterking crisisbeheersing (€ 0,2 miljoen): een aantal activiteiten die volgens de begroting in 2024 gepland waren, lopen door in 2025. Dit betreft € 0,2 miljoen aan (project)activiteiten voor de versterking van de crisisorganisatie die worden bekostigd uit de daarvoor bestemde (verhoging van de) rijksbijdrage.
- Programma Veerkracht (€ 0,7 miljoen): op 2 december 2024 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het opstarten van het programma Veerkracht om maatschappelijke ontwrichting te beperken en de veerkracht en weerbaarheid van de samenleving in regio Utrecht te versterken, in samenwerking met de gemeenten, het Rijk, (vitale) partners, het bedrijfsleven en inwoners van de regio. Voor het vervolg op het programma zetten wij in op structurele financiering van deze taak door de rijksoverheid. Hiervoor wordt een voorstel voorbereid op landelijk niveau.
- Digitale veiligheid (€ 0,4 miljoen): het versterken van de digitale veiligheid is nodig om kwaadwillende en onbevoegden buiten de deur te houden, en daarmee onze eigen (digitale) continuïteit en weerbaarheid te verhogen. Dit bedrag is bestemd voor de eerste fase van het programma. Deze fase draait om het implementeren van de minimale technische basismaatregelen die essentieel zijn om te beschermen tegen veel voorkomende dreigingen zoals phishing en gijzelsoftware.

Paragraaf 1.2 van de voorlopige jaarstukken VRU 2024 bevat een nadere toelichting op het voorstel voor de resultaatbestemming. Door de hiervoor genoemde bestemmingen van het rekeningresultaat 2024 wordt een incidentele stijging van de gemeentelijke bijdrage in 2025 voorkomen.

Bij de zienswijzen op de kadernota VRU 2026 is door een aantal gemeenteraden verzocht rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten door een positief rekeningresultaat terug te storten naar de gemeenten en een (incidentele) verhoging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te voorkomen. De resultaatbestemming voorziet in beide wensen en sluit aan bij de traditie van de VRU, waarin we bij incidentele meevallers geld teruggeven aan de gemeenten.

Meerdere gemeenteraden hebben in hun zienswijzen gewezen op de gevolgen van het zogenoemde ravijnjaar en verzocht hiermee rekening te houden. Op advies van de bestuurlijke adviescommissie Bedrijfsvoering en Financiën heeft het algemeen bestuur daarom overwogen om een deel van het positieve rekeningresultaat te reserveren als overbruggingsmaatregel voor de jaren 2026 en 2027, in afwachting van de verdere uitwerking en besluitvorming over de thema's uit de toekomstscenario's. De gedachte daarbij was dat deze middelen konden worden ingezet om noodzakelijke financiële knelpunten op te vangen, zodat de organisatie voldoende tijd zou hebben om de uitkomsten van de besluitvorming te implementeren, zonder dat dit zou leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Daarmee zou financieel comfort aan de gemeenten zijn geboden. Het algemeen bestuur heeft hiervoor uiteindelijk niet gekozen. Door een groot deel van het rekeningresultaat terug te storten, kunnen gemeenten zelf de afweging maken om deze middelen te reserveren voor het (tijdelijk) opvangen van het ravijnjaar.

Toekomstscenario's
Onze regio heeft de afgelopen jaren een aanzienlijke groei doorgemaakt en blijft zich verder ontwikkelen[1]. Tegelijkertijd worden de risico's waarmee we te maken hebben steeds groter en complexer. Deze groei heeft tot op heden niet geleid tot een hogere bijdrage aan de veiligheidsregio; we zijn erin geslaagd dankzij schaalvoordelen, voortdurende verbeteringen en slimme samenwerkingen steeds meer te doen met dezelfde of minder middelen.

Onze organisatie wordt steeds vaker en langduriger ingezet, met name bij crises, terwijl wettelijke verplichtingen en veiligheidseisen toenemen. Daarnaast staan we voor grote uitdagingen door technologische en maatschappelijke veranderingen, krapte op de arbeidsmarkt, hoge inflatie, lange levertijden voor materieel en nieuwe risico's zoals netcongestie, klimaatverandering, verduurzaming en geopolitieke spanningen.

De centrale vraag is: hoe kan de veiligheidsregio in de toekomst meegroeien met de toenemende risico's en veranderende behoeften van onze gemeenten, en tegelijkertijd rekening houden met de financiële draagkracht van de gemeenten?

Om onze taken te blijven uitvoeren en te anticiperen op nieuwe uitdagingen, zijn investeringen noodzakelijk. Sommige risico's vragen nu en in de toekomst om een intensievere of andere aanpak. De afgelopen 14 jaar is fors bezuinigd en/of is een nullijn gehanteerd voor de gemeentelijke bijdrage, waardoor de rek inmiddels uit de begroting is. Veel ontwikkelingen zijn opgevangen binnen de begroting, zoals recent € 1 miljoen aan weggevallen opbrengsten uit het openbaar meldsysteem. Dit werd mogelijk door het verlagen van de overhead, onder andere door een kleinere topstructuur. Zo konden we bezuinigingen op primaire taken voorkomen.

[1] 10% groei in de afgelopen 10 jaar en de komende periode tot 2040 wordt opnieuw een minimale groei verwacht van 10%.

Wij zijn de veiligheidsregio met de meeste inwoners en vrijwilligers. We zijn trots op de sterke lokale betrokkenheid van al onze brandweervrijwilligers en koesteren het huidige stelsel van vrijwilligheid. We hechten grote waarde aan onze vrijwilligers, beroepskrachten en het fijnmazige netwerk van brandweerposten. Hiermee is de brandweerzorg niet alleen robuust, maar ook efficiënt georganiseerd. Uit een benchmark van Berenschot blijkt dat we ten aanzien van de repressieve brandweerzorg de op één na laagste personeelskosten per inwoner hebben. Bovendien kunnen brandweerposten in de toekomst functioneren als informatie- en ondersteuningspunten (resilience points) tijdens crises, waarmee ze bijdragen aan een weerbare samenleving.

Scenario's en vervolgproces

Zoals toegezegd zijn in 2024 toekomstscenario's ontwikkeld om de benodigde investeringen en mogelijke besparingsopties in beeld te brengen. Deze scenario's zijn ambtelijk opgesteld en ter informatie met u gedeeld bij de aanbieding van de kadernota 2026, zodat u in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken bent bij de verkenningen. Er heeft nog geen bestuurlijke besluitvorming plaatsgevonden.

In de uitwerking van de scenario's zijn we transparant over wat er nodig is om de organisatie duurzaam en toekomstbestendig te maken. Daarbij worden ook bestaande kwetsbaarheden in onze organisatie zichtbaar gemaakt. Waar mogelijk zijn besparingsopties gekoppeld aan investeringen om de stijging van de gemeentelijke bijdrage zo veel mogelijk te beperken. We streven ernaar om in de toekomst financieel scherp aan de wind te blijven zeilen, maar willen tegelijkertijd voorspelbaar zijn in wat we doen en leveren.
In de scenario's maken we onderscheid tussen drie richtingen:

- Scenario 'Op orde': investeringen die nodig zijn om de huidige taken op peil te houden.
- Scenario 'Op koers': extra investeringen om de ambities uit de bestuursagenda 2024–2027 te realiseren.
- Scenario 'Op kop': een combinatie van beide, met aanvullende investeringen in het versterken van de veiligheid.

Op 2 december 2024 heeft het algemeen bestuur besloten meer tijd te nemen voor de bespreking en onderbouwing van de opgestelde toekomstscenario's. Daarnaast heeft het bestuur opdracht gegeven om een aanvullend scenario te ontwikkelen dat zich richt op een beperktere stijging van de gemeentelijke bijdrage, met als doel de nullijn de komende jaren zoveel mogelijk te handhaven.

Naar aanleiding van een aantal ingediende zienswijzen op de kadernota VRU 2026 heeft het algemeen bestuur op 24 maart 2025 opdracht gegeven om naast de andere scenario's ook de consequenties in beeld te brengen van een bezuiniging van 3% op de gemeentelijke bijdrage. Hoewel een krimpscenario van -3% in de huidige internationale context zeer onwenselijk wordt geacht, vindt het dagelijks bestuur het belangrijk om de (maatschappelijke) impact hiervan inzichtelijk te maken. Dit draagt ook bij aan een goede voorbereiding op een scenario waarin de voorgenomen bezuiniging van 10% op de rijksbijdrage onverhoopt niet wordt teruggedraaid.

Aangezien investeringen door externe factoren onvermijdelijk zijn, zullen zowel het nulscenario als het krimpscenario (-3%) ingrijpende voorstellen bevatten die impact hebben op de primaire

taken van de VRU. In dit kader is het onvermijdelijk om het sluiten van kazernes te berekenen en taken op het gebied van risicobeheersing te heroverwegen.

De VRU werkt momenteel aan de uitwerking van de verschillende scenario's (op orde, op koers, op kop, nullijn en -3% krimp). Daarnaast worden in de komende periode de volgende onderzoeken uitgevoerd op verzoek van het bestuur:

- Onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de waterongevallenbestrijding.
- Analyse van de maatschappelijke en financiële kosten en baten van de AED-taak. In 2024 werden er 833 meldingen voor AED-inzet geregistreerd. De AED-taak is niet wettelijk verplicht.
- Verkenning van het doorbelasten van de dienstverlening ambulancezorg. In 2024 werden er 755 meldingen voor afhijsing en 81 voor tilassistentie geregistreerd.
- Verkenning van het doorbelasten van de dienstverlening bij liftopsluitingen. Dit is ook geen verplichte taak voor de VRU. In 2024 werden er 355 meldingen voor liftopsluitingen geregistreerd.
- Verkenning van de samenwerkingsmogelijkheden.
- Onderzoek naar de kansen van een andere financieringssystematiek, gekoppeld aan de groei van het aantal inwoners van de regio.

De uitkomsten van de onderzoeken vormen input voor de verschillende scenario's. In de zienswijzen is door meerdere gemeenteraden gevraagd om de besluitvorming over de toekomstscenario's synchroon te laten lopen met het dekkingsplan en de scenario's voor het beheer van de huisvesting, zodat de financiële consequenties integraal kunnen worden afgewogen. Hierin wordt voorzien door de bestuurlijke keuzes/principebesluiten ten aanzien van de toekomstscenario's te agenderen voor het algemeen bestuur van 7 juli 2025, gelijktijdig met de uitgangspunten voor het nieuwe dekkingsplan en een beeldvormende bespreking van de uitgewerkte scenario's voor het beheer van de huisvesting. Vervolgens vindt de formele besluitvorming plaats in het algemeen bestuur van 1 december 2025.

Gemeenten en andere relevante partners worden de komende periode actief betrokken bij dit proces. In navolging op de webinar van 13 januari 2025 over veerkracht en de toekomstscenario's en de kadernota 2026 (terug te kijken via deze link) zal later dit jaar opnieuw een webinar worden georganiseerd om u mee te nemen in het proces en de afwegingen daarin. Gemeenteraden krijgen bovendien de gelegenheid om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken via de reguliere zienswijzeprocedures. Dit traject sluit aan bij de ontwerpbegroting 2026, de kadernota 2027 en de ontwerpbegroting 2027.

Ontwerpbegroting VRU 2026 en geactualiseerde begroting VRU 2025

De ontwerpbegroting VRU 2026 is gebaseerd op de vastgestelde meerjarenraming uit de begroting VRU 2025 en de mutaties uit de kadernota VRU 2026. De stijging van de bijdrage is grotendeels het gevolg van de loon- en prijsaanpassing. Ten opzichte van de kadernota VRU 2026 is de gemeentelijke bijdrage structureel met € 0,6 miljoen verlaagd, als gevolg van een technische correctie van de prijsaanpassing. Verder is de gemeentelijke bijdrage voor 2025 incidenteel met € 0,2 miljoen verlaagd: door het overschrijden van de maximum omvang van de ontwikkel- en egalisatiereserve, vloeit het surplus van € 0,2 miljoen conform de afspraken terug naar

gemeenten. Dit betekent dat de omvang van de ontwikkel- en egalisatiereserve per 1 januari 2025 is teruggebracht naar de maximale omvang van € 1,8 miljoen.

Van alle gemeenten is een definitieve reactie ontvangen op de kadernota VRU 2026. Vier gemeenten hebben aangegeven geen zienswijze in te dienen. Het overzicht van de zienswijzen is als bijlage toegevoegd. De meerderheid stemt in met de voorgestelde kaders, maar plaatst daarbij kanttekeningen met betrekking tot de financiële impact en de toekomstige kostenontwikkeling. Aangezien nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden over investeringen of besparingsopties uit de toekomstscenario's, blijft de hoogte van de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijk basistakenpakket vooralsnog ongewijzigd ten opzichte van de vastgestelde kaders.

In de zienswijzen op de kadernota VRU 2026 hebben enkele gemeenten gevraagd om (een gesprek over) het aanpassen van de systematiek voor de prijsindexering. Op advies van de bestuurlijke adviescommissie Bedrijfsvoering en Financiën heeft het dagelijks bestuur opdracht gegeven om een gezamenlijke verkenning te starten naar een werkbare afstemming tussen de prijsaanpassingssystematiek van de VRU en de (recent gewijzigde) indexeringssystematiek van het gemeentefonds. Een werkgroep, met vertegenwoordigers van zowel de gemeenten als de VRU, is gevraagd een advies voor te bereiden, zodat het bestuur uiteindelijk weloverwogen een besluit kan nemen over het al dan niet aanpassen van de indexeringssystematiek en mogelijke beheersmaatregelen om eventuele risico's op te kunnen vangen.

Zienswijze
Wij verzoeken u vriendelijk om **uiterlijk 24 juni 2025** uw zienswijze op de voorlopige jaarstukken VRU 2024, de ontwerpbegroting VRU 2026 en geactualiseerde begroting VRU 2025 kenbaar te maken aan het bestuur van de VRU. U kunt uw reactie richten aan de heer Van 't Hoog (concerncontroller).

De ingediende zienswijzen worden meegenomen bij het opstellen van de definitieve jaarstukken VRU 2024, de begroting VRU 2026 en geactualiseerde begroting VRU 2025, die op 7 juli 2025 ter vaststelling aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. Na deze bespreking worden de financiële stukken aan de gemeenteraden aangeboden.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur,

J.R. Donker
secretaris

Voorlopige jaarstukken VRU 2024

Verslag en rekening

Algemeen bestuur (vastgesteld 24 maart 2025)

Veiligheidsregio Utrecht

vru.nl

Inhoudsopgave

1	**Financiële samenvatting**	**7**
1.1	Samenvatting toelichting jaarrekeningresultaat	7
1.2	Voorstel bestemming jaarrekeningresultaat	8
Jaarverslag 2024		**10**
Programmaverantwoording		**11**
2	**Brandweer**	**12**
Toekomstbestendige brandweerzorg		12
2.1	Wat wilden we bereiken?	12
2.2	Wat hebben we ervoor gedaan?	12
2.3	Productie-indicatoren Brandweer	15
2.4	Prestatie-indicatoren Brandweer	15
2.5	Gerealiseerde baten en lasten	16
3	**Risicobeheersing**	**17**
Veilige en gezonde leefomgeving		17
3.1	Wat wilden we bereiken?	17
3.2	Wat hebben we ervoor gedaan?	17
3.3	Productie-indicatoren Risicobeheersing	20
3.4	Prestatie-indicatoren Risicobeheersing	20
3.5	Gerealiseerde baten en lasten	21
4	**Crisisbeheersing en GHOR**	**22**
Versterking crisisbeheersing		22
4.1	Wat wilden we bereiken?	22
4.2	Wat hebben we ervoor gedaan?	23
4.3	Productie-indicatoren Crisisbeheersing en GHOR	27
4.4	Gerealiseerde baten en lasten	27
5	**Meldkamer Midden-Nederland**	**28**
5.1	Wat wilden we bereiken?	28
5.2	Wat hebben we ervoor gedaan?	28
5.3	Gerealiseerde baten en lasten	28
6	**Algemeen**	**29**

Ondersteuning organisatie en algemene dekkingsmiddelen 29
6.1 Algemene kosten en dekkingsmiddelen 29
6.2 Overhead 29
6.3 Onvoorzien 29
6.4 Gerealiseerde baten en lasten 30

Paragrafen **31**

7 Weerstandsvermogen en risicobeheersing **32**
7.1 Weerstandscapaciteit 32
7.2 Benodigde weerstandscapaciteit 32
7.2.1 Omgevingswet 33
7.2.2 Vrijwilligheid brandweerpersoneel 33
7.2.3 Overeenkomsten van opdracht voor eigen personeel (OVO's) 34
7.2.4 Rijksbijdrage (BDuR) 35
7.2.5 CAO Regeling Vervroegd Uittreden 36
7.2.6 Overige (onvoorzien) exploitatierisico's 36
7.3 Kengetallen 37
7.3.1 Netto schuldquote 37
7.3.2 Solvabiliteitsratio 37
7.3.3 Structurele exploitatieruimte 37

8 Onderhoud kapitaalgoederen **38**
8.1 Activeren en afschrijven 38
8.1.1 Investeringen in gebouwen 38
8.1.2 Investeringen in overige kapitaalgoederen 38
8.2 Onderhoud 38
8.2.1 Onderhoud gebouwen en installaties 38
8.2.2 Onderhoud materieel 38

9 Financiering **39**
9.1 Kasgeldlimiet 39
9.2 Renterisiconorm 40
9.3 Renteschema 40
9.4 EMU-saldo 40

10 Bedrijfsvoering **41**
10.1 Personeel 41
10.1.1 Organisatiestructuur 41

10.1.2 Formatie en bezetting 41
10.1.3 Aantal medewerkers en diversiteit 42
10.1.4 Aantal vrijwilligers 42
10.1.5 Jeugdbrandweer 43
10.1.6 Wet banenafspraak 43
10.1.7 Diversiteit 43
10.1.8 Verzuim 44
10.1.9 Stagairs 45
10.1.10 Klussenbank 45
10.1.11 Geestelijke verzorging 45
10.1.12 Melden van Onveilige Situaties en (bijna) Ongevallen (OSIO) 46
10.2 Inhuur 46
10.3 Beleidsindicatoren 47
10.4 Duurzaamheid 47
10.5 Privacy 47
10.6 Rechtmatigheid 48
10.6.1 Grondslagen van de rechtmatigheidsverantwoording 48
10.6.2 Rechtmatigheidsverantwoording 49

11 Openbaarheid 50

12 Verbonden en overige partijen 52
12.1 Overige partijen 52

Jaarrekening 2024 54

1 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling 55
1.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening 55
1.1.1 Vaste activa 55
1.1.2 Vlottende activa 55
1.1.3 Vaste passiva 56
1.1.4 Vlottende passiva 56
1.1.5 Resultaatbepaling 56

2 Overzicht van baten en lasten 58
2.1 Overzicht van baten en lasten naar categorie 58

2.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten naar categorie 59
2.2.1 Categorie L1 – Personele lasten 59
2.2.2 Categorie L2 – Kapitaallasten 60
2.2.3 Categorie L3 – Materiële lasten 61
2.2.4 Categorie B1 – Bijdragen en vergoedingen gemeenten 61
2.2.5 Categorie B2 – Rijksbijdrage 62
2.2.6 Categorie B3 – Overige baten 62
2.2.7 Categorie R1 – Storting reserves 63
2.2.8 Categorie R2 – Onttrekking reserves 63
2.3 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2024 64

3 Balans 65
3.1 Balans ultimo boekjaar 65
3.2 Toelichting op de balans 65
3.2.1 Materiële vaste activa 65
3.2.2 Financiële vaste activa 66
3.2.3 Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar 66
3.2.4 Liquide middelen 67
3.2.5 Overlopende activa 67
3.2.6 Eigen vermogen 68
3.2.7 Voorzieningen 69
3.2.8 Vaste schulden met een rente typische looptijd langer dan 1 jaar 70
3.2.9 Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar 70
3.2.10 Overlopende passiva 70
3.3 Waarborg en garanties 71
3.4 Niet in de balans opgenomen verplichtingen 71
3.5 Gebeurtenissen na balansdatum 72

4 Wet normering topinkomens (WNT) 73
4.1 Bezoldiging topfunctionarissen 2024 73
4.2 Onbezoldigde topfunctionarissen 74

5 Single informatie Single Audit (SISA) 75

6 Rechtmatigheidsverantwoording 76

7 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 77

Bijlage 1 – Gemeentelijke bijdragen en vergoedingen 78

Bijlage 2 – Teruggave resultaat 2024 per gemeente 79

Bijlage 3 – Gerealiseerde baten en lasten per taakveld 80

1 Financiële samenvatting

1.1 Samenvatting toelichting jaarrekeningresultaat

De realisatiecijfers uit deze jaarstukken worden vergeleken met de geactualiseerde begroting 2024 die op 2 december 2024 door het algemeen bestuur is vastgesteld. Het jaar 2024 sluit met een positief resultaat voor bestemming van € 7,3 miljoen (circa 5% van de begroting).

Tabel 1 Samenvatting financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000 Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Afwijking 2024	Saldo-neutrale afwijkingen	Afwijking na corr.
LASTEN					
Personele kosten	111.673	107.449	4.224	342	3.882
Kapitaallasten	8.361	8.269	92	92	-0
Materiële kosten	27.446	25.844	1.602	1.661	-59
Totaal lasten	**147.480**	**141.562**	**5.919**	**2.096**	**3.823**
BATEN					
Bijdrage en vergoedingen gemeenten	102.716	102.643	-73	-73	-
Rijksbijdrage	23.410	23.367	-43	-467	424
Overige baten	21.775	23.834	2.060	-981	3.041
Totaal baten	**147.901**	**149.844**	**1.943**	**-1.522**	**3.465**
Storting reserves	4.472	4.021	453	453	-
Onttrekking reserves	4.052	3.026	-1.026	-1.026	0
Totaal mutatie reserves	**-421**	**-994**	**-573**	**-573**	**0**
Resultaat	-	**7.288**	**7.288**	-	**7.288**

Personele lasten

- CAO uitwerking: De lagere personele kosten worden voornamelijk veroorzaakt door een incidenteel voordeel op de salariskosten als gevolg van de uitwerking van de CAO 2024/2025 die op 28 juni 2024 formeel is vastgesteld. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van € 1,6 miljoen in 2024. Structureel is de opgenomen stelpost voor loonontwikkeling passend en leidt de uitwerking van de nieuwe cao voor veiligheidsregio's niet tot aanpassingen van de vastgestelde begroting VRU 2025.

- Vacatureruimte: Door vacatureruimte is er sprake van € 1,2 miljoen lagere salariskosten. Door de steeds krapper wordende arbeidsmarkt is het lastig om de juiste mensen te vinden en duurt het lang om vacatures ingevuld te krijgen. Daarom is het belangrijk dat de VRU een aantrekkelijke en onderscheidende organisatie is, waar talent wil werken.

- Versterking crisisbeheersing: Voor de versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement zijn extra gelden vanuit het Rijk beschikbaar gesteld middels een ophoging van de rijksbijdrage. De structurele inzet van de middelen voor versterking crisisbeheersing en informatiemanagement is verwerkt in de begroting 2024, maar de invulling daarvan is vertraagd. Dit leidde in 2024 tot een

incidentele onderbesteding van € 0,3 miljoen. Daarnaast zijn de personele kosten voor (project)activiteiten voor de versterking van de crisisorganisatie € 0,2 miljoen lager dan begroot, omdat een deel van de in 2024 geplande activiteiten doorloopt in 2025.

Rijksbijdrage

- De hogere (algemene) rijksbijdrage wordt veroorzaakt door de loon- en prijsbijstelling 2024 van de BDuR, die 25 juni 2024 is toegekend. Het structureel voordeel ten opzichte van de stelpost waar in de begroting 2024 rekening mee is gehouden bedraagt € 424K. Dit voordeel heeft een structureel karakter en wordt bij de actualisatie van de begroting 2025 verrekend met de gemeentelijke bijdrage.

Overige baten

- De hogere baten worden voornamelijk veroorzaakt door de hogere overheadvergoeding van € 2,3 miljoen voor werkzaamheden voor de crisisnoodopvang (CNO). Deze aanvullende vergoeding heeft betrekking op de indirecte kosten en overhead, zoals de leiding en coördinatie, inzet van beleid/adviescapaciteit en ondersteunende afdelingen binnen de VRU. Het betreft dus een vergoeding voor de inzet van de VRU organisatie voor deze tijdelijke niet-wettelijke taak.

- De overige afwijkingen hebben voornamelijk betrekking op opbrengst detacheringen (€ 480K).

1.2 Voorstel bestemming jaarrekeningresultaat

Samengevat komen we tot het volgende resultaatbestemmingsvoorstel.

Tabel 2 Voorstel resultaatbestemming

Bedragen x / 1000	
Voorstel resultaatbestemming 2024	**Bedrag**
Projecten Versterking Crisisbeheersing (2024 → 2025)	181
Programma Veerkracht	721
Verhogen weerstandsvermogen	1.232
Project Digitale veiligheid	390
Resultaatbestemming VRU	**2.524**
Terug te storten naar gemeenten	**4.764**
Totaal	**7.288**

Projecten versterking Crisisbeheersing
Enkele activiteiten die volgens de begroting in 2024 gepland waren, lopen door in 2025. Dit betreft € 0,2 miljoen aan (project)activiteiten voor de versterking van de crisisorganisatie, die worden bekostigd uit de daarvoor geoormerkte (verhoging van de) rijksbijdrage.

Programma Veerkracht
Het algemeen bestuur heeft op 2 december 2024 ingestemd met een incidenteel financieringsvoorstel voor het programma Veerkracht vanuit het voorlopig rekeningresultaat 2024 BDuR (€ 0,7 miljoen). Het inrichten van een brandweerpost als Resilience Point (pilot) is niet opgenomen in het programmabudget voor Veerkracht. Hiervoor wordt ingezet op financiering door het Rijk.

Verhogen weerstandscapaciteit
Om het weerstandsvermogen van de VRU op het gewenste niveau te brengen in relatie tot de huidige risico's, zoals opgenomen in de kadernota VRU 2026 en de tweede bestuurlijke rapportage VRU 2024, is een storting van € 1,2 miljoen in de algemene reserve noodzakelijk.

Project Digitale veiligheid
Met het vaststellen van het strategisch beleid digitale veiligheid is koers gezet om kwaadwillende en onbevoegden buiten de deur te houden, en daarmee onze eigen (digitale) continuïteit en weerbaarheid te verhogen. De eerste fase draait om het implementeren van de minimale technische basismaatregelen die essentieel zijn om te beschermen tegen veel voorkomende dreigingen zoals phishing en gijzelsoftware (ransomware). Het is belangrijk om te benadrukken dat deze basismaatregelen, naast implementatie, ook in 2026 blijvende aandacht vragen om goed onderhouden te worden. We stellen voor een bedrag van € 0,39 miljoen voor de eerste fase te bestemmen.

Terug te storten naar de gemeenten
Het algemeen bestuur heeft besloten om € 4,8 miljoen van het rekeningresultaat terug te storten naar de deelnemende gemeenten. De voorgenomen teruggave van het rekeningresultaat 2024 vindt plaats naar rato van de begrote bijdrage voor het gezamenlijke basistakenpakket in 2024. Bijlage 2 van de voorlopige jaarstukken VRU 2024 bevat een overzicht van de teruggave van het rekeningresultaat per gemeente.

Jaarverslag 2024

Programmaverantwoording

De begroting bestaat uit één programma: Veiligheidsregio Utrecht. Hierin kennen wij de volgende programmaonderdelen:

- Brandweer – *Toekomstbestendige brandweerzorg*
- Risicobeheersing – *Veilige en gezonde leefomgeving*
- Crisisbeheersing en GHOR – *Versterking crisisbeheersing*
- Meldkamer Midden-Nederland
- Algemeen – *Ondersteuning organisatie en algemene dekkingsmiddelen*

De verantwoording per programmaonderdeel wordt gepresenteerd in de volgende hoofdstukken.

2 Brandweer

Toekomstbestendige brandweerzorg

2.1 Wat wilden we bereiken?

Binnen de Veiligheidsregio Utrecht is sprake van een fijnmazigheid van brandweerposten. Die kazernedichtheid koesteren we en hebben we nodig om de brandweerzorg te kunnen leveren. Maar de omgeving verandert. Nieuwe technologieën en maatschappelijke ontwikkelingen brengen zowel nieuwe risico's als nieuwe mogelijkheden voor de brandweer. De uitdaging is om de samenleving veilig en veerkrachtig te houden, met een brandweerorganisatie die paraat, vakbekwaam en toekomstbestendig is.

Brandweerzorg is mensenwerk. Het vinden van de juiste mensen is nu soms al lastig, en de verwachting is dat dit alleen maar moeilijker wordt. Het is van belang om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven. Voor de veiligheid van ons personeel is het nodig om te investeren in technologische ontwikkelingen. Nu investeren in innovaties, om voorbereid te zijn op de toekomst. Ook investeren wij in de jeugdbrandweer als kweekvijver.

Investeren in vakbekwaamheid is nodig om geprepareerd te zijn op nieuwe risico's die op ons afkomen door onder andere energietransitie en klimaatverandering. De woningbrand blijft, maar het blussen van een elektrische auto of buurtbatterij is erbij gekomen. De VRU wil toonaangevend en aantrekkelijk zijn in vakbekwaamheid.

2.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Het huidige model van brandweerzorg, ingevuld met beroeps en vrijwilligers, is voor de paraatheid in de avond, nacht en weekenden nog steeds passend voor het grootste deel van de posten. Voor de paraatheid overdag zien we dat het steeds meer gaat knellen. Dit vraagt dus om aanpassingen en ingrepen om ook overdag brandweerzorg te kunnen blijven leveren. Technische voorzieningen gaan ons helpen om tijdig inzicht te krijgen of een post paraat is. Daarnaast moet er nagedacht worden over nieuwe paraatheidsmodellen en aanstellingsvormen om te voldoen aan de wettelijke opkomsttijden en Europese wetgeving.
In het kader van paraatheid hebben wij in 2024 onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd.

- Wij zijn begonnen met het opstellen van een nieuw dekkingsplan, conform de nieuwe landelijke systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden.
- Wij hebben gewerkt aan het doorontwikkelen van geharmoniseerde roosters voor de 24-uursdiensten.
- Wij hebben Uitruk op maat regiobreed geïmplementeerd, waarbij alle posten de mogelijkheid hebben gekregen om met vier in plaats van zes personen uit te rukken.
- Wij hebben veranderingen doorgevoerd in het systeem van inzetbepaling van brandweereenheden. Naar aanleiding hiervan hebben wij een 'Brandweerberaad' georganiseerd, waarbij we medewerkers van brandweerposten in de gelegenheid hebben gesteld om ons te adviseren over het proces en het systeem van inzetbepaling.
- Wij hebben in de hele regio tweewegpagers in gebruik genomen. Een van de voordelen is dat de meldkamer veel sneller in beeld heeft of een post kan uitrukken of niet.

- Wij hebben knelpunten in de bluswatervoorziening in beeld gebracht en zijn gestart om hier per gemeente een gesprek over te voeren.

Vakbekwaamheid
Het brandweervak wordt steeds veelzijdiger. Incidenten worden complexer en risico's nemen toe. In de provincie Utrecht zien we bijvoorbeeld een groeiend aantal initiatieven op het gebied van duurzame energie, zoals zonneparken, windmolenparken en waterstofproductie-installaties. Hoewel dit positieve stappen zijn naar een duurzame toekomst, brengen ze ook nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee. Veilig werken zit in ons DNA, maar blijft wel continu aandacht en scherpte vragen. We blijven ons structureel inzetten om het veiligheidsbewustzijn bij onze repressieve medewerkers op een steeds hoger niveau te krijgen.
In het kader van vakbekwaamheid hebben wij in 2024 onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd.

- Wij hebben gewerkt aan de doorontwikkeling van de brandweerschool (vakbekwaam worden), zodat we onze mensen een goede basis meegeven voor het uitoefenen van het brandweervak. Ons opleidingsinstituut is opnieuw geaccrediteerd door het behalen van de uitgevoerde audit.
- Wij verzorgen een robuust en gevarieerd oefenprogramma (vakbekwaam blijven).
- Wij hebben een onderzoek laten uitvoeren naar de benodigde capaciteit van de afdeling Vakbekwaamheid, passend bij de veranderende vraag.
- Wij hebben opleidings- en oefenactiviteiten ingericht, specifiek voor de energietransitie.

Vergroten arbeidsveiligheid d.m.v. innovatie
Door ons te richten op innovatie, investeren we in het ambacht brandweer. De veiligheid van het werk wordt daarmee vergroot en er wordt ingezet op aantrekkelijk werkgeverschap. Naast de schaarste van personeel hebben we te maken met nieuwe risico's zoals beschreven in ons risicoprofiel. We willen daarom investeren in innovatie (waaronder robotica) om de brandweerzorg te ondersteunen en effectiever en veiliger te maken. Nieuwe risico's zoals klimaatverandering en energietransitie vragen ook iets anders van ons en we moeten zorgen dat onze medewerkers hiervoor beschikken over de juiste kennis en het juiste materieel.
Voorbeelden van activiteiten waar wij in 2024 en 2025 aan werken, zijn:

- Het uitvoeren van een proefperiode van 2 jaar voor het gebruik van een onderwaterdrone bij waterongevallen.
- De inzet van kleine drones in de beginfase van de bestrijding van incidenten.
- Het inrichten van een 'innovatieloket' voor kleinschalige verbeteringen die uit de organisatie komen.

Natuurbrandbeheersing en bestrijding
Door de klimaatverandering krijgen we vaker te maken met omstandigheden waarin onbeheersbare natuurbranden kunnen voorkomen, zo ook op de Utrechtse Heuvelrug. Dit heeft mogelijk grote maatschappelijke ontwrichting tot gevolg. De huidige aanpak van het natuurbrandrisico in Nederland is onvoldoende toekomstbestendig. De VRU werkt mee in een landelijke taskforce natuurbrand die een toekomstvisie ontwikkelt op natuurbrandbeheersing, op drie thema's:

- proactie / preventie
- slimme repressie en slagkracht
- onderzoek en kennisontwikkeling

Met de negen betrokken gemeenten overlegt de VRU over prioritering en (her)inrichting van het gebied. Dit heeft geleid tot een actieplan met in elk geval de volgende onderdelen:

- Advies over meer preventieve maatregelen en de waar nodig wettelijke verankering.
- Advies over hoe bij te dragen aan veerkracht op dit gebied in de samenleving.
- Advies over passende repressieve slagkracht voor onze regio en bovenregionaal optreden.

Slimme repressie en slagkracht, de specifieke bestrijdingskant, worden verder doorontwikkeld.

Onze brandweermensen

Wij zijn trots op onze mensen. Wij investeren in het vinden, boeien en binden van brandweermensen. Daarbij hebben wij nadrukkelijk aandacht voor diversiteit op het gebied van leeftijd, gender, cultuur en opleidingsrichting voor een goede samenstelling van onze organisatie.
Specifieke activiteiten in het kader van boeien en binden van en de juiste zorg voor onze mensen, zijn bijvoorbeeld:

- Met de organisatie van het Brandweerberaad hebben wij een mooie stap gezet om beter in verbinding te komen met onze medewerkers over een ingrijpend thema als de inzetbepaling van brandweereenheden.
- Wij vinden het van belang dat onze brandweermensen gezond, goed en veilig hun pensioen bereiken en daarna ook nog een fijne tijd hebben. Daar zetten wij ons landelijk voor in. In 2024 is bereikt dat medewerkers, als zij dat willen en fysiek en mentaal fit zijn, langer als beroepskracht aan de VRU verbonden mogen blijven aan de VRU, in afwachting van een nieuwe landelijke lijn over het 20-jaarbeleid.
- Wij hebben een bijdrage geleverd aan een landelijke aanpak van mentale klachten. Het gaat daarbij onder andere om een regeling ‘Erkenning en aanspraken PTSS als beroepsziekte’ en een toolbox psychosociale ondersteuning.

2.3 Productie-indicatoren Brandweer

We sturen en verantwoorden op zowel de feitelijke productiecijfers als op kwalitatieve prestaties. Hieronder een overzicht van de voor dit programmaonderdeel relevante criteria.

Tabel 3 Productie-indicatoren Brandweer

Nr.	Productie-indicatoren	Realisatie 2023	Actualisatie 2024	Realisatie 2024
	Incidenten bestrijden			
1	Het totaal aantal incidenten	8.118	8.600	7.239
2	*Het totaal aantal incidenten voor brandbestrijding*	3.795	4.150	3.309
	2a. Het aantal incidenten voor gebouwbranden	774	800	685
	2b. Het aantal incidenten voor overige branden	1.965	2.100	1.776
	2c. Het aantal incidenten voor (on)echte of (on)terechte OMS-meldingen	1.056	1.250	848
3	*Het aantal incidenten voor hulpverlening*	3.576	3.650	3.106
	3a. Het aantal incidenten voor technische hulpverlening	80	100	56
	3b. Het aantal incidenten voor hulpverleningen m.b.t. dieren	326	350	257
	3c. Het aantal incidenten voor overige hulpverlening, waaronder assistentie politie en ambulance	2.294	2.300	1.960
	3d. Het aantal incidenten voor AED-inzet	876	650	833
4	Het aantal incidenten voor basishandelingen bij de bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen	602	650	655
5	Het aantal incidenten voor ondersteuning bij waterongevallen	145	150	169
6	Het aantal geredde slachtoffers	49		51
7	Het aantal inzetten voor en in buurregio's	269	300	315
	Vakbekwaamheid			
8	Aantal cursisten dat de opleiding Manschap A heeft afgerond	93	96	90
9	Aantal cursisten dat de opleiding Bevelvoerder heeft afgerond	27	18	29
	Meldkamer			
10	Het aantal meldingen dat bij de regionale alarmcentrale is aangenomen	23.393	24.000	23.687
11	Verwerkingstijd meldingen	28 sec.	60 sec.	57sec.

2.4 Prestatie-indicatoren Brandweer

Tabel 4 Prestatie-indicatoren Brandweer

Nr.	Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Actualisatie 2024	Realisatie 2024
	Paraatheid & Vakbekwaamheid			
1	De opkomsttijden van de brandweer zijn overeenkomstig de eisen van het dekkingsplan uitgevoerd (meettijden)	83%	80%	81%
2	De paraatheid van de brandweer is overeenkomstig de eisen van het dekkingsplan gegarandeerd	Ja	Ja	ja
	Jeugdbrandweer			
3	Het percentage jeugdbrandweerleden dat doorstroomt naar de reguliere brandweer ten opzichte van het aantal jeugdleden dat de jeugdbrandweer verlaat op 18/19 jarige	17%	15%	16%

2.5 Gerealiseerde baten en lasten

Tabel 5 Baten en lasten Brandweer

Bedragen x € 1.000 Brandweer en meldkamer	Actualisatie 2024	Realisatie 2024	Afw. Real. en act.
Totaal lasten	60.732	58.426	2.306
Totaal baten	1.965	1.969	4
Saldo van baten en lasten	**-58.767**	**-56.457**	**2.310**
Toevoeging aan reserves	2.207	1.714	493
Onttrekking van reserves	1.907	1.513	-394
Gerealiseerd resultaat	**-59.067**	**-56.658**	**2.409**

3 Risicobeheersing

Veilige en gezonde leefomgeving

3.1 Wat wilden we bereiken?

De VRU zet zich in voor een veilige en gezonde leefomgeving. Samen met andere partijen zoeken we naar de kwetsbaarheden, risico's en kansen in onze regio. Hiervoor bouwen wij aan een robuust netwerk waarin plaats is voor onze huidige partners, maar ook ruimte is voor nieuwe partijen en lokale initiatieven. Met als doel om samen tot lokale en regionale oplossingen te komen. De VRU treedt hierbij op als adviseur en als kennis- en netwerkmakelaar.

Wij richten ons op het vergroten van de veerkracht en redzaamheid in de samenleving. Een groeiende groep inwoners is kwetsbaar bij incidenten, mede veroorzaakt door vergrijzing. Hiertegenover staat dat de meeste inwoners in staat zijn snel te handelen en in bepaalde situaties juist heel zelfredzaam zijn, doordat ze rechtstreeks toegang hebben tot (grote hoeveelheden) informatie. Wij hebben oog voor deze verschillen binnen de samenleving. Door mensen te voorzien van informatie en handelingsperspectieven passend bij hun situatie en behoefte willen we hen optimaal faciliteren.

Wij werken risicogericht, waarbij we uitgaan van zelfredzaamheid waar mogelijk en]handelingsperspectieven bieden waar nodig. Hiervoor is al veel geïnvesteerd in de samenwerking met gemeenten op het gebied van advisering, vergunningverlening en toezichthouden. Ook intensiveren we de samenwerking met andere partners, bijvoorbeeld op terreinen als energietransitie en klimaatadaptatie. Wij zetten ons in om vroegtijdig in het proces als partner en adviseur betrokken te zijn bij de beoordeling van initiatieven en ontwikkelingen.

3.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Veilige leefomgeving
De samenleving verandert en onze omgeving ook. Hierdoor veranderen ook de risico's waarmee de samenleving kan worden geconfronteerd. Denk hierbij aan de risico's door de groeiende onvoorspelbaarheid van weersomstandigheden, de energietransitie, de geopolitieke situatie, als ook de gevolgen van de vergrijzing, de verdergaande digitalisering en de bouwopgave.

Wij dragen proactief bij aan een veilige en gezonde leefomgeving door in te zetten op bewustwording over nieuwe risico's. De risico's uit het regionaal risicoprofiel hebben we vertaald naar opgaven waar we ons op richten. Met stakeholders in die opgaven verkennen we wat we gezamenlijk en ieder individueel kunnen bijdragen aan een oplossingsrichting. We investeren in het realiseren van handvatten om deze risico's te kunnen adresseren en onderdeel te kunnen maken van plannen en te nemen maatregelen door de bevoegde gezagen. Ook onderzoeken we hoe we risico's beter en doorlopend kunnen monitoren en kunnen delen. Dat doen we met onze publieke en private partners, andere veiligheidsregio's en kennisinstellingen zoals universiteiten. We werken hiervoor aan een protocol dynamisch risicoprofiel. Daarnaast zijn we bezig met de doorontwikkeling van het actueel Risicobeeld.

In 2024 is uitvoering gegeven aan de visie op natuurbrandbeheersing. In drie gebieden op de Utrechtse Heuvelrug is de gebiedsgerichte aanpak gestart, waarbij een beeld is gevormd van het risico en

mogelijke maatregelen die bijdragen aan het verminderen van het risico. In 2025 zal voor die gebieden een uitvoeringsplan om maatregelen te implementeren worden opgesteld. In het kader van risicocommunicatie en veerkracht is de publiekscampagne ‘wat doe jij bij natuurbrand?’ ontwikkeld, evenals informatie voor inwoners over wat zij kunnen doen aan het voorkomen van natuurbrand in hun directe leefomgeving. Voor gemeenten zijn planregels voor omgevingsplannen uitgewerkt op de risico's uit het regionaal risicoprofiel, zoals natuurbrand, energietransitie en extreem weer.
In het kader van energietransitie lag de focus op het ontwikkelen van handreikingen voor energieopslagsystemen, zonnevelden, zonnepalen op gevels, en waterstof.
Samen met verschillende partners is een aanpak uitgewerkt om kritieke entiteiten in het kader van verschillende risico's en veerkracht van de samenleving inzichtelijk te maken. In 2025 wordt de aanpak per sector verdiept.

In maart 2024 is de visie op Risicogericht werken door het algemeen bestuur vastgesteld. In 2025 zal een plan van aanpak worden opgesteld om op drie niveaus (strategisch, tactisch en operationeel) inzicht te geven in de stappen die nodig zijn om risicogericht werken verder te implementeren. In de nieuwe procedures met betrekking tot het adviseren onder de Omgevingswet is de risicogerichte benadering reeds opgenomen. Het risicogericht adviseren is in 2024 verder uitgewerkt en zal verder worden geïmplementeerd in de bouwadviezen aan de gemeenten. Voor het bepalen van de prioriteit bij de inzet van toezichtscapaciteit wordt gewerkt aan herziening van de risicomodule, in samenwerking met de gemeenten. Ook wordt verder verkend hoe het inzetten van alternatief toezichtsinstrumentarium kan bijdragen aan het beperken van risico's in bepaalde branches.

Daarnaast vinden we het belangrijk om aan de voorkant bij de inrichting van de leefomgeving te kunnen adviseren. Daarom sturen we erop dat fysieke veiligheid meegewogen wordt in de planvorming van de leefomgeving, zoals bij de inrichting van een gebied of projecten op het gebied van infrastructuur. Dit doen we zo vroeg mogelijk in het proces, waarbij wij als partner en adviseur betrokken willen zijn bij de beoordeling van initiatieven en ontwikkelingen om zo incidenten te voorkomen en een slagvaardige incidentbestrijding en crisisbeheersing te realiseren.

Ons advies aan gemeenten stellen wij zoveel mogelijk integraal op. Zowel binnen de VRU als met ketenpartners. We verkennen de mogelijkheden en bereidheid met logische ketenpartners om hierover vervolgens afspraken te maken.

In 2024 zijn flinke stappen gezet in de verbetering van de samenwerking tussen Risicobeheersing en Repressie. Het doel hiervan is de verbetering en uniformering van het adviseringsproces, de informatie-uitwisseling en de samenwerking in het faciliteren van risicogericht oefenen op de post. In november 2024 is de gezamenlijke frontoffice gestart, waardoor een eenduidige routing van nieuwe aanvragen (via het zaaksysteem) is gerealiseerd.

Op het gebied van evenementenveiligheid hebben we in 2024 gewerkt aan het implementeren van een nieuwe werkwijze binnen en met partners buiten de VRU. We hebben geïnvesteerd in een gezamenlijk opleidingstraject, waaraan naast de collega's van de VRU ook de politie heeft deelgenomen. Daarnaast hebben we de contacten met de provincie Utrecht en de omgevingsdiensten geïntensiveerd en werken we samen rondom het thema ‘evenementen in de natuur’. In november is de jaarlijkse evenementendag voor gemeentelijke evenementen-vergunningverleners georganiseerd.

Veerkrachtige redzame samenleving
De komende jaren zetten wij in op een veerkrachtige en weerbare samenleving. Hiervoor hebben we in 2024 gewerkt aan het opzetten van het programma veerkracht welke op 2 december 2024 in het AB VRU is vastgesteld en in 2025 van start gaat. We hebben verdere stappen gezet in de ontwikkeling van het veerkrachtprofiel, waarmee we in de toekomst op wijkniveau een beeld willen krijgen van de veerkracht binnen de die wijk. Met behulp van enkele gemeenten hebben wij onderzocht hoe kwetsbare inwoners zoals laaggeletterden, arbeidsmigranten en statushouders beter te bereiken met onze informatie over (brand)veiliger leven en het vergroten van hun zelf- en samenredzaamheid. De onderzoeksresultaten gaan we in 2025 vertalen naar concrete nieuwe middelen en/of maatregelen.

Tijdens de herfstvakantie 2024 hebben we in samenwerking met Lego-Incidentencity een voorlichtingsweek georganiseerd in Oudewater, waar ongeveer 1000 mensen brandwijzer zijn gemaakt op het thema brandveilig laden. Ruim 1000 jonge gezinnen hebben naar aanleiding van aangifte van een geboorte van ons een brandveiligheids-informatiepakket ontvangen. Begin 2024 hebben we een nieuwe voorlichtingscontainer in gebruik genomen waarin mensen bij open- en veiligheidsdagen in een nagebouwde mini-woning op zoek moeten naar de brandonveilige situaties. Er is een nieuwe voorlichtingsstand ontwikkeld op het thema natuurbrand welke samen met de andere voorlichtingsstands wordt ingezet bij open- en veiligheidsdagen, en er is een deur ontwikkeld waarmee we bij portiekflats voorlichting geven over de gevaren van rook en het effect van het dichtdoen van de deur. Het lesmateriaal ‘Brandmeester’ voor de bovenbouwgroepen van het VMBO en MBO is in 2024 uitgebreid met een module specifiek gericht op de ‘agrarische’ opleidingen. Hiernaast zijn we bij 48 van de bijna 100 terreinen met een Keurmerk Veilig Ondernemen / Uitgaan fysiek aanwezig geweest.

In 2023 is een verkennend onderzoek gestart naar een Risk Factory Utrecht. Doel van een Risk Factory is om de samenwerking met andere diensten te intensiveren en de zichtbaarheid in de samenleving te vergroten. Na het signaal onder meer in de BAC Risicobeheersing is vooralsnog gekozen voor een andere insteek dan het opleveren en bestuurlijk voorleggen van een businesscase voor een VRU Risk Factory. De insteek is eerst te onderzoeken of een coalitie te vormen is met partners die als doel hebben een gezonde en veilige leefomgeving. Met die coalitie zal dan worden gekeken of een Risk Factory een volgende logische stap is.

Breed gezamenlijk netwerk
Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de samenwerking met gemeenten om samen op te trekken op het gebied van advisering, vergunningverlening en toezichthouden. Ook onze partners worden met vraagstukken over de nieuwe risico’s en veranderende samenleving geconfronteerd en hebben hier een eigen deskundigheid in. Wij zetten in op onze rol van kennis- en netwerkmakelaar, waarbij we de deskundigheid van diverse partners bundelen. Hierbij richten wij ons actief op de samenwerking met de ODRU, RUD en GGDrU. In 2024 zijn op diverse onderwerpen netwerkbijeenkomsten georganiseerd met en voor partners en eigen VRU-medewerkers.

3.3 Productie-indicatoren Risicobeheersing

We sturen en verantwoorden op zowel de feitelijke productiecijfers als op kwalitatieve prestaties. Hieronder een overzicht van de voor dit programmaonderdeel relevante criteria.

Tabel 6 Risicobeheersing

Nr.	Productie-indicator	Realisatie 2023	Actualisatie 2024	Realisatie 2024
	Advisering ter voorkoming van onveiligheid			
1	Het aantal verstrekte adviezen Ruimtelijke Ordening	450	320	235
2	Het aantal verstrekte WABO-adviezen Bouw	3.179	3.000	2.307
3	Het aantal verstrekte WABO-adviezen Milieu	104	100	87
4	Het aantal verstrekte WABO-adviezen Gebruik	804	800	806
5	Het aantal verstrekte adviezen voor Evenementen (integraal)	1.748	1.650	1.648
6	Het aantal verstrekte adviezen omgevingsvisie, -plannen, -tafels		150	490
	Risicogericht toezicht			
7	Het aantal uitgevoerde toezichtbezoeken real. Bouw	1.057	2.100	683
8	Het aantal uitgevoerde toezichtbezoeken Milieu	49	75	58
9	Het aantal uitgevoerde toezichtbezoeken Bestaande Bouw	4.113	5.000	4.518
9a	Het percentage hercontroles Bestaande bouw (complementair met het naleefgedrag)	19%	20%	17%
10	Het aantal uitgevoerde controles bij Evenementen	435	575	307
	Vergroten veiligheidsbewustzijn			
11	Het aantal gegeven voorlichtingen	134	150	135
12	Het aantal basisscholen dat het lespakket 'Brandweer op	20%	40%	49%
13	Het aantal MBO scholen dat het lespakket 'Brandmeester' gebruikt	-	40%	*
14	Het aantal pilots in de wijken in het kader van veerkracht	-	5	2

3.4 Prestatie-indicatoren Risicobeheersing

Tabel 7 Risicobeheersing

Nr.	Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Actualisatie 2024	Realisatie 2024
	Inzicht in risico's en ontwikkelingen			
1	Twee maal per jaar is met de gemeente het risicobeeld en de kwaliteit van de advisering en het toezicht besproken	Ja	Ja	Ja
2	Eén keer per jaar zijn risico's met netwerkpartners besproken en benodigde scenario's toegevoegd aaan Regionaal Risicoprofiel	Ja	Ja	Ja
3	Inzichtelijk maken typen overtredingen toezicht en trends	Nee	Ja	Ja
4	Op acute en bijzondere onveilige situaties is aantoonbaar succesvol ingezet (samen met het bevoegd gezag)	Ja	Ja	Ja

3.5 Gerealiseerde baten en lasten

Tabel 8 Baten en lasten Risicobeheersing

Bedragen x € 1.000 Risicobeheersing	Actualisatie 2024	Realisatie 2024	Afw. Real. en act.
Totaal lasten	9.620	9.296	324
Totaal baten	25	35	10
Saldo van baten en lasten	**-9.594**	**-9.260**	**334**
Toevoeging aan reserves	-	-	-
Onttrekking van reserves	69	69	-
Gerealiseerd resultaat	**-9.525**	**-9.191**	**334**

4 Crisisbeheersing en GHOR

Versterking crisisbeheersing

4.1 Wat wilden we bereiken?

Crisisbeheersing

We voorkomen, voorzien en minimaliseren de effecten van crises en versterken de weerbaarheid van de samenleving.

De afgelopen jaren hebben zich nieuwe typen en langdurige crises voorgedaan die ook een spanningsveld opleveren voor onze organisatie. We hebben dat gemerkt in de aanpak van crises. Een strikte scheiding tussen de rollen of fases in de vorm van warm (er is een crisis) of koud (er is geen crisis) is steeds lastiger aan te brengen. Deze ontwikkelingen vragen om aanpassingen zodat de crisisbeheersing toekomstbestendig is en blijft.

Crises zijn niet alleen verschillend van aard, maar in toenemende mate complex, domein overschrijdend en niet altijd plaatsgebonden. Dit maakt dat de scope van de crisisorganisatie niet eenduidig te geven is en dat het lastig is om hier logische keuzes in te maken. We investeren in een veerkrachtige en schaalbare crisisorganisatie die, al naargelang de aard en omvang van de crisis, samen met de betrokken partijen wordt ingericht.

Wij kiezen ervoor om als VRU in positie te komen als er sprake is van (dreigende) crises of maatschappelijke ontwrichting. Wij focussen ons hierbij op onze kerntaken en richten ons op de coördinatie en regie. Het doel is om zo snel mogelijk terug te kunnen keren naar een stabiele situatie en de taak weer over te dragen aan de partij die hier primair voor is toegerust.

GHOR

De geneeskundige zorg tijdens een crisis wordt geleverd door verschillende gezondheids- en geneeskundige (private) organisaties, zoals RAVU, GGD regio Utrecht en ziekenhuizen, waaronder het UMCU als Traumacentrum Midden Nederland. Ketencontinuïteit is de sleutel voor de toegankelijkheid van de (spoed-)zorg. Onze GHOR, als netwerkorganisatie, vormt de schakel tussen deze organisaties en voert regie tijdens incidenten en crises. In de voorbereiding op crises en ieders rol tijdens rampen stimuleren en adviseren wij het netwerk over de verantwoordelijkheden in de continuïteit van zorg.

In 2024 lag de focus van de GHOR, naast alle reguliere operationele en ontwikkelwerkzaamheden op de volgende beleidsdoelstellingen:

1. Het in positie brengen van de nieuwe DPG op het gebied van opgeschaalde zorg.
2. Het versterken van de samenwerking met het Netwerk Acute Zorg Midden Nederland.
3. Het versterken van de adviestaak van de GHOR naar niet-acute zorgpartners.
4. De implementatie van het beleid/proces crisisplannen van acute zorgpartners.
5. Het verkennen van de huidige positie van GHOR vakbekwaamheid en de doorontwikkeling.
6. Cyberveiligheid inrichten voor de GHOR en zorgketen.
7. Het verder borgen van het zorgrisicoprofiel (ZRP) in de werkzaamheden van de GHOR.

4.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Crisisbeheersing

Crisismanagement

Crisismanagement is erop gericht om crises te voorzien, te voorkomen en de gevolgen zoveel mogelijk te beperken en zo snel mogelijk weer naar de reguliere situatie terug te keren. Onze primaire taak is het coördineren van de crisisbeheersing en het adviseren van het bevoegd gezag. In 2024 is aan het bestuur een plan voorgelegd voor de vormgeving en organisatie van een robuuste crisisorganisatie, waar ook de kolom bevolkingszorg deel van uit maakt. Kern van dit voorstel betreft een Operationeel Kernteam-Permanent (OKT-p). In 2024 zijn de contouren voor een nieuw sturingsplan opgeleverd en is gestart met de werving en selectie van leden van het OKT-p. Vanaf januari 2025 zijn de eerste twee teams van het OKT-p van start gegaan.

Daarnaast hebben wij met een nieuwe leerstrategie aan de kwaliteit van de crisisorganisatie gewerkt. Vanuit vakbekwaamheid is een opleidingsprogramma voor alle kernfunctionarissen en bestuurders ontwikkeld en uitgevoerd. De nieuwe werkwijze op bestuurlijk niveau met onder andere een technisch voorzitter heeft een flinke ontwikkeling doorgemaakt en staat nu in de basis.

De samenwerking tussen en met gemeenten is een belangrijk onderdeel van ons crisismanagement. Samen hebben gemeenten met de VRU gewerkt aan toekomstbestendige bevolkingszorg en crisiscommunicatie, processen die primair van onze gemeenten zijn. Dit heeft geleid tot Bevolkingszorg 3.0, een systeem van bevolkingszorg en crisiscommunicatie dat per 2 januari 2025 is gestart. De VRU heeft in het proces hier naartoe een belangrijke bijdrage geleverd. Hierbij is het uitgangspunt geweest 'lokaal wat kan, regionaal waar nodig'. Vanaf 2025 werken we met een slankere organisatie waardoor er meer ervaring ontstaat en crisisfunctionarissen meer getraind kunnen worden. Ook is de governance aangepast zodat we efficiënter en eenduidiger verder kunnen ontwikkelen. In 2025 worden veel restpunten van deze versterking door gemeenten met de VRU verder uitgewerkt. Meer informatie over crisiscommunicatie binnen Bevolkingszorg 3.0 is opgenomen in de paragraaf ‘Communicatiemanagement’.

Informatiemanagement

Om de focus te verschuiven van reageren naar voorzien werken wij onder andere steeds meer met artificial intelligence. Daarnaast is de beschikbaarheid van informatie cruciaal voor goed crisismanagement. Wij zorgen ervoor dat de relevante informatie op het juiste moment en in de goede vorm beschikbaar is voor onze functionarissen en de partners in het netwerk. Hiervoor richten wij ons op het verder ontwikkelen van een multidisciplinair informatieknooppunt op de schaal van Midden-Nederland. In 2024 zijn de eerste resultaten van deze doorontwikkeling opgeleverd. Er staat nu de kern van een regionaal dashboard op het niveau van Midden-Nederland dat aansluit bij de nationale structuur.

Het multidisciplinair informatieknooppunt richt zich op het ondersteunen van de operatie en is essentieel voor het functioneren van het OKT-p en de gehele regionale crisisorganisatie. De informatievoorziening wordt georganiseerd door de veiligheidsregio's en de relevante informatie is in grote mate afkomstig van onze partners.

Wij sluiten in deze ontwikkelingen aan bij het landelijke traject van de versterking bovenregionale crisisbeheersing en de daaraan gerelateerde informatievoorziening. Bij bovenregionale crises werken wij samen in het Knooppunt Coördinatie Regio's en Rijk (KCR2).

Communicatiemanagement
Wanneer het gaat over risico's, crises en rampen én de rol die inwoners hierbij zelf hebben, hebben de gemeenten en de VRU een bijzondere (wettelijke) taak om hierover te communiceren. Zowel risicocommunicatie als crisiscommunicatie spelen hierin een cruciale rol en vormen samen een cyclisch proces, waarbij de koude, lauwe en warme fasen naadloos in elkaar overgaan en elkaar versterken.

Daarmee is communicatie één van de belangrijkste instrumenten om een crisis te voorkomen, te voorzien of de effecten te minimaliseren. De doorontwikkeling van communicatiemanagement bevat vooral de onderdelen risico- en crisiscommunicatie. Wij bevorderen deze verbinding door vroegtijdig samen te werken om collectief veilig gedrag te stimuleren en veerkracht en zelfredzaamheid te vergroten. Dit hebben wij in 2024 vormgegeven in het programma Veerkracht. Hiermee willen we bereiken dat inwoners, bedrijven en instellingen zelfredzaam en veerkrachtig zijn. Dit omvat alle handelingen die zij verrichten ter voorbereiding op, tijdens en na een ramp of crisis om zichzelf en anderen te helpen. Om zo de gevolgen van die ramp of crisis te beperken.

Wij dragen bij aan de kwaliteit van de crisiscommunicatie door gemeenten. We hebben vakbekwaamheidsactiviteiten georganiseerd voor de piketorganisatie en faciliteren de piketten.

Op de website vru.nl bieden we informatie over risico's met bijbehorende handelingsperspectieven. Wanneer er sprake is van een verhoogd risico en/of hoog risicobewustzijn zetten we deze risicocommunicatie proactief in. Tijdens een incident/crisis zetten we vru.nl in voor de operationele woordvoering en handelingsperspectieven.

Doorontwikkeling crisiscommunicatie binnen Bevolkingszorg
In 2024 is gewerkt aan de doorontwikkeling van crisiscommunicatie binnen Bevolkingszorg 3.0.
Op 8 juli 2024 heeft het algemeen bestuur van de VRU het advies van de ontwikkel- en beleidsgroep crisiscommunicatie geaccordeerd binnen Bevolkinsgzorg 3.0. Uitgangspunt voor crisiscommunicatie is dat het een eigenstandig proces wordt onder regie van Bevolkingszorg. Inmiddels zijn taakkaarten en functieprofielen uitgewerkt en wordt een en ander begin 2025 in een nieuw Handboek Bevolkingszorg verwerkt.

Netwerkmanagement
Netwerkmanagement neemt een steeds belangrijkere rol in het verbinden van (vitale) partners met de veiligheidsregio op strategisch en tactisch niveau. Door de veranderende aard en het toenemend aantal incidenten komen er meer partners in beeld waarmee samenwerking gezocht moet worden. Een voorbeeld hiervan zijn de maatschappelijke partners die nodig zijn bij de veerkracht en weerbaarheid van onze samenleving. De frontoffice vanuit de afdeling partners maakt het voor externe partners ook eenvoudiger om in contact te komen en te blijven met de veiligheidsregio en haar aangesloten partners.

VRU-support
Ook in 2024 heeft de crisisorganisatie VRU-support de provincie Utrecht en gemeenten ondersteund met de taken rondom de opvang van Oekraïense ontheemden. We zorgden voor actuele data rondom de beschikbare opvangplekken en we plaatsten de ontheemden vanuit de HUB en gemeenten door naar opvangplekken in het land. De HUB is vanwege het moeilijk kunnen doorplaatsen van vluchtelingen in verband met een tekort aan plekken in het land gesloten en staat tot 1 maart 2025 op waakvlamconstructie.

In 2024 hebben we met onze uitvoeringsorganisatie VRU-support gemeenten en COA ondersteund bij het openen en exploiteren van asiellocaties in de gemeenten Stichtse Vecht, Woerden, Nieuwegein, Utrecht en Veenendaal.

Vanaf 1 januari 2024 is de uitvoeringsorganisatie Huisvesting Evacuees, in opdracht van het kerndepartement van het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, bij de VRU ondergebracht. Aanvankelijk als pilot en vanaf 1 juli is de samenwerking structureel ingeregeld. Met deze uitvoeringsorganisatie vangt de VRU bij evacuaties en/of repatriëringen tijdelijk mensen op indien zij in Nederland niet zelfredzaam zijn. In 2024 betroffen dit vluchtelingen uit Gaza en Libanon.

Alle taken worden gefinancierd door het Rijk.

<u>GHOR</u>
Beleid en bestuur
Door middel van een uitgebreid inwerkprogramma hebben we de DPG kennis laten maken met het GHOR team, onze (wettelijke) taken en hoe we daar invulling aan geven. Door middel van vele kennismakingsgesprekken is de DPG binnen de VRU en het externe netwerk geïntroduceerd. Dankzij het invullen van diverse vacatures is het GHOR team sinds Q4 2024 weer op volle sterkte.

Netwerkcoördinatie
Dit jaar hebben we gewerkt aan het ontwikkelen van een methode voor het verkrijgen van inzicht in de mate van preparatie van niet-acute zorgpartners. Een nulmeting bij Verpleeghuizen, Verzorgingshuizen en Thuiszorgorganisaties (VVT-instellingen) is voorbereid en de technische ontwikkeling van de bijbehorende meettool is opgestart. De nulmeting kan in 2025 plaatsvinden. We hebben een website voor niet-acute zorgpartners gelanceerd, met ondersteunende informatie en producten op het gebied van preparatie. We zijn aangesloten bij de relevante bovenregionale gremia. Op thema onderhouden we contact met de GHOR bureaus in onze buurregio's.

Met de acute zorgpartners hebben we hun mate van preparatie in kaart gebracht. Alle partners hebben hun crisisplannen aangeleverd. Met alle individuele zorgaanbieders hebben evaluatiegesprekken plaatsgevonden waarin de crisisplannen en onze aanbevelingen inhoudelijk zijn besproken. In de ketenrapportage wordt een overkoepelende analyse beschreven. Deze wordt in 2025 aan het Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ) aangeboden.

Ook hebben we stappen gezet in het versterken van de samenwerking met het Netwerk Acute Zorg Midden Nederland (NAZMN).

Planvorming en informatiemanagement
In het kader van risico- en crisisbeheersing is informatie-uitwisseling met relevante zorginstellingen vanuit GHOR perspectief onmisbaar. Met betrekking tot het veiligheidsbeeld en het operationele beeld hebben we met de GGDrU onderzocht welke informatie kan worden uitgewisseld en welke afspraken hiervoor nodig zijn. Dit wordt in 2025 verder geoperationaliseerd en verbreed met afspraken met de deelnemende partijen in het NAZMN.

Risicobeheersing GHOR
Binnen de VRU hebben we de advisering omtrent de omgevingswet ingebed in onze werkzaamheden. We hebben ingezet op bewustwording bij andere VRU afdelingen en gemeenten om de GHOR te raadplegen bij omgevingsveiligheidsvraagstukken met een gezondheidsaspect. Dit op basis van de omgevingswet.

Doorontwikkelen en consolideren Vakbekwaamheid
We zijn gestart met doorontwikkeling van GHOR vakbekwaamheid, zowel intern al extern. Door vertrek van een specialist vakbekwaamheid heeft deze activiteit grotendeels stilgelegen. Met de komst van nieuwe medewerkers zal dit in 2025 weer worden opgepakt. Ondanks deze onderbezetting is de jaarplanning 2024 volgens plan uitgevoerd.

Doorontwikkelen/verder professionaliseren piketorganisatie
We hebben een wekelijkse piketbriefing ingesteld met als doelstelling ‘zien met wie je dienst hebt’ en ‘starten vanuit dezelfde informatiepositie’. Dit wordt positief ontvangen en is geborgd in de reguliere werkwijze. We zijn aangehaakt bij het programma versterking crisisbeheersing. We hebben bijgedragen aan de inrichting van het OKT-p, onder andere door het ontwikkelen van taak- en procesafspraken voor de kolomvertegenwoordiger GHOR. Daarnaast hebben we gewerkt aan nieuwe afspraken over het proces van aanstelling piketfunctionarissen GHOR, met betrekking tot werkzaamheden, verantwoordelijkheden en resultaten. Dit proces loopt ook in 2025 nog door.

4.3 Productie-indicatoren Crisisbeheersing en GHOR

We sturen en verantwoorden op zowel de feitelijke productiecijfers als op kwalitatieve prestaties. Hieronder een overzicht van de voor dit programmaonderdeel relevante criteria.

Tabel 9 Crisisbeheersing en GHOR

Nr.	Productie-indicator	Realisatie 2023	Actualisatie 2024	Realisatie 2024
1	**Planvorming actueel en vastgesteld:**			
	Incidentbestrijdingsplannen (elke 4 jaar)	75%	100%	90%
	Rampbestrijdingsplannen (elke 3 jaar)	100%	100%	100%
2	**Bezetting piketgroepen:**			
	Hoofdstructuur (norm: ≥5)	100%	100%	95%
	Bevolkingszorg (norm: ≥5)	*	100%	**
	GHOR (norm: ≥5)	*	100%	95%
3	**Gediplomeerd voor functies waarvoor dat verplicht is:**			
	Initiële opleiding is afgesloten met een examen (multi)	100%	100%	100%
	Initiële opleiding is afgesloten met een examen (GHOR)		100%	100%
4	**Piketorganisatie is initieel en structureel aantoonbaar vakbekwaam:**			
	Verplichte trainingen daadwerkelijk gevolgd:			
	Hoofdstructuur	83%	90%	90%
	Bevolkingszorg	n.b.	90%	**
	GHOR	n.b.	90%	90%
5	**Inzicht in aantal (multidisciplinaire) inzetten:**			
	GRIP (aantal)			10
	Kortdurend, < 1 week (aantal)	6	10	10
	Langdurend, > 1 week (aantal)	1	1	1
	Inzetten OvDG (aantal)	1.165	1.000	1.271
	Inzetten HINGZ (aantal)	23	24	22
	Inzetten ACGZ (aantal)	22	24	27
6	**Inzicht in aantal evaluaties (aantal)**			12
	Het aantal platformoverleggen met crisispartners	7	11	13
7	**Meldkamer**			
	Multidiciplinair beeld is binnen 5 minuten beschikbaar	1	1	100%

* het percentage is onbekend

** het is al jaren een uitdaging gebleken, per januari 2025 wordt uitvoering gegeven aan bevolkingszorg 3.0

4.4 Gerealiseerde baten en lasten

Tabel 10 Baten en lasten Crisisbeheersing en GHOR

Bedragen x € 1.000 Crisisbeheersing en GHOR	Actualisatie 2024	Realisatie 2024	Afw. Real. en act.
Totaal lasten	35.477	33.535	1.942
Totaal baten	29.468	28.453	-1.015
Saldo van baten en lasten	**-6.009**	**-5.082**	**927**
Toevoeging aan reserves	1.237	368	868
Onttrekking van reserves	430	110	-320
Gerealiseerd resultaat	**-6.816**	**-5.341**	**1.475**

5 Meldkamer Midden-Nederland

5.1 Wat wilden we bereiken?

Vanaf 3 juni 2025 is er één meldkamer Midden-Nederland in Hilversum waarin de meldkamerfuncties brandweer, politie, ambulancedienst en de calamiteitencoördinator samenwerken. Deze verplichte ontwikkeling volgt uit de Wet veiligheidsregio's en de Wijzigingswet meldkamers. Dit betekent dat de meldkamers van de Veiligheidsregio's Utrecht, Gooi en Vechtstreek en Flevoland worden samengevoegd. Door de krachten te bundelen, wordt een centrale meldkamer gecreëerd die 24/7 beschikbaar is voor het aannemen van hulpverzoeken en het snel en adequaat inzetten van hulpverleners. Zowel monodisciplinair, als multidisciplinair in de samenwerking tussen disciplines.

5.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Op dit moment bereidt de VRU samen met de andere twee veiligheidsregio's de organisatorische samenvoeging voor. De afgelopen periode zijn er afspraken gemaakt over de organisatorische plek van de medewerkers, de inrichting en de ondersteuning en wordt er gewerkt aan overeenkomsten voor de samenwerking en geharmoniseerde werkprocessen. Besluitvorming volgt begin 2025. In het afgelopen jaar zijn meldkamerprocedures zoveel mogelijk geharmoniseerd en de bestaande locaties aangesloten op de landelijke IV- en ICT-meldkamerinfrastructuur, om de continuïteit van de meldkamers te verbeteren en de 24/7 beschikbaarheid te kunnen waarborgen.

5.3 Gerealiseerde baten en lasten

Tabel 11 Baten en lasten Meldkamer Midden-Nederland

Bedragen x € 1.000 Meldkamer Midden-Nederland	Actualisatie 2024	Realisatie 2024	Afw. Real. en act.
Totaal lasten	655	404	251
Totaal baten	368	178	-190
Saldo van baten en lasten	**-287**	**-225**	**61**
Toevoeging aan reserves	-	-	-
Onttrekking van reserves	287	225	-61
Gerealiseerd resultaat	-	-	**-0**

6 Algemeen

Ondersteuning organisatie en algemene dekkingsmiddelen

6.1 Algemene kosten en dekkingsmiddelen

Tabel 12 Algemene kosten en dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000	Overzicht algemene dekkingsmiddelen		
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Afw. Real. En act.
Bijdragen en vergoedingen	102.716	102.643	-73
Rijksbijdrage	23.410	23.367	-43
Overige baten	21.775	23.834	2.060
Totaal	**147.901**	**149.844**	**1.943**

6.2 Overhead

In de berekening van de overhead zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1) De organisatieonderdelen bedrijfsvoering en concerndirectie & staf zijn in principe overhead, met uitzondering van:
   a) De centrale personeelsbudgetten die hieronder zijn opgenomen (deze worden op basis van formatie verdeeld over de taakvelden);
   b) De lasten van het FLO-overgangsrecht;
   c) Kosten met betrekking tot de brandweerposten;
   d) Bijdrage aan het NIPV en WVSV;
   e) Kosten van bestuursondersteuning.
2) Overheadkosten in de primaire processen zijn:
   a) Directeuren en afdelingshoofden: 100%
   b) Managementondersteuning: 100%

Tabel 13 Kosten overhead

Bedragen in € 1.000 Overhead	Actualisatie 2024	Realisatie 2024	Afw. Real. en act.
Personeelskosten	24.921	23.315	1.606
Gebouwkosten	1.341	1.474	-133
Kantoorkosten	3.617	3.524	93
Overige kosten	964	768	196
Overige baten	-234	-295	60
Mutaties in reserve	-617	-251	-367
Totaal overhead:	**29.992**	**28.535**	**1.456**
% overhead	**19,7%**	**19,5%**	**-0,2%**

6.3 Onvoorzien

De begroting van de VRU bevat geen post onvoorzien.

6.4 Gerealiseerde baten en lasten

Tabel 14 Baten en lasten Algemeen inclusief Overhead

Bedragen x € 1.000 Algemeen	Actualisatie 2024	Realisatie 2024	Afw. Real. en act.
Totaal lasten	41.652	29.313	12.339
Totaal baten	116.443	112.804	-3.638
Saldo van baten en lasten	**75.426**	**83.492**	**8.701**
Toevoeging aan reserves	1.029	1.029	-
Onttrekking van reserves	1.646	1.280	-367
Gerealiseerd resultaat	**76.043**	**83.742**	**8.334**

Paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de paragrafen die in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn voorgeschreven, met uitzondering van de paragrafen ‘Lokale heffingen’ en ‘Grondbeleid’, die niet van toepassing zijn op onze organisatie. De onderstaande paragrafen worden behandeld:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Openbaarheid
- Verbonden partijen

7 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om omvangrijke financiële tegenvaller op te vangen, zonder dat het beleid behoeft te worden aangepast. Risicobeheersing is erop gericht om de schadelijke gevolgen van risico's zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken.

7.1 Weerstandscapaciteit

De bedrijfsvoeringreserve laat de weerstandscapaciteit van de VRU zien. Binnen deze capaciteit kunnen de risico's (mogelijke toekomstige financiële tegenvallers) worden opgevangen.

Op basis van de risico-inventarisatie (zie paragraaf 7.2) bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit voor 2024 € 2,6 miljoen. Onze beschikbare weerstandscapaciteit is € 1,4 miljoen. Daarmee is de verhouding (beschikbaar/benodigd) kleiner dan 1 (0,5).

Tabel 15 Weerstandscapaciteit

Bedragen in € 1.000

Weerstandscapacteit	2024
Bedrijfsvoeringsreserve	1.409
Totaal	**1.409**

7.2 Benodigde weerstandscapaciteit

In de volgende tabel zijn de belangrijkste financiële risico's weergegeven, voor zover bekend ten tijde van het opstellen van de jaarstukken. Daarbij is een analyse gemaakt van de omvang en de kans dat het risico zich voordoet. De risico's worden vervolgens nader toegelicht.

Tabel 16 Benodigde weerstandscapaciteit

Bedragen in € 1.000

Benodigde weerstandscapaciteit	Effect	Kans	Bedrag risico
- Omgevingswet	200-500	50%	175
- Vrijwilligheid brandweerpersoneel	3.084	25%	771
- Overeenkomsten van opdracht voor eigen personeel (OVO's)	560	50%	280
- Rijksbijdrage (BDuR)	1.490	75%	718
- CAO Regeling voor Vervroegd Uittreden (RVU)	100	50%	50
- Overige (onvoorziene) exploitatierisico's			615
Totaal			**2.609**

Deze ontwikkelingen tonen aan dat het huidige weerstandsvermogen van € 1,4 miljoen ontoereikend is om de risico's volledig af te dekken. Om het weerstandsvermogen op het gewenste niveau te brengen, is een storting van € 1,23 miljoen noodzakelijk. Bij de resultaatbestemming over 2024 wordt voorgesteld om dit bedrag in de algemene reserve te storten, zodat de weerstandscapaciteit weer op niveau is in lijn met de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

7.2.1 Omgevingswet

Omschrijving risico
De Omgevingswet is per 1 januari 2024 ingevoerd. Het Rijk en de bestuurlijke partners hebben afspraken gemaakt over het monitoren en evalueren van de financiële gevolgen van de stelselherziening Omgevingsrecht. De inzet is dat de wet budgetneutraal wordt ingevoerd, waarbij de minister heeft afgesproken op zoek te gaan naar oplossingen als uit de financiële evaluatie blijkt dat de invoeringskosten substantieel hoger zijn dan eerder voorzien. Om de financiële gevolgen na invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) te kunnen volgen heeft onderzoeksbureau Cebeon een landelijk monitoringsmodel ontwikkeld. In 2020 heeft Cebeon in opdracht van het NIPV al onderzoek gedaan naar de verwachte structurele meerkosten voor veiligheidsregio's als gevolg van de stelselherziening Omgevingsrecht. Deze stelselherziening omvat zowel de Omgevingswet als de Wkb. De veiligheidsregio's hebben geen extra middelen gekregen vanuit de rijksoverheid voor de structurele gevolgen van de stelselherziening.

Toelichting effect en kans
De structurele kosten voor de VRU worden geschat op € 0,2 tot 0,5 miljoen. Deze kosten hebben met name betrekking op personeelskosten. Enerzijds door een nieuw type advies over de omgevingsvisie, -plannen en programma's (kerninstrumenten). Anderzijds zullen de kosten per advies stijgen, door toename van de tijdsbesteding aan meer complexe aanvragen en processen en doordat het benodigde kennisniveau (en daarmee de inschaling) van de medewerkers omhoog moet om deze complexe aanvragen te behandelen. De kans dat dit risico zich voordoet in 2025 is ingeschat op gemiddeld (50%). Uitgangspunt blijft dat de (structurele) meerkosten worden vergoed door het Rijk. De dekking van de incidentele kosten als gevolg van de invoering van de omgevingswet wordt gezocht binnen de kaders van de begroting van de VRU met mogelijk de inzet van de ontwikkel- en egalisatiereserve. De incidentele kosten maken derhalve geen deel uit van de risicoparagraaf.

7.2.2 Vrijwilligheid brandweerpersoneel

Omschrijving risico
Het huidige brandweerstelsel is gebaseerd op een combinatie van vrijwillige en beroepsbrandweer, waarbij alle brandweermensen dezelfde taak- en opleidingsvereisten hebben. Vooral de kazernering en consignatie van vrijwilligers blijken echter strijdig met de Europese wetgeving (deeltijdrichtlijn). Volgens juridische experts ontstaat er een 'verplichtend karakter' wanneer vrijwilligers tegen een vergoeding in een gepland rooster werken (kazernering) of beschikbaar zijn (consignatie), waardoor ze aanspraak kunnen maken op dezelfde rechten als werknemers in loondienst. Dit omvat onder meer dezelfde uurlonen, pensioenopbouw en vakantiedagen.

Binnen onze regio wordt op een aantal plaatsen gewerkt met roosters, piketten en kazernering van vrijwilligers. In 2022 heeft een inventarisatie plaatsgevonden om de omvang voor de VRU in kaart te brengen. Dit leverde het volgende beeld op:
• 141 gekazerneerde vrijwilligers.
• 441 geconsigneerde vrijwilligers en 43 vrijwillige piketfunctionarissen.

Er vindt op landelijk niveau overleg plaats over een implementatieplan en de voorwaarden voor invoering, inclusief mogelijke aanpassing van de arbeidstijdenwetgeving en aanvullende financiële middelen.

Kazernering vrijwilligers
Bij kazernering verblijven vrijwilligers tijdens een ingeroosterde dienst op een brandweerpost. Dit kunnen zij doen naast hun reguliere vrijwillige taken. Voor deze gekazerneerde diensten ontvangen zij een vergoeding op basis van hun vrijwilligersaanstelling. In Zeist, bijvoorbeeld, worden vrijwilligers gekazerneerd in de avond en nacht. Als dit door Europese regelgeving zou 16 moeten worden omgezet naar een 24-uursdienst, bedragen de meerkosten naar verwachting € 3,1 miljoen per jaar.
Naast de kazernering in Zeist kunnen vrijwilligers ook via een poolregeling 24-uursdiensten draaien op beroepsposten. Dit vult roostertekorten aan en voorkomt inhuur of het buiten dienst zetten van voertuigen op beroepsposten.

Consignatie vrijwilligers
Bij consignatie ontvangt een vrijwilliger een vergoeding om beschikbaar te zijn voor uitrukken, met een rooster dat opkomst garandeert. De huidige kosten voor deze beschikbaarheidsvergoedingen bedragen circa € 1,5 miljoen per jaar.

Als dit in de vorm van een parttime aanstelling zou worden georganiseerd, zouden de kosten naar schatting vier keer hoger uitvallen, van € 1,5 naar € 6 miljoen. Met het wegvallen van de huidige vergoedingen (€ 1,5 miljoen) zouden de meerkosten circa € 4,5 miljoen per jaar bedragen. Dit bedrag is indicatief en afhankelijk van de precieze organisatievorm en de keuze om wel of niet te eisen dat de opkomst bij een vrijwilligerspost (op basis van vrije instroom) gegarandeerd is.

Vergoeding eventuele meerkosten door het Rijk
De VRU is van mening dat de huidige werkwijze moet worden voortgezet totdat er landelijk besluitvorming plaatsvindt over de bouwsteen ‘verplichtend karakter’ en de financiering hiervan door het Rijk. Omdat het Rijk verantwoordelijk is voor het brandweer- en crisisbeheerstelsel, zouden wijzigingen hierin ook door het Rijk gefinancierd moeten worden.

Toelichting effect en kans
Ondertussen blijft het risico bestaan dat op grond van de Europese regelgeving aanspraak wordt gemaakt op de deeltijdrichtlijn. De omvang van het risico wordt ingeschat op € 3,1 miljoen per jaar (meerkosten omzetting naar 24-uursdienst).

7.2.3 Overeenkomsten van opdracht voor eigen personeel (OVO’s)

Omschrijving risico
Een deel van de instructiewerkzaamheden wordt op basis van een overeenkomst van opdracht (OvO) uitgevoerd. Ditzelfde geldt voor een beperkt aantal andere taken. De OvO’s worden meestal verstrekt aan VRU-medewerkers, die deze werkzaamheden vervullen naast hun reguliere werkzaamheden. Gelet op de aard en de omstandigheden van de werkzaamheden bestaat het risico dat er - ondanks de toepassing van de modelovereenkomst (inhuur) - feitelijke sprake is van een (fictieve) dienstbetrekking. Dit kan arbeidsvoorwaardelijke en fiscale consequenties hebben.

Uitgevoerde beoordelingen (beoordeling arbeidsrelatie externe inhuur) voor de instructiewerkzaamheden wijzen op een (fictieve) dienstbetrekking. Dit geldt in het bijzonder voor OvO's die worden verstrekt aan eigen personeel. Mede om die reden is in 2021 en 2022 geprobeerd om de OvO's voor eigen medewerkers af te bouwen. Er is onderzocht of er een wijze van verloning mogelijk is die past binnen de fiscale kaders, onze budgettaire ruimte en de arbeidsjuridische context. Helaas blijkt geen van de onderzochte mogelijkheden in de praktijk te matchen met het bijzondere karakter die onze vakbekwaamheid en daarmee uiteindelijk onze repressieve paraatheid vraagt. De werkwijze met OvO's wordt ook gehanteerd bij andere veiligheidsregio's. In dit licht is besloten om te werken naar een landelijke oplossing die aansluit op de ophanden zijnde ontwikkelingen in het landelijke brandweeronderwijs en de uitkomsten van de onderzoeken rond de mogelijke impact van de zaken rond het verplichtend karakter (vrijwilligheid). In de tussentijd blijft het nodig om een deel van de werkzaamheden op basis van een OvO door eigen medewerkers te laten verrichten, waarmee de arbeidsvoorwaardelijke en fiscale risico's blijven bestaan.

Toelichting effect en kans
Voor het berekenen van de extra werkgeverslasten zoals loonheffing en aanvullende werkgeverslasten is een opslagpercentage van ruim 50% toegepast op het budget dat nu nodig is voor de instructiewerkzaamheden die op basis van een overeenkomst van opdracht worden uitgevoerd. Tot op heden was het fiscale risico beperkt door het zogenaamde handhavingsmoratorium op de van de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA). Het kabinet heeft echter op 6 september 2024 in een brief aan de Eerste - en Tweede Kamer aangekondigd dat het handhavingsmoratorium per 1 januari 2025 wordt afgeschaft. Dit betekent dat de Belastingdienst vanaf die datum zal gaan handhaven op schijnzelfstandigheid en weer met terugwerkende kracht correctieverplichtingen, naheffingsaanslagen en boetes kan opleggen. De kans dat dit risico zich voordoet in 2025 is nu ingeschat op 50%.

7.2.4 Rijksbijdrage (BDuR)

Omschrijving risico
In het Hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet is afgesproken dat per 2026 een groot deel van de specifieke uitkeringen wordt overgeheveld naar het gemeentefonds, waarbij een korting van 10% wordt toegepast. De rijksbijdrage (Brede Doeluitkering Rampenbestrijding, BDuR) is daar – per abuis – ook onder geschaard. Hiermee zou een einde komen aan de hybride financiering van de veiligheidsregio's (gemeenten en rijk). Het idee achter de korting is dat een besparing kan worden gerealiseerd op de verantwoordingslast. Bij de rijksbijdrage is dit nagenoeg niet aan de orde, omdat dit bedrag in één keer als ontvangst wordt verantwoord via de 'Single information Single audit (SiSa)'-systematiek, waardoor de verantwoordingslasten minimaal zijn.

De voorzitter van het Veiligheidsberaad heeft in juli jl. een brief over de BDuR-problematiek gestuurd naar de minister van Justitie en Veiligheid. In augustus heeft een gesprek plaatsgevonden tussen minister Van Weel, staatssecretaris Coenradie en vertegenwoordigers van het veiligheidsberaad. De minister heeft in dit gesprek bevestigd dat de afschaffing van de BDuR als specifieke regeling een onbedoeld effect is van het hoofdlijnenakkoord. De minister heeft toegezegd zich te zullen inzetten voor een oplossing. Door het Veiligheidsberaad is in oktober een brief gestuurd naar de Tweede kamer om aandacht te vragen voor dit onderwerp. Inmiddels heeft het kabinet besloten dat de BDuR blijft bestaan als specifieke uitkering en daarmee niet wordt overgeheveld naar het gemeentefonds. De korting van 10% is nog niet van de baan. De inzet van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) is

om in de voorjaarsnota 2025 duidelijkheid te geven hoe dit zal gaan uitwerken. Voor nu staat de korting vanaf 2026 verwerkt in de JenV.

De BDuR voor de VRU in 2026 is begroot op € 14,9 miljoen. Dit is inclusief de verhoging van de rijksbijdrage voor de versterking van de crisisbeheersing. De omvang van het eventuele effect/risico voor de VRU is nu gebaseerd op de korting van 10% die het Rijk heeft ingeboekt per 2026. De voordelige bijstelling als gevolg van de loon- en prijsbijstelling van de BDuR voor 2025 (€ 0,4 miljoen) is incidenteel verwerkt. Dit betekent dat wij het structureel voordeel van de loonen prijsbijstelling met ingang van 2026 nog kunnen inzetten voor afdekking van het risico van de korting van 10% op de BDuR. Hiermee resteert een risico van € 0,7 miljoen.

Toelichting effect en kans
Vooralsnog wordt het mogelijke effect ingeschat op 10% (aangekondigde efficiencykorting) van de rijksbijdrage, waarbij sprake is van een hoog risico. Bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2026 wordt dit risico opnieuw beoordeeld op basis van volgende berichtgeving en besluitvorming door het Rijk.

7.2.5 CAO Regeling Vervroegd Uittreden

Omschrijving risico
In de huidige CAO is een tijdelijke regeling voor vervroegd uittreden (RVU) opgenomen. Medewerkers die voor 1 januari 2029 de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt, kunnen op basis van deze regeling eerder met pensioen te gaan. De VRU keert vervolgens een maandelijks bedrag uit totdat de medewerker de AOW-leeftijd heeft bereikt. Het financieel effect van de tijdelijke Regeling voor Vervroegd Uittreden (RVU) is persoonsgebonden en daarmee maatwerk. Dit betekent dat we hiervoor geen budget in de begroting 2025 hebben opgenomen. Bij de jaarafsluiting wordt bepaald welk bedrag in de RVU-voorziening moet zijn opgenomen om aan de betalingsverplichting te kunnen voldoen. De afspraak over deelname aan de RVU wordt, op basis van deze tijdelijke regeling, uiterlijk op 31 december 2025 vastgelegd..

Toelichting effect en kans
Voor 2025 is een inschatting gemaakt van het bedrag dat nodig is voor medewerkers die gebruik kunnen maken van deze regeling. De kans dat dit risico zich voordoet in 2025 is ingeschat op gemiddeld (50%). Bij het opstellen van de jaarrekening 2024 en geactualiseerde begroting 2025 wordt dit risico weer opnieuw beoordeeld en opgenomen in de risicoparagraaf.

7.2.6 Overige (onvoorzien) exploitatierisico’s

Omschrijving risico
De veiligheidsregio kan worden geconfronteerd met onvoorziene kosten binnen het begrotingsjaar als gevolg van exogene ontwikkelingen (zoals premiestijgingen, claims, kostenfluctuaties die samenhangen met incidenten en crises). In de begroting van de VRU zijn geen posten voor onvoorziene uitgaven opgenomen.

Toelichting effect en kans

Als dit risico zich voordoet, zal bijsturing plaatsvinden via de begroting. Het geraamde risico gaat ervan uit dat het maximaal een jaar duurt voordat de maatregelen zijn geëffectueerd. Het geraamde risico wordt ingeschat op 0,5% van de totale kosten (exclusief dotatie reserves).

7.3 Kengetallen

Volgens de richtlijnen van het BBV zijn hieronder vier van de zes verplichte kengetallen weergegeven. De overige twee voorgeschreven kengetallen (grondexploitatie en belastingcapaciteit) zijn niet van toepassing op onze organisatie. De wetgever wil met deze kengetallen inzicht hebben in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid (de mate waarin bij een tegenvaller financieel kan worden bijgestuurd). De kengetallen geven aan over hoeveel financiële ruimte wij beschikken om structurele en incidentele lasten te dekken of op te vangen. De kengetallen dienen te worden beoordeeld in samenhang met elkaar en met de financiële positie.

Tabel 17 Kengetallen

Omschrijving kengetal	2023	2024
Netto schuldquote	28,6%	20,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	28,5%	20,2%
Solvabiliteitsratio	35,3%	34,4%
Structurele exploitatieruimte	-0,5%	-0,5%

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote:
Het quotiënt van totale schulden minus liquide middelen minus uitgeleende gelden en de totale baten

Solvabiliteitsratio:
Het quotiënt van eigen vermogen en balanstotaal

Structurele exploitatieruimte:
Het quotiënt van structurele baten minus structurele lasten en de totale baten

7.3.1 Netto schuldquote

Onze positie met betrekking tot de schuldquote is gunstig te noemen. De norm ligt tussen de 0-100%. Wij liggen hiermee ruimschoots onder het maximum van 100%. De daling van de schuldquote is veroorzaakt door een hogere stand van de liquide middelen.

7.3.2 Solvabiliteitsratio

Onze positie met betrekking tot de schuldquote is gunstig te noemen. De norm ligt tussen de 0-100%. Wij liggen hiermee ruimschoots onder het maximum van 100%. De daling van de schuldquote is veroorzaakt door een hogere stand van de liquide middelen.

7.3.3 Structurele exploitatieruimte

Alle middelen zijn structureel bestemd.

8 Onderhoud kapitaalgoederen

8.1 Activeren en afschrijven

Conform artikel 59 van het BBV activeren wij alle materiële vaste activa. Investeringen schrijven wij lineair af vanaf het jaar volgend op het investeringsjaar. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000 per object.

8.1.1 Investeringen in gebouwen

De VRU had ultimo 2024 drie brandweerkazernes in eigendom. De overige kazernes zijn in eigendom van de gemeenten. De kazernes worden om niet ter beschikking gesteld aan de VRU. Investeringen in gebouwen die in eigendom van de gemeenten zijn, komen in principe voor rekening van de betreffende gemeenten. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de VRU, worden bij de VRU geactiveerd. De kapitaallasten worden doorbelast aan de gemeenten die de gebouwen aan de VRU hebben overgedragen, via het individueel gemeentelijk pluspakket.

8.1.2 Investeringen in overige kapitaalgoederen

Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de VRU een meerjarig investeringsplan welke periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een constant bedrag opgenomen voor kapitaallasten. De werkelijke kapitaallasten fluctueren. Tezamen met het meerjaren investeringsplan is daarom ook een egalisatiereserve kapitaallasten ingesteld om de verschillen tussen begrote en werkelijke kapitaallasten op te vangen. Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting.

8.2 Onderhoud

8.2.1 Onderhoud gebouwen en installaties

Hoofdkantoor

Het hoofdkantoor van de VRU is gehuisvest in het provinciehuis. Het onderhoud voor deze locatie is onderdeel van de servicekosten die wij naast de huur aan de provincie Utrecht betalen.

Brandweerkazernes

De kosten voor het beheer en onderhoud van de brandweerkazernes zijn voor rekening en risico van de gemeenten.

8.2.2 Onderhoud materieel

Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer door - uitgevoerd of uitbesteed via het VRU-organisatieonderdeel Bedrijf Preparatie Brandweer.

9 Financiering

Het wettelijke kader voor het financieringsbeleid is vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Het treasury-beleid van de VRU ligt vast in het treasurystatuut VRU.

9.1 Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet laat het maximumbedrag zien waarmee een gemeente of gemeenschappelijke regeling haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming van de reserves.

Ons netto overschot in 2024 bedroeg gemiddeld € 10 miljoen. Onderstaande tabel laat de berekening zien van de kasgeldlimiet in 2024 Daaruit blijkt dat de gemiddelde liquiditeitspositie over heel 2024 voldoet aan de norm.

Tabel 18 Kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000,-	Maand v/h kwartaal	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4
(1) Vlottende (korte) schuld	maand 1	2.992	3.204	5.204	5.606
(1) Vlottende (korte) schuld	maand 2	2.021	3.168	5.599	7.277
(1) Vlottende (korte) schuld	maand 3	2.957	3.691	6.844	12.348
(2) Vlottende middelen	maand 1	17.795	22.753	25.339	31.074
(2) Vlottende middelen	maand 2	26.046	19.799	20.698	29.116
(2) Vlottende middelen	maand 3	25.337	19.229	18.195	37.208
(3) Netto vlottende schuld (+) of Overschot vlottende middelen (-) (1-2)					
	maand 1	-14.803	-19.549	-20.135	-25.468
	maand 2	-24.024	-16.631	-15.100	-21.839
	maand 3	-22.380	-15.538	-11.352	-24.860
(4) Gemiddelde netto vlottende schuld (+) of Gemiddeld overschot vlottende middelen (-)		-20.402	-17.240	-15.529	-24.055
(5) Kasgeldlimiet		12.460	12.460	12.460	12.460
(6a) Ruimte onder kasgeldlimiet (5>4)		32.863	29.700	27.989	36.516
(6b) Overschrijding van de kasgeldlimiet (4>5)		-	-	-	-
Berekening kasgeldlimiet					
(7) Begrotingstotaal		151.952	151.952	151.952	151.952
(8) Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage		8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
(9) Kasgeldlimiet : 7 x 8 : 100		12.460	12.460	12.460	12.460

9.2 Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel het renterisico bij herfinanciering te beperken. De jaarlijkse renteherzieningen en de verplichte aflossingen mogen niet méér bedragen dan 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar.

Uit de volgende tabel blijkt dat is voldaan aan de renterisiconorm.

Tabel 19 Renterisiconorm

Bedragen in € 1.000		
Renterisiconorm	**2023**	**2024**
Omvang begroting	126.987	151.952
Renterisiconorm	20%	20%
Toets renterisiconorm	25.397	30.390
Renteherzieningen op leningen o/g	-	-
Betaalde aflossingen	2.973	3.973
Renterisico	**2.973**	**3.973**
Ruimte onder renterisiconorm	**22.424**	**26.417**

9.3 Renteschema

Tabel 20 Renteschema

Bedragen in € 1.000	**Begroting**	**Realisatie**
Renteschema	**2024**	**2024**
Totale rentelasten		
Rentebaten die zijn toe te rekenen aan investeringen in activa	1589	1.600
Saldo rentelasten en rentebaten	-375	**-225**
Doorbelaste rente projectfinanciering	1214	1.375
Totaal aan taakvelden toe te rekenen integrale rente	-57	**-57**
De aan taakverlden toegerekende rente (omslagrente)	1157	1.318
Aan taakvelden toegerekenen rente via omsalgrente	1350	**1.350**
Renterestultaat op taakveld Treasury	**193**	**32**

Het renteresultaat voor 2024 is 2,4%, deze ligt onder de norm van 25%.

9.4 EMU-saldo

Tabel 21 EMU-saldo

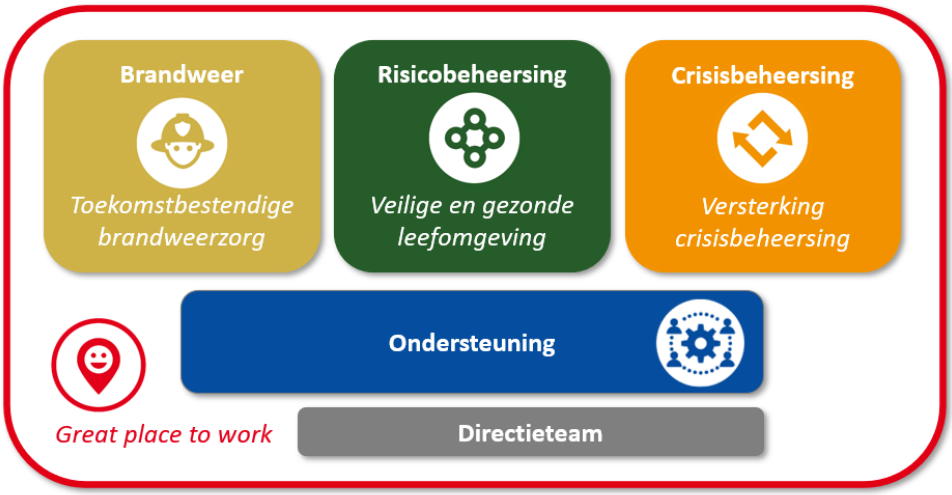
Bedragen in € 1.000	**Realisatie**	**Realisatie**
EMU-saldo	**2023**	**2024**
EMU-saldo	-8.901	7.516

10 Bedrijfsvoering

10.1 Personeel

10.1.1 Organisatiestructuur

Bij Veiligheidsregio Utrecht (VRU) werken mensen met een passie. Een passie om levens te redden, om incidenten te voorkomen en te bestrijden en om samen met burgers en partners de veiligheid en zelfredzaamheid in onze samenleving te vergroten.

Figuur 1 Organisatiestructuur

Onze organisatie is gericht op onze drie hoofdtaken: Brandweer, Risicobeheersing en Crisisbeheersing & Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR). Deze onderdelen werken niet alleen onderling nauw samen, maar dat doen we ook met onze partners. Zo zetten we ons met bijna 2.500 betrokken collega's iedere dag in voor de veiligheid van alle 1,4 miljoen inwoners van de 26 gemeenten in onze regio. Samen dragen wij bij aan de veiligheid. Elke dag weer, steeds beter.

In het organisatiemodel zijn de vier thema's uit onze bestuursagenda duidelijk herkenbaar: Toekomstbestendige brandweerzorg, Veilige en gezonde leefomgeving, Versterking crisisbeheersing en bouwen aan een Great place to work. De rode lijn geeft aan dat we samen één organisatie zijn.

De onderdelen Bedrijfsvoering en Bestuur & Control zijn ondersteunend aan de drie hoofdtaken.

De directie van de VRU bestaat uit de algemeen directeur en drie leden die samen verantwoordelijk zijn voor de hele organisatie. Binnen het directieteam wordt gewerkt met een portefeuilleverdeling.

10.1.2 Formatie en bezetting

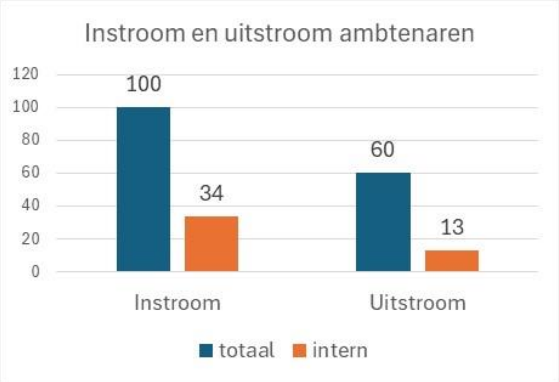
De formatie en bezetting (in fte) ultimo 2024 zijn als volgt:

Tabel 22 Formatie en bezetting

Organisatieonderdeel	Formatie per 31-12	Bezetting per 31-12	Verschil	Bezetting in %
Concerndirectie en stafafdeling	49,6	43,3	6,3	15%
Brandweerrepressie	285,0	270,1	14,9	6%
Bedrijf Preparatie Brandweer	119,6	118,4	1,2	1%
Risicobeheersing	112,8	100,9	11,9	12%
Crisisbeheersing	42,7	37,3	5,4	14%
GHOR	13,7	13,6	0,1	1%
Bedrijfsvoering	103,2	95,8	7,4	8%
Totaal	**726,6**	**679,4**	**47,2**	**7%**

Het verschil tussen formatie en bezetting betreft een momentopname. Ten opzichte van eind 2023 (10%) is het verschil tussen de formatie en bezetting kleiner geworden. De formatie is met 9 FTE gestegen.

10.1.3 Aantal medewerkers en diversiteit

Figuur 2 In- en uitstroom ambtenaren

Eind 2024 zijn er 719 ambtenaren in dienst. Dit zijn in totaal 36 meer dan eind 2023. Eén derde van de mensen die als ambtenaar zijn komen werken, zijn bij ons vrijwilliger, of waren stagiair of inhuur. Daarnaast blijven 13 uitgestroomde ambtenaren bij ons verbonden als vrijwilliger. Bij de VRU zijn twee recruiters aangetrokken om het werving- en selectieproces te begeleiden. De instroom van ambtenaren is gestegen van 42 in 2023 naar 100 in 2024.

10.1.4 Aantal vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers dat werkzaam is voor de VRU is als volgt:

Tabel 23 Vrijwilligers

Jaar	Instroom	Uitstroom	Aantal per 31-12
2022	108	115	1.633
2023	144	90	1.687
2024	77	97	1.667

In 2024 is het aantal vrijwilligers afgenomen met 20 mensen, tot een totaal van 1.667.

In 2023 heeft de VRU een inhaalslag gemaakt na Covid om extra vrijwilligers te werven via aanstellingsdagen. Vrijwilligers uit de hele regio worden op één dag gekeurd, ondergaan een assessment en krijgen een pak aangemeten. In 2024 zijn er minder aanstellingsdagen, wat resulteert in een lagere instroom van vrijwilligers in vergelijking met 2022 en 2023. De uitstroom is vergelijkbaar met het langjarig gemiddelde van 100.

10.1.5 Jeugdbrandweer

Het gemiddeld aantal jeugdleden, jeugdleiders en hoofdjeugdleiders is gestegen van 403 naar 443. Er zijn 13 jeugdleden doorgestroomd naar de functie van aspirant manschap, dat is een stijging ten opzichte van 2023 (7 jeugdleden).

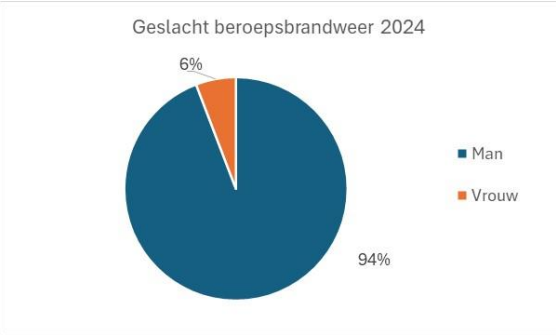
10.1.6 Wet banenafspraak

De VRU heeft voor 2024 de ambitie gesteld om 15 garantiebanen te realiseren. Ultimo 2024 zijn er 15,53 garantiebanen gerealiseerd. Vorig jaar had de VRU 12,7 garantiebanen en de ambitie is dit jaar gehaald. Eén garantiebaan is 25,5 uur per week, = 0,7 FTE.

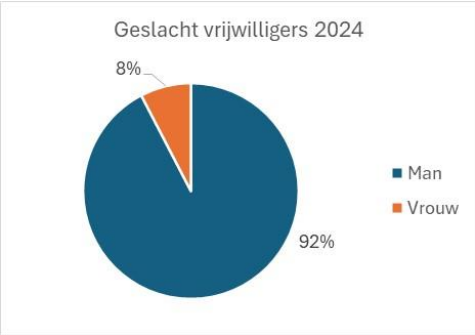
10.1.7 Diversiteit

Na ondertekening van het Charter Diversiteit in 2023 bij de SER Diversiteit in bedrijf is in 2024 in navolging hierop een plan van aanpak opgesteld en goedgekeurd door de SER. Hierin is opgenomen dat we blijven werken aan bewustwording bij leidinggevenden en medewerkers (door middel van inspiratiesessies en trainingen en regelmatig hierover te communiceren op intranet) en dat we ons blijven inspannen om garantiebanen voor de Wet banenafspraak te realiseren. Hiernaast streven we ernaar om de diversiteit van ons personeelsbestand te vergroten met 25% ten opzichte van de huidige situatie, waarbij we ons richten op geregistreerde diversiteitskenmerken, zoals:

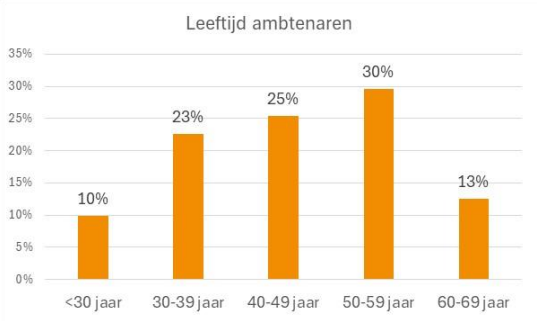
- Geslacht: percentage vrouwen bij de brandweer was in 2024 8% van de vrijwilligers, 6% beroeps (dat is een stijging ten opzichte van 2023: 7% van de vrijwilligers, 5% van de beroeps). We streven naar een percentage van 10% eind 2025.
- Leeftijd: percentage ambtenaren jonger dan 30 jaar was in 2024 10% (dat is een stijging ten opzichte van 2023: 8%). We streven naar een percentage van 12% eind 2025. De gemiddelde leeftijd van de ambtenaren is ten opzichte van 2023 onveranderd, 46 jaar. De gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers is ten opzichte van 2023 ook onveranderd, 41 jaar.

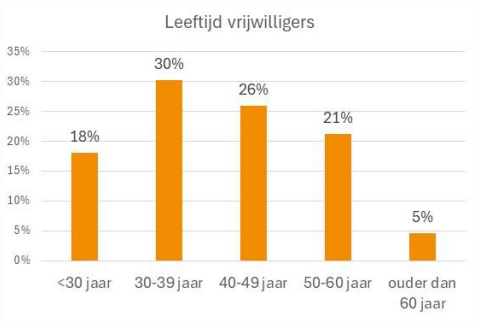
Figuur 3 Geslacht beroepsbrandweer

Figuur 4 Geslacht vrijwilligers

Figuur 5 Leeftijd ambtenaren

Figuur 6 Leeftijd vrijwilligers

We werken aan diversiteit naast het vergroten van de bewustwording, door te werken aan inclusiever werven (gebruik maken van inclusieve vacatureteksten en beeldmateriaal, plus inzet van meer diverse wervingskanalen), zodat iedereen zich uitgenodigd voelt om te solliciteren. Ook worden onze recruiters begeleid en getraind in het objectiveren van de selectie-interviews en beoordeling van de kandidaten vanuit Community of Practice (een intervisiegroep opgezet door het AWVN).

De samenwerking met JINC is voortgezet, omdat we graag ons steentje willen bijdragen aan het vergroten van de kansengelijkheid van jongeren in de regio Utrecht. Het afgelopen jaar zijn op verschillende locaties opnieuw bliksemstages georganiseerd. Collega's hebben sollicitatietrainingen verzorgd op VMBO-scholen, en we hebben wederom deelgenomen aan het project 'Baas van Morgen', waarin een VMBO-leerling voor één dag de baas van de VRU mocht zijn.

10.1.8 Verzuim

Het verzuimpercentage bij de VRU is in 2024 gestegen naar 5,71%, ten opzichte van 5,47% in 2023. Dit percentage ligt boven het streefcijfer van 5%.

De VRU heeft aandacht voor alle vormen van verzuim: kort, middellang en langdurig verzuim. Er is ook aandacht voor het voorkomen van verzuim, onder andere voor mentale weerbaarheid. Dit doen we via intranet en workshops. Daarbij bieden Steunpunt Brandweer en Arq-ivp begeleiding bij mentaal verzuim. Het aantal trajecten bij de bedrijfsarts (91) daalt ten opzichte van een eerdere periode (112), evenals het aantal werkgerelateerde klachten (van 24 naar 15 trajecten). Het verzuimpercentage van langdurig verzuim is desondanks gestegen van 4,07% naar 4,47%. We blijven actief en preventief ondersteuning bieden aan mensen in deze situatie. Komend jaar gaat de VRU ook meer aandacht hebben voor fysieke vitaliteit.

Tabel 24 Verzuim

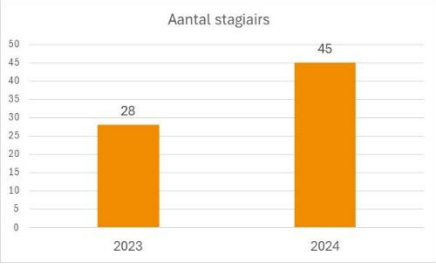
Verzuimpercentage	2021	2022	2023	2024
1 tot 8 dagen (kort)	0,36%	0,84%	0,59%	0,48%
8 tot 42 dagen (middelllang)	0,94%	0,99%	0,81%	0,77%
43 dagen en meer (lang)	4,72%	4,26%	4,07%	4,46%
Totaal	**6,02%**	**6,09%**	**5,47%**	**5,71%**

10.1.9 Stagairs

In 2025 willen we het stageproces van de VRU in kaart brengen. Als organisatie kunnen we veel leren van de frisse ideeën die studenten meenemen en daarnaast is het belangrijk om een rol te spelen in het onderwijs van toekomstige ambtenaren. Wellicht loopt een toekomstige collega momenteel wel stage bij de VRU op de afdeling.

Hiervoor zullen er twee stagiaires onderzoek doen naar het huidige stageproces en een advies uitbrengen over hoe wij als organisatie het beste ons beleid het beste kunnen vormgeven. Na de zomer gaan we met hun advies aan de slag. Daarnaast zullen we meekijken bij de GGDrU, die hier al meer ervaring mee heeft.

In 2024 is het aantal stagiaires gestegen van 28 in 2023 naar 45.

Figuur 7 Aantal stagiairs

10.1.10 Klussenbank

We stimuleren ontwikkeling en samenwerking van onze medewerkers door hen, via inzet op een klus of in een rol, de mogelijkheid te geven om nieuwe werkervaring op te doen. In 2024 zijn we gestart met de Klussenbank. Er zijn via het intranet 15 klussen geplaatst waarbij op alle klussen ook gereageerd is. Denk daarbij aan een host/interviewer voor het ontwikkelevent en een mede-organisator van de Iftar.

10.1.11 Geestelijke verzorging

De geestelijke verzorger is sinds 2021 een nieuwe functie binnen onze organisatie, met het oog op het versterken van de duurzame inzetbaarheid van medewerkers. De geestelijke verzorging richt zich op individuele begeleiding van medewerkers, de ondersteuning van groepen en teams in het versterken van de mentale veerkracht en een positieve cultuur, en het beleidsadvies voor leidinggevenden ten aanzien van het welzijn van medewerkers. De geestelijke verzorging biedt verder een vrijplaats waar medewerkers te allen tijde hun hart kunnen luchten en een luisterend

oor kunnen vinden. De geestelijke verzorging draagt zo bij aan de ‘Great place to work’ uit de bestuursagenda.

10.1.12 Melden van Onveilige Situaties en (bijna) Ongevallen (OSIO)

Het melden van incidenten onveilige situaties en (bijna) ongevallen is bedoeld om te leren van de situatie en de kwaliteit van de zorg te verbeteren. OSIO-meldingen geven inzicht in de risico’s voor de veiligheid, gezondheid en het welzijn van de VRU-medewerkers. Door de meldingen te analyseren kan er worden geleerd en kunnen maatregelen worden genomen om soortgelijke incidenten en situaties in de toekomst te voorkomen.

Door bovendien te kijken naar de meer fundamentele oorzaken (de oorzaak achter de oorzaak), kan de veiligheids- of arbozorg binnen de VRU naar een hoger niveau worden getild. Hierdoor kunnen andersoortige ongevallen, die dezelfde basisoorzaken hebben, worden voorkomen.

In het kalenderjaar 2024 zijn er 208 incidenten gemeld, waarvan:

- 103 ongevallen;
- 26 bijna ongevallen;
- 72 onveilige situaties;
- 3 meldingen agressie en geweld richting hulpverleners.

Het aantal incidenten op medewerkersniveau is ten opzichte van 2023 gestegen van 178 naar 208.

10.2 Inhuur

Het volgende overzicht is een weergave van de besteding per inhuurcategorie.

Tabel 25 Besteding per inhuurcategorie

Bedragen x € 1.000 Inhuur	Actualisatie 2024	Realisatie 2024	Afwijking
Inhuur reguliere werkzaamheden			
Vervanging i.v.m. ziekte	256	343	-87
Vervanging i.v.m. vacature	2.327	3.715	-1.388
Instructeurs	436	415	21
Subtotaal inhuur binnen formatie	**3.019**	**4.473**	**-1.454**
Inhuur additionele werkzaamheden			
Tijdelijke capaciteit voor projecten	20.490	19.415	1.075
Subtotaal inhuur bovenop de formatie	**20.490**	**19.415**	**1.075**
Totaal inhuur	**23.508**	**23.888**	**-379**

De hogere kosten voor inhuur reguliere werkzaamheden betreft voornamelijk ziektevervanging en de inhuur op een aantal moeilijk in te vullen vacatures.

10.3 Beleidsindicatoren

Tabel 26 Beleidsindicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie 2023	Actualisatie 2024	Realisatie 2024
Formatie	Fte per 1000 inwoners	0,52	0,51	0,52
Bezetting	Fte per 1000 inwoners	0,47	0,48	0,49
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 88,1	€ 104,7	€ 100,5
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom	20%	26%	29%
Externe inhuur	Totale kosten inhuur externen	€ 14,9 mln	21,7	€ 14,9 mln
Overhead	% van de totale lasten	22%	21%	21%

Op basis van de CBS is voor de realisatie 2024 uitgegaan van 1.400.057 inwoners per 1 januari voor de provincie Utrecht.

Apparaatskosten zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de ambtelijke organisatie. Dit zijn in feite de totale lasten van de VRU minus de jaarlijkse bijdrage aan het WVSV.

De externe inhuur bestaat voor 9% uit reguliere inhuur. Het restant van 21% is gerelateerd aan externe inhuur voor de crisistaken, die volledig gedekt worden uit de bijdrage van externe partijen.

10.4 Duurzaamheid

In onze samenleving ligt een grote uitdaging op het gebied van duurzaamheid. In onze bestuursagenda VRU 2024-2027 committeren we ons aan de landelijke afspraken op het gebied van duurzaamheid. Dit doen we niet omdat het moet, maar omdat wij ons realiseren dat de klimaatverandering ook een directe impact heeft op de veiligheid in onze regio. In 2024 hebben we een aantal (aanzienlijke) stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. We voldoen nu aan de wettelijke verplichtingen voor alternatieven voor wegwerpbekers en de registratie van woon-werkverkeer en zakelijk verkeer. Daarnaast hebben we ons gericht op datasturing door onze CO2-voetafdruk in kaart te brengen en deze gegevens toegankelijk te maken via een BI-dashboard. Onze medewerkers zijn geïnspireerd en betrokken door diverse communicatie- en trainingsinitiatieven, wat heeft geleid tot een grotere bewustwording en inzet voor duurzaamheid. We hebben ook vooruitgang geboekt in duurzaam inkopen van producten en zijn gestart met een pilot voor het gebruik van duurzame brandstoffen. Tot slot werken we nauw samen met gemeenten om duurzaamheid te integreren in (nieuw)bouwprojecten. Deze samenwerking zorgt ervoor dat steeds meer van onze bouwprojecten voldoen aan de huidige duurzaamheidsnormen, en ook bijdragen aan een duurzamere leefomgeving voor de toekomst.

10.5 Privacy

De VRU zet zich in om de fysieke veiligheid van burgers te beschermen. Onderdeel daarvan is het (beveiligen van het) verwerken van persoonsgegevens. De VRU verwerkt vooral persoonsgegevens van medewerkers (repressief en kantoorpersoneel), maar incidenteel ook van andere hulpverleners en burgers. De visie van de VRU ten aanzien van de bescherming van de privacy van deze betrokkenen concentreert zich op het toepassen van de (U)AVG, zowel de letterlijke

betekenis en toepassing, als de bedoeling daarvan. De VRU ontwikkelt zich voortdurend. Ook waar het de bescherming van persoonsgegevens betreft. Privacy is ingebed in de gehele organisatie. Verwerkingen die een hoog risico opleveren voor de bescherming van de persoonsgegevens van betrokkenen mogen alleen plaatsvinden als er een reglement is.

In 2024 zijn de gebruikelijke activiteiten ten aanzien van privacy uitgevoerd. Begin 2024 zijn de drie animaties over privacy uitgerold, vooral in januari tijdens de week van de privacy. Gedurende het jaar zijn deze specifiek met de brandweerposten gedeeld. Waar mogelijk wordt nog steeds naar deze animaties verwezen voor laagdrempelige uitleg over relevante onderwerpen voor brandweerpersoneel. Het viel op dat er diverse aanbestedingen hebben plaatsgevonden waarbij 'privacy' een substantieel onderwerp was, bijvoorbeeld bij de discussie over verwerkingsverantwoordelijkheid, en verwerkersovereenkomsten. Er zijn in 2024 17 datalekken gemeld, waarvan een aantal onecht bleek, en een aantal dubbel waren gemeld. Het totaal is minder dan het aantal dat in 2023 gemeld is. De oorzaak van dit verschil is niet duidelijk. Er zijn in 2024 verschillende verwerkersovereenkomsten afgesloten, en ook diverse DPIA's opgestart, hoewel deze in 2025 afgerond moeten worden.

10.6 Rechtmatigheid

10.6.1 Grondslagen van de rechtmatigheidsverantwoording

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording
De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid van de Commissie BBV van november 2024. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 25 maart 2024 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
    - Ten aanzien van het M&O criterium is binnen de Veiligheidsregio Utrecht vooralsnog geen nota M&O beleid opgesteld. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV, alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten van de Veiligheidsregio Utrecht inclusief de dotaties aan de reserves (zijnde € 1,47 miljoen) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

10.6.2 Rechtmatigheidsverantwoording

Begrotingscriterium
Voor de baten, lasten en reserves zijn onder- danwel overschrijdingen geconstateerd ultimo boekjaar. Deze zijn gedurende het jaar medegedeeld aan het Algemeen Bestuur en ten tijde van de jaarrekening gemeld. Volgens de financiële verordening dienen wij afwijkingen ten opzichte van de begroting tijdig te melden, zodat deze niet als onrechtmatig worden beschouwd. Melding tijdens de jaarrekening wordt in dit geval tevens gezien als tijdige melding. Derhalve zijn deze onder- en overschrijdingen van de baten en onderschrijding van de lasten niet onrechtmatig en worden deze niet weergegeven in de jaarrekening.

Voorwaardencriterium
In 2024 zijn geen fouten geconstateerd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik
Misbruik is het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen.

Oneigenlijk gebruik is het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid.

De VRU kent geen subsidies of uitkeringen en doet ook geen heffingen. Hierdoor is vastgesteld dat binnen de VRU geen handelingen voorkomen die onder de M&O-criterium vallen.

11 Openbaarheid

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid in werking getreden. De Wet open overheid (hierna: Woo) is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Waar de Wob voornamelijk zag op de openbaarmakingsplicht op verzoek, richt de Woo zich ook op de actieve openbaarmakingsplicht en de informatiehuishoudingsplicht. Naast dat informatie dus openbaar gemaakt moet worden als iemand erom vraagt, moet sommige informatie ook actief openbaar gemaakt worden en moeten we er voor zorgen dat informatie goed te vinden is.

Een van de verplichtingen die uit de Woo volgt, is dat bestuursorganen jaarlijks in de begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de verantwoording verslag doen van de uitvoering van de wet. Bestuursorganen gaan in de openbaarheidsparagraaf in op de beleidsvoornemens (c.q. behaalde resultaten) met betrekking tot de actieve en passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding.

Passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek)
In 2023 is de taak van Woo-contactfunctionaris belegd. Deze contactpersoon kan vragen beantwoorden over de informatie die beschikbaar is en treedt met verzoekers in contact als het verzoek niet duidelijk of niet concreet genoeg is. In 2024 hebben we opnieuw aandacht besteed aan deze taak. De werkzaamheden zijn uitgewerkt in een protocol en de taak is opnieuw belegd zodat er op dit gebied een nauwe samenwerking is tussen juridische zaken en informatiebeheer.

Ook hebben we in 2024 onderzocht welke mogelijkheden er zijn om software te gebruiken die kan ondersteunen bij het anonimiseren van documenten. Dit onderzoek wordt momenteel afgerond.

In 2024 hebben we opnieuw verschillende verzoeken om informatie ontvangen. Als dit verzoeken waren op grond van de Woo, dan zijn deze verzoeken beoordeeld en is er een beslissing genomen. Vervolgens is het besluit met de stukken, soms gedeeltelijk, verstrekt en bekendgemaakt via de website.

Actieve openbaarmaking
In 2024 hebben we verdere stappen gezet ten aanzien van de actieve openbaarmaking. De zeventien categorieën van informatie die verplicht actief openbaar gemaakt moeten worden, worden stap voor stap ingevoerd. Wij zijn hiermee als organisatie op orde en voldoen aan de wettelijke verplichting. De informatie die we op dit moment actief openbaar moeten maken, stellen wij beschikbaar via onze website en via overheid.nl. Daarnaast voldoen wij aan de vereisten die gesteld zijn aan de Woo-index die door de Rijksoverheid beschikbaar is gesteld.

Voor de terinzagelegging van documenten geldt dat het vanaf 1 juli 2023 wettelijk verplicht is om deze documenten ook digitaal beschikbaar te stellen. Dit deden wij als organisatie al geruime tijd voor de invoering van deze wettelijke verplichting, dus ook dit is op orde.

Informatiehuishouding op orde
Met de behandeling van een aantal Woo-verzoeken is in 2023 gebleken dat niet alle documenten digitaal toegankelijk zijn. Voor hele oude documenten is dit geen verplichting, echter vanaf 2018 dienen documenten al conform de vereisten van digitale toegankelijkheid te zijn opgebouwd. Een projectteam Digitale toegankelijkheid werkt aan een programmaplan om te komen tot een

verbetering van bestaande media, maar ook om bij de totstandkoming van nieuwe media, te voldoen aan de eisen die gesteld worden van het Besluit digitale toegankelijkheid.

12 Verbonden en overige partijen

12.1 Overige partijen

Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
De WVSV is de werkgeversvereniging van de 25 veiligheidsregio's die met de werknemersorganisaties op landelijk niveau tot afspraken komt over arbeidsvoorwaarden voor alle werknemers van de veiligheidsregio's (met uitzondering van het personeel dat onder een eigen Cao valt bijvoorbeeld Cao Ambulancezorg). De WVSV is per 1 januari 2022 officieel van start gegaan.

Belang
De WVSV maakt namens haar leden afspraken met de vakbonden over collectieve arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. Deze afspraken worden vastgelegd in de "CAR(-UWO) Veiligheidsregio's" (voorheen CAR-UWO).

Met het vaststellen van de begrotingen voor 2024 heeft de Algemene Vergadering ook het contributiebedrag voor 2024 vastgesteld. Statutair is bepaald dat het lidmaatschap van de veiligheidsregio's op gelijkwaardige basis plaatsvindt en dat elke veiligheidsregio 1/25ste van het saldo van de begroting bijdraagt.

Financiële informatie
Eigen en vreemd vermogen voor bestemming 2024: *nog niet bekend*
Jaarresultaat 2024: *nog niet bekend*

Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's
Procedure totstandkoming
Eind 2019 zijn de veiligheidsregio's een project gestart om de afhandeling van ongevallen van personeel, onder de vlag 'goed werkgeverschap na dienstongevallen' te verbeteren. Als gevolg daarvan is het plan opgevat om hier in gezamenlijkheid invulling aan te geven met behulp van een Expertisebureau en een Waarborgfonds.

In 2022 en 2023 zijn alle gemeenteraden in Nederland gevraagd om hun wensen en bedenkingen te uiten bij het voorstel om hiertoe twee stichtingen op te richten. Deze stichtingen, het Expertisebureau Risicobeheer en het Waarborgfonds Veiligheidsregio's zijn met instemming van alle 25 veiligheidsregio's opgericht in 2022 en 2023. Per 1 januari 2024 zijn de stichtingen operationeel.

Doel stichtingen
Het doel van de stichtingen is een bijdrage te leveren aan het 'goed werkgeverschap' van de veiligheidsregio's als hun medewerkers onverhoopt te maken krijgen met een dienstongeval. Hieraan wordt invulling gegeven door te ondersteunen bij de uitvoering en financiering van de Landelijke regeling aanspraken na dienstongevallen (LRD).De LRD is een regeling die in overleg

binnen de veiligheidsregio's en de vakbonden tot stand is gekomen en per 1 januari 2024 in werking is getreden.

Governance

Het Expertisebureau Risicobeheer beschikt over een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Tevens staat het Expertisebureau onder toezicht van een Raad van Advies, bestaande uit algemeen directeuren/commandanten en directeuren bedrijfsvoering van de veiligheidsregio's.

Het Waarborgfonds is vrijgesteld van toezicht door De Nederlandsche Bank (DNB) onder de voorwaarde dat een Raad van Toezicht wordt geïnstalleerd. De Raad van Toezicht is ingesteld en voorziet in de noodzakelijke specifieke deskundigheid die daarmee in het Waarborgfonds is geborgd. Daarnaast zijn er beperkingen gesteld aan de financiële omvang van het fonds.

Financering LRD en de stichtingen

De 25 veiligheidsregio's dragen gezamenlijk zorg voor de financiering van de LRD. Dit geschiedt door deelname aan beide stichtingen. Het Waarborgfonds geeft dekking voor aanspraken voor zover deze niet verzekerd zijn. Een deel van de aanspraken is nog verzekerd via een collectieve ongevallenpolis. De kosten van het Expertisebureau Risicobeheer en de inleg in het Waarborgfonds worden betaald uit de premies die de veiligheidsregio's eerder betaalden voor hun ongevallenverzekering.

Het Waarborgfonds heeft als doel om binnen 5 jaar een reserve aan te leggen van 5 miljoen euro. Hiermee is er voldoende financiële zekerheid voor de toekomst. In het eerste jaar (2024) heeft het Waarborgfonds een reserve opgebouwd van ruim 3 miljoen euro. Daarnaast is gewerkt aan het inrichten van de schadeafhandeling en bedrijfsvoering van de stichting ERVRS en het Waarborgfonds.

Korte terugblik

De implementatie van de LRD en de start van het Expertisebureau en het Waarborgfonds zijn positief te noemen. Inmiddels zijn alle 25 veiligheidsregio's aangesloten bij het Waarborgfonds. Het schadeverloop in het eerste jaar is bovendien gunstiger dan de prognose, zoals in de businesscase is opgenomen. Ook hebben de 25 veiligheidsregio's een financieel meerjarenperspectief opgesteld waarin de verwachte schades, de financiering van het ERVRS en de vulling van het fonds in beeld zijn gebracht. Dit geeft vertrouwen in de toekomst.

Jaarrekening 2024

1 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

1.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De jaarrekening wordt opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en lasten worden slechts genomen voor zo ver zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende, arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

1.1.1 Vaste activa

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en eventuele bijdragen van derden in de kosten van dit actief.

Ten aanzien van de investering en afschrijving worden de bepalingen en termijnen toegepast zoals deze zijn vastgelegd in de nota activabeleid.

Financiële vaste activa
Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

1.1.2 Vlottende activa

Vorderingen, liquide middelen en overlopende activa
Vorderingen, liquide middelen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid van de vorderingen wordt een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

1.1.3 Vaste passiva

Voorzieningen
Jaarlijks wordt op basis van bestaande afspraken vastgesteld of de voorzieningen nog toereikend zijn om aan de daaruit voortvloeiende verplichtingen te voldoen. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden
Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De langlopende schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

1.1.4 Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar
De schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De overlopende passiva worden opgenomen tegen nominale waarde.

1.1.5 Resultaatbepaling

Algemeen
De baten en de lasten worden toegerekend aan het jaar, waarop zij betrekking hebben. De lasten zijn bepaald met inachtneming van de hierboven vermelde waarderingsgrondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten zijn verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht. Verliezen zijn in aanmerking genomen in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Kapitaallasten
De geactiveerde investeringen worden afgeschreven met de lineaire afschrijvingsmethode met de daarbij behorende afschrijvingstermijnen. Hierbij wordt de restwaarde bij de bepaling van de afschrijvingsbedragen op nihil gesteld. Van de activa die in de loop van het jaar 2024 in gebruik zijn genomen, wordt vanaf januari 2025 gestart met afschrijven.

Aan de geactiveerde investeringen is een rekenrente van 2,25% toegerekend. De rente wordt berekend over de boekwaarde per 1 januari en jaarlijks ten laste van de exploitatie gebracht. De hoogte van de interne rekenrente wordt bij begroting vastgesteld.

Lasten FLO-overgangsrecht
Op 1 januari 2006 is het Functioneel leeftijdsontslag (FLO) afgeschaft. Voor medewerkers die nog niet met FLO waren, maar wel onder deze regeling vielen, is landelijk het zogeheten FLO-overgangsrecht afgesproken. De kosten voor het FLO-overgangsrecht maken onderdeel uit van het gezamenlijke basistakenpakket. In de begroting van de VRU bevat een structurele post voor de lasten voor het FLO-overgangsrecht. Schommelingen in de begroting worden zoveel mogelijk

geëgaliseerd via de bestemmingsreserve FLO-overgangsrecht. Afwijkingen ten aanzien van de realisatie worden toegelicht in de jaarrekening.

Jaarlijks wordt de meerjarenraming voor de lasten voor het FLO-overgangsrecht herijkt. Hierbij wordt getoetst of de beschikbare middelen (in meerjarig perspectief) toereikend zijn. Als ontwikkelingen daar aanleiding toe geven, wordt de begroting (en de daarin opgenomen bijdrage voor het gezamenlijke basistakenpakket) bijgesteld, zodat de VRU te allen tijde aan haar verplichtingen kan (blijven) voldoen.

2 Overzicht van baten en lasten

2.1 Overzicht van baten en lasten naar categorie

Tabel 27 Overzicht baten en lasten naar categorie

Bedragen x € 1.000 Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Afwijking 2024	Saldo-neutrale afwijkingen	Afwijking na corr.
LASTEN					
Personele kosten	111.673	107.449	4.224	342	3.882
Kapitaallasten	8.361	8.269	92	92	-0
Materiële kosten	27.446	25.844	1.602	1.661	-59
Totaal lasten	**147.480**	**141.562**	**5.919**	**2.096**	**3.823**
BATEN					
Bijdrage en vergoedingen gemeenten	102.716	102.643	-73	-73	-
Rijksbijdrage	23.410	23.367	-43	-467	424
Overige baten	21.775	23.834	2.060	-981	3.041
Totaal baten	**147.901**	**149.844**	**1.943**	**-1.522**	**3.465**
Storting reserves	4.472	4.021	453	453	-
Onttrekking reserves	4.052	3.026	-1.026	-1.026	0
Totaal mutatie reserves	**-421**	**-994**	**-573**	**-573**	**0**
Resultaat	-	**7.288**	**7.288**	-	**7.288**

Het jaar 2024 sluit met een positief resultaat voor bestemming van € 7,3 miljoen (circa 5% van de begroting).

Een deel van de afwijkingen op de verschillende categorieën is technisch van aard en aan elkaar gerelateerd. Per saldo zorgen deze afwijkingen niet voor een resultaateffect. Deze saldo-neutrale afwijkingen zijn in tabel 1 in de samenvatting apart inzichtelijk gemaakt om vervolgens inzicht te geven in de gecorrigeerde afwijkingen die leiden tot het gerealiseerde rekeningresultaat.

Personele lasten

- CAO uitwerking: De lagere personele kosten worden voornamelijk veroorzaakt door een incidenteel voordeel op de salariskosten als gevolg van de uitwerking van de CAO 2024/2025 die op 28 juni 2024 formeel is vastgesteld. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van € 1,6 miljoen in 2024. Structureel is de opgenomen stelpost voor loonontwikkeling passend en leidt de uitwerking van de nieuwe cao voor veiligheidsregio's niet tot aanpassingen van de vastgestelde begroting VRU 2025.

- Vacatureruimte: Door vacatureruimte is er sprake van € 1,2 miljoen lagere salariskosten. Door de steeds krapper wordende arbeidsmarkt is het lastig om de juiste mensen te vinden en duurt het lang om vacatures ingevuld te krijgen. Daarom is het belangrijk dat de VRU een aantrekkelijke en onderscheidende organisatie is, waar talent wil werken.

- Versterking crisisbeheersing: Voor de versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement zijn extra gelden vanuit het Rijk beschikbaar gesteld middels een ophoging van de rijksbijdrage. De structurele inzet van de middelen voor versterking crisisbeheersing en informatiemanagement is verwerkt in de begroting 2024, maar de invulling daarvan is vertraagd. Dit leidde in 2024 tot een incidentele onderbesteding van € 0,3 miljoen. Daarnaast zijn de personele kosten voor (project)activiteiten voor de versterking van de crisisorganisatie € 0,2 miljoen lager dan begroot, omdat een deel van de in 2024 activiteiten doorloopt in 2025.

Rijksbijdrage

- De hogere (algemene) rijksbijdrage wordt veroorzaakt door de loon- en prijsbijstelling 2024 van de BDuR, die 25 juni 2024 is toegekend. Het structureel voordeel ten opzichte van de stelpost waar in de begroting 2024 rekening mee is gehouden bedraagt € 424K. Dit voordeel heeft een structureel karakter en wordt bij de actualisatie van de begroting 2025 verrekend met de gemeentelijke bijdrage.

Overige baten

- De hogere (overige) baten worden voornamelijk veroorzaakt door de hogere overheadvergoeding van € 2,3 miljoen voor werkzaamheden voor de crisisnoodopvang (CNO). Deze aanvullende vergoeding heeft betrekking op de indirecte kosten en overhead, zoals de leiding en coördinatie, inzet van beleid/adviescapaciteit en ondersteunende afdelingen binnen de VRU. Het betreft dus een vergoeding voor de inzet van de VRU organisatie voor deze tijdelijke niet-wettelijke taak. Daarnaast waren de opbrengsten uit detacheringen (€ 480K) hoger dan begroot.

2.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten naar categorie

2.2.1 Categorie L1 – Personele lasten

Tabel 28 Personele lasten

Bedragen x € 1.000

Nr.	Categorie L1 - Personele lasten	Afwijking	structureel/ incidenteel
1	Hogere kosten opvang ontheemden Oekraïne	-423	Saldoneutraal
2	Hogere kosten crisisnoodopvang	-107	Saldoneutraal
3	Hogere kosten Coördinatie Huisvesting Evacués	-44	Saldoneutraal
4	Lagere Projectkosten Meldkamer Midden Nederland	204	Saldoneutraal
5	Cao uitwerking	1.613	Incidenteel
6	Versterking crisisbeheersing	519	Incidenteel
7	Doorgeschoven activiteiten	737	Saldoneutraal
8	Lagere salariskosten door vacatureruimte en overige afwijkingen	1.724	Incidenteel
	Totaal categorie L1	**4.223**	

1 Hogere personele kosten opvang ontheemden Oekraïne (- € 423K): dit betreft voornamelijk hogere kosten voor inhuur. Tegenover de hogere lasten staat een hogere rijksbijdrage. Per saldo is geen sprake van een resultaateffect. (zie B2-1).

2 Hogere kosten crisisnoodopvang (CNO) (- € 107K): dit betreft voornamelijk hogere kosten eigen personeel, deze kosten worden vergoed door het COA. Per saldo is geen sprake van een resultaateffect. (zie B2-2).
3 Hogere kosten Coördinatie Huisvesting Evacués (- € 44K): dit betreft voornamelijk hogere kosten voor inhuur. Tegenover de hogere lasten staat een hogere rijksbijdrage. Per saldo is geen sprake van een resultaateffect. (zie B2-3).
4 Lagere projectkosten Meldkamer Midden-Nederland (€ 204K): Door een vertraging in het project, zijn er minder kosten gemaakt. Tegenover deze lagere kosten, staat een lagere onttrekking uit de reserve. Per saldo is geen sprake van een resultaat effect.
5 CAO uitwerking (€ 1.613K): dit is het gevolg van de uitwerking van de CAO 2024/2025 die op 28 juni 2024 formeel is vastgesteld.
6 Lagere kosten versterking crisisbeheersing (€ 519K): voor de versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement zijn extra gelden vanuit het Rijk beschikbaar gesteld middels een ophoging van de rijksbijdrage. De structurele inzet van de middelen voor versterking crisisbeheersing en informatiemanagement is verwerkt in de begroting 2024, maar de invulling daarvan is vertraagd. Dit leidde in 2024 tot een incidentele onderbesteding van € 338K. Daarnaast zijn de personele kosten voor (project)activiteiten voor de versterking van de crisisorganisatie € 181K lager dan begroot, omdat een deel van de in 2024 activiteiten doorloopt in 2025.
7 Lagere kosten bestemde middelen (€ 737K): in 2024 was in de begroting een aantal projecten, waarvan de dekking in verschillende reserves was opgenomen. In 2024 is minder uitgegeven en daartegenover staat een lagere onttrekking. Per saldo geen resultaateffect. (zie R1 en R2).
8 Lagere salariskosten door vacatureruimte en overige afwijkingen (€ 1.724K): dit betreft voornamelijk het saldo aan lagere salarislasten door vacatureruimte en hogere kosten voor vervangende inhuur. Een deel van de vacatures is lastig in te vullen, zodat vacatures langer open staan en meer inspanning nodig is om deze in te vullen.

2.2.2 Categorie L2 – Kapitaallasten

Tabel 29 Kapitaallasten

Nr.	Categorie L2 - Kapitaallasten	Afwijking	structureel/ incidenteel
1	Lagere kapitaallasten	92	Saldoneutraal
	Totaal categorie L2	**92**	
		-0	

1 Lagere kapitaallasten (€ 92K): de lagere kapitaallasten leiden tot een hogere dotatie aan de kapitaallastenreserve (zie R1-1). Per saldo leidt dit niet tot een resultaateffect.

2.2.3 Categorie L3 – Materiële lasten

Tabel 30 Materiële lasten

Bedragen x € 1.000

Nr.	Categorie L3 - Materiële lasten	Afwijking	structureel/ incidenteel
1	Lagere kosten opvang ontheemden Oekraïne	55	Saldoneutraal
2	Lagere kosten crisisnoodopvang	1.290	Saldoneutraal
3	Lagere kosten Projectkosten Meldkamer Midden Nederland	47	Saldoneutraal
4	Lagere kosten Coördinatie Huisvesting Evacués	12	Saldoneutraal
5	Lagere kosten beheerpakketten	73	Saldoneutraal
6	Uitgestelde activiteiten gedekt uit de reserve	184	Saldoneutraal
7	Saldo overige afwijkingen	-58	Structureel
	Totaal categorie L3	**1.603**	

1 Lagere materiële kosten opvang ontheemden Oekraïne (€ 55K): in de geactualiseerde begroting was rekening gehouden met hogere materiële kosten voor de opvang van Ontheemde Oekraïners dan uiteindelijk is gerealiseerd. De lagere kosten worden in de eindafrekening verrekend in de rijksbijdrage, waardoor per saldo geen sprake is van een resultaateffect. (zie B2-1).

2 Lagere kosten crisisnoodopvang (CNO) (€ 1.290K): in de geactualiseerde begroting was rekening gehouden met hogere materiële kosten voor de crisisnoodopvang dan uiteindelijk is gerealiseerd. Per saldo is geen sprake van een resultaateffect. (zie B2-2).

3 Lagere projectkosten Meldkamer Midden-Nederland (€ 47K): Door een vertraging in het project, zijn er minder kosten gemaakt. Tegenover deze lagere kosten, staat een lagere onttrekking uit de reserve. Per saldo is geen sprake van een resultaat effect. (zie L1-4 en B2-4)

4 Lagere kosten Coördinatie Huisvesting Evacués (€ 12K): dit betreft voornamelijk lagere kosten voor inhuur. Tegenover de lagere lasten staat een lagere rijksbijdrage. Per saldo is geen sprake van een resultaateffect. (zie B2-3).

5 Lagere kosten beheerpakketten (€ 73K): de gemeenten zijn verantwoordelijk voor de brandweerposten en stellen deze om niet ter beschikking aan de veiligheidsregio. Gemeenten kunnen via het individueel gemeentelijk pluspakket beheertaken door de VRU laten uitvoeren en betalen daarvoor een kostendekkende vergoeding. De lagere kosten in 2024 zijn verrekend met een lagere vergoeding voor het individueel pluspakket. Per saldo is geen sprake van een resultaateffect. (Zie B1-1).

6 Lagere kosten bestemde middelen (€ 184K): in 2024 was in de begroting een aantal projecten, waarvan de dekking in verschillende reserves was opgenomen. In 2024 is minder uitgegeven en daartegenover staat een lagere onttrekking. Per saldo geen resultaateffect. (zie R21, R2-2 en R2-3).

2.2.4 Categorie B1 – Bijdragen en vergoedingen gemeenten

Tabel 31 Bijdragen en vergoedingen gemeenten

Bedragen x € 1.000

Nr.	Categorie B1 - Bijdragen en vergoedingen gemeenten	Afwijking	structureel/ incidenteel
1	Lagere vergoeding beheerpakketten	-73	Saldoneutraal
	Totaal categorie B1	**-73**	

1 Lagere vergoeding beheerpakketten (- € 73K): dit betreft de verrekening van de lagere huisvestingskosten (zie L3-5).

2.2.5 Categorie B2 – Rijksbijdrage

Tabel 32 Rijksbijdrage

Nr.	Categorie B2 - Rijksbijdrage	Afwijking	structureel/ incidenteel
1	Hogere vergoeding rijksbijdragen voor ontheemden Oekraïne	368	Saldoneutraal
2	Hogere vergoeding BDUR - loon- en prijsbijstelling	424	Structureel
3	Hogere vergoeding Coördinatie Huisvesting Evacués	33	Saldoneutraal
4	Lagere vergoeding rijksbijdrage voor kernbezetting crisistaken	-868	Saldoneutraal
	Totaal categorie B2	**-43**	

1 Hogere vergoeding rijksbijdragen voor Ontheemden Oekraïne (€ 368K): dit betreft het saldo van de eindafrekening met betrekking tot de opvang van ontheemde Oekraïners. Tegenover deze hogere opbrengsten staan per saldo ook hogere kosten (zie L1-1 en L3-1). Per saldo is geen sprake van een resultaateffect.
2 Hogere vergoeding BDuR (€ 424K): de hogere rijksbijdrage is het gevolg van een hogere toekenning van de loon- en prijsaanpassing voor 2024 ten opzichte van het bedrag waar in de begroting rekening mee is gehouden.
3 Hogere vergoeding Coördinatie Huisvesting Evacués (€ 33K): dit betreft het saldo van de jaarkosten voor de Coördinatie Huisvesting Evacués. Tegenover deze hogere vergoeding staan hogere kosten (zie L1-3 en L3-4). Per saldo is geen sprake van een resultaateffect.
4 Lagere vergoeding rijksbijdragen voor kernbezetting crisistaken (- € 868): dit betreft een eenmalige rijksbijdrage die in het kader van SISA niet in 2024 verantwoord wordt, maar wordt doorgeschoven naar 2025. Tegenover deze lagere opbrengst staat ook een lagere storting in de bestemmingsreserve 'Incidentele crisistaken' (zie R1-4). Per saldo is geen sprake van een resultaateffect.

2.2.6 Categorie B3 – Overige baten

Tabel 33 Overige baten

Bedragen x € 1.000

Nr.	Categorie B3 - Overige baten	Afwijking	structureel/ incidenteel
1	Boekwinst verkoop activa	391	Saldoneutraal
2	Lagere vergoeding crisisnoodvang	-1.183	Saldoneutraal
3	Overheadvergoeding crisisnoodopvang	2.345	Incidenteel
4	Lagere vergoeding Projectkosten Meldkamer Midden Nederland	-190	Saldoneutraal
5	Saldo overige afwijkingen	697	Incidenteel
	Totaal categorie B3	**2.060**	

1 Boekwinst verkoop activa (€ 391K): dit betreft de gerealiseerde boekwinst op de verkocht activa die conform het activabeleid wordt gedoteerd aan de egalisatieserve kapitaallasten (zie R1-1). Per saldo leidt dit niet tot een resultaateffect.
2 Lagere vergoeding crisisnoodopvang (€ 1.183K): dit betreft een lagere vergoeding dan begroot, tegenover deze lagere vergoeding, staan lagere kosten. Per saldo geen sprake van een resultaat. (zie L1-2 en L3-2).
3 Overheadvergoeding crisisnoodopvang (€ 2.345K): er is meer overheadvergoeding ontvangen dan in de begroting opgenomen, dit betreft voornamelijk vergoeding voor eigen personeel.

4 Lagere vergoeding Meldkamer Midden Nederland (€ 190K): wegens vertraging en activiteiten niet uit te besteden, maar met inhuur uit te voeren, zijn de projectenkosten in 2024 lager dan begroot. De gemaakte kosten worden middels een verdeelsleutel doorberekend aan de samenwerkende Veiligheidsregio's. Tegenover deze lagere kosten staan lagere opbrengsten. Per saldo leidt dit niet tot een resultaateffect (L3-3 en R2-4).
5 Saldo overige afwijkingen (€ 697K): dit betreffen hogere opbrengsten detacheringen € 480K en hogere overige opbrengsten € 217K.

2.2.7 Categorie R1 – Storting reserves

Tabel 34 Storting reserves

Bedragen x € 1.000

Nr.	Categorie R1 - Storting reserves	Afwijking	structureel/ incidenteel
1	Hogere dotatie kapitaallastenreserve	-483	Saldoneutraal
2	Lagere dotatie reserve FLO-overgangsrecht	59	Saldoneutraal
3	Lagere dotatie reserve 2e loopbaan	7	Saldoneutraal
4	Lagere dotatie reserve incidentele crisistaken	868	Saldoneutraal
	Totaal categorie R1	**453**	

1 Hogere dotatie kapitaallastenreserve (- € 483K): conform het activabeleid wordt de gerealiseerde boekwinst (zie B3-1) op verkochte activa gedoteerd aan de egalisatieserve kapitaallasten (-391K). De overige afwijking (€ -92K) betreft de dotatie van het positieve saldo van de lagere kapitaallasten. Per saldo leidt dit niet tot een resultaateffect.
2 Lagere dotatie reserve FLO-overgangsrecht (€ 59K): dit betreft de dotatie van het saldo van de lagere lasten FLO (zie L1-7 en L3-6).
3 lagere dotatie reserve 2e loopbaan (€ 7K): dit betreft de dotatie van het saldo van de lagere lasten FLO (zie L1-7 en L3-6).
4 Lagere dotatie reserve incidentele crisistaken (€ 868): de kosten voor dekking van de kernbezetting zijn doorgeschoven naar 2025. Tegenover deze lagere dotatie staat ook een lagere rijksbijdrage (zie B2-4). Per saldo is geen sprake van een resultaateffect.

2.2.8 Categorie R2 – Onttrekking reserves

Tabel 35 Onttrekking reserves

Bedragen x € 1.000

Nr.	Categorie R2 - Onttrekking reserves	Afwijking	structureel/ incidenteel
1	Lagere onttrekking ontwikkel- en egalisatiereserve	-890	Saldoneutraal
2	Lagere onttrekking reserve 2e loopbaan	-11	Saldoneutraal
3	Lagere onttrekking kapitaallastenreserve	-63	Saldoneutraal
4	Lagere onttrekking bestemmingsreserve meldkamer	-61	Saldoneutraal
	Totaal categorie R2	**-1.026**	

1 Lagere onttrekking ontwikkel- en egalisatiereserve (- € 890k): de lagere onttrekking betreft doorgeschoven activiteiten (zie L1-7, L3-6 en L3-7).
2 Lagere onttrekking reserve 2e loopbaan (- € 11k): dit betreft de dotatie van het saldo van de lagere lasten 2^{e} loopbaan (zie L1-7 en L3-6).
3 Lagere onttrekking kapitaallastenreserve (- € 63k): dit betreft doorgeschoven activiteiten (zie L1-7 en L3-6).

4 Lagere onttrekking bestemmingsreserve meldkamer (- € 61k): dit betreft een lagere onttrekking van het saldo van de projectkosten (zie L3-3 en B3-4).

2.3 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2024

Tabel 36 Overzicht baten en lasten

Bedragen in € 1.000	Actualisatie 2024			Realisatie 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Overzicht van baten en lasten						
Veiligheidsregio Utrecht	116.637	147.666	31.030	112.481	149.549	37.068
Overhead	30.843	234	-30.609	29.080	295	-28.786
Saldo van baten en lasten	**147.480**	**147.901**	**421**	**141.562**	**149.844**	**8.282**
Mutaties in reserve	**Dotatie**	**Onttrekking**	**Saldo**	**Dotatie**	**Onttrekking**	**Saldo**
Veiligheidsregio Utrecht	3.443	2.406	-1.038	2.992	1.747	-1.245
Overhead	1.029	1.646	617	1.029	1.280	251
Saldo mutaties in reserve	**4.472**	**4.052**	**-421**	**4.021**	**3.026**	**-994**
Totaal	**151.952**	**151.952**	-	**145.582**	**152.870**	**7.288**

3 Balans

3.1 Balans ultimo boekjaar

Tabel 37 Balans per 31 december

Bedragen x € 1.000		
Activa	**31-12-23**	**31-12-24**
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	65.356	66.790
Financiële vaste activa	90	14
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	21.545	18.896
Liquide middelen	421	410
Overlopende activa	6.125	19.598
Totaal activa	**93.537**	**105.708**
Recht bestaat op verliescompensatie Wet op de Vennootschapsbelasting	nihil	nihil

Bedragen x € 1.000		
Passiva	**31-12-23**	**31-12-24**
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	28.319	34.600
Voorzieningen	467	622
Langlopende schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar	49.831	55.858
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	4.733	4.190
Overlopende passiva	10.187	10.438
Totaal passiva	**93.537**	**105.708**
Bedrag aan borgstellingen of garantstellingen aan natuurlijke en rechtspersonen opgenomen	nihil	nihil

3.2 Toelichting op de balans

3.2.1 Materiële vaste activa

De VRU heeft uitsluitend investeringen met een economisch nut. De volgende tabel geeft het verloop van de boekwaarde van de materiële vaste activa weer.

Tabel 38 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-23	Investeringen 2024	Overgebracht naar activa	Desinvestering 2024	Afschrijvingen 2024	Boekwaarde 31-12-24
Gronden en terreinen	128	-	-		-	128
Bedrijfsgebouwen	3.271	143	-	-	184	3.229
Machines, apparaten en installaties	4.799	1.515	-	-	971	5.343
Vervoermiddelen	42.578	4.085	-	78	3.698	42.887
Overige materiële vaste activa	10.721	4.389	-	-	2.012	13.098
Activa in uitvoering	3.860	-	-1.755	-	-	2.105
Totaal	**65.357**	**10.132**	**-1.755**	**78**	**6.865**	**66.792**

De volgende tabel geeft inzicht in de gerealiseerde investeringen € 10.132K ten opzichte van de geactualiseerde begroting € 16.253K.

Tabel 39 Investeringen

Bedragen x € 1.000 Materiële vaste activa	Begroting 2024	Investering 2024	Verschil
Gronden en terreinen	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	305	143	162
Machines, apparaten en installaties	4.366	1.515	2.851
Vervoermiddelen	4.607	4.085	522
Overige materiële vaste activa	6.975	4.389	2.586
Totaal	**16.253**	**10.132**	**6.121**

Het verschil tussen de begroting en de gerealiseerde investeringen wordt voor het grootste deel veroorzaakt door het doorschuiven van (het gereedkomen van) de investeringen. Ten aanzien van deze investeringen is al wel een deel uitgegeven (activa in uitvoering ultimo 2024 bedraagt € 2.105K).

3.2.2 Financiële vaste activa

Tabel 40 Financiële vaste activa

Bedragen x € 1.000 Financiële vaste activa	31-12-23	Toename	Afname	31-12-24
Leningen aan personeel u/g	90	-	76	14
Totaal	**90**	-	**76**	**14**

De financiële vaste activa betreft voor de regionalisering verstrekte hypotheken aan personeelsleden die toen in dienst waren van de gemeente. Er worden door de veiligheidsregio geen nieuwe leningen verstrekt. In 2024 werd €3k aan rente ontvangen

3.2.3 Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

In de volgende tabel is een nadere specificatie opgenomen van de uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder.

Tabel 41 Uitzettingen korter dan één jaar

Bedragen x € 1.000 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	31-12-23	31-12-24
Uitzetting in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	20.068	16.047
Vorderingen op openbare lichamen	1.135	2.461
Overige vorderingen	385	388
Voorziening wegens mogelijke oninbaarheid	-43	-
Totaal	**21.546**	**18.896**

De uitzetting in ’s Rijksschatkist is lager dan ultimo 2023 doordat in 2024 een langlopende lening is afgesloten voor de financiering van investeringen.

De Regeling schatkistbankieren decentrale overheden geeft de VRU de mogelijkheid om een percentage van het begrotingstotaal aan geldmiddelen buiten ’s Rijksschatkist aan te houden. De volgende tabel toont dat de VRU aan deze bepaling heeft voldaan in 2024.

Tabel 42 Regeling schatkistbankieren

Bedragen x € 1.000				
Regeling schatkistbankieren	**1e kwartaal**	**2e kwartaal**	**3e kwartaal**	**4e kwartaal**
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	284	281	278	274
Drempelbedrag	2.890	2.890	2.890	2.890
Ruimte onder drempelbedrag	***2.606***	***2.609***	***2.612***	***2.616***
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

3.2.4 Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen betreft uitsluitend het saldo van de rekening-courant verhouding met de BNG Bank. Deze middelen staan ter vrije beschikking van de VRU.

Tabel 43 Liquide middelen

Bedragen x € 1.000		
Liquide middelen	**31-12-23**	**31-12-24**
Banksaldi	421	410
Totaal	**421**	**410**

3.2.5 Overlopende activa

Tabel 44 Overlopende activa

Bedragen x € 1.000		
Overlopende activa	**31-12-23**	**31-12-24**
Vooruitbetaalde bedragen	7	763
Nog te ontvangen GGD	290	290
Nog te ontvangen Provincie Utrecht	-	368
Nog te ontvangen bedragen	677	278
Nog te ontvangen BTW	-	412
Nog te ontvangen bedragen COA	5.151	7.758
Nog te ontvangen van het Rijk	-	9.728
Totaal	**6.125**	**19.598**

De nog te ontvangen bedragen van de GGD en het Rijk hebben te maken met de opvang Ontheemden Oekraïne 2022 en 2023, de nog te ontvangen bedragen Provincie betreft de vordering voor opvang Ontheemde Oekraïne 2024. De nog te ontvangen bedragen CAO hebben betrekking op de voorgeschoten kosten voor de opgang vluchtelingen. Deze kosten worden vergoed door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers. De nog te ontvangen bedragen, bestaan voornamelijk uit renteopbrengsten en projectkosten Meldkamer die worden vergoed door VR Flevoland en VR Gooi & Vechtstreek.

3.2.6 Eigen vermogen

Tabel 45 Eigen vermogen

Bedragen x € 1.000

Eigen vermogen	31-12-2023	Resultaat	Storting	Onttrekking	31-12-2024
Bedrijfsvoeringsreserve	1.409	-	-	-	1.409
Algemene reserve	***1.409***	-	-	-	***1.409***
Egalisatiereserve kapitaallasten	17.904	-	3.369	604	20.669
Egalisatiereserve FLO-overgangsrecht	1.077	-	107	-	1.185
Egalisatiereserve tweede loopbaan	1.187	-	177	46	1.318
Ontwikkel- en egalisatiereserve	1.149	2.508	-	1.679	1.978
Bestemmingsreserve meldkamer	1.053	-	-	666	387
Bestemmingsreserve omgevingswet	30	-	-	30	-
Bestemmingsreserve incidentele crisistaken	-	-	368	-	368
Bestemmingsreserves	***22.400***	***2.508***	***4.890***	***3.025***	***25.904***
Gerealiseerd resultaat 2023	4.510	-4.510	-	-	-
Gerealiseerd resultaat 2024	-	-	7.288	-	7.288
Totaal	**28.319**	**-2.002**	**11.309**	**3.025**	**34.600**

Hierna worden de mutaties per reserve toegelicht. De bestemming van het rekeningresultaat over 2024 is verwerkt conform het besluit van het algemeen bestuur.

Bedrijfsvoeringreserve
Door het aanhouden van een reserve is de VRU in staat om een deel van de risico's op te vangen, zonder dat dit direct afgewenteld hoeft te worden op de gemeenten. De schommelingen die optreden worden opgevangen met deze reserve. De omvang van de bedrijfsvoeringreserve (weerstandvermogen) is minimaal gelijk aan de op basis benodigde weerstandscapaciteit (zie paragraaf 10.2 van het jaarverslag). De bedrijfsvoeringreserve valt met 1,2% van het begrotingsvolume binnen de afgesproken bandbreedte (1% - 2%).

Egalisatiereserve kapitaallasten
Via het meerjarig investeringsplan wordt gestuurd op een meerjarig evenwicht tussen de begrote en gerealiseerde kapitaallasten (afschrijving en rente). Om de kosten van afschrijving en rente over de jaren te egaliseren wordt gebruik gemaakt van een egalisatiereserve. Tekorten op de kapitaallasten worden aan deze reserve onttrokken. Overschotten worden aan deze reserve gedoteerd. Boekwinst (opbrengst activa) of –verlies (versnelde afschrijving) bij afstoten van activa wordt ten gunste of ten laste van de exploitatie gebracht en vervolgens via een dotatie/onttrekking gemuteerd in de reserve egalisatie kapitaallasten.

Egalisatiereserve lasten FLO-overgangsrecht
De reserve 'lasten FLO-overgangsrecht' wordt ingezet om de kosten voor het FLO-overgangsrecht meerjarig te kunnen egaliseren. Hiermee wordt een (structurele of incidentele) stijging van de gemeentelijke bijdrage voorkomen en ontstaat een beperkte buffer om fluctuaties die het gevolg zijn van de afspraken in het FLO-overgangsrecht in meerjarig perspectief op te vangen.

Egalisatiereserve tweede loopbaan
Vanwege het wegvallen van het FLO voor repressief brandweerpersoneel is tweede loopbaanbeleid geïntroduceerd. Om hieraan uitvoering te kunnen gaan geven, is de egalisatiereserve tweede loopbaan gevormd. Jaarlijks wordt een storting gedaan om de kosten voor onder andere om-/bijscholing en vervanging te dekken. In 2024 is hierin een bedrag gestort

van € 177K. De werkelijke kosten voor tweede loopbaanbeleid fluctueren en worden jaarlijks aan deze reserve onttrokken.

Ontwikkel- en egalisatiereserve
Het doel van de ontwikkel- en egalisatiereserve is het vermijden van incidentele verhogingen of teruggaven van de gemeentelijke bijdragen. Dit leidt tot financiële stabiliteit in de begroting van de VRU en de bijdrage van de gemeenten. De middelen uit de reserve zijn bestemd voor:

- Het mogelijk maken van incidentele/projectmatige (beleids)activiteiten om de beleidsdoelstellingen uit het beleidsplan of structurele efficiencyvoordelen te realiseren;
- Het dekken van incidentele kosten die voortvloeien uit exogene factoren.

Bestemmingsreserve meldkamer
De Meldkamer Midden-Nederland zal in 2025 in gebruik genomen worden. Middels deze reserve worden de door het rijk en de Nationale Politie toegekende middelen ingezet als dekking voor de project- en frictiekosten.

Bestemmingsreserve Omgevingswet
De kosten voor de invoering van de omgevingswet worden uit deze reserve onttrokken. Door de invoering van de omgevingswet per 2024 is in 2024 het gehele bedrag van € 30K onttrokken.

Bestemmingreserve incidentele crisistaken
Het doel van de bestemmingsreserve is het in stand houden van een kernbezetting, om de onvoorspelbaarheid en flexibiliteit van crises te waarborgen. Deze kernbezetting zorgt ervoor dat waardevolle kennis, vaardigheden en ervaring die de afgelopen jaren binnen de VRU zijn opgebouwd, behouden blijven. De rijksfinanciering voor deze kernbezetting is beschikbaar voor een periode van vijf jaar (2025 t/m 2029). Hiervoor hebben we in 2024 een eenmalige bijdrage van € 0,4 miljoen ontvangen.

3.2.7 Voorzieningen

Tabel 46 Voorzieningen

Bedragen x € 1.000 Voorzieningen	31-12-23	Toevoeging	Onttrekking	31-12-24
Voorziening verlofsparen	211	221	34	398
Voorziening regeling vervroegd uittreden	255	28	59	224*
Totaal	**466**	**249**	**93**	**622**

In 2024 zijn er op basis van de regeling verlofsparen bovenwettelijk verlofuren opgenomen en gespaard. De financiële waarde van de gespaarde verlofuren zijn toegevoegd – en de opgenomen verlofuren zijn onttrokken aan de voorziening. Het financiële effect is per saldo € 187k.

In 2023 is een tijdelijke regeling voor vervroegd uittreden opgenomen in de CAO. Medewerkers die gebruik maken van deze regeling ontvangen een maandelijks bedrag tot zij de AOW-leeftijd bereiken. Een aantal medewerkers maakt gebruik van deze regeling. De hieruit voortvloeiden verplichting voor 2025 en verder bedraagt € 224k. Hiervoor is geen (structureel) budget opgenomen in de begroting. * € 192k is heeft een kortlopend karakter en zal in 2025 worden uitgekeerd.

3.2.8 Vaste schulden met een rente typische looptijd langer dan 1 jaar

Tabel 47 Vaste schulden langer dan één jaar

Bedragen x € 1.000					
Langlopende schulden	**Rente 2023**	**31-12-23**	**Nieuwe lening**	**Aflossing**	**31-12-24**
Gemeente Amersfoort	16	331	-	56	275
BNG Bank	976	19.200	10.000	2.067	27.133
NWB Bank	221	30.300	-	1.850	28.450
Totaal	**1.214**	**49.831**	**10.000**	**3.973**	**55.858**

De langlopende schulden worden hoofdzakelijk gebruikt voor de financiering van de vaste activa. In 2023 is 1 nieuwe lening afgesloten, een langlopende lening waarvoor in 2024 het geld is ontvangen.

3.2.9 Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden met een rente typische periode korter dan 1 jaar, bestaat uitsluitend uit het crediteurensaldo.

Tabel 48 Vlottende schulden korter dan één jaar

Bedragen x € 1.000		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	**31-12-23**	**31-12-24**
Crediteuren	4.733	4.190
Totaal	**4.733**	**4.190**

3.2.10 Overlopende passiva

Tabel 49 Overlopende passiva

Bedragen x € 1.000		
Overlopende passiva	**31-12-23**	**31-12-24**
Belastingen en premies inzake salarissen	5.960	4.797
Nog te betalen bedragen	3.592	4.159
Nog te ontvangen facturen	-	177
Te betalen aan het rijk	65	977
Vennootschapsbelasting	16	16
Nog te betalen personele lasten	106	-
Nog af te dragen BTW	180	-
Te betalen aan gemeenten	178	-
Overige overlopende passiva	91	113
Overige schulden	***10.188***	***10.239***
Vooruitontvangen subsidie	-	199
Vooruit ontvangen bedragen	-	***199***
Totaal	**10.188**	**10.438**

Te betalen aan het Rijk

Onder deze post is voor een totaalbedrag van € 110K de afrekening van de bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne opgenomen 2022 en 2023 en de afrekening van Coördinatie Huisvesting Evacués opgenomen. Tevens is hier een bedrag van € 868K opgenomen met betrekking tot een eenmalige rijksbijdrage voor de kernbezetting voor crisistaken, die in het kader van SISA niet in 2024 verantwoord wordt, maar wordt doorgeschoven naar 2025.

Nog te betalen bedragen
Deze post bestaat voornamelijk uit de nog te betalen vrijwilligersvergoedingen van de maanden november en december 2024.

Tabel 50 Specificatie vorderingen en schulden specifieke uitkeringen

Bedragen x € 1.000 Afrekening specifieke bijdrage	Overlopende activa	Overlopende passiva
Coördinatie Huisvesting Evacués		
Te betalen aan het Rijk	-	44
Totaal huisvesting Evacués	-	***44***
Eerste opvang ontheemden Oekraïne		
Te ontvangen GGD	290	
Te ontvangen van de Provincie	368	
Te betalen aan Provincie Utrecht		21
Te betalen aan het Rijk 2022-2023 en 2024		934
Totaal eerste opvang	***659***	***955***
Totaal	**659**	**999**

3.3 Waarborg en garanties

In 2021 is een bankgarantie verstrekt van € 56K met betrekking tot de huur van de nieuwe ademluchtbescherming-werkplaats in Houten. De bankgarantie loopt tot en met 2037.

3.4 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Tabel 51 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Bedragen x € 1.000 Niet in de balans opgenomen verplichtingen	<1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
Huur hoofdkantoor Utrecht	255	-	-	255
Huur ademluchtwerkplaats Houten	229	1.110	1.778	3.116
Huurverplichtingen	***484***	***1.110***	***1.778***	***3.371***
Helmen	33	-	-	33
Schuimblusvoertuig	961	-	-	961
Persoonlijke duikuitrusting	351	-	-	351
Haakarmvoertuig	352	-	-	352
PM voertuig	2.613	-	-	2.613
Revisie adembescherming	435	-	-	435
Waterwage	10	-	-	10
Transportcontainer	34	-	-	34
Verplichtingen investeringen	***4.789***	-	-	***4.789***
Totaal	**5.273**	**1.110**	**1.778**	**8.160**

Huurverplichtingen
Ons hoofdkantoor aan de Archimedeslaan in Utrecht is contractueel tot juli 2025 gevestigd in het Huis van de Provincie te Utrecht. De jaarlijkse huur- en servicekosten bedragen € 604k (prijspeil 2024). Vanaf medio 2022 wordt voor 15 jaar een pand in Houten gehuurd waarin de adembeschermingswerkplaats wordt gevestigd. De huur bedraagt € 229K per jaar (prijspeil 2024).

Verplichtingen investeringen
In het overzicht zijn grote investeringen opgenomen die reeds zijn besteld, maar waarvan de levering nog moet plaatsvinden.

Niet opgenomen verlofdagen
Ten aanzien van de verlofdagen zijn uitsluitend de feitelijke jaarlasten in de rekening opgenomen. Ultimo 2024 is een totaal openstaand verlofsaldo van 81.989 uur aanwezig, dit is gemiddeld 120,7 uur per FTE. Eind 2023 was het totaal openstaand verlofsaldo 77.003 uur, dit is gemiddeld 118,8 uur per FTE.

3.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de jaarrekening 2024.

4 Wet normering topinkomens (WNT)

4.1 Bezoldiging topfunctionarissen 2024

Tabel 52 Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1	
Gegevens 2024	**J.R. Donker**
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling	01/1 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	179.233
Beloningen betaalbaar op termijn	13.699
Totaal beloning	**192.932**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**233.000**
Totaal bezoldiging 2024	**192.932**
Gegevens 2023	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor 2023 in fte	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	174.200
Beloningen betaalbaar op termijn	13.226
Totaal bezoldiging 2023	**187.426**

4.2 Onbezoldigde topfunctionarissen

Tabel 53 Toezichthoudende topfunctionarissen

Gemeente	Naam topfunctionaris	Functie	Duur dienstverband in 2024
Amersfoort	L.M.M. (Lucas) Bolsius	Plaatsvervangend voorzitter algemeen bestuur; Plaatsvervangend voorzitter dagelijks bestuur	1/1 tot en met 31/12
Baarn	M.A. (Mark) Röell	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Bunnik	R. (Ruud) van Bennekom	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Bunschoten	M. (Melis) van de Groep B. (Bort) Koelewijn (waarnemend)	Lid algemeen bestuur Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 1/9 2/9 tot en met 31/12
De Bilt	S.C.C.M. (Sjoerd) Potters M. (Marcel) Fränzel (waarnemend)	Lid algemeen bestuur; Lid dagelijks bestuur Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 2/10 14/10 tot en met 31/12
De Ronde Venen	M. (Maarten) Divendal	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Eemnes	R. (Roland) van Benthem	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Houten	G.P. (Gilbert) Isabella	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
IJsselstein	P.J.M. (Patrick) van Domburg	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Leusden	G.J. (Gerolf) Bouwmeester	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Lopik	L. (Laurens) de Graaf	Lid algemeen bestuur; Lid dagelijks bestuur	1/1 tot en met 31/12
Montfoort	P.J. (Petra) van Hartskamp-de Jong	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Nieuwegein	F.Th.J.M. (Frans) Backhuijs	Lid algemeen bestuur; Lid dagelijks bestuur	1/1 tot en met 3/6
	M.J.T.G. (Marijke) van Beukering-Huijbregts	Lid algemeen bestuur; Lid dagelijks bestuur	1/1 tot en met 31/12
Oudewater	D.C. (Danny) de Vries	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Renswoude	P. (Petra) Doornenbal-van der Vlist	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Rhenen	H. (Hans) van der Pas C.A.. (Corry) van Rhee-Pud Ammerveld (waarnemend) G.A. (Géran) Kaai	Lid algemeen bestuur Lid algemeen bestuur Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 11/2 12/2 tot en met 20/11 21/11 tot en met 31/12
Soest	R.T. (Rob) Metz	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Stichtse Vecht	A.J.H.T.H. (Ap) Reinders	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Utrecht	S.A.M. (Sharon) Dijksma	Voorzitter algemeen bestuur; Voorzitter dagelijks bestuur	1/1 tot en met 31/12
Utrechtse Heuvelrug	F. (Frits) Naafs	Lid algemeen bestuur; Lid dagelijks bestuur	1/1 tot en met 31/12
Veenendaal	K.J.G. (Gert-Jan) Kats	Lid algemeen bestuur; Lid dagelijks bestuur	1/1 tot en met 31/12 3/7 tot en met 31/12
Vijfheerenlanden	S. (Sjors) Fröhlich	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Wijk bij Duurstede	I.P. (Iris) Meerts	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Woerden	V.J.H. (Victor) Molkenboer	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Woudenberg	M. (Magda) Jansen - van Harten	Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 31/12
Zeist	J.J.L.M. (Koos) Janssen J. (Joyce) Langenacker	Lid algemeen bestuur Lid algemeen bestuur	1/1 tot en met 30/1 31/1 tot en met 31/12

5 Single informatie Single Audit (SISA)

Figuur 9 Single Information Single Audit

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	**A2**	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01*					
			€ 13.901.533					
VRO	**J120**	**Opdrachtverlening VRU/UHE Pilot Coördinatie Huisvesting Evacués**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J120/01*					
			€ 237.337					
AenM	**M18**	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's** Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M18/01*	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M18/02*	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) *Aard controle R* *Indicator: M18/03*			
			1 Meerkosten coördinerende gemeente					
			2 Hotels/centra					
			3 Overige specifieke meerkosten					
			4 Overige Meerkosten	€ 0	€ 23.697.389			
			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M18/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M18/05*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M18/06*			
			1 € 0	Ja				
AenM	**M29B**	**Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionale openbare lichamen (SiSa tussen medeoverheden)** SiSa tussen medeoverheden	Naam regionaal openbaar lichaam, provincie of gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/01*	Naam kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/02*	Besteding per kostensoort (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M29B/03*			
			1	Meerkosten regie				
			2	Meerkosten coördinatie van de spreiding van ontheemden				
			3	Meerkosten communicatie				
			4	Meerkosten zorgkosten				
			5 050588 Veiligheidsregio Utrecht	Meerkosten materiele uitgaven	€ 9.228.048			
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/05*				
			Nee					

6 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 24 maart 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1,47 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van november 2024.

Conclusie
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

7 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlage 1 – Gemeentelijke bijdragen en vergoedingen

Tabel 54 Gemeentelijke bijdragen en vergoedingen 2024

Bedragen x € 1.000 Gemeente	Begroot GBTP 2024	Begroot IGPP 2024	Totaal begroot	Totaal realisatie	Afwijking
Amersfoort	11.246	451	11.698	11.684	14
Baarn	1.888	31	1.919	1.917	2
Bunnik	1.115	-	1.115	1.115	-
Bunschoten	1.321	23	1.343	1.343	-
De Bilt	3.218	-	3.218	3.218	-
De Ronde Venen	3.146	-	3.146	3.146	-
Eemnes	672	19	692	692	-
Houten	2.823	62	2.885	2.885	-
IJsselstein	1.995	17	2.012	2.012	-
Leusden	1.997	85	2.082	2.064	18
Lopik	932	-	932	932	-
Montfoort	937	-	937	937	-
Nieuwegein	4.203	-	4.203	4.203	-
Oudewater	698	23	721	730	-9
Renswoude	393	-	393	393	-
Rhenen	1.355	-	1.355	1.355	-
Soest	3.215	63	3.278	3.278	-
Stichtse Vecht	4.673	128	4.801	4.750	51
Utrecht	31.866	964	32.830	32.863	-33
Utrechtse Heuvelrug	3.742	103	3.845	3.845	-
Veenendaal	3.710	75	3.786	3.786	-
Vijfheerenlanden	3.932	167	4.099	4.103	-5
Wijk bij Duurstede	1.709	11	1.720	1.720	-
Woerden	3.556	215	3.770	3.742	28
Woudenberg	866	-	866	866	-
Zeist	4.717	353	5.070	5.064	6
Totaal	**99.926**	**2.789**	**102.716**	**102.643**	**72**

De afwijkingen hebben uitsluitend betrekking op de vergoedingen voor het individueel gemeentelijk pluspakket (zie paragraaf 2.2.4 van de jaarrekening).

Bijlage 2 – Teruggave resultaat 2024 per gemeente

Bedragen x € 1.000 Gemeente	Begroot GBTP 2024	Voorstel teruggave resultaat 2024
Amersfoort	11.246	536
Baarn	1.888	90
Bunnik	1.115	53
Bunschoten	1.321	63
De Bilt	3.218	153
De Ronde Venen	3.146	150
Eemnes	672	32
Houten	2.823	135
IJsselstein	1.995	95
Leusden	1.997	95
Lopik	932	44
Montfoort	937	45
Nieuwegein	4.203	200
Oudewater	698	33
Renswoude	393	19
Rhenen	1.355	65
Soest	3.215	153
Stichtse Vecht	4.673	223
Utrecht	31.866	1.519
Utrechtse Heuvelrug	3.742	178
Veenendaal	3.710	177
Vijfheerenlanden	3.932	187
Wijk bij Duurstede	1.709	81
Woerden	3.556	170
Woudenberg	866	41
Zeist	4.717	225
Totaal	**99.926**	**4.764**

Bijlage 3 – Gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Tabel 55 Overzicht taakvelden realisatie

Bedragen x € 1.000		Realisatie 2024		
Taakvelden gemeenten		**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
0.	**Bestuur en ondersteuning**			
0.1	Bestuur	226	-	-226
0.4	Overhead	29.081	295	-28.786
0.5	Treasury	-189	838	1.027
0.8	Overige baten en lasten	182	-	-182
0.9	Vennootschapsbelasting	-0	-	0
0.10	Mutaties reserves	4.021	3.026	-994
1.	**Veiligheid**			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	109.861	148.687	38.826
8.	**Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing**			
8.3	Wonen en bouwen	2.401	25	-2.375
	Totaal	**145.582**	**152.870**	**7.288**

Tabel 56 Overzicht taakvelden begroting 2024

Bedragen in € 1.000		Actualisatie 2024		
Taakvelden gemeenten		**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
0.	**Bestuur en ondersteuning**			
0.1	Bestuur	240	-	-240
0.4	Overhead	30.834	234	-30.599
0.5	Treasury	-0	842	842
0.8	Overige baten en lasten	584	-	-584
0.9	Vennootschapsbelasting	10	-	-10
0.10	Mutaties reserves	4.472	4.052	-421
1.	**Veiligheid**			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	113.372	146.799	33.428
8.	**Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing**			
8.3	Wonen en bouwen	2.442	25	-2.417
	Totaal	**151.952**	**151.952**	**-0**

Colofon

Dit is een uitgave van
Veiligheidsregio Utrecht

31 maart 2025

Veiligheidsregio Utrecht

vru.nl

Ontwerpbegroting VRU 2026

& geactualiseerde begroting 2025

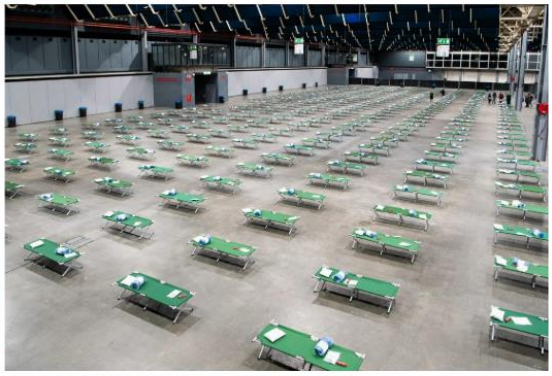
Algemeen bestuur (versie 15 april 2025)

Veiligheidsregio Utrecht

vru.nl

Inhoudsopgave

1	**Leeswijzer**	**5**
1.1	Opbouw begroting	5
1.2	Proces begroting	5
1.2.1	Kadernota VRU 2026	5
1.2.2	Zienswijzen kadernota VRU 2026	6
2	**Hoofdlijnen**	**7**
2.1	Begroting in één oogopslag	7
2.2	Ontwikkelingen	8
2.3	Financiële kaders	9
2.3.1	Bijstelling verdelingsgrondslag gemeentefonds	9
2.3.2	Loonaanpassing	10
2.3.3	Prijsaanpassing	11
2.3.4	FLO-overgangsrecht en tweede loopbaanbeleid	12
2.3.5	Brede doeluitkering rampenbestrijding	13
2.3.6	Ontwikkel- en egalisatiereserve	14
2.3.7	Samenvatting effect mutaties financieel kader	15
2.3.8	Gemeentelijke bijdrage gezamenlijke basistakenpakket	16
2.3.9	Vergoeding individueel gemeentelijk pluspakket	17
3	**Programmaplan**	**18**
3.1	Brandweer- *Toekomstbestendige brandweerzorg*	18
3.1.1	Waar gaan we voor?	18
3.1.2	Wat gaan we doen om daar te komen?	18
3.1.3	Waar sturen we op?	19
3.2	Risicobeheersing - *Veilige en gezonde leefomgeving*	20
3.2.1	Waar gaan we voor?	20
3.2.2	Wat gaan we doen om daar te komen?	20
3.2.3	Waar sturen we op?	22
3.3	Crisisbeheersing & GHOR - *Versterking crisisbeheersing*	22
3.3.1	Waar gaan we voor?	22
3.3.2	Wat gaan we doen om daar te komen?	22
3.3.3	Waar sturen we op?	24
3.4	Meldkamer Midden-Nederland Veiligheidsregio's	25
3.4.1	Waar gaan we voor?	25
3.4.2	Wat gaan we doen om daar te komen?	25

	3.4.3	Waar sturen we op?	25
3.5	Ondersteuning		26
	3.5.1	Great place to work	26
	3.5.2	Informatieknooppunt	26
	3.5.3	Overhead	26
	3.5.4	Onvoorzien	27
4	**Paragrafen**		**28**
4.1	Bedrijfsvoering		28
	4.1.1	Personeel en organisatie	28
	4.1.2	Digitale veiligheid	32
	4.1.3	Interne beheersing en rechtmatigheid	33
4.2	Openbaarheidsparagraaf		35
4.3	Verbonden en overige partijen		36
	4.3.1	De Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)	36
	4.3.2	Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio’s en Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio’s	36
4.4	Onderhoud kapitaalgoederen		37
	4.4.1	Kapitaalgoederen	37
	4.4.2	Onderhoud gebouwen en installaties	38
	4.4.3	Onderhoud materieel	38
4.5	Financiering		38
	4.5.1	Financieringsportefeuille	38
	4.5.2	Risicobeheer	40
	4.5.3	Verloop reserves	41
4.6	Weerstandsvermogen en risicobeheersing		46
	4.6.1	Omgevingswet	47
	4.6.2	Vrijwilligheid brandweerpersoneel	47
	4.6.3	Overeenkomst van opdracht voor eigen personeel (OVO’s)	49
	4.6.4	Rijksbijdrage (BDuR)	49
	4.6.5	CAO Regeling voor vervroegd uittreden (RVU)	50
	4.6.6	Overige onvoorziene exploitatierisico’s	51
	4.6.7	Kengetallen	51
5	**Financiën**		**53**
5.1	Baten en lasten 2025 & 2026 [()]		53
	5.1.1	Baten en lasten per programma	53
	5.1.2	Baten en lasten per categorie	54

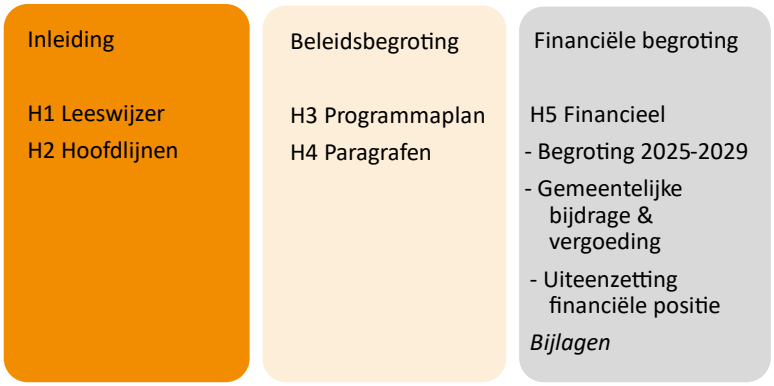
5.1.3 Incidentele baten en Lasten 55
5.2 Meerjarenraming 2026-2029 56
5.2.1 Meerjarenraming 2026-2029 56
5.2.2 Raming meerjarig verloop reserves 57
5.3 Gemeentelijke bijdrage 2025-2029 58
5.3.1 Mutaties gemeentelijke bijdrage 2025-2029 58
5.3.2 Gemeentelijke bijdrage 2025-2029 per gemeente 58
5.3.3 Gemeentelijke bijdrage en vergoedingen 2025-2029 per gemeente 59
5.4 Uiteenzetting financiële positie 60
5.4.1 Geprognosticeerde balans 60
5.4.2 EMU-saldo 61

6 Bijlagen 62
6.1 Overzicht bijstelling gemeentelijke bijdrage gezamenlijk basistakenpakket (GBTP) 62
6.2 Baten en lasten per taakveld 64
6.3 Tarieventabel 2025 en 2026 65
6.4 Vergoedingentabel 2025 en 2026 66
6.5 Compensatiebedragen 2025 en 2026 67
6.6 Verdelingsgrondslag gemeentefonds gemeentelijke bijdrage GBTP 2025 en 2026 68
6.7 Investeringen 2025 en 2026 69
6.8 Begrippen en afkortingen 70

1 Leeswijzer

1.1 Opbouw begroting

Figuur 1 Opbouw begroting

Deze begroting is als volgt opgebouwd:

- Eerst worden de hoofdlijnen (H2) weergegeven met daarin de begroting in één oogopslag, de actuele ontwikkelingen en de financiële kaders op basis van de kadernota VRU 2026;
- Daarna volgt de beleidsbegroting waarin het programmaplan (H3) en de paragrafen (H4) inzicht bieden in de uitvoering van de bestuursagenda en waarin ook de beheersmatige aspecten zijn opgenomen;
- Tenslotte volgt de financiële begroting (H5) met daarin de baten en lasten specifiek voor de jaren 2025 en 2026, gevolgd door de meerjarenraming voor de jaren 2026 t/m 2029 en een uiteenzetting van de financiële positie. Tevens bevat de financiële begroting een aantal (deels verplichte) bijlagen.

1.2 Proces begroting

Hieronder volgt een beschrijving van het proces van de totstandkoming van de begroting VRU 2026 en geactualiseerde begroting 2025, vanaf de kadernota VRU 2026 met daarin opgenomen de kaders begroting 2026 & geactualiseerde begroting 2025 tot de voorliggende begroting.

1.2.1 Kadernota VRU 2026

In de kadernota VRU 2026 zijn de (financiële) kaders voor de begroting 2026 & geactualiseerde begroting 2025 weergegeven. Een concept van de kadernota VRU 2026 is in het najaar van 2024 besproken met de gemeentelijke ambtenaren en in oktober 2024 voorgelegd aan de adviescommissie gemeentesecretarissen veiligheid (AGV) en de bestuurlijke adviescommissie (BAC) bedrijfsvoering en financiën. Het dagelijks bestuur heeft vervolgens ingestemd met de kadernota VRU 2026. Op 2 december 2024 is de kadernota VRU 2026 besproken en vastgesteld in het algemeen bestuur van de VRU, waarna het stuk op 12 december 2024 voor zienswijze is aangeboden aan de gemeenteraden.

1.2.2 Zienswijzen kadernota VRU 2026

Van alle gemeenten is een zienswijze ontvangen op de kadernota VRU 2026. De meerderheid stemt in met de voorgestelde kaders, maar plaatst daarbij kanttekeningen bij de financiële impact en de toekomstige kostenontwikkeling. Aangezien nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden over investeringen of besparingsopties uit de toekomstscenario's, blijft de hoogte van de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijk basistakenpakket voor 2026 in relatie tot de toekomstscenario's vooralsnog ongewijzigd ten opzichte van de vastgestelde kaders. Na vaststelling van de kadernota VRU 2026 is de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijk basistakenpakket vanaf 2026 wel structureel verlaagd als gevolg van een technische correctie van de prijsaanpassing.

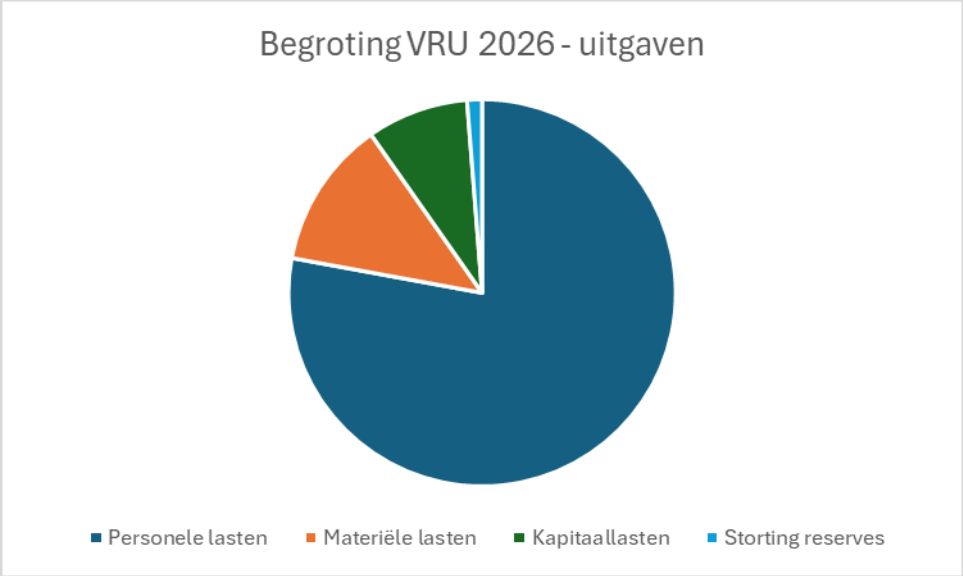
In de zienswijzen op de kadernota VRU 2026 hebben enkele gemeenten gevraagd om (een gesprek over) het aanpassen van de systematiek voor de prijsindexering. Op advies van de bestuurlijke adviescommissie bedrijfsvoering en financiën heeft het dagelijks bestuur opdracht gegeven om een gezamenlijke verkenning te starten naar een werkbare afstemming tussen de prijsaanpassingssystematiek van de VRU en de (recent gewijzigde) indexeringssystematiek van het gemeentefonds. De werkgroep met daarin zowel vertegenwoordigers van de gemeenten als de VRU moet een advies voorbereiden, zodat het bestuur uiteindelijk weloverwogen een besluit kan nemen over het al dan niet aanpassen van de indexeringssystematiek en mogelijke beheersmaatregelen om eventuele risico's op te kunnen vangen. Bij de verkenning zal ook de verbinding worden gezocht met de eerder verstrekte opdracht om de kansen te onderzoeken van een andere financieringssystematiek, gekoppeld aan de groei van het aantal inwoners van de regio.

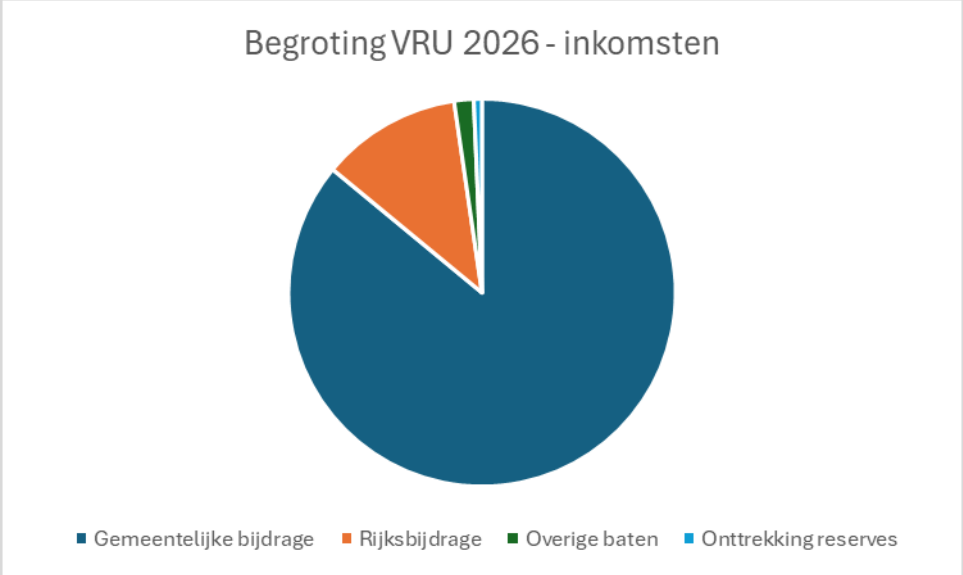
Op 2 december 2024 heeft het algemeen bestuur besloten meer tijd te nemen voor de bespreking en onderbouwing van de opgestelde toekomstscenario's. Daarnaast heeft het bestuur opdracht gegeven om een aanvullend scenario te ontwikkelen dat zich richt op een beperktere stijging van de gemeentelijke bijdrage, met als doel de nullijn de komende jaren zoveel mogelijk te handhaven. Naar aanleiding van een aantal ingediende zienswijzen op de kadernota VRU 2026 heeft het algemeen bestuur op 24 maart 2025 opdracht gegeven om naast de andere scenario's ook de consequenties in beeld te brengen van bezuiniging van 3% op de gemeentelijke bijdrage.

In de zienswijzen is door meerdere gemeenteraden gevraagd om de besluitvorming over de toekomstscenario's synchroon te laten lopen met het dekkingsplan en de scenario's voor het beheer van de huisvesting, zodat de financiële consequenties integraal kunnen worden afgewogen. Hierin wordt voorzien door de bestuurlijke keuzes / principebesluiten ten aanzien van de toekomstscenario's te agenderen voor het algemeen bestuur van 7 juli 2025, gelijktijdig met de uitgangspunten voor het nieuwe dekkingsplan en een beeldvormende bespreking van de uitgewerkte scenario's voor het beheer van de huisvesting. Vervolgens vindt de formele besluitvorming plaats in het algemeen bestuur van 1 december 2025.
Gemeenten en andere relevante partners worden de komende periode actief betrokken bij dit proces. Gemeenteraden krijgen bovendien de gelegenheid om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken via de reguliere zienswijzeprocedures.

2 Hoofdlijnen

2.1 Begroting in één oogopslag

2.2 Ontwikkelingen

In de Bestuursagenda VRU 2024-2027 is het beleid vastgelegd ten aanzien van de taken van de VRU. De thema's van de bestuursagenda VRU 2024-2027 zijn herkenbaar opgenomen in de het programmaplan en de paragrafen. De voorliggende begroting heeft betrekking op het tweede en derde jaar van de huidige beleidsperiode 2024-2027. Deze begroting bevat naast de reguliere bijstelling van het financiële kader (§ 2.3) onder andere een overzicht van geactualiseerde risico's (§ 4.6). In afwachting van de verdere bespreking van de toekomstscenario's is in deze begroting geen mutatie van de gemeentelijke bijdrage opgenomen op basis van deze scenario's.

De gemeenten staan financieel onder druk door een verwachte daling van de inkomsten uit het gemeentefonds. Dit dwingt veel gemeenten tot bezuinigingen. Verschillende gemeenten hebben dan ook in hun zienswijze gevraagd om rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten door de stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken of om besparingsopties in kaart te brengen. Tegelijkertijd wordt onze organisatie steeds vaker langdurig ingezet, met name bij crises, terwijl wettelijke verplichtingen en veiligheidseisen toenemen. Daarnaast staan we voor grote uitdagingen door technologische en maatschappelijke veranderingen, krapte op de arbeidsmarkt, hoge inflatie, lange levertijden voor materieel en nieuwe risico's zoals netcongestie, klimaatverandering, verduurzaming en geopolitieke spanningen. Om onze taken te blijven uitvoeren en te anticiperen op nieuwe uitdagingen, zijn daarom ook investeringen noodzakelijk. In de afgelopen periode zijn daarom toekomstscenario's ontwikkeld om investeringen en besparingsopties in kaart te brengen. In de komende periode worden de volgende onderzoeken uitgevoerd op verzoek van het algemeen bestuur (AB 2 december 2024):

1. Onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de waterongevallenbestrijding.
2. Analyse naar de maatschappelijke en financiële kosten en baten van de AED-taak.
3. Verkenning doorbelasten dienstverlening ambulancezorg.
4. Verkenning doorbelasten dienstverlening liftopsluitingen.
5. Verkennen samenwerkingsmogelijkheden.

Het algemeen bestuur heeft op 2 december 2024 derhalve besloten meer tijd te nemen voor de bespreking en onderbouwing van de toekomstscenario's. Daarnaast heeft het bestuur opdracht gegeven een aanvullend scenario te ontwikkelen dat zich richt op een beperktere stijging van de gemeentelijke bijdrage, met als doel de nullijn de komende jaren zoveel mogelijk te handhaven. Op 10 maart 2025 heeft het dagelijks bestuur, naar aanleiding van een aantal ingediende zienswijzen, geadviseerd om een aanvullend krimpscenario van -3% in beeld te brengen. Aangezien investeringen door externe factoren onvermijdelijk zijn, zullen deze twee scenario's ingrijpende voorstellen bevatten die impact hebben op de primaire taken van de VRU. In dit kader is het onvermijdelijk om het sluiten van kazernes te berekenen en taken op het gebied van risicobeheersing te heroverwegen. Voor de bespreking van de bestuurlijk richtinggevende keuzes uit de toekomstscenario's is een planning opgesteld voor 2025. Hierin worden ook de uitkomsten van de bestuurlijke opdrachten meegenomen, net als de bespreking van het nieuwe dekkingsplan en de scenario's voor het beheer van de huisvesting.

2.3 Financiële kaders

2.3.1 Bijstelling verdelingsgrondslag gemeentefonds

De ontwikkeling van het gemeentefonds is van invloed op de begroting van de VRU. De voorliggende begroting is gebaseerd op de septembercirculaire 2024 van het gemeentefonds. Conform artikel 4.2 A van de Gemeenschappelijke Regeling vormen de ijkpuntscores van het Gemeentefonds voor het onderdeel 'Crisisbeheersing en brandweer' de grondslag voor het relatieve aandeel van de gemeenten in de totale bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket (hierna GBTP). De ijkpuntscores leiden niet tot een verandering van de totale bijdrage voor het GBTP. De ijkpuntscores worden alleen gebruikt om de verdeling tussen de gemeenten onderling te berekenen. Op totaalniveau is de bijstelling van de ijkpuntscores dus per saldo neutraal. Per gemeente kunnen wel verschuivingen plaatsvinden, afhankelijk van de ontwikkeling van de ijkpuntscores in relatie tot de gemiddelde trend van alle VRU-gemeenten gezamenlijk.

In tabel 1 zijn de percentages voor de begroting 2026 & geactualiseerde begroting 2025 opgenomen op basis van de septembercirculaire 2024 van het gemeentefonds. Ter vergelijking zijn ook de percentages uit de begroting VRU 2025 vermeld, die is vastgesteld op 8 juli 2024.

Tabel 1 Verdelingsgrondslag (relatief aandeel ijkpuntscores) bijdrage GBTP

Verdelingsgrondslag bijdrage GBTP			
Gemeente	**Begroting 2025**	**Mutatie (q) maatstaven**	**Begroting 2025a en 2026**
Amersfoort	11,41%	-0,002%	11,41%
Baarn	1,85%	-0,002%	1,85%
Bunnik	1,07%	-0,006%	1,07%
Bunschoten	1,29%	0,002%	1,30%
De Bilt	3,06%	-0,026%	3,04%
De Ronde Venen	3,01%	-0,002%	3,00%
Eemnes	0,64%	0,011%	0,65%
Houten	3,17%	-0,014%	3,15%
IJsselstein	2,17%	-0,024%	2,15%
Leusden	2,00%	-0,019%	1,98%
Lopik	0,86%	-0,008%	0,85%
Montfoort U	0,88%	-0,009%	0,87%
Nieuwegein	4,43%	0,002%	4,44%
Oudewater	0,66%	0,000%	0,66%
Renswoude	0,36%	-0,005%	0,36%
Rhenen	1,33%	-0,090%	1,24%
Soest	3,16%	-0,010%	3,15%
Stichtse Vecht	4,43%	-0,023%	4,40%
Utrecht	31,89%	0,127%	32,02%
Utrechtse Heuvelrug	3,49%	0,020%	3,51%
Veenendaal	4,56%	0,037%	4,60%
Vijfheerenlanden	3,67%	0,060%	3,73%
Wijk bij Duurstede	1,60%	-0,016%	1,59%
Woerden	3,51%	0,011%	3,52%
Woudenberg	0,83%	0,008%	0,83%
Zeist	4,67%	-0,024%	4,65%
TOTAAL	**100,00%**	**0,000%**	**100,00%**

2.3.2 Loonaanpassing

De gemeentelijk bijdrage wordt geïndexeerd op basis van artikel 4.3 van de Gemeenschappelijke Regeling. De loonaanpassing volgt de algemene loonontwikkeling[1]. In tabel 2 is de stelpost voor loonontwikkeling weergegeven en in tabel 3 is het financiële effect van de loonontwikkeling op de bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket (GBTP) opgenomen.

Tabel 2 Stelpost loonontwikkeling

Jaar	Loonbijstelling 2025			Loonontwikkeling 2026		
	Begroting 2025	**Begroting 2025a**	**Bijstelling 2025a**	**Begroting** MJR **2025**	**Begroting 2026**	**Bijstelling 2026**
2025 structureel	5,4%	4,8%	-0,6%	5,4%	4,8%	-0,6%
2025 incidenteel	-	-2,8%	-2,8%	-	-	0,0%
Subtotaal 2025	***5,4%***	***2,0%***	***-3,4%***	***5,4%***	***4,8%***	***-0,6%***
2026 structureel	-	-	0,0%	-	3,4%	3,4%
Subtotaal 2026	**-**	**-**	***0,0%***	**-**	***3,4%***	***3,4%***
Totaal	**5,4%**	**2,0%**	**-3,4%**	**5,4%**	**8,2%**	**2,8%**

In de begroting is voor 2025 en 2026 een stelpost voor loonontwikkeling opgenomen die is gebaseerd op de indexcijfers uit de septembercirculaire 2024 van het Rijk. Voor 2025 is de stelpost voor de loonontwikkeling incidenteel verlaagd van 5,4 naar 2,0%, omdat de huidige CAO tot 1 augustus 2025 van toepassing is. De stelpost voor 2025 is nu geraamd voor de periode vanaf 1 augustus 2025. Voor 2026 bedraagt de stelpost voor loonontwikkeling 3,4%.
We werken met een stelpost, omdat we de precieze omvang voor de periode na de einddatum van het huidige CAO-akkoord nog niet weten. De stelpost is gebaseerd op de loonontwikkeling zoals deze is berekend door het Centraal Planbureau (CPB). De werkelijke loon- en premieontwikkeling wordt na vaststelling van de cao en premiebijdragen verrekend met de stelpost. Vervolgens wordt een eventueel positief of negatief effect verrekend met de gemeentelijke bijdrage zodat uiteindelijk de werkelijke loon- en premieontwikkeling wordt betaald.

[1] Bijdrageverordening, artikel 1: de loonontwikkeling conform de Collectieve Arbeidsregeling (CAR) en mutaties in de premieplichtigen van de werkgever op basis van wet CAR en rechtspositieregeling.

Tabel 3 Financieel effect loonbijstelling op bijdrage GBTP

Bedragen x € 1.000	Loonbijstelling 2025			Loonontwikkeling 2026		
Jaar	**Begroting 2025**	**Begroting 2025a**	**Bijstelling 2025a**	**Begroting MJR 2025**	**Begroting 2026**	**Bijstelling 2026**
2025 structureel	4.078	3.625	-453	4.078	3.625	-453
2025 incidenteel	-		-2.309	-	-	-
Subtotaal 2025	***4.078***	***3.625***	***-2.762***	***4.078***	***3.625***	***-453***
2026 structureel	-	-	-		2.810	2.810
Subtotaal 2026	***-***	***-***	***-***	***-***	***2.810***	***2.810***
Totaal	**4.078**	**3.625**	**-2.762**	**4.078**	**6.435**	**2.357**

2.3.3 Prijsaanpassing

Voor de prijsbijstelling van de prijsgevoelige budgetten hanteert de VRU de procentuele mutatie van het indexcijfer 'Prijs bruto binnenlands product' (pbbp) zoals het CPB heeft berekend[2]. Dit staat beschreven in artikel 1 sub j van de Bijdrageverordening VRU. In aansluiting op de gegeven indices die het Rijk heeft opgenomen in de septembercirculaire voor het gemeentefonds, hebben wij de indexatie van specifiek de investeringsbudgetten gebaseerd op het (lagere) CPB indexcijfer 'prijs bruto overheidsinvesteringen' (iboi)[3].
Jaarlijks vindt een correctie plaats op basis van de geactualiseerde cijfers over de voorliggende twee jaren ten opzichte van de begroting. Zo indexeren we nooit te veel of te weinig.
De ontwikkeling van de prijsindexcijfers (pbbp en iboi) en de relatie met de vastgestelde begroting 2025 is weergeven in respectievelijk tabel 4 en 5.

Tabel 4: Ontwikkeling CPB indexcijfer 'Prijs bruto binnenlands product (pbbp)'

	Prijsbijstelling algemene prijsgevoelige budgetten			
Jaar	**Begroting 2025**	**Begroting 2025a**	**Begroting 2026**	**Bijstelling**
2023	6,2%	7,7%	7,7%	1,5%
2024	3,3%	4,0%	4,0%	0,7%
2025	2,8%	2,7%	2,7%	-0,1%
Subtotaal 2025	***12,3%***	***14,4%***	***14,4%***	***2,1%***
2026	-	-	2,6%	2,6%
Subtotaal 2026	***-***	***-***	***2,6%***	***2,6%***
Totaal	**12,3%**	**14,4%**	**17,0%**	**4,7%**

[2] Prijsindexen CPB MEV 2025 (m.b.t. 2025) en CEP 2024 (m.b.t. 2023,2024,2026).
[3] Voor het eerst gepubliceerd in tabel 4.2.2 van de septembercirculaire 2023 en 2024.

Voor 2025 bedraagt de prijsbijstelling voor de algemene prijsgevoelige budgetten 2,1% en voor 2026 is de prijsontwikkeling op 2,6% geraamd. De cumulatieve prijsbijstelling voor de algemene prijsgevoelige budgetten komt vanaf 2026 daarmee op 4,7%.

Tabel 5: Ontwikkeling CPB indexcijfer 'Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)'

Jaar	Prijsbijstelling investeringsbudgetten			
	Begroting 2025	Begroting 2025a	Begroting 2026	Bijstelling
2024	3,0%	3,0%	3,0%	0,0%
2025	1,9%	2,3%	2,3%	0,4%
Subtotaal 2025	***4,9%***	***5,3%***	***5,3%***	***0,4%***
2026	-	-	2,2%	2,2%
Subtotaal 2026	***-***	***-***	***2,2%***	***2,2%***
Totaal	**4,9%**	**5,3%**	**7,5%**	**2,6%**

Voor 2025 bedraagt de prijsbijstelling voor de investeringsbudgetten 0,4% en voor 2026 is de prijsontwikkeling op 2,2% geraamd. De cumulatieve prijsbijstelling voor de investeringsbudgetten komt vanaf 2026 daarmee op 2,6%.

De gewogen prijsbijstelling voor alle prijsgevoelige budgetten komt daarmee op € 1,6% voor 2025 en 2,5% voor 2026. In tabel 6 is het financiële effect van de prijsaanpassing voor de prijsgevoelige budgetten en opgenomen.

Tabel 6: Financieel effect prijsontwikkeling op gemeentelijke bijdrage GBTP

Bedragen x € 1.000 Jaar	Prijsbijstelling algemeen			
	Bijstelling (gewogen)	Begroting 2025a	Begroting 2026	Bijstelling
2023	1,0%	408	408	408
2024	0,5%	191	191	191
2025	0,1%	-27	-27	-27
Subtotaal 2025	***1,6%***	***572***	***572***	***572***
2026	2,5%		924	924
Subtotaal 2026	***2,5%***	***-***	***924***	***924***
Totaal	**4,0%**	**572**	**1.496**	**1.496**

2.3.4 FLO-overgangsrecht en tweede loopbaanbeleid

Het financiële kader van de lasten FLO-overgangsrecht bestaat uit een structurele en een incidentele component. Schommelingen in de kostenprognose worden geëgaliseerd via de bestemmingsreserve ‘Lasten FLO-overgangsrecht’. De actualisatie van de meest recente kostenprognose is verwerkt in de meerjarenraming van de begroting 2026 en de geactualiseerde

begroting van 2025. Op basis van de huidige inzichten en cao-afspraken over het FLO-overgangsrecht zien we geen aanleiding het huidig meerjarig financiële kader bij te stellen.

Dit betekent dat we de budgetten voor het FLO-overgangsrecht bij het opstellen van de begroting 2026 en geactualiseerde begroting 2025 nu alleen verhogen met de reguliere loon- en prijsaanpassing. In tabel 7 is de geactualiseerde meerjarenraming voor het FLO-overgangsrecht weergegeven. Tabel 8 geeft een actueel inzicht in het financiële effect op de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijk basistakenpakket (GBTP) voor het jaar 2025 en 2026.

Tabel 7: meerjarenraming FLO-overgangsrecht en tweede loopbaan 2025-2029

Bedragen x € 1.000 **Meerjarenraming FLO overgangsrecht en tweede loopbaan**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Begroting 2025					
Lasten FLO-overgangsrecht en tweede loopbaan	3.010	3.010	3.010	3.010	3.010
Storting/ onttrekking reserves FLO	241	241	241	241	241
Lasten FLO-overgangsrecht & 2e loopbaan begroting 2025	***3.250***	***3.250***	***3.250***	***3.250***	***3.250***
Begroting 2025a en 2026					
Lasten FLO-overgangsrecht en tweede loopbaan	3.167	3.346	3.346	3.346	3.346
Storting/ onttrekking reserves FLO	-11	pm	pm	pm	pm
Lasten FLO-overgangsrecht & 2e loopbaan begroting 2025a en 2026	***3.156***	***3.346***	***3.346***	***3.346***	***3.346***
Mutatie structurele lasten FLO-overgangsrecht en tweede loopbaan	**-95**	**95**	**95**	**95**	**95**

De actualisatie van de meerjarenraming leidt niet tot een mutatie van de gemeentelijke bijdrage. In april 2025 wordt de kostenprognose voor de FLO nog geactualiseerd en als incidentele mutatie budgetneutraal verwerkt in de geactualiseerde begroting 2025 en begroting 2026.

Tabel 8: Financieel effect mutatie lasten FLO-overgangsrecht

Bedragen x € 1.000 **FLO-overgangsrecht en tweede loopbaan**	**Financieel effect 2025a en 2026**		
	Begroting 2025	**Begroting 2025a**	**Begroting 2026**
FLO-overgangsrecht & 2e loopbaan begroting 2025	3.250	3.250	3.250
FLO-overgangsrecht & 2e loopbaan kaders 2025a en 2026	-	3.156	3.346
Mutatie lasten FLO-overgangsrecht en tweede loopbaan	**-**	***-95***	***95***
Correctie loon- en prijsaanpassing *	-	95	-95
Totaal effect	**-**	**-**	**-**

*De loon- en prijsaanpassing met betrekking tot de FLO-lasten is onderdeel van de totale loon- en prijsaanpassing (zie § 2.3.2 en 2.3.3). Om dubbeltelling te voorkomen is een correctie toegepast.

2.3.5 Brede doeluitkering rampenbestrijding

De hoogte van de rijksbijdrage ‘Brede Doeluitkering Rampenbestrijding’ (BDuR) bedraagt voor 2025 € 402K meer dan opgenomen in de vastgestelde begroting 2025. Dit betreft met name de doorwerking van de indexering voor loon- en prijsontwikkelingen van de rijksbijdrage BDuR voor

2024 ten opzichte van de stelpost van € 225K die wij hiervoor in de begroting hadden opgenomen. Deze extra inkomst wordt in mindering gebracht op de bijdrage van de gemeenten voor het GBTP voor 2025. De indexering van de BDuR 2025 en 2026 is nog niet bekend en hebben we daarom via een stelpost ingeschat. De stelpost voor 2025 blijft gelijk ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025 (225K). Voor 2026 is eveneens een stelpost opgenomen voor een bedrag van 225K. De stelposten worden verrekend met de toekenning van de loon- en prijsbijstelling BDuR 2025 en BDuR 2026 die we respectievelijk in juni 2025 en juni 2026 van het Rijk verwachten.

In tabel 9 is de bijstelling van de BDuR voor 2025 en 2026 en het financiële effect op de gemeentelijke bijdrage voor het basistakenpakket weergegeven.

Tabel 9: financieel effect mutatie BDuR

Bedragen x € 1.000	**Bijstelling BDuR 2025**			**Bijstelling BDuR 2026**		
Jaar	**Begroting 2025**	**Begroting 2025a**	**Bijstelling 2025a**	**Begroting** MJR **2025**	**Begroting 2026**	**Bijstelling 2026**
2025 structureel	-225	-225	-	-225	-225	-
2025 incidenteel	-	-402	-402	-	-	-
Subtotaal 2025	***-225***	***-627***	***-402***	***-225***	***-225***	***-***
2026 structureel	-	-	-		-225	-225
Subtotaal 2026	***-***	***-***	***-***	***-***	***-225***	***-225***
Totaal effect	**-225**	**-627**	**-402**	**-225**	**-450**	**-225**

De voordelige bijstelling voor 2025 (€ 0,4 miljoen) is incidenteel verwerkt, omdat door de uitwerking van het hoofdlijnenakkoord een nieuw risico is ontstaan dat mogelijk nadelige gevolgen heeft voor de omvang van de BDuR met ingang van 2026. Dit risico is beschreven in hoofdstuk 4 (§ 4.6.4).

2.3.6 Ontwikkel- en egalisatiereserve

Het algemeen bestuur heeft bij aanvang van de vorige beleidsperiode een besluit genomen om een ontwikkel- en egalisatiereserve in te stellen die gevoed kan worden met positieve rekeningresultaten. De ontwikkel- en egalisatiereserve heeft tot doel om fluctuaties en (incidentele) verhogingen van de gemeentelijke bijdragen zoveel als mogelijk te voorkomen (egalisatiefunctie). Dit leidt tot financiële stabiliteit in de begroting van de VRU en in de bijdrage van de gemeenten. De middelen uit de reserve zijn bestemd voor incidentele/projectmatige (beleids-)activiteiten en voor het dekken van incidentele kosten die voortvloeien uit exogene factoren.

Bij het instellen van de reserve zijn spelregels vastgesteld over de besteding en verantwoording van de middelen. Een van de spelregels betreft de omvang van de ontwikkel- en egalisatiereserve. De reserve is gemaximeerd op € 1,8 miljoen. Door lagere onttrekkingen dan begroot in 2024 heeft de reserve op 31 december 2024 een omvang van € 1,978 miljoen. Het surplus ten opzichte van

de maximumomvang wordt per balansdatum 1-1-2025 afgeroomd en vloeit terug naar gemeenten door middel van een incidentele verlaging van de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijk basistakenpakket in 2025 (€ 178K).

2.3.7 Samenvatting effect mutaties financieel kader

Tabel 10 Effect mutaties financieel kader op bijdrage GBTP

Bedragen x € 1.000	Financieel effect GBTP	
Samenvatting mutaties financieel kader	**Actualisatie 2025**	**Begroting 2026**
Bijstelling ijkpuntscores gemeentefonds*	-	-
Loonaanpassing	-2.762	2.357
Prijsaanpassing	572	1.496
Lasten FLO-overgangsrecht	-	-
Brede doeluitkering Rampenbestrijding	-402	-225
Ontwikkel- en egalisatiereserve	-178	-
Totaal mutatie bijdrage GBTP	**-2.770**	**3.628**

*De bijstelling van de ijkpuntscores leidt alleen tot onderlinge verschuivingen tussen de bijdragen van gemeenten.

De gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijk basistakenpakket (GBTP) wordt op basis van bijstelling van het financieel kader voor het jaar 2025 verlaagd met 2,8 miljoen en voor 2026 structureel verhoogd met € 3,6 miljoen.

2.3.8 Gemeentelijke bijdrage gezamenlijke basistakenpakket

In tabel 11 staan de nummers van de paragrafen weergegeven waarin de inhoudelijke onderbouwing van de financiële mutaties is opgenomen.

Tabel 11 Gemeentelijke bijdrage gezamenlijke basistakenpakket (GBTP) 2025 en 2026 per gemeente

Gemeente	Bijdrage GBTP begroting VRU 2025	Bijstelling ijkpuntscores gemeentefonds	Loon-bijstelling 2025a	Incidentele loonbijstelling 2025a	Prijs-bijstelling 2025a	Incidentele bijstelling BDuR	Incidentele afroming O&E-reserve	Bijdrage GBTP begroting VRU 2025a	*Incidentele bijstelling 2025a*	Stelpost loon-ontwikkeling 2026	Prijs-bijstelling 2026	Stelpost loon-/ prijsbijstelling BDuR	Bijdrage GBTP begroting VRU 2026
		(§ 2.3.1)	(§ 2.3.2)	(§ 2.3.2)	(§ 2.3.3)	(§ 2.3.5)	(§ 2.3.6)		(§ 2.3.2)	(§ 2.3.2)	(§ 2.3.3)	(§ 2.3.5)	
Amersfoort	12.008	-22	-52	-263	65	-46	-20	11.690	*330*	321	105	-26	12.420
Baarn	1.978	-6	-8	-43	11	-7	-3	1.924	*53*	52	17	-4	2.042
Bunnik	1.164	-8	-5	-25	6	-4	-2	1.128	*31*	30	10	-2	1.196
Bunschoten	1.384	-1	-6	-30	7	-5	-2	1.349	*37*	36	12	-3	1.432
De Bilt	3.350	-35	-14	-70	17	-12	-5	3.236	*88*	85	28	-7	3.431
De Ronde Venen	3.278	-9	-14	-69	17	-12	-5	3.191	*87*	84	28	-7	3.383
Eemnes	699	11	-3	-15	4	-3	-1	693	*19*	18	6	-1	735
Houten	2.990	-20	-14	-73	18	-13	-6	2.888	*91*	89	29	-7	3.090
IJsselstein	2.128	-11	-10	-50	12	-9	-4	2.061	*62*	60	20	-5	2.198
Leusden	2.102	-23	-9	-46	11	-8	-4	2.027	*57*	56	18	-4	2.154
Lopik	963	-10	-4	-20	5	-3	-2	931	*25*	24	8	-2	986
Montfoort	971	-12	-4	-20	5	-3	-2	937	*25*	24	8	-2	992
Nieuwegein	4.555	-6	-20	-102	25	-18	-8	4.434	*128*	125	41	-10	4.718
Oudewater	726	-2	-3	-15	4	-3	-1	707	*19*	19	6	-1	749
Renswoude	406	-6	-2	-8	2	-1	-1	391	*10*	10	3	-1	414
Rhenen	1.421	-97	-6	-29	7	-5	-2	1.292	*36*	35	11	-3	1.371
Soest	3.370	-16	-14	-73	18	-13	-6	3.272	*91*	88	29	-7	3.474
Stichtse Vecht	4.858	-34	-20	-102	25	-18	-8	4.710	*127*	124	41	-10	4.992
Utrecht	33.553	76	-145	-739	183	-129	-57	32.799	*925*	900	296	-72	34.847
Utrechtse Heuvelrug	3.877	13	-16	-81	20	-14	-6	3.799	*101*	99	32	-8	4.024
Veenendaal	3.998	31	-21	-106	26	-18	-8	3.909	*133*	129	42	-10	4.203
Vijfheerenlanden	4.074	54	-17	-86	21	-15	-7	4.031	*108*	105	34	-8	4.269
Wijk bij Duurstede	1.773	-21	-7	-37	9	-6	-3	1.711	*46*	45	15	-4	1.812
Woerden	3.732	5	-16	-81	20	-14	-6	3.645	*102*	99	33	-8	3.871
Woudenberg	902	7	-4	-19	5	-3	-1	887	*24*	23	8	-2	940
Zeist	4.955	-34	-21	-107	27	-19	-8	4.801	*134*	131	43	-10	5.099
Totaal	**105.214**	**-**	**-453**	**-2.309**	**572**	**-402**	**-178**	**102.444**	***2.889***	**2.810**	**924**	**-225**	**108.842**

2.3.9 Vergoeding individueel gemeentelijk pluspakket

Tabel 12 Vergoeding individueel gemeentelijk pluspakket (IGPP) 2025 en 2026[4]

Bedragen x € 1.000 **Gemeente**	**Vergoeding IGPP begroting VRU 2025**	**Mutatie TUO incl. loon- & prijs-aanpassing 2025**	**Vergoeding IGPP kaders VRU 2025a**	**Mutatie TUO incl. loon- & prijs-aanpassing 2026**	**Vergoeding IGPP kadernota VRU 2026**
Amersfoort	466	7	474	13	487
Baarn	32	0	33	1	34
Bunnik	-	-	-	-	-
Bunschoten	24	-1	23	1	24
De Bilt	-	-	-	-	-
De Ronde Venen	-	-	-	-	-
Eemnes	20	0	20	1	21
Houten	57	0	57	-5	52
IJsselstein	18	0	18	0	19
Leusden	116	2	118	3	121
Lopik	-	-	-	-	-
Montfoort	-	-	-	-	-
Nieuwegein	-	-	-	-	-
Oudewater	23	0	24	1	24
Renswoude	-	-	-	-	-
Rhenen	-	-	-	-	-
Soest	66	-1	65	3	68
Stichtse Vecht	195	3	198	5	203
Utrecht	567	7	574	17	591
Utrechtse Heuvelrug	98	-0	97	-5	93
Veenendaal	70	-1	69	3	73
Vijfheerenlanden	167	-16	151	0	151
Wijk bij Duurstede	11	-0	11	1	11
Woerden	220	3	224	6	230
Woudenberg	-	-	-	-	-
Zeist *	366	6	371	10	382
Totaal	**2.517**	**10**	**2.526**	**57**	**2.585**

[4] De vergoedingen voor het individueel gemeentelijk pluspakket (IGPP) 2025 en 2026 kunnen in aanloop naar de definitieve begroting nog wijzigen als gevolg van de meest recente TUO-afspraken en het toe te rekenen percentage overhead (conform BBV).

3 Programmaplan

3.1 Brandweer- *Toekomstbestendige brandweerzorg*

3.1.1 Waar gaan we voor?

Binnen de Veiligheidsregio Utrecht hebben we een fijnmazig netwerk van brandweerposten. Die kazernedichtheid koesteren we en hebben we nodig om de brandweerzorg te leveren. Maar de omgeving verandert. Nieuwe technologieën en maatschappelijke ontwikkelingen brengen zowel nieuwe risico's als nieuwe mogelijkheden voor de brandweer. Onder andere door de geopolitieke situatie en de gevolgen van klimaatverandering wordt een grotere rol van de brandweer verwacht in het kader van veerkracht en weerbaarheid. De uitdaging is om de samenleving veilig en veerkrachtig te houden, met een brandweerorganisatie die paraat, vakbekwaam en toekomstbestendig is.

3.1.2 Wat gaan we doen om daar te komen?

<u>Doorontwikkelen paraatheid</u>

Activiteiten die wij in het kader van paraatheid in 2025 en 2026 uitvoeren zijn onder andere:

- Opstellen dekkingsplan
- Implementeren efficiënt roosteren
- Afronden inzetbepaling brandweereenheden
- Uitvoeren onderzoek paraatheidsmodellen, inclusief VRU-flexpool
- Vervanging randapparatuur
- Implementeren RIS (repressief informatie systeem)

<u>Versterken vakbekwaamheid</u>

Activiteiten die wij in het kader van Vakbekwaamheid in 2025 en 2026 uitvoeren zijn onder andere:

- Verder inrichten vakbekwaamheidsorganisatie naar aanleiding van onderzoek naar benodigde capaciteit en middelen
- Implementeren nieuwe elektronische leeromgeving
- Start onderzoek opleidingslocatie brandweeropleidingen
- Aanbesteding vakbekwaamheidsmanagementsysteem

<u>Innovatie toepassen t.b.v. arbeidsveiligheid</u>

Voor het vergroten van de arbeidsveiligheid door middel van innovatie werken wij in 2025 en 2026 onder andere aan de volgende activiteiten:

- Uitvoeren project 360 graden verkenning
- Ervaring opdoen met onderwaterdrones (ROV)
- Opzetten project blusrobot

Verstevigen natuurbrandbeheersing
Wij leveren in 2025 en 2026 een bijdrage aan de uitvoering van het programma natuurbrandbeheersing

Onze brandweermensen (vinden, boeien, binden)
Activiteiten die wij binnen dit kader in 2025 en 2026 uitvoeren zijn onder andere:

- Realiseren toekomstbestendige aansturing van Repressie van MT tot aan de lokale post
- Organiseren van eigenheid en identiteit van de posten
- Inventariseren en implementeren passende werkzaamheden bij beroeps

3.1.3 Waar sturen we op?

Nr.	Indicator	Realisatie 2024	Begroting 2025 & 2026
	Productie-indicatoren Toekomstbestendige Brandweerzorg		
	Incidenten bestrijden		
1	Het totaal aantal incidenten	7.239	8.700
2	Het totaal aantal incidenten voor brandbestrijding	3.309	4.200
	2a. Het aantal incidenten voor gebouwbranden	685	850
	2b. Het aantal incidenten voor overige branden	1.776	2.100
	2c. Het aantal incidenten voor (on)echte of (on)terechte OMS-meldingen	848	1.250
3	Het aantal incidenten voor hulpverlening	3.106	3.700
	3a. Het aantal incidenten voor technische hulpverlening	56	100
	3b. Het aantal incidenten voor hulpverleningen m.b.t. dieren	257	350
	3c. Het aantal incidenten voor overige hulpverlening, waaronder assistentie politie en ambulance	1.960	2.350
	3d. Het aantal incidenten voor AED-inzet	833	650
4	Het aantal incidenten voor basishandelingen bij de bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen	655	650
5	Het aantal incidenten voor ondersteuning bij waterongevallen	169	150
6	Het aantal geredde slachtoffers	51	
7	Het aantal inzetten voor en in buurregio's	315	300
	Vakbekwaamheid		
	Aantal cursisten dat de opleiding Manschap A heeft afgerond	90	96
	Aantal cursisten dat de opleiding Bevelvoerder heeft afgerond	29	18
	Meldkamer		
1	Het aantal meldingen dat bij de regionale alarmcentrale is aangenomen	23.687	24.000
2	Verwerkingstijd meldingen	57 sec.	60 sec.
	Prestatie-indicatoren Toekomstbestendige Brandweerzorg		
	Paraatheid & Vakbekwaamheid		
10	De opkomsttijden van de brandweer zijn overeenkomstig de eisen van het dekkingsplan uitgevoerd (meettijden)	81%	80%

Nr.	Indicator	Realisatie 2024	Begroting 2025 & 2026
11	De paraatheid van de brandweer is overeenkomstig de eisen van het dekkingsplan gegarandeerd	Ja	Ja
	Jeugdbrandweer		
12	Het percentage jeugdbrandweerleden dat doorstroomt naar de reguliere brandweer ten opzichte van het aantal jeugdleden dat de jeugdbrandweer verlaat op 18/19 jarige leeftijd	16%	15%

3.2 Risicobeheersing - *Veilige en gezonde leefomgeving*

3.2.1 Waar gaan we voor?

De VRU zet zich in voor een veilige en gezonde leefomgeving. Wij werken risicogericht, dat wil zeggen dat we ons zoveel mogelijk richten op het beperken van die risico's, waarbij we de meeste veiligheidswinst kunnen boeken. Samen met andere partijen zoeken we naar de kwetsbaarheden, risico's en kansen in onze regio en waar nodig op landelijk niveau. Hiervoor bouwen wij aan een robuust netwerk waarin plaats is voor onze huidige partners, maar waarbij we ook op zoek gaan naar nieuwe partijen en lokale initiatieven. Met als doel om samen tot lokale en regionale oplossingen te komen. Wij zetten in op onze rol van kennis- en netwerkmakelaar, waarbij we de deskundigheid van diverse partners bundelen. Er zijn steeds meer gegevens over de fysieke en sociale leefomgeving digitaal beschikbaar. Deze gegevens vormen voor ons een belangrijke bron waarmee we inzicht krijgen in de risico's die spelen in onze regio. Informatie-uitwisseling is voor ons van belang om onze partners in een vroeg stadium te kunnen adviseren over veiligheidsaspecten. Doordat wij beschikken over een actueel risicobeeld en informatie- en datagestuurd willen werken, houden wij zicht op de veiligheid in ons verzorgingsgebied. Daarbij is een breed gezamenlijk netwerk met partners die bijdragen aan veiligheid voor ons noodzakelijk; niet alleen tijdens een incident of crisis maar ook in de fase voorafgaand.
De VRU wil zich samen met gemeenten en andere publieke en private partners, maatschappelijke organisaties en inwoners zo goed mogelijk voorbereiden en toerusten om crises te voorzien, te voorkomen en zo nodig te beheersen. De (zelf)redzaamheid van inwoners, bedrijven en instellingen vormt een cruciaal onderdeel van de veerkracht van een samenleving. Door het versterken van de veerkracht en weerbaarheid van de totale samenleving in de regio Utrecht, in samenwerking met de gemeenten, het rijk, (vitale) partners, het bedrijfsleven en inwoners van de regio willen we maatschappelijke ontwrichting voorkomen.

3.2.2 Wat gaan we doen om daar te komen?

We gaan in 2025 en 2026 de volgende activiteiten uitvoeren:

<u>Bijdragen aan een veilige leefomgeving</u>
Risicogericht werken:

- Ontwikkelen van een voorstel voor een 'knoppenmodel' risicogericht toezicht

Voorbereiden op nieuwe risico's:

- Borgen van kennis en implementeren van maatregelen op nieuwe risico's met relevante partners

- Geven van uitvoering aan programma natuurbrandbeheersing
- Geven van uitvoering aan project klimaatadaptatie

Nieuwe voorlichtingsactiviteiten:

- Aanbieden van lessen aan het basisonderwijs, te weten ‘basisles brandveiligheid’, ‘veilig laden’ en ‘natuurbrand’
- Publiceren van een digitale brandveiligheidszelfscan voor ondernemers op www.vru.nl
- Doen van een verkenning naar breder gebruik van de Whatsapp service voor burgervragen als onderdeel van het project ‘externe dienstverlening’
- Publiceren een nieuwe brandveiligheids-informatiepagina op www.vru.nl gericht op verenigingen van eigenaren

Versterken veerkrachtige en redzame samenleving

We starten een programma veerkracht waarin we gaan werken aan 7 pijlers:

1. Versterken van onze risicocommunicatie door gerichte handelingsperspectieven te bieden aan inwoners t.b.v. de (samen)redzaamheid
2. Zorgen voor eenduidige en goed vindbare informatie en basisvoorzieningen voor inwoners, ter voorbereiding op, maar ook ten tijde van een crisis.
3. Ondersteunen de gemeenten met het voorbereiden op grootschalige evacuatie en opvang van inwoners- en vluchtelingenstromen
4. Werken aan nieuwe samenwerkingsrelaties met bedrijven en maatschappelijke organisaties als aanvulling op onze crisisorganisatie
5. Ondersteunen de gemeenten in het inventariseren en activeren van lokale maatschappelijke netwerken t.b.v. de (samen)redzaamheid en het vergroten van de slagkracht als totale samenleving. Hiervoor werken we o.a. aan een veerkrachtprofiel.
6. Werken aan het voorkomen van incidenten door proactief te adviseren over mogelijke aanpassingen van de leefomgeving
7. Werken oplossingen uit voor het scenario langdurige blackout.

Intensiveren van de contacten met de netwerkpartners

We onderhouden en vergroten een breed gezamenlijk netwerk met partners die bijdragen aan veiligheid tijdens incidenten of crises, maar ook in de fase voorafgaand.

3.2.3 Waar sturen we op?

Nr.	Indicator	Realisatie 2024 *	Begroting 2025 & 2026
	Productie-indicatoren Veilige en gezonde leefomgeving		
	Advisering ter voorkoming van onveiligheid		
1	Het aantal verstrekte adviezen/vooroverleggen t.b.v. omgevingsvisie, -plannen, -tafels	490	500
2	Het aantal verstrekte adviezen Omgevingswet	3.200	4.000
3	Het aantal verstrekte adviezen voor B&C Evenementen	456	600
	Risicogericht toezicht		
4	Toezicht tijdens bouw op verzoek van gemeente	*	100%
5	Het aantal uitgevoerde toezichtbezoeken Milieu	58	75
6	Het aantal uitgevoerde toezichtbezoeken Bestaande Bouw (brandveilig gebruik)	4.518	5.000
7	Het percentage hercontroles Bestaande bouw (complementair met het naleefgedrag)	17%	20%
8	Het aantal uitgevoerde controles bij Evenementen	307	500
	Vergroten veiligheidsbewustzijn		
9	Het aantal gegeven voorlichtingen (open dagen /veiligheidsdagen, op verzoek van de samenleving, bij kwetsbare inwoners/zorg, bij ondernemers) en bassischolen waar een gastles is gegeven	*	430
10	Twee maal per jaar is met de gemeenten het risicobeeld en de kwaliteit en voortgang van de advisering en het toezicht besproken	Ja	Ja
11	Twee maal per jaar rapporteren we aan de gemeenten de BVL activiteiten	*	Ja
12	Op acute en bijzondere onveilige situaties is aantoonbaar succesvol ingezet (samen met het bevoegd gezag)	Ja	Ja

* Enkele indicatoren zijn gewijzigd/ samengevoegd ten opzichte van 2024.

3.3 Crisisbeheersing & GHOR - *Versterking crisisbeheersing*

3.3.1 Waar gaan we voor?

We voorkomen, voorzien en minimaliseren de effecten van crises en versterken de weerbaarheid van de samenleving. We investeren in een veerkrachtige en schaalbare crisisorganisatie die, al naar gelang de aard en omvang van de crisis, samen met de betrokken partijen wordt ingericht. Wij kiezen ervoor om als VRU in positie te komen als er sprake is van (dreigende) crisis of maatschappelijke ontwrichting. Wij focussen ons hierbij op onze kerntaken en richten ons op de coördinatie en regie. Het doel is om zo snel mogelijk terug te kunnen keren naar een stabiele situatie en de taak weer over te dragen aan de partij die hier primair voor is toegerust.

3.3.2 Wat gaan we doen om daar te komen?

We gaan in 2025 en 2026 de volgende activiteiten uitvoeren:

Crisismanagement

Uitvoeren van programma Versterking crisisbeheersing

- Het versterken van proces: risicomonitoring, preparatie, respons, herstel en nafase.
- Het versterken van mens en organisatie: werving & selectie OKT permanent, gefaseerd opbouwen naar 3 a 4 teams. Inclusief een vakbekwaamheidsprogramma i.s.m. de afdeling vakbekwaamheid crisisorganisatie.
- Coördinatie op formatieve uitbreiding in de reguliere organisatie uitbreiding vanuit BDUR financiering .
- Het versterken van techniek: realiseren van 24/7 veiligheidsbeeld.
- Afstemmen met andere programma's, projecten en lijn. Inzicht in afbakening en afhankelijkheden. Waaronder ook VIC MNL.
- Opzetten en toepassen van scenariodenken en -methodieken.
- Inrichten OKT-p frontoffice voor partners.
- Opstellen werkwijzen (denk aan voorzienbare inzetten, langdurige crises, sluimerende en/of dreigende gebeurtenis).
- Blijvend evalueren van ontwikkeling van het OKT-p

Upgraden planvorming crisisbeheersing

- Upgraden planvorming discontinuïteit stroom, militaire dreiging (nieuw), hoogwater, natuurbrand met de weerbaarheidsaspecten zoals die in het programma weerbaarheid worden ontwikkeld

Optimaliseren van de lerende organisatie – basis op orde vakbekwaamheid

- Duidelijke processen die vorm kunnen worden gegeven passende systemen met als doel een volledige leercyclus en een optimaal lerende crisisorganisatie

Uitvoeren Bevolkingszorg 3.0

- Per 2 januari is de formele doorontwikkeling BZ 3.0 voltooid en gaan we werken in de nieuwe structuur. In de praktijk zullen daarna nog veel zaken moeten worden voltooid, zoals het uitwerken en detail van de governance, financiering

Consolideren en versterken Vakbekwaamheid in de keten

- Vertalen van de gezamenlijke missie en visie van netwerk coördinatie en vakbekwaamheid naar een strategie en concrete activiteiten in de keten

Versterken ketenpreparatie zorgketen

- Versterken van de ketenpreparatie binnen de zorgketen door uitvoering te geven aan de aanbevelingen die voortkomen uit de analyse van alle crisisplannen van de acute zorgaanbieders en de hieruit voortvloeiende ketenrapportage.

Netwerkmanagement

Intensiveren van de contacten met de netwerkpartners

- We onderhouden ons eigen netwerk en dragen bij aan een VRU breed netwerk

Informatiemanagement
Inrichten van een VIC (Veiligheidsinformatiecentrum)MNL in gezamenlijkheid met VRFGV

GHOR
Borgen (Implementeren en positioneren) zorgrisicoprofiel
- Borgen aanbevelingen n.a.v. analyse crisisplannen

3.3.3 Waar sturen we op?

Nr.	Indicator	Realisatie 2024	Begroting 2025 & 2026
	Productie-indicatoren Versterking crisisbeheersing		
	Planvorming		
1a	Incidentbestrijdingsplannen (elke 4 jaar)	90%	100%
1b	Rampbestrijdingsplannen (elke 3 jaar)	100%	100%
	Bezetting piketgroepen		
2a	Hoofdstructuur (norm: ≥ 5)	95%	100%
2b	Bevolkingszorg (norm: ≥ 5)	*	100%
2c	GHOR (norm: ≥ 5)	95%	100%
	Vakbekwaamheid		
3a	Initiële opleiding is afgesloten met een examen (multi)	100%	100%
3b	Initiële opleiding is afgesloten met een examen (GHOR)	100%	100%
	Verplichte trainingen daadwerkelijk gevolgd		
4a	Hoofdstructuur	90%	90%
4b	Bevolkingszorg	**	90%
4c	GHOR	90%	90%
	*Inzicht in aantal (multidisciplinaire) inzetten**		
5a	GRIP (aantal)	10	
5b	Kortdurend, < 1 week (aantal)	10	10
5c	Langdurend, > 1 week (aantal)	1	1
5d	Inzetten OvDG (aantal)	1.271	1.000
5e	Inzetten HINGZ (aantal)	22	24
5f	Inzetten ACGZ (aantal)	27	24
	Inzicht in aantal evaluaties		
	Aantal evaluaties:		
6	Het aantal platform overleggen met crisispartners	13	11

* Met ingang van januari 2025 wordt uitvoering gegeven aan bevolkingszorg 3.0

3.4 Meldkamer Midden-Nederland Veiligheidsregio's

3.4.1 Waar gaan we voor?

Vanaf 3 juni 2025 is er één meldkamer Midden-Nederland (MK MNL) in Hilversum waarin de meldkamerfuncties brandweer, politie, ambulancedienst en de calamiteitencoördinator (caco) samenwerken. Deze (verplichte) ontwikkeling volgt uit de Wet veiligheidsregio's en de Wijzigingswet meldkamers. Dit betekent dat de meldkamers van de veiligheidsregio's Utrecht, Gooi en Vechtstreek en Flevoland worden samengevoegd. Het bestuur is de afgelopen jaren meegenomen in deze ontwikkeling.

3.4.2 Wat gaan we doen om daar te komen?

De VRU bereidt samen met de andere twee veiligheidsregio's de organisatorische samenvoeging voor. In 2024 zijn er afspraken gemaakt over de organisatorische plek van de medewerkers, de inrichting en de ondersteuning en in 2025 wordt er verder gewerkt aan overeenkomsten voor de samenwerking en harmonisering van werkprocessen. We gaan in 2025 en 2026 onder meer de volgende activiteiten uitvoeren:

- Verder harmoniseren van meldkamerprocessen tussen de Veiligheidsregio's Flevoland, Gooi en Vechtstreek en Utrecht.
- Oprichten van staf Meldkamer Midden Nederland Veiligheidsregio's
- Voorbereiden en uitvoeren van de Livegang van de Meldkamer Midden-Nederland op 3 juni 2025
- Oprichten en implementeren van opschaling meldkamer voor 0900 – 0904 tijdens grote drukte.
- Oprichten en implementeren van Multidisciplinair Meldkamer overleg

3.4.3 Waar sturen we op?

Nr.	Indicator	Realisatie 2024	Begroting 2025 & 2026
	Indicatoren Meldkamer Midden-Nederland Veiligheidsregio's		
	Meldkamer		
1	Het aantal meldingen dat bij de Meldkamer Midden Nederland is aangenomen	n.b.	*
2	Verwerkingstijd meldingen	n.b.	*
3	Multidisciplinair beeld is binnen 5 minuten beschikbaar	100%	100%

* Vanwege samenvoeging Meldkamer worden indicatoren en streefwaarden nog nader bepaald in samenwerking met de Veiligheidsregio's Gooi en Vechtstreek en Flevoland.

3.5 Ondersteuning

We zien dat onze omgeving verandert en we daarvoor wendbaar moeten zijn. Het werken in programma`s helpt daarbij, naast ons reguliere werk, als sturingsinstrument om onze doelen en ambities te behalen. Een programma ondersteunt een strategische beweging, verandering of ontwikkeling en gaat over grenzen binnen een organisatie (organisatieonderdelen) of tussen organisaties (hele organisaties ook buiten de VRU of afdelingen van verschillende organisaties) heen. Het vraagt betrokkenheid van verschillende organisatieonderdelen.

Binnen het organisatieonderdeel 'Ondersteuning' werken we aan de volgende programma`s:

- Great place to work
- Organisatieontwikkeling
- Informatieknooppunt

3.5.1 Great place to work

De VRU wil op de steeds krapper wordende arbeidsmarkt een aantrekkelijke organisatie zijn waar talent graag wil werken. We zijn maatschappelijk gedreven met een breed werkterrein en we bieden volop ontwikkelkansen. We willen daarbij een warme omgeving bieden waar iedereen welkom is. Onze leidinggevenden worden toegerust om hun mensen richting en ruimte te geven door (dienend) leiderschap te tonen, met ruimte voor ieders ontwikkeling en persoonlijk leiderschap. We willen daarbij graag een diverse en inclusieve organisatie zijn. Niet alleen maken we zo meer gebruik van het talent op de arbeidsmarkt, het helpt ons ook om vraagstukken vanuit meerdere gezichtspunten te benaderen en zo ons werk beter te doen.

3.5.2 Informatieknooppunt

Het doel van het informatieknooppunt is het via gerichte informatie nog beter ondersteunen van de activiteiten bij het bestrijden, voorzien en voorkomen van incidenten/crises. We versterken hiermee de crisisbeheersing, en dragen bij aan toekomstbestendige brandweerzorg en een veiligere en gezondere leefomgeving. Hiermee vergroten wij de weerbaarheid in de regio. Wij stimuleren innovatie en andere manieren van werken door het initiëren van informatie-oplossingen via innovatieve technieken zoals artificiële intelligentie (AI) en het verder ontwikkelen van informatiegestuurd werken.

3.5.3 Overhead

De definitie van overhead uit artikel 1 van het BBV wordt in de meest actuele notitie van de commissie BBV nader geduid als*: 'het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hiertoe behoren ook de systemen en aanverwante lasten die deze functies ondersteunen.'*

Onderstaand overzicht is opgesteld aan de hand van de geactualiseerde notitie Overhead van de commissie BBV. Deze geactualiseerde notitie geeft een overzicht van de regelgeving inzake de overhead en geeft op een aantal punten een nadere toelichting. Deze notitie is voor de gemeenschappelijke regelingen van toepassing vanaf het (begrotingsjaar) 2026, maar eerder mag

ook. De VRU heeft ervoor gekozen om de herziene wijze van toerekening van de overhead al in de geactualiseerde begroting 2025 op te nemen, zodat we hiermee gelijk oplopen met gemeenten. Dit betekent dat de aanpassingen uit deze notitie zijn verwerkt in de voorliggende begroting. De aanpassingen hebben betrekking op een aantal begrotingsonderdelen die niet meer worden aangemerkt als overhead maar op overige taakvelden moeten worden begroot en verantwoord. Meer specifiek betreft dit de formatieve en formatie-gerelateerde lasten voor leidinggevenden en directe softwarelasten/applicaties voor de programmaonderdelen Brandweer, Risicobeheersing Crisisbeheersing & GHOR. Dit heeft tot gevolg dat we nu meer kosten toerekenen aan het primaire proces waardoor het percentage overhead is gedaald. Op basis van de geactualiseerde uitgangspunten is het overzicht van de kosten van overhead voor 2025 en 2026 als volgt:

Tabel 13 Overzicht overhead [5]

Bedragen x € 1.000

Overhead	Rekening 2024	Begroting 2025	Actualisatie 2025	Begroting 2026
Personeelskosten	23.315	22.256	18.674	17.573
Gebouwkosten	1.474	1.747	1.711	1.895
Kantoorkosten	3.524	3.655	3.688	4.116
Overige kosten	768	437	1.344	1.266
Overige baten	-295	-	-297	-129
Mutaties in reserve	-251	194	-356	-115
Totaal overhead:	**28.535**	**28.289**	**24.762**	**24.606**
% overhead	**19,5%**	**23,0%**	**17,4%**	**18,9%**

3.5.4 Onvoorzien

De begroting van de VRU bevat geen post voor onvoorzien. Eventuele onvoorziene situaties met de daaruit volgende kosten, dienen op dat moment van dekking te worden voorzien. In de risicoparagraaf, die gekoppeld is aan de weerstandscapaciteit, is het risico van onvoorziene uitgaven opgenomen.

[5] Overheadlasten- en baten inclusief mutaties reserves ten opzichte van begrotingstotaal inclusief mutaties reserves

4 Paragrafen

4.1 Bedrijfsvoering

4.1.1 Personeel en organisatie

Organisatie VRU
Bij Veiligheidsregio Utrecht werken mensen met een passie. Een passie om levens te redden, om incidenten te voorkomen en te bestrijden en om samen met burgers en partners de veiligheid en zelfredzaamheid in onze samenleving te vergroten. Onze organisatie is gericht op onze drie hoofdtaken: Brandweer, Risicobeheersing en Crisisbeheersing. Deze onderdelen werken niet alleen onderling nauw samen, maar dat doen we ook met onze partners. Zo zetten we ons met bijna 2.500 betrokken collega's iedere dag in voor de veiligheid van alle 1,4 miljoen inwoners van de 26 gemeenten in onze regio. Samen dragen wij bij aan de veiligheid. Elke dag weer, steeds beter. De hoofdstructuur van onze organisatie ziet er als volgt uit:

Samen zijn we één organisatie. Het organisatieonderdeel 'Ondersteuning' is ondersteunend aan de drie hoofdtaken. Samen bouwen wij aan een organisatie waar iedereen zich gezien en gewaardeerd voelt en de ruimte en ondersteuning krijgt om het beste uit zichzelf én elkaar te halen. Met z'n allen zorgen we voor een 'Great place to work'.

De directie van de VRU bestaat uit de algemeen directeur en drie leden die samen verantwoordelijk zijn voor de hele organisatie. Binnen het directieteam wordt gewerkt met een

portefeuilleverdeling. De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) staat onder leiding van de directeur publieke gezondheid (DPG), die op agendabasis deelneemt aan de vergaderingen van het directieteam.

Organisatieontwikkeling
De wereld en ons werk verandert. De rol van de Veiligheidsregio verbreedt en de uitdagingen waar we voor staan veranderen. In onze ontwikkelkoers en besturingsfilosofie hebben we met elkaar bepaald hoe we met deze veranderingen omgaan. Om die uitdagingen van onze huidige tijd aan te gaan en om de ambities uit onze bestuursagenda waar te maken, zien we dat we steviger moeten inzetten op onderlinge samenwerking. Dit vraagt van ons een flexibele en wendbare houding. De afgelopen jaren hebben we de slag gemaakt naar een meer dienende en passende organisatiestructuur met kortere lijnen en minder gelaagdheid. Deze ontwikkeling zetten we door naar één VRU waarbij we ruimte bieden aan talenten en aan de lokale en menselijke maat. Onze kernwaarden staan hierbij centraal: vanuit vertrouwen werken we samen en nemen we eigenaarschap.

Formatie en bezetting
De formatie voor de beroepsbrandweer en overig personeel bestaat in totaal per 1-1-2025 uit 719 fte. De bezetting bedraagt 687 fte. Het verschil tussen formatie en bezetting betreft een momentopname. Een deel van de vacatures is moeilijk in te vullen door onder andere de krapte op de arbeidsmarkt.

De formatie (in fte) per organisatieonderdeel is als volgt:

Formatie in fte **Hoofdtaak**	**Formatie** **1-1-2025**
Brandweer	398,2
Risicobeheersing	112,8
Crisisbeheersing & GHOR	55,1
Ondersteuning	153,3
Totaal	**719,4**

Vrijwilligers
Per 1-1-2025 zijn 1.667 vrijwilligers in dienst van de VRU. Op basis van het materieel- en personeelsbeheer en –spreidingsplan is de streefsterkte 1.673 vrijwilligers. Voor de werving van nieuwe vrijwilligers organiseert de VRU aanstellingsdagen. Vanuit de hele regio worden potentiële vrijwilligers op de ademluchtwerkplaats in Houten op één dag gekeurd. Ook wordt met behulp van een assessment dan beoordeeld of zij geschikt zijn voor het vrijwilligerswerk

Jeugdbrandweer
Per 1 januari 2025 hebben we 256 jeugdleden en 21 posten met een Jeugdbrandweer. Dit is inclusief de samenvoeging van de Jeugdbrandweer Zeist-Bunnik. Brandweer Soest is aan het kijken naar een eventuele opstart van de Jeugdbrandweer.

Wet banenafspraak
Het realiseren van duurzame werkgelegenheid voor de doelgroep uit de Wet banenafspraak (WBA) is voor de VRU een maatschappelijke opdracht. De VRU heeft inmiddels het quotum van 15 garantiebanen behaald door 15,53 garantiebanen te realiseren wat gelijk is aan 11,0 fte[6]. Doelstelling is het aantal WBA functies in 2025 te behouden met een evenwichtige verdeling in de gehele organisatie. Deze WBA-banen worden gerealiseerd binnen de formatieve kaders zodat een aanvullende bijdrage vanuit de gemeenten niet nodig is. Het project 'Sociale veiligheid, diversiteit en Inclusie' (zie hieronder) helpt om dit onderwerp in de organisatie onder de aandacht te houden.

Sociale veiligheid, Inclusie en Diversiteit
De VRU staat midden in de maatschappij; daarom vinden we het belangrijk dat ons personeelsbestand een afspiegeling is van die maatschappij.
We hebben ons als organisatie gecommitteerd aan een aantal afspraken om te werken aan een diverse en inclusieve organisatie:

- We nemen meer mensen aan met een afstand tot de arbeidsmarkt (Wet Banenafspraak);
- We dragen in onze organisatie uit dat jezelf zijn werkt. Je mag er zijn, wie je ook bent;
- We spreken met onze vacatures een brede(re) doelgroep aan en we sluiten geen mensen uit;
- We dragen ons steentje bij aan het vergroten van meer kansengelijkheid voor jongeren.

Mentaal welzijn
Het mentaal welzijn van onze medewerkers vinden we erg belangrijk. Ons werk kan veel impact hebben. We willen onze medewerkers daarin zo goed mogelijk ondersteunen. Via ons Team Opvang en Nazorg zetten wij stevig in op ondersteuning na incidenten. Er is een Steunpunt Brandweer ingericht bij het Veteraneninstituut in Doorn, waar wij als VRU lid van zijn. Daarnaast bieden we via ons uitgebreide bedrijfszorgpakket ook langdurige, psychosociale ondersteuning voor mentale klachten zoals PTSS en traumaverwerking. Hiervoor hebben we ook een geestelijk verzorger in dienst die hier een zeer waardevolle bijdrage aan levert door individuele en groepsgesprekken. Ook de bedrijfsarts, vertrouwenspersonen en medewerkers van personeelsbeleid dragen actief aan bij aan het creëren van bewustwording en het eerder herkennen van signalen. Hiervoor bieden we verschillende workshops aan op het gebied van mentale weerbaarheid. De sessies gaan over het doorbreken van een cultuur waar het niet normaal is om te praten over gevoelens, maar zijn ook gericht op kennis over en omgang met stressvolle situaties.

Onveilige Situaties en (bijna)Ongevallen (OSIO)
Het melden van incidenten (onveilige situaties en(bijna)ongevallen) is bedoeld om te leren van de situatie en de kwaliteit van de zorg te verbeteren. OSIO-meldingen geven inzicht in de risico's voor de veiligheid, gezondheid en het welzijn van de VRU medewerkers. Door de meldingen te analyseren kan er worden geleerd en kunnen maatregelen worden genomen om soortgelijke incidenten en situaties in de toekomst te voorkomen. Door bovendien te kijken naar de meer fundamentele oorzaken (de oorzaak achter de oorzaak) kan de veiligheids- of arbozorg binnen de VRU naar een hoger niveau worden getild waardoor andersoortige ongevallen, die dezelfde basisoorzaken hebben, kunnen worden voorkomen.

[6] Stand januari 2025

Verzuim
Voor de medewerkers van de Veiligheidsregio Utrecht is een verzuimprotocol vastgesteld. De insteek van dit protocol is niet de ziekte van de medewerker, maar zijn mogelijkheden om werkzaamheden te verrichten ondanks beperkingen. Doel is een handvat te bieden aan leidinggevenden om zo het ziekteverzuim binnen de organisatie zoveel als mogelijk te beperken. Deze regels zijn gebaseerd op de Wet verbetering poortwachter. Het streven is een verzuimpercentage van 5 %.

Inhuur
Het uitgangspunt voor de VRU is dat we werken met vaste formatie met daarop medewerkers met vaste aanstellingen, maar om de continuïteit van de werkzaamheden te kunnen waarborgen is inhuur soms onvermijdelijk. Daarnaast is inhuur soms wenselijk om als organisatie wendbaar en flexibel te kunnen zijn, bijvoorbeeld bij grote crises. Als er sprake is van tijdelijke formatie (bijvoorbeeld voor een project), dan heeft een tijdelijke aanstelling de voorkeur (bijvoorbeeld voor de duur van het project). In sommige gevallen kan het nodig zijn om tijdelijk een externe in te huren. Bijvoorbeeld als de vaste medewerker langdurig afwezig is, of als een tijdelijke aanstelling niet haalbaar is. Ook kan het nodig zijn om een externe in te huren voor additionele (project)werkzaamheden waarbij een specialistische expertise wordt gevraagd. Bij inhuur volgt de VRU de inkoopregels waar wij als overheid ons aan moeten houden.

Beleidsindicatoren conform BBV-regelgeving[7]
De veiligheidsregio is op basis van wettelijke regelgeving (BBV) verplicht om de volgende beleidsindicatoren in de begroting en jaarrekening op te nemen.

Nr.	Productie-indicator	Eenheid	Realisatie 2024	Actualisatie 2025	Begroting 2026
1	Formatie	Fte per 1000 inwoners	0,52	0,51	0,51
2	Bezetting	Fte per 1000 inwoners	0,49	0,49	0,49
3	Apparaatskosten*)	Kosten per inwoner	€ 100,5	€ 98,1	€ 90,3
4	Externe inhuur**	Kosten als % van totale loonsom	29%	16%	3%
5	Externe inhuur**)	Totale kosten inhuur externen	14,9 mln	21,7 mln	2,1 mln
6	Overhead***)	% van de totale lasten	21%	18%	19%

Op basis van CBS-prognose is uitgegaan van 1.414.663 inwoners voor de provincie Utrecht op peildatum 1-1-2025.
* Apparaatskosten zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de ambtelijke organisatie. Dit zijn in feite de totale lasten van de VRU minus de jaarlijkse bijdrage aan het NIPV.
** De reguliere inhuur betreft voornamelijk inhuur van instructeurs voor opleiden, trainen en oefenen en inhuur voor ziektevervanging en vacatures. Voor 2024 en 2025 is/ wordt specifiek ingehuurd voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne en crisisnoodopvang (€ 9,1 miljoen). Deze specifieke inhuurkosten worden volledig gedekt uit een specifieke rijksbijdragen en vergoeding van het COA.
*** Voor de berekening van de overhead inclusief baten verwijzen we naar § 3.5.3.

[7] Rekeningcijfers 2024 zijn onder voorbehoud van goedkeuring door de accountant volgend uit de accountantscontrole Jaarstukken VRU 2024.

Duurzame bedrijfsvoering
In onze samenleving ligt een grote uitdaging op het gebied van duurzaamheid. Als overheidsorganisatie committeren we ons uiteraard aan de landelijke afspraken op het gebied van duurzaamheid. Dit doen we niet omdat het moet, maar omdat wij ons realiseren dat de klimaatverandering ook een directe impact heeft op de veiligheid in onze regio. We maken werk van de CO2-reductie en vermindering van het klimaatgebruik door ons wagenpark te verduurzamen, duurzaamheidseisen te stellen aan onze leveranciers en zelf ons materiaalgebruik te beperken. Samen met de gemeenten, als eigenaren van de brandweerposten, zetten we waar mogelijk stapjes naar klimaatneutrale huisvesting.

Huisvesting
Huisvesting heeft directe invloed op alle vier de thema's van de bestuursagenda. Huisvesting in brede zin is meer dan een gebouw. Huisvesting in brede zin betreft faciliteiten die zorgen dat individuele medewerkers van de VRU optimaal kunnen presteren. Een plek om samen te komen na een emotionele heftige uitruk. Een huisvesting die faciliterend is aan de werkstijlen van de individuele medewerkers van de VRU en die zorgt voor een Great place to work en optimale ondersteuning van de werkprocessen. Daarmee draagt huisvesting bij aan een gezonde en veilige werkomgeving.

Met betrekking tot de visie op huisvesting heeft het algemeen bestuur in november 2023 het besluit genomen om een drietal scenario's voor de organisatie van de huisvesting uit te laten werken door VRU en de 26 gemeenten. Aan de basis van de uitwerking staan de eerder vastgestelde vier bestuurlijke uitgangspunten, waarbij geconstateerd is dat de huidige organisatie niet voldoet aan de uitgangspunten. Momenteel worden de laatste inhoudelijke uitwerkingen gemaakt, waaronder het in beeld brengen van de organisatorische impact per scenario bij gemeenten en de globale schets van de toekomstige lasten. Na afronding van deze uitwerking zal in het algemeen bestuur een beeldvormende bijeenkomst georganiseerd worden, als voorbereiding op een besluitvormende bijeenkomst.

4.1.2 Digitale veiligheid

Met het vaststellen van het strategisch beleid digitale veiligheid is koers gezet om kwaadwillende en onbevoegden buiten de deur te houden, en daarmee onze eigen (digitale) continuïteit en weerbaarheid te verhogen. De eerste fase draait om het implementeren van de minimale technische basismaatregelen die essentieel zijn om te beschermen tegen veel voorkomende dreigingen zoals phishing en gijzelsoftware (ransomware). Het is belangrijk om te benadrukken dat deze basismaatregelen, naast implementatie, ook in 2026 blijvende aandacht vragen om goed onderhouden te worden.

Behalve dat we een nieuwe versie van de Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO) verwachten is het vrijwel zeker dat de Veiligheidsregio onder de NIS2-richtlijn gaat vallen. De NIS2-richtlijn is gericht op het verhogen van de digitale weerbaarheid van vitale organisaties en stelt strengere eisen aan risicobeheer, incidentrespons en rapportage. Recent heeft een extern bureau een volwassenheidstoets uitgevoerd. Hierbij is gekeken in hoeverre wij voldoen aan huidige versies van de (verplichte) normenkaders en daarmee hoe goed we in staat zijn om

cyberrisico's te beheersen. Op een schaal van 1 tot 5, waarbij niveau 3 wordt gezien als het vereiste niveau voor een veilige en weerbare organisatie , scoren wij momenteel rond de 1,5. Het is belangrijk om te begrijpen dat de nieuwe normenkaders en verplichtingen niet vrijblijvend zijn. Ondanks de stappen die zijn gezet is er nog veel werk te verrichten, werk waarvoor structureel investeringen noodzakelijk zijn. Voor 2025 en 2026 hebben we, in lijn met het strategisch beleid, de volgende doelstellingen opgenomen:

- Risicogericht werken, waarbij we niet alleen richten op de top 3 risico's op concernniveau, maar ook de specifieke "te beschermen belangen" per proces identificeren en prioriteren.
- Uitvoeren van externe en interne penetratietests door een gespecialiseerd bureau om de effectiviteit van de genomen beveiligingsmaatregelen te beoordelen en onze weerbaarheid tegen cyber-aanvallen te testen.
- Van ad-hoc naar continu versterken van het cyberbewustzijn van onze medewerkers via gerichte trainingen en campagnes, omdat zij de sterkste schakel vormen in onze cyberveiligheid.

Privacy
De VRU is verantwoordelijk voor het wettig behandelen van persoonsgegevens. Dit zijn persoonsgegevens van burgers, ambtenaren en vrijwilligers. Daarbij heeft de VRU een morele plicht om de vertrouwelijkheid en gevoelige aard van deze persoonsgegevens te eerbiedigen. De VRU verwerkt geen persoonsgegevens tenzij dat noodzakelijk is. De persoonsgegevens worden onder andere gebruikt voor het beheren van incidenten, om toezicht te houden, voor relatiebeheer, werving en selectie, en de werknemersadministratie. De VRU zorgt er voor dat er altijd een grondslag is voor die verwerking, dat de betrokken persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk, en dat deze alleen met bevoegde partijen worden gedeeld. Door gepaste technische en organisatorische maatregelen te nemen zorgt de VRU er ook voor dat de persoonsgegevens adequaat beveiligd zijn. Betrokkenen kunnen uitvoering geven aan hun rechten door te mailen met de functionaris voor de Gegevensbescherming.

Daarnaast worden beleidsstukken en processen doorlopend bekeken en beoordeeld om te kijken of deze de privacy van de betrokkenen nog beter kunnen beschermen. Er is een groep mensen met verschillende taken in het kader van de bescherming van de persoonsgegevens. Zo houdt de functionaris voor de gegevensbescherming toezicht en adviseert, de privacy officers helpen collega's op weg en adviseren, en de privacy ambassadeurs vormen de schakel tussen de directies en de afdeling juridische zaken.

4.1.3 Interne beheersing en rechtmatigheid

Interne beheersing
Interne beheersing is een proces, gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid omtrent het bereiken van doelstellingen in de volgende categorieën:
▪ Bereiken van strategische doelstellingen;
▪ Effectiviteit en efficiëntie van bedrijfsprocessen;
▪ Betrouwbaarheid van de financiële informatieverzorging;

▪ Naleving wet– en regelgeving.

Interne beheersing is daarmee geen doel op zich, maar een middel om effectief te kunnen sturen op de uitvoering van onze taken. Wij hanteren hierbij de volgende uitgangspunten:
▪ Integraal management (verantwoordelijk voor resultaten en middelen);
▪ Evenwicht tussen regels en regelruimte;
▪ Het management wordt voldoende ondersteund met raad, daad en informatie;
▪ Voorkomen is beter dan genezen; ICT-systemen ondersteunen de juiste werkwijze.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de administratieve organisatie en de interne beheersing. Dit komt vanaf 2023 tot uiting in het afleggen van een rechtmatigheids-verantwoording aan het algemeen bestuur. De (verbijzonderde) interne controles vormen hiervoor de basis.

Interne controle
Binnen de VRU voeren we (verbijzonderde) interne controles uit op onze processen. Jaarlijks worden interne controles uitgevoerd op basis van het risicogericht intern controleplan dat periodiek herijkt wordt.

In eerste aanleg voeren we controles uit voor financieel kritische processen. Dit zijn die processen die in relatie tot de door het algemeen bestuur vastgestelde goedkeuringstolerantie voor getrouwheid en verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid als financieel kritisch aangemerkt worden. Daarnaast voeren we een beperkt aantal controles uit op basis van specifiek beleid/besluiten (specials). De externe accountant voert op gezette momenten ook controles uit.

Risicomanagement en interne controle zijn geen doel op zich. Het zijn middelen die ervoor moet zorgen dat we onze taken goed (en steeds beter) uitvoeren. Het is daarom een zaak van iedereen binnen de organisatie; ieder vanuit zijn of haar eigen rol en verantwoordelijkheid. Dit komt tot uiting in het principe van het zogenaamde ‘drielijnenmodel’ die de basis vormt voor de taakverdeling ten aanzien van risicomanagement en interne controle binnen de VRU. We onderkennen de volgende drie lijnen:
1. In de eerste lijn: in het primaire proces, onder verantwoordelijkheid van de lijnmanagement.
2. In de tweede lijn: in de ondersteunende processen, waar checks and balances ingericht zijn om fouten te signaleren. Deze lijn bestaat uit de controllers en de vaktechnische adviseurs (b.v. HRM-adviseurs, FLO-adviseur, etc.) in hun controlerol
3. In de derde lijn: de lijn bestaat uit de concerncontrol- en interne auditfunctie.

Rechtmatigheidsverantwoording
De Rijksoverheid heeft regels vastgesteld voor het opstellen van de financiële verantwoording door gemeenten en provincies in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Deze gelden voor de begroting, meerjarenraming, jaarverslagen en jaarrekening en hebben betrekking op de correctheid, begrijpelijkheid en volledigheid van de stukken. Het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) bevat regels voor de minimumvereisten voor de accountantscontrole van de jaarrekening. Als gevolg van wijzigingen in

het BBV is het dagelijks bestuur van de VRU vanaf 2023 zelf verantwoordelijk worden voor het afgeven van de rechtmatigheidsverklaring bij de jaarstukken. Hiervoor heeft de VRU in samenspraak met de externe accountant een normen- en toetsingskader opgesteld.

4.2 Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid in werking getreden. De Wet open overheid (hierna: Woo) is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Waar de Wob voornamelijk zag op de openbaarmakingsplicht op verzoek, richt de Woo zich ook op de actieve openbaarmakingsplicht en de informatiehuishoudingsplicht. Naast dat informatie dus openbaar gemaakt moet worden als iemand erom vraagt, moet sommige informatie ook actief openbaar gemaakt worden en moeten we er voor zorgen dat informatie goed te vinden is.

Een van de verplichtingen die uit de Woo volgt, is dat bestuursorganen jaarlijks in de begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de verantwoording verslag doen van de uitvoering van de wet. Bestuursorganen gaan in de openbaarheidsparagraaf in op de beleidsvoornemens (c.q. behaalde resultaten) met betrekking tot de actieve en passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding.

Passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek)

Onderzocht is op welke manier software kan bijdragen aan het vergemakkelijken en versnellen van het anonimiseren van documenten. Dit onderzoek wordt momenteel afgerond.

In 2024 zijn er twee beroepen bij de bestuursrechter over besluiten die de VRU genomen heeft naar aanleiding van een verzoek om informatie op grond van de Woo. In beide gevallen is de verzoeker het niet eens met het besluit en vraagt om meer informatie dan is gegeven. De Woo kent verschillende uitzonderingsgronden waarop een bestuursorgaan zich kan beroepen bij het niet openbaar willen maken van informatie. Uiteindelijk dient de bestuursrechter het besluit van de VRU te toetsen.

Actieve openbaarmaking

De Woo kent zeventien informatiecategorieën die gefaseerd zullen worden ingevoerd. Telkens wordt bij Koninklijk besluit bepaald welke informatiecategorie vanaf dat moment actief openbaar gemaakt moet worden. Wij voldoen aan de wettelijke verplichting en hebben de actieve openbaarmaking van de informatie uit de verplichte categorieën op orde.

Informatiehuishouding op orde

C. In 2024 werken we aan de uitvoering van het programmaplan Digitale toegankelijkheid waarbij we oog hebben voor nieuwe documenten, maar ook een slag zullen maken in het digitaal toegankelijk maken van oude documenten.

4.3 Verbonden en overige partijen

Hieronder is een overzicht opgenomen van derde rechtspersonen waarin wij een bestuurlijk en/of financieel belang hebben.

4.3.1 De Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)

De Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's is sinds 1 januari 2022 de werkgeversvereniging van de 25 veiligheidsregio's die met de werknemersorganisaties op landelijk niveau tot afspraken komt over arbeidsvoorwaarden voor alle werknemers van de veiligheidsregio's (met uitzondering van het personeel dat onder een eigen cao valt bijvoorbeeld cao Ambulancezorg).

Belang

De WVSV maakt namens haar leden afspraken met de vakbonden over collectieve arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. Deze afspraken worden vastgelegd in de "CAR(-UWO) Veiligheidsregio's" (voorheen CAR-UWO).

Met het vaststellen van de begrotingen voor 2025 heeft de Algemene Vergadering ook het contributiebedrag voor 2025 vastgesteld. Statutair is bepaald dat het lidmaatschap van de veiligheidsregio's op gelijkwaardige basis plaatsvindt en dat elke veiligheidsregio 1/25ste van het saldo van de begroting bijdraagt.

Financiële informatie

Eigen en vreemd vermogen voor bestemming 2024: nog niet bekend
Jaarresultaat 2024: nog niet bekend

4.3.2 Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's

De stichtingen, het Expertisebureau Risicobeheer en het Waarborgfonds Veiligheidsregio's zijn met instemming van alle 25 veiligheidsregio's opgericht in 2022 en 2023. Per 1 januari 2024 zijn de stichtingen operationeel.

Belang

Het doel van de stichtingen is een bijdrage te leveren aan het 'goed werkgeverschap' van de veiligheidsregio's als hun medewerkers onverhoopt te maken krijgen met een dienstongeval. Hieraan wordt invulling gegeven door te ondersteunen bij de uitvoering en financiering van de Landelijke regeling aanspraken na dienstongevallen (LRD). De LRD is een regeling die in overleg binnen de veiligheidsregio's en de vakbonden tot stand is gekomen en per 1 januari 2024 in werking is getreden.

Governance

Het Expertisebureau Risicobeheer beschikt over een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Tevens staat het Expertisebureau onder toezicht van een Raad van Advies, bestaande uit algemeen directeuren/commandanten en directeuren bedrijfsvoering van de veiligheidsregio's.

Het Waarborgfonds is vrijgesteld van toezicht door De Nederlandsche Bank (DNB) onder de voorwaarde dat een Raad van Toezicht wordt geïnstalleerd. De Raad van Toezicht is ingesteld en voorziet in de noodzakelijke specifieke deskundigheid die daarmee in het Waarborgfonds is geborgd. Daarnaast zijn er beperkingen gesteld aan de financiële omvang van het fonds.

Financiële informatie
De 25 veiligheidsregio's dragen gezamenlijk zorg voor de financiering van de LRD. Dit geschiedt door deelname aan beide stichtingen. Het Waarborgfonds geeft dekking voor aanspraken voor zover deze niet verzekerd zijn. Een deel van de aanspraken is nog verzekerd via een collectieve ongevallenpolis. De kosten van het Expertisebureau Risicobeheer en de inleg in het Waarborgfonds worden betaald uit de premies die de veiligheidsregio's eerder betaalden voor hun ongevallenverzekering.

Het Waarborgfonds heeft als doel om binnen 5 jaar een reserve aan te leggen van 5 miljoen euro. Hiermee is er voldoende financiële zekerheid voor de toekomst. In het eerste jaar (2024) heeft het Waarborgfonds een reserve opgebouwd van ruim 3 miljoen euro. Daarnaast is gewerkt aan het inrichten van de schadeafhandeling en bedrijfsvoering van de stichting ERVRS en het Waarborgfonds.

4.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Ten aanzien van de in de BBV genoemde kapitaalgoederen zijn de gebouwen, inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal van toepassing op onze organisatie.

4.4.1 Kapitaalgoederen

Conform artikel 59 van de BBV activeren wij alle materiële vaste activa. Investeringen schrijven wij lineair af vanaf het jaar opvolgend op het investeringsjaar. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat activering plaatsvindt vanaf € 10.000 per object. In de Nota Activabeleid VRU zijn alle uitgangspunten opgenomen.

De VRU heeft drie brandweerkazernes in eigendom. De overige kazernes zijn in eigendom van de gemeenten. De kazernes worden om niet ter beschikking gesteld aan de VRU. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de VRU, worden bij de VRU geactiveerd. De kosten voor rente en afschrijving worden doorbelast aan de gemeenten die de gebouwen aan de VRU hebben overgedragen.

Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteren wij een meerjarig investeringsplan (MIP) dat jaarlijks wordt geactualiseerd. In de begroting is een constant bedrag (structureel budget) opgenomen voor kapitaallasten, dat jaarlijks wordt geïndexeerd om de vervangingswaarde van de activa te waarborgen. De werkelijke kapitaallasten fluctueren. Tezamen met het MIP is daarom ook een egalisatiereserve kapitaallasten ingesteld om de verschillen tussen begrote en werkelijke kapitaallasten op te vangen. De egalisatiereserve kapitaallasten heeft naast de egalisatiefunctie ook een dekkingsfunctie. De dekkingsfunctie heeft

vooral betrekking op vaste activa met een incidenteel karakter, waarvoor de kapitaallasten uit de kapitaallastenreserve worden gedekt. Deze items zijn in het MIP als incidenteel aangemerkt en hiervoor zijn geen vervangingsinvesteringen opgenomen. Deze activa-items kennen dus geen structurele kapitaallast. Dit betekent dat voor incidentele lasten in de exploitatie die direct gerelateerd zijn aan (geplande) investeringen een onttrekking aan de egalisatiereserve kapitaallasten is geraamd. Bij besluitvorming wordt getoetst of de reserve gedurende de afschrijvingstermijn toereikend is. Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting.

Jaarlijks wordt in mei de investeringsbegroting bijgesteld op basis van reële verwachting. Vervolgens wordt bepaald wat de financieringsbehoefte is en welke renteomslag binnen de kaders van BBV kan worden toegepast. De rente wordt berekend over de boekwaarde per 1 januari en jaarlijks ten laste van de exploitatie gebracht. Aan de geactiveerde investeringen wordt voor geactualiseerde begroting 2025 een omslagrente van 2,25% toegerekend. De fluctuaties van de kapitaallasten ten opzichte van het structureel budget voor kapitaallasten worden beschouwd als incidentele baten en lasten.

4.4.2 Onderhoud gebouwen en installaties

Het hoofdkantoor van de VRU is gehuisvest in het Provinciehuis en dit betreft huur. Het onderhoud voor deze locatie is daarmee onderdeel van de servicekosten die wij naast de huursom aan de provincie Utrecht betalen.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de decentrale huisvestingen en de brandweerkazernes zijn voor rekening van de gemeenten.

4.4.3 Onderhoud materieel

Preparatie Brandweer is ingericht binnen het organisatieonderdeel Brandweer. Hiermee borgen we dat we beschikken over vakbekwaam repressief personeel en daarnaast over voldoende en inzetbaar materieel en gereedschappen voor de uitvoering van onze operationele taak. Onderhoud van het materieel vindt regionaal plaats door de afdeling Materieel & Logistiek.

4.5 Financiering

4.5.1 Financieringsportefeuille

Wij zijn externe financiering overeengekomen bij:

- Gemeente Amersfoort (onderhandse lening)
- Bank Nederlandse gemeenten (BNG Bank)
- De Nederlandse Waterschapsbank (NWB Bank)

In tabel 14 wordt het verloop en de hoogte van de huidige leningen weergegeven.

Tabel 14 Leningenportefeuille

Bedragen x € 1.000 Type lening	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2025	Saldo 31-12-2026	Saldo 31-12-2027	Saldo 31-12-2028	Saldo 31-12-2029
13-10-1997/30 jr 6,05% lineair	10	7	3	-	-	-
14-07-1999/30 jr 5,43% lineair	265	212	159	106	53	-
Onderhandse lening Gemeente Amersfoort	***275***	***218***	***162***	***106***	***53***	***-***
BNG lening 40.106325	1.333	667	-	-	-	-
BNG lening 40.106326	6.800	6.400	6.000	5.600	5.200	4.800
BNG lening 40.116478	9.000	8.000	7.000	6.000	5.000	4.000
BNG lening 40.116479	10.000	9.500	9.000	8.500	8.000	7.500
Onderhandse lening Bank BNG	***27.133***	***24.567***	***22.000***	***20.100***	***18.200***	***16.300***
NWB Bank lening NK/1-29713	14.000	13.000	12.000	11.000	10.000	9.000
NWB Bank lening NK/1-30919	14.450	13.600	12.750	11.900	11.050	10.200
Lening Nederlandse Waterschapsbank	***28.450***	***26.600***	***24.750***	***22.900***	***21.050***	***19.200***
Totale vaste schulden	**55.858**	**51.385**	**46.912**	**43.106**	**39.303**	**35.500**

Bij BNG Bank is een rekening-courantfaciliteit beschikbaar ter grootte van € 3 miljoen om te voorzien in de kortlopende financieringsbehoefte. De financieringsbehoefte voor de langere termijn betreft de financiering van nieuwe (vervangings-)investeringen. Zie bijlage 6.7 voor een overzicht van de geplande investeringen in 2025 en 2026[8].

De VRU past een renteomslagmethodiek toe die wordt voorgeschreven vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Door middel van deze methodiek worden aan investeringen de gemiddelde rentekosten toegerekend die voortvloeien uit de opgenomen geldleningen en/of eigen middelen waarmee zij zijn gefinancierd. In onderstaande tabel is het verwachte financieringsresultaat weergegeven aan de hand van het rekenschema zoals voorgeschreven vanuit BBV[9].

Tabel 15 Renteschema

Bedragen x € 1.000 Renteschema	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Totale rentelasten	1.600	1.700	1.800
Rentebaten die zijn toe te rekenen aan investeringen in activa	-225	-	-
Saldo rentelasten en rentebaten	**1.375**	**1.700**	**1.800**
Doorbelaste rente projectfinanciering/ maatwerk	-57	-45	-33
Totaal aan taakvelden toe te rekenen integrale rente (A):	**1.318**	**1.655**	**1.767**
De aan taakvelden toegerekende rente (omslagrente)	1.350	1.701	1.981
Aan taakvelden toegerekende rente via renteomslag (B):	**1.350**	**1.701**	**1.981**
Renteresultaat op taakveld Treasury (B-A)	**32**	**46**	**214**

[8] De investeringsplanning wordt jaarlijks in mei geactualiseerd en verwerkt in de begroting die 7 juli 2025 voorligt in het AB.
[9] Als gevolg van de actualisatie van de investeringsplanning zal het renteresultaat nog wijzigen en verwerkt worden in de begroting die 7 juli 2025 voorligt in het AB.

4.5.2 Risicobeheer

Om de risico's van het treasurybeleid te beheren zijn er normen vastgesteld in de Wet Fido. Deze normen bestaan uit een:

- Kasgeldlimiet
- Renterisiconorm

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet laat het maximum bedrag zien waarop een gemeente of gemeenschappelijke regeling haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming.

Voor 2025 bedraagt de limiet 8,2% van € 134 miljoen (omvang begroting) = € 11 miljoen.

De liquide middelen bestaan uit rekening-courant tegoeden en deposito's. Per kwartaal controleren wij de kasgeldlimiet. De ruimte die de kasgeldlimiet biedt, wordt zoveel mogelijk benut. De reden hiervoor is dat kort geld aanzienlijk goedkoper is dan lang geld. Indien nodig worden langlopende leningen aangegaan om een overschrijding van de kasgeldlimiet tegen te gaan. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op korte termijn maatregelen voor te stellen.

Tabel 16 Kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000					
Kasgeldlimiet	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Norm % begrotingstotaal	*8,2%*	*8,2%*	*8,2%*	*8,2%*	*8,2%*
Kasgeldlimiet	**11.660**	**10.636**	**10.623**	**10.634**	**10.756**

Renterisiconorm

De renterisiconorm wil het renterisico bij herfinanciering beheersen. Dat houdt in, dat de jaarlijkse renteherzieningen en de verplichte aflossingen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar.
De renterisiconorm zal binnen het vastgestelde percentage van 20% blijven. In onderstaande tabel is het verwachte renterisico weergegeven.

Tabel 17 Renterisiconorm

Bedragen x € 1.000					
Renterisiconorm	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
omvang begroting	142.201	129.706	129.554	129.680	131.170
Renterisiconorm (20% begroting)	28.440	25.941	25.911	25.936	26.234
Aflossingen van leningen	4.473	4.473	3.806	3.803	3.803
Ruimte onder renterisiconorm	**23.967**	**21.468**	**22.105**	**22.133**	**22.431**

4.5.3 Verloop reserves

In tabel 18 staat een overzicht met het verloop van de reserves zoals dit tot en met ultimo 2026 wordt voorzien.

Tabel 18 Reserves 2025 en 2026

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2024	Afromen surplus 1-1-2025	Resultaat-bestemming 2024	Toevoeging 2025	Onttrekking 2025	Boekwaarde 31-12-2025	Toevoeging 2026	Onttrekking 2026	Boekwaarde 31-12-2026
Bedrijfsvoeringsreserve	1.409		1.232	-	-	2.641	-	-	2.641
Algemene reserves	***1.409***	***-***	***1.232***	***-***	***-***	***2.641***	***-***	***-***	***2.641***
Egalisatiereserve kapitaallasten	20.669			1.926	644	21.951	1.271	434	22.789
Egalisatiereserve FLO overgangsrecht	1.185			56	-	1.240	66		1.306
Egalisatiereserve tweede loopbaan	1.318			178	11	1.484	183	-	1.667
Ontwikkel- en egalisatiereserve	1.978	-178	1.292	-	3.053	39	-	-	39
Bestemmingsreserve incidentele crisistaken	1.237			607	396	1.448	112	396	1.164
Bestemmingsreserve meldkamer	387			-	324	63	-	63	-
Bestemmingsreserves	***26.773***	***-178***	***1.292***	***2.767***	***4.428***	***26.226***	***1.631***	***892***	***26.965***
Totaal reserves	**28.181**	**-178**	**2.524**	**2.767**	**4.428**	**28.867**	**1.631**	**892**	**29.606**

4.5.3.1 Bedrijfsvoeringsreserve

Door het aanhouden van een reserve is de VRU in staat om een deel van de risico's op te vangen, zonder dat dit direct gevolgen heeft voor de hoogte van de gemeentelijke bijdrage. De schommelingen die optreden kunnen worden opgevangen met deze reserve. De omvang van de bedrijfsvoeringreserve (weerstandvermogen) is minimaal gelijk aan de benodigde weerstandscapaciteit (zie § 4.6). Ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025 is het weerstandsvermogen niet meer toereikend om de geïnventariseerde risico's af te dekken. Om het weerstandsvermogen van de VRU op het gewenste niveau te brengen in relatie tot de huidige risico's, zoals opgenomen in de kadernota VRU 2026 en de tweede bestuurlijke rapportage VRU 2024, is een storting van € 1,23 miljoen in de algemene reserve noodzakelijk. Na deze storting valt de bedrijfsvoeringreserve met 1,9% van het begrotingsvolume binnen de afgesproken bandbreedte (1% - 2%).

4.5.3.2 Egalisatiereserve kapitaallasten

Via het meerjarig investeringsplan wordt gestuurd op een meerjarig evenwicht tussen de begrote en gerealiseerde kapitaallasten (afschrijving en rente). Om de kosten van afschrijving en rente over de jaren te egaliseren wordt gebruik gemaakt van een egalisatiereserve. Jaarlijks wordt in mei de prognose van de kapitaallasten geactualiseerd en opgenomen in de (geactualiseerde) begroting. Bij de jaarrekening wordt vervolgens bepaald wat de werkelijke kapitaallasten en -baten zijn geweest. Tekorten op de kapitaallasten worden aan deze reserve onttrokken. Overschotten worden aan deze reserve gedoteerd. Boekwinst (opbrengst activa) of –verlies (versnelde afschrijving) bij afstoten van activa wordt ten gunste of ten laste van de exploitatie gebracht en vervolgens via een dotatie/onttrekking gemuteerd in de reserve egalisatie kapitaallasten. Via de egalisatiereserve kapitaallasten creëren we rust in de VRU-begroting en voorkomt dit sterke mutaties in de gemeentelijke bijdragen.

4.5.3.3 Egalisatiereserve FLO-overgangsrecht

De egalisatiereserve 'FLO-overgangsrecht' wordt ingezet om de kosten voor het FLO-overgangsrecht meerjarig te kunnen egaliseren. Hiermee wordt een (structurele of incidentele) stijging van de gemeentelijke bijdrage voorkomen en ontstaat een beperkte buffer om fluctuaties die het gevolg zijn van de afspraken in het FLO-overgangsrecht in meerjarig perspectief op te vangen. Ten opzichte van het structureel beschikbare budget wordt op begrotingsbasis bepaald welke lasten wij voor het FLO-overgangsrecht kunnen verwachten. Indien er voor het begrotingsjaar nog geen Cao-akkoord is vastgesteld, wordt de verwachte loonontwikkeling geraamd door middel van een stelpost. Bij de jaarrekening wordt vervolgens bepaald wat de werkelijke lasten en baten voor het FLO-overgangsrecht zijn geweest. Tekorten op de begrote baten en lasten worden aan deze reserve onttrokken en overschotten worden aan deze reserve gedoteerd.

4.5.3.4 Egalisatiereserve tweede loopbaanbeleid

Vanwege het wegvallen van het FLO voor repressief brandweerpersoneel is 'tweede loopbaanbeleid' geïntroduceerd. Om hieraan uitvoering te kunnen gaan geven, is de egalisatiereserve tweede loopbaan gevormd. In de begroting is structureel budget beschikbaar voor de kosten voor onder andere om-/bijscholing en vervanging. De werkelijke kosten voor tweede loopbaanbeleid fluctueren en worden jaarlijks bij aan het einde van het boekjaar met deze reserve verrekend. Vanwege een vierjarig landelijk onderzoek naar de duurzame inzetbaarheid van mensen in een repressieve brandweerfunctie, mede in het licht van het tweede loopbaanbeleid verwachten wij voor 2025 geen significante stijging van de kosten voor het tweede loopbaanbeleid.

4.5.3.5 Ontwikkel- en egalisatiereserve

Het algemeen bestuur heeft bij aanvang van de vorige beleidsperiode een besluit genomen om een ontwikkel- en egalisatiereserve in te stellen die gevoed kan worden met positieve rekeningresultaten. De ontwikkel- en egalisatiereserve heeft tot doel om fluctuaties en (incidentele) verhogingen van de gemeentelijke bijdragen zoveel als mogelijk te voorkomen (egalisatiefunctie). Dit leidt tot financiële stabiliteit in de begroting van de VRU en in de bijdrage van de gemeenten. De middelen uit de reserve zijn bestemd voor:
- Het mogelijk maken van incidentele/projectmatige (beleids-)activiteiten om de beleidsdoelstellingen uit de bestuursagenda of structurele efficiencyvoordelen te realiseren;
- Het dekken van incidentele kosten die voortvloeien uit exogene factoren.

Bij het instellen van de reserve zijn de volgende spelregels vastgesteld over de besteding en verantwoording van de middelen:

- De besteding van de middelen uit de reserve is uitsluitend voorbehouden voor aanwending gekoppeld aan de doelen van de reserve;
- De onttrekking aan de reserve voor een in de begroting opgenomen incidentele (beleids)activiteit mag nooit meer bedragen dan het bedrag dat daadwerkelijk in een boekjaar is besteed;
- Bij uitloop van een project, het doorschuiven van een project naar een volgend boekjaar, of in het geval van meerjarige projecten zal het niet bestede budget teruggestort worden in de egalisatiereserve voor besteding aan dat project in een volgend boekjaar;

- De activiteiten die worden ondernomen met dekking uit deze ontwikkel- en egalisatiereserve zullen worden gepland en beschreven in de begroting en verantwoord in de jaarstukken;
- Bij de begroting wordt een apart overzicht opgesteld van de mutaties in de reserve, zodat de gemeenten jaarlijks in één oogopslag kunnen zien waar de middelen voor worden ingezet en wat de totale omvang van de reserve is per balansdatum (maximaal € 1,8 miljoen).

Tabel 19 Inzet middelen ontwikkel- en egalisatieserve

Bedragen x € 1.000 **Ontwikkel- en egalisatiereserve**	**2025**	**Totaal Resultaat bestemming**
Eindsaldo (31-12-2024)	**1.978**	
Afromen surplus vanwege maximum reserve per balansdatum	-178	
Beginsaldo (1-1-2025)	**1.800**	
Toevoeging vanuit rekeningresultaat 2024	1.292	1.292
Totaal toevoegingen	***1.292***	***1.292***
Onttrekkingen op basis van eerdere besluitvorming		
Diverse posten (Visie op huisvesting, Digitale Veiligheid, Ontwikkelkoers)	-300	
Versterking crisisbeheersing (activiteiten gedekt uit extra BDUR-middelen)	-265	
Veilige energietransitie	-296	
Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing, aandeel gemeenten	-250	
Vakbekwaamheid brandweer	-650	
Subtotaal onttrekkingen op basis van eerdere besluitvorming	*-1.761*	
Onttrekkingen voor doorlopende activiteiten 2024 → 2025		
Versterking crisisbeheersing (activiteiten gedekt uit extra BDUR 2024)	-181	-181
Subtotaal onttrekkingen voor doorlopende activiteiten 2024 → 2025	*-181*	-181
Onttrekkingen op basis van inzet via resultaatbestemming		
Programma Veerkracht	-721	-721
Project Digitale Veiligheid	-390	-390
Subtotaal onttrekkingen op basis van inzet via resultaatbestemming	*-1.111*	-1.111
Totaal onttrekkingen	***-3.053***	***-1.292***
Eindsaldo (31-12)	**39**	**-**

Afroming reserve
De ontwikkel- en egalisatiereserve is gemaximeerd op € 1,8 miljoen. Het surplus per balansdatum 1-1-2025 wordt afgeroomd en vloeit terug naar gemeenten door middel van een incidentele verlaging van de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijk basistakenpakket in 2025 (€ 178K).

Eerdere besluitvorming
Er is reeds eerder besloten over de inzet van middelen voor genoemde activiteiten(€ 1,76 miljoen). Het betreft hier enkel een gewijzigde fasering (egalisatiefunctie).

Doorlopende activiteiten
Enkele activiteiten die volgens de begroting in 2024 gepland waren, lopen door in 2025. Dit betreft € 0,18 miljoen (project)activiteiten voor de versterking van de crisisorganisatie die worden bekostigd uit de daarvoor geoormerkte (verhoging van de) rijksbijdrage.

Programma Veerkracht
Het algemeen bestuur heeft op 2 december 2024 ingestemd met een incidenteel financieringsvoorstel voor het programma Veerkracht vanuit het voorlopig rekeningresultaat 2024 BDuR (€ 0,72 miljoen). Het inrichten van de post als Resilience Point (pilot) is niet opgenomen in het programmabudget voor Veerkracht. De financiering hiervan wordt beoogd door een bijdrage van het Rijk.

Project Digitale veiligheid
Met het vaststellen van het strategisch beleid digitale veiligheid is koers gezet om kwaadwillende en onbevoegden buiten de deur te houden, en daarmee onze eigen (digitale) continuïteit en weerbaarheid te verhogen. De eerste fase draait om het implementeren van de minimale technische basismaatregelen die essentieel zijn om te beschermen tegen veel voorkomende dreigingen zoals phishing en gijzelsoftware (ransomware). Het is belangrijk om te benadrukken dat deze basismaatregelen, naast implementatie, ook in 2026 blijvende aandacht vragen om goed onderhouden te worden. We stellen voor een bedrag van € 0,39 miljoen voor de eerste fase te bestemmen.

4.5.3.6 Bestemmingsreserve 'Incidentele crisistaken'
In de afgelopen jaren heeft de Veiligheidsregio Utrecht (VRU), op verzoek van het Rijk en de gemeenten, extra crisistaken uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is de VRU-opvangsupport. Crises zijn vaak onvoorspelbaar en vragen om een hoge mate van flexibiliteit. Het algemeen bestuur heeft op 2 december 2024 het besluit genomen om de organisatie zo in te richten dat snel en effectief op- en afgeschaald kan worden, met een zogenaamde waakvlam-stand. Deze structuur zorgt ervoor dat de VRU snel kan worden geactiveerd wanneer nodig, terwijl de reguliere taken zo min mogelijk worden verstoord door extra crisistaken.

Om deze flexibiliteit te waarborgen, wordt een kernbezetting in stand gehouden die de komende jaren door het Rijk wordt gefinancierd. Deze kernbezetting zorgt ervoor dat waardevolle kennis, vaardigheden en ervaring die de afgelopen jaren binnen de VRU zijn opgebouwd, behouden blijven. De rijksfinanciering voor deze kernbezetting is beschikbaar voor een periode van vijf jaar

(2025 t/m 2029). Hiervoor hebben we in 2024 een eenmalige bijdrage van € 1,2 miljoen ontvangen[10]. Om te waarborgen dat deze middelen beschikbaar blijven gedurende de volledige vijf jaar is besloten om hiervoor een bestemmingsreserve 'Incidentele crisistaken' in te stellen. De komende vijf jaar zullen de kosten voor het in stand houden van de kernbezetting uit deze reserve worden gedekt. Bij het vaststellen van de eenmalige bijdrage is rekening gehouden met de verwachte loon- en prijsontwikkelingen voor de komende jaren. Dit maakt het mogelijk om de kernbezetting op een stabiele manier te financieren zonder dat dit van invloed is op de gemeentelijke bijdrage.

We hanteren de volgende spelregels voor de reserve 'Incidentele crisistaken'.

- De besteding van de middelen uit de reserve is uitsluitend voorbehouden voor aanwending gekoppeld aan de doelen van de reserve;
- De onttrekking aan de reserve voor een in de begroting opgenomen incidentele (formatiegerelateerde)activiteit mag nooit meer bedragen dan het bedrag dat daadwerkelijk in een boekjaar is besteed;
- De activiteiten die worden ondernomen met dekking uit deze reserve voor 'Incidentele crisistaken' zullen worden gepland en beschreven in de begroting en verantwoord in de jaarstukken;
- Bij de begroting wordt een apart overzicht opgesteld van de mutaties in de reserve, zodat de gemeenten jaarlijks in één oogopslag kunnen zien waar de middelen voor worden ingezet en wat de totale omvang van de reserve is per balansdatum.

Tabel 20 Inzet middelen reserve 'Incidentele crisistaken'

Bedragen x € 1.000						**Totaal**
Bestemmingsreserve 'Incidentele crisistaken'	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2025-2029**
Beginsaldo (1-1)	**1.237**	**1.448**	**1.164**	**884**	**608**	**1.237**
Rijksbijdrage ministerie van BZK	107	112	116	120	125	579
Rijksbijdrage ministerie van J&V	500	-	-	-	-	500
Totaal toevoegingen	***607***	***112***	***116***	***120***	***125***	***1.079***
Kernbezetting incidentele crisistaken	-396	-396	-396	-396	-396	-1.979
Totaal onttrekkingen	***-396***	***-396***	***-396***	***-396***	***-396***	***-1.979***
Eindsaldo (31-12)	**1.448**	**1.164**	**884**	**608**	**337**	**337**

Het eindsaldo van 337K wordt gereserveerd voor de loonontwikkeling van de kernbezetting gedurende 2025-2029.

4.5.3.7 Bestemmingsreserve meldkamer

Vanaf 3 juni 2025 moet de meldkamerfunctie brandweer en multidisciplinaire opschaling van de regio's Utrecht en Flevoland & Gooi en Vechtstreek samengevoegd en operationeel zijn als onderdeel van de Meldkamer Midden-Nederland. Deze reserve is ingesteld als kostendekking voor de project- en frictiekosten voorafgaand aan de ingebruikname van de nieuwe meldkamer. De reserve is gevoed met middelen die door het Rijk en de Nationale Politie voor dit doel zijn

[10] Onder voorbehoud van goedkeuring door de accountant volgend uit de accountantscontrole Jaarstukken VRU 2024

toegekend. Bij de jaarrekening wordt bepaald wat de werkelijk project- en frictiekosten zijn geweest en worden afwijkingen ten opzichte van de begroting verrekend met deze reserve.

4.6 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om omvangrijke financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid behoeft te worden aangepast. Risicobeheersing is gericht om de schadelijke gevolgen van risico's zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken.

De bedrijfsvoeringreserve laat de weerstandscapaciteit van de VRU zien. Binnen deze capaciteit kunnen de risico's (mogelijke toekomstige financiële tegenvallers) worden opgevangen.

Tabel 21 Beschikbare weerstandscapaciteit

Bedragen x € 1.000

Beschikbare weerstandscapaciteit	2025	2026
Bedrijfsvoeringsreserve per 1 januari	1.409	2.641
Resultaatbestemming 2024	1.232	
Totaal weerstandscapaciteit	**2.641**	**2.641**

In het voorstel voor resultaatbestemming bij de jaarstukken 2024 is een storting van € 1,2 miljoen in de (algemene) bedrijfsvoeringsreserve opgenomen. Dit is nodig om het weerstandsvermogen van de VRU op het gewenste niveau te brengen in relatie tot de huidige risico's, zoals opgenomen in de kadernota VRU 2026 en de tweede bestuurlijke rapportage VRU 2024.

In de volgende tabel zijn de belangrijkste financiële risico's weergegeven, voor zover bekend ten tijde van het opstellen van de ontwerpbegroting VRU 2026 en geactualiseerde begroting 2025. Daarbij is een analyse gemaakt van de omvang en de kans dat het risico zich voordoet waaruit de benodigde weerstandscapaciteit volgt. De risico's worden vervolgens nader toegelicht.

Tabel 22 Benodigde weerstandscapaciteit

Bedragen x € 1.000

Nr.	Benodigde weerstandscapaciteit	Effect	Kans	Bedrag risico
4.1	Omgevingswet	200-500	50%	175
4.2	Vrijwilligheid brandweerpersoneel	3.084	25%	771
4.3	Overeenkomsten van opdracht voor eigen personeel (OVO's)	560	50%	280
4.4	Rijksbijdrage (BDuR)	1.490	75%	718
4.5	CAO Regeling voor vervroegd uittreden (RVU)	100	50%	50
4.6	Overige (onvoorziene) exploitatierisico's			647
	Totaal			**2.641**

Onze benodigde weerstandscapaciteit wordt periodiek geëvalueerd en geactualiseerd aan de hand van de (financiële) risico's waarmee de VRU wordt geconfronteerd. Uit de recente risico-inventarisatie blijkt dat de risico's zijn toegenomen, wat resulteert in een grotere behoefte aan weerstandscapaciteit (€ 2,64 miljoen). Een belangrijke factor hierbij is het risico op een korting van 10% op de rijksbijdrage (BDuR) vanaf 2026. Daarnaast is het bestaande risico met betrekking tot de vrijwilligheid (verplichtend karakter) nader gekwantificeerd.

Deze ontwikkelingen tonen aan dat de huidige weerstandscapaciteit van € 1,41 miljoen ontoereikend is om de risico's volledig af te dekken. Daarom is bij de resultaatbestemming over 2024 voorgesteld om het weerstandsvermogen te verbeteren door een storting in de algemene reserve van € 1,23 miljoen. Hiermee is de weerstandscapaciteit weer op niveau en in lijn met de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

4.6.1 Omgevingswet

De Omgevingswet is per 1 januari 2024 ingevoerd. Het Rijk en de bestuurlijke partners hebben afspraken gemaakt over het monitoren en evalueren van de financiële gevolgen van de stelselherziening Omgevingsrecht. De minister heeft de gemeenten toegezegd naar oplossingen te zoeken als uit de financiële evaluatie blijkt dat de invoeringskosten substantieel hoger zijn dan eerder voorzien. De veiligheidsregio's hebben geen extra middelen gekregen vanuit de rijksoverheid voor de structurele gevolgen van deze stelselherziening. Op dit moment onderzoekt zowel de VNG als Cebeon (namens de Veiligheidsregio's) de implicaties van de invoering. Ons eerste beeld is dat de kosten per advies stijgen, door toename van de tijdsbesteding aan meer complexe aanvragen en processen en doordat het benodigde kennis- en competentieniveau (en daarmee de inschaling) van de medewerkers omhoog moet om deze complexe aanvragen te behandelen.

<u>Toelichting effect en kans</u>

De structurele kosten voor de VRU worden geschat op € 0,2 tot 0,5 miljoen. Deze kosten hebben met name betrekking op personeelskosten. Enerzijds door een nieuw type advies over de omgevingsvisie, -plannen en programma's (kerninstrumenten). Anderzijds zullen de kosten per advies stijgen, door toename van de tijdsbesteding aan meer complexe aanvragen en processen en doordat het benodigde kennisniveau (en daarmee de inschaling) van de medewerkers omhoog moet om deze complexe aanvragen te behandelen. De kans dat dit risico zich voordoet in 2025 is ingeschat op gemiddeld (50%). Uitgangspunt blijft dat de (structurele) meerkosten worden vergoed door het Rijk.

4.6.2 Vrijwilligheid brandweerpersoneel

Het huidige brandweerstelsel is gebaseerd op een combinatie van vrijwillige en beroepsbrandweer, waarbij alle brandweermensen dezelfde taak- en opleidingsvereisten hebben. Vooral de kazernering en consignatie van vrijwilligers blijken echter strijdig met de Europese wetgeving (deeltijdrichtlijn). Volgens juridische experts ontstaat er een 'verplichtend karakter' wanneer vrijwilligers tegen een vergoeding in een gepland rooster werken (kazernering) of beschikbaar zijn (consignatie), waardoor ze aanspraak kunnen maken op dezelfde rechten als

werknemers in loondienst. Dit omvat onder meer dezelfde uurlonen, pensioenopbouw en vakantiedagen.

Binnen onze regio wordt op een aantal plaatsen gewerkt met roosters, piketten en kazernering van vrijwilligers. In 2022 heeft een inventarisatie plaatsgevonden om de omvang voor de VRU in kaart te brengen. Dit leverde het volgende beeld op:

- 141 gekazerneerde vrijwilligers.
- 441 geconsigneerde vrijwilligers en 43 vrijwillige piketfunctionarissen.

Er vindt op landelijk niveau overleg plaats over een implementatieplan en de voorwaarden voor invoering, inclusief mogelijke aanpassing van de arbeidstijdenwetgeving en aanvullende financiële middelen.

Kazernering vrijwilligers

Bij kazernering verblijven vrijwilligers tijdens een ingeroosterde dienst op een brandweerpost. Dit kunnen zij doen naast hun reguliere vrijwillige taken. Voor deze gekazerneerde diensten ontvangen zij een vergoeding op basis van hun vrijwilligersaanstelling. In Zeist, bijvoorbeeld, worden vrijwilligers gekazerneerd in de avond en nacht. Als dit door Europese regelgeving zou moeten worden omgezet naar een 24-uursdienst, bedragen de meerkosten naar verwachting € 3,1 miljoen per jaar.
Naast de kazernering in Zeist kunnen vrijwilligers ook via een poolregeling 24-uursdiensten draaien op beroepsposten. Dit vult roostertekorten aan en voorkomt inhuur of het buiten dienst zetten van voertuigen op beroepsposten.

Consignatie vrijwilligers

Bij consignatie ontvangt een vrijwilliger een vergoeding om beschikbaar te zijn voor uitrukken, met een rooster dat opkomst garandeert. De huidige kosten voor deze beschikbaarheidsvergoedingen bedragen circa € 1,5 miljoen per jaar.

Als dit in de vorm van een parttime aanstelling zou worden georganiseerd, zouden de kosten naar schatting vier keer hoger uitvallen, van € 1,5 naar € 6 miljoen. Met het wegvallen van de huidige vergoedingen (€ 1,5 miljoen) zouden de meerkosten circa € 4,5 miljoen per jaar bedragen. Dit bedrag is indicatief en afhankelijk van de precieze organisatievorm en de keuze om wel of niet te eisen dat de opkomst bij een vrijwilligerspost (op basis van vrije instroom) gegarandeerd is.

Vergoeding eventuele meerkosten door het Rijk

De VRU is van mening dat de huidige werkwijze moet worden voortgezet totdat er landelijk besluitvorming plaatsvindt over de bouwsteen ‘verplichtend karakter’ en de financiering hiervan door het Rijk. Omdat het Rijk verantwoordelijk is voor het brandweer- en crisisbeheerstelsel, zouden wijzigingen hierin ook door het Rijk gefinancierd moeten worden.

Toelichting kans en effect

Ondertussen blijft het risico bestaan dat op grond van de Europese regelgeving aanspraak wordt gemaakt op de deeltijdrichtlijn. De omvang van het risico wordt ingeschat op € 3,1 miljoen per jaar (meerkosten omzetting naar 24-uursdienst).

4.6.3 Overeenkomst van opdracht voor eigen personeel (OVO's)

Een deel van de instructiewerkzaamheden wordt op basis van een overeenkomst van opdracht (OvO) uitgevoerd. Ditzelfde geldt voor een beperkt aantal andere taken. De OvO's worden meestal verstrekt aan VRU-medewerkers, die deze werkzaamheden vervullen naast hun reguliere werkzaamheden. Gelet op de aard en de omstandigheden van de werkzaamheden bestaat het risico dat er - ondanks de toepassing van de modelovereenkomst (inhuur) - feitelijke sprake is van een (fictieve) dienstbetrekking. Dit kan arbeidsvoorwaardelijke en fiscale consequenties hebben[(11)].

Uitgevoerde beoordelingen (beoordeling arbeidsrelatie externe inhuur) voor de instructiewerkzaamheden wijzen op een (fictieve) dienstbetrekking. Dit geldt in het bijzonder voor OvO's die worden verstrekt aan eigen personeel. Mede om die reden is in 2021 en 2022 geprobeerd om de OvO's voor eigen medewerkers af te bouwen. Er is onderzocht of er een wijze van verloning mogelijk is die past binnen de fiscale kaders, onze budgettaire ruimte en de arbeidsjuridische context. Helaas blijkt geen van de onderzochte mogelijkheden in de praktijk te matchen met het bijzondere karakter die onze vakbekwaamheid en daarmee uiteindelijk onze repressieve paraatheid vraagt. De werkwijze met OvO's wordt ook gehanteerd bij andere veiligheidsregio's. In dit licht is besloten om te werken naar een landelijke oplossing die aansluit op de ophanden zijnde ontwikkelingen in het landelijke brandweeronderwijs en de uitkomsten van de onderzoeken rond de mogelijke impact van de zaken rond het verplichtend karakter (vrijwilligheid). In de tussentijd blijft het nodig om een deel van de werkzaamheden op basis van een OvO door eigen medewerkers te laten verrichten, waarmee de arbeidsvoorwaardelijke en fiscale risico's blijven bestaan.

<u>Toelichting effect en kans</u>

Voor het berekenen van de extra werkgeverslasten zoals loonheffing en aanvullende werkgeverslasten is een opslagpercentage van ruim 50% toegepast op het budget dat nu nodig is voor de instructiewerkzaamheden die op basis van een overeenkomst van opdracht worden uitgevoerd. Tot op heden was het fiscale risico beperkt door het zogenaamde handhavingsmoratorium op de van de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA). Het kabinet heeft echter op 6 september 2024 in een brief aan de Eerste - en Tweede Kamer aangekondigd dat het handhavingsmoratorium per 1 januari 2025 wordt afgeschaft. Dit betekent dat de Belastingdienst vanaf die datum zal gaan handhaven op schijnzelfstandigheid en weer met terugwerkende kracht correctieverplichtingen, naheffingsaanslagen en boetes kan opleggen. De kans dat dit risico zich voordoet in 2025 is nu ingeschat op 50%.

4.6.4 Rijksbijdrage (BDuR)

In het Hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet is afgesproken dat per 2026 een groot deel van de specifieke uitkeringen wordt overgeheveld naar het gemeentefonds, waarbij een korting van 10% wordt toegepast. De rijksbijdrage (Brede Doeluitkering Rampenbestrijding, BDuR) is daar – per abuis – ook onder geschaard. Hiermee zou een einde komen aan de hybride financiering van de veiligheidsregio's (gemeenten en rijk). Het idee achter de korting is dat een besparing kan worden gerealiseerd op de verantwoordingslast. Bij de rijksbijdrage is dit nagenoeg niet aan de

[11] in het geval van een dienstbetrekking moet de werkgever loonheffingen en premies inhouden en afdragen. Daarnaast moet de werkgever loon doorbetalen bij ziekte en vakantie en zijn de arbeidsvoorwaarden van toepassing (zoals opbouw IKB en specifieke regels bij ontslag) en moet worden voldaan aan de arbeidstijdenwet.

orde, omdat dit bedrag in één keer als ontvangst wordt verantwoord via de 'Single information Single audit (SiSa)'-systematiek, waardoor de verantwoordingslasten minimaal zijn.

De voorzitter van het Veiligheidsberaad heeft in juli jl. een brief over de BDuR-problematiek gestuurd naar de minister van Justitie en Veiligheid. In augustus heeft een gesprek plaatsgevonden tussen minister Van Weel, staatssecretaris Coenradie en vertegenwoordigers van het veiligheidsberaad. De minister heeft in dit gesprek bevestigd dat de afschaffing van de BDuR als specifieke regeling een onbedoeld effect is van het hoofdlijnenakkoord. De minister heeft toegezegd zich te zullen inzetten voor een oplossing. Door het Veiligheidsberaad is in oktober een brief gestuurd naar de Tweede kamer om aandacht te vragen voor dit onderwerp. Inmiddels heeft het kabinet besloten dat de BDuR blijft bestaan als specifieke uitkering en daarmee niet wordt overgeheveld naar het gemeentefonds. De korting van 10% is nog niet van de baan. De inzet van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) is om in de voorjaarsnota 2025 duidelijkheid te geven hoe dit zal gaan uitwerken. Voor nu staat de korting vanaf 2026 verwerkt in de JenV-begroting.

De BDuR voor de VRU in 2026 is begroot op € 14,9 miljoen. Dit is inclusief de verhoging van de rijksbijdrage voor de versterking van de crisisbeheersing. De omvang van het eventuele effect/risico voor de VRU is nu gebaseerd op de korting van 10% die het Rijk heeft ingeboekt per 2026. De voordelige bijstelling als gevolg van de loon- en prijsbijstelling van de BDuR voor 2025 (€ 0,4 miljoen) is incidenteel verwerkt. Dit betekent dat wij het structureel voordeel van de loon- en prijsbijstelling met ingang van 2026 nog kunnen inzetten voor afdekking van het risico van de korting van 10% op de BDuR. Hiermee resteert een risico van € 0,7 miljoen.

Toelichting effect en kans
Vooralsnog wordt het mogelijke effect ingeschat op 10% (aangekondigde efficiencykorting) van de rijksbijdrage, waarbij sprake is van een hoog risico. Bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2026 wordt dit risico opnieuw beoordeeld op basis van volgende berichtgeving en besluitvorming door het Rijk.

4.6.5 CAO Regeling voor vervroegd uittreden (RVU)

In de huidige CAO is een tijdelijke regeling voor vervroegd uittreden (RVU) opgenomen. Medewerkers die voor 1 januari 2029 de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt, kunnen op basis van deze regeling eerder met pensioen te gaan. De VRU keert vervolgens een maandelijks bedrag uit totdat de medewerker de AOW-leeftijd heeft bereikt. Het financieel effect van de tijdelijke Regeling voor Vervroegd Uittreden (RVU) is persoonsgebonden en daarmee maatwerk. Dit betekent dat we hiervoor geen budget in de begroting 2025 hebben opgenomen. Bij de jaarafsluiting wordt bepaald welk bedrag in de RVU-voorziening moet zijn opgenomen om aan de betalingsverplichting te kunnen voldoen. De afspraak over deelname aan de RVU wordt, op basis van deze tijdelijke regeling, uiterlijk op 31 december 2025 vastgelegd.

Toelichting effect en kans
Voor 2025 is een inschatting gemaakt van het bedrag dat nodig is voor medewerkers die gebruik kunnen maken van deze regeling. De kans dat dit risico zich voordoet in 2025 is ingeschat op

gemiddeld (50%). Bij het opstellen van de jaarrekening 2024 en geactualiseerde begroting 2025 wordt dit risico weer opnieuw beoordeeld en opgenomen in de risicoparagraaf.

4.6.6 Overige onvoorziene exploitatierisico's

De veiligheidsregio kan worden geconfronteerd met onvoorziene kosten binnen het begrotingsjaar als gevolg van exogene ontwikkelingen (zoals premiestijgingen, claims, kostenfluctuaties die samenhangen met incidenten en crises). In de begroting van de VRU zijn geen posten voor onvoorziene uitgaven opgenomen.

Toelichting effect en kans

Als dit risico zich voordoet, zal bijsturing plaatsvinden via de begroting. Het geraamde risico gaat ervan uit dat het maximaal een jaar duurt voordat de maatregelen zijn geëffectueerd. Het geraamde risico wordt ingeschat op 0,5% van de totale kosten (exclusief dotatie reserves)

4.6.7 Kengetallen

Volgens de richtlijnen van het BBV zijn hieronder vier van de zes verplichte kengetallen weergegeven. De overige twee voorgeschreven kengetallen (grondexploitatie en belastingcapaciteit) zijn niet van toepassing op onze organisatie. De wetgever wil met deze kengetallen inzicht hebben in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid (de mate waarin bij een tegenvaller financieel kan worden bijgestuurd). De kengetallen geven aan over hoeveel financiële ruimte wij beschikken om structurele en incidentele lasten te dekken of op te vangen. De kengetallen dienen te worden beoordeeld in samenhang met elkaar en met de financiële positie.

Bedragen x € 1.000		Netto schuldquote		
Omschrijving		**Rekening 2024**	**Actualisatie 2025**	**Begroting 2026**
A	Vaste schulden (cf.art. 46 BBV)	55.858	51.385	56.912
B	Netto vlottende schuld (cf.art. 48 BBV)	4.190	5.000	5.000
C	Overlopende passiva (cf.art. 49 BBV)	9.570	12.500	12.500
D	Financiële vaste activa (cf.art. 36 lid d, e en f)	-	-	-
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf.art. 39 BBV)	18.896	23.247	25.907
F	Liquide middelen (cf.art. 40 BBV)	410	500	500
G	Overlopende activa (cf.art. 40a BBV)	19.598	2.000	2.000
H	Totale baten (cf.art. 17 lid c BBV, dus excl. onttrekking reserves)	150.712	137.596	128.814
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	**20,4%**	**31,4%**	**35,7%**

Bedragen x € 1.000		Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen		
Omschrijving		**Rekening 2024**	**Actualisatie 2025**	**Begroting 2026**
A	Vaste schulden (cf.art. 46 BBV)	55.858	51.385	56.912
B	Netto vlottende schuld (cf.art. 48 BBV)	4.190	5.000	5.000
C	Overlopende passiva (cf.art. 49 BBV)	9.570	12.500	12.500
D	Financiële vaste activa (cf.art. 36 lid d, e en f)	14	14	14
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf.art. 39 BBV)	18.896	23.247	25.907
F	Liquide middelen (cf.art. 40 BBV)	410	500	500
G	Overlopende activa (cf.art. 40a BBV)	19.598	2.000	2.000
H	Totale baten (cf.art. 17 lid c BBV, dus excl. onttrekking reserves)	150.712	137.596	128.814
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	**20,4%**	**31,3%**	**35,7%**

	Bedragen x € 1.000 **Omschrijving**	**Rekening 2024**	**Actualisatie 2025**	**Begroting 2026**
A	Eigen vermogen (cf.art.42 BBV)	35.291	28.867	29.606
B	Balanstotaal	105.531	98.498	104.914
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	**33,4%**	**29,3%**	**28,2%**

	Bedragen x € 1.000 **Omschrijving**	**Structurele exploitatieruimte** **Rekening 2024**	**Actualisatie 2025**	**Begroting 2026**
A	Totale structurele lasten	117.632	121.311	128.684
B	Totale structurele baten	117.580	121.567	129.023
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	351	246	254
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	-	-	-
E	Totale baten (excl. projectfinanciering)	122.485	127.242	129.706
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E x 100%	**-0,3%**	**0,0%**	**0,1%**

5 Financiën

5.1 Baten en lasten 2025 & 2026 [12]

5.1.1 Baten en lasten per programma

Bedragen x € 1.000 Programma VRU baten en lasten	Rekening 2024	Begroting 2025	Actualisatie 2025	Begroting 2026
Lasten exploitatie	141.562	121.624	139.434	128.075
Storting reserves	4.889	1.507	2.767	1.631
Totaal Lasten	***146.451***	***123.131***	***142.201***	***129.706***
Baten exploitatie	150.712	122.104	137.596	128.814
Onttrekking reserves	3.026	1.027	4.605	892
Totaal Baten	***153.739***	***123.131***	***142.201***	***129.706***
Saldo	**7.288**	**-**	**-**	**-**

Op basis van artikel 17 van het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' (BBV) is in de financiële begroting het volgende overzicht van baten en lasten opgenomen waarbij de kosten van overhead apart inzichtelijk worden gemaakt.

Bedragen x € 1000	Rekening 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
Overzicht van baten en lasten	**lasten**	**baten**	**saldo**	**lasten**	**baten**	**saldo**	**lasten**	**baten**	**saldo**
Veiligheidsregio Utrecht	112.481	150.418	37.937	113.910	137.298	23.389	103.225	128.685	25.460
Overhead	29.080	294	-28.786	25.524	297	-25.227	24.850	129	-24.721
Saldo van baten en lasten	***141.562***	***150.712***	***9.151***	***139.434***	***137.596***	***-1.838***	***128.075***	***128.814***	***739***
Mutaties in reserves	**dotatie**	**onttrekking**	**saldo**	**dotatie**	**onttrekking**	**saldo**	**dotatie**	**onttrekking**	**saldo**
Veiligheidsregio Utrecht	3.860	1.747	-2.113	2.574	3.878	1.303	1.518	663	-854
Overhead	1.029	1.280	251	193	728	535	114	229	115
Saldo mutaties in reserves	***4.889***	***3.026***	***-1.863***	***2.767***	***4.605***	***1.838***	***1.631***	***892***	***-739***
Totaal	**146.451**	**153.739**	**7.288**	**142.201**	**142.201**	**-**	**129.706**	**129.706**	**-**

[12] Rekeningcijfers 2024 zijn onder voorbehoud van goedkeuring door de accountant volgend uit de accountantscontrole Jaarstukken VRU 2024.

5.1.2 Baten en lasten per categorie

	Rekening 2024	Begroting 2025	Actualisatie 2025	Begroting 2026
LASTEN				
Personele kosten	107.449	95.670	107.054	101.229
Kapitaallasten	8.269	10.420	9.891	11.055
Materiële kosten	25.844	15.534	22.489	15.792
Totaal Lasten	***141.562***	***121.624***	***139.434***	***128.075***
BATEN				
Bijdragen en vergoedingen gemeenten	102.643	107.731	104.971	111.427
Rijksbijdrage	24.235	13.702	16.326	15.264
Overige baten	23.834	671	16.299	2.123
Totaal Baten	***150.712***	***122.104***	***137.596***	***128.814***
Saldo van baten en lasten	***9.150***	***481***	***-1.838***	***739***
Storting reserves	4.889	1.507	2.767	1.631
Onttrekking reserves	3.026	1.027	4.605	892
Resultaat	**7.288**	**-**	**-**	**-**

De volgende mutaties zijn verwerkt:

Mutaties met effect op de gemeentelijke bijdragen:
- Toepassing financieel kader (zie § 2.3)

Mutaties zonder effect op de gemeentelijke bijdragen:
- Beleidsontwikkelingen (zie hoofdstuk 3)
- Mutaties in de reserves (zie § 4.5.3)
- Overige technische saldoneutrale mutaties binnen en tussen categorieën

5.1.3 Incidentele baten en Lasten

Bedragen x € 1.000	**Totaal 2025**	Programma Veerkracht	Digitale Veiligheid	Ontwikkel-koers	Kern-bezetting	Opvang Oekraïners	CNO Asiel	Evacuees	Versterking Crisisbeh.	Natuur-brandbeh.	Veilige energietr.	Vakbekw. heid	Visie op huisvesting
LASTEN													
Personele kosten	12.407	721	390	92	396	750	8.214	135	446	250	296	650	67
Kapitaallasten	-												
Materiële kosten	6.112					101	6.011						
Totaal Lasten	***18.519***	***721***	***390***	***92***	***396***	***851***	***14.226***	***135***	***446***	***250***	***296***	***650***	***67***
BATEN													
Bijdragen gemeenten	-												
Rijksbijdrage	1.593				607	851		135					
Overige baten	14.226						14.226						
Totaal Baten	***15.819***	***-***	***-***	***-***	***607***	***851***	***14.226***	***135***	***-***	***-***	***-***	***-***	***-***
Saldo van baten en lasten	***-2.700***	***-721***	***-390***	***-92***	***211***	***-***	***-***	***-***	***-446***	***-250***	***-296***	***-650***	***-67***
Storting reserves	607				607								
Onttrekking reserves	3.307	721	390	92	396				446	250	296	650	67
Resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

In het overzicht 'Incidentele baten en lasten' zijn de projecten opgenomen die incidenteel gefinancierd zijn door het Rijk of derden en incidentele reservemutaties[13].

[13] Stand maart 2025. In de definitieve versie worden ook de incidentele mutaties van de kapitaallasten verwerkt (na de actualisatie van de meerjareninvesteringsplanning in mei 2025, zie § 4.4.1)

5.2 Meerjarenraming 2026-2029

5.2.1 Meerjarenraming 2026-2029

	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
LASTEN				
Personele kosten	101.229	101.187	101.187	101.187
Kapitaallasten	11.055	11.660	12.386	14.044
Materiële kosten	15.792	15.670	15.661	15.560
Totaal Lasten	***128.075***	***128.517***	***129.233***	***130.791***
BATEN				
Bijdragen en vergoedingen gemeenten	111.427	111.426	111.425	111.423
Rijksbijdrage	15.264	15.268	15.273	15.277
Overige baten	2.123	2.123	2.123	2.123
Totaal Baten	***128.814***	***128.817***	***128.821***	***128.824***
Saldo van baten en lasten	***739***	***300***	***-412***	***-1.967***
Storting reserves	1.631	1.037	447	379
Onttrekking reserves	892	737	859	2.346
Resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**

5.2.2 Raming meerjarig verloop reserves

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2024	Afromen surplus 1-1-2025	Resultaat-bestemming 2024	Toevoeging 2025	Onttrekking 2025	Boekwaarde 31-12-2025	Toevoeging 2026	Onttrekking 2026	Boekwaarde 31-12-2026
Bedrijfsvoeringsreserve	1.409		1.232	-	-	2.641	-	-	2.641
Algemene reserves	***1.409***	***-***	***1.232***	***-***	***-***	***2.641***	***-***	***-***	***2.641***
Egalisatiereserve kapitaallasten	20.669			1.926	644	21.951	1.271	434	22.789
Egalisatiereserve FLO overgangsrecht	1.185			56	-	1.240	66		1.306
Egalisatiereserve tweede loopbaan	1.318			178	11	1.484	183	-	1.667
Ontwikkel- en egalisatiereserve	1.978	-178	1.292	-	3.053	39	-	-	39
Bestemmingsreserve incidentele crisistaken	1.237			607	396	1.448	112	396	1.164
Bestemmingsreserve meldkamer	387			-	324	63	-	63	-
Bestemmingsreserves	***26.773***	***-178***	***1.292***	***2.767***	***4.428***	***26.226***	***1.631***	***892***	***26.965***
Totaal reserves	**28.181**	**-178**	**2.524**	**2.767**	**4.428**	**28.867**	**1.631**	**892**	**29.606**

Bedragen x € 1.000	Toevoeging 2027	Onttrekking 2027	Boekwaarde 31-12-2027	Toevoeging 2028	Onttrekking 2028	Boekwaarde 31-12-2028	Toevoeging 2029	Onttrekking 2029	Boekwaarde 31-12-2029
Bedrijfsvoeringsreserve	-	-	2.641	-	-	2.641	-	-	2.641
Algemene reserves	***-***	***-***	***2.641***	***-***	***-***	***2.641***	***-***	***-***	***2.641***
Egalisatiereserve kapitaallasten	667	341	23.114	73	463	22.724	-	1.951	20.773
Egalisatiereserve FLO overgangsrecht	66	-	1.372	66	-	1.437	66	-	1.503
Egalisatiereserve tweede loopbaan	189	-	1.856	189	-	2.045	189	-	2.234
Ontwikkel- en egalisatiereserve	-	-	39	-	-	39	-	-	39
Bestemmingsreserve incidentele crisistaken	116	396	884	120	396	608	125	396	337
Bestemmingsreserve meldkamer	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserves	***1.037***	***737***	***27.265***	***447***	***859***	***26.853***	***379***	***2.346***	***24.886***
Totaal reserves	**1.037**	**737**	**29.906**	**447**	**859**	**29.494**	**379**	**2.346**	**27.527**

5.3 Gemeentelijke bijdrage 2025-2029

5.3.1 Mutaties gemeentelijke bijdrage 2025-2029

In de volgende tabel zijn de mutaties opgenomen die een effect hebben op de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijke basistakenpakket (GBTP).

Tabel 23 Mutaties gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijke basistakenpakket (GBTP) 2025-2029

Bedragen x € 1.000					
Mutatie bijdrage GBTP	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Bijdrage GBTP vastgestelde begroting VRU 2025	105.214	105.214	105.214	105.214	105.214
Mutatie financieel kader 2026/ 2025a structureel	-2.770	3.628	3.628	3.628	3.628
Mutatie beleidsontwikkelingen 2026/ 2025a	-	-	-	-	-
Bijdrage GBTP begroting 2026/ 2025a	**102.444**	**108.842**	**108.842**	**108.842**	**108.842**

5.3.2 Gemeentelijke bijdrage 2025-2029 per gemeente

Tabel 24 Gemeentelijke bijdrage per gemeente voor het GBTP 2025-2029

Bedragen x € 1.000					
Gemeente	**GBTP 2025**	**GBTP 2026**	**GBTP 2027**	**GBTP 2028**	**GBTP 2029**
Amersfoort	11.690	12.420	12.420	12.420	12.420
Baarn	1.924	2.042	2.042	2.042	2.042
Bunnik	1.128	1.196	1.196	1.196	1.196
Bunschoten	1.349	1.432	1.432	1.432	1.432
De Bilt	3.236	3.431	3.431	3.431	3.431
De Ronde Venen	3.191	3.383	3.383	3.383	3.383
Eemnes	693	735	735	735	735
Houten	2.888	3.090	3.090	3.090	3.090
IJsselstein	2.061	2.198	2.198	2.198	2.198
Leusden	2.027	2.154	2.154	2.154	2.154
Lopik	931	986	986	986	986
Montfoort	937	992	992	992	992
Nieuwegein	4.434	4.718	4.718	4.718	4.718
Oudewater	707	749	749	749	749
Renswoude	391	414	414	414	414
Rhenen	1.292	1.371	1.371	1.371	1.371
Soest	3.272	3.474	3.474	3.474	3.474
Stichtse Vecht	4.710	4.992	4.992	4.992	4.992
Utrecht	32.799	34.847	34.847	34.847	34.847
Utrechtse Heuvelrug	3.799	4.024	4.024	4.024	4.024
Veenendaal	3.909	4.203	4.203	4.203	4.203
Vijfheerenlanden	4.031	4.269	4.269	4.269	4.269
Wijk bij Duurstede	1.711	1.812	1.812	1.812	1.812
Woerden	3.645	3.871	3.871	3.871	3.871
Woudenberg	887	940	940	940	940
Zeist	4.801	5.099	5.099	5.099	5.099
Totaal	**102.444**	**108.842**	**108.842**	**108.842**	**108.842**

5.3.3 Gemeentelijke bijdrage en vergoedingen 2025-2029 per gemeente

Tabel 25 Gemeentelijke bijdrage (GBTP) en vergoeding per gemeente (IGPP)

Bedragen x € 1.000

Gemeente	GBTP 2025	IGPP 2025	Bijdrage 2025	GBTP 2026	IGPP 2026	Bijdrage 2026	GBTP 2027	IGPP 2027	Bijdrage 2027	GBTP 2028	IGPP 2028	Bijdrage 2028	GBTP 2029	IGPP 2029	Bijdrage 2029
Amersfoort	11.690	474	12.164	12.420	487	12.907	12.420	487	12.907	12.420	487	12.907	12.420	487	12.907
Baarn	1.924	33	1.957	2.042	34	2.076	2.042	34	2.076	2.042	34	2.076	2.042	34	2.076
Bunnik	1.128	-	1.128	1.196	-	1.196	1.196	-	1.196	1.196	-	1.196	1.196	-	1.196
Bunschoten	1.349	23	1.372	1.432	24	1.457	1.432	24	1.457	1.432	24	1.457	1.432	24	1.457
De Bilt	3.236	-	3.236	3.431	-	3.431	3.431	-	3.431	3.431	-	3.431	3.431	-	3.431
De Ronde Venen	3.191	-	3.191	3.383	-	3.383	3.383	-	3.383	3.383	-	3.383	3.383	-	3.383
Eemnes	693	20	713	735	21	756	735	21	756	735	21	756	735	21	756
Houten	2.888	57	2.945	3.090	52	3.142	3.090	52	3.142	3.090	52	3.142	3.090	51	3.141
IJsselstein	2.061	18	2.079	2.198	19	2.217	2.198	19	2.217	2.198	19	2.217	2.198	19	2.217
Leusden	2.027	118	2.145	2.154	121	2.275	2.154	121	2.275	2.154	121	2.275	2.154	121	2.275
Lopik	931	-	931	986	-	986	986	-	986	986	-	986	986	-	986
Montfoort	937	-	937	992	-	992	992	-	992	992	-	992	992	-	992
Nieuwegein	4.434	-	4.434	4.718	-	4.718	4.718	-	4.718	4.718	-	4.718	4.718	-	4.718
Oudewater	707	24	731	749	24	773	749	24	773	749	24	773	749	24	773
Renswoude	391	-	391	414	-	414	414	-	414	414	-	414	414	-	414
Rhenen	1.292	-	1.292	1.371	-	1.371	1.371	-	1.371	1.371	-	1.371	1.371	-	1.371
Soest	3.272	65	3.338	3.474	68	3.542	3.474	68	3.542	3.474	68	3.542	3.474	68	3.542
Stichtse Vecht	4.710	198	4.908	4.992	203	5.195	4.992	203	5.195	4.992	203	5.195	4.992	203	5.195
Utrecht	32.799	574	33.373	34.847	591	35.439	34.847	591	35.439	34.847	591	35.439	34.847	591	35.439
Utrechtse Heuvelrug	3.799	97	3.896	4.024	93	4.116	4.024	92	4.116	4.024	92	4.115	4.024	91	4.115
Veenendaal	3.909	69	3.978	4.203	73	4.276	4.203	73	4.276	4.203	73	4.276	4.203	73	4.276
Vijfheerenlanden	4.031	151	4.181	4.269	151	4.420	4.269	151	4.420	4.269	151	4.420	4.269	151	4.420
Wijk bij Duurstede	1.711	11	1.721	1.812	11	1.824	1.812	11	1.824	1.812	11	1.824	1.812	11	1.824
Woerden	3.645	224	3.869	3.871	230	4.100	3.871	230	4.100	3.871	230	4.100	3.871	230	4.100
Woudenberg	887	-	887	940	-	940	940	-	940	940	-	940	940	-	940
Zeist	4.801	371	5.172	5.099	382	5.480	5.099	382	5.480	5.099	382	5.480	5.099	382	5.480
Totaal	**102.444**	**2.526**	**104.971**	**108.842**	**2.585**	**111.427**	**108.842**	**2.583**	**111.426**	**108.842**	**2.583**	**111.425**	**108.842**	**2.581**	**111.423**

5.4 Uiteenzetting financiële positie

5.4.1 Geprognosticeerde balans

Tabel 26 Geprognosticeerde balans

Bedragen x € 1.000 **Geprognosticeerde balans**	**Gerealiseerd 31-12-24**	**Prognose 31-12-25**	**Prognose 31-12-26**	**Prognose 31-12-27**	**Prognose 31-12-28**	**Prognose 31-12-29**
VASTE ACTIVA						
Materiële vaste activa:	66.790	72.737	76.493	77.032	73.680	73.680
Financiële vaste activa:	14	14	14	14	14	14
VLOTTENDE ACTIVA						
Uitzettingen met een rentetypische looptijd ≤ 1 jaar:	18.896	23.247	25.907	32.041	21.393	25.881
Liquide middelen:	410	500	500	500	500	500
Overlopende activa:	19.598	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal activa	**105.708**	**98.498**	**104.914**	**111.587**	**97.586**	**102.074**

Bedragen x € 1.000 **Geprognosticeerde balans**	**Gerealiseerd 31-12-24**	**Prognose 31-12-25**	**Prognose 31-12-26**	**Prognose 31-12-27**	**Prognose 31-12-28**	**Prognose 31-12-29**
VASTE PASSIVA						
Eigen vermogen						
Algemene reserve:	1.409	2.641	2.641	2.641	2.641	2.641
Bestemmingsreserves:	26.595	26.226	26.965	27.265	26.853	24.886
Gerealiseerde resultaat:	7.288	-	-	-	-	-
	35.291	***28.867***	***29.606***	***29.906***	***29.493***	***27.527***
Voorzieningen	622	746	896	1.075	1.290	1.548
Langlopende schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar:	55.858	51.385	56.912	63.106	49.303	55.500
VLOTTENDE PASSIVA						
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd ≤ 1 jaar:	4.190	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Overlopende passiva:	9.570	12.500	12.500	12.500	12.500	12.500
Totaal passiva	**105.531**	**98.498**	**104.914**	**111.587**	**97.586**	**102.074**

Toelichting:
De ramingen van de materiële vaste activa en de langlopende schulden zijn ontleend aan de het meerjarig investeringsplan en de daaruit voortvloeiende financieringsbehoefte. De VRU heeft alleen investeringen met economisch nut, geen investeringen met maatschappelijk nut.
Zie bijlage 6.7 voor een overzicht van de investeringskredieten voor 2025 en 2026.
Het verloop van het eigen vermogen is ontleend aan de staat van reserves (zie § 5.2.2).

5.4.2 EMU-saldo

In de begroting moet volgens artikel 20 lid 1c van het BBV ook het EMU-saldo over het vorig begrotingsjaar en de berekening van het geraamde bedrag over het begrotingsjaar alsmede het jaar volgend op het begrotingsjaar worden opgenomen. Het EMU-saldo is van belang voor de berekening van het totale begrotingstekort of –overschot van de Nederlandse overheid.

Het EMU-saldo wordt als volgt berekend: de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa minus de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld (bron BBV).

De geraamde EMU-saldi voor 2025, 2026 en 2027 zijn als volgt:

Tabel 27 EMU-saldo

Bedragen x € 1.000	**2025**	**2026**	**2027**
EMU-saldo	733	-5.527	-6.194

Het negatieve EMU-saldo wordt met name veroorzaakt door de (geplande) financiering van de investeringen (toename vaste schulden).

6 Bijlagen

6.1 Overzicht bijstelling gemeentelijke bijdrage gezamenlijk basistakenpakket (GBTP)

Tabel 28 Bijstelling gemeentelijke bijdrage GBTP t.o.v. begroting VRU 2025 en kadernota VRU 2026

Bedragen x € 1.000	Bijdrage gemeentelijk basistakenpakket				
Gemeente	Begroting 2025 (A)	Kadernota 2025a (B)	Actualisatie 2025 (C)	Kadernota 2026 (D)	Begroting 2026 (E)
Amersfoort	12.008	11.711	11.690	12.486	12.420
Baarn	1.978	1.927	1.924	2.053	2.042
Bunnik	1.164	1.130	1.128	1.202	1.196
Bunschoten	1.384	1.351	1.349	1.439	1.432
De Bilt	3.350	3.242	3.236	3.448	3.431
De Ronde Venen	3.278	3.196	3.191	3.400	3.383
Eemnes	699	694	693	738	735
Houten	2.990	2.894	2.888	3.108	3.090
IJsselstein	2.128	2.065	2.061	2.211	2.198
Leusden	2.102	2.031	2.027	2.165	2.154
Lopik	963	933	931	991	986
Montfoort	971	938	937	997	992
Nieuwegein	4.555	4.442	4.434	4.743	4.718
Oudewater	726	708	707	753	749
Renswoude	406	392	391	416	414
Rhenen	1.421	1.294	1.292	1.378	1.371
Soest	3.370	3.278	3.272	3.492	3.474
Stichtse Vecht	4.858	4.718	4.710	5.017	4.992
Utrecht	33.553	32.856	32.799	35.031	34.847
Utrechtse Heuvelrug	3.877	3.805	3.799	4.044	4.024
Veenendaal	3.998	3.917	3.909	4.229	4.203
Vijfheerenlanden	4.074	4.037	4.031	4.291	4.269
Wijk bij Duurstede	1.773	1.713	1.711	1.821	1.812
Woerden	3.732	3.652	3.645	3.891	3.871
Woudenberg	902	888	887	945	940
Zeist	4.955	4.809	4.801	5.125	5.099
Totaal	**105.214**	**102.622**	**102.444**	**109.414**	**108.842**

De letters tussen haken in de kopjes van tabel 28 corresponderen met de letters tussen haken in tabel 29 en tabel 30.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de bijstelling (actualisatie) van de gemeentelijke bijdrage 2025 voor het gezamenlijke basistakenpakket (GBTP) ten opzichte van de begroting 2025.

Tabel 29 Bijstelling (actualisatie) bijdrage GBTP 2025 ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025

Bedragen x € 1.000				
Mutatie bijdrage GBTP 2025	**Structureel**	**Incidenteel**	**Totaal**	
Bijdrage GBTP vastgestelde begroting 2025	**105.214**	**-**	**105.214**	(A)
Mutaties financieel kader 2025				
Wijziging ijkpuntscore (maatstaven)/ compensatie verdeelmodel	-	-	**-**	
Mutatie loonaanpassing 2025 o.b.v. sept.circulaire 2024	-453	-2.309	**-2.762**	
Mutatie prijsaanpassing 2025 o.b.v. sept.circulaire 2024	572	-	**572**	
Mutatie lasten FLO-overgangsrecht	-	-	**-**	
Mutatie rijksbijdrage BDuR	-	-402	**-402**	
Subtotaal mutaties financieel kader 2025	*119*	*-2.711*	***-2.592***	
Mutaties beleidsontwikkelingen 2025				
Beleidsontwikkelingen	-	-	**-**	
Subtotaal mutaties beleidsontwikkelingen 2025	-	-	**-**	
Bijdrage GBTP 2025 kadernota VRU 2026	**105.333**	**-2.711**	**102.622**	(B)
Mutaties na vaststelling kadernota VRU 2026 (& kaders 2025a)				
Afromen surplus 'Ontwikkel- en egalisatiereserve'	-	-178	**-178**	
Bijdrage GBTP geactualiseerde begroting VRU 2025	**105.333**	**-2.889**	**102.444**	(C)

Onderstaande tabel geeft inzicht in de bijstelling van de begroting 2026 voor het gezamenlijke basistakenpakket (GBTP) ten opzichte van de kaders voor de begroting 2026.

Tabel 30 Bijstelling bijdrage GBTP 2026 ten opzichte van de kadernota VRU 2026

Bedragen x € 1.000				
Mutatie bijdrage GBTP 2026 t.o.v. kadernota 2026	**Structureel**	**Incidenteel**	**Totaal**	
Bijdrage GBTP 2026 kadernota VRU 2026	**109.414**	**-**	**109.414**	(D)
Mutaties na vaststelling kadernota VRU 2026 (correctie prijs)	-572	-	**-572**	
Bijdrage GBTP begroting VRU 2026	**108.842**	**-**	**108.842**	(E)

6.2 Baten en lasten per taakveld

Tabel 31 Baten en lasten per taakveld

Bedragen x € 1000		Rekening 2024		Actualisatie 2025		Begroting 2026	
Taakvelden volgens BBV		**lasten**	**baten**	**lasten**	**baten**	**lasten**	**baten**
0.	**Bestuur en ondersteuning**						
0.1	Bestuur	226		-	-	-	-
0.4	Overhead	29.081	295	25.526	297	24.850	129
0.5	Treasury	-189	838	-	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	182	-	505	-	2.474	-
0.9	Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
0.10	Mutaties in reserves	4.889	3.026	2.767	4.605	1.631	892
1.	**Veiligheid**						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	109.861	149.555	110.377	137.273	97.719	128.658
8.	**Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing**						
8.3	Wonen en bouwen	2.401	25	3.026	25	3.032	26
Totaal		**146.451**	**153.739**	**142.201**	**142.201**	**129.706**	**129.706**

6.3 Tarieventabel 2025 en 2026

Tabel 32 Tarieventabel 2025 en 2026[14]

Bedragen x €1		Tarieventabel Veiligheidsregio Utrecht			
Nr.	**Omschrijving**	**Eenheid**	**Tarief 2025***	**Tarief 2025a***	**Tarief 2026***
1.	**Inzet van personeel en materieel**				
1.1	**Inzet operationeel personeel**				
1.1.1	Inzet operationeel personeel voor operationele werkzaamheden	Per uur, per persoon (gemiddeld uurtarief bezetting)	59,59	57,67	61,27
1.2	**Inzet van materieel**				
1.2.1	Tankautospuit	Per uur	238,49	244,77	251,13
1.2.2	Redvoertuig Autoladder/Hoogwerker	Per uur	363,16	372,71	382,40
1.2.3	Groot materieel	Per uur	122,75	125,98	129,26
1.2.4	Klein materieel	Per uur	41,69	42,78	43,89
2.	**Overige dienstverlening**				
2.1	**Ademlucht**				
2.1.1	Reinigen en testen Pantser	Per stuk	26,39	27,08	27,78
2.1.2	Reinigen en testen gelaatsstuk	Per stuk	19,77	20,29	20,82
2.1.3	Cilinder Hervullen	Per stuk	12,04	12,35	12,67
2.1.4	Keuren ademluchtcilinder	Per stuk	59,52	61,08	62,67
2.2	**Inzet niet operationeel personeel*** **				
2.2.1	Medewerker I	Per uur, per persoon	133,22	128,92	136,97
2.2.2	Medewerker II	Per uur, per persoon	125,73	121,67	129,26
2.2.3	Medewerker III	Per uur, per persoon	118,27	114,46	121,60
2.2.4	Medewerker IV	Per uur, per persoon	111,10	107,52	114,23
2.2.5	Medewerker V	Per uur, per persoon	103,93	100,58	106,86
2.2.6	Medewerker VI	Per uur, per persoon	93,59	90,57	96,22
2.2.7	Medewerker VII	Per uur, per persoon	82,77	80,10	85,09
2.2.8	Medewerker VIII	Per uur, per persoon	72,93	70,58	74,98
2.2.9	Medewerker IX	Per uur, per persoon	66,45	64,31	68,32
2.3	**Deelname VRU-opleiding**				
2.3.1	Deelname VRU-opleiding externe	Per deelnemer per cursus. Meerkosten worden in rekening gebracht**	pm	pm	pm
2.4	**Openbaar Meld Systeem**				
2.4.1	Concessievergoeding	per stuk	-	-	-
2.5	**Overig**				
2.5.1	Werkzaamheden uitgevoerd door derden	Gefactureerde kosten leverancier**			
2.5.2	Stallingskosten	per m2	242,46	244,88	247,33

* Tarieven zijn opgenomen zonder omzetbelasting (BTW).
** Werkelijke kosten plus opslag handelings fee (2%)
*** Bij inzet niet-operationeel personeel voor detachering geldt geen overheadtarief maar wel de handlings fee a 2%

[14] De vermelde tarieven in deze ontwerpbegroting zijn nog niet definitief vastgesteld

6.4 Vergoedingentabel 2025 en 2026

Tabel 33 Vergoedingentabel 2025 en 2026[15], [16]

Bedragen x €1.000

Nr.	Vergoedingentabel VRU IGPP 2025-2026 Omschrijving	Tarief 2025	Tarief 2025a	Tarief 2026
1.	**Personeel en materieel**			
1.1	**Inzet operationeel personeel***			
1.1.1	Inzet operationeel personeel hulpverlening	-	-	-
1.1.2	Inzet operationeel personeel beproeven brandputten	254	245	261
1.2	**Inzet niet-operationeel personeel***			
1.2.1	Postcommandant	23.815	23.052	24.490
1.2.2	Vrijwilligersvergoeding postcommandant:			
	Postcommandant A	5.271	5.101	5.419
	Postcommandant B	5.852	5.663	6.016
1.2.3	Tunneladviseur	25.684	24.855	26.405
1.2.4	Medewerker Risicobeheersing**	werkelijke lasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten
1.3	**Inzet van materieel**			
1.3.1	Tankautospuit: exploitatielasten	12.839	13.177	13.519
1.3.1	Tankautospuit: kapitaallasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten
1.3.2	Personeel Materieel voertuig: exploitatielasten	4.277	4.390	4.504
1.3.2	Personeel Materieel voertuig: kapitaallasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten
1.3.3	Motorspuitaanhanger	2.747	2.819	2.892
1.3.4	Bergingsvoertuig	10.468	10.743	11.023
1.3.5	Haakarmvoertuig: exploitatielasten	10.468	10.743	11.023
1.3.5	Haakarmvoertuig: kapitaallasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten
1.3.6	Voertuig bestrijding olievlekken	4.277	4.390	4.504
1.3.7	Aanhanger noodstroom	5.441	5.584	5.729
1.3.8	Waterwagen	10.359	10.571	10.846
1.3.9	Overig materieel	werkelijke lasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten
2.	**Gebouwen**			
2.1	**Beheerpakketten repressieve huisvesting**			
2.1.1	Vastgoedbeheer tactisch	werkelijke lasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten
2.1.2	Vastgoedbeheer operationeel	werkelijke lasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten
2.1.3	Energie en Water	werkelijke lasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten
2.1.4	Schoonmaak compleet	werkelijke lasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten
2.1.5	Gezondheid en Veiligheid	werkelijke lasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten
2.2	**Eigenaarslasten kazernes in eigendom VRU**			
2.2.1	kapitaallasten: rente en afschrijving	werkelijke lasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten
2.2.2	overige eigenaarslasten (gem. heffingen,verzekeringen)	werkelijke lasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten
3.	**Overige plustaken**			
3.1	Werkzaamheden uitgevoerd door derden	Gefactureerde kosten leverancier +2% handelingsfee	Gefactureerde kosten leverancier +2% handelingsfee	Gefactureerde kosten leverancier +2% handelingsfee
3.2	Overige taken	werkelijke lasten	werkelijke lasten	werkelijke lasten

[15] De vermelde vergoedingen in deze ontwerpbegroting zijn nog niet definitief vastgesteld
[16] Bij nacalculatie van werkelijke lasten worden afwijkingen < € 1.000,- niet verrekend.

6.5 Compensatiebedragen 2025 en 2026

Tabel 34 Compensatiebedragen 2025 en 2026 per gemeente

Bedragen x €1.000 Gemeente	Compensatie 2025a	Compensatie 2026
Amersfoort	0	0
Baarn	-29	-29
Bunnik	-33	-33
Bunschoten	-22	-22
De Bilt	-125	-125
De Ronde Venen	-113	-113
Eemnes	-27	-27
Houten	341	341
IJsselstein	139	139
Leusden	-2	-2
Lopik	-58	-58
Montfoort	-49	-49
Nieuwegein	110	110
Oudewater	-31	-31
Renswoude	-25	-25
Rhenen	-19	-19
Soest	-48	-48
Stichtse Vecht	-198	-198
Utrecht	0	0
Utrechtse Heuvelrug	-202	-202
Veenendaal	799	799
Vijfheerenlanden	-212	-212
Wijk bij Duurstede	-86	-86
Woerden	-39	-39
Woudenberg	-33	-33
Zeist	-37	-37
Totaal	**-**	**-**

6.6 Verdelingsgrondslag gemeentefonds gemeentelijke bijdrage GBTP 2025 en 2026

Tabel 35 Verdelingsgrondslag subcluster 'Crisisbeheersing en brandweer' circulaires gemeentefonds

Bedragen x € 1.000	Bedrag subcluster Crisisbeheersing en Brandweer						
Gemeente	**2024 (SC 2023)**	*% mutatie*	**2024 (SC 2024)**	**2025 (SC 2023)**	*% mutatie*	**Prognose 2025 (SC 2024)**	**Prognose 2026 (SC 2024)**
Amersfoort	14.195	*3,2%*	14.653	14.942	*4,1%*	15.551	15.851
Baarn	2.303	*3,1%*	2.375	2.424	*3,9%*	2.520	2.570
Bunnik	1.336	*2,7%*	1.372	1.406	*3,1%*	1.449	1.476
Bunschoten	1.609	*3,4%*	1.663	1.694	*4,1%*	1.764	1.799
De Bilt	3.810	*2,4%*	3.900	4.011	*3,0%*	4.132	4.214
De Ronde Venen	3.740	*3,2%*	3.858	3.936	*3,8%*	4.087	4.172
Eemnes	794	*5,1%*	834	836	*5,8%*	884	903
Houten	3.938	*2,8%*	4.047	4.145	*3,5%*	4.291	4.375
IJsselstein	2.701	*2,1%*	2.757	2.843	*2,8%*	2.923	2.977
Leusden	2.482	*2,3%*	2.538	2.612	*3,0%*	2.689	2.742
Lopik	1.069	*2,3%*	1.094	1.126	*2,8%*	1.157	1.180
Montfoort	1.090	*2,1%*	1.113	1.147	*2,5%*	1.176	1.198
Nieuwegein	5.515	*3,3%*	5.696	5.805	*4,0%*	6.039	6.148
Oudewater	821	*3,2%*	847	864	*3,9%*	898	916
Renswoude	449	*1,9%*	458	473	*2,3%*	484	494
Rhenen	1.657	*-3,7%*	1.596	1.745	*-3,2%*	1.689	1.721
Soest	3.927	*2,9%*	4.041	4.133	*3,7%*	4.288	4.374
Stichtse Vecht	5.506	*2,7%*	5.656	5.796	*3,3%*	5.986	6.100
Utrecht	39.663	*3,7%*	41.111	41.750	*4,5%*	43.619	44.419
Utrechtse Heuvelrug	4.342	*3,8%*	4.509	4.570	*4,4%*	4.773	4.867
Veenendaal	5.670	*4,1%*	5.901	5.969	*4,8%*	6.256	6.370
Vijfheerenlanden	4.561	*4,9%*	4.786	4.801	*5,4%*	5.062	5.156
Wijk bij Duurstede	1.993	*2,2%*	2.037	2.098	*2,6%*	2.152	2.191
Woerden	4.364	*3,6%*	4.520	4.594	*4,2%*	4.789	4.882
Woudenberg	1.026	*4,3%*	1.070	1.080	*4,9%*	1.133	1.156
Zeist	5.813	*2,7%*	5.971	6.119	*3,5%*	6.332	6.456
Totaal	**124.374**	***3,2%***	**128.405**	**130.920**	***4,0%***	**136.126**	**138.705**

Opgemerkt wordt dat de begroting van gemeenten ten aanzien van de brandweer en rampenbestrijding naast de bijdrage aan de VRU ook bestaat uit andere kosten zoals de huisvestingskosten voor de brandweerposten (voor zover dit niet via het individueel gemeentelijk pluspakket bij de VRU wordt afgenomen), de kosten voor de gemeentelijke crisisbeheersing en de bluswatervoorziening.

6.7 Investeringen 2025 en 2026

Tabel 36 Investeringsplanning

Bedragen x € 1.000 **Categorie Investering per activagroep**	**Rekening 2024**	**Begroting 2025**	**Actualsatie 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Gronden en terreinen		-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	143	271	230	272			
Machines, apparaten en installaties	1.515	2.524	3.594	2.142	1.305	1.027	1.238
Vervoermiddelen	4.085	7.832	5.430	4.751	10.370	3.720	1.302
Overige materiële vaste activa	4.389	7.271	9.270	1.319	3.969	1.633	17.245
Totaal	**10.132**	**17.898**	**18.524**	**8.485**	**15.643**	**6.380**	**19.785**

Tabel 37 Meerjarig verloop egalisatiereserve kapitaallasten

Bedragen x € 1.000 **Kapitaallasten**	**Rekening 2024**	**Begroting 2025**	**Actualisatie 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Structureel budget kapitaallasten (A)	-	11.596	11.720	12.012	12.012	12.012	12.012
Verwachte realisatie (B)	-	10.322	9.794	10.969	11.576	12.302	13.962
Verschil (A-B)	**-**	***1.273***	***1.926***	***1.043***	***436***	***-291***	***-1.951***
Stortingen egalisatie		1.273	1.926	1.271	667	73	-
Onttrekkingen egalisatie		-	-	-229	-231	-363	-1.951
Saldo stortingen/ onttrekkingen regulier		***1.273***	***1.926***	***1.043***	***436***	***-291***	***-1.951***
Saldo mutaties incidenteel (projecten)	-	-253	-644	-205	-110	-100	-
Totaal saldo stortingen/ onttrekkingen		**1.021**	**1.282**	**838**	**326**	**-391**	**-1.951**
Prognose verloop egalisatiereserve	**20.669**	**21.093**	**21.951**	**22.789**	**23.114**	**22.724**	**20.773**

6.8 Begrippen en afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AC	Algemeen commandant
AED	Automatische externe defibrillator
AOW	Algemene Ouderdomswet
ARBO	Arbeidsomstandigheden
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BDuR	Besluit doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen
BHV	Bedrijfshulpverlening
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
B&W	Burgemeester & Wethouders
BPV	Besluit personeel veiligheidsregio's
BRZO	Besluit risico's zware ongevallen
BZK	Ministerie van binnenlandse zaken & koninkrijksrelaties
Caco	Calamiteiten-Coördinator
CAR	Collectieve arbeidsregeling
CdK	Commissaris der Koning
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
COH	Commando haakarmbak
CoPI	Commando plaats incident
COT	Instituut voor veiligheids- en crisismanagement (crisis onderzoeksteam)
CPB	Centraal Plan Bureau
CvD	Commandant van dienst (-G: geneeskundig, -P: politie, -B: brandweer)
DB	Dagelijks bestuur
DIV	Documentaire informatievoorziening
DT	Directieteam
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EHBO	Eerste Hulp Bij Ongelukken
EMU	Europese Monetaire Unie
EVPB	Experiment Verbeteren Paraatheid Brandweer
EV	Externe veiligheid
FIDO	Financiering Decentrale Overheden
FLO	Functioneel leeftijdsontslag
GBTP	Gezamenlijke basistakenpakket
GGDrU	GGD regio Utrecht
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GMK	Gemeenschappelijke meldkamer
GMU	Gemeenschappelijke meldkamer Utrecht
GR	Gemeenschappelijke regeling
GRIP	Gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure
IGPP	Individueel gemeentelijk pluspakket
I&I	Informatiemanagement & ICT
IV&E	Interdisciplinaire voorbereiding & evaluatie
JDE	JD Edwards (systeem voor Financiën)
J&V	Ministerie van Justitie en Veiligheid
KING	Kennisinstituut Nederlandse Gemeenten
LCMS GZ	Landelijk Crisismanagement systeem Gezondheidszorg
LMO	Landelijke Meldkamer Organisatie
LMS	Landelijke Meldkamer Samenwerking
MKA	Meldkamer Ambulance
MKD	Meldkamerdomein
MIP	Meerjarig investeringsplan

MT	Managementteam
NBB	Natuurbrandbestrijding
NIPV	Nederlands instituut Publieke veiligheid
NVBR	Nederlandse vereniging van brandweer en rampenbestrijding
NCTV	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
NWB	Nederlandse Waterschaps Bank
OCML	Operationeel Centrum Midden Nederland
OL	Operationeel leider
OLO	Omgevingsloket online
OM	Openbaar Ministerie
OMS	Openbaar (brand)meldsysteem
OR	Ondersteuning & repressie
Osio	Ongewenste situaties, incidenten en ongevallen
OTO	Opleiden, trainen en oefenen
OvD	Officier van dienst (-G: geneeskundig, -P: politie, -B: brandweer)
PPMO	Preventief periodiek medisch onderzoek
Prevap	Preventieactiviteitenplan
PvA	Plan van aanpak
RAC	Regionale Alarmcentrale
RAVU	Regionale ambulancevoorziening voor de provincie Utrecht
RBT	Regionaal beleidsteam
RCDV	Raad van commandanten en directeuren veiligheidsregio
RI&E	Risico inventarisatie & evaluatie
RISC	Database regionaal risicoprofiel
ROT	Regionaal operationeel team
SIS	Slachtoffer informatie systematiek
SVS	Slachtoffervolgsysteem
T&H	Toezicht & Handhaving
TPOW	Tijd- en plaatsonafhankelijk Werken
TSC-test	Taakspecifieke conditietest
TUO	Taakuitvoeringsovereenkomst
Twmc	Tijdelijke wet maatregelen covid-19
UBV	Utrechtse Bosbrandweer vereniging
UMCU	Universitair medisch centrum Utrecht
UML/TD	Uitrusting, materieel & logistiek/technische dienst
VC	Verbindingscommandowagen
V&A	Vergunningverlening & Advisering
VIC	Veiligheidsinformatiecentrum
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting
VR	Veiligheidsregio
VRU	Veiligheidsregio Utrecht
VTH	Vergunningverlening, toezicht en Handhaving
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WBA	Wet Banenafspraak
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
WKR	Werkkostenregeling
WNRA	Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren
WO	Waterongevallen
WOB	Wet openbaarheid van bestuur
WNT	Wet Normering Topinkomens
Wvr	Wet Veiligheidsregio's
WVSV	Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's

Colofon

Dit is een uitgave van
Veiligheidsregio Utrecht

15 april 2025

Veiligheidsregio Utrecht

vru.nl

Overzicht zienswijzen

Kadernota VRU 2026

Veiligheidsregio Utrecht

vru.nl

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**	**3**
1.1	Inhoud en opbouw notitie	3
1.2	Samenvatting zienswijzen	4
2	**Zienswijzen per gemeente**	**6**
2.1	Amersfoort	6
2.2	Baarn	6
2.3	Bunnik	6
2.4	Bunschoten	7
2.5	De Bilt	7
2.6	De Ronde Venen	8
2.7	Eemnes	8
2.8	Houten	10
2.9	IJsselstein	11
2.10	Leusden	12
2.11	Lopik	12
2.12	Montfoort	13
2.13	Nieuwegein	14
2.14	Oudewater	14
2.15	Renswoude	14
2.16	Rhenen	14
2.17	Soest	15
2.18	Stichtse Vecht	16
2.19	Utrecht	16
2.20	Utrechtse Heuvelrug	17
2.21	Veenendaal	19
2.22	Vijfheerenlanden	20
2.23	Wijk bij Duurstede	20
2.24	Woerden	21
2.25	Woudenberg	21
2.26	Zeist	22

1 Inleiding

1.1 Inhoud en opbouw notitie

Op 16 december 2024 zijn de gemeenten uitgenodigd om uiterlijk 10 maart 2025 een zienswijze op de kadernota 2026 te geven. Daarnaast konden zij, indien gewenst, reageren op de toekomstscenario's. In deze notitie zijn de zienswijzen van de gemeenten opgenomen. Paragraaf 1.2 biedt een samenvatting van de gemeentelijke standpunten en de belangrijkste trends. Hoofdstuk 2 geeft een overzicht van de zienswijzen per gemeente.

Status zienswijzen

Gemeente	**Status zienswijze**		**Wel/geen zienswijze**
	Concept	Definitief	
Amersfoort		1	wel
Baarn		1	wel
Bunnik		1	wel
Bunschoten		1	geen
De Bilt		1	wel
De Ronde Venen		1	wel
Eemnes		1	wel
Houten		1	wel
IJsselstein		1	wel
Leusden		1	geen
Lopik		1	wel
Montfoort		1	wel
Nieuwegein		1	wel
Oudewater		1	wel
Renswoude		1	geen
Rhenen		1	wel
Soest		1	wel
Stichtse Vecht		1	wel
Utrecht		1	wel
Utrechtse Heuvelrug		1	wel
Veenendaal		1	wel
Vijfheerenlanden		1	wel
Wijk bij Duurstede		1	wel
Woerden		1	geen
Woudenberg		1	wel
Zeist		1	wel
Totaal		**26**	

1.2 Samenvatting zienswijzen

Van alle gemeenten hebben we een definitieve reactie ontvangen. Vier gemeenten hebben aangegeven geen zienswijze in te dienen.

De gemeenten binnen de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) hebben hun standpunten kenbaar gemaakt over de Kadernota VRU 2026. De meerderheid stemt in met de voorgestelde kaders, maar plaatst daarbij kanttekeningen met betrekking tot de financiële impact en de toekomstige kostenontwikkeling. Deze analyse biedt een overzicht van de gemeentelijke standpunten en de belangrijkste trends.

Waardering en steun voor zorgvuldige aanpak
Uit de zienswijzen blijkt dat gemeenten de inzet van de VRU waarderen. Er is brede steun voor de gekozen lijn om meer tijd te nemen voor de nadere uitwerking en bespreking van de toekomstscenario's, waarbij ook een nullijn-scenario wordt uitgewerkt.

Meerdere gemeenten benadrukken de gevolgen van het 'ravijnjaar' en de verslechterende financiële positie van lokale overheden. Er wordt gevraagd om rekening te houden met deze situatie. De VRU wordt daarom verzocht zeer terughoudend te zijn met het aanvragen van extra financiële middelen. Gemeenten zoals Nieuwegein en Veenendaal willen dat investeringen alleen plaatsvinden als ze kostendekkend zijn. Gemeenten verwachten dat de VRU bij het ontwikkelen van toekomstscenario's zowel de maatschappelijke als financiële gevolgen goed in beeld brengt. Er wordt gepleit voor een scenario waarbij de kosten minimaal stijgen ('nullijnscenario'). Gemeente Oudewater geeft aan dat structurele kosten structureel gefinancierd moeten worden, met als doel een kostendekkende financiering en het afbouwen van uitzonderingen.

Verzoek om bezuinigingsscenario's
Naast het opstellen van de nullijn vraagt de gemeente De Bilt om een verdere uitwerking van een scenario waarin de nullijn zonder indexatie wordt toegepast. Een aantal gemeenten, waaronder Bunnik, Stichtse Vecht, Wijk bij Duurstede, Woudenberg, Eemnes, IJsselstein en Lopik, dringt aan op een aanvullend bezuinigingsscenario, variërend van een generieke taakstelling tot een reductie van 3% tot 5% op de begroting. De gemeente Utrecht vraagt om een realistische inschatting van besparingsmogelijkheden. De gemeente De Ronde Venen, Houten en Montfoort vragen om een beperkte stijging of verlaging van de gemeentelijk bijdrage.

Systematiek prijsaanpassing
Een aantal gemeenten vraagt aandacht voor de gewijzigde indexeringssystematiek in het gemeentefonds. Gemeente Utrecht verzoekt om de systematiek direct te wijzigen. Een aantal andere gemeenten willen hierover in gesprek. Op advies van de adviescommissie bedrijfsvoering en financiën heeft het dagelijks bestuur opdracht gegeven om een gezamenlijke verkenning te starten naar een werkbare afstemming tussen de prijsaanpassingssystematiek van de VRU en de indexeringssystematiek van het gemeentefonds. De werkgroep met daarin zowel vertegenwoordigers van de gemeenten als de VRU moet een advies voorbereiden, zodat het bestuur uiteindelijk weloverwogen een besluit kan nemen over het al dan niet aanpassen van de systematiek en mogelijke beheersmaatregelen om eventuele risico's op te kunnen vangen.

Weerbaarheid en toekomstbestendigheid
In verschillende zienswijzen wordt gewezen op de toenemende veiligheidsrisico's en de noodzaak om daarop in te spelen. Er wordt gewezen op de noodzaak van een weerbare structuur die bestand is tegen toekomstige uitdagingen, zoals financiële druk of externe factoren. Het advies aan de VRU is om breder te denken bij scenario-ontwikkeling, en niet uitsluitend financiële variabelen te hanteren. Dit versterkt de weerbaarheid tegen onvoorspelbare omstandigheden zoals maatschappelijke verschuivingen of technologische ontwikkelingen.

Oproep tot integrale besluitvorming
In de zienswijzen is door meerdere gemeenten gevraagd om de besluitvorming over de toekomstscenario's synchroon te laten lopen met het dekkingsplan en de scenario's voor het beheer van de huisvesting, zodat de financiële consequenties integraal kunnen worden afgewogen. Daarnaast wordt het belang van vroegtijdige betrokkenheid van stakeholders bij de scenario-ontwikkeling onderstreept. Dit bevordert een breder draagvlak, zorgt voor een betere afstemming op toekomstige behoeften, maakt het mogelijk om meer gedragen en toekomstbestendige keuzes te maken, en stelt de VRU in staat een effectievere en veerkrachtigere koers uit te zetten.

2 Zienswijzen per gemeente

2.1 Amersfoort

De raad besluit:
1. als zienswijze op de Kadernota Veiligheidsregio Utrecht 2026, deze kadernota 2026 te ondersteunen en de VRU op te roepen om, conform de gedeelde financiële solidariteit die gemeenten en gemeenschappelijke regelingen hebben, bij de ontwikkeling van de toekomstscenario's rekening te houden met de financiële situatie van gemeenten;
2. als zienswijze op de geactualiseerde begroting 2025 Veiligheidsregio Utrecht de begroting te ondersteunen.

2.2 Baarn

Uw brief van 12 december 2024 over de Kaders begroting 2026 en geactualiseerde begroting 2025 VRU is behandeld in de gemeenteraad. De raad heeft in de vergadering van 19 februari 2025 jl. besloten om geen zienswijze in te dienen op de Kaders begroting 2026 en geactualiseerde begroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht.

Wij zien dat de VRU de afgelopen jaren veel moeite heeft gedaan om extra kosten op te vangen binnen de begroting en bezuinigingen heeft gerealiseerd. Tegelijkertijd zien wij ook dat de regio groeit en dat wij te maken hebben met meer en grotere risico's. Ook al geeft de gemeenteraad van Baarn geen zienswijze mee aan de kaders voor de begroting 2025 willen wij nadrukkelijk aandacht vragen voor de financiële positie van gemeenten. Wij vragen de VRU scherp te blijven op de financiën en gaan ervanuit dat keuzes die het komende jaar voorgelegd en uitgewerkt worden binnen de begroting worden opgevangen.

2.3 Bunnik

Bij brief van 12 december 2024 heeft u ons uitgenodigd om een zienswijze te geven over de kaders begroting 2026 & geactualiseerde begroting 2025. Met deze zienswijze geeft de gemeente Bunnik haar reactie op de Kadernota 2026 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU).

Gezien de huidige financiële situatie van de gemeente, waarin wij genoodzaakt zijn substantiële bezuinigingen door te voeren, achten wij het onvermijdelijk dat ook de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) haar uitgaven kritisch onder de loep neemt. De financiële middelen zijn als gevolg van het zogenoemde ravijnjaar beperkt, en wij zijn niet in staat aanvullende bijdragen te leveren.

Financiële aandachtspunten
Wij vinden het belangrijk dat de financiële bijdrage proportioneel blijft en in verhouding staat tot de omvang en risico's van de taken die de VRU uitvoert. Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor manieren om binnen de huidige begroting van de VRU te bezuinigen.
Daarnaast onderschrijven wij de vijf bestuurlijke opdrachten van het algemeen bestuur die tijdens de Bestuursconferentie zijn besproken en zoals opgenomen in de bijlage van de Kadernota. We hebben hoge verwachtingen van de uitwerking van voornoemde bestuurlijke opdrachten. Hetzelfde geldt voor de aanvullende opdracht van het algemeen bestuur om een realistischer

toekomstscenario te ontwikkelen, waarbij wij u dringend verzoeken het krimp-scenario daarin te verwerken. Wij wachten de uitwerking van de vijf bestuurlijke opdrachten en het extra, realistischere toekomstscenario met grote belangstelling af. Gezien het voorgaande geven we dan nu ook geen reactie op de (ambtelijke) toekomstscenario's ‘op orde’ en ‘op koers’.

Tegelijkertijd vinden wij het van belang dat de VRU transparant is over verwachte kostenstijgingen en risico's. Kostenbeheersing is daarbij essentieel. Wij vertrouwen erop dat de VRU hierin haar verantwoordelijkheid neemt en met zorgvuldige en haalbare bezuinigingsvoorstellen komt, zodat de veiligheid in de regio gewaarborgd blijft zonder onnodige financiële druk op de gemeente. Wij verwachten een concreet voorstel dat leidt tot een kostenvermindering van 3 tot 5%. Daarnaast verwachten we ook dat de risico's zoals opgenomen in de Kadernota, bijvoorbeeld de discussie rondom de Rijksbijdrage inzake de BDuR, betrokken worden.

Conclusie
Gezien de huidige financiële situatie, waarin aanzienlijke gemeentelijke bezuinigingen noodzakelijk zijn, verwachten wij een voorstel dat leidt tot een kostenvermindering van 3 tot 5%. We verwachten ook dat de VRU kritisch naar haar uitgaven kijkt en de vijf bestuurlijke opdrachten serieus uitwerkt evenals een realistisch toekomstscenario waarbij krimp ons inziens het uitgangspunt moet zijn.

2.4 Bunschoten

De VRU informeren dat er geen zienswijze wordt ingediend, omdat de stijging van de bijdrage in 2026 voortvloeit uit wettelijke ontwikkelingen. Hierbij vermelden dat wij de toekomstscenario’s met grote belangstelling tegemoet zien en dat wij ervan uitgaan dat zowel de maatschappelijke als financiële consequenties in beeld worden gebracht, zodat er een gedegen keuze kan worden gemaakt. Tevens aandacht vragen voor onze brief die we in maart 2024 aan de VRU hebben verzonden met het verzoek om zeer terughoudend te zijn met het aanvragen van extra financiële middelen en met een open blik te kijken naar besparingsmogelijkheden en verdere efficiëntie.

2.5 De Bilt

In uw brief van 12 december 2024 verzoekt u gemeenten om een reactie te geven op de kadernota 2026. Op 18 februari 2025 hebben wij dit verzoek besproken.

Wij zijn ons ervan bewust dat de toename van de totale gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 bestaat uit de reguliere technische toepassing van het financiële kader, met daarin de loon- en prijsaanpassing. Het algemeen bestuur heeft een reserve ingesteld die het mogelijk maakt om positieve rekeningresultaten in te zetten om incidentele verhogingen van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van exogene factoren in de toekomst zoveel mogelijk te beperken. Echter vallen hier de loon- en prijsaanpassingen buiten. Elk jaar zien wij dat de loon- en prijsaanpassingen stijgen waardoor de totale gemeentelijke bijdrage alsnog omhoog gaat.

Door de “ravijnjaren” worden wij gedwongen om vergaande voorstellen voor te bereiden voor de begroting van 2026 en verder. In de aanbiedingsbrief bij de kadernota 2026 geeft u aan om toekomstscenario’s uit te werken. Wij begrijpen dat de VRU voor grote uitdagingen staat. Echter zijn wij genoodzaakt u te vragen eveneens ingrijpende keuzes te maken en tot een bezuiniging te

komen. Wij vragen u dan ook een vierde scenario toe te voegen, namelijk een scenario met als doel de nullijn te handhaven zonder indexatie toe te passen. Wij vragen elke gemeenschappelijke regeling waar wij deelnemer in zijn om bezuinigingen door te voeren. Uiteraard blijft het van belang om met elkaar in gesprek te blijven zodat de veiligheid niet in het geding komt.

Wij willen medewerkers, vrijwilligers en directie van de Veiligheidsregio Utrecht via u hartelijk bedanken voor uw inspanningen op het gebied van veiligheid en brandweerzorg.

2.6 De Ronde Venen

Bij brief van 12 december 2024 heeft u ons de Kadernota 2026 en de geactualiseerde begroting 2025 toegezonden, met het verzoek hierop een zienwijze te geven. In de vergadering van 20 februari 2025 is dit besproken.

De Kadernota 2026 en de geactualiseerde begroting 2025 geven met de huidige kennis van zaken adequaat inzicht wat de te verwachten inkomsten en uitgaven zijn voor het jaar 2025 en 2026, waarbij ontwikkelingen en risico's geschetst zijn. De risico's en de kans daarop zijn, in vergelijk met voorgaande jaren, aanzienlijk toegenomen, waardoor ook een bijstelling van het weerstandsvermogen noodzakelijk is. Als raad gaan we ervan uit dat we bij relevante ontwikkelingen direct en actief worden geïnformeerd.

Er wordt een duidelijke procesbeschrijving geschreven welke stappen er gezet worden om de kosten als gevolg van nieuwe ontwikkelingen op te vangen gegeven de financiële druk op de gemeenten. Hierbij geldt als uitgangspunt altijd 'oud voor nieuw'. Mocht dit uitgangspunt niet genoeg ruimte bieden, dan geeft u ons voldoende gelegenheid om zienswijze te kunnen geven op voorgestelde wijzigingen. Het is verstandig om, in afwachting van de verdere bespreking van de toekomstscenario's, in de voorliggende Kadernota VRU 2026 (los van de autonome verhoging van € 122.000) geen verhoging van de gemeentelijke bijdrage op te nemen.

Met betrekking tot de toekomstscenario's vragen wij u ook uitwerkingen op te nemen die kunnen leiden tot een lagere gemeentelijke bijdrage aan de VRU. We vragen hierbij expliciet onderscheid te maken tussen wettelijke en niet-wettelijke taken. Om de toekomstscenario's effectiever en relevanter te maken, is het essentieel om stakeholders vroegtijdig te betrekken. Gemeenteraden, hulpdiensten, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en burgers kunnen waardevolle perspectieven en ideeën aandragen. Door toekomstscenario's niet uitsluitend te baseren op financiële factoren, maar te ontwikkelen op basis van verschillende variabelen, kan de VRU een effectievere en veerkrachtigere koers presenteren. Hiermee worden gemeenteraden in staat gesteld een weloverwogen afweging te maken.

Voorts spreken wij onze wens uit om actief betrokken te worden bij de uitvoering van de bestuursagenda 2024-2027, de evaluatie van de Wet op de veiligheidsregio's en de ontwikkelingen op het gebied van de taakdifferentiatie: brandweer.

2.7 Eemnes

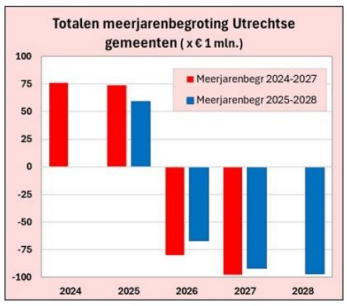
Op 12 december 2024 hebben wij van u de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Utrecht voor een zienswijze ontvangen. Deze is in de raad van 25 februari 2025 behandeld. Hierbij ontvangt u onze

zienswijze. Wij hebben kennisgenomen van de inhoud van de kadernota 2026 Veiligheidsregio Utrecht en stemmen in met de inhoud. De Kadernota geeft aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:

- Waardering voor de wijze waarop de VRU de afgelopen jaren in staat is geweest om tegenvallers en tekorten in de eigen begroting op te vangen. Het signaal is duidelijk, er zit geen (weinig) lucht in de begroting. Een beeld wat overigens door andere Wet Gemeenschappelijke Regelingen ook wordt aangedragen.
- Wij verzoeken u de methode voor de prijsontwikkeling in de Bijdrageverordening VRU af te stemmen op de systematiek die wordt gehanteerd binnen het gemeentefonds. In de systematiek van het gemeentefonds worden geen herberekeningen uitgevoerd voor voorgaande jaren, en wordt het prijspeil bij de Voorjaarsnota van het Rijk als vast gegeven beschouwd. Wij vragen u om de werkwijze in de Bijdrageverordening VRU zodanig aan te passen, zodat ook daar geen herberekening van voorgaande jaren plaatsvindt en het prijspeil bij de Voorjaarsnota als vaststaand wordt gehanteerd.
- In de risicoparagraaf wordt de 10% efficiëntiekorting uit het Hoofdlijnenakkoord vermeld, die van toepassing is op onder andere de BDUR. Dit betreft ongeveer € 1,5 miljoen (circa € 1 per inwoner), wat een substantieel bedrag is. Wanneer verwacht u hierover duidelijkheid te verkrijgen? Blijft dit een risico, of bent u voornemens om deze korting (reëel) op te nemen in de begroting voor 2026?

Ravijnjaar 2026

Het ravijnjaar 2026 betekent dat veel gemeenten structureel minder ontvangen van het Rijk en daarnaast zijn de meeste Utrechtse gemeenten nadeel-gemeenten bij de herverdeling van het gemeentefonds. De Provincie Utrecht heeft onderstaand staatje gemaakt om de uitdaging te illustreren. Anders dan het woord suggereert is het dus geen eenmalig ravijn, maar een structureel lager niveau van inkomsten.

De Kadernota 2026 VRU voorziet in een stijging van de bijdrage voor het GBTP naar € 109,414 mln. Ten opzichte van de begroting 2025 (€105,214 mln.) Dit is een stijging van 4%. De gezamenlijke Utrechtse gemeenten hebben als financieel kader voor alle gemeenschappelijke regelingen **een taakstelling (bezuiniging) van 3%** ten opzichte van 2025 afgesproken. Wij verzoeken u dan ook bij de begroting 2026 met voorstellen te komen om op die taakstelling van 3% uit te komen. Dat betekent feitelijk dus een taakstelling van 7%.

Ter illustratie de door de gemeente Eemnes gesubsidieerde instellingen krijgen in 2026 een taakstelling van 10% opgelegd.

Toekomstscenario's
De niet door het AB van de VRU vastgestelde scenario's zijn gedeeld met de gemeenteraden. De impact, ook financieel, hiervan is groot. Wij vragen u voldoende tijd te nemen om de toekomstscenario's ambtelijk en bestuurlijk te bespreken. Gelet op de onzekerheid rondom de financiën van de gemeenten willen we voorkomen dat hier op voorhand een beslag voor onze meerjarenbegroting uit volgt. Ook de impact voor de basisbrandweerzorg in individuele gemeenten vraagt aandacht en de impact van voorstellen op de vrijwilligers (en hen ook goed meenemen in de toekomstscenario's). En het afronden van de discussie rondom de huisvesting, hetgeen ook financiële gevolgen zal hebben voor de gemeenten.

De suggestie om een trap-op-trap-af systematiek te koppelen aan het Gemeentefonds verdient verder onderzoek. Het lijkt logisch om op deze manier de begroting van de VRU mee te laten groeien met de ontwikkeling van gemeenten, bijvoorbeeld door de toename in werk door nieuwe woonwijken. Echter, hetzelfde principe zou ook van toepassing kunnen zijn op andere samenwerkingsverbanden zoals de GGD of de Omgevingsdienst. Dit vergt dan wel een gezamenlijke lijn tussen de Utrechtse gemeenten. De beschikbare financiële middelen zijn echter beperkt. De claim van € 8,0 miljoen voor het scenario 'op orde' en € 0,8 miljoen voor het scenario 'op koers' betekent een stijging van 8% ten opzichte van 3/3 de Kadernota 2026, wat neerkomt op een verhoging van ruim € 6 per inwoner. Wanneer we deze stijging meenemen bij de stijging die al is voorzien in de Kadernota 2026, betekent dit een totale toename van 12% in de meerjarenbegroting. Om de verwachtingen goed te managen, willen we al vooraf aangeven dat er in de huidige situatie onvoldoende ruimte is om deze verhogingen te realiseren.

2.8 Houten

Per brief van 12 december 2024 heeft u de Kaders begroting 2026 en geactualiseerde begroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) aan ons aangeboden. In deze brief is onze reactie verwoord.

De raad realiseert zich dat de regio de afgelopen jaren een aanzienlijke groei heeft doorgemaakt en zich verder blijft ontwikkelen en tegelijkertijd ook dat de risico's waarmee we te maken hebben steeds groter en complexer worden. De raad waardeert de inspanningen van de Veiligheidsregio Utrecht in de afgelopen jaren dat deze groei tot op heden niet heeft geleid tot een hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio.

Zoals u terecht aangeeft in uw aanbiedingsbrief staan gemeenten financieel onder druk door een verwachte daling van de inkomsten uit het gemeentefonds. Dit dwingt veel gemeenten tot bezuinigingen. Net als andere gemeenten hebben wij in onze zienswijze op de begroting 2025 gevraagd om rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten door een verwachte daling van de inkomsten vanuit het gemeentefonds.

De raad is de VRU dan ook erkentelijk dat er geen verhoging van de gemeentelijke bijdrage is opgenomen in de Kadernota 2026 los van de exogene loon- en prijsontwikkelingen. Wel maken wij ons zorgen om het geschetste toekomstbeeld van de VRU, waarin de noodzaak om te investeren wordt aangegeven om de huidige taken te kunnen blijven uitvoeren. Wij kunnen ons vinden in het

besluit van het Algemeen Bestuur VRU om meer tijd te nemen voor de bestuurlijke besluitvorming als het gaat om de effecten van de toekomstscenario's als ook om een aanvullend scenario te ontwikkelen dat zich richt op een beperktere stijging van de gemeentelijke bijdrage, met als doel de nullijn de komende jaren zoveel mogelijk te handhaven. Net als in onze zienswijze op de Kadernota 2025 willen wij herhalen dat een verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan de VRU, vanwege de geschetste toekomstige ontwikkelingen, mogelijk niet in de gemeentelijke begroting past en de VRU daarin zelf ook een grote inspanningsverplichting blijft houden.

Eén van de toekomstscenario's gaat om het afbouwen van de nadeelcompensatie dat direct de gemeente Houten raakt. Wij worden – zowel ambtelijk als bestuurlijk – graag nauw betrokken bij dit traject richting besluitvorming.

Wij bedanken de VRU voor de totstandkoming van deze Kadernota en zien, gelet op de inspanningen van de VRU de afgelopen jaren, het bestuurlijk besluitvormingstraject als het gaat om de toekomstscenario's met vertrouwen tegemoet.

2.9 IJsselstein

Op 12 december 2024 ontvingen wij de kadernota VRU 2026 waarin u de gemeenteraad verzoekt om een zienswijze. Hierbij ontvangt u de zienswijze van gemeente IJsselstein.

Gemeente IJsselstein spreekt haar waardering uit voor de kadernota VRU 2026. Het document is helder opgesteld en geeft op een goede manier inzicht in het komende begrotingsjaar.

Zoals u ook in uw aanbiedingsbrief stelt hebben verschillende gemeenten, waaronder gemeente IJsselstein, in 2024 zienswijzen uitgebracht waarin de VRU gevraagd wordt rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten door de stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken of om besparingsopties in kaart te brengen. Zo heeft gemeente IJsselstein u in de zienswijze op de kaders voor de begroting 2025 opgeroepen om een extra inspanning te verrichten om middelen in de eigen begroting te vinden om stijging van de bijdrage zo veel mogelijk beperkt te houden.

Wij zien gelukkig dat in deze kadernota wordt aangekondigd dat de gemeentelijke bijdrage in 2025 behoorlijk verlaagd wordt, met name omdat uiteindelijke indexcijfers lager uitvallen dan vooraf geraamd. Helaas zien we ook een behoorlijke stijging van de bijdrage in 2026 door bijstellingen op loon- en prijsindexaties volgens de richtlijnen.

Wij roepen u daarom nogmaals op om 3% besparingsmogelijkheden in kaart te brengen.

U stuurde met de kadernota ook ter informatie het document 'Toekomstscenario's VRU' mee, maar geeft daarbij ook aan dat daar nog geen bestuurlijke besluitvorming over heeft plaatsgevonden. De toekomstscenario's geven een eerste doorkijk naar mogelijke financiële consequenties.

Wij vinden het zorgelijk dat de toekomstscenario's leiden tot een stijging van de bijdrage.

Wij ondersteunen het besluit van het algemeen bestuur om een aanvullend scenario te ontwikkelen dat zich richt op een beperktere stijging van de gemeentelijke bijdrage, met als doel de nullijn de

komende jaren zo veel mogelijk te handhaven. Wij wachten de volgende stappen in het proces rondom de toekomstscenario's af en vragen u ons daarbij actief te betrekken.

2.10 Leusden

Op 12 december 2024 ontvingen wij uw brief waarin het college en de gemeenteraad van de gemeente Leusden in de gelegenheid worden gesteld om een eventuele zienswijze te geven aan de Veiligheidsregio Utrecht over de Kadernota VRU 2026 en het concept document toekomstscenario's VRU.

De Kadernota VRU 2026 en het concept document Toekomstscenario's VRU is op 28 januari 2025 in het college besproken en is daarna op 6 maart 2025 in de gemeenteraad besproken. Hierbij willen wij u laten weten dat de gemeente Leusden heeft besloten om geen zienswijze te geven op de toegezonden documenten. Wel gaan wij ervan uit dat de aangekondigde onderzoeken in relatie tot ons eerdere verzoek om bezuinigingen te realiseren i.v.m. het ravijnjaar 2026 daadwerkelijk tot concrete besparingen in de begroting leiden.

2.11 Lopik

In uw brief van 12 december 2024 heeft u ons in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de Kadernota VRU 2026 en geactualiseerde begroting 2025. In onze vergadering van 4 februari 2025 hebben wij besloten van deze gelegenheid gebruik te maken.

Inhoud zienswijze
In zijn algemeenheid bestaat waardering voor de wijze waarop de VRU zich de laatste jaren heeft opgesteld ten opzichte van de deelnemende gemeenten, waarbij diverse ontwikkelingen binnen de begroting zijn opgevangen en er dus geen extra verhogingen van de gemeentelijke bijdragen zijn doorberekend.

Wij zien gelukkig dat in deze kadernota wordt aangekondigd dat de gemeentelijke bijdrage in 2025 behoorlijk verlaagd wordt, met name omdat uiteindelijke indexcijfers lager uitvallen dan vooraf geraamd. Helaas zien we ook een behoorlijke stijging van de bijdrage in 2026 door bijstellingen op loon- en prijsindexaties volgens de richtlijnen.

Dat de ter kennisgeving mee gestuurde toekomstscenario's niet in de begroting zijn verwerkt en er al een nullijnonderzoek wordt uitgevoerd, laat zien dat de VRU de situatie bij gemeenten serieus neemt. Echter, wij vinden dat gezien de opgave waar we als gemeente voor staan, niet ver genoeg gaan. Immers, de toekomstscenario's geven een eerste doorkijk naar mogelijke financiële consequenties, die naar verwachting zullen leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Wij vinden dit een zorgelijke ontwikkeling. Wij roepen u daarom op om 3% besparingsmogelijkheden in kaart te brengen.

De gemeente Lopik ziet graag een kritische houding op de eigen uitgaven en inkomsten. Wij willen dat het verdere proces rondom de toekomstscenario's wordt ingericht op het maken van realistische en duidelijk inhoudelijke bestuurlijke keuzes. Graag zien we dat hierbij naast de

onvermijdelijke investeringen ook in kaart wordt gebracht welke specifieke taken kunnen worden afgeschaald of beëindigd. Met het totale beeld kunnen we een gewogen besluit nemen.

We zien graag een procesontwerp tegemoet voor de uitwerking van de toekomstscenario's en vertrouwen op een voortzetting van de prettige en constructieve samenwerking.

2.12 Montfoort

Bij brief van 12 december 2024 heeft onze raad de kadernota VRU 2026 van u ontvangen. Wij hebben deze besproken in onze vergadering van 17 februari 2025.

Onze raad wil u bedanken voor het toezenden van de kadernota en bijbehorende stukken. Wij hebben met belangstelling kennisgenomen van de financiële kaders en beleidsmatige ontwikkelingen zoals geschetst in de kadernota. Toch wil de raad enige opmerkingen maken over de kadernota en de toekomstscenario's. Deze opmerkingen zijn onderstaand verwerkt in een ondersteunende zienswijze.

In de kadernota wordt aangegeven dat de gemeentelijke bijdrage in 2025 wordt verlaagd omdat de uiteindelijke indexcijfers lager uitvallen dan vooraf geraamd. Voor 2026 wordt evenwel een behoorlijke stijging aangegeven van de gemeentelijke bijdrage vanwege bijstellingen op loon- en prijsindexaties. Door wettelijke richtlijnen zijn deze kostenstijgingen onafwendbaar. Dit roept de vraag op of, gelet op de negatieve ontwikkelingen in het gemeentefonds, deze gemeenschappelijke regeling in de toekomst voor alle deelnemende gemeenten betaalbaar blijft.

In het document "Toekomstscenario's VRU" geeft u aan dat daar nog geen bestuurlijke besluitvorming over heeft plaatsgevonden. De raad vindt dit een erg belangrijk document omdat de toekomstscenario's een voorzichtige eerste doorkijk geven naar mogelijke toekomstige financiële consequenties en risico's. Het scenario "op koers" gaat in 2030 C 1.207.000,- meer kosten terwijl het scenario "op orde" in 2030 C 8.300.000,- zal gaan kosten. U wilt voor ingroei in dit kostenpakket het positief saldo van de rekening van 2024 ten bedrage van C 5.900.000,- alsmede de vrijvallende kapitaallasten reserve van C 6.000.000,- hiervoor aanwenden. Dit is evenwel eenmalig geld dat gebruikt gaat worden voor structurele kosten. In beide scenario's zal dit in de nabije toekomst leiden tot een forse stijging van de gemeentelijke bijdrage.

Gelet op de negatieve ontwikkelingen in het Gemeentefonds en de financiële positie van het merendeel van de deelnemende gemeenten ondersteunen wij dan ook het besluit van uw Algemeen Bestuur om een derde, aanvullend, scenario te ontwikkelen dat zich richt op een beperktere stijging van de gemeentelijke bijdrage. Het ultieme doel daarbij is de nullijn de komende járen zo veel mogelijk te handhaven.

Onze raad wil graag actief betrokken worden bij de dóórontwikkeling van de drie genoemde scenario's en deze wens geldt onverkort voor de verdere uitvoering van de bestuursagenda 2024-2027, de evaluatie van de Wet op de veiligheidsregio's en de ontwikkelingen op het gebied van de taakdifferentiatie van de brandweer.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw verdere communicatie met betrekking tot de begroting 2026 met belangstelling tegemoet.

2.13 Nieuwegein

In antwoord op uw brief van 12 december 2024 delen wij u mede dat de gemeenteraad op 13 februari 2025 heeft besloten de onderstaande zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de kaders begroting 2026 en de geactualiseerde begroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU):

De gemeente Nieuwegein stemt in met de kaders begroting 2026 en geactualiseerde begroting 2025. Hierbij verzoekt de gemeente Nieuwegein de VRU om op basis van het financiële perspectief van de gemeenten, bij het uitwerken van de toekomstscenario's de focus te leggen op scenario's die een kostenstijging voorkomen, dan wel een besparing kunnen opleveren.

2.14 Oudewater

In onze vergadering van 30 januari 2024 hebben wij kennisgenomen van uw financieel kader voor het jaar 2026. De gemeenteraad kan instemmen met het financieel kader 2026. Er wordt waardering uitgesproken voor het geboden inzicht in de financiële ontwikkelingen vanaf 2010 en het gebruik van ingroeipaden. Daarnaast geeft de gemeenteraad graag de volgende punten mee aan de Veiligheidsregio Utrecht:

- Durf structurele kosten ook structureel te financieren;
- Streef naar kostendekkende dienstverlening en bouw uitzonderingen af;
- Blijf aandacht geven aan de duurzame inzetbaarheid van ons brandweerpersoneel, ook na hun brandweercarrière.

2.15 Renswoude

Geen zienswijze over de Kadernota 2026 en geactualiseerde begroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) kenbaar te maken.

2.16 Rhenen

De gemeenteraad Rhenen heeft kennisgenomen van de Kadernota 2026 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). In de kadernota 2026 is op een overzichtelijke en gestructureerde wijze het financiële kader en de belangrijkste ontwikkelingen en risico's weergegeven. Wij begrijpen de gevolgen van de financiële kaders en de verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor 2026 door de reguliere loon- en prijsaanpassing.

Bezuinigingen
De gemeente Rhenen staat financieel onder druk. Om tot een sluitende begroting en meerjarenraming te komen vinden er bezuinigingen plaats. De niet geringe bezuinigingsopgave die op de gemeenten afkomt, noodzaakt de verbonden partijen ook hun bijdrage te leveren. Al in reactie op de jaarrekening 2023 deelde wij met u dat we in geval van ombuigingen en/of bezuinigingen ook naar onze gemeenschappelijke regelingen kunnen kijken. Wij waarderen uw inzet om te komen tot bestuurlijke keuzes over de inhoudelijke en financiële koers, rekening houdend

met de financiële situatie en verschillende visies van gemeenten. Voor de Toekomstscenario's VRU vragen wij u een aanvullend bezuinigingsscenario te ontwikkelen.

Eenduidige indexatiecijfers gemeenschappelijke regelingen
Op dit moment hanteren gemeenschappelijke regelingen verschillende financiële uitgangspunten en daardoor lopen indexatiepercentages uiteen. Dit zorgt voor onduidelijkheid wat volgens ons allesbehalve wenselijk is. Binnen de gemeente Rhenen werken we op dit moment aan een voorstel om met alle gemeenschappelijke regelingen te komen tot meer eenduidige indexatiepercentages. Voor dit voorstel wordt gekeken naar de werkwijze die gehanteerd wordt bij onder andere het Gemeentefonds, een werkwijze die voor alle gemeenten binnen de regio gelijkwaardig is. Zodra het voorstel gereed is, wordt dit met u gedeeld.

2.17 Soest

Op 12 december 2024 hebben wij van u de kaders voor de begroting van de VRU 2026, alsmede de begrotingswijziging voor het jaar 2025 ontvangen. Wij hebben kennisgenomen van de financiële stukken en willen met u de volgende zienswijze delen.

Waardering
Wij waarderen de wijze waarop de VRU de afgelopen jaren in staat is geweest om tegenvallers en tekorten in de eigen begroting op te vangen. Het op voorhand delen van de uitgewerkte scenario's, het in beeld brengen van mogelijke bezuinigingsopties en het verkennen van samenwerkingsmogelijkheden ervaren wij als prettig. De VRU doet hiermee de toezegging gestand om de gemeenteraden tijdig mee te nemen in de toekomstscenario's, inclusief het nog op te stellen nul scenario.

Zorg over impact toekomstscenario's
Wij verwachten dat de impact van de beschreven scenario's groot is. Gezien de noodzaak voor gemeenten om vanaf 2026 begrotingstekorten te reduceren, verzoeken wij u voorstellen te presenteren die per saldo niet leiden tot een extra beroep op gemeentelijke middelen.

Oproep tot integrale besluitvorming
Bij de begroting 2025 hebben wij eveneens een zienswijze ingediend waarin we hebben aangegeven dat wij ons zorgen maken over de gefaseerde aanbieding van bestuurlijke besluiten. Wij vragen met name aandacht voor de projecten die naast de uitgewerkte scenario's lopen, te weten; de visie op huisvesting en het dekkingsplan. Voor beide projecten geldt dat er nog geen zicht is op de impact en de financiële consequenties van die projecten. Wij verzoeken u deze projecten ook nadrukkelijk te betrekken bij de besluitvorming over de toekomstscenario's van het Algemeen Bestuur.

Lokale integrale afweging
Wij hechten er veel waarde aan om bij alle voorgestelde scenario's in de uitwerking goed te kijken naar het betaalbaar houden van de bijdragen, waarbij elke gemeente op lokaal niveau een integrale afweging moet kunnen maken. In het meegroeiplan lezen wij dat een deel van de positieve resultaatbestemming 2024 opgenomen is in het meegroeiplan. Hoewel er nog geen bestuurlijke besluitvorming heeft plaatsgevonden, willen wij op voorhand meegeven dat wij graag zien dat een

positief resultaat terugvloeit naar de gemeenten. Door het op voorhand inzetten van het overschot van 2024 kan er op lokaal niveau geen integrale afweging plaatsvinden. Ook uit een belang van transparantie vinden wij dat niet wenselijk.

2.18 Stichtse Vecht

Op 12 december 2024 is de Kadernota VRU 2026, conform de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU), ter zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden. Wij danken u voor uw geleverde inspanningen en voor het tijdig informeren over de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen. Middels deze brief maken wij vanuit de gemeente Stichtse Vecht, na de besluitvorming in onze raad op 4 maart 2025, onze zienswijze kenbaar ten aanzien van de Kadernota VRU 2026.

In onze brief van 2 april 2024 (kenmerk 390594) hebben wij aan de VRU aangegeven dat wij mogelijk vanaf 2026 voor een bezuinigingsopgave staan als gevolg van de kortingen op het Gemeentefonds (ravijnjaren). Bij een eventuele bezuinigingsopgave betrekken wij ook noodzakelijkerwijs onze bijdragen aan de verschillende gemeenschappelijke regelingen waaraan onze gemeente deelneemt. Middels deze zienswijze herhalen wij dit standpunt: ons uitgangspunt is dat ook gemeenschappelijke regelingen in gelijke mate als wij bezuinigen. Bij de opstelling van onze Kadernota 2026 betrekken wij de laatste informatie en stellen wij ons beoordelingskader van de VRU-begroting 2026 op. Wij kijken uit naar de uitwerking van de verschillende scenario’s en gaan er daarbij vanuit dat u nadrukkelijk ook kijkt naar bezuinigingsmogelijkheden op het moment dat de gemeentefinanciën verder onder druk komen te staan en gemeenten moeten bezuinigen.

2.19 Utrecht

Per brief van 12 december 2024 heeft de secretaris van het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Utrecht (VRU) de Kadernota 2026 aan ons aangeboden met daarin de kaders voor de begroting 2026 en de geactualiseerde begroting voor 2025. Daarbij zijn wij in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 10 maart 2024 een zienswijze bij u in te dienen. In deze brief is onze zienswijze verwoord.

Allereerst willen wij de VRU hartelijk danken voor jullie onvermoeibare inzet in onze gemeente, of het nu gaat om het bestrijden van branden of het opvangen van vluchtelingen. De veiligheid van onze inwoners is uiterst belangrijk voor ons en daar hebben we jullie hard bij nodig.

In onze zienswijze van 6 juni 2024 hebben we u gevraagd om besparingsmogelijkheden in kaart te brengen. Dit hebben wij u gevraagd om te voorkomen dat wij een algemene bezuinigingsmaatregel moeten opleggen in verband met de grote bezuinigingsopgaven waar gemeenten voor staan. Omdat wij beseffen dat bezuinigingen zich slecht verhouden tot de door u beschreven autonome ontwikkelingen en eerder gemaakte afspraken en wij niet willen bezuinigen op de veiligheid in onze stad, steunen wij het voorstel van het AB om een nullijn scenario op te nemen in de toekomstscenario's. We realiseren ons dat het niet mogelijk is om zonder pijnlijke keuzes op een nullijn uit te komen. We vragen u daarom -opnieuw- om aan te geven waar volgens u op bezuinigd moet worden om de nullijn te behalen en wat de consequenties daarvan zijn. Wij hadden dit graag gezien voor de Kadernota 2026 zoals we gevraagd hebben, maar nu dan in elk geval voor de kadernota 2027. Een nullijn scenario betreft voor gemeente Utrecht per saldo nog steeds een stijging van de kosten door loon- en prijsindexatie, de groei van de stad (afhankelijk van de

compensatie die de gemeente hiervoor van het Rijk ontvangt) en de nieuwe brandweerpost in Amersfoort.

Wij gaan akkoord met uw kadernota 2026, met uitzondering van de nacalculatie op de prijscompensatie (met uitzondering van de CAO-effecten), aangezien deze niet aansluit bij de gemeentelijke systematiek. De afgelopen jaarrekeningen van de VRU lieten een flink positief eindresultaat zien wat in onze ogen een gevolg is van te behoedzaam begroten. Wij vragen u om deze systematiek te wijzigen en in overeenstemming te brengen met de gemeentelijke werkwijze, waardoor de begroting van de VRU en de gemeente op elkaar aan aansluiten. We verzoeken u om de twee voorgenoemde punten te verwerken in uw ontwerpbegroting 2026.

In de toekomstscenario's zien wij graag concreet terug hoe de VRU zich, naast de veiligheid van mensen, ook blijft inzetten voor de veiligheid van dieren. Wij verzoeken u om onze ambtenaren in het komende halfjaar te betrekken bij het uitwerken van de scenario's, zowel op inhoud als op financiën.

2.20 Utrechtse Heuvelrug

Middels onderstaand schrijven vervalt onze eerder ingediende (concept)zienswijze van 12 februari jl. (kenmerk 2025-0000001170). Op basis van bijgaand aangenomen amendement in de raad van donderdag 13 maart 2025 ontvangt u hierbij een herziene zienswijze.

In overeenstemming met de daarvoor geldende procedure is de raad van onze gemeente uitgenodigd zijn zienswijze kenbaar te maken op de kadernota 2026 en de geactualiseerde begroting 2025 Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De stukken zijn besproken in de vergadering van de raad op 13 maart 2025. De raad verzoekt u deze herziene zienswijze te betrekken bij uw besluitvorming hierover in de vergadering van het algemeen bestuur op 24 maart 2025.

Zienswijze op de kaders begroting VRU 2026 en actualisatie begroting VRU 2025
Hierbij willen wij in de eerste plaats onze waardering uitspreken. Waardering voor de inspanningen van de VRU om haar taken te blijven uitvoeren en in te spelen op de maatschappelijke uitdagingen. Tevens waarderen wij uw bijdrage aan het zogenoemde Raadsplatform VRU op 11 december 2024. Het college en de raad hebben kennisgenomen van de “Kaders begroting 2026 & geactualiseerde begroting 2025”. In de kadernota zijn op overzichtelijke, gedegen en gestructureerde wijze het financiële kader, de belangrijkste financiële ontwikkelingen en de effecten daarvan op de begroting weergegeven. Wij zien de aangeboden stukken als professioneel en compleet.

Daar waar mogelijk verzoeken wij u een eventueel financieel overschot van 2024 en/of 2025 te gaan verrekenen voor de komende jaren. Dit om gemeenten tegemoet te komen inzake de uitdagingen van het zogenoemde ‘ravijnjaar’. Naar onze zienswijze kunt u deze middelen tevens inzetten als bijvoorbeeld reservering voor 2026 dan wel opbouw/storting voor het weerstandsvermogen.

Toekomstscenario’s
Wij stellen het zeer op prijs dat u een webinar organiseert voor de raadsleden. In aanloop naar de begroting VRU 2026 worden de verschillende scenario’s nog besproken in het bestuur en zullen

hierover bestuurlijke keuzes moeten worden gemaakt, ook in relatie tot lopende projecten zoals “Visie op Huisvesting”, het dekkingsplan VRU en de taakuitvoeringsovereenkomst (TUO). Wij verzoeken u tijdig met ons in contact te treden over de toekomst van de maatwerk-tankautospuit in onze gemeente (tabel 4.2 en verder).

Wij waarderen uw inzet om te komen tot bestuurlijke keuzes over de inhoudelijke en financiële koers, rekening houdend met de financiële situatie en verschillende visies van de gemeenten. Tegelijk lezen we dat het toekomstscenario ‘Op orde’ al vraagt om behoorlijke investeringen.

In de komende periode blijven wij graag -zowel ambtelijk als bestuurlijk- met u in overleg om te bezien óf en op welke wijze de VRU kan komen tot hervormingen. Met oog op een actieve informatieplicht stellen wij prijs op een periodieke regionale raadsinformatiebrief (RIB), waarmee gemeenten snel, kort en eenduidig aangehaakt blijven.

Wij zijn dankbaar voor uw inspanningen. De huidige en toekomstige uitdagingen zijn geenszins gemakkelijk. Echter, er is het volste vertrouwen dat er in gezamenlijkheid gekomen kan worden tot creatieve en passende oplossingen voor de veiligheid binnen onze regio.

<u>Amendement Zienswijze Kadernota VRU 2026 geactualiseerde begroting 2025</u>
De raad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug in vergadering bijeen op 13 maart 2025 bij het raadsvoorstel 2025-1178 Kadernota VRU 2026

We stellen vast dat:

- de veiligheidssituatie in de wereld in een rap tempo wijzigt, waardoor we in een andere wereld wakker zijn geworden dan waarin we de afgelopen decennia dachten te leven;
- vaste waarden en onderlinge verhoudingen onder druk staan, wat leidt tot onzekerheid over onze nabije toekomst;
- civiele veiligheid en weerbaarheid tot de gemeentelijke kerntaken behoren;
- De Veiligheidsregio Utrecht hiervoor een belangrijke partner is.

We hebben nagedacht over en houden er rekening mee dat:

- Veiligheidsregio Utrecht bekend staat als een zeer efficiënte en kostenbewuste organisatie;
- Zij aangeven in hun kadernota, extra middelen nodig te hebben om ‘op orde’ te komen;
- Er vanuit de raad geen opdracht aan het college verstrekt is om een bezuingingsverzoek te doen aan de VRU en andere verbonden partijen;
- Dit op zijn vroegst te sprake komt bij de bespreking van de kadernota medio 2025;
- Onbekend is wat de operationele gevolgen zijn van een bezuiniging van 3% voor de VRU in zijn geheel en de activiteiten van de VRU in de gemeente Utrechtse Heuvelrug in het bijzonder.

We stellen voor het volgende besluit te nemen:
Onderstaande tekstfragmenten uit de zienswijze te schrappen:

- “Wij hebben kennisgenomen van de toekomstscenario’s. Het valt ons vooralsnog op dat dit scenario’s zijn die ons meer gaan kosten. In uw stukken constateren wij dat er (nog) geen invulling wordt gegeven aan onze zienswijze op de ontwerpbegroting 2025. Hierin vragen

we om besparingsmogelijkheden in kaart te brengen teneind een generieke korting te voorkomen (zie uw overzicht zienswijzen ontwerpbegroting 2025 AB 8 juli 2024). Deze vraag is door ons aan alle gemeenschappelijke regelingen gesteld waarin wij deelnemer zijn.";
- "Concreet vragen wij u om ook een scenario uit te werken waarbij er invulling wordt gegeven aan bezuinigingen én hiervan de consequentie(s) inzichtelijk te maken. Hierbij denken wij aan een omvang van ca 3% van de begroting.

En gaan over tot de orde van de dag

Paul Blom – Partij voor de Dieren
Wim Cassée – D66
Karel de Wit - OPEN
Marina Roelofsen mede namens Michiel Mooyaart - CDA

2.21 Veenendaal

In overeenstemming met de daarvoor geldende procedure is de raad van onze gemeente uitgenodigd zijn zienswijze kenbaar te maken op de kadernota VRU 2026 en de geactualiseerde begroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De stukken zijn besproken in de vergadering van de raad op 20 februari 2025. De raad verzoekt u deze zienswijze te betrekken bij uw besluitvorming hierover in de vergadering van het algemeen bestuur op 24 maart 2025.

Zienswijze op de kaders begroting VRU 2026 en actualisatie begroting VRU 2025
Hierbij willen wij in de eerste plaats onze waardering uitspreken. Waardering voor de inspanningen van de VRU om haar taken te blijven uitvoeren en in te spelen op de maatschappelijke uitdagingen.

Veenendaal heeft kennisgenomen van de "Kaders begroting 2026 & geactualiseerde begroting 2025". In de kadernota zijn op overzichtelijke en gestructureerde wijze het financiële kader, de belangrijkste financiële ontwikkelingen en effecten daarvan op de begroting weergegeven.

Wij zijn verheugd te constateren dat de gemeentelijke bijdrage in 2025 lager uitvalt.

Indexering en pbbp-systematiek
Het Rijk heeft in diverse circulaires aangekondigd de indexeringssystematiek te wijzigen naar de prijs bruto binnenlands product systematiek (hierna: pbbp). Gezien de financiële impact hiervan worden gemeenten gedwongen om hun gemeentelijke budgetten op dezelfde wijze te indexeren. Vanaf 2026 indexeert de gemeente Veenendaal de gemeentelijke budgetten dan ook op basis van deze systematiek. Wij hebben ervoor gekozen om dit door te voeren voor alle gemeentelijke budgetten en dit dus ook toe te passen bij verbonden partijen.

Op basis van wat nu vanuit de recente circulaires bekend is, sluit het indexeringspercentage uit uw Kadernota 2026 niet aan bij de indexering die wij als gemeente gaan gebruiken voor het indexeren van onze budgetten in 2026. In onze meerjarenraming hebben wij dan ook onvoldoende middelen beschikbaar voor de stijging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026. Wij betrekken de gevraagde

hogere gemeentelijke bijdrage bij het opstellen van onze gemeentelijke kadernota 2026. In de komende periode treden wij hierover graag met u in overleg.

Ombuigingen bij verbonden partijen
Bij de behandeling van de gemeentelijke Programmabegroting 2025 heeft onze raad besloten om nader te onderzoeken op welke wijze verbonden partijen een financiële bijdrage kunnen leveren aan de uitdagingen waar gemeenten de komende jaren mee worden geconfronteerd.

Wij hebben kennisgenomen van de toekomstscenario's VRU. In aanloop naar de begroting VRU 2026 worden de verschillende scenario's nog besproken in het bestuur en zullen hierover bestuurlijke keuzes moeten worden gemaakt, ook in relatie tot lopende projecten zoals "Visie op Huisvesting" en het dekkingsplan VRU. Het is goed te constateren dat de eerdere motie vanuit Veenendaal over hulpverleningstaken brandweer ook deel uitmaakt van deze scenario's in relatie tot eventuele besparingen.

Wij waarderen uw inzet om te komen tot bestuurlijke keuzes over de inhoudelijke en financiële koers, rekening houdend met de financiële situatie en verschillende visies van gemeenten. Tegelijk lezen we dat het toekomstscenario 'Op orde' al vraagt om extra investeringen. In de komende periode blijven wij graag -zowel ambtelijk als bestuurlijk- met u in overleg om te bezien of en op welke wijze de VRU kan komen tot ombuigingen.

Wij bedanken de VRU voor de totstandkoming van deze kadernota en wensen de VRU veel wijsheid en inzicht in de bestuurlijke keuzes van de toekomstscenario's.

2.22 Vijfheerenlanden

In antwoord op uw brief van 16 december 2024 delen wij u mede dat de gemeenteraad van de gemeente Vijfheerenlanden op 6 februari 2025 heeft besloten om de onderstaande zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de kadernota 2026 en de geactualiseerde begroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU):

1. De budgetten van de gemeente staan onder druk, daarom is het goed dat in 2025 de toekomstige scenario's naast de investeringen bestuurlijk worden besproken. Voor de bespreking van de bestuurlijke richtinggevende keuzes uit de toekomstscenario's verzoeken wij u hiervoor binnen uw eigen begroting dit op te lossen.
2. Alle gemeenten (en dus ook de gemeente Vijfheerenlanden) worden vanaf 2026 geconfronteerd met mogelijke ingrijpende bezuinigingen. U wordt dan ook verzocht om in de komende begrotingsjaren rekening te houden met de verwachte financiële situatie van de gemeenten en scenario's te ontwikkelen om bij te kunnen dragen aan de financiële opgave van gemeenten.

2.23 Wijk bij Duurstede

Hartelijk dank voor het aanbieden van de Kadernota VRU 2026. De VRU heeft hier wederom veel moeite in gestoken.

Op 19 december 2024 informeerde onze gemeente u en andere gemeenschappelijke regelingen dat onze financiële situatie momenteel nijpend is. Voor de begroting van 2025 hebben wij ingrijpende keuzes moeten maken die onze inwoners en de samenhang en vitaliteit in onze gemeenschap raken. Door de “ravijnjaren” worden wij gedwongen om vergaande voorstellen voor te bereiden voor de begroting van 2026 en verder. Dat maakt dat wij genoodzaakt zijn om u te vragen eveneens ingrijpende keuzes te maken en tot een bezuiniging van tenminste 5 procent ten opzichte van de begrote deelnemersbijdrage van 2025 te komen.

Wij zien in de kadernota voor 2026 een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Dit is niet in lijn met ons verzoek om onze deelnemersbijdrage te verlagen.

In de aanbiedingsbrief bij de Kadernota geeft u aan om toekomstscenario’s uit te werken. Wij vragen u, in lijn met ons verzoek, een vierde scenario toe te voegen waarin u 5 procent bezuinigt ten opzichte van de begrote deelnemersbijdrage van 2025.

Wij begrijpen dat de VRU voor grote uitdagingen staat. Toch verzoeken wij u met klem om aan deze oproep gehoor te geven en ons hierin te steunen. Graag gaan wij hierover op korte termijn met u in gesprek.

2.24 Woerden

De gemeenteraad Woerden dient geen zienswijze in op de financiële stukken.

2.25 Woudenberg

Op 12 december jl. hebben wij uw brief ontvangen betreffende de Kadernota VRU 2026, waarin de mogelijkheid wordt geboden om zienswijzen kenbaar te maken.

Tijdens de raadscommissie van 11 maart jl. is het voorstel over de Kadernota VRU 2026 besproken. In de raadvergadering van 27 maart 2025 heeft de raad besloten de volgende zienswijze op de Kadernota VRU 2026 in te dienen.

De gemeenteraad van Woudenberg waardeert de transparantie van de VRU ten aanzien van de toekomstscenario’s. De VRU heeft inzicht gegeven in de bezuinigingen van de afgelopen jaren en de benodigde investeringen voor de komende jaren.

Verder waardeert de raad de inspanningen die de VRU reeds heeft geleverd om haar eigen financiële situatie kritisch tegen het licht te houden, maar benadrukt dat de huidige financiële situatie de gemeente dwingt om moeilijke keuzes te maken. Vanuit ervaringen met een eerdere bezuinigingsdialoog en de huidige kerntakendiscussie blijkt dit een moeizaam en pijnlijk proces, maar ook dat meer mogelijk is dan vooraf zelf wordt voorzien. Hierdoor kan de gemeente Woudenberg scherpe keuzes over de uitvoering van taken weloverwogen maken. De gemeente Woudenberg staat de komende jaren voor grote bezuinigingen en verwacht dat de VRU zich daarom ook maximaal inspant om zowel de kosten te verlagen en eventuele structurele verhogingen tot een minimum te beperken.

Er zal reeds een nullijn scenario (met prijs- en loonontwikkelingen) toegevoegd worden aan de Toekomstscenario's voor besluitvorming. De gezamenlijke Utrechtse gemeenten zijn in overleg met alle gemeenschappelijke regelingen om te komen tot een taakstelling (bezuiniging) van 3%. De gemeenteraad van Woudenberg wil graag inzicht in een 3% bezuinigingsscenario en vraagt de VRU om de gevolgen van dit scenario in kaart te brengen als één van de toekomstscenario's.

2.26 Zeist

In uw brief van 12 december 2024 verzoekt de VRU de deelnemende gemeenten om hun zienswijze op de kaders begroting 2026 VRU uiterlijk 10 maart 2025 kenbaar te maken aan de Veiligheidsregio Utrecht (VRU).

De gemeente Zeist heeft kennisgenomen van de kadernota en spreekt graag haar dank uit voor de helderheid ervan.

De gemeente Zeist stelt vast dat de stijging van de kosten van het gemeentelijk basispakket en het individueel gemeentelijk pluspakket nagenoeg geheel het gevolg zijn van externe factoren, zoals de prijs- en loonontwikkeling en de ontwikkeling van de BDUR-gelden. Deze ontwikkelingen liggen buiten de invloedssfeer van de VRU. Gezien het voorgaande geven de kaders begroting 2026 dan ook aanleiding tot een ondersteunende en instemmende zienswijze vanuit de gemeente Zeist.

Zoals u in uw aanbiedingsbrief al aangaf vindt op dit moment het bestuurlijke gesprek plaats tussen de deelnemers over noodzakelijke investeringen en mogelijke bezuinigingsopties onder meer vanwege het financiële zwaar weer waar gemeenten zich in bevinden. Voor Zeist is het van belang dat de komende periode bestuurlijk het goede gesprek plaatsvindt hierover, waarbij het voor Zeist van belang is dat de regeling niet alleen op de korte termijn betaalbaar is voor de deelnemers, maar ook dat op lange termijn het functioneren en robuustheid ervan gewaarborgd is.

Naast het zienswijzevoorstel vanuit het College, hebben ook de raadsrapporteurs VRU van de Raad van Zeist een advies opgesteld aan de Raad over de kaders 2026 en de toekomstscenario's (Zie bijlage). Op 11 februari 2025 heeft de Raad aangegeven dat dit advies deel geacht wordt uit te maken van de zienswijze vanuit Zeist. Wij verzoeken u dan ook de inhoud van de bijlage als zodanig te beschouwen.

Bijlage: advies Raadsrapporteurs Zeist - Veiligheidsregio Utrecht

Advies aan de raad: Verbetering van scenario-ontwikkeling binnen de Veiligheidsregio Utrecht
De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) ontwikkelt toekomstscenario's om beter voorbereid te zijn op complexe en onvoorspelbare uitdagingen. De huidige scenario's – "Op Orde," "Op Koers" en "Op Kop" – variëren echter uitsluitend op basis van financiële variabelen. Naar aanleiding van het verzoek van het Algemeen Bestuur (AB) op 2 december om een aanvullend scenario te ontwikkelen binnen gelijkblijvende of afnemende financiële kaders, bieden wij als raadsrapporteurs enkele aanbevelingen aan.

Advies 1: Breder perspectief bij scenario-ontwikkeling

De huidige focus op financiële variabelen beperkt het inzicht in en de voorbereiding op een breed scala aan mogelijke toekomsten. We adviseren de VRU om een breder perspectief te hanteren door verschillende voorstelbare scenario's te maken door ook andere dan alleen financiële variabelen te gebruiken.

Het gebruik van foresight-methodieken, die trends en risico's analyseren, maakt het mogelijk om meerdere voorstelbare toekomsten te ontwikkelen. Dit biedt niet alleen meer inzicht, maar ook een stevigere basis voor beleidsvorming, zodat de VRU beter kan anticiperen op diverse uitdagingen, zoals nieuwe taken/rollen, technologische doorbraken of maatschappelijke verschuivingen.

Advies 2: Versterk de betrokkenheid van stakeholders bij scenario-ontwikkeling
Om toekomstscenario's effectiever en relevanter te maken, is het van groot belang om stakeholders vroegtijdig te betrekken. Gemeente(raden), hulpdiensten, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en burgers kunnen waardevolle perspectieven en ideeën bieden. Hun betrokkenheid draagt bij aan:

- Meer diversiteit en creativiteit in de scenario's.
- Breder draagvlak voor de uiteindelijke keuzes.
- Betere samenwerking en begrip tussen verschillende betrokken partijen.

Het benutten van platforms zoals het raadsplatform VRU, interactieve bijeenkomsten en expert/burgerpanels kan dit proces versterken. Door participatie structureel in te bedden, wordt niet alleen de kwaliteit van de scenario's verbeterd, maar ook het vertrouwen in het besluitvormingsproces vergroot.

Samenvatting en aanbeveling
Door toekomstscenario's niet uitsluitend te baseren op financiële factoren, maar voorstelbare scenario's te ontwikkelen op verschillende variabelen kan de VRU een effectievere en veerkrachtigere koers uitzetten. Door daarnaast vernieuwende benaderingen te verkennen en samen met een brede groep stakeholders innovatieve oplossingen te identificeren, kunnen meer gedragen en toekomstbestendige keuzes worden gemaakt. Hoewel deze aanpak mogelijk meer tijd vraagt in de ontwikkeling, zal het op lange termijn tijd en middelen besparen en bijdragen aan een meer adaptieve, transparante en toekomstbestendige VRU.

Wij adviseren de raad om deze aanbevelingen via de burgemeester over te brengen aan de VRU.

Waardering voor het initiatief van de VRU
Als raadsrapporteurs willen we onze dank en waardering uitspreken voor het initiatief van de VRU om toekomstscenario's te ontwikkelen. Dit getuigt van een sterke betrokkenheid bij het veiligstellen van een veerkrachtige regio. De inspanningen van de VRU bieden een stevige basis om samen met alle betrokken partijen te blijven werken aan een veilige, adaptieve en transparante toekomst. Met ons advies hopen we bij te dragen aan het verdere succes van dit waardevolle initiatief.

Colofon

Dit is een uitgave van
Veiligheidsregio Utrecht

31 maart 2025 (definitief)

Veiligheidsregio Utrecht

vru.nl

2024 Jaaroverzicht

vru.nl

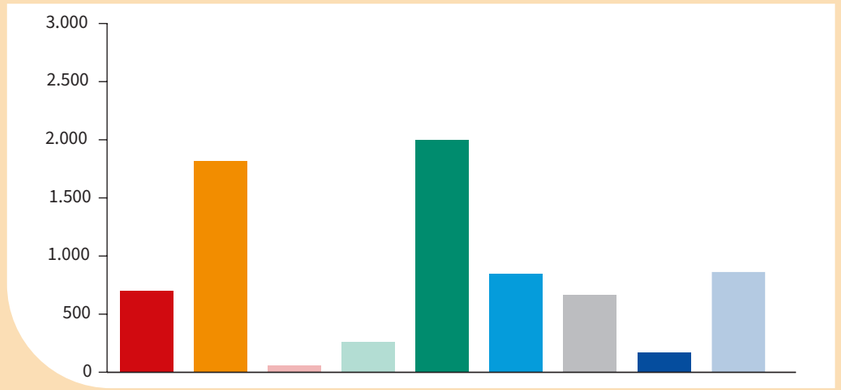
Veiligheidsregio Utrecht (VRU) is een samenwerkingsverband van en voor de 26 Utrechtse gemeenten. Wij zorgen elke dag voor de veiligheid van alle mensen die in de regio wonen en verblijven. Dat doen wij met onze centralisten op de 112-meldkamer, onze brandweermensen en onze collega's van risicobeheersing, crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio en in nauwe samenwerking met onze partners.

Ons werk

7.239 Incidenten

Waarvan 6.924 uitrukken in onze regio en 315 daarbuiten.

Gebouwbranden	685
Overige branden	1.776
Technische hulpverlening	56
Hulpverlening aan dieren	257
Overige hulpverlening	1.960
Automatische Externe Defibrillator-inzetten (AED)	833
Basishandelingen Ongeval Gevaarlijke Stoffen (OGS)	655
Ondersteuning waterongevallen	169
(On)echte of (on)terechte OMS-meldingen	848

23.687 Meldingen

Aangenomen op de meldkamer.

OKT-inzetten*

- **15 februari**
  storing drinkwatervoorziening - Zeist
- **19 juli**
  Crowdstrike computerverstoring - regionaal
- **6 september**
  Grote brand De Meern

Totaal VIC* Berichten: 367

- Aantal 24 uurs analyses **256**
- Aantal VIC berichten **204**
- Aantal extra VIC berichten **7**

GRIP-Incidenten*

Onze multidiciplinaire crisisorganisatie is bij 10 GRIP-incidenten in actie gekomen.

1. **GRIP-1 Voertuig te water Lopik**
   16-01-2024
2. **GRIP-1 incident met gevaarlijke stoffen De Meern**
   22-01-2024
3. **GRIP-1 Aangetroffen explosief Mijdrecht**
   25-01-2024
4. **GRIP-1 Aangetroffen explosief Veenendaal**
   07-02-2024
5. **GRIP-1 Grote brand Breukelen**
   19-03-2024
6. **GRIP-1 Grote brand Amersfoort**
   16-04-2024
7. **GRIP-1 Instorting parkeergarage Nieuwegein**
   26-05-2024
8. **GRIP-1 Grote brand De Meern**
   06-09-2024
9. **GRIP-1 Grote brand Montfoort**
   28-10-2024
10. **GRIP-1 Grote brand Utrecht**
    22-12-2024

* OKT = Operationeel Kernteam
* VIC = Veiligheidsinformatiecentrum
* GRIP = Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdingsprocedure

Meer weten over de VRU? Kijk op **www.vru.nl**

Weten waarom ons werk zo belangrijk is? **Bekijk hier** onze bedrijfsfilm.

2024 Jaaroverzicht

vru.nl

Wij zijn de VRU

719 Medewerkers

1.667 Vrijwilligers

70 Brandweerposten

En **22** jeugdbrandweerkorpsen, **13** jeugdleden zijn doorgestroomd naar de reguliere brandweer.

(Brand) Veilig Leven

De VRU heeft inwoners verteld over het belang van brandveilig laden en voorlichting gegeven bij portiekflats over de gevaren van rook en het effect van het sluiten van deuren. Inwoners konden tijdens open dagen zelf op zoek in een nagebouwde mini-woning naar brandonveilige situaties. Ruim 1000 jonge gezinnen ontvingen nadat zij aangifte deden van een geboorte een brandveiligheids-informatiepakket. Tevens is het lesmateriaal ‘Brandmeester’ voor de bovenbouwgroepen van het VMBO en MBO verder uitgebreid en waren we bij 48 van de bijna 100 terreinen met een Keurmerk Veilig Ondernemen/Uitgaan fysiek aanwezig.

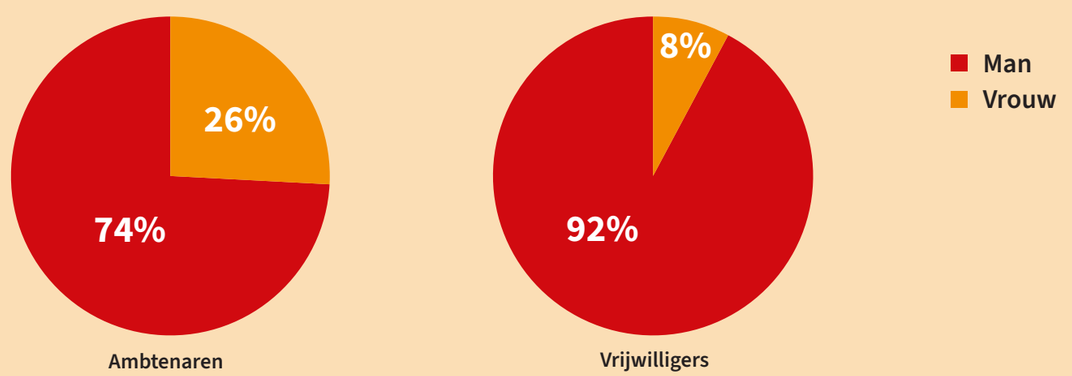
135 keer **voorlichting** gegeven.

33 maal **Roadshow** ingezet.

Opvang vluchtelingen

Ook in 2024 coördineerde de VRU regiobreed de gemeentelijke opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen. Het Landelijk Centrum Vluchtelingen Spreiding (LCVS) is verantwoordelijk voor de spreiding van Oekraïense vluchtelingen over de gemeentelijke opvanglocaties in het land. De HUB in de Jaarbeurs, waar Oekraïense vluchtelingen zich bij aankomst in ons land voor het eerst meldden, sloot in 2024 haar deuren: er waren onvoldoende plekken beschikbaar in het land waardoor doorplaatsing stagneerde. Daarnaast ondersteunden wij gemeenten in de crisisnoodopvang (CNO) van asielzoekers. In 2024 vingen we op het hoogtepunt 910 asielzoekers op in vijf CNO-locaties. Via de Uitvoeringsorganisatie Huisvesting Evacuees (UHE) verzorgt de VRU als uitvoeringsorgaan voor het ministerie van Binnenlandse Zaken ook de tijdelijke huisvesting van gerepatrieerden of geëvacueerde Nederlanders en hun kerngezin. In 2024 boden wij zes personen uit Gaza onderdak en begeleidden wij 47 vluchtelingen uit Libanon.

Verhouding man/vrouw

Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën

Dossiernummer	4632
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 april 2025
Agendapunt	3.7
Titel	Initiatiefvoorstel ‘Verlaging van de minimumleeftijd en versoepeling van het woonplaatsvereiste voor commissieleden in Utrecht’
ID	4854
Behandelend ambtenaar	
Telefoon	
E-mail	
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	
Beleidsveld	
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Jelmer Lok/Cie Veiligheid, Bestuur en Financiën
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën	17 april 2025

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Initiatiefvoorstel ‘Verlaging van de minimumleeftijd en versoepeling van de woonplaatsvereiste voor commissieleden in Utrecht’

Beleidsveld	Bestuurlijke Zaken
Opsteller	R.E.P.C Snijder
Kenmerk	30248348
Vergaderdatum Raad	12 juni
Referendabel	Nee
Geheim	Nee

R.E.P.C Snijder stelt de raad voor te besluiten:

1. Het besluit tot wijziging van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Utrecht vast te stellen. Met deze wijziging worden de eisen voor commissieleden, niet raadsleden op twee punten versoepeld:
   a. De leeftijdsgrens wordt verlaagd van 18 jaar naar 16 jaar;
   b. Voor de verplichting om ingezetene te zijn van Utrecht is een ontheffing mogelijk van 6 maanden met één keer verlenging.

Het lid van de gemeenteraad van Utrecht,
Ruben Snijder, Student & Starter

Samenvatting

De lokale democratie staat of valt met representatie, betrokkenheid en ruimte voor vernieuwing. Juist nu is het van belang om de drempels tot politieke participatie te verlagen, zeker voor jongeren en voor mensen die – vaak buiten hun wil om – tijdelijk buiten de gemeentegrenzen moeten wonen.

Met dit voorstel wordt ingespeeld op twee urgente knelpunten: de ondervertegenwoordiging van jongeren in de politiek en de onbedoelde uitsluiting van betrokken commissieleden door de krapte op de woningmarkt. Jongeren geven aan dat ze willen meedenken en meepraten over hun toekomst, maar krijgen nu pas vanaf hun achttiende de kans om echt mee te doen. Tegelijkertijd zien we dat commissieleden hun functie noodgedwongen moeten opgeven vanwege tijdelijke verhuizingen, terwijl zij graag actief blijven in de Utrechtse politiek.

Door deze regels te versoepelen, maken we de gemeentepolitiek niet alleen inclusiever, maar ook veerkrachtiger en beter afgestemd op de realiteit van deze tijd.

Dit voorstel richt zich daarom op de volgende punten:

1. **Verlaging van de minimumleeftijd voor commissieleden naar 16 jaar:** Hierdoor krijgen jongeren eerder de kans om betrokken te raken bij de politiek en bij te dragen aan de besluitvorming over onderwerpen die hen direct aangaan.

2. **Versoepeling van het woonplaatsvereiste voor commissieleden:** Dit maakt het mogelijk voor commissieleden die in Utrecht wonen, maar hun huidige woonplek moeten verlaten, om een tijdelijke overbruggingsperiode te krijgen waarin zij hun lidmaatschap kunnen behouden.

Context

Aanleiding

Het verlagen van de leeftijd voor commissieleden naar 16 jaar
De betrokkenheid van jongeren bij de lokale politiek is cruciaal voor een toekomstbestendige en representatieve democratie. Toch blijft hun participatie in de Utrechtse gemeentepolitiek nog achter. Uit onderzoek uit 2022 blijkt dat slechts 30% van de jongeren zou stemmen als de kiesgerechtigde leeftijd wordt verlaagd naar 16 jaar – aanzienlijk lager dan bij volwassenen. Dit wijst op een lage mate van verbondenheid met het politieke proces, terwijl juist de stem van jongeren van groot belang is bij thema's als onderwijs, woningbouw en klimaat.[1].

Tegelijkertijd is het vertrouwen van jongeren in de politiek zorgwekkend laag. Volgens het Adolescentenpanel Democratische Kernwaarden en Schoolloopbanen (ADKS) is het vertrouwen in politieke ambtsdragers en het gevoel dat politici naar hen luisteren de afgelopen jaren fors gedaald.[2] Jeugdprofessionals herkennen deze trend, die sinds de coronapandemie alleen maar versterkt lijkt. Het gevolg: jongeren voelen zich niet gehoord en haken af van de democratie.[3]

Dat vraagt om actie. Door de minimumleeftijd voor commissieleden te verlagen van 18 naar 16 jaar, krijgen jongeren de mogelijkheid om zich daadwerkelijk in te zetten binnen de Utrechtse raadscommissies.[4] Daar worden onderwerpen besproken die direct invloed hebben op hun leven. Jongeren geven bovendien aan dat ze wel degelijk interesse hebben in politieke betrokkenheid,

[1] Gemeenteraadsverkiezingen '22: jongeren en gemeentepolitiek, I&O-opinieonderzoek
[2] Democratische Kernwaarden in het Voortgezet Onderwijs jaar 4 (2021/2022), Adolescentenpanel Democratische Kernwaarden en Schoolloopbanen (ADKS). https://adks.nl/publicaties/
[3] https://www.nji.nl/publicaties/polarisatie-onder-jongeren-door-de-ogen-van-jeugdprofessionals
[4] Commissies | gemeente Utrecht

zolang ze er ook écht toe doen. Het eerder toegankelijk maken van het commissielidmaatschap sluit daarbij aan, en vergroot hun gevoel van invloed en vertrouwen in het systeem[5].

Versoepeling woonplaatsvereiste voor commissieleden
De woningnood in Utrecht is een urgent probleem, vooral voor jongeren, starters, studenten en mensen die tijdelijk buiten de stad moeten wonen door persoonlijke omstandigheden. Dit kunnen situaties zijn zoals het beëindigen van een huurcontract omdat men geen student meer is, het tijdelijk moeten verhuizen vanwege een vechtscheiding, of door zorgsituaties. De huidige regels vereisen dat commissieleden permanent in Utrecht wonen, wat deze groep uitsluit van hun functie, terwijl zij de intentie hebben terug te keren zodra er woonruimte beschikbaar is.

Dit voorstel beoogt een flexibeler beleid door de Verordening op de Raadscommissies aan te passen. Commissieleden die tijdelijk buiten Utrecht wonen, krijgen de mogelijkheid om een ontheffing van maximaal zes maanden te verkrijgen, met de optie tot verlenging in uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld bij vertraging in het vinden van een woning of door onvoorziene omstandigheden zoals juridische of persoonlijke kwesties. Deze versoepeling maakt het mogelijk dat mensen die tijdelijk niet in Utrecht wonen, hun werk als commissielid kunnen voortzetten zonder uitgesloten te worden door de woningcrisis of andere tijdelijke situaties. Dit zorgt ervoor dat politieke betrokkenheid behouden blijft, zelfs als men tijdelijk buiten de stad woont.

Juridische context

Gemeentewet:

- Artikel 10, lid 1[6] vereist dat raadsleden ingezetene van de gemeente zijn en minimaal 18 jaar oud zijn.

- Er staat geen artikel in de Gemeentewet waarin vergelijkbare eisen voor commissieleden staan.

- Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad om al dan niet eisen voor commissieleden in de verordening op te nemen.

Verordening op de Raadscommissies gemeente Utrecht:

- Artikel 6, lid 2 stelt dat de artikelen 13 t/m 15 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing zijn op commissieleden[7]. Hiermee gelden de vereisten van ingezetene van de gemeente en een minimale leeftijd van 18 jaar ook voor commissieleden. Deze staan namelijk in artikel 10.

- Door een wijziging van artikel 6 van de Verordening kan de gemeenteraad besluiten niet meer dezelfde eisen te stellen aan commissieleden als aan raadsleden. Zo is het mogelijk om af te zien van het woonplaatsvereiste dan wel een tijdelijke ontheffing in te voeren. Ook is het mogelijk om de leeftijdsgrens voor commissieleden te verlagen van 18 naar 16 jaar.

Arbeidsrecht:

[5] https://www.kennisopenbaarbestuur.nl/documenten/rapporten/2018/06/29/ongehoord-jongeren-over-een-sterke-lokale-democratie
[6] wetten.nl - Regeling - Gemeentewet - BWBR0005416
[7] Document Viewer - U-reka Gemeente Utrecht

- Arbeidsvoorwaarden voor jongeren beperken het raadswerk niet en staan deelname van 16- en 17-jarigen als commissielid niet in de weg.

- Wat betreft de aansprakelijkheid van minderjarigen met betrekking tot de geheimhoudingsplicht en/of belangenverstrengeling, kan de rechter zelf kiezen of zij volgens het jeugdstrafrecht of het volwassenenstrafrecht worden berecht. De procedure voor een 16-jarige is vergelijkbaar met die voor een 18-jarige, met het verschil dat een 16-jarige relatief vaker volgens het jeugdstrafrecht zal worden berecht.

Beoogd effect
Door in te stemmen met dit voorstel wordt het commissielidmaatschap toegankelijker voor een bredere groep inwoners, doordat de minimumleeftijd voor commissieleden wordt verlaagd naar 16 jaar. Dit biedt jongeren de kans om bij te dragen aan de besluitvorming over onderwerpen die hen direct aangaan, wat zorgt voor een meer representatieve en inclusieve lokale politiek. Daarnaast wordt het voor commissieleden die tijdelijk buiten de stad wonen mogelijk om hun functie voort te zetten. Dit voorkomt dat zij onterecht uitgesloten worden van het commissielidmaatschap, terwijl hun politieke betrokkenheid behouden blijft.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
- Raadsvoorstel wijziging Reglement van Orde en Verordening op de raadscommissies - U-reka Gemeente Utrecht

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Het besluit tot wijziging van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Utrecht vast te stellen. Met deze wijziging worden de eisen voor commissieleden, niet raadsleden op twee punten versoepeld: a. De leeftijdsgrens wordt verlaagd van 18 jaar naar 16 jaar; b. Voor de verplichting om ingezetene te zijn van Utrecht is een ontheffing mogelijk van 6 maanden met één keer verlenging.
Argumenten	
1.1	Jongeren willen het zelf.
	Uit het onderzoek '(On)gehoord: Jongeren over een sterke lokale democratie[8] van het ministerie van BZK in 2018 bleek dat jongeren actief betrokken willen zijn bij de politiek. Jongeren vinden het een goed idee om op jongere leeftijd verkiesbaar te zijn voor de gemeenteraad. Veel jongeren, zoals in het onderzoek naar voren komt, kunnen op jonge leeftijd al goed hun mening vormen en politieke zaken uitleggen aan leeftijdsgenoten. Er zijn ook al voorbeelden van jonge politici die zich kandidaat hadden gesteld en voldoende stemmen hadden gekregen, maar hun zetel niet konden innemen vanwege hun leeftijd[9]. Dit maakt de verlaging van de minimumleeftijd naar 16 jaar niet alleen wenselijk, maar ook praktisch, aangezien jongeren vaak beter met andere jongeren kunnen communiceren en hun perspectieven duidelijk kunnen vertegenwoordigen.
1.2	Versterking van de democratie door jeugdparticipatie.

[8] https://www.kennisopenbaarbestuur.nl/documenten/rapporten/2018/06/29/ongehoord-jongeren-over-een-sterke-lokale-democratie
[9] Bijvoorbeeld bij de Provinciale Staten Flevoland, gemeenteraad Heusden en de gemeenteraad Peel en Maas.

	Door de minimumleeftijd voor commissieleden te verlagen naar 16 jaar, krijgen jongeren de kans om actief deel te nemen aan politieke besluitvorming. Dit biedt hen de mogelijkheid om politieke ervaring op te doen en leert hen hoe ze politieke processen kunnen beïnvloeden. Dit versterkt niet alleen de democratie door het betrekken van jongere generaties, maar het zorgt er ook voor dat jongeren zich beter kunnen voorbereiden op een toekomstig actieve rol in de politiek.
1.3	Jongeren hebben het idee dat hun stem er niet toe doet.
	Hoewel onze gemeenteraad op dit moment jong is, blijven jongeren structureel ondervertegenwoordigd in de (lokale) politiek. Veel jongeren voelen zich niet vertegenwoordigd in de politiek, vooral op belangrijke gebieden zoals onderwijs, werkgelegenheid en het milieu. Uit onderzoek blijkt dat jongeren zich vaak niet gehoord voelen en dat hun politieke prioriteiten niet worden weerspiegeld in het beleid[10]. Door jongeren op 16-jarige leeftijd in raadscommissies te betrekken, kunnen ze direct invloed uitoefenen op de besluitvorming die hun toekomst beïnvloedt, zoals klimaatbeleid, woningbouw en onderwijs. Dit zorgt ervoor dat jongeren zich gehoord voelen en actief betrokken raken bij het proces.
1.4	Andere gemeenten hebben een minimumleeftijd van 16 jaar voor commissieleden
	Een groeiend aantal gemeenten heroverweegt de minimumleeftijd van commissieleden. Zeker tien gemeenten[11] hebben de minimumleeftijd van hun commissieleden al verlaagd van 18 naar 16 jaar en merken dat jongeren waardevolle bijdragen leveren aan politieke debatten. Deze voorbeelden tonen aan dat het verlagen van de minimumleeftijd een haalbare en succesvolle manier is om jongeren vroegtijdig te betrekken bij het politieke proces.
1.5	De woningnood belemmert politieke betrokkenheid.
	De woningnood in Utrecht heeft grote gevolgen voor de politieke betrokkenheid van veel inwoners, met name jongeren en starters. Door het strikte woonplaatsvereiste kunnen mensen die tijdelijk buiten de stad wonen, bijvoorbeeld door een verhuizing na het beëindigen van een huurcontract, een scheiding, of de zoektocht naar een woning, niet in de gemeentelijke commissies actief blijven. Een tijdelijke ontheffing maakt het mogelijk voor deze inwoners om hun politieke betrokkenheid te behouden terwijl ze in de stad proberen terug te keren.
1.6	Inwoners voelen zich verbonden met Utrecht, ook als ze buiten de stad wonen.
	Door de woningcrisis moeten sommige inwoners tijdelijk buiten de stad wonen, bijvoorbeeld door het beëindigen van een huurcontract, persoonlijke omstandigheden zoals een scheiding, of de zoektocht naar een betaalbare woning. Ondanks hun tijdelijke afwezigheid voelen deze inwoners zich verbonden met Utrecht, waar hun werk, sociale netwerk of andere belangrijke banden blijven. Aangezien zij van plan zijn terug te keren zodra er woonruimte beschikbaar is, maakt het geven van een tijdelijke ontheffing voor commissieleden het mogelijk dat zij hun politieke betrokkenheid behouden, zelfs als ze tijdelijk buiten de stad wonen.
1.7	Een inclusievere politiek.

[10] https://www.kennisopenbaarbestuur.nl/documenten/rapporten/2018/06/29/ongehoord-jongeren-over-een-sterke-lokale-democratie
[11] Jongeren van 16 en 17 jaar kunnen duo-raadslid worden in Leiden | Centraal+ & Minimale leeftijd commissieleden in Beekdaelen naar 16 jaar | ZO-NWS

	De versoepeling van het woonplaatsvereiste maakt de lokale politiek toegankelijker voor een bredere groep mensen, waaronder jongeren en mensen met tijdelijke persoonlijke omstandigheden. Dit vergroot de representativiteit van de lokale politiek door meer diverse stemmen te betrekken in de besluitvorming.
1.8	Efficiënter gebruik van middelen en behoud van investeringen.
	Door het woonplaatsvereiste te versoepelen, wordt het mogelijk om commissieleden die tijdelijk buiten de gemeente wonen, hun werk voort te laten zetten. Dit voorkomt onnodig verloop en zorgt ervoor dat de tijd en middelen die geïnvesteerd worden in het inwerken van nieuwe commissieleden niet verloren gaan. Het is zonde als de investering in deze commissies verloren gaat door het woonplaatsvereiste, vooral wanneer deze commissieleden in de toekomst nog een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan het politieke proces.
Kanttekeningen/ Risico's	
1.1	Jongeren hebben te weinig kennis en levenservaring.
	Hoewel het argument bestaat dat jongeren onder de 18 jaar te weinig ervaring hebben om politieke beslissingen te nemen, tonen studies aan dat jongeren al op jonge leeftijd politieke vraagstukken herkennen en vaak zelfs beter in staat zijn om hun eigen generatie te vertegenwoordigen.[12] Het verschil in politieke volwassenheid tussen 16- en 18-jarigen is relatief klein[13]. Bovendien wordt het actieve kiesrecht in andere landen vanaf 16 jaar toegepast, wat aantoont dat jongeren in staat zijn weloverwogen politieke keuzes te maken.
2.2	Jongeren zijn impulsiever en makkelijker te beïnvloeden.
	Hoewel 16-jarigen soms impulsiever kunnen reageren in emotioneel geladen situaties, blijkt uit onderzoek dat zij, wanneer ze voldoende tijd en ruimte krijgen om feiten en standpunten te overwegen, goed in staat zijn om complexe politieke beslissingen te nemen. Bovendien krijgen jonge commissieleden de steun van ervaren fractieledeb, die hen kunnen begeleiden bij het maken van weloverwogen keuzes. In de raadscommissies wordt meestal in een rustige en inhoudelijke sfeer gedebatteerd, wat het risico op impulsieve beslissingen verkleint.
2.4	Werkdruk voor de griffie en de zorgplicht van fracties.
	De werkdruk voor de griffie zal per individu verschillen, maar de ervaring leert dat de leeftijd van commissieleden op zichzelf geen grote invloed heeft op de benodigde ondersteuning. Ook andere gemeenten hebben aangegeven dat het verlagen van de minimumleeftijd voor commissieleden geen significante invloed heeft op de werkdruk van de griffie. Fracties dragen de verantwoordelijkheid om hun jonge commissieleden te ondersteunen, rekening houdend met schooltijden en andere verplichtingen.
2.6	Er zijn geen voorbeelden van andere steden die dit doen.

[12] https://www.raadopenbaarbestuur.nl/documenten/publicaties/2019/06/24/jong-geleerd-oud-gedaan Neundorf, A., & Smets, K. Political socialization and the making of citizens, 2017. Oxford Handbooks Online. 10

[13] Bergh, J., Does voting rights affect the political maturity of 16-and 17-year-olds? Findings from the 2011 Norwegian voting-age trial, in: Electoral Studies, 32(1), 2019, p. 90-100

	Hoewel er geen andere gemeenten zijn die specifiek een ontheffing voor het woonplaatsvereiste voor commissieleden hebben ingevoerd, bestaat er wel een vergelijkbare regeling voor wethouders in andere steden. Utrecht kan hiermee pionieren en een voorbeeld stellen voor andere gemeenten die met soortgelijke problemen kampen door de woningnood.
2.7	Termijn van de ontheffing.
	De termijn van de ontheffing kan in de toekomst worden aangepast op basis van ervaringen en evaluaties. Als blijkt dat een termijn van 12 maanden geschikter is, kan dit worden doorgevoerd. Dit biedt ruimte voor flexibiliteit en aanpassing, afhankelijk van de behoeften van de betrokkenen.

Financiën
De wijziging van de Verordening op de raadscommissies gemeente Utrecht heeft geen financiële consequenties.

Vervolg
Na vaststelling van de gewijzigde verordening zal deze gepubliceerd worden op overheid.nl en kan deze in werking treden.

Participatie
Er is gesproken met commissieleden, raadsleden (waaronder fractievoorzitters) en het dagelijkse bestuur van de raad.

Communicatie
Na vaststelling van de gewijzigde verordening kan deze in werking treden. In overleg met de griffie kan gekeken worden wat vereist is op het gebied van communicatie over de aanpassing van de vereisten voor commissieleden, niet raadsleden.

(Niet)Referendabel
De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is niet van toepassing omdat dit een raadsvoorstel betreft over het interne functioneren van de raad, de commissies, de rekenkamer en gemeentelijke ombudsman, alsmede alle daarmee samenhangende reglementen en verordeningen (artikel 1.2, lid 2 onder o van de Verordening raadgevend referendum Utrecht.)

Bijlagen
- Besluit tot wijziging van de Verordening op de raadscommissies gemeente Utrecht.
- Geconsolideerde versie van Verordening op de raadscommissie gemeente Utrecht.

Besluit tot wijziging van de Verordening op de raadscommissies gemeente Utrecht

De raad van de gemeente Utrecht,

- Gelezen op het initiatiefvoorstel van Student & Starter d.d. 5 juni 2025
- Gelet op de artikelen 83, 85, 107, 107 e eerste lid, 108, eerste lid, artikel 147a en artikel 149 van de Gemeentewet;

Overwegende dat het wenselijke is dat de eisen die gelden voor commissieleden, niet raadsleden worden versoepeld. Dat om deze reden aanpassing van de verordening noodzakelijk is;

Besluit de Verordening op de raadscommissies gemeente Utrecht als volgt te wijzigen:

Artikel I

A. Artikel 6, tweede lid, komt te luiden:

De artikelen 10 tot en met 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op commissieleden die geen raadslid zijn, met dien verstande dat:

a. De vereiste minimumleeftijd zoals genoemd in artikel 10, lid 1 voor commissieleden 16 jaar betreft;
b. Het dagelijks bestuur aan commissieleden voor 6 maanden ontheffing kan verlenen van de verplichting om ingezetene van Utrecht te zijn. Deze ontheffing wordt alleen verleend als het commissielid aantoonbaar woningzoekende is in Utrecht en kan één keer met 6 maanden worden verlengd.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2025.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 12 juni 2025

De burgemeester

Sharon A.M. Dijksma

De griffier,

Miguel Israel

Bijlage:

Overzicht van de wijzigingen in Verordening op de raadscommissies gemeente Utrecht

Bestaande tekst: Nieuwe tekst:

Bestaande tekst:	Nieuwe tekst
Artikel 6 Commissieleden, niet zijnde raadsleden 2. De artikelen 10 tot en met 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op commissieleden die geen raadslid zijn.	Artikel 6 Commissieleden, niet zijnde raadsleden 2 De artikelen 10 tot en met 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op commissieleden die geen raadslid zijn, **met dien verstande dat:** **b. De vereiste minimumleeftijd zoals genoemd in artikel 10, lid 1 voor commissieleden 16 jaar betreft;** **c. Het dagelijks bestuur aan commissieleden voor 6 maanden ontheffing kan verlenen van de verplichting om ingezetene van Utrecht te zijn. Deze ontheffing wordt alleen verleend als het commissielid**

	aantoonbaar woningzoekende is in Utrecht en kan één keer met 6 maanden worden verlengd.

RAADSBRIEVEN COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

Nummer	Ontvangstdatum	Beleidsveld	Onderwerp
1	01-04-2025	Openbare Orde en Veiligheid	Raadsbrief voortgang uitvoering actieplan aanpak straatintimidatie
2	01-04-2025	Openbare Orde en Veiligheid	Raadsbrief cameratoezicht 2024
3	31-03-2025	Openbare Orde en Veiligheid	Raadsbrief Vervolg pilot Digitale meldplicht
4	27-03-2025	Openbare Orde en Veiligheid	Raadsbrief Herziening Alcoholverbodsgebieden
5	25-03-2025	Financiën	Raadsbrief Hervormingsbezuinigingen voorjaar 2025
6	20-03-2025	Ombudszaken/klachtafhandeling	Aanbiedingsbrief jaarverslag 2024 Utrechts Ombudsloket
7	20-03-2025	Handhaving	Raadsbrief Handhavingsverslag 2024 en Handhavingsprogramma 2025
8	19-03-2025	Samen Stad Maken	Raadsbrief voortgang Samen Stad Maken
9	18-03-2025	Financiën	Raadsbrief Voortgang Verbeterprogramma Versterken Financiële Functie
10	18-03-2025	Financiën	Raadsbrief Uitkomsten vermogensgrens kwijtschelding belastingen en openbaarheid bij verbonden partijen
11	08-04-2025	Openbare Orde en Veiligheid	Raadsbrief Wijziging beleidsregel toepassing Wet Bibob
12	09-04-2025	Openbare Orde en Veiligheid	Raadsbrief Voortgangsrapportage Veiligheidsagenda 2024
13	10-04-2025	Openbare Orde en Veiligheid	Raadsbrief Rapport 213a Programma Informatie op Orde

Referendumcommissie
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Priscilla Maaswinkel	**Datum**	31 maart 2025
E-mail	referendumcommissie@utrecht.nl	**Kenmerk**	30241223/250402/PM
Type brief	Aanbiedingsbrief	**Onderwerp**	Jaarverslag 2024 Referendumcommissie
Bijlage(n)	1	**Beleidsveld**	Bestuurlijke Zaken

Beste raadsleden,

Met veel genoegen bied ik u hierbij het jaarverslag 2024 van de Referendumcommissie aan.

Met vriendelijke groet,

Mede namens Marië Fabbricotti,
Voorzitter Referendumcommissie

Priscilla Maaswinkel
Secretaris Referendumcommissie

Jaarverslag 2024

Conform artikel 4.1.14 van de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht (hierna: referendumverordening) wordt jaarlijks verslag gedaan van de werkzaamheden van de Referendumcommissie over het voorafgaande jaar. Hierbij het verslag over de werkzaamheden van het jaar 2024.

Het correctief raadgevend referendum
In Utrecht hebben inwoners de mogelijkheid zich via een referendum uit te spreken over genomen raadsbesluiten. Om te ondersteunen bij een goede referendumprocedure heeft de gemeenteraad een referendumcommissie ingesteld. Dit is een commissie van advies en toezicht als bedoeld in artikel 84 van de Gemeentewet en bestaat uit onafhankelijke, externe deskundigen. De Referendumcommissie Utrecht:

- geeft de gemeenteraad, de voorzitter van het centraal stembureau en het college van B&W gevraagd en ongevraagd advies over zaken die het raadgevend referendum betreffen.
- houdt toezicht op de uitvoering van de referendumverordening en het neutrale karakter van de door de gemeente verstrekte voorlichting over het referendum.
- behandelt klachten van inwoners, bijvoorbeeld over de uitvoering van de referendumverordening en de neutrale informatievoorziening door de gemeente.

Nieuwe Referendumcommissie
Bij het vaststellen van de gewijzigde referendumverordening op 14 september 2023 is besloten om het aantal leden van de referendumcommissie Utrecht uit te breiden van drie naar vijf leden. Als gevolg van het vertrek van de leden Schouten en Kummeling zijn eind 2023 in eerste instantie vier nieuwe leden geïnstalleerd. In 2024 is de nieuwe Referendumcommissie voor het eerst bij elkaar gekomen. Begin 2024 maakte commissielid Uitdewilligen Bos haar vertrek bekend. In april 2024 is daaropvolgend een nieuw vijfde lid door de gemeenteraad benoemd.
De Referendumcommissie bestaat momenteel uit de volgende leden: Marië Fabbricotti (voorzitter), Jeroen Kiewiet, Paulien de Morree, Jorrit van Steijn en Marion Veerbeek (plaatsvervangend voorzitter).

Werkzaamheden in 2024
De Referendumcommissie is in totaal zeven keer ter vergadering bijeengekomen. Tijdens deze bijeenkomsten stonden drie onderwerpen centraal: de opstart van de commissie, het advies over een inleidend verzoek d.d. 2 juni 2024 en de evaluatie van de betreffende referendumprocedure.

In de eerste plaats is gestart met het maken van gezamenlijke afspraken over de wijze van (samen)werken. Zo is onder meer een voorzitter gekozen en zijn de rol, verantwoordelijkheden en positie van de Referendumcommissie besproken. Ook heeft een overdracht plaatsgevonden vanuit de voormalige commissieondersteuning en is samen met de griffie gekeken naar de voorgeschiedenis van het Utrechts referenduminstrument, de wens van de gemeenteraad om het referenduminstrument dichter bij de gemeenteraad te organiseren en de ondersteuning van de commissie.

Op 2 juni 2024 is een inleidend verzoek ingediend over het besluit ‘Wijziging van de Verordening Parkeerbelasting voor het heffen van parkeerbelasting stadsbreed’. De Referendumcommissie is vervolgens een aantal keer bijeengekomen om (gevraagd) advies uit te brengen over het inleidend verzoek. Dit betrof het eerste inleidend verzoek sinds de vaststelling van de gewijzigde referendumverordening in september 2023.

Na afloop van een referendumprocedure heeft de Referendumcommissie de taak om het proces te evalueren. Dit heeft geresulteerd in een integraal advies over de referendumverordening Utrecht, dat

in de tweede helft van 2024 is uitgewerkt. Op 6 februari 2025 is de evaluatie aan de gemeenteraad aangeboden.

Naast de bovenstaande (feitelijke) bijeenkomsten heeft de Referendumcommissie met enige regelmaat contact en afstemming per mail en telefoon.

Tot slot
De Referendumcommissie kijkt positief terug op het jaar 2024. Er is een goede start gemaakt als commissie in de nieuwe samenstelling en er is éénmaal advies uitgebracht over de toelaatbaarheid van een inleidend verzoek.
Met de kennis, ervaring en kunde die in de commissie is vertegenwoordigd, hoopt de Referendumcommissie tegemoet te komen aan de taak die de gemeenteraad haar in de verordening heeft toegewezen.

De referendumcommissie ziet uit naar de verdere samenwerking in 2025.

Utrechts Ombudsloket
Postadres Ganzenmarkt 3
Telefoon 030-2861070

Utrechts Ombudsloket
Hulp en advies bij je klacht over de gemeente

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	C. Hummelen	**Datum**	20 maart 2025
E-mail	christine.hummelen@utrecht.nl	**Kenmerk**	30221805
Type brief	Aanbiedingsbrief	**Onderwerp**	Jaarverslag 2024
Bijlage(n)	1		
		Beleidsveld	Ombudszaken/klachtafhandeling

Beste raadsleden,

Met veel genoegen bied ik u hierbij het jaarverslag 2024 van het Utrechts Ombudsloket aan.

Voor uw informatie: er volgt voor de zomer nog een technische sessie met als onderwerp de evaluatie van het Utrechts Ombudsloket waarbij ook dit jaarverslag zal worden betrokken.

Met vriendelijke groet,

mede namens Alma van Bommel,
gemeentelijke ombudsman,

Christine Hummelen
Secretaris Utrechts Ombudsloket

Utrechts Ombudsloket

Zichtbaar dichtbij

Jaarverslag 2024

>>

Utrechts Ombudsloket

Inhoud

1) Voorwoord 3
- Tijdlijn 2024 4

2) Impact van het Utrechts Ombudsloket 5

3) Onze werkwijze 7
- Proactief 7
- Reactief 7
- Feiten en cijfers 8

4) Thema's en signalen 9

5) Kinderombudsloket 12

6) Samenwerking binnen gemeente 14
- Netwerk Utrechtse organisaties 16
- Samenwerken met de raad 16

7) Communicatie 17
- Free publicity 18

8) Teamontwikkeling 19

9) Ontwikkeling naar Utrechtse Ombudsman 21

10) Financiën 22

11) Tot slot 23

1) Voorwoord

Het Utrechts Ombudsloket wil bijdragen aan een beter contact tussen inwoners en gemeente Utrecht. Daarvoor is het belangrijk dat stadgenoten weten dat wij er voor hen zijn. Ons team investeerde in 2024 daarom volop in ontmoeting en zichtbaarheid.

We kregen 150 meldingen van inwoners. De inhoud van de meldingen bepaalde onze aanpak, soms was een telefoontje naar een betrokken ambtenaar of afdeling al genoeg om een misverstand op te lossen, vaak was er meer nodig.

De meerwaarde van een gemeentelijk ombudsloket is dat we makkelijk even op de fiets stappen om met een koffiekar bij een winkelcentrum te gaan staan. Ook zijn we bij inloopspreekuren in wijkcentra, in speeltuinen en bij koffieochtenden in verzorgings-huizen. Dit alles om ervoor te zorgen dat inwoners ons makkelijk kunnen aanspreken. We ontmoetten afgelopen jaar duizenden stadsgenoten.

Vanaf januari 2025 worden de taken van de nationale ombudsman overgenomen door het Utrechtse team. We hebben er in 2024 -samen met de raad- hard aan gewerkt om deze stap te nemen, omdat we denken dat wij zo nog meer voor inwoners kunnen betekenen. Naast luisteren, adviseren en bemiddelen, kunnen we dan ook oordelen over de klachtbehandeling van de gemeente.

Het Utrechts Ombudsloket wil bijdragen aan een goed contact tussen inwoners en gemeente. In dit verslag lees je hoe wij dat hebben gedaan. Wil je hier meer over weten? Wil je ons beter leren kennen? Heb je ideeën hoe het nog beter kan? Leuk! Je bent altijd welkom!

Christine Hummelen, *secretaris*
Alma van Bommel, *ombudsman*

TIJDLIJN 2024

JANUARI
FEBRUARI

- team volgt themasessie Klachtrecht
- campagne Smaragdplein, de Musketon, Rokade en de Plantage

MEI
JUNI

- bezoek Jeugdeducatiefonds
- interview met Christine en Alma in Klachtrecht.
- bezoek aan Incontact- bijzonder
- basisschoolleerlingen op bezoek over kinderrechten
- raadsbesluit: Ombudsman vanaf
- 1 januari 2025

SEPTEMBER
OKTOBER

- interview Bingo FM
- 1 jaar UO, op campagne Overvecht (2 locaties), Kanaleneiland, IBB-Hof en 0.0 borrel
- op wijkfestival Zon van Zuilen
- Kido Kinderboekenweek bij AZC

MAART
APRIL

- aanwezig bij Iftar in Overvecht
- bezoek aan Stadskantoor, kennismaking met ambtenaren
- inspiratiefilmpje voor leerlingen XII
- verdieping Ombudswerk, met onderzoeker Marlot Kuiper (Uni Utrecht)

JULI
AUGUSTUS

- kennismaking met Roel Notten, Uni Utrecht
- interview in Vak C over communicatiestrategie UO
- vakantietijd in Utrecht

NOVEMBER
DECEMBER

- studenten doen onderzoek met hulp van UO naar mentaal welzijn jongeren
- UO vraagt aandacht voor schimmelproblematiek huurhuizen
- benoeming ombudsman en plaatsvervangend ombudsman
- blog over U-polis

<< >>

2) Impact van het Utrechts Ombudsloket

Het Utrechts Ombudsloket wil bijdragen aan beter contact en vertrouwen tussen inwoners, ondernemers en de gemeente. We merkten dat sommige inwoners moeite hebben om de juiste weg weten te vinden en betrokken afdeling of ambtenaar te spreken. Het stadskantoor voelde voor deze melders vaak groot en onpersoonlijk; ze wisten niet waar ze terecht konden met hun probleem. Door tussenkomst van het Utrechts Ombudsloket kwam er vaak snel, persoonlijk contact tot stand tussen de melder en de gemeente. We merkten een grote bereidheid bij ambtenaren om meteen even contact te leggen met de melder en uitleg te geven. Dit betekent overigens niet dat daarmee de melder altijd tevreden was met de uitleg, maar het zorgde wel voor wederzijds begrip.

“Ook al kunnen jullie het probleem niet oplossen, jullie luisteren wel naar me.”
Inwoner Utrecht

Groep

De impact van het werk van het Utrechts Ombudsloket kan dus groot zijn voor een individu; inwoner of ondernemer. Soms kwamen meerdere mensen met vergelijkbare meldingen bij ons. Wij brachten dan een gesprek op gang met de betrokken afdeling, waar wij soms ook zelf bij aanwezig waren. Soms bleef communicatie van de gemeente uit en dat zorgde dan voor onduidelijkheid bij inwoners. Ook merkten we dat er nog steeds ingewikkelde taal wordt gebruikt in brieven of een pagina op de website. Wij gaven dan (ongevraagd) advies, waardoor communicatie kan verbeteren. Zo droeg het Utrechts Ombudsloket bij aan heldere communicatie vanuit de gemeente.

Utrechts Ombudsloket

We zijn er voor jou!

Visie: Het Utrechts Ombudsloket is er voor iedere Utrechter; jong en oud. Het loket gaat actief de wijken in en is onafhankelijk, laagdrempelig en gratis. We luisteren naar inwoners en ondernemers die een probleem hebben met de gemeente. We adviseren en dragen bij aan herstel van het contact. Door Utrechters te ondersteunen bij hun klachten over of problemen met de gemeente, willen we ook bijdragen aan de gemeente als lerende organisatie en aan een structureel betere dienstverlening. Het Utrechts Ombudsloket heeft ook een signalerende functie; dus als we meerdere meldingen krijgen over een onderwerp, trekken we aan de bel. Het Utrechts Ombudsloket beoordeelt ook of de gemeente goed is omgegaan met een klacht (vanaf 1 januari 2025).

Missie: Het Utrechts Ombudsloket helpt inwoners en ondernemers die een probleem hebben met de gemeente. Zo dragen we bij aan een goed contact en vertrouwen tussen Utrechters en de gemeente.

2024 in vogelvlucht:
Ruim **150** meldingen,
80 wijkbezoeken
en **honderden** gesprekken
met stadsgenoten....

3) Onze werkwijze

Er zijn vier manieren waarop wij meldingen binnen krijgen: via het contactformulier op de site, via ons telefoonnummer, in gesprekken met stadsgenoten die we ontmoeten als we de wijken in gaan en tijdens ons inloopspreekuur.

Proactief

Ons motto is: we zijn er voor jou! Onze uitgangspunten laagdrempelig en dichtbij droegen we uit door veel op pad te gaan. Het team van het Utrechts Ombudsloket ging gemiddeld twee keer per week op de fiets de wijken in. We sloten aan bij bestaande spreekuren in wijkbureaus en gingen naar activiteiten georganiseerd door o.a. Jou, Dock en netwerkbijeenkomsten van onder meer de Armoedecoalitie. In totaal gingen we 80 keer de wijken in afgelopen jaar. Inclusief de bezoeken die we deden tijdens twee campagnemomenten, waarbij we acht locaties bezochten met het hele team en een koffiekar. Tijdens al deze activiteiten spraken we Utrechters en hoorden we wat er speelt in de wijken. Daar waar nodig maakten we afspraken voor een vervolggesprek en zochten we uit hoe een probleem kan worden opgelost. We bereikten zo ook stadsgenoten die minder (digi) taalvaardig zijn.

Reactief

Veruit de meeste meldingen kregen wij binnen via het contactformulier op onze site, andere meldingen kregen we telefonisch of omdat iemand spontaan langskwam.

Hoe de melding ook is binnengekomen, we namen binnen vijf werkdagen contact op met de melder. In een eerste telefonisch gesprek stelden we vragen om een beter beeld te krijgen van de melding. Soms konden we mensen direct al advies geven tijdens het eerste gesprek. Vaker spraken we af dat we zelf contact op zouden nemen met de klachtencoördinator of ambtenaar van de betrokken afdeling van de gemeente. Soms vroegen we mensen om langs te komen bij het loket, om iets meer context te geven, zodat we een duidelijk beeld hadden voor we aan het werk konden.

Ook kon in zo'n gesprek duidelijk worden dat de melding niet over de gemeente ging maar over een andere instantie. Omdat het Utrechts Ombudsloket hier niet over gaat, legden we dit uit en hielpen we de melder dan aan contactgegevens van de betreffende organisaties. Daar waar het ging om een organisatie die werk uitvoert in opdracht van de gemeente, informeerden we de betrokken afdeling van de gemeente.

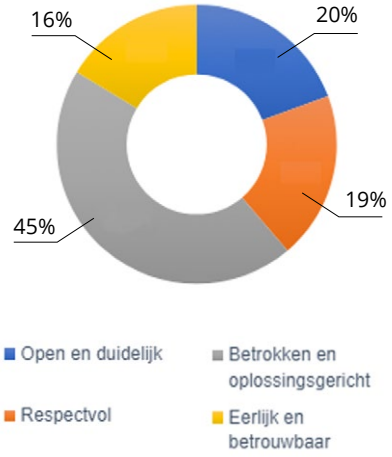
Omdat we laagdrempelig willen zijn, hadden (en hebben) we op donderdagen een inloopspreekuur. De tijd is in 2024 verschoven van 19-20 uur naar 17-18 uur, in de hoop meer spontane bezoeken te ontvangen. Maar ook hier werd weinig gebruik van gemaakt, in totaal nog geen 10 bezoekers. We denken dat dit komt doordat er geen koopavond meer is en er dus minder mensen in de binnenstad zijn. Ook gaven andere instanties met vergelijkbaar spreekuur aan dat er minder gebruik wordt gemaakt van spreekuren in de wintermaanden.

Feiten en cijfers

Bij het Utrechts Ombudsloket kwamen ongeveer 150 meldingen binnen, zowel telefonisch, via het meldformulier op de site als in gesprekken op het loket en in de wijken.

Verreweg de meeste meldingen gingen over het domein: vergunning, toezicht, handhaving. Andere domeinen waar we veel meldingen over kregen waren verkeer en mobiliteit en openbare ruimte.

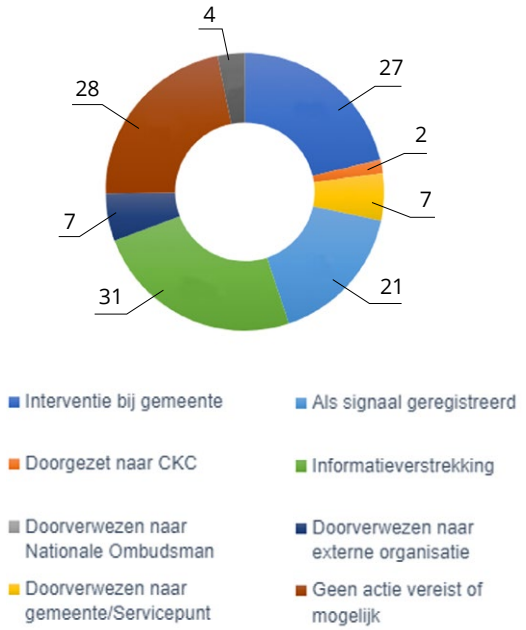
Geschonden behoorlijkheidsnorm

Melding gaat over...

Actie Utrechts Ombudsloket

Ook kwamen er meldingen die niet over de gemeente of een uitvoeringsorganisatie gingen en die we dus moesten doorverwijzen naar een andere instantie. Deze meldingen zijn niet allemaal meegenomen in bovenstaande schema's.

4) Thema's en signalen

Thema's en signalen waar we ons in 2024 op hebben gericht:

Erfpacht

Op 1 juli 2027 eindigt het erfpachttijdvak voor een groot aantal panden in de stad. Dit geldt voor inwoners waarvoor de erfpachtvoorwaarden van 1974 gelden. Zij maakten (maken) zich grote zorgen over de financiële gevolgen van het verlopen van het tijdvak van hun vast erfpachtcanon. Het huis van deze inwoners staat dus op grond van de gemeente en zij betalen een vergoeding (ofwel: canon) voor het gebruik van deze grond. Omdat de grondprijzen enorm zijn gestegen, stijgt de canon ook aanzienlijk. Dit heeft grote impact op bewoners. De gemeente heeft in een brief aan alle erfpachters (uit 1974 en 1983) aangegeven dat er veranderingen op komst zijn, maar maatwerkafspraken werden tot nu toe niet concreet gemaakt. Hoewel de communicatie van de gemeente tijdig is begonnen weten individuele huiseigenaren niet wat dit precies voor hen betekent. Hierdoor hadden/hebben veel erfpachters stress. Zij weten niet of zij straks nog in hun huis kunnen blijven wonen. Het Utrechts Ombudsloket heeft een aantal gesprekken gehad met erfpachters.

> **Aanbeveling:** wees je bewust van de impact van deze onzekere situatie voor veel erfpachters. Tijdige en zorgvuldige communicatie vanuit de gemeente is belangrijk. Lang moeten wachten op maatwerkoplossingen zorgt voor nog meer onzekerheid bij erfpachters.

Schimmelproblematiek in de wijk Sterrenwijk

Verhuurder Bo-Ex heeft al jaren niets gedaan aan het onderhoud van woningen in Sterrenwijk; renovatieplannen werden al drie jaar uitgesteld. Door grootschalige ventilatieproblemen hadden (hebben) bewoners last van schimmel. Het Utrechts Ombudsloket voerde gesprekken met vertegenwoordigers van de bewoners, met de gemeente en was aanwezig tijdens een inspectie van de schimmelexpert in een woning. Ook vroegen we tijdens een bewonersbijeenkomst aan Bo-Ex om bewoners met ernstige schimmel in huis direct te helpen. Inzet is dat er korte termijn tijdelijke oplossingen moeten komen. Dit om te voorkomen dat mensen in ongezonde woningen moeten wonen tot aan de voltooiing van de renovatie (die vanaf najaar 2025 gepland staat).

> **Aanbeveling:** Neem een actieve rol als gemeente, stel duidelijke deadlines waaraan verhuurders zich moeten houden en onderneem daarna daadwerkelijk actie richting de verhuurder. De gemeente heeft wettelijke mogelijkheden om op te treden, gebruik deze dan ook. Zorg ervoor dat huurders in Utrecht veilig kunnen wonen.

> **"Ik heb hier al veel gesprekken over gehad met veel mensen, maar het is voor het eerst dat iemand mij aan het eind vraagt wat ik van het gesprek vond, dat is fijn."**
>
> Inwoner Utrecht

Parkeerapp

Ook in 2024 zagen we nog veel vragen en boosheid over het parkeerbeleid van de gemeente. Zo waren er mensen die problemen hadden met het installeren en gebruiken van de app, omdat zij al wat ouder zijn of een visuele beperking hebben. Mensen voelden zich daardoor aan de kant gezet en niet serieus genomen door de gemeente. Ook zorgde dit soms voor onterecht ontvangen boetes. We spraken mensen die aangaven eenzaam te zijn, omdat bezoek ontvangen voor hen te duur is.

> **Aanbeveling:** Het Utrechts Ombudsloket vraagt de gemeente om nog meer rekening te houden met inwoners die weinig of geen digitale vaardigheden hebben. Besef dat je inwoners uitsluit als je alleen digitale opties biedt. Voorkom eenzaamheid bij bewoners die parkeerkosten van bezoek niet kunnen betalen en tref daarvoor extra maatregelen. Bedenk bij uitvoering van beleid vóóraf wat de impact is op inwoners in een kwetsbare situatie.

“Het Ombudsloket is toegankelijk en heel relatiegericht, fijn om contact te hebben en te houden. De bezoeken aan de wijk worden gewaardeerd.”

Anja van der Aa, Oost voor Elkaar

Thuiszitters

Onderwijs is een kinderrecht. Toch zijn er kinderen voor wie gaan plaats is op scholen. Zij zitten soms lange tijd thuis. Het Utrechts Ombudsloket ging naar verschillende informatie-avonden (georganiseerd door de raad) en sprak met ouders van kinderen die geen onderwijs krijgen dat bij hen past. Ook was er onderling contact over deze problematiek met andere gemeentelijke ombudsmannen. We blijven dit onderwerp volgen.

> **Aanbeveling:** Betrek ouders en leerlingen zelf bij het zoeken naar oplossingen voor kinderen die buiten het onderwijs dreigen te vallen. Luister naar hun behoeften en probeer daar met alle betrokken partijen zo snel mogelijk op in te spelen. Zorg per casus voor heldere afspraken over de regie-voering. Bundel de kennis en zorg ervoor dat ieder kind in Utrecht naar school kan gaan.

Dilemma

De politiek gaat over beleid, het Ombudsloket heeft daarin geen rol. Het Utrechts Ombudsloket kon dan ook weinig doen met meldingen die gingen over bijvoorbeeld de hoge parkeerkosten of invoering van betaald parkeren in nieuwe wijken. Wel geven we een signaal af aan de raad, als we veel meldingen krijgen over een onderwerp en zien dat een groep inwoners (onbedoeld) de dupe is van uitvoering van beleid.

Succesverhalen uit 2024

Utrechters zonder telefoon of computer

Op het Utrechts Ombudsloket kwamen ook Utrechters die geen telefoon of computer hebben en bang zijn om hun gegevens met de gemeente te delen. Zij willen alleen op eigen initiatief een gesprek voeren. Het ombudsloket is er ook voor deze inwoners. We luisteren en proberen hen op weg te helpen met klachten die ze hadden over onder meer de parkeerapp of overlast in hun straat. We merken dat deze mensen soms het gevoel hebben geen deel uit te maken van onze samenleving; een luisterend oor en een kop koffie was soms al voldoende. Daarnaast probeerden we in overleg met gemeenteambtenaren het contact met de gemeente zo makkelijk mogelijk te maken. Zo zijn boa's langsgegaan bij een Utrechter thuis, die zich boos maakte over overlast in zijn straat. De Utrechter hoefde geen gegevens achter te laten. Een andere inwoner kreeg de mogelijkheid om de parkeerkorting op het stadskantoor te regelen, ze hoefde zo niet zelf de mobiele parkeerapp te downloaden.

5) Kinderombudsloket

De focus van het Kinderombudsloket lag in 2024 op het opbouwen van een netwerk met maatschappelijke organisaties die zich bezighouden met jongeren in de stad. Daarnaast bezochten we activiteiten en organiseerden deze zelf waarbij we kinderen en jongeren in de stad ontmoetten. Vanwege langdurige afwezigheid van Jory Hoogendam richtten voorzitter Alma van Bommel en waarnemend plaatsvervangend voorzitter Simone Madunic zich, samen met het team, op de jongeren in de stad. In de zomer startte Hoogendam weer als plaatsvervangend voorzitter van het loket.

Beknopt overzicht van onze inzet voor kinderen en jongeren:

- Contact met twee oprichters van ‘In contact bijzonder’, die opkomen voor ouders met meervoudig gehandicapte kinderen (deze stichting heeft nu een andere naam).
- Meerdere keren bezochten scholieren het Utrechts Ombudsloket en spraken we met hen over kinderrechten, onder andere tijdens een ‘stadssafari’ georganiseerd door DOCK.
- Thuiszitters, we verdiepten ons in de problemen van kinderen die niet naar school gaan, we waren aanwezig tijdens een RIB en andere bijeenkomsten met ouders, scholen en andere betrokkenen.
- Studenten van University College bezochten het ombudsloket en deden met steun van Hoogendam onderzoek naar mentale gezondheid van studenten in de stad.
- Tijdens onze twee campagnes bezochten we bewust locaties waar veel scholieren, studenten en jonge kinderen zijn. Zo waren we op de IBB-hof en bezochten we een aantal speeltuinen zoals de Watertoren en De Kleine Dom.

- We bezochten scholen in Kanaleneiland en Hoograven, daar gingen we onder meer in gesprek met leerlingenraden.
- Om een goed beeld te krijgen van de situatie van jongeren uit gezinnen met een laag inkomen, bezochten we bijeenkomsten van de Armoedecoalitie voor jongeren. Ook hadden we gesprekken bij het Jeugdeducatiefonds en Stichting Leergeld.
- We hadden regelmatig contact met sociaal makelaars jeugd van DOCK in verschillende wijken (o.a. Leidsche Rijn en Zuilen). We namen deel aan een excursie georganiseerd door JOU in Leidsche Rijn, waarbij we scholen en buurthuizen bezochten en spraken over problematiek van jongeren.
- Het team van het Utrechts Ombudsloket nodigde Roel Notten uit. Hij is ombudsfunctionaris voor studenten van de Utrechtse Universiteit.
- Binnen de gemeente hadden we regelmatig contact met beleidsmedewerker Jeugd.
- We deden een verkenning voor een onderzoek over Jeugd in beweging Overvecht.

“Een fijne samenwerking: van binnenkomst tot vertrek bij jullie was het geregeld. Leuke werkvormen en oefeningen en een duidelijk verhaal naar de kinderen. Ik kijk er enorm positief op terug en ook van de kinderen hoor ik dat.”

Ward Verbeek, Sociaal makelaar jeugd Binnenstad

Succesverhalen uit 2024

Bekeuring kwijtgescholden

De gemeente wilde niet te streng optreden op de eerste dag dat de parkeerkorting voor bezoekers alleen nog via de webapp geregeld kon worden. Toch kregen een opa en oma die dag een boete, terwijl zij op de kleinkinderen pasten. Omdat hun zoon niet thuis was, gaf hij zijn ouders via de telefoon instructies om de app te activeren. Dit lukte pas na zo’n twintig minuten. Helaas was in de tussentijd parkeerbeheer al langsgereden. De Utrechter diende bezwaar in tegen de boete van zijn ouders, maar deze werd afgewezen door het kantoor van de gemeentebelasting, de BghU. De Utrechter mailde het Utrechts Ombudsloket en wij namen contact op met de gemeente. In dit gesprek werd al snel duidelijk dat de gemeente had besloten op de dag van invoering niet al te streng te handhaven. Daarom werd de parkeerboete alsnog kwijtgescholden.

6) Samenwerking met gemeente

Goed contact met de gemeente is voor het Utrechts Ombudsloket essentieel om melders goed te kunnen helpen. Daarom investeerden we vanaf het begin in structureel overleg.

We spraken in 2024 twee keer per maand met de centrale klachtencoördinatoren. Zij hoorden welke meldingen wij kregen (uiteraard geanonimiseerd of met toestemming) en wij hoorden waar zij zich mee bezig houden. Ook hadden we overleg met de werkgroep van klachtencoördinatoren van verschillende afdelingen. Verder zaten we regelmatig aan tafel met de projectleider jeugd, zorg en veiligheid. Dit alles zorgde ervoor dat we melders efficiënt konden helpen en dat wij ook goed op de hoogte waren van beleid en issues die binnen de gemeente speelden. Ook woonden we regelmatig commissie- en raadsvergaderingen bij, om een duidelijk beeld te krijgen van actuele beleidszaken in Utrecht en mogelijke knelpunten voor inwoners.

Veel melders gaven aan niet te weten bij wie ze terecht kunnen binnen de gemeente. Anderen hadden een klacht maar voelden zich niet gehoord. Het Utrechts Ombudsloket ging dan voor de melder op zoek naar de juiste contactpersoon

“Ik vond het gesprek vanochtend heel zinvol en voor mij een mooie afronding. Ik heb echt gemerkt dat jullie mij proberen te begrijpen.”
Inwoner Utrecht

binnen de gemeente. Vaak namen we dan contact op met een klachtencoördinator van de betrokken afdeling. Ook hadden we contact met ambtenaren die actief zijn in de wijken. We merkten vrijwel altijd een grote bereidheid om met ons mee te denken en om contact op te nemen met de melder, telefonisch of door er even langs te gaan. In veruit de meeste gevallen nam een ambtenaar binnen een week contact op met de melder om te luisteren naar de klacht en uitleg te geven. Hoewel een melder het lang niet altijd eens was met de uitleg, leidde dit in veel gevallen wel tot een beter contact met de gemeente. De kolos ‘de gemeente’ kreeg een gezicht. De inwoner voelde zich gehoord. Zo kan de tussenkomst van het Utrechts Ombudsloket bijdragen aan een groter vertrouwen tussen inwoners en gemeente.

Succesverhalen uit 2024

Parkeerapp en visuele beperking

Een stadsgenoot met visuele beperking lukte het niet om de parkeerapp snel te installeren en op te waarderen toen een vriendin op bezoek kwam. In een kwartiertje tijd lukt het om de app op te laden, maar helaas was de parkeerwacht toen al langsgereden. De vriendin kreeg een boete. Het Utrechts Ombudsloket legde contact met de betrokken ambtenaren. Toen zij de reden voor het langzamer installeren van de app hoorden en ook zagen dat de boete was gegeven kort voordat de parkeerapp ging lopen, werd de boete kwijtgescholden. De Utrechtse hoefde niet te betalen.

Netwerk Utrechtse organisaties

Het ombudsteam nam deel aan formele en informele bijeenkomsten van netwerkorganisaties in de stad. Vaak waren dit wijkgerichte bijeenkomsten, zoals inloopspreekuren met welzijnsorganisaties en de wijkagent of een lunchbijeenkomst met professionals in een wijk, zoals het broodje Noord-West en broodje Binnenstad. Ook waren we bij bijeenkomsten over digitale toegankelijkheid georganiseerd door U-Centraal, een netwerkbijeenkomst van de Armoedecoalitie en de Toegankelijkheidsprijs Utrecht.

Het team luisterde naar de zorgen en ontwikkelingen binnen deze netwerken en gaf uitleg over het werk van het Utrechts Ombudsloket. We merkten dat onze contacten binnen deze netwerken het makkelijker maken om inwoners snel te kunnen helpen. Ook merkten we dat inwoners nu vaker via netwerkorganisaties bij ons terecht kwamen.

Het ombudsteam hecht veel waarde aan de vele mooie initiatieven van professionals en vrijwilligers in de stad. We merken dat informele leiders en sleutelfiguren belangrijk zijn, want zij weten als geen ander waar buurtgenoten mee te maken hebben. Wij vinden het belangrijk om ook in de toekomst in deze contacten te blijven investeren.

“Door de acties van het Utrechts Ombudsloket is er beweging gekomen. De betrokkenheid en onafhankelijkheid van het ombudsloket zijn heel fijn; daar kan ik op vertrouwen.”
Utrechtse die problemen heeft met huurwoning

Samenwerken met de raad

Het Utrechts Ombudsloket legt verantwoording af aan de gemeenteraad. We deden dit met een jaarverslag en een technische sessie in april 2024. Tijdens de technische sessie gaf het team uitleg en konden raadsleden vragen stellen aan hen.

In september vierden we het 1-jarig bestaan van het loket. We deden dit met een 0.0 borrel voor de deur van het loket, waarbij inwoners, raadsleden en medewerkers van de griffie waren uitgenodigd. Diezelfde periode gingen we ook weer met een koffiekar op pad om Utrechters in verschillende wijken te ontmoeten.

7) Communicatie

We zijn er voor jou!

In 2024 investeerden we in twee campagnes. We vinden het belangrijk om alle stadsgenoten te bereiken en richten ons daarom naast social media-advertenties ook op het bereiken van stadsgenoten die weinig of niet digitaal vaardig zijn. Daarom waren we zichtbaar op de –gratis- abri's van de gemeente en met flyers in de bibliotheken en buurthuizen. Met een koffiekar gingen we de wijken in. In februari stonden we bij winkelcentrum Smaragdplein, de Musketon, Rokade en de Plantage. In september waren we bij de winkelcentra Kanaleneiland en Overvecht en ontmoetten we scholieren en studenten bij de IBB-Hof. Vanwege aanhoudende regen viel een bezoek aan speeltuin De Watertoren letterlijk in het water, we gingen daarvoor in de plaats naar het iets verderop gelegen buurtcentrum in Overvecht, naast ROC Midden Nederland.

Twee campagnes

Op social media voerden we campagne via instagram, facebook en de eerste campagne ook via LinkedIn. De campagnes hadden als belangrijkste doel om naamsbekendheid onder Utrechters vergroten, daarnaast ook het aantal volgers van onze social mediakanalen vergroten.

Bereik campagnes:
Bereik **455.946** mensen op sociale media
520.000 lezers van lokale dagbladen.
En **vele** kopjes koffie voor stadsgenoten....

Free publicity

We waren zichtbaar in lokale en landelijke media:

- **RTV Utrecht**
  180 meldingen in eerste maanden Utrechts Ombudsloket, de meeste gaan over parkeerapp - RTV Utrecht
- **DUIC**
  Bijna een half jaar Utrechts Ombudsloket: ruim 180 meldingen, veel over parkeerapp (duic.nl)
- **AD Utrechts Nieuwsblad**
  180 klachten bij Utrechts Ombudsloket: van onbereikbare woning tot geweigerde vergunning | Utrecht | AD.nl
- **Nieuwsbericht in krant armoedecoalitie:**
  Ombudsloket voor boze en gefrustreerde bewoners – Armoedecoalitite Utrecht (armoedecoalitie-utrecht.nl)
- **Utrecht.nieuws.nl**
  Utrechts Ombudsloket wordt Utrechtse Ombudsman
- **Tijdschrift klachtrecht,** jaargang 20, nr 2 /2024
  'Laagdrempelig en dichtbij" in gesprek met Christine en Alma van het Utrechts Ombudsloket.
- **C magazine** van communicatievakvereniging Logeion juli/ augustus 24 rubriek <10, 'Inwoners en gemeente dichter bij elkaar brengen' interview met communicatieadviseur Marjolein over de strategie van het Utrechts Ombudsloket.
- **BingoFM,** 23 en 25 september, Alma en Marjolein zijn een uur lang te gast in Utrecht Sociaal. Utrecht Sociaal - Bingo FM
- Verhaal over onderzoek mentale gezondheid jongeren met foto van Jory en jongeren op onze LinkedInpagina gedeeld door o.a. UMC.
- Interview met Jory nav Kinderrechtendag november op LinkedIn pagina van de gemeente.

8) Teamontwikkeling

De staf van het Utrechts Ombudsloket bestaat uit een secretaris, een officemanager, een adviseur juridische- en ombudszaken en een communicatieadviseur. In 2024 hadden we ondersteuning van een junior juridisch medewerker en de eerste 3 maanden ook van een trainee. Alle medewerkers werken parttime, de junior medewerker was er een dag per week. Het loket heeft een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter. De plaatsvervangend voorzitter is ook verantwoordelijk voor het kinderombudsloket. Dit zijn nevenfuncties die zij 1,5 à 2 dagen per week vervullen.

Het was een onrustig personeelsjaar bij het Utrechts Ombudsloket. Dit kwam vooral doordat twee collega's langdurig afwezig waren. Tijdens de afwezigheid van de plaatsvervangend voorzitter benoemde de gemeenteraad in december 2023 een waarnemend plaatsvervangend voorzitter voor een half jaar.

Trainingen staf:

- Gegevensbescherming. Online training *(team)*
- Social media strategie *(communicatieadviseur)*
- Masterclass ombudsfunctionaris in breed perspectief Universiteit Utrecht *(secretaris, juridisch adviseur en voorzitter)*
- Moreel beraad/omgaan met moeilijk gedrag *(team)*

Succesverhalen uit 2024

Paaltje dat steeds verdween

Een mevrouw had er last van dat een paaltje in haar straat steeds verdween. Het paaltje moest auto's tegenhouden in de straat en werd naar beneden gehaald voor de vuilniswagen en voor bedrijven die de straat in moesten rijden. Afspraak was dat daarna het plaatje weer zou worden teruggeplaatst, maar dat gebeurde vaak niet. De Utrechtse deed meldingen bij de gemeente, maar voelde zich niet gehoord, want er veranderde niets. Ze werd via het wijkbureau naar het Utrechts Ombudsloket doorverwezen. Na tussenkomst van het ombudsloket kreeg zij een aantal gesprekken met de afdeling stadsbedrijven. Er werd een plan gemaakt, om voortaan met kleine wagen door deze straat te rijden, zodat de paal niet meer naar beneden hoeft. Ook heeft de inwoner nu een vast contactpersoon bij stadsbedrijven, daardoor is het onderlinge contact verbeterd.

Succesverhalen uit 2024

Beloftes niet nagekomen

Een inwoner mailde ons omdat afspraken vanuit de gemeente keer op keer niet werden nagekomen. Hij wilde graag weten of hij een vergunning nodig had voor een verandering aan zijn huis. De betrokken ambtenaar gaf aan dit binnen een bepaalde termijn te laten weten. Maar de inwoner ontving de brief niet. De inwoner lukte het keer op keer niet om de ambtenaar te bereiken. Dit leidde tot frustratie en onzekerheid over de mogelijkheid om zijn huis aan te kunnen passen. Na 10 weken besloot de inwoner om het Utrechts Ombudsloket in te schakelen. Het ombudsloket nam direct contact op met de afdeling, waarna de inwoner een gesprek kreeg met betrokken ambtenaar en leidinggevende op het stadskantoor. De ambtenaren erkenden dat er sprake was van gebrekkige communicatie en beloofden nu vaart te zetten achter de procedure.

9) Ontwikkeling naar Utrechts Ombudsman

Omdat het Utrechts Ombudsloket voldoet aan de wensen van de gemeenteraad (laagdrempelig, nabij en onafhankelijk) besloot de raad in juni 2024 dat Utrecht een volwaardige gemeentelijke ombudsfunctie krijgt. Het Utrechts Ombudsloket kan daarmee vanaf 1 januari 2025 naast luisteren, adviseren en bemiddelen ook oordelen of de gemeente goed is omgegaan met een klacht van een inwoner of ondernemer uit Utrecht. Het Utrechts Ombudsloket neemt daarmee de tweedelijns klachtbehandeling voor Utrechters over van de Nationale Ombudsman.

Het Utrechts Ombudsloket vindt het belangrijk om bij te dragen aan het vergroten van het vertrouwen in de lokale overheid. Volgens de Utrechts Monitor 2024 bedroeg deze slechts 53%. Hier besteedden we dan ook veel aandacht aan.
Maar vooral geldt dat lokale nabijheid, een proactieve werkwijze en korte lijnen, voor de inwoners van Utrecht het best werkt en aansluit bij hun behoeftes.

Om de stap naar gemeentelijke ombudsman te nemen heeft het team in 2024, met ondersteuning van de raadsgriffie, de nodige voorbereidende werkzaamheden verricht.

> **We komen het ombudsloket door heel de stad tegen."**
> **Wassim El Arnabi,** WoonIn

Ombudsman

De voorzitter van het Utrechts Ombudsloket wordt door deze verandering ombudsman van Utrecht. De plaatsvervangend voorzitter wordt daarmee plaatsvervangend ombudsman.

Bijkomend voordeel van een volwaardige gemeentelijke ombudsfunctie is dat Utrecht kan deelnemen aan het netwerk van de G4 ombudsmannen en de Nationale Ombudsman. Hierdoor kunnen we van elkaar leren en inspiratie opdoen voor ons werk.

Succesverhalen uit 2024

U-pas afwijzing door miscommunicatie

Een Utrechtse belde met het buurtteam om een U-pas aan te vragen. Het buurtteam hielp haar bij het invullen van de formulieren, maar om onduidelijke redenen kwamen deze nooit aan bij de afdeling van U-pas. Daardoor kreeg de inwoner een afwijzing. Na een telefoontje vanuit het Utrechts Ombudsloket met de betrokken afdeling, werd contact opgenomen met de mevrouw.
De U-pas werd alsnog voor haar geregeld.

10) Financiën

Het Utrechts Ombudsloket wordt de eerste jaren van haar bestaan gefinancierd met de POK-gelden van het Rijk. Voor de periode 2021-2027 heeft de rijksoverheid jaarlijks € 150 miljoen vrijgemaakt die verdeeld wordt onder alle gemeentes, om de dienstverlening aan inwoners in een kwetsbare positie te versterken. Gemeenten bepalen zelf de inzet van deze middelen. Utrecht heeft ervoor gekozen om dit geld gedeeltelijk te investeren in het Utrechts Ombudsloket.

Het beschikbare budget voor 2024 bedroeg ongeveer euro 580.000 dat besteed werd aan personeelskosten (structurele en incidentele kosten in verband met vervanging van langdurig zieken), communicatie en verdere ontwikkeling van het ombudsloket. Resterend bedrag van euro 20.000 wordt ingezet in 2025.

Kosten totaal **560.000**

Personeel **530.000** (inclusief vervanging van langdurig zieken)

Bureaukosten (of overig): Personeelsgerelateerde kosten (reiskosten etc) **1.655** + catering **400** + opleiding **6.062**

Communicatie **22.000** (campagnes, drukwerk, site, etc)

11) Tot slot

We starten het nieuwe jaar met een nieuwe uitdaging, want vanaf januari 2025 nemen we de taken van de Nationale Ombudsman over voor de stad Utrecht. Vanaf nu kunnen Utrechtse inwoners en ondernemers bij ons terecht voor tweedelijns klachtbehandeling. Dat betekent dat we naast luisteren, adviseren en bemiddelen, vanaf nu ook kunnen onderzoeken of de gemeente goed is omgegaan met een klacht. De voorzitter van het Utrechts Ombudsloket wordt ombudsman. De naam Utrechts Ombudsloket blijven we gewoon gebruiken, wel zo herkenbaar en het bespaart communicatiekosten.

> **“Fijn dat jullie zo snel reageren op mijn mailtje.”**
> Inwoner Utrecht

We gaan met het team vol enthousiasme verder bouwen aan het Utrechts Ombudsloket: laagdrempelig en dichtbij. Dat is leuk en uitdagend, maar ook spannend. Want we hebben geen idee hoeveel klachten er op ons af gaan komen en hoeveel werk dit gaat vragen van teamleden.

Ook willen we ons werk verder verdiepen. In 2024 kwamen een aantal thema’s nadrukkelijk naar voren (zie hoofdstuk thema’s). Thema’s die veel stadsgenoten raken en die daarom belangrijk zijn voor het ombudsloket. We blijven hier aandacht voor houden, door veel te investeren in contact met betrokken, door ons verder te verdiepen in de inhoud en als het nodig is door aan de bel te trekken.

Succesverhalen uit 2024

Meldingen schimmel-problematiek

We kregen een aantal meldingen van bewoners van huurhuizen in Sterrenwijk over vocht en schimmelproblemen. Hoewel woningcorporatie Bo-Ex verantwoordelijk is voor het onderhoud van de woningen, kan de gemeente verhuurders wel aanspreken als zij hun verantwoordelijkheid niet nakomen. We legden contact met de wethouder en werden uitgenodigd om hierover in gesprek te gaan met ambtenaren. Teamleden van het ombudsloket waren bij de bijeenkomst over renovatieplannen van Sterrenwijk in december 2024. Het Utrechts Ombudsloket vroeg woningcorporatie Bo-Ex wat zij op korte termijn zouden gaan doen aan schimmels die de woningen ongezond maken. Niet veel later ontvingen de bewoners een brief van Bo-Ex met de oproep zich te melden bij schimmeloverlast. Een van onze collega’s was vervolgens aanwezig bij de installatie van meetapparatuur in een woning, om te zien hoe dit in zijn werk gaat. Het Utrechts Ombudsloket blijft in contact met bewoners om de ontwikkelingen te volgen en waar nodig een actieve rol te spelen.

We zijn er voor jou!

Utrechts Ombudsloket

Contactgegevens

Utrechts Ombudsloket
Ganzenmarkt 3
3512 GE Utrecht
Telefoon: 030 – 286 10 70 (dinsdag, woensdag, donderdag)
Inloopspreekuur: dinsdag- en donderdagmiddag.
Mail: ombudsloket@utrecht.nl
utrechtsombudsloket.nl

Redactie: Marjolein Hammink.
Foto's: Bas van Setten, Jethro Kleibeuker, Marjolein Hammink.

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN D.D. 20 MAART 2025

Datum verslag	26 maart 2025
Locatie	Stadhuis, raadzaal
Verslag door	Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag	april 2025

Aanwezigen:
Ochtendvergadering
De voorzitter, mevrouw V. Dada Anthonij, en van het college de burgemeester mevrouw S. Dijksma, de wethouder E. Oosters, en van de commissie de leden: de heer F. Dekkers (GroenLinks), mevrouw M. Fattal (GroenLinks), de heer D.J. van Vliet (D66), de heer A. Daoua (D66), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), de heer A. Kawak (PvdA), mevrouw R. Leever (PvdA), mevrouw B. Chirino (ChristenUnie), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), de heer L. van, Rooij (Student & Starter), mevrouw T. Meerding (VVD), mevrouw Ramaker (VVD), de heer S. van Bemmel (Partij voor de Dieren), de heer R. Klijn (UtrechtNu!), de heer G. Dijkstra (EenUtrecht), de heer J. van den Broek (CDA), mevrouw L. de Vries (Partij voor de Dieren), de heer S. van Bemmel (Partij voor de Dieren), de heer I. Simşek (DENK), de heer R. Maas (VOLT), de heer B. van Steeg (CDA), de heer R. Snijder (Student & Starter), de heer R. Diever (Stadsbelang Utrecht), en van de griffie de commissiesecretaris en de commissiegriffier mevrouw W. Kok.

Middagvergadering
De voorzitter, mevrouw V. Dada Anthonij en mevrouw L. Bode, en van het college de burgemeester mevrouw S. Dijksma, de wethouder E. Oosters, wethouder S. Schilderman, wethouder R. Streefland en van de commissie de leden: mevrouw M. Fattal (GroenLinks), de heer F. Claasen (GroenLinks), de heer D.J. van Vliet (D66), de heer A. Daoua (D66), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), de heer A. Kawak (PvdA), mevrouw R. Leever (PvdA), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), mevrouw B. Chirino (ChristenUnie) mevrouw H. Assen (PvdA), de heer L. van Rooij (Student & Starter), de heer F. Cicero (Student & Starter), mevrouw E. Usmany (Student & Starter), mevrouw T. Meerding (VVD), mevrouw M. Ramaker (VVD) de heer S. van Bemmel (Partij voor de Dieren), de heer R. Klijn (UtrechtNu!), de heer G. Dijkstra (EenUtrecht), de heer J. van den Broek (CDA), mevrouw G. Barelds (CDA), mevrouw L. de Vries (Partij voor de Dieren), de heer S. van Bemmel (Partij voor de Dieren), de heer I. Simşek (DENK), de heer R. Maas (VOLT), de heer Semenzato (UtrechtNu!), de heer R. Snijder (Student & Starter), mevrouw M. L. Beekmans (BIJ1)) en van de griffie de commissiesecretaris en de commissiegriffier mevrouw W. Kok.

Aanwezigen:.....- 1 -
1. Opening en mededelingen.....- 2 -
1a. Heropening en mededelingen.....- 2 -
2. Vaststellen agenda van 16 januari 2025.....- 2 -
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen.....- 3 -
4. Verslagen.....- 6 -
5 Toezeggingen/Moties.....- 6 -
6. Ingekomen stukken.....- 7 -
7 Verslag Adviescommissie Controle en Financiën.....- 7 -
10 Raadsbrief Evaluatie burgerberaad jaarwisseling.....- 7 -

8 Stand van zaken digitale gezondheid gemeente Utrecht ..... - 39 -
11 Raadsvoorstel Aanpassing Regeling Risicovolle Projecten..... - 39 -
9 Controlerende mechanismen VTH..... - 41 -

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Dada Anthony, opent de vergadering om 11.00 uur en heet alle aanwezigen welkom. Zij heet de nieuwe leden Raphaël Klijn van UtrechtNu! en Aziz Kawak van de PvdA van harte welkom in deze commissie.

Mededelingen vanuit de commissie
Geen.

Mededelingen van het college
Geen.

1a. Heropening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Dada Anthonij, heropent de vergadering om 14.00 uur en heet alle aanwezigen welkom.
De voorzitter, mevrouw Bode, heropent de vergadering omstreeks 15.30 uur.

2. Vaststellen agenda van 20 maart 2025

De heer Paalman heeft zich afgemeld vanwege familieomstandigheden. Hij vraagt het debat dat hij geagendeerd heeft met D66 over digitale gezondheid van de agenda te halen en door te schuiven naar de volgende commissievergadering.
De voorzitter deelt mee dat dit debat dan ook weer voor 15 minuten worden geagendeerd. Voor vandaag betekent dat dat de vergadering tot 16.15 uur is gepland. De 15 minuten in dit debat zal niet van de spreektijd worden afgehaald.
De heer Snijder (Student & Starter) deelt mee het debat breder te willen trekken in overleg met de heer Ait Daoua. Hij zal hierover overleg voeren met de heer Paalman.
De voorzitter legt de vraag voor of de commissie hiermee kan instemmen.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) merkt op dat deze agendering al behoorlijk lang op de plank ligt. Die is al een paar keer doorgeschoven. Zij vindt het ongemakkelijk om dit te beslissen terwijl de indiener van de eerste agendering niet aanwezig is. Zij vindt het dan fijn om een tekst te zien ten behoeve van het bredere debat voordat zij hiermee akkoord gaat.
De voorzitter concludeert dat hierover overeenstemming is.
De griffie heeft de commissie ervan deelgenoot gemaakt dat ze niet op de hoogte was van een afspraak van wethouder Streefland. Die afspraak heeft gevolgen voor de commissie-agenda. De wethouder is vanochtend bij de VNG en is daardoor niet aanwezig. Bij de agendering wordt doorgaans rekening gehouden met de VNG-afspraken. In dit geval was de griffie niet op de hoogte. De griffie heeft de commissie vorige week voorgesteld de agendapunten van vanochtend naar de middag te zetten en te beginnen met de punten die voor vanmiddag op de agenda staan. De agenda ziet er dan als volgt uit: begonnen wordt met de evaluatie van een Burgerberaad/jaarwisseling en terugblik op de jaarwisseling.
Mevrouw Ramaker (VVD) deelt mee dat de VVD moeite heeft met deze switch in de agendering. Zij was hierover niet eerder geïnformeerd. Haar fractie had gedacht te beginnen met VTH mechanismen.
De heer Simşek (DENK) vraagt het VTH debat niet eerder te laten beginnen dan 14.30 uur. Hij heeft een tussen-de-middag-afspraak.

De voorzitter kan aan dit verlangen niet tegemoet komen. De vergadering is doorgaand.
De heer Van den Broek (CDA) was op de hoogte van deze agendawijziging. Zijn woordvoerder op het VTH-dossier is pas na de lunchpauze aanwezig.
De voorzitter deelt mee dat de switch bekend is gemaakt. Zij vraagt of de VVD hiermee toch kan instemmen.
Mevrouw Ramaker (VVD) deelt mee dat zij terugkrijgt dat de woordvoerder echt niet in de gelegenheid is. Zij benadrukt dat het onderwerp Vuurwerk en Burgerberaad voor de VVD heel belangrijk zijn.
De heer Snijder (Student & Starter) merkt op moeite te hebben met deze gang van zaken. De switsch is zijns inziens duidelijk en ruim van tevoren gecommuniceerd; hij begrijpt dat dit heel vervelend is voor de VVD.
De voorzitter bevestigt dat dit gecommuniceerd is.
Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt en krijgt schorsing.
Hervatting van de vergadering
Mevrouw Ramaker (VVD) deelt mee dat de woordvoerder onderweg is.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) stelt voor in afwachting van de woordvoerder een begin te maken met het debat.
De voorzitter brengt onder de aandacht dat het procedurele deel eerst nog afgehandeld moet worden. Zij verwacht dat het daarmee goed gaat komen.
Mevrouw Ramaker (VVD) kan zich daarin vinden.
De voorzitter neemt de gewijzigde agenda door; na evaluatie Burgerberaad zal het punt raadsvoorstel rekening risicovolle projecten volgen, digitale gezondheid is van de agenda afgevoerd, afgesloten wordt met controlerende mechanismen. Zij constateert dat de commissie hiermee instemt.
De voorzitter deelt mee dat de commissiegriffier Jelmer Lok vader is geworden; de commissie neemt deze mededeling bij acclamatie in ontvangst.
De voorzitter attendeert de commissie op de lange termijn agenda. Hierin staan raadsvoorstellen die de commissie in de komende tijd vanuit het college kan verwachten.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen

De stukken inclusief de behandelvoorstellen zijn aan de commissie toegezonden.

3.1 Technische sessie Proces hervormingsbezuinigingen

De voorzitter kondigt aan dat de raad eind maart een brief ontvangt over het proces van de hervormingsbezuinigingen. Het college biedt hierover een technische sessie aan. Dit aanbod volgt op een eerdere toezegging van het college. De voorzitter legt de vraag voor aan de commissie of zij kan instemmen met het aanbod voor een technische bijeenkomst op donderdag 17 april van 18.00 uur tot 19.00 uur.
De voorzitter verneemt van de commissie dat zij hiermee akkoord gaat.

3.2 Technische sessie Ziekteverzuim

Op 17 april is er een commissiedebat over het ziekteverzuim. Het college biedt voorafgaand een technische sessie aan over het hoge ziekteverzuim en de aanpak om dat verzuim te verlagen. **De voorzitter** vraagt de commissie of zij hieraan behoefte heeft.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) bevestigt hieraan behoefte te hebben. Zij overwoog hierover een Raadsinformatiebijeenkomst te organiseren. Zij legt de vraag voor of de commissieleden vooraf vragen en/of een verzoek kunnen indienen.

De voorzitter verneemt van het college dat dit mogelijk is.
Zij deelt mee dat wanneer blijkt dat er nog ruimte is op de Raadsinformatiebijeenkomst van 8 april de technische sessie is in te plannen van 20.45 uur – 21.45 uur. Zij verneemt dat de commissie daarmee instemt.

3.3 Technische sessie Weerbaarheid en veerkracht Utrecht
De fracties van VOLT, VVD en het CDA stelden schriftelijke vragen over de weerbaarheid en de veerkracht van de Utrechtse samenleving. Zij vragen of het college de raad hierover nader kan informeren. Het college biedt de raad daarom hierover een technische sessie aan samen met de Veiligheidsregio Utrecht. **De voorzitter** legt de vraag voor aan de commissie of zij behoefte heeft aan deze technische bijeenkomst en verneemt instemming van de commissie.
Wanneer er plek is op de Raadsinformatiebijeenkomst van 8 april is het mogelijk de technische sessie in te plannen van 19.30 uur – 20.30 uur. **De voorzitter** verneemt instemming van de commissie.

3.4 *Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven en het Jaarverslag 2024 van de Rekenkamer Utrecht*
Commissiedebat over opkomstbevordering gemeenteraadsverkiezingen. De fracties van DENK, PvdA, en D66 willen hierover een debat.
De heer Simşek (DENK) licht toe gisteravond laat nog een nieuw agenderingsformulier te hebben opgestuurd. Daarop staan meerdere partijen genoemd: Naast DENK de PvdA, D66, Student & Starter, EenUtrecht, GroenLinks en het CDA.
Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt de fractie van de VVD hieraan toe te voegen.
De heer Klijn (UtrechtNu!) vraagt zijn fractie toe te voegen.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) deelt mee dat in de adviescommissie Participatie hierover ook een gesprek gevoerd wordt over een onderwerp dat hieraan raakt. Hij gaat na of het nuttig is dat hierin mee te nemen.
De heer Simşek (DENK) wil dit graag voor de Voorjaarsnota behandeld hebben vanwege eventuele financiële middelen die nodig kunnen zijn om bepaalde maatregelen te nemen.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) concludeert dat dit onderwerp dan ongewijzigd door moet.
De voorzitter nodigt de heer Simşek uit zijn agendering toe te lichten.
De heer Simşek (DENK) licht toe dat de agenderende fracties in gesprek willen met het college over de instrumenten die de gemeente kan inzetten om de opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen te vergroten. Hoe kan geleerd worden van eerdere verkiezingen? Wat is te leren van bijvoorbeeld een technische sessie over opkomstbevordering die op 4 februari is gehouden. Hoe zijn groepen mensen die nu niet komen opdagen adequaat te informeren over de gemeenteraadsverkiezingen? Hij heeft geen aanvullende agenderingstekst ontvangen. Hij ging er daarom vanuit dat de commissie akkoord is met de agenderingstekst.
De heer Maas (VOLT) sluit zich aan bij de agenderende partijen.
De voorzitter legt de vraag voor hoeveel tijd zij uit moet trekken voor dit debat.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) denkt dat 90 minuten voldoende is omdat zij verwacht dat veel partijen het met elkaar eens zijn.
De voorzitter stelt vast dat de commissie daarmee instemt. Dit agendapunt komt op de agenda van 17 april voor 90 minuten.

Het advies van de referendumcommissie om de verordening aan te passen
De heer Dijkstra (EenUtrecht) stelt twee agenderingen voor.
Naar aanleiding van de technische sessie van vandaag agendeert hij het advies van de referendumcommissie om de verordening aan te passen. Hij legt de vraag voor hoe de raad de adviezen beoordeelt en of die volledig of deels te verwerken zijn in een aangepaste verordening.
De heer Dekkers (GroenLinks) vult de agendering aan. Het idee is de commissie te gebruiken voor het onderling debat van de raad- en commissieleden over de wijzigingen die de commissie wel of niet wil; op basis daarvan zal gekeken moeten worden naar wie precies verzocht worden om een raadsvoorstel in te dienen. Dat zou de griffie samen met de adviescommissie Participatie kunnen zijn; dat is te bespreken. Hij doet de suggestie dat het handig zou kunnen zijn het college te vragen om voor de commissievergadering een reflectie te geven op het advies.
Zijn fractie wil graag mee agenderen.
De voorzitter inventariseert de partijen die mee agenderen: EenUtrecht, Partij voor de Dieren, D66, Student & Starter, VOLT, UtrechtNu!, en de PvdA.
De heer Dekkers (GroenLinks) deelt mee dat hierachter geen hele grote tijdsdruk zit. Wat hem betreft is het geen bezwaar om niet de eerstvolgende maar de daaropvolgende commissievergadering te kiezen voor de agendering.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) stelt voor 90 minuten uit te trekken voor de bespreking. **De voorzitter** verneemt dat de commissie hiermee kan instemmen.

Het thema weerbaarheid
De heer Maas (VOLT) wil graag het thema Weerbaarheid agenderen naar aanleiding van de beantwoording van de vragen en de technische sessie die daarover nog zal komen. **De voorzitter** verneemt desgevraagd dat het CDA en de VVD deze agendering ondersteunen.
De heer Maas (VOLT) verwacht minimaal 60 minuten nodig te hebben voor de bespreking. Hij verwacht dat de burgemeester bij de technische sessie toelichting zal geven die tot nadere discussie zal leiden.
Mevrouw Chirino (ChristenUnie) vraagt toelichting op het thema.
De heer Maas (VOLT) stelde samen met het CDA en de VVD vragen over veiligheid, vooral in relatie tot de veranderende omstandigheden in de wereld. Dat is samengevat onder de term van de VRU “weerbaarheid”. Hij stelde hierover vragen naar het beleid van de gemeente, hoe hierin te acteren, wat de gevolgen hiervan zijn?, et cetera.
Mevrouw Chirino (ChristenUnie) doet graag mee met de agendering.
De voorzitter recapituleert: VOLT, de ChristenUnie, DENK, VVD, PvdA, Student & Starter, D66, EenUtrecht. en GroenLinks.
Zij verneemt van de heer Maas het voorstel 120 minuten uit te trekken voor de behandeling.
Mevrouw Chirino (ChristenUnie) vindt dit corresponderen met het aantal partijen; wat haar betreft hoeft de tijdsbesteding niet te verdubbelen. **De voorzitter** stelt voor 90 minuten uit te trekken en zij verneemt dat de commissie daarmee kan instemmen.
Beantwoording van de schriftelijke vragen van DENK over het Turks koffiehuis in Transwijk
De heer Dijkstra (EenUtrecht) brengt zijn voorstel voor deze agendering onder de aandacht. Het schadevraagstuk is nog onder de rechter. Dat kan nog vele jaren duren. Hij wil daarop niet wachten en stelt daarom deze agendering voor. Hij

refereert aan de vragen die hij hierbij heeft gesteld en attendeert de commissie op de app. In ieder geval agenderen Utrecht Solidair, DENK en UtrechtNu! mee met EenUtrecht. Mogelijk willen andere partijen ook nog aansluiten. Hij stelt voor drie kwartier uit te trekken voor de behandeling wanneer het aantal partijen bij vier blijft.
Ordevoorstel
Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat zij het prettig vindt wanneer de agendering in het desbetreffende formulier wordt gedeeld. Dan kan zij ook beter beoordelen of zij wil meedoen met de agendering en voor hoeveel tijd.
De voorzitter vindt dat een goed voorstel om verdere misverstanden te voorkomen.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vindt dat prima. Wat gedeeld is zal ook in het formulier terechtkomen; de vragen zijn duidelijk uitgeschreven. Hij zal proberen dit zo snel mogelijk op het formulier te verwoorden.
De voorzitter vraagt of de agendering in de commissie is vast te stellen en voortaan te delen via het formulier en per e-mail.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) stelt voor hiervan geen wetten maken. Het gaat ook wel eens andersom; dat het formulier ingevuld wordt nadat ook andere fracties zich hebben aangesloten.
Voorzetting van het debat
De voorzitter brengt in herinnering dat de afspraak is gemaakt dat de raadsleden elkaar informeren voor woensdag voor 18.00 uur. Dat kan via de app. Zij denkt dat het een goed voorstel is om zo snel mogelijk daarna via het daarvoor bestemde formulier ook per e-mail te verspreiden om toekomstige verwarring te voorkomen.
Zij brengt in herinnering dat het voorstel is 45 minuten uit te trekken voor behandeling; zij neemt ervan kennis dat de commissie daarmee akkoord gaat.

Mevrouw Ramaker (VVD) deelt mee ter aanvulling op het onderwerp ziekteverzuim in april, de beantwoording van de schriftelijke vragen toe te voegen over de veegdienst, zoals is afgesproken in de voorgaande commissievergadering.

4. Verslagen
Ter vaststelling:
Conceptverslag commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën d.d. 13 februari 2025.
De griffie heeft geen opmerkingen ontvangen; desgevraagd verneemt zij dat de raadsleden hierover geen opmerkingen indienen. Het verslag is daarmee vastgesteld.

5 Toezeggingen/Moties
Ter vaststelling:
De voorzitter attendeert de commissie op deze lijsten met stand van zaken, dan wel de wijze van afdoening.
De heer Snijder (Student & Starter) is benieuwd naar de opvolging naar aanleiding van motie 77 (Control Utrecht). Hij vraagt de reactie van het college.
De voorzitter verneemt dat dit uitgezocht zal worden. Het college zal op een later moment antwoorden.
De heer Snijder (Student & Starter) vraagt op welke manier de afdoening heeft plaatsgevonden. Hij vraagt of daarvoor alsnog een aanvullende raadsbrief naar de raad gestuurd kan worden. Dit valt binnen Personeel en Organisatie.
De voorzitter deelt mee dat dit genoteerd is. De vragen kunnen beantwoord worden.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) sluit zich aan bij de vraag van Student & Starter. Zij merkt op dat zij nog zes moties heeft gezien waarbij geen stand van zaken stond maar waarbij de datum wel was verstreken. Zij vraagt of daarbij de stand van zaken is te geven. Zij bedankt het college voor de afdoening.
Zij mist ook een aantal bij de toezeggingen; zij dankt het college voor de updates. Zij vraagt of het college voor de volgende vergadering kan kijken naar de toezeggingen die ontbreken. De voorzitter zegt dit toe.

6. Ingekomen stukken
Geen.

7 Verslag Adviescommissie Controle en Financiën
Ter kennisname
De commissie neemt dit verslag ter kennisgeving aan. De commissie kan zo nodig opmerkingen doorgeven aan de griffie.

De voorzitter schorst de vergadering voor enkele minuten en heropent die voor de voortzetting ervan.

Punt van orde
Mevrouw Meerding (VVD) vraagt de mail over de agenderingen in het vervolg niet alleen te sturen aan de woordvoerders ook aan de fractiebureaus en fracties. Zij verzoekt dat volgende keer wel te doen.
De voorzitter neemt daarvan nota.
De heer Simşek (DENK) doet de suggestie de mail in het vervolg naar beide adressen te sturen.
De voorzitter concludeert dat dit wordt gedragen door de commissie. Zij vraagt de commissie scherp te zijn op de communicatie zowel in de App-groep als via de mail.

De ter vergadering gewijzigde agenda
10 Raadsbrief Evaluatie Burgerberaad jaarwisseling
Wethouder: Oosters, Beleidsterrein: Participatie, Burgemeester, Beleidsterrein: Openbare Orde en Veiligheid.
Geagendeerd door: Dirk Jan van Vliet (D66), mede ingediend door Gert Dijkstra (EenUtrecht), Maarten van Heuven (Partij voor de Dieren), Bert van Steeg (CDA), Rick van der Zweth (PvdA), Ruben Snijder (Student en Starter), David Bosch (UtrechtNu!), Ruud Maas (Volt) en Derk van Bergen (ChristenUnie), Tess Meerding (VVD) en Victor Paalman, (Horizon).
De agenderende partijen willen graag met elkaar en het college in debat over de conclusies die het college trekt over het afgelopen Burgerberaad én welke conclusies de agenderende partijen zelf trekken. Daarnaast ook over de uitvoering van het afgelopen Burgerberaad en hoe de verschillende partijen daar naar kijken. En tot slot over een eventueel toekomstig Burgerberaad en welke ideeën partijen daarbij hebben.
Daarnaast heeft de commissie aangegeven dit onderwerp in samenhang te willen bespreken met de Raadsbrief Terugblik Jaarwisseling 2024-2025.

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda (zie hierboven) en zij deelt mee dat het debat in één termijn zal plaatsvinden.

De commissie
De heer Van Vliet (D66) kan zich vinden in de verbeterslagen die het college voorstelt voor een volgend Burgerberaad. Hij is er dan benieuwd naar hoe het college aankijkt tegen bekostiging van een volgend beraad. Hij doet de suggestie dat het wellicht logisch is om af te spreken dat bekostiging zoveel mogelijk gaat vanuit het

domein waarover het Burgerberaad gaat, of kan het wellicht beter op een andere manier gefinancierd worden? Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt hoe belangrijk het is voor D66 dat een volgend Burgerberaad snel komt. Hoe scherp wil D66 zich daarover uitspreken?
De heer Van Vliet (D66) zet uiteen dat uiteindelijk een integrale afweging gemaakt moet worden. Dit is voor D66 een belangrijk onderwerp. Een volgend Burgerberaad moet wat hem betreft onderwerp zijn van verkiezingen. Wat hem betreft gaat het bestuur door met het burgerberaden ook in de komende jaren. Hij verwacht niet te zullen gaan starten met het Burgerberaad in deze periode.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat wanneer in 2025 geld gereserveerd wordt, met iets te starten is in 2026. Hij stelt zich op het standpunt dat de raad zich daarvoor nu hard moet maken. Hij vraagt of D66 bereid is met zijn fractie te voorkomen dat de energie rond het Burgerberaad wegstroomt. Hij pleit ervoor vast te houden aan een goed eerste resultaat. Hij vraagt hoe hard het is voor D66 om dit jaar geld te reserveren voor volgend jaar.
De heer Van Vliet (D66) is bereid om met EenUtrecht daar naar op zoek te gaan. Hij wil wel de integrale afweging maken. De financiering van de uitvoering van het meest recente Burgerberaad, heeft voor zijn fractie meer prioriteit. Dit moet wat hem betreft besproken worden bij de Voorjaarsnota.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vindt de reactie van de heer Van Vliet nog een beetje vaag. Hij had gehoopt dat hij zich meer eisend zou opstellen.
De heer Van Vliet (D66) vindt 2026 als harde eis voor een volgend Burgerberaad niet de oplossing voor alles. Hij vindt meer burgerberaden een goede toevoeging op de representatieve democratie. Wat hem betreft hoeft het volgend Burgerberaad niet per se in 2026 plaats te vinden. Er komen ook nog jaartallen na 2026.
Hij vervolgt zijn betoog. Vanuit de stukken van het college komen twee onderwerpen naar voren voor een volgend Burgerberaad: Duurzaamheid en het Sociaal Domein. Hij zou ze het liefst beide doen; zijn voorkeur gaat uit naar Duurzaamheid wanneer dan toch gekozen moet worden. Zijn keuze wordt mede ingegeven doordat dit thema vanuit de bewoners is gekomen. Dit stond ook in de originele motie die opriep tot een Burgerberaad: het onderwerp vanuit de bewoners zelf te laten komen. De vraagstelling is wel vaag: iets met duurzaamheid. Hij is benieuwd naar de mogelijkheden die de wethouder ziet om in gesprek met bewoners en daarop een duidelijker vraagstelling te formuleren. Misschien moet allereerst gefocust worden op een duidelijker vraagstelling, voordat nagedacht wordt over verdere financiering.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat in het advies van het college het ruimtelijke domein behoorlijk uitgesloten wordt. Hij vraagt wat de heer van Vliet daarvan vindt.
De heer Van Vliet (D66) vindt 2026 het ruimtelijke domein een mooie optie. Het Burgerberaad is onder meer een oplossing voor het laten horen van de ongehoorde stem. Wat hem betreft kan daarmee allereerst aan de slag gegaan worden.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat het bewonerspanel aangaf ook te willen spreken over ruimtelijke onderwerpen. Hij vraagt of dat de mening van D66 verandert.
De heer Van Vliet (D66) herhaalt zijn standpunt. Bij een volgend Burgerberaad gaat zijn voorkeur uit naar het uitvoeren van de originele motie die zegt dat een volgend Burgerberaad vooral ingevuld moet zijn door bewoners; wanneer het Ruimtelijk wordt in plaats van Duurzaamheid vindt hij dat prima.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) concludeert dat D66 het eens is met zijn fractie dat in de brief van het college ten onrechte de ruimtelijke onderwerpen worden uitgesloten; hij is blij met deze constatering.
De heer Van Vliet (D66) sluit zich daarbij aan. Als het gaat om de jaarwisseling vindt hij het verschrikkelijk om weer een stijging in het aantal incidenten te constateren. Hij deelt de zorg hierover met het college. Hij steunt het college in zijn gesprekken met de landelijke overheid over een verkoopverbod.
Mevrouw Meerding (VVD) vraagt hoe D66 het gegeven beoordeelt dat 0 boetes zijn uitgedeeld voor het lokale afsteekverbod.
De heer Van Vliet (D66) merkt op dat het uitdelen van boetes niet het doel was van het afsteekverbod. Het doel was minder vuurwerk. Er is rekening mee gehouden dat op korte termijn er nog geen minder vuurwerk zal worden afgestoken. Dit is iets van lange adem. Daarin moet geïnvesteerd blijven worden.
Mevrouw Meerding (VVD) bevestigt dat niet minder vuurwerk is afgestoken. Zij hoort de heer Van Vliet spreken over een langere termijn. Zij vraagt of de heer Van Vliet met de VVD deelt dat er geen resultaat te zien is van het lokale afsteekverbod bij de afgelopen jaarwisseling.
De heer Van Vliet (D66) bevestigt dat het doel *minder vuurwerk afsteken* niet is gehaald; het gaat wat hem betreft over het totaalpakket dat uit het Burgerberaad is gekomen. Dan gaat het ook over het Buurtje initiatief.
Hij vond Buurtje een mooi voorstel vanuit het Burgerberaad. Hij concludeert met het college dat dit zeker een succes was voor de eerste keer. Een kleine 4000 bewoners heeft meegedaan; hij vindt dat een mooi getal om mee te beginnen in de zoektocht naar nieuwe manieren om Oud & Nieuw te vieren.
Met betrekking tot financiering van Buurtje voor de komende jaarwisseling vindt zijn fractie dit een succes en zou hij graag zien dat dit doorgang vindt.
Destijds heeft hij een amendement gesteund van de Partij voor de Dieren om de financiële middelen veilig te stellen voor de uitvoering van het Burgerberaad. Die middelen zijn voor de komende jaarwisseling nog niet veilig gesteld. Hij begrijpt dat gezien de financiële situatie.
Wat hem betreft moet doorgegaan worden met de uitvoering van het Burgerberaad. Hij roept het college op om bij de Voorjaarsnota geld vrij te maken voor voorstellen uit het Burgerberaad bij de komende jaarwisseling. Wanneer dat een succes is, lijkt het hem opportuun om als raad in gesprek te gaan over de structurele borging.
Mevrouw Leever (PvdA) hoort dat er geld vrijgemaakt moet worden voor structurele financiering van de activiteiten rondom de jaarwisseling. Zij vraagt hoe dat te financieren. Waarvan gaat dit ten koste?
De heer Van Vliet (D66) vindt dat de integrale afweging bij de Voorjaarsnota gemaakt moet worden. Hij stelt voor na te gaan wat mogelijk is. Hij vraagt daarom het college dit uit te werken bij de Voorjaarsnota; de afspraak is ook dit te continueren bij succes. Hij vraagt het college hoe dit past binnen het totaalpakket.
Mevrouw Leever (PvdA) neemt aan dat het voor D66 onderwerpen zijn waarvan het niet mag afhangen. Zij vraagt wat toelaatbaar is voor D66.
De heer Van Vliet (D66) benadrukt niet nu al dingen te noemen in dit kader; daarmee schieten de raadsleden elkaar in de voet. Hij benadrukt dit te plaatsen bij de integrale afweging om vervolgens daarover te discussiëren.
Met betrekking tot de aanvraagprocedure van Buurtje constateert hij dat er te weinig tijd en ruimte was voor de ambtelijke organisatie om alle aanvragen goed te behandelen. Hij geeft een voorbeeld waarbij uiteindelijk geen vergunning werd verleend. Hij

kreeg sterk de indruk dat dit verhaal voortkwam uit het moeten verwerken van alle aanvragen in korte tijd. Hij vraagt het college of dit gevoel klopt. Indien het klopt vraagt hij of het de oplossing is om voor de zomer aanvragen open te stellen voor Buurtje zo dat er voldoende tijd is om aanvragen te doen en voor de ambtelijke organisatie om ze te verwerken. Hij krijgt hierop graag de reactie van het college.
Mevrouw Meerding (VVD) hoorde de heer Van Vliet veel zeggen over het Burgerberaad. Er is nog een ander thema: de jaarwisseling zelf met grote incidenten. Zij vraagt of D66 daarover nog iets te zeggen heeft in dit debat.
De heer Van Vliet (D66) brengt onder de aandacht dat hij daarover al iets gezegd heeft. Hij herhaalt zijn inbreng. Een groot deel van de incidenten hangt samen met vuurwerk. Daarom gelooft zijn fractie in een Europees verbod op vuurwerk.
Mevrouw Meerding (VVD) attendeert erop dat ook het aantal autobranden verdubbeld is. Die worden meestal niet aangestoken met vuurwerk. Zij vraagt of de heer Van Vliet zich daarover ook zorgen maakt.
De heer Van Vliet (D66) bevestigt zich daarover ook zorgen te maken.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) complimenteert de schrijvers van de raadsbrief. De brief ziet er goed uit. Hij vindt dit inhoudelijk ook een succes. Tradities kosten 10 à 20 jaar. Hij neemt als voorbeeld Sint-Maarten. Dat begon heel klein en is na tien jaar echt een traditie in de stad aan het worden. Dat gaat wat hem betreft hiermee ook gebeuren. Hij is van mening dat het bestuur van de stad het effect van dit zijns inziens mooie initiatief niet te snel moet beoordelen.
Ook heeft hij gezien wat het eigenaarschap doet met Utrechters en wat het betekent in de samenwerkingsrelatie met de gemeente. Hij vindt dat daarvan te leren is voor andere vormen van samenwerking. Dit levert wat hem betreft veel op.
Wat hem betreft moet het bestuur nu echt door om de energie vast te houden. Dat is ook het advies van de werkgroep Burgerberaad; punt 5 in zijn advies. Ervaring en kennis is opgebouwd. Zijn intentie is dit een structureel onderdeel te maken van de Utrechtse democratie. Daarvoor moet zijns inziens minimaal eens in de twee jaar een Burgerberaad gehouden worden. Wat hem betreft moet daarom in 2026 weer een Burgerberaad gehouden worden.
Een half miljoen lijkt veel geld. Hij legt de vraag voor hoeveel geld een stedenbouw visie vraagt wanneer de raad daarom vraagt. Of een Woonvisie. De Omgevingsvisie Overvecht kostte 1,2 miljoen; en dat terwijl die visie veel onmin opleverde en weinig nut. Hij vraagt het college de gevraagde half miljoen op te nemen in de Voorjaarsnota en te laten zien wat dat betekent.
De heer Van Vliet (D66) vindt dit een warm en mooi pleidooi voor Burgerberaad. Zijn fractie is ook op zoek naar de financiële speelruimte. Hij noemt de participatie processen in het ruimtelijke domein; misschien is een dergelijk proces te vervangen door een Burgerberaad waardoor het ook gemakkelijker te organiseren is als het gaat om de kosten.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) bepleit hier breder naar te kijken; hij is ervan overtuigd dat dan altijd geld gevonden wordt. Het Burgerberaad kan veel beleidsnota's vervangen. Dit levert geld op en is goed voor de democratie.
De heer Van Vliet (D66) beschouwt dit als een bevestigend antwoord op zijn vraag. Sommige gebieden zijn te vervangen; op de korte termijn is dat handig. Op de korte termijn moet een sluitende begroting gemaakt worden. Hij is benieuwd hoe dit straks bestuurlijk is te organiseren.

De heer Klijn (UtrechtNu!) Is ook een voorstander van burgerberaden. Hij vraagt de heer Dijkstra of hij van mening is dat voldoende en grondig geëvalueerd is door het college. Hij refereert aan de punten in de raadsbrief en ook aan de punten van de onafhankelijk onderzoeker.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) bevestigt dat hij dit uitmuntend vindt; wat hem betreft moet dit vaker zo gedaan worden.
Hij vervolgt zijn betoog. Hij attendeert de commissie en het college op de laatste pagina van de raadsbrief; dat de onderwerpen in het ruimtelijke domein worden afgestudeerd. Uiteraard zijn in het ruimtelijk domein besluiten genomen; dat geldt ook voor het sociaal domein en voor alle andere onderwerpen. Er ligt zoveel nog open. Het ruimtelijke domein houdt Utrechters enorm bezig. Hij krijgt graag de toezegging van het college om op die passage in de raadsbrief te reflecteren. Het liefste hoort hij dat het college spijt heeft van die frase en dat het college bij nader inzien dit niet had moeten opschrijven. En dat het college dit vandaag nog zal corrigeren. Hij hoopt op veel steun in de raad. Wanneer hij geen toezegging krijgt hierop, zal hij een motie indienen.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) deelt mee enkele puntjes te hebben over de techniek en de opzet van het Burgerberaad, over de inhoud van het Burgerberaad en zij heeft inbreng op de jaarwisseling.
Zij vindt het heel goed dat een Burgerberaad is gehouden. Dat de gemeente Utrecht nu ervaring hiermee heeft. Zij denkt dat de representatie van de stad en de betrokkenheid van de aanwezigen groot was. Zij bevestigt dat er mensen afgehaakt zijn; dat gebeurt in elk proces. Zij noemt in dit verband de niet zo hoge vergoeding. Zij vindt het fijn te weten dat de vergoeding voor een volgende keer omhoog gaat en dat het college met de belastingdienst gaat kijken wat en hoe dat mogelijk is. Zij verneemt graag het resultaat van die gesprekken.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) had een ander beeld uit die evaluatie. Zijn beeld is dat er nauwelijks mensen afgehaakt zijn.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) herhaalt dat een aantal mensen gestopt is. Dat lijkt haar logisch. Dat is voor haar geen reden om te stoppen met het Burgerberaad.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vond het juist mooi om te vernemen dat weinig mensen waren afgehaakt. Zij vond het mooi dat iedereen fanatiek bleef meedoen. Hij zou die boodschap graag willen herhalen.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) bevestigt dat enthousiasme ook heel mooi te vinden. Zij wil graag dat er een eerlijke vergoeding tegenover staat.
Het spijt haar dat na het eerste beraad tot nu toe geen nieuw beraad is aangekondigd; voor het beraamde geld komen wel nieuwe inzichten uit de samenleving die het stadsbestuur helpen om besluiten te nemen. Andere participatietrajecten kosten ook geld. Zij vraagt of de wethouder het met haar een interessant idee vindt om ook voor sommige standaard participatietrajecten een vorm van Burgerberaad te houden. Zij vraagt wat de wethouder vindt van de opmerking van de werkgroep Burgerberaad dat bij het beraad de kosten van de ambtenaren zijn meegenomen, maar bij andere participatietrajecten niet.
De heer Van den Broek (CDA) vindt Burgerberaad als vervanging van een regulier participatietraject op zich een sympathiek voorstel. Hij overweegt dat in de evaluatie staat dat voor een volgend Burgerberaad minimaal anderhalf jaar de tijd moet worden genomen, dat vindt hij echt heel lang. Hoe gaat het bestuur ervoor zorgen dat de

reguliere besluitvorming niet ontzettend veel vertraging gaat krijgen door een Burgerberaad?
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) deelt dat, dat het best veel tijd kost om een Burgerberaad goed op te zetten. Zij denkt ook niet dat dit voor ieder participatieproces passend zou zijn. Zij is benieuwd of het college met haar wil meedenken over hoe dit wel kan passen en hoe het in de kosten kan schelen. Misschien is het voor sommige trajecten wel haalbaar.
Mevrouw Meerding (VVD) hoorde mevrouw De Vries zeggen dat een Burgerberaad tot nieuwe inzichten leidt. Zij vraagt of de Partij voor de Dieren van mening is dat dit onderwerp goed gekozen is. Haar perceptie is dat dit niet tot nieuwe inzichten heeft geleid. Volgens haar was het stadsbestuur al op de hoogte hiervan.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) is het daarmee eens. Dit was volgens haar partij niet het meest geschikte onderwerp. De uitkomst was al voorzien.
De heer Klijn (UtrechtNu!) hoorde mevrouw De Vries iets zeggen over de goede representativiteit van de deelnemers. Hij vindt dat dit het geval is op een groot aantal punten. Maar op één aspect niet. Dat is of mensen vuurwerkliefhebber zijn of niet. 5% van de deelnemers was vuurwerkliefhebber, terwijl landelijk dat rond de 40% is. Hij vraagt hoe mevrouw De Vries dat ziet.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) zag dat de representatie vanuit Utrecht goed was; dat komt ook voort uit de evaluatie. Zij heeft er geen inzicht in dat dit in het hele land anders zou zijn geweest wanneer een Burgerberaad zou zijn gehouden over heel Nederland.
De heer Klijn (UtrechtNu!) vraagt een nadere specificatie van wat mevrouw De Vries bedoelt met “goed”.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) licht toe *een goede representatie van de deelnemers binnen het Burgerberaad*; [de selectie] is volgens haar op een eerlijke manier gebeurd.
De heer Klijn (UtrechtNu!) noemt een aantal aspecten zoals leeftijd, wijk, verhouding – hij vraagt hoe mevrouw De Vries het deel vuurwerkliefhebbers daarmee kan rijmen.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) houdt het voor mogelijk dat haar partij een ander idee heeft bij wat een Burgerberaad inhoudt, namelijk dat de groep mensen bijeenkomt, willekeurig gekozen om de inhoud van een onderwerp te bestuderen en dat gaat afwegen. Wat haar betreft zou het niet aangaan om de mening van de deelnemers voorafgaande aan de selectie te peilen; zij zegt dit indien zij de inbreng van de heer Klijn goed begrijpt.
Zij herhaalt dat wat haar betreft het Burgerberaad niet over de jaarwisseling had moeten gaan. Uit alle hoeken in de samenleving was er een stevige voorkeur voor een vuurwerkverbod. Kennelijk was het nodig om een doorbraak te forceren op dit onderwerp. Het Burgerberaad heeft bij alle partijen geholpen om de mening bij te stellen of te bestendigen over een vuurwerkverbod. Haar partij beschouwt dat als winst. Zij accepteert dat met vreugde en als een positieve uitkomst van het beraad.
De heer Van Vliet (D66) merkt op dat het afsteekverbod slechts één onderdeel was van het Burgerberaad. Hij kan zich voorstellen dat de Partij voor de Dieren zegt dat dit niet het grandioze inzicht is uit het beraad. De andere voorstellen die hier uitgekomen waren, had hij niet zelf kunnen bedenken. Hij is benieuwd of de Partij voor de Dieren die wel had kunnen bedenken en zo nee, of dit wel iets toevoegt aan het inzicht dankzij het Burgerberaad.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) deelt met D66 dat er ook andere inzichten kwamen die zij mooi vindt. Zij had de uitkomst rond het afsteekverbod wel verwacht.

Zij vervolgt haar betoog.
Haar fractie heeft zich ingezet dat vooraf duidelijkheid bestond over de financiële bandbreedte; dat heeft goed gewerkt. Het beraad heeft binnen die bandbreedte eigen voorstellen geprioriteerd. Haar fractie maakt zich wel zorgen over of er voldoende geld beschikbaar is voor nu en voor de komende jaren. Daarover zijn al door andere partijen vragen gesteld. Ze noemt D66. Zij sluit zich daarbij aan.
Met betrekking tot de jaarwisseling stonden in de communicatie teveel leuke alternatieven centraal en te weinig het vuurwerkverbod zelf. Als het al over het vuurwerkverbod ging, zei de gemeente daar direct bij dat er eigenlijk geen ruimte was voor handhaving. Wat haar betreft heeft dat het verbod ondermijnd; iedereen wist dat zij zonder problemen vuurwerk konden afsteken. Zij vraagt of de burgemeester kan toezeggen dat een streng verbod en de communicatie daarover meer ruimte krijgen in de communicatie dit jaar. Er is ook veel vuurwerk afgestoken; daarmee was het vuurwerkverbod geen wassen neus, maar wel een illustratie dat sommige mensen liever doen wat ze zelf willen zonder rekening te houden met anderen. Haar fractie zou graag zien dat er meer handhaving komt, plus een communicatie gericht op afstekers: dat een afsteker in overtreding is en asociaal. Zij vraagt of de burgemeester dit kan toezeggen.
Haar fractie maakt zich zorgen over het budget voor alternatieven. De financiële ruimte daarvoor was slechts eenmalig. Wanneer de gemeente Utrecht van het verbod een succes wil maken, heeft zij een lange adem nodig en daarbij genoeg geld voor meerdere jaren voor die gewenste alternatieven. Zij vraagt wat de wethouder kan zeggen over het geld dat beschikbaar is daarvoor.
Het verbod op het afsteken van vuurwerk staat in de APV.
De heer Simşek (DENK) vraagt of de Partij voor de Dieren meer handhavingcapaciteit in de stad wil in algemene zin, of moet de capaciteit op oudejaarsavond gerichter ingezet worden? Hoe ziet de Partij voor de Dieren dat voor zich?
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) pleit ervoor dat in ieder geval in de communicatie niet al vooraf duidelijk wordt gecommuniceerd dat mensen überhaupt geen boete kunnen krijgen voor het afsteken van vuurwerk; dat is strijdig met het verbod op het afsteken van vuurwerk. Zij bevestigt dat haar partij financiële ruimte wil om te handhaven.
Zij vervolgt haar betoog. Met het opnemen van het verbod in de APV is er geen weg meer terug. Het college lobbyt bij het Kabinet voor een landelijk verbod; zij vindt dat heel erg mooi. Wat haar fractie betreft is het heel erg essentieel dat er ook een verbod komt op het verkopen van vuurwerk. De burgemeester heeft daarover eerder iets gezegd. Zij vraagt of de burgemeester nogmaals kan toezeggen dat zij dit verkoopverbod meeneemt in haar lobby rond het vuurwerkverbod.
Zij deelt mee dat vanuit de Partij voor de Dieren, PvdA en GroenLinks bij de Tweede Kamer een initiatiefvoorstel ligt voor een landelijk afsteekverbod. Zij roept de partijen op in Utrecht hun landelijke fracties daarop in stelling te brengen.
De heer Van den Broek (CDA) parafraseert David van Reybrouck die het Burgerberaad de meest pure vorm van democratie noemt. Het CDA is blij met deze aanvulling op het democratisch bestel. Hij is blij te lezen dat de deelnemers aan het beraad grosso modo tevreden waren met hoe het verlopen is.
Het advies van het Burgerberaad is landelijk overgenomen. CDA Utrecht is erg blij met de succesvolle afronding van het eerste beraad en het daaruit voortkomend advies.

Zijn fractie maakt zich zorgen over dat soms de wereld buiten het stadskantoor uit het oog verloren is; Utrecht had een vuurwerkverbod, maar dat nam niet weg dat de vuurpijlen nog steeds om de oren vlogen. Hij heeft nog nooit zoveel auto's in brand staan. Hulpverleners zijn wederom belaagd. De cijfers over de jaarwisseling waren dramatisch. Er stond 2 ton kosten in de stukken; de werkelijke maatschappelijke kosten waren mogelijk nog veel hoger.
De cijfers laten nauwelijks een afname zien ondanks het totaalverbod. De vraag is hoeveel mensen op de hoogte waren van het vuurwerkverbod; hoe is het gecommuniceerd en hoe kan het beter.
Wat zijn fractie betreft is bescherming van hulpverleners van de allergrootste noodzaak, evenals het veilig houden van de stad. Hij vraagt het college of het mogelijk is om flexibele camera's in te zetten in de risicozones bij de jaarwisseling. Hij is van mening dat dit op deze manier niet langer kan.
Het totaalverbod lijkt niet effectief wanneer dat niet landelijk wordt bepaald; handhaven is niet goed mogelijk.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) vraagt waarom het CDA denkt dat de inzet van camera's zou helpen om te voorkomen dat mensen vuurwerk afsteken.
De heer Van den Broek (CDA) licht toe dat hij daarmee niet per se wil voorkomen dat mensen vuurwerk afsteken. Van camera's kan wel een afschrikwekkende werking uitgaan. Wel is van belang te zien waar opstootjes beginnen te ontstaan om preventief te kunnen ingrijpen.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) schetst het beeld van oud & nieuw met veel rook en veel chaos en verwacht dat camera's juist dan niet gaan werken. Zij vraagt of het CDA dit beeld deelt.
De heer Van den Broek (CDA) deelt dit beeld enigszins. Het kan wat hem betreft helpen om een beter beeld te krijgen van wat er in de stad gebeurt. Wat hij in zijn vorige antwoord al aangaf, benadrukt hij dat vanuit preventief oogmerk, te zien is waar de problemen ontstaan. Dan is de politie ook preventief in te zetten. Hij verwacht niet dat dit overal zal helpen en alles zal oplossen. Dit kan wat hem betreft wel bijdragen.
De heer Simşek (DENK) vraagt welke de risicozones zijn.
De heer Van den Broek (CDA) antwoordt dat die de zones zijn genoemd in het evaluatierapport. Daar werden acht tot negen wijken dan wel deelgebieden genoemd.
De heer Simşek (DENK) vraagt of het CDA het risico ziet dat de overlast gaat verplaatsen zodra camera's worden geplaatst. Hij heeft in Hoograven escalatie meegemaakt in dat opzicht. Hij vraagt of het CDA dat risico ook ziet.
De heer Van den Broek (CDA) antwoordt dat risico zeker te zien. Hij benadrukt dat met camera's niet alles op te lossen is. Hij benadrukt ook de preventieve werking die uit kan gaan van camera's.
De heer Simşek (DENK) benadrukt dat risicozones, risicozones blijven ook met extra surveilleren, terwijl dan andere gebieden buiten schot blijven, waar dan ook problemen ontstaan.
De heer Van den Broek (CDA) bevestigt dat dit risico er altijd is. Hij vraagt zich af of dat iets uitmaakt in dit debat. Hij vindt dat goed gekeken moet worden naar de vastgestelde risicozones. Camera's kunnen dan een handig hulpmiddel zijn, wat zijn fractie betreft.
Het lokale vuurwerkverbod, lijkt nu niet geloofwaardig te zijn, zegt hij tot zijn spijt. Wat hem betreft mag hierin meer realiteitszin komen. De gang van zaken gaat nu ten

koste van de geloofwaardigheid van de gemeente en van het gemeentelijk beleid en daarmee ook indirect van het Burgerberaad, als er toch niet gehandhaafd wordt.
Hij heeft overigens alle begrip voor het niet handhaven, gezien alle drukte waarmee de politie te kampen heeft tijdens de jaarwisseling.
De traditie van vuurwerk moet zijns inziens echt anders. Hij pleit voor een landelijk totaalverbod. Dat helpt ook in het optreden tegen illegaal vuurwerk.
Hij sluit zich aan bij de inbreng van D66 en de Partij voor de Dieren met het verzoek aan het college om daarvoor stevig te blijven lobbyen.
Met pijn in het hart pleit hij voor het creëren van plekken waar vuurwerk wel toegestaan is als een tijdelijke tussenvorm. Grote vuurwerkvrije zones maken dat het verbod handhaafbaar is en op termijn is toe te gaan naar een landelijk verbod.
Mevrouw Leever (PvdA) vraagt of de tussenzones het afsteken van vuurwerk nog in stand zullen houden, terwijl de stad dat niet wil.
De heer Van den Broek (CDA) is het helemaal eens met de inbreng van de PvdA. Daarbij maakt hij de aantekening dat in het afgelopen jaar te zien was dat het totaalverbod geen zin heeft; de cijfers laten geen afname zien, eerder een toename. Op deze manier bedrijft het stadsbestuur symboolpolitiek. Het CDA zet dan liever in op een realistische jaarwisseling waarin het bestuur enige mate van vuurwerk toelaat, het bestuur heeft stevig gelobbyd voor een landelijk vuurwerkverbod, en een landelijk verkoopverbod, om op die manier op termijn te kunnen toewerken naar een vuurwerkvrij Utrecht.
Mevrouw Leever (PvdA) merkt op dat heer Van den Broek spreekt over geloofwaardigheid; zij vraagt hoe geloofwaardig het is om terug te komen op een besluit met het instellen van tussenzones.
De heer Van den Broek (CDA) vindt dit een terechte vraag en merkt op dat de geloofwaardigheid ook niet bevorderd wordt wanneer blijkt dat een totaal vuurwerkverbod niet handhaafbaar is. Hij bevestigt dat voor verandering tijd nodig is. Ook in coronatijd was er geen afname te zien van geweld en van vuurwerkgebruik; eerder een toename over de jaren heen. Hij legt de vraag voor of op deze manier een cultuurverandering is af te dwingen. Hij vreest dat dit niet mogelijk is met een lokaal vuurwerkverbod.
Mevrouw Leever (PvdA) merkt op dat in Rotterdam het afsteken van vuurwerk ook is teruggenomen terwijl bij het eerste verbod er een toename was. Ook daarvan is te leren. Zij vindt het wel goed om te zien dat het CDA hierin strijdt voor een landelijk verbod. Zij denkt dat het beleid tot nog toe gaat helpen. Zij hoopt dat het CDA dan aan de kant van het college staat.
De heer Van den Broek (CDA) zag het voorbeeld van Rotterdam ook; tegelijkertijd is in Rotterdam bewust politie capaciteit vrijgemaakt om in te zetten op de handhaving van het verbod. Dat is in Utrecht niet gebeurd. Dat maakt dat in Utrecht een andere situatie is.
De heer Simşek (DENK) vraagt op basis waarvan het CDA denkt dat een gedeelte van de stad vuurwerkvrij maken, zal helpen.
De heer Van den Broek (CDA) antwoordt dat gedeeltelijke handhaving gemakkelijker is gezien de capaciteit van de handhaving dan volledige handhaving. Hij verwacht dat dit wel zal helpen.
De heer Simşek (DENK) verwacht dat het verwarrend zal zijn voor zowel de handhavers in het deel waar vuurwerk afgestoken mag worden en in het deel waar vuurwerk niet afgestoken mag worden.

De heer Van den Broek (CDA) verwacht dat het niet zo'n probleem zal zijn; in heel veel gemeenten gebeurt dit. Hij verwacht dat daarvoor een praktische oplossing te bedenken is.
De heer Simşek (DENK) is niet in de veronderstelling dat het goed heeft gewerkt. Hij is het eens met heer Van den Broek dat het totale verbod ook niet heeft gewerkt op de manier zoals gehoopt was. Hij legt de vraag voor hoe de handhavingcapaciteit is op te lossen. Wat hem betreft wordt een net ingevoerde maatregel niet teruggedraaid. Ook het CDA kan niet stellig beweren dat het effect gaat hebben.
De heer Van den Broek (CDA) is aan de zijde van DENK als DENK pleit voor vergroting van de handhavingcapaciteit.
De heer Maas (VOLT) vraagt het CDA hoe het zit met de geloofwaardigheid van een gehouden Burgerberaad wanneer de uitkomst gewijzigd gaat worden.
De heer Van den Broek (CDA) vindt de vraag terecht. Het advies wordt opgevolgd en niet gehandhaafd. Hij pleit voor realiteitszin; hij zoekt naar de pragmatische oplossing. Dit is niet de meest handhaafbare en praktische oplossing, zo wijzen de ervaringen uit in de meest recente jaarwisseling.
De heer Maas (VOLT) begrijpt hieruit dat de oplossing van het dilemma realiteitszin is en niet uitvoering geven aan een door de raad geaccordeerd Burgerberaad.
De heer Van den Broek (CDA) antwoordt niet tegen de democratische besluitvorming in te gaan. Dat betekent dat er nog een verbod heerst in Utrecht. Hij pleit er wel voor kritisch te kijken en de vraag te beantwoorden of het stadsbestuur dit voor volgend jaar nog wil. Dat is wat hij momenteel doet.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vindt het een vreemde gang van zaken om voor volgend jaar wel te kijken of het stadsbestuur zich wel houdt aan de uitkomst van het Burgerberaad.
De heer Van den Broek (CDA) bevestigt dat het een vreemde gang van zaken is wanneer dit op deze wijze geformuleerd wordt. Te zien is dat het niet werkt. Wat hem betreft moet daarop geacteerd worden na her evaluatie.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) deelt de conclusie niet dat het niet werkt. Zij vraagt of het CDA met haar deelt dat ieder proces dat in gang gezet wordt tijd kost, dat het in dit geval een proces is van lange adem.
De heer Van den Broek (CDA) deelt die conclusie niet met het CDA. Hij herhaalt zijn opvatting en refereert daarbij ook aan de ervaring in coronatijd. Hij noemt Rotterdam ter adstruering van belang voor de cultuurverandering bij Handhaving. Hij vindt dat het op deze manier geen zin heeft.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vindt het fijn dat het CDA met haar deelt dat het gaat om een proces van lange adem. Zij vraagt of het CDA met haar deelt dat het proces niet geholpen is met wijzigingen in de communicatie.
De heer Van den Broek (CDA) antwoordt bevestigend met dien verstande dat het ook niet helpt wanneer gecommuniceerd wordt naar de inwoners dat er een totaalverbod is en dat de gemeente daarop niet gaat handhaven. Dan is de boodschap dat het gedoogd wordt. Wat hem betreft is hij het met veel partijen erover eens dat dat niet de juiste boodschap is.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat in het advies van het Burgerberaad staat dat het beleid gecontinueerd wordt.
De heer Van den Broek (CDA) antwoordt dat dat juist is. Hij vindt dat de rol van de raad maakt dat de raad kritisch moet blijven kijken naar hoe het advies in de praktijk wordt uitgevoerd. Hij heeft in de praktijk gezien dat het niet werkt. Dit kan zelfs op termijn afbreuk doen aan het landelijk vuurwerkverbod.

Hij vervolgt zijn betoog. Een grote minderheid van de leden van het beraad was voorstander van vuurwerk; hij vindt het belangrijk dat daaraan recht gedaan wordt. Een democratisch principe is zorgvuldig omgaan met de minderheid; hij wil voorkomen dat Burgerberaad een tirannie van de meerderheid wordt.
Het CDA blijft pleitbezorger van het Burgerberaad. Wat hem betreft heeft het Burgerberaad tot nog toe weinig opgeleverd met het vuurwerkverbod.
Als het gaat om de alternatieven bij deze jaarwisseling legt hij de vraag voor in hoeverre die de jeugd die de problemen veroorzaken van de straat halen. Hij pleit ervoor in te zetten op de groepen die de problemen veroorzaken. Hij krijgt daarop graag de reactie van het college.
De heer Van Vliet (D66) merkt op dat het CDA nu net doet alsof de initiatieven die voortkomen uit het Burgerberaad de oplossing zouden moeten zijn voor problemen. Het doel van de alternatieven was op zoek te gaan naar nieuwe manieren om Oud & Nieuw gezamenlijk te vieren. Wat hem betreft heeft Buurtje daaraan bijgedragen. Hij vraagt hoe het CDA dit ziet.
De heer Van den Broek (CDA) is een groot voorstander van initiatieven als Buurtje. Hij vindt het goed om te zien dat daarvan zoveel gebruik is gemaakt en dat het goed loopt. Het voorbeeld van het Kerstboomkanon van D66 ziet hij als exemplarisch voor de verbetering in de toekomst.
Zijn fractie is kritisch op de kosten van het Burgerberaad. De vraag is of het goedkoper kan. Er werd een voorzet aan gegeven door de evaluatie intern op te pakken. Dat kost veel geld; dat is lastig in deze periode met veel bezuinigingen. Hij vindt het goed om daar naar te blijven kijken in de toekomst. Hij vindt het ook goed om te blijven kijken naar de onderwerpen om op te pakken. Duurzaamheid vindt hij een goed onderwerp voor een volgende Burgerberaad, zeker gezien de goede ervaringen bij andere burgerberaden in andere steden er in andere landen.

Procesvoorstel
De voorzitter wijst de leden van de commissie op het verloop van de tijd, geeft haar streven aan en haar intentie dit agendapunt vandaag af te ronden.
Uit de discussie komt dat de commissie het woord wil houden tot aan de lunch en na de lunch voort wil gaan met de afronding van het debat in de commissie om daarna de burgemeester als eerste het woord te geven voor de beantwoording.

Voortzetting van het debat
Mevrouw Leever (PvdA) vindt de toename en de grimmigheid van incidenten rond de jaarwisseling enorm heftig. Vooral voor de buurtvaders en moeders en hulpdiensten die hiermee te maken kregen. Hiervoor ziet haar fractie geen quick fix. Zij vindt een landelijk vuurwerkverbod de beste remedie.
Vorig jaar is het Burgerberaad van start gegaan. Veel Utrechters wilden meedenken over de stad Utrecht. Zij spreekt in dit verband over de complexe problematiek van de stad, en de verbinding tussen mensen die verschillend over zaken denken.
Mevrouw Meerding (VVD) kan deels begrijpen dat een landelijk vuurwerkverbod kan helpen. Zij vraagt of de PvdA met haar eens is dat er meer speelt. Zij noemt als voorbeeld de autobranden die op zichzelf een probleem zijn. De neiging tot slopen staat los van het vuurwerk; zij vraagt of de PvdA dat met haar eens is.
Mevrouw Leever (PvdA) refereert aan het begin van haar betoog. Ze denkt wel dat het met vuurwerk te maken heeft; de cultuurverandering die nodig is voor een ander gezamenlijke viering van Oud & Nieuw, is niet van vandaag op morgen geregeld.

Mevrouw Meerding (VVD) vraagt of mevrouw Leever het met haar eens is dat naast het vuurwerkverbod waarvan de PvdA voorstander is, er ook andere acties nodig zijn. Dat ook gekeken moet worden naar de bestrijding van autobranden en hoe ervoor te zorgen dat mensen zich normaal gedragen op straat.
Mevrouw Leever (PvdA) noemt de cultuurverandering waaraan momenteel gewerkt wordt. Die verandering zal volgen uit het vuurwerkverbod.
Zij vervolgt haar betoog. Via Burgerberaad kunnen burgers hun kennis en kunde inzetten om de stad te verbeteren. Zij vindt dat heel erg mooi. Wanneer daarvoor financiële middelen zijn, ziet zij graag een tweede editie. Het is goed om op dat moment te kijken naar een passend onderwerp. Door de financiële omstandigheden is niet duidelijk wanneer dit kan starten. Voor de PvdA is belangrijk dat het onderwerp passend is, dat het gaat om een onderwerp waarop de gemeente directe invloed kan uitoefenen en dat direct is uit te voeren.
Haar fractie ziet verbeterpunten voor de activiteiten die bij de jaarwisseling te organiseren zijn. Het was voor mensen onvoldoende duidelijk wat precies georganiseerd werd, dan ging het voornamelijk ook om mensen in de wijk. Ook waren de activiteiten niet altijd toegankelijk genoeg voor iedereen. Haar fractie wil dit graag anders zien bij activiteiten die volgen na een volgend Burgerberaad. Zij vraagt daarop een toezegging van de wethouder.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt hoe hard de PvdA zich maakt voor een volgend Burgerberaad bij de Voorjaarsnota.
Mevrouw Leever (PvdA) noemt de moeilijke financiële tijden als gevolg van het beleid van het Rijk. Daaronder zijn verschillende speerpunten, waaronder armoedebestrijding, goed werk en inkomen. Dat debat zal het bestuur daar voeren. Participatie is belangrijk voor de PvdA; voor haar fractie staat Burgerberaad niet op nummer één. Haar fractie gaat na wat mogelijk is. Haar fractie zal eerder inzetten op armoedebestrijding.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of de PvdA het risico ziet dat wanneer het bestuur daarvoor nu geen geld reserveert en in 2026 geen Burgerberaad zal worden gehouden, het Burgerberaad geen traditie wordt en dat het inzakt.
Mevrouw Leever (PvdA) merkt op dat de raad hierbij altijd betrokken blijft. De raad is aan zet. Ook haar fractie heeft gezegd een tweede Burgerberaad te willen. Dat is ook afgesproken. Niet is gezegd dat dit vandaag of morgen of volgend jaar moet. Zij herhaalt haar stellingname ter zake.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of de PvdA met zijn fractie onderschrijft dat wanneer het streven is het Burgerberaad vast onderdeel te maken van de democratische traditie in de Utrechtse samenleving, dat minimaal elke twee jaar een Burgerberaad nodig is.
Mevrouw Leever (PvdA) antwoordt dat wanneer dat mogelijk is, zij dat heel graag wil. Zij schrijft dit niet helemaal af wanneer dit in 2026 niet mogelijk is vanwege de financiële middelen die ontbreken.

De heer Van Rooij (Student & Starter) brengt in dat het eerste Utrechtse Burgerberaad heeft laten zien hoe waardevol het is om inwoners op een nieuwe manier te betrekken bij beleid. Diverse groepen Utrechters hebben zich maandenlang verdiept in de vraag hoe te zorgen voor een veilige en gezellige jaarwisseling: het antwoord was een algeheel vuurwerkverbod met ruimte voor alternatieven. Het college heeft dit advies gehad en het nam dat advies over.

Uit de evaluatie bleek dat de deelnemers het proces positief hebben ervaren; het Burgerberaad bracht nieuwe mensen in contact met de lokale democratie. Dat leverde een concreet advies op.
Een belangrijk aandachtspunt blijft voor zijn fractie de betrokkenheid van jongeren. Zij ervaren vaak een grotere afstand tot de politiek terwijl gemeentelijke besluiten hen direct raken. Ook in dit geval.
De groep van onder de 25 jaar was ondervertegenwoordigd in het Burgerberaad, vooral omdat de minimumleeftijd op 14 jaar lag. Hij vraagt of het college bereid is te onderzoeken hoe meer jongeren te betrekken zijn en hoe bij de opzet van werkvormen rekening is te houden met de deelname.
Het Burgerberaad heeft wat zijn fractie betreft zijn waarde bewezen door de inwoners actief bij beleid te betrekken. Wat zijn fractie betreft zet het stadsbestuur deze aanpak voort met een volgende editie.
Met betrekking tot de jaarwisseling zelf was er tot zijn spijt weer heel veel vuurwerkschade. Op sommige plekken liep het volledig uit de hand. Hij las dat brandweer op de Marshalllaan alleen onder ME-begeleiding kon werken omdat mensen elkaar en hulpverleners met zwaar vuurwerk te lijf gingen. Hij noemt dat geen incident maar een ernstige verstoring van de openbare orde en een direct gevaar voor hulpverleners. Dit onderstreept nogmaals waarom een vuurwerkverbod noodzakelijk is. Sommigen stellen dat het verbod niet werkt. Hij vindt dat het tegendeel waar is. Deze incidenten laten juist zien waarom een landelijk verbod nodig is, of liever zelfs een Europees verbod.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat Student & Starter stelt dat het verbod geweldig werkt; maar er zijn geen boetes uitgedeeld. De vuurwerkschade is groter; zij vraagt wat bereikt is met het lokale verbod.
De heer Van Rooij (Student & Starter) herhaalt dat het lokaal verbod een proces is van lange termijn. Het is goed dat de gemeente laat zien waarvoor zij staat. Het verbod helpt bij het voorkomen van schade.
Mevrouw Meerding (VVD) begrijpt hieruit dat het resultaat nul is. Student & Starter hoopt dat het in de toekomst beter gaat, zo begrijpt zij diens woorden.
De heer Van Rooij (Student & Starter) benadrukt dat hij van mening is dat het resultaat niet nul is. Hij hoopt dat het in de toekomst beter gaat. Van tevoren was bekend dat handhaving niet zou worden ingezet. Hij is ervan overtuigd dat dit gaat helpen op de lange termijn.
Mevrouw Meerding (VVD) is benieuwd waarin het resultaat is terug te zien.
De heer Van Rooij (Student & Starter) merkt op dat een enorme verschuiving in de discussie te zien is over het landelijk vuurwerkverbod; de partij van mevrouw Meerding zou daaraan landelijk kunnen bijdragen.
De heer Van den Broek (CDA) kan de heer Van Rooij een heel eind volgen, maar hij begrijpt het resultaat niet zo. Waaraan ziet de heer Van Rooij dat het verbod werkt?
De heer Van Rooij (Student & Starter) zet uiteen dat het tijd nodig heeft in Utrecht om het vuurwerkverbod effect te laten sorteren; ook is het effectief voor een landelijk verbod.
De heer Van den Broek (CDA) ziet dat helemaal niet. Hij attendeert op de ongeregeldheden bij de jongstleden jaarwisseling. Hij deelt de aanname wel als het gaat om de werking die van een landelijk verbod kan uitgaan. Dat is hier niet de discussie. Wat hem betreft heeft het lokaal vuurwerkverbod niets opgeleverd.

De heer Van Rooij (Student & Starter) antwoordt dat tot zijn spijt er veel vuurwerkschade was ondanks het verbod. Hij ziet er geen bewijs voor dat het verbod helemaal niet heeft geholpen.
De heer Van den Broek (CDA) vraagt naar wat het geholpen heeft. Alle cijfers laten een opgaande lijn zitten.
De heer Van Rooij (Student & Starter) erkent dat in de afgelopen jaarwisseling het verbod er niet toe heeft geleid dat de schade als gevolg van het afschieten van vuurwerk is afgenomen. Toch is hij van mening dat het stadsbestuur moet vasthouden aan het ingezette beleid. Hij benadrukt dat dat een politieke keuze is.
Mevrouw Leever (PvdA) vraagt of de heer Van Rooij met haar deelt dat de landelijke politiek niet zo over het vuurwerkverbod had gedacht als meerdere steden dit uit zichzelf hadden gedaan.
De heer Van Rooij (Student & Starter) deelt dat. Hij vervolgt zijn betoog met te benadrukken dat zijn fractie liever een landelijk verbod wil dan een Europees verbod. De luchtvervuiling, schade en geweld tegen hulpverleners horen niet bij een feestelijke jaarwisseling. Hij beseft dat het veranderen van tradities tijd kost. Dat mag wat hem betreft geen excuus zijn om stil te staan. Hij verneemt graag de reflectie van het college daarop.
Tot slot ziet hij dat veel Utrechters hebben genoten van de feestelijkheden. Hij spoort het stadsbestuur aan ook dat niet te vergeten. Het alternatieve aftelmoment op het Jaarbeursplein werd goed bezocht en dat geldt ook voor andere alternatieven, zoals jongerenevenementen als De Lift.
De heer Van den Broek (CDA) was aanwezig op het Jaarbeursplein en vond het nogal tegenvallen. Hij vraagt uitleg over de reflectie van Student & Starter.
De heer Van Rooij (Student & Starter) leest in de evaluatie dat heel veel mensen daarvan hebben genoten. Die zijn samengekomen zonder dat er vuurwerk voor nodig was.
Het is in zijn visie ook een kwestie van eerlijk bestuur wanneer doorgegaan wordt met het vuurwerkverbod en de alternatieven. Wat hem betreft kan het stadsbestuur na een jaar dit besluit niet in de prullenbak gooien. Welk signaal geeft het stadsbestuur daarmee af?
Zijn fractie blijft zich inzetten voor een jaarwisseling die veilig en leuk is. Waarbij het vuurwerkverbod de norm wordt en alternatieven de kans krijgen om verder te groeien.

De heer Klijn (UtrechtNu!) is groot voorstander van het Burgerberaad. Dat past in een mooie Utrechtse traditie van democratische vernieuwing. Utrecht heeft de oudste gemeenteraad van Nederland, mogelijk ook van noordwest Europa. De Staten van Utrecht die vroeg zijn opgericht. De Unie van Utrecht die is ondertekend en de patriotten die democratische vernieuwing hebben doorgevoerd. Het Burgerberaad past daarin. Dat vraagt lef, maar ook kritisch evalueren. Naar zijn mening is dat nog onvoldoende gebeurd. Hij brengt drie punten in:
Is dit onderwerp geschikt voor een lokaal Burgerberaad? Die vraag is nu beter te beantwoorden omdat de uitkomsten en de effecten nu duidelijk zijn. Die vraag wordt niet beantwoord in de evaluatie. Hij vindt dat opvallend en vraagt de reactie van de wethouder.
Zijn tweede punt gaat over de eenzijdige samenstelling van het Burgerberaad aangezien maar 5% van de deelnemers vuurwerkliefhebber was, terwijl dat landelijk meer dan 40% is. Op die manier vindt hij de samenstelling niet representatief.

Zijn derde punt gaat over de kern van het Burgerberaad; het proces van beraadslaging tussen deelnemers, van uitwisseling van ideeën tot gezamenlijk tot een dieper inzicht komen, de dialoog voeren; hij vindt dat de kern van het Burgerberaad. Hij citeert de onderzoekers die stellen dat in de groepsgesprekken weinig tijd was voor verdieping en uitwisseling van de verschillende perspectieven. Dit leverde voor de deelnemers verwarrende situaties op dat er onderling tegenstrijdige adviezen werden opgesteld. Toekomstige burgerberaden kunnen baat hebben bij meer ruimte voor kritische reflectie en het afwegen van verschillende perspectieven. Ook dat punt komt in de raadsbrief niet naar voren. Hij vraagt daarop de reflectie van de wethouder en de toezegging dat punt wel op te nemen.

De heer Maas (VOLT) is een groot voorstander van Burgerberaden en hij is blij met hoe het is gegaan. Wat zijn fractie betreft is dit voor herhaling vatbaar.
Hij sluit zich graag aan bij de vragen van de Partij voor de Dieren over de inhoud van het Burgerberaad en over de financiering van de maatregelen voor de toekomst. Samen met de heer Dijkstra is hij van mening dat het de noodzaak is om in 2026 een nieuw Burgerberaad te houden. Hij leest in de raadsbrief dat bekostiging gezocht wordt in het bestaand plan Ontwikkelingsbudget. Dat lijkt zijn fractie verstandig. En dit sluit ook aan bij de inbreng van meerdere sprekers. Hij benadrukt de noodzaak van een Burgerberaad in 2026. Hij vraagt de toezegging van de wethouder dit zo uit te voeren.
Als het gaat om de evaluatie van dit jaar vindt hij het rumoer, de vele brandstichingen, de autobranden heel vervelend. Op technische vragen zijn antwoorden binnengekomen die voor zijn fractie nog niet helemaal duidelijk waren. Hij houdt het voor mogelijk dat de burgemeester daarover iets kan zeggen.
Op de vraag hoe vaak de last onder dwangsom is uitgedeeld, kreeg hij als antwoord “drie keer”. Op de vraag waarom, werd gerefereerd aan 2023. Hij vraagt uitleg daarvan. En hij kreeg als antwoord dat het ging om het gooien met vuurwerk.
Hij is ook verrast over het geringe aantal van drie mensen.
Als effect van die last onder dwangsom wordt benoemd dat die desbetreffende personen niet opnieuw gesignaleerd zijn. Hij verwacht dat het dan gaat het over de jaarwisseling 2023/2024. Dan blijft voor hem de vraag nog te beantwoorden hoe vaak die is nu is uitgedeeld. Als aantal vindt hij het niet indrukwekkend.
Hij is benieuwd naar de lessen die de burgemeester heeft getrokken uit de onregelmatigheden en wat de gemeente dit jaar anders en beter gaat doen.

De voorzitter schorst de vergadering om 12.59 uur tot 14.00 uur.

Hervatting van de vergadering
De heer Van Bergen (ChristenUnie) is in grote lijnen tevreden over hoe het beraad gelopen is. Hij geeft toe dat de praktische uitvoering soms te wensen overliet. Hij stelde daarover eerder mondelinge vragen; hij verwacht dat zijn standpunt duidelijk is.
Hij sluit zich aan bij de heer Dijkstra over de tijd die tradities nodig hebben en hij sluit zich aan bij het betoog van het CDA betreffende het Burgerberaad als democratisch middel. Daarnaast deelt hij de oproep van de Partij voor de Dieren voor een lobby naar de eigen landelijke fracties.

Hij vindt het goed te zien dat bij een volgend Burgerberaad meer aandacht zal zijn voor het vertellen van het verhaal van het Burgerberaad. Hij denkt dat dit meehelpt bij het vertrouwen dat mensen hebben in een dergelijk beraad.
Een van de conclusies is dat er sprake is van een positief bijeffect dat mensen leren over complexe afwegingen binnen de politiek. Hij vraagt de wethouder of dit wordt meegenomen in het vertellen van het verhaal. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.
Het product van het Burgerberaad moet worden gepercipieerd als legitiem. Een debat aan het begin van deze vergadering raakte daaraan. Hij vraagt de wethouder te reflecteren op de legitimiteit van dit advies. Hij sluit zich aan bij het CDA betreffende het gevaar van tirannie van de meerderheid. Daarbij benadrukt hij dat dit absoluut niet het geval was in dit Burgerberaad. Hij vraagt zich wel af wat er zal gebeuren wanneer de drempel om een voorstel aan te nemen wordt verhoogd naar bijvoorbeeld 75 of 80%. Wat gebeurt er dan in die dynamiek, in het bestuurlijke gesprek en uiteindelijk in de consensus die bereikt wordt. Hij verneemt graag de reactie van de wethouder daarop.

Mevrouw Meerding (VVD) noemt het Burgerberaad de tot vleesgeworden definitie van symboolpolitiek. Wel een maatregel invoeren, maar er vervolgens niets mee doen. Wat haar fractie betreft, heeft het afsteekverbod genadeloos gefaald.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) vraagt waarom de VVD het succes meet aan het aantal boetes dat is uitgedeeld. Ook aan straatintimidatie worden tot haar spijt nog te weinig boetes uitgedeeld. Vindt de VVD dat ook een mislukking?
Mevrouw Meerding (VVD) vindt het aantal boetes veel zeggen, maar alleen aan dat aantal is het succes niet af te meten. Zij kijkt ook naar de schade die is ontstaan door vuurwerk. Dat is meer dan vorig jaar. Ook is er niet minder vuurwerk afgestoken. Alles bij elkaar opgeteld komt zij tot de conclusie dat het niet werkt.
Zij vervolgt haar betoog met op te merken dat dit experiment tot haar spijt niet gratis was. Om tot het afsteekverbod te komen werd eerst een Burgerberaad opgetuigd. De kosten daarvan waren bijna 550.000 euro, alleen al voor het organiseren.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) kent de VVD als een partij die verder kijkt dan een jaar. Hij vraagt of het juist is dat de VVD niet van de korte-termijn-politieke-partijen is.
Mevrouw Meerding (VVD) bevestigt verder te kijken dan een jaar. Zij merkt op dat de bal niet bij de VVD ligt, maar bij het college, als ook volgend jaar geen geld vrijgemaakt wordt voor de handhaving van het totale vuurwerkverbod en geen boetes uitgedeeld. Daaruit concludeert zij dat dit een symboolmaatregel was.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) stelt vast dat de VVD selectief ongeduldig is en blijkbaar toch te weinig geduld kan opbrengen om deze nieuwe traditie een eerlijke kans te geven. Hij betreurt dat en hoopt dat de VVD zich vandaag nog bezint.
Mevrouw Meerding (VVD) kan die opmerking niet plaatsen. Zij mag aannemen dat wanneer de heer Dijkstra het verbod een goed idee vindt, hij ook handhaving had verwacht. Een verbod zonder geld vrij te maken voor handhaving, is wat haar betreft per definitie zinloos.
De heer Klijn (UtrechtNu!) vindt het onduidelijk waar het probleem zit voor de VVD; is dat bij vuurwerkverbod op zichzelf of bij het Burgerberaad of bij de combinatie van die twee?
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat daarover al veel debat geweest is. Zij is nooit voorstander geweest van een lokaal vuurwerkverbod; haar fractie heeft van meet af aan gezegd dat het niet handhaafbaar is. Op het Burgerberaad heeft haar

fractie ook veel kritiek gehad. Haar fractie was eigenlijk geen voorstander maar wilde nagaan wat het doet. Zij vindt dat dit Burgerberaad niet heeft gedaan wat het moest doen. Dat zit op heel veel punten waarover eerder is gesproken en wat zij niet wil herhalen.
De heer Klijn (UtrechtNu!) vraagt of de VVD van mening is dat het vuurwerkverbod geen goed onderwerp was voor een lokaal Burgerberaad.
Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt bevestigend; dat is onderdeel daarvan. Haar fractie twijfelde daarover. Haar fractie was van mening dat het goed is om mensen daarover te laten meepraten. Aan de andere kant was al bekend wat er uit zou komen. Ook in de politiek was hierover veel gesproken. Daaruit volgde dat haar partij van mening was dat hieruit geen nieuwe inzichten zouden komen.
De heer Klijn (UtrechtNu!) vraagt of mevrouw Meerding van mening is dat er kosten-effectievere participatie initiatieven mogelijk waren, in plaats van een Burgerberaad – een enquête, een interview of iets anders op dit thema.
Mevrouw Meerding (VVD) bevestigt dat zij die gedachte had. De gemeente had ook een enquête kunnen houden wanneer zij op zoek was naar nieuwe vormgeving van de viering van Oud & Nieuw. Daarvoor is geen Burgerberaad nodig.
Mevrouw Leever (PvdA) merkt op dat zij de VVD heeft leren kennen als een partij die staat voor de politie en voor handhaving. De politie geeft ook aan dat een vuurwerkverbod zou helpen omdat het heel heftig is in de jaarwisseling. Zij legt de vraag voor of de VVD zou moeten luisteren naar de politie, ook tijdens een evenement als de jaarwisseling.
Mevrouw Meerding (VVD) denkt niet dat de politie ermee geholpen was dat er afgelopen jaar in Utrecht een lokaal verbod gold. Daarop zit haar kritiek.
Mevrouw Leever (PvdA) riposteert dat dat is waarom in dit debat is gezegd dat het gaat om een beweging. Haar fractie is van mening dat dit landelijk ook verboden moet worden. Dat kost tijd. Dat zegt mevrouw Meerding zelf ook. Dan is het wat haar betreft belangrijk om dit nu te blijven volhouden zodat de politie straks de nare ervaringen niet meer krijgt.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat de raad in de lokale politiek zit. Daarom spreekt hij zich uit over een lokaal verbod; dat is niet handhaafbaar.
In de landelijke politiek moet een oordeel geveld worden over of er een landelijk vuurwerkverbod komt. Zij vraagt de PvdA waarom geen geld vrijgemaakt wordt voor de handhaving van het lokale verbod. Daarvoor hoeft het gemeentebestuur niet naar de landelijke politiek te kijken; dat kan het gemeentebestuur zelf doen. Dat is niet gedaan.
Mevrouw Leever (PvdA) bevestigt dat hier gesproken wordt over de lokale politiek. Dan gaat het ook over de Utrechtse handhavers. Die geven aan dat een vuurwerkverbod helpt. Zij betreurt het dat de VVD de keuze niet maakt vóór een vuurwerkverbod te stemmen.
Mevrouw Meerding (VVD) betreurt het dat er geen geld vrijgemaakt is en dat het verbod geen effect heeft gehad en dat het de Utrechtse handhavers ook niet heeft geholpen.
De heer Van den Broek (CDA) hoort mevrouw Meerding zeggen dat het Burgerberaad niet heeft gedaan wat het zou moeten doen; hij vraagt wat mevrouw Meerding daarmee bedoelt. Volgens hem heeft het Burgerberaad precies gedaan wat het moet doen. Wat hem betreft is de VVD het niet eens met het onderwerp en/of met de uitkomst van het Burgerberaad; dat is niet hetzelfde als niet hebben gedaan wat moest doen. Hij vraagt helderheid hierover.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt deze uitlokking van een herhaling van een vorig debat; in het vorig debat is zij vrij uitgebreid ingegaan op wat haar fractie niet goed vond. Een ervan was dat er maar 81 respondenten waren. Dat is een hele kleine groep. In ieder geval heeft haar fractie principieel bezwaar tegen het Burgerberaad; waarom zouden 100 gelote mensen een beter oordeel kunnen geven dan de gekozen gemeenteraad die juist een afspiegeling zou moeten zijn van de politieke kleur van Utrecht. Zij noemt dat een heel principieel bezwaar.
De heer Van den Broek (CDA) kent de principiële bezwaren van de VVD tegen een Burgerberaad. Daarom vraagt hij verduidelijking. Zij stelden dat het Burgerberaad niet heeft gedaan wat het moest doen; dat betekent voor hem dat het Burgerberaad zich niet aan de opdracht heeft gehouden. Hij vraagt of die interpretatie juist is of dat zij er iets anders mee bedoelt.
Mevrouw Meerding (VVD) benadrukt dat dit de woorden van het CDA zijn; zij doelde op het aantal mensen dat heeft meegedaan. Dat is een van de punten die haar fractie heeft op het verloop van het Burgerberaad los van de principiële bezwaren.
Zij vervolgt haar betoog met op te merken dat een klein groepje mensen beslist over iets waarover de meningen bekend waren. Zij vindt dat zonde van het geld en zeker niet voor herhaling vatbaar, helemaal niet nu de gemeente in financieel zwaar weer zit.
Zij gaat over naar het voor haar belangrijkste thema: de jaarwisseling zelf. De VVD maakt zich grote zorgen over het verloop van de jaarwisseling. De sfeer en het aantal incidenten lijkt na jaren van relatieve rust nu toch weer grimmiger te worden. Zij noemt de bijna verdubbeling van het aantal autobranden ten opzichte van voorgaande jaren. Voor mensen is het heel ingrijpend om hun auto in brand te zien staan. Dit wordt door verzekeringen vaak ook niet goed gedekt.
Mevrouw Leever (PvdA) komt terug op het Burgerberaad. De VVD staat altijd pal voor participatie en de mening van de buurt. Dit is een vorm van participatie; waarom is de VVD nu opeens tegen en is de VVD van mening dat niet meer geïnvesteerd moet worden in deze vorm van participatie.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat de VVD niet *opeens* tegen is; hierover zijn al veel debatten gevoerd. Al meerdere keren stemde de VVD tegen. Het verschil tussen participatie en Burgerberaad is dat juist bij dit Burgerberaad gekozen is voor een heel groot thema. Het thema dat alle Utrechters raakt. Kijkend naar kleine participatietrajecten die doorgaans worden georganiseerd, gaat het over een herinrichting van een straat of een weg. Dan vindt haar fractie het heel goed en logisch dat de buurt meepraat. Dat is wezenlijk anders.
Mevrouw Leever (PvdA) merkt op dat sommige participatietrajecten ook over hele grote besluiten gaan. Ze noemt de parkeergarage Paardenveld. Zij vraagt waarvoor de VVD bang is, als het gaat om het Burgerberaad.
Mevrouw Meerding (VVD) vindt de parkeergarage Paardenveld geen goed voorbeeld. Dat is ook een lokale ontwikkeling waar de buurt tegen is en veel over meespreekt. Zij vindt het goed dat de buurt daarover mee mag participeren. Haar fractie vindt dat er op een gegeven moment een grens ligt tussen waarover de gemeenteraad gaat, waarvoor is de gemeenteraad aangesteld, en waarover participeren burgers mee. Sommige onderwerpen moeten bij de raad blijven liggen, zo stelt mevrouw Meerding namens haar fractie.

Mevrouw Leever (PvdA) begrijpt hieruit dat de burgers wel mee mogen praten maar dan heel beperkt, alleen over bepaalde punten en daarna niet meer. Dij vraagt of de VVD bang is om macht uit handen te geven.
Mevrouw Meerding (VVD) antwoord ontkennend. De VVD zou bijvoorbeeld graag willen dat de burgers mee mogen praten over de invoering van betaald parkeren. Dat wil dit college niet. Dit is in de woorden van mevrouw Leever bang om macht uit handen te geven.
Zij gaat ervan uit dat zij het kader duidelijk uiteengezet heeft; de gemeenteraad is ook ergens voor aangesteld en heeft een bepaalde opdracht meegekregen. Zij vindt dat de gemeenteraad dan ook moet beslissen of een lokaal vuurwerkverbod ingesteld moet worden of niet. Dat raakt alle Utrechters. Of laat de gemeenteraad lokale zaken door bewoners bepalen?
Zij vervolgt haar betoog met op te merken dat ook de schade aan de openbare ruimte veroorzaakt door vuurwerk, toegenomen is.
Voor de jaarwisseling wordt al jaren een speciale aanpak uitgerold. Zij vindt dat op zich heel erg goed. Deze aanpak is in haar ogen wel al een aantal jaren min of meer dezelfde. Zij vraagt of het wellicht tijd wordt voor een vernieuwende aanpak met nieuwe interventies. Maar misschien ook wel met meer camera's, met drones, of met meer waarschuwingsbrieven. In 2018 was er een plan voor de aanpak tegen autobranden. Zij vraagt of het wellicht tijd wordt om dat plan te gaan vernieuwen. Zij legt die vraag voor aan de burgemeester.

Niet agenderende partijen
Mevrouw Fattal (GroenLinks) sluit zich graag aan bij de vragen van de Partij voor de Dieren over dit onderwerp. Het zal niemand verbazen dat zij blij zijn met deze uitkomst van het Burgerberaad en dat deze jaarwisseling eindelijk een vuurwerkverbod heeft gekend.
Ook haar fractie maakt zich zorgen over het gegeven dat er weinig is ingegrepen. Zij zag veel dingen misgaan tijdens Oud & Nieuw waar de politie naar keek; zij begreep dat omdat er prioriteiten waren. Maar dat zag er wel gek uit voor de stad.
Zij vindt dit een mooi begin. Wat haar betreft handhaaft het stadsbestuur dit vuurwerkverbod nog jaren. Zij hoopt elk jaar op iets meer respect vanuit Utrechters dat dit zo gaat.
De heer Van den Broek (CDA) hoort GroenLinks zeggen de komende jaren het vuurwerkverbod te handhaven. Zijn probleem is dat er niet gehandhaafd wordt.
Hij vraagt of GroenLinks het voorstel gaat doen om ervoor te zorgen dat in de komende jaren wel wordt gehandhaafd.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) verwacht dat het, het CDA niet zal verbazen dat ongelooflijk veel dingen misgaan in de stad, zeker ook tijdens de jaarwisseling, waarop gehandhaafd moet worden. Heel veel capaciteit is gaan zitten in de bestrijding van autobranden. Het is niet mogelijk om op alles in te spelen. Zij begrijpt waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt. Tegelijkertijd hoort zij de signalen in deze raad dat het gek is dat heel veel mensen vuurwerk hebben afgestoken. Zij zagen dat het vuurwerkverbod geen effect had. Haar fractie vindt het ook vreemd. Zij pleit ervoor voortdurend de prioriteiten in de inzet na te gaan. Zij gaat daaraan nu niets doen om dat te veranderen. Zij verwacht dat in de komende tijd het gedrag van de burgers verandert. Dat hoeft niet alleen te gebeuren met handhaving.
De heer Van den Broek (CDA) vraagt of GroenLinks in de komende jaren hiermee gaat doormodderen. Wat wil GroenLinks gaan veranderen?

Mevrouw Fattal (GroenLinks) stelt zich voor dat burgers zich houden aan de regels ook wanneer er niemand naast staat met een knuppel. Zij benadrukt dat het hier gaat om een cultuurverandering.
De heer Van den Broek (CDA) herhaalt zijn vraag wat GroenLinks wil gaan veranderen om ervoor te zorgen dat het verbod in de komende jaren wel iets uithaalt.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) deelt de conclusie niet dat het verbod niets heeft uitgehaald. Zij deelt wel dat het nodig is dat de gemeente alternatieven biedt voor de viering van Oud & Nieuw. In die zin vindt hij de vraag van het CDA terecht: welke activiteiten biedt de gemeente voor jongeren die juist het vuurwerk afsteken. Daarop moet vooral ingezet worden. GroenLinks zal altijd voorstander zijn van het aanbieden van goede alternatieven. Wat haar betreft moet de gemeente niet met een knuppel er naast gaan staan.

Beantwoording
Burgemeester Dijksma zal vooral ingaan op de vragen over het verloop van de jaarwisseling. Wethouder Oosters zal antwoorden op vragen over het Burgerberaad.

Zij merkt op dat veel zaken zijn ingebracht en dat een aantal ervan om een weerwoord vragen.
Zij is het met iedereen eens die stelt dat deze jaarwisseling op een aantal punten niet goed gegaan is. Het stadsbestuur heeft op een aantal plekken in de stad de ME moeten inzetten. Daaruit valt af te leiden dat er iets niet goed ging. Zij spreekt haar afschuw uit over de aanvallen op de brandweer met cobra's toen de brandweer autobranden bluste.
Zij vindt het ingewikkeld om een 1 op 1 relatie te leggen met het afsteekverbod. Zij maakt zich zorgen over het toenemende geweld op hulpverleners.
De burgemeester bestrijdt dat er niet gehandhaafd wordt. Zij merkt op dat het voor de mensen die dat werk doen vervelend is om te vernemen dat raadsleden een dergelijke inbreng hebben. De gemeente heeft met capaciteitsgebrek te maken; in dat opzicht valt te verklaren dat er prioriteiten gesteld zijn. De handhaving van de openbare orde en het beschermen van de brandweer en de hulpverleners zijn dan het belangrijkst.
De burgemeester benadrukt dat ze niet beschikt over blikken met agenten of handhavers om open te trekken. De mensen die er zijn, worden ingezet. Die draaien in deze periode meer diensten dan de burgemeester verantwoord vindt.
Mevrouw Meerding (VVD) kan deze inbreng van de burgemeester goed volgen. Het was haars inziens ook bekend bij de gemeenteraad; er werd geen extra geld vrijgemaakt voor handhaving om allerlei redenen omdat het geld niet tegen de plinten klotst. Dat begrijpt iedereen. Dat is een keuze. Dan is het niet gek dat er 0 boetes zijn uitgeschreven. Er was geen extra budget.
Burgemeester Dijksma weet niet zeker of met meer handhavers meer boetes zouden zijn uitgeschreven. Zij zal daarop ingaan in de techniek.
Op een aantal plekken in de stad was er grote onrust. In de afgelopen jaren is een aanpak opgebouwd waarbij de gemeente veel doet, ook op preventie. Het is niet helemaal waar dat de gemeente niets nieuws heeft gedaan; voor het eerst is gewerkt met last onder dwangsom. Vorig Oud & Nieuw is die last opgelegd aan drie personen. Dat is niet gemakkelijk omdat er dossieropbouw voor nodig is voordat is af te dwingen dat iemand op een bepaald moment ergens niet mag zijn. Daarvoor is een dossier nodig om dat juridisch stand te laten houden. Het dossier dat vorig jaar is

gemaakt bij de vorige jaarwisseling, gold voor dit jaar. Voor dit jaar wordt beoordeeld of nieuwe last onder dwangsom moet worden uitgevaardigd naar aanleiding van het afgelopen jaar voor het volgend jaar. Het dossier van 2023 heeft zijn werk gedaan voor het afgelopen jaar. Het dossier van 2024 gaat zijn werk doen voor het komend jaar. Eerder zal begonnen worden met dossieropbouw om daarop meer effectief te kunnen zijn.
De heer Maas (VOLT) vraagt hoe tot de mensen gekomen wordt aan wie last onder dwangsom wordt opgelegd.
Burgemeester Dijksma licht toe dat deze mensen geregistreerd worden. De gemeente kent ze. Daarbij zijn heterdaad situaties. Het moet gaan om een stapeling van incidenten waaraan mensen zich schuldig maken. Die opeenstapeling maakt dat de burgemeester een bestuurlijke maatregel kan nemen.
De heer Maas (VOLT) vraagt of de burgemeester wil toezeggen dat de raad een terugkoppeling krijgt van uitgevaardigde bestuurlijke maatregelen.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat dat altijd gebeurt. Dat zal ook in de brief over de volgende jaarwisseling gebeuren. De drie die een LOD opgelegd hebben gekregen, kwamen ook niet in beeld. De burgemeester c.s. veronderstellen dat dit wel gewerkt heeft. Wat haar betreft is dit een maatregel om in de toekomst verregaand op in te zetten.
Ook het Burgerberaad heeft in zijn advies gezegd te verwachten dat er nog steeds vuurwerk zal worden afgestoken ondanks het verbod. Met het vuurwerkverbod wordt wel landelijk een politiek signaal afgegeven over een landelijk verbod, ook vanuit de gemeente. Dat biedt zicht op een langere termijn oplossing. Dat betekent dat het college zich inzet voor een intensief lobbytraject om tot een landelijk vuurwerkverbod te komen. Het college heeft zich aangesloten bij het vuurwerk Manifest. Samen met de G4 en de VNG steunt het college het Manifest en richten partijen zich tot de landelijke politiek. Zij heeft met verschillende fractievoorzitters hierover contact om na te gaan of er steun kan komen voor het Initiatief Wetsvoorstel. Zij bevestigt dat raadsleden kunnen helpen door hun landelijke partijen op te roepen tot dit standpunt te komen. Momenteel wordt diep nagedacht bij de landelijke coalitiefracties over de vraag wat hiermee te doen. Dat heeft ook te maken met de uitspraak van de hulpverleners voor een landelijk vuurwerkverbod. Zij veronderstellen dat de handhaving dan gemakkelijker wordt.
Met betrekking tot het punt van mevrouw Meerding zet de burgemeester uiteen dat het lokale afsteekverbod alleen betrekking heeft op een heel beperkte periode, namelijk vanaf 18.00 uur ’s avond 31 december tot 2 uur op 1 januari. Zij merkt op dat mevrouw Fattal hierover een aantal terechte opmerkingen heeft gemaakt; het is alle hens aan dek op zwaardere problemen om de openbare orde te handhaven. Voor een boete is een heterdaad noodzakelijk. Dat is op een oudejaarsavond niet gemakkelijk. Zij bevestigt dat een cultuuromslag tijd nodig heeft.
Er zijn 550.000 mensen bereikt met een advertentie over het afsteekverbod. Ook kan zij bevestigen dat het van belang is de alternatieven onder de aandacht te brengen. Zij wil van harte streng communiceren maar zij beseft dat het moet werken. Zij heeft zich laten leiden door mensen die deskundig zijn in het reclamevak. Voor het komend jaar kan hierin verandering gebracht worden. Zij weerspreekt dat het college stelt in ieder geval niet te gaan handhaven. Het college heeft wel een reëel verwachtingspatroon willen neerleggen bij de raad over wat een vuurwerkverbod zou opleveren gezien zijn besef welke inspanningen nodig zijn op een oudejaarsavond.

De heer Van den Broek (CDA) deelt dat het vanzelfsprekend is dat mensen zich zouden moeten houden aan de regels. Hoewel zoveel mensen bereikt zijn laten de cijfers zien dat er niets is veranderd. Zijn enige conclusie is dat handhaving nodig is. Hij vraagt hierop de reflectie van de burgemeester. De vraag is wat te doen nu mensen zich niet aan de regels houden.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat zij geen panacee heeft voor alle kwalen. Dat is de cultuurverandering die noodzakelijk is. De omslag zal ook moeten komen vanuit de samenleving zelf.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) is ook geen communicatie-expert. Zij heeft wel gemerkt dat op de advertentie voor alternatieven geen melding wordt gemaakt van een verbod. Dan wordt niet gecommuniceerd over dat er een verbod is. Zij vraagt de burgemeester of zij dit deelt en of zij kan toezeggen dat hierover explicieter te communiceren is.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat zij zeer bereid is voor het komend jaar na te denken over nog andere vormen van communicatie en daarin precieser te zijn. Daarmee heeft ze geen probleem. Het lijkt haar wel verstandig dit over te laten aan de deskundigen. Op een aantal punten zal het beleid over een andere boeg gegooid moeten worden. Zij vindt het uitstekend om de communicatie daarin mee te nemen en daarvan onderdeel te laten zijn.
Ze denkt aan getuigenissen van handhavers die op oudejaarsavond hebben gewerkt en het heel zwaar hebben gehad. Zij overweegt dit type getuigenissen in te zetten om mensen wakker te schudden. Zij is zeer bereid om daarover na te denken en zij benadrukt dat het college dat al doet.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) bevestigt dat ook zij denkt dat getuigenissen kunnen werken. Zij benadrukt het belang van expliciet te duiden op het afsteekverbod. Zij vindt het fijn te horen van de burgemeester dat gekeken wordt naar mogelijke verbeteringen in de communicatie. Zij hoopt dit te hebben kunnen horen als een toezegging dat ook gekeken wordt naar de communicatie van het verbod.
Burgemeester Dijksma antwoordt bevestigend.
Zij deelt mee dat er 13 extra flexibele camera's zijn ingezet op basis van art 3 van de Politiewet. Die zet het college al in. Ook hiervoor geldt dat ze niet overal zijn in te zetten. Soms worden die camera's letterlijk mee vernield in het geweld. Ze worden wel degelijk gebruikt. Zij benadrukt dat het politiecamera's zijn, niet de gemeentelijke.

Het lijkt haar verstandig om in aanloop naar de nieuwe jaarwisseling de raad op de hoogte te stellen van de aanpak zoals het college dat voor zich ziet. De raad kan er zeker van zijn dat de werkgroep zijn vruchten zal afwerpen. Die aanpak is op enig moment met de raad te delen. Hiermee rondt zij haar beantwoording af.
Mevrouw Meerding (VVD) vraagt de burgemeester een datum te noemen waarop het college zijn aanpak bekend maakt.
Burgemeester Dijksma antwoordt "begin Q4".

Gemiste vragen?
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) heeft de burgemeester veel horen zeggen over de lobby voor het landelijk vuurwerkverbod. Zij had gevraagd of het verkoopverbod daarin wordt meegenomen. Ook had zij een toezegging gevraagd of er in de communicatie richting afstekers kan worden gecommuniceerd dat ze én in overtreding zijn en asociaal.

Burgemeester Dijksma antwoordt bevestigend op het eerste. Voor het tweede laat zij graag de precieze bewoording over aan de experts. Zij zal de onderliggende boodschap meegeven.

Toezeggingen
de burgemeester zal
- Begin Q4 2025 de raad informeren over de aanpak van de handhaving van de orde in de jaarwisseling.
- Dit jaar nadenken over andere manieren van communicatie en in de brief over de aanpak van *de handhaving van de orde* daarover terugkomen bij de raad.

Wethouder Oosters beantwoordt de aan haar gestelde vragen en zij gaat in op de vragen over evaluatie van het Burgerberaad, en van de afgelopen jaarwisseling op de terreinen waar die evaluatie het advies van het Burgerberaad raakt. Zij zal ook ingaan op de vooruitblik. Veel vragen richten zich daarop, niet alleen voor een volgende Burgerberaad, maar ook voor een volgende jaarwisseling.
De Partij voor de Dieren deed de suggestie om de vergoedingen mee te nemen bij een volgend Burgerberaad. Tot haar geluk stond hierover het nodige opgenomen in de brief; dat het college dit ziet als een relevant punt om mee te nemen. Daarom zet het college zich in richting de belastingdienst om na te gaan of hierin meer ruimte is te krijgen. Dit maakt het verschil voor een aantal deelnemers.
De Partij voor de Dieren reflecteerde op het onderwerp. Daarover ging het vaker in dit debat. Zij vindt het belangrijk te onderstrepen dat dat onderwerp breder was dan alleen het afsteekverbod. Het ging over de nieuwe jaarwisseling, een nieuwe traditie en hoe die nieuwe traditie er moet uitzien volgens het Burgerberaad. Daaraan heeft het college absoluut iets gehad en zelfs aan de manier waarop een dergelijk afsteekverbod is ingericht. Daarover had de raad geen uitspraak gedaan.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) is benieuwd te vernemen wat er uit de gesprekken over de vergoedingen komt.
Wethouder Oosters zal hierover terugkomen aan het eind van haar beantwoording.
Een vraag vanuit ChristenUnie, CDA, Student & Starter was hoe ervoor te zorgen dat de stem van de minderheid in een Burgerberaad op een goede manier tot zijn recht komt. Student & Starter had het over de jongeren, het CDA en de ChristenUnie trokken dat iets breder. De wethouder denkt dat het heel belangrijk is dat ook het college dit ziet als een belangrijk evaluatiepunt voor een eventueel volgend Burgerberaad. Zij noemt in dit verband de taligheid van de werkvormen, de ervaring die mensen hebben met vergaderen en hoe dat op een goede manier te doen. Dat kan betekenis hebben voor de toegankelijkheid. Het college vindt dat een belangrijk punt om mee te nemen bij een volgend Burgerberaad.
De heer Van Bergen refereerde aan de 75% meerderheid; dat percentage wordt bij het begin van het Burgerberaad door de deelnemers zelf vastgesteld. Daaraan zijn geen regels aan de voorkant verbonden.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) licht toe dat zijn vraag enerzijds praktisch was en anderzijds filosofisch; hij vraagt hoe het er dan uitgezien zou hebben.
Wethouder Oosters zet uiteen dat wanneer nu gekeken wordt naar de voorstellen die gedaan zijn, er een aantal is dat niet aangenomen zou zijn bij 75% en nu wel. Zij verwacht dat daarin een verschil zou hebben gezeten. Zij denkt dat het iets krachtigs is van het Burgerberaad dat in de conclusie niet iedereen hetzelfde denkt en dat het ook gaat om de gezamenlijke ervaring en dat daarop een goed proces wordt inge-

richt en dat er uiteindelijk adviezen kunnen komen in een gezamenlijk afgesproken meerderheid. Dat is niet per se 50% plus 1. Het Burgerberaad heeft gekozen voor 2/3 plus 1. De wethouder denkt dat het een mooie manier is om het proces gezamenlijk in te richten voordat overgegaan wordt tot inhoudelijke besluitvorming. Wellicht is dit het punt mee te nemen in de evaluatie van een volgend Burgerberaad.
De wethouder gaat in op de 3 punten die UtrechtNu! maakte:
(1) De feedback op het kritisch evalueren. De wethouder denkt dat het college zijn uiterste best heeft gedaan om echt goed te kijken naar hoe dit proces is gedaan. Juist ook omdat het een eerste editie is. Het college heeft externen laten meekijken, het college heeft experts laten meekijken en er de deelnemers van het Burgerberaad naar gevraagd. De wethouder denkt veel verbeterpunten te hebben opgeschreven in haar brief.
(2) Waar het gaat om de representativiteit, begrijpt de wethouder die inbreng niet zo goed. De raad heeft het kader vastgesteld voor het college om te sturen op die representativiteit. Dat kader was afhankelijk van een aantal factoren; gezamenlijk is destijds besloten dat de houding van de deelnemers ten opzichte van het onderwerp niet een van die factoren is, juist omdat dat kan polariseren, juist omdat dat ook iets sturends is voor het gesprek dat uiteindelijk gevoerd gaat worden. Het college heeft voldaan aan de criteria die de raad heeft gesteld op het gebied van representativiteit, en hoe. Zij is daar trots op. Zij vindt dat dit niet iets is dat negatief terug zou moeten komen in de evaluatie.
(3) De reflectie op *meer tijd die nodig is voor het overleg* - was een van de feedbackpunten van de deelnemers; het college ziet dit als één van de evaluatiepunten. Niet zozeer over de quote die de heer Klijn voorlas, maar wel dat voldoende tijd nodig is om daadwerkelijk het goede overleg met bewoners te voeren. Het is niet zo dat het erg is dat nog steeds tegenstellingen bestaan binnen het Burgerberaad op het einde van een dergelijk proces. De wethouder is van mening dat niet geprobeerd moet worden om die tegenstellingen weg te poetsen.

De heer Klijn (UtrechtNu!) brengt onder de aandacht dat onderzoekers van de Haagse Hogeschool stellen dat er voldoende tijd was alleen dat er niet voldoende ruimte was voor deliberatie, voor dialoog. Hij vraagt de reactie van de wethouder daarop.

Wethouder Oosters heeft ook met andere instellingen gesproken naast de Haagse hogeschool en ook in de observatie van het Burgerberaad, in de tweede sessie, hadden zij daartoe de ruimte. Altijd is in de gespreksvorming na te gaan hoe om te gaan met het minderheidsstandpunt en hoe daarvoor de ruimte te geven. Over de vormen van *gesprek voeren en de werkvormen* is wat haar betreft een stevige evaluatie op te zetten. Dat zit volgens de wethouder hierin voldoende gebakken.

De heer Klijn (UtrechtNu!) brengt het rapport van de hogeschool onder de aandacht. Hij vraagt of dit richting de toekomst geborgd is: dat er een onafhankelijke evaluatie plaatsvindt. Of evalueert de gemeente zelf?

Wethouder Oosters merkt op dat het college dat nu gedaan heeft en dat het college daarmee een positieve ervaring heeft. Dit komt ook doordat het hier gaat om het eerste Burgerberaad; daaruit heeft het college veel lessen meegenomen. Zij kan zich voorstellen bij een volgend Burgerberaad, dat het alsnog heel fijn is om daarbij externen betrokken te hebben. Dit was een gelukje omdat de Haagse Hogeschool met dit thema bezig was. De vraag is of dit standaard ingebakken moet zitten of op bepaalde onderdelen van het proces.

De heer Klijn (UtrechtNu!) merkt op in dit kader dat er maar een heel klein percentage vuurwerkliefhebbers deelnam; hij vraagt of daarvoor voldoende aandacht is bij een komend Burgerberaad. Dat kan wat hem betreft in grote mate zelfselectie zijn.
Wethouder Oosters benadrukt niet geselecteerd te hebben op standpunten ten opzichte van het vraagstuk. Dat is expres zo gedaan. Daarin wilde het college niet sturend zijn, en ook niet voor een bepaalde houding waarmee mensen het gesprek zouden ingaan. Mensen kunnen ook van standpunt zijn veranderd gedurende het proces. Zij vindt het lastig om daarop te sturen. Zij kan zich voorstellen dat goed gekeken is naar hoe het minderheidsstandpunt goed naar voren was te brengen. Zij heeft niet de indruk dat het standpunt van diegenen die voor vuurwerk zijn, niet aan bod is gekomen. Zij ziet dat niet zo.
Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de evaluatie van de jaarwisseling in de nieuwe vorm. D66 ging daarop in met vragen over Buurtje; de buurtinitiatieven. En zij noemt hierbij het Kerstboomkanon. De wethouder merkt op dat het verhaal van D66 in grote lijnen klopt. Het Kerstboomkanon was zo'n vreemde eend in de bijt dat het niet een goed voorbeeld is van hoe alle initiatieven van bewoners zijn afgehandeld. In deze specifieke casus was een verlof nodig voor de wapenwet. Dat was met het tijdverlies dat daarbij gepaard ging, een te complex verhaal om op te lossen. Het is mogelijk aanvragen eerder open te stellen. Voor de gemiddelde aanvraag was dat tot haar geluk niet nodig. Zij merkt op dat mensen vaak later dit jaar gaan nadenken over de jaarwisseling; zij betwijfelt of het eerder openstellen functioneel is.
Zij weerspreekt de stelling als zou *geen extra handhaving* geen goede uitvoering zijn van het advies. Het Burgerberaad heeft in het advies aangegeven te zien dat er niet meer capaciteit is voor handhaving. Het Burgerberaad zag ook dat dit iets betekent voor de uitvoerbaarheid en toch was het Burgerberaad ervan overtuigd dat het verbod een goed idee is voor de stad Utrecht. Dat brengt van alles met zich mee. Het Burgerberaad heeft in zijn wijsheid besloten dat het dan toch nog zou kunnen zijn dat er vuurpijlen de lucht ingaan met Oud & Nieuw. Om de beweging in gang te zetten, vond het Burgerberaad het belangrijk dat er een lokaal verbod zou komen. Het college heeft dat op die manier uitgevoerd.
Het CDA had ook een mening over de alternatieven; het college was daarover enthousiast, juist ook omdat het een brede doelgroep in de stad heeft bereikt, of dat nou met de buurtinitiatieven was of met het centrale aftelmoment of met het voetbaltoernooi of met de jongeren events die zijn georganiseerd; het was vol en uitverkocht en er waren heel veel mensen aanwezig. De wethouder vindt dat heel erg goed voor de allereerste keer.
Mevrouw Meerding (VVD) gaat in op de antwoorden van de wethouder op de adviezen van het Burgerberaad; zij zei dat het Burgerberaad het lokale afsteekverbod wilde. Zij legt de vraag voor of het Burgerberaad daar wellicht ook handhaving bij gewild had.
Wethouder Oosters merkt op dat het Burgerberaad in het proces tot het komen tot het advies, heel veel verschillende partijen heeft gehoord. Het Burgerberaad heeft politie en handhaving bijvoorbeeld bevraagd, de gemeente ondervraagd en zij denkt dat het Burgerberaad in de ideale wereld heel graag had gehad dit snel te kunnen handhaven. Het Burgerberaad wist ook dat het niet uitvoerbaar was gezien het budgettaire kader. Het is niet mogelijk om zomaar een blik met handhavers open te trekken die in het komend Oud & Nieuw daar in functie zijn. Met die informatie is toch gekozen voor een lokaal vuurwerkverbod.

Mevrouw Meerding (VVD) bevestigt dat het niet mogelijk is om zomaar een blik met handhavers open te trekken. Zij merkt op dat in Rotterdam extra geld vrijgemaakt is voor de handhaving van vuurwerk tijdens Oud & Nieuw. Had het college zelf geen middelen kunnen vrijmaken?
Wethouder Oosters merkt op dat het college het advies van het Burgerberaad precies heeft uitgevoerd. Het college heeft dat advies overgenomen. Onderdeel van dat advies was een lokaal afsteekverbod, maar niet het aannemen van handhavers. Het college en de raad hebben daar niet op bijgestuurd. Zij is van mening dat tot dit alternatief is besloten gezamenlijk in wijsheid met het advies van het Burgerberaad. Zij zal ingaan op wat het betekent voor een mogelijk vervolg.
De heer Van den Broek (CDA) gaat in op de alternatieven. Hij vindt het goed dat die er waren. Mogelijk was hij te kritisch over de alternatieve lichtshow. Het viel hem wel op dat heel veel van deze zaken overdag plaatsvonden terwijl het grootste gedeelte van de overlast 's avonds en 's nachts is. Hij legt de vraag voor of het goed is om na te denken over alternatieven juist op tijdstippen waarop de meeste overlast is.
Wethouder Oosters vindt dit een interessante suggestie. Het college wilde kinderen en jongeren ook bij de alternatieven betrekken. Misschien moet er iets meer georganiseerd worden in de nacht om een alternatief een alternatief te laten zijn. Zij bevestigt dat het gaat om schipperen.
Met de campagne is een grote groep bereikt. Het is juist dat nog lang niet iedereen bereikt is. Dat heeft niets te maken met de snelkookpan waarin de eerste editie georganiseerd moest worden. De campagne was overal te zien. Mogelijk zijn er verbeteringen aan te brengen in relatie tot het verbod. Het college heeft zich ingespannen om de activiteiten zo toegankelijk mogelijk te houden voor iedereen. Dat is goed gelukt.
Mevrouw Leever (PvdA) doelde op een meer sociaal economische toegankelijkheid. Zij had begrepen van de heer Stam dat op het Jaarbeursplein mensen hun eigen consumptie mochten meenemen en dat consumpties die daar verkocht werden duur waren. Ze kan zich voorstellen dat dit een drempel is voor mensen om dan toch te komen.
Wethouder Oosters noemt dit het eeuwige dilemma; het is niet te doen wanneer de kosten niet ergens door gedekt kunnen worden wanneer evenementen gratis toegankelijk zijn. De gratis toegankelijkheid heeft wel geholpen.
Mevrouw Leever (PvdA) legt de vraag voor of hierin helemaal geen ruimte zit; dat wanneer mensen het zich niet kunnen veroorloven ze wel hun eigen consumpties kunnen meenemen.
Wethouder Oosters wil dit niet toezeggen gezien de financiële uitdaging die het college heeft in de huidige tijd.
Veel vragen zijn gesteld over een volgend Burgerberaad. D66, EenUtrecht, Partij voor de Dieren, CDA en VOLT zijn hierop ingegaan. Aan een Burgerberaad zijn inderdaad kosten verbonden. Wat het college betreft moet op niet veel beknibbeld worden wanneer het stadsbestuur dit goed wil doen. Dat maakt het ingewikkeld om dit middel te kunnen inzetten. De wethouder gelooft wel dat dit een goede samenwerking is met de stad waarbij bewoners echt aan zet zijn. Dat zou uiteindelijk kunnen leiden tot het besparen van kosten voor de gemeente. Daarover is hij het eens met EenUtrecht. Het Burgerberaad is niet voor ieder vraagstuk het juiste middel. Dat is de zoektocht waarin het stadsbestuur zit. Daarom wil het college zich eerst focussen op de inhoud van volgend vraagstuk dat het college in opdracht van

de raad met de stad wil bespreken, voordat het college een financieel voorstel aan de raad gaat voorleggen.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of dit betekent dat bij de Voorjaarsnota geen voorstel komt voor het reserveren van een half miljoen.
Wethouder Oosters zet uiteen dat zij de raad bij de komende Voorjaarsnota nog geen voorstel zal doen voor het reserveren van geld voor een nieuw Burgerberaad. Zij refereert aan een brief van gisteren over onder meer Samen Stad Maken en over het Burgerberaad. Zij zal straks ingaan op een volgende editie en de timing daarvan.

Dat normaal gesproken de kosten van de ambtenaren niet meegenomen worden in deze berekening, was een vraag van de Partij voor de Dieren. Het college begrijpt dat dit een vertekend beeld kan geven. Er zijn kosten nodig voor projectleiders en communicatieadviseurs, specifiek voor het Burgerberaad, aanvullend op huidige werkzaamheden. Die kosten zijn niet elders gereserveerd op dit moment. Daarom moet dit vrijgemaakt worden in het totaalbudget. Wanneer een Burgerberaad de vervanging is van een ander samenwerkingsproject, zijn deze kosten minder. Dat moet bekeken worden wanneer een onderwerp is gekozen. Daarvoor is dat ingewikkelder. Bij een regulier participatietraject zijn de kosten niet apart in beeld gebracht omdat de kosten van projectleiding en communicatieadviseurs onderdeel uitmaken van het project, waarvan de participatie onderdeel uitmaakt.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) brengt haar vraag onder de aandacht aan de wethouder, of zij het met haar fractie een interessant idee vindt om in een regulier participatietraject na te gaan of een vorm van een Burgerberaad daarin zou kunnen passen.
Wethouder Oosters antwoordt bevestigend. Zij licht toe dat dit een kip-ei kwestie is waarin het stadsbestuur momenteel zit. Zij is met de organisatie in gesprek om juist die onderwerpen boven tafel te krijgen en na te gaan wat zich daarvoor zou kunnen lenen. Wanneer het project zo ver is dat er al een projectbudget is, is het soms ook lastig voor een organisatie om er een Burgerberaad van te maken. Wanneer daarmee dan eerder wordt gekomen, is er misschien nog geen projectbudget; zo is het college aan het puzzelen. Zij bevestigt dat het Burgerberaad heel goed een vervanging kan zijn voor een ander traject. Daarmee probeert het college te spelen.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of hij hier hoort dat bij een volgend voorstel voor een volgend Burgerberaad de wethouder ook besparingskosten en ook kosten in beeld gaat brengen van vergelijkbare trajecten.
Wethouder Oosters licht toe dat het college momenteel ook bezig is met een thema als Zorgen voor Elkaar. Het college gaat daarbij wel na wat er überhaupt in een projectbudget al gereserveerd is voor communicatie en samenwerking met bewoners en hoe een en ander meer op elkaar is af te stemmen. Ze denkt ook dat het kan helpen voor het Burgerberaad de kosten van de trajecten naast elkaar te leggen. Een Burgerberaad is over het algemeen duurder dan de meeste andere vormen van samenwerking met de stad.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of de wethouder het eens is met zijn fractie dat alleen maar *die kosten kaal in beeld brengen* niet helpt.
De wethouder zet uiteen dat dit te maken heeft met de onderwerpkeuze. Mocht er een onderwerp zijn waarmee de organisatie nog niet van start is gegaan, waarop nog geen project zit en nog geen mensen, is een kaal budget nodig om een Burgerberaad te organiseren. Wanneer een onderwerp gekozen wordt waarmee de organisatie wel van start is en waarbij projectbudget is voor bijvoorbeeld ook

samenwerking met de stad, kan het zijn dat het stadsbestuur dat niet hoeft te doen en dat meer met elkaar te combineren is en dat het Burgerberaad op zichzelf niet vraagt om een kaal budget van 500.000 euro, maar dat dit meer te combineren is met ook het inhoudelijk onderwerp. Dit ligt sterk aan de onderwerpkeuze.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) licht toe dat zijn vraag vooral er op gericht was of wanneer het wel kan het in beeld gebracht wordt: de besparingskosten en vergelijkbare kosten.
Wethouder Oosters antwoordt dat het college dat zeker zal doen bij de onderwerpkeuze; wat dit betekent voor het budget.
Met betrekking tot de onderwerpkeuze voor een volgend Burgerberaad deed het college in de raadsbrief verschillende suggesties; die suggesties zijn nog niet in beton gegoten. Het college is ook nog steeds op zoek naar goede vraagstukken binnen het ruimtelijk domein. Die zijn niet van tafel.
Met betrekking tot duurzaamheid was duurzame consumptie het meer specifieke onderwerpen waarop het college zich zou willen richten. Daarover en ook over andere onderwerpen zullen eerst straatgesprekken gevoerd worden met bewoners en daarna zal het college zich focussen op de daadwerkelijke vraagstelling, ook naar aanleiding van de opdracht die het college heeft gekregen van de raad.
Onder andere EenUtrecht en VOLT stelden het moment van het Burgerberaad aan de orde; zij vinden dat dit in 2026 moet plaatsvinden. De wethouder begrijpt dat gevoel. Juist na een positieve eerste editie zou het stadsbestuur dat graag willen. De wethouder benadrukt dat dit een zoektocht is. De vraag daarbij is niet alleen financieel, maar ook in mandaat en draagvlak vanuit de raad voor een onderwerpkeuze. Het lijkt het college niet verstandig de raad een besluit te laten nemen over een dergelijk zwaar mandaat bij de stad om vervolgens een nieuwe raad na maart 2026 te moeten laten besluiten over het advies van het Burgerberaad. Het tweede argument is wel financieel, namelijk dat een nieuw Burgerberaad ingewikkeld is in een begroting die tegemoet gezien wordt in het ravijnjaar. De wethouder hoopt op enig begrip uit de raad.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) noemt dit twee drogredenen waarmee hij niets kan. Zo is alle besluitvorming vanaf nu wel een jaar uit te stellen. Hij vraagt of de wethouder inziet dat wanneer dit niet gedaan wordt in 2026 het structurele karakter en de energie die opgebouwd is, wegvliegen. Hij pleit voor minimaal tweejaarlijks een Burgerberaad.
Wethouder Oosters is echt van mening dat een Burgerberaad en het mandaat dat het college vraagt van de raad, totaal anders is dan de andere besluiten die het college aan de raad voorlegt. Het gaat om een uitzonderlijke manier van besluitvorming. Zij denkt niet dat de energie weg is wanneer in 2027 een Burgerberaad gehouden wordt, in plaats van in 2026.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat wanneer er een nieuwe raad komt, die raad niet in 2026 een Burgerberaad zal laten houden. Hij verwacht dat het dan 2028 wordt. Dan is het een keer in de vier jaar; hij merkt op dat dan het Burgerberaad op die manier niet structureel traditioneel wordt ingebouwd. Hij kan er niet bij dat de wethouder dan denkt dat het een regelmatig terugkerend fenomeen is.
Wethouder Oosters ziet niet waarom het dan pas in 2028 plaats zou kunnen vinden.
De heer Maas (VOLT) herkent het probleem van de heer Dijkstra wel een klein beetje. Hij bevestigt dat het lastig wordt om dit bij een nieuwe raad neer te leggen. De wethouder zegt zelf dat het wel anderhalf jaar duurt om het voor te bereiden. Dat

zou betekenen dat het bestuur al een eind op weg is. Hij vraagt of gezocht kan worden naar een tussenoplossing zo dat alvast wel de opdracht te verstrekken is, de verkenningen uit te voeren zijn naar het onderwerp dat vast te leggen is.
Wethouder Oosters vraagt haar niet verkeerd te begrijpen. Het college gaat hiermee wel aan de slag. Het college is bezig met de onderwerpkeuze om die keuze aan de raad voor te leggen. Daarvoor heeft de raad een ander pad gekozen dan bij de eerste editie. De vraag was de onderwerpkeuze meer uit de stad te laten komen en dat het college die keuze dan aan de raad zou voorleggen. Het college gaat aan de slag met meer speling en het gesprek daarover. De keuze over het weggeven van het mandaat over een vraagstelling aan het Burgerberaad en het overnemen van het advies, zal wat haar betreft bij één raad worden neergelegd. Dat vindt zij van belang.
De heer Maas (VOLT) begrijpt het antwoord en het punt. Hij vindt het wel een beetje mager. Hoe weet de raad dat het nu toch gaat gebeuren? Hij vraagt of de wethouder zijn dilemma begrijpt. Hij wil de wethouder heel graag tegemoetkomen. Hij begrijpt de argumenten. Hij wil wel dat het gebeurt. Hij wil dat zeker gesteld hebben.
Wethouder Oosters waardeert deze uitgestoken hand. Er zijn verschillende dingen die meer zeker zouden kunnen maken dat in een volgende periode het Burgerberaad wordt georganiseerd. Eén ervan is daar serieus naar te kijken bij de Voorjaarsnota volgend jaar. De nieuwe raad besluit daarover. Misschien zou de heer Maas op de achtergrond in zijn fractie nog een rol kunnen spelen en advies kunnen geven over het belang van de lokale democratie.
Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de vooruitblik op de komende jaarwisseling. Over de kosten daarvan zijn verschillende vragen gesteld. De wethouder heeft de oproep van de commissie duidelijk gehoord en zij is het ermee eens dat voor de bespreking van de Voorjaarsnota duidelijkheid moet zijn over het organiseren van de volgende edities van de jaarwisseling. Om een geloofwaardig alternatief te hebben voor een verbod is er echt iets nodig. Bekend is bij de raad hoe ingewikkeld het financiële beeld is. Het college puzzelt momenteel intensief en informeert het college de raad voor de Voorjaarsnota over het vervolg van de jaarwisseling.
De wethouder besluit haar beantwoording met op te merken dat dit uiteindelijk een traditieverandering is die tijd kost. De wethouder is dat eens met de fracties die daarover opmerkingen hebben gemaakt. Wat haar betreft kan de raad trots zijn op het eerste Utrechtse Burgerberaad.
De heer Van Vliet (D66) vraagt – om het scherp te krijgen – of het bij de komende Voorjaarsnota het over de financiering gaat van de komende jaarwisseling.
Wethouder Oosters merkt op dat de raadsleden allemaal gerefereerd hebben aan de integrale afweging en dat het belangrijk is dat onderwerp daar te bespreken. Dat is de wethouder met de raad eens. Zij vindt het ook belangrijk om tijdig te communiceren over wat in redelijkheid is te verwachten. Zij wil dat voor de Voorjaarsnota doen.
De heer Van Vliet (D66) begrijpt dat en is het daarover eens. Het ging hem over de volgende jaarwisseling. Of gaat het bij de komende Voorjaarsnota over de komende jaarwisseling?
Wethouder Oosters licht toe dat dit onderdeel is van de puzzel. Zij hoopt dat dit langjarig plaatsvindt.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of de wethouder zich bewust is van het gegeven dat de vorige raad heeft besloten om een Burgerberaad te houden en daarbij het mandaat heeft doorgeschoven naar deze raad.

Wethouder Oosters antwoordt dat dit niet waar is. De raad heeft zelf besloten over het mandaat aan het Burgerberaad. De raad heeft besloten over de vraagstelling over de jaarwisseling en dat de raad zich zou binden aan het advies van het Burgerberaad. Dat is niet neergelegd bij een vorige raad.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) attendeert op de motie die in maart 2022 is aangenomen vlak voor de installatie van deze raad om burgerberaden te gaan houden en het besluit om dat definitief op dit onderwerp te doen was in deze raad. Dit is in gang gezet door een vorige raad.
Wethouder Oosters merkt op dat daarop het pijnpunt niet zit. Wat haar betreft is het signaal van de raad duidelijk: de raad wil een Burgerberaad. Zo wil de wethouder die ook. De pijn zit in de keuze van het onderwerp voor een bindend advies. Zij vindt het belangrijk om dat binnen één raadsperiode te houden.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) stelt tot zijn spijt vast dat de wethouder dit middel nu laat vallen.
Wethouder Oosters antwoordt dat dit niet waar is. Het college gaat aan de slag met de uitwerking van het onderwerp. Zij gaat ervan uit dat de raad haar passie ziet voor dit middel voor de lokale democratie. Zij denkt dat het belangrijk is om vanuit realisme te kijken naar wanneer dit goed te organiseren is in de tijd; ook om de verwachtingen te kunnen waarmaken.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) maakt zich zorgen over onder meer de financiering van de alternatieven voor de komende jaarwisseling en het jaar daarop. Zij vraagt of zij de wethouder goed begrijpt dat het de insteek van de wethouder is om die middelen vrij te spelen, niet alleen voor de komende jaarwisseling maar ook voor de jaarwisseling daarop. Zij heeft begrepen dat de wethouder daarop terugkomt voor de Voorjaarsnota.
Wethouder Oosters bevestigt dat zij dit wil bestendigen voor het langjarige. En zij vindt het vervelend ieder jaar het gesprek te voeren over in hoeverre het zeker is. Dat is wel gedaan bij de eerste editie omdat het college wilde zien wat het doet en wat meer of minder moet worden ingezet en het kostenplaatje dat daarbij hoort. Daarvan is nu een beter beeld. Het college zal daarop sturen. Zij bevestigt dat langjarig altijd fijner is. Dat zal zeker de inzet zijn. Zij benadrukt dat het een complexe puzzel is met het ravijnjaar in aankomst. Zij belooft niets.
De heer Klijn (UtrechtNu!) heeft voor zijn gevoel nog te weinig antwoord gekregen op een door hem gestelde vraag. Over de conclusie uit de onafhankelijke evaluatie waarin de onderzoekers stellen dat in groepsgesprekken te weinig tijd was voor verdieping en uitwisseling van verschillende perspectieven. Hij vraagt of het college deze mening deelt. Hij ziet dit niet terug in de conclusie van het college.
Wethouder Oosters vindt dit van belang voor de duur van het traject. Zij hoorde hierover veel terug van deelnemers aan het Burgerberaad. De duur van het Burgerberaad is een evaluatiepunt; het college ziet dit evaluatiepunt niet over het hoofd.
De heer Klijn (UtrechtNu!) ziet die conclusie niet terugkomen in de raadsbrief. Hij vraagt daarvoor een verklaring.
Wethouder Oosters denkt dat die conclusie op een bepaalde manier in de brief wel beschreven is. Zij zal dat nagaan. Wat haar betreft is er alleen sprake van een spraakverwarring; partijen zijn het niet per se oneens met elkaar op dit punt. Zij vindt dat echt gekeken moet worden naar de duur van het traject en of daar genoeg tijd is voor overleg.
De heer Klijn (UtrechtNu!) vraagt de toezegging dat dit evaluatiepunt In de raadsbrief is opgenomen of daarin komt als blijkt dat die er toch niet in is opgenomen.

Wethouder Oosters deelt mee dat het ingewikkeld is in retroperspectief; zij begrijpt wel wat de heer Klijn bedoelt. Wanneer het college aan de slag gaat met het organiseren van een volgend een Burgerberaad, zal zij dit punt meenemen over de tijd en de duur van het traject en dus ook de mogelijkheid om te overleggen.

Gemiste vragen?
De heer Van Rooij (Student & Starter) merkt op dat de wethouder in haar beantwoording wel inging op de toegankelijkheid van burgerberaden, maar hij vroeg specifiek naar de ondervertegenwoordiging van de groep onder 25 jaar, omdat mensen pas vanaf 14 jaar kunnen meedoen. Hij begrijpt de minimumleeftijd. Hij vroeg ook een toezegging van de wethouder om dat te compenseren met andere [groepen] jongeren.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) heeft het antwoord op de vraag gemist over de passage in de laatste pagina van de raadsbrief waarin staat dat onderwerpen in het ruimtelijke domein in principe worden uitgesloten. Ook D66 was ermee eens om dat te corrigeren.

De heer Van den Broek (CDA) stelde de vraag hoe om te gaan met grote minderheden bij burgerberaden.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) merkt op dat de wethouder terug zou komen op een eerdere beantwoording over de vergoedingen.

Wethouder Oosters gaat in op de vraag van Student & Starter. De groep van 14-25 jaar was goed vertegenwoordigd in het Burgerberaad. Die groep was niet ondervertegenwoordigd. Zij was het er over eens dat dat niet gold voor de jongeren jonger dan 14 jaar. Die mochten niet meedoen. Dat is ook onderdeel van de evaluatie en hoe het college wil kijken naar een volgend Burgerberaad. Nu is het afgesloten gehouden van de rest van de stad, ook voor de veiligheid van de deelnemers. Daartoe hebben ze zelf ook besloten. Het college vindt het ook interessant om bij een volgend Burgerberaad na te gaan hoe iets meer om het Burgerberaad heen is te organiseren zo dat ook de rest van de stad bij het vraagstuk te betrekken is. Jongeren vormen daarbij een belangrijke doelgroep.
De heer Van Rooij (Student & Starter) vindt dat goed om te horen. Kijkend naar de evaluatie, is een oververtegenwoordiging te zien van de groep tot 45 jaar. Hij legt dan de vraag voor hoe het kan dat de groep van 0 - 14 jaar niet wordt gecompenseerd met de jongste groepen, van 15 – 25 jaar.
Wethouder Oosters gaat er dan vanuit dat de mensen jonger dan 14 jaar hetzelfde zouden denken als die van 14 t/m 25 jaar; aan die conclusie durft de wethouder zich niet te binden. Het punt van Student & Starter is helder; gekeken moet worden naar mogelijkheden om groepen te betrekken, wanneer wettelijke kaders de betrokkenheid van groepen uitsluiten.
Richting EenUtrecht verzekert de wethouder dat het ruimtelijke domein niet van tafel is. Het college is hiermee nog steeds bezig; gezocht wordt naar een onderwerp in het ruimtelijke domein om dat mee te kunnen nemen.
Richting het CDA en Student & Starter en ChristenUnie heeft de wethouder het idee in te zijn gegaan op het minderhedenargument. Zij bevestigt dat dit een belangrijk punt is in de evaluatie. Uiteindelijk zijn de gekozen werkvormen talige werkvormen;

het college vindt dat een van de belangrijkste punten om voor een volgend Burgerberaad na te gaan hoe daarmee om te gaan.
Richting de Partij voor de Dieren zet de wethouder uiteen dat zij gerefereerd heeft aan de brief waarin zij wil terugkomen op wat te doen bij de organisatie van een volgend Burgerberaad, wat daarin allemaal mee te nemen en hoe dat is teruggekomen. De wethouder kan zich voorstellen dat in dezelfde brief terug te koppelen is over de vergoedingen. Zij vindt het ingewikkeld om daaraan een termijn te hechten. Dat zou betekenen dat het college aan de slag gaat met het organiseren van een nieuw Burgerberaad en dat het college daarin dit soort punten kan meenemen. Zij stelt voor na te gaan of dit mogelijk is voor maart 2026: Q1 2026.

Toezeggingen
de wethouder zal
- Bij een voorstel voor een volgend Burgerberaad laten zien wat de (besparings)-kosten en kosten van vergelijkbare beleidstrajecten zijn.
- De raad informeren voorafgaand aan de Voorjaarsnota over de financiering van de komende jaarwisseling en mogelijk en langjarig.
- De raad informeren over onder meer de tijd en duur van het traject, mogelijkheden om te overleggen en over vergoedingen wanneer het college aan de slag gaat met een nieuw Burgerberaad.

Wethouder Oosters zegt een brief toe in Q1 2026 (een procesbrief) over de inrichting van een mogelijk nieuw Burgerberaad. Daarbij zal zij ook ingaan op de mogelijke besparingen in relatie tot de te kiezen onderwerpen. Dan komt zij ook terug op het punt van UtrechtNu! en ook op het punt van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat de burgemeester ook een toezegging heeft gedaan over een brief over de nieuwe aanpak van de jaarwisseling. Zij legt de vraag voor of dit als een afzonderlijke toezegging moet worden genoteerd.
Wethouder Oosters antwoordt dat de burgemeester die brief heeft toegezegd voor begin Q4.

De voorzitter legt de vraag voor of de agenderende fracties hun doel hebben bereikt.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) zal zeker een motie indienen om de financiering van het Burgerberaad op te nemen in de Voorjaarsnota.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) gaat in overleg met haar fractie. Zij gaat op zoek naar de financiering voor het komend jaar en de jaren daarop.
De heer Van Vliet (D66) kijkt graag mee met de voorstellen. Wat hem betreft krijgt dit onderwerp de B-status voor de behandeling in de raad.
De heer Maas (VOLT) zal zich beraden over de punten waarover hij niet tevreden is.

De voorzitter verzoekt de agenderende fracties er rekening mee te houden dat de agenda van de komende raadsvergadering enorm vol is. Dat betekent dat morgen de agendering binnen moet zijn met het expliciete verzoek een goede reden om deze volgende week te behandelen. Het DB bepaalt op basis van prioriteit de agenda. De agendering moet voor morgen om uiterlijk 12:00 uur binnen zijn bij het raadssecretariaat en bij de griffier.

De voorzitter draagt haar stokje over aan mevrouw Linda Bode. Zij schorst de vergadering.

8 Stand van zaken digitale gezondheid gemeente Utrecht

Wethouder: Streefland, Beleidsterrein: Personeel en Organisatie
Geagendeerd door: Victor Paalman (Horizon), Achraf Aït Daoua (D66)

De agenderende partijen willen graag met elkaar en het college in debat over de digitale gezondheid van gemeente, met nadruk op IT. De agenderende partijen zijn geschrokken door de raadsbrief vorig jaar over het onverwacht aflopen van de ondersteuning van het belangrijkste systeem van de gemeente, en willen daarom meer informatie van het college over de stand van zaken. De gemeente Utrecht huurt ook nog steeds veel externe IT in, wat volgens de agenderende fracties onvoldoende toekomstbestendig is. In een samenleving waarin langzaam alles om technologie en IT gaat draaien gaan de partijen daarom graag in debat.

Dit punt is van de agenda afgehaald.

11 Raadsvoorstel Aanpassing Regeling Risicovolle Projecten

Wethouder: Schilderman, Beleidsterrein: Financiën
In de Regeling Risicovolle Projecten (RRP), zoals door de raad is vastgesteld in juni 2021, is een bepaling opgenomen dat de regeling na 3 jaar geëvalueerd wordt. Deze evaluatie is nu uitgevoerd door een kernteam vanuit Concerncontrol, met advisering vanuit de griffie en op basis van vragenlijsten aan en verdiepende gesprekken met raadsleden.
Het voorstel is de regeling op een aantal punten aan te passen, namelijk:
1. de frequentie van voortgangsrapportages terug te brengen van twee keer per jaar naar één keer per jaar;
2. het opnemen van de optie de toepassing van de RRP voor een project te pauzeren;
3. het vaste evaluatiemoment aanpassen naar een evaluatiemoment naar behoefte.

De voorzitter, mevrouw Bode, leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda. Dit onderwerp wordt in twee termijnen besproken.

De commissie

Mevrouw Ramaker (VVD) plaatst een kanttekening bij de frequentie van de voortgangsrapportages namelijk van twee naar één. Bij de investering van meer dan honderd miljoen euro, zoals naar verwachting de Merwedelijn, is het wat haar betreft onvoldoende om slechts één keer per jaar over de voortgang te rapporteren aan de raad. Zij ziet graag dat de wethouder op dat punt een uitzondering maakt op de regel en in de verordening opneemt dat bij investeringen van een omvang van meer dan 100 miljoen euro, meer dan één keer per jaar te rapporteren. Dus bij omvangrijke projecten.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) dankt het college voor het raadsvoorstel. De voorgestelde aanpassingen volgen op de evaluatie van de regeling. De ChristenUnie is blij met de regeling en dat die voldoet aan het doel waarvoor hij is opgesteld na het indienen van de desbetreffende motie in 2018.
Ze vindt het goed te zien dat de regeling effect heeft. Zij vindt het ook goed te zien dat de regeling effect heeft en ook prima dat de regeling aangescherpt wordt op de meegegeven punten.
Zij vindt het ook prima de regeling aan te scherpen op te punten die zijn meegegeven. Ze kan zich ook aansluiten bij het punt dat ingebracht is door de VVD.

Wethouder Schilderman is ook tevreden over de regeling. Dat komt ook naar voren in de evaluatie.

Ook de aangepaste regeling maakt het mogelijk vaker dan één keer per jaar te rapporteren. De raad kan het ook vaststellen bij de start van een project. Dan is af te spreken dat de raad vaker een rapportage wil zien dan die ene keer per jaar.
Dat geeft een mooie invulling aan het verzoek van de VVD en de ChristenUnie. Het college zal bij grote projecten dit bespreken en aan de raad voorstellen.
Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat in de verordening twee type rapportages zijn opgenomen: voortgang en tussenrapportage. De voortgang wordt als iets zwaarder gezien door de VVD dan een tussenrapportage. Zij doet de suggestie bij de voortgangsrapportage een lid toe te voegen voor de uitzondering op de regel.
Wethouder Schilderman licht toe dat de voortgangsrapportages zwaarder zijn omdat die verplicht zijn voor alle projecten die vallen onder de regeling risicovolle projecten. Dat moet per definitie gedaan worden. De tussenrapportages kunnen extra gedaan worden in het geval het gaat om een groot project. Ook dit is af te spreken zo dat het college daaraan gehouden is. Maar wellicht wil de raad dan ook andere zaken in een dergelijk geval.
Mevrouw Ramaker (VVD) attendeert raad erop dat de tussenrapportage het initiatief is van het college van B&W. Bij de voortgangsrapportages en dan vooral lid 2, wordt aangegeven dat het echt over het project gaat; dan wordt niet gesproken over een verzameling van projecten. Zij herhaalt haar verzoek van de wethouder een uitzondering te maken op de regel door toevoeging van een lid bij het artikel over *de voortgangsrapportage.*
Wethouder Schilderman heeft aangegeven dat die mogelijkheid voor uitzondering er is en dat die vast te stellen is aan het begin van het project. Zij herhaalt haar informatie. Op die manier is het college er aan gehouden.
Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt of dat betekent dat bij een startdocument een amendement komt vanuit de raad; of komt het college dan met een dergelijk voorstel?
Wethouder Schilderman kan zich voorstellen dat het college bij de Merwedelijn met een dergelijk voorstel komt.
.
De voorzitter verneemt desgevraagd dat er geen behoefte is aan een tweede termijn.
Zij legt de vraag voor hoe hiermee verder te gaan richting de raad. Zij stelt voor met de A-status.

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat dit een zwaarwegend punt was in haar fractie. Zij vraagt of de toezegging herhaald kan worden. Zij zal ook de toezegging meenemen naar haar fractie.

Toezegging
Het college zal pro actief een voorstel doen over de rapportages aan de raad als het gaat om grote projecten.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) kan zich vinden in het punt dat de VVD maakt met betrekking tot de bespreking over de frequentie van rapportage bij grote projecten.

De voorzitter stelt voor dit onderwerp door te geleiden naar de raad met de B-status voor 5 minuten. Hiermee rondt zij de bespreking van dit agendapunt af

9 Controlerende mechanismen VTH

Wethouder: Streefland, Beleidsterrein: Personeel en Organisatie
Geagendeerd door: Melody Deldjou Fard (GroenLinks), Mahmut Sungur (Denk), Stevie Nolten (Bij1), Ilse Raaijmakers (PvdA), Margreet Raaimaker (VVD), David Bosch (Utrecht nu!), Achraf Ait Daoua (D66), Sjaak van Bemmel (Partij voor de Dieren).
Diverse fracties willen in gesprek met het college over het thema “Controlerende Mechanismen bij VTH”, specifiek over welke maatregelen effectief kunnen worden ingezet om discriminatie binnen de afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) te voorkomen en te monitoren, waaronder de inzet van mystery guests en alternatieve methoden.
Het doel van het gesprek is samen met het college te bepalen welke mechanismen geschikt zijn om het beleid tegen discriminatie effectief te toetsen, de voortgang te monitoren en waar nodig bij te sturen. Hierbij wordt gekeken naar de aansluiting op bestaand beleid en de haalbaarheid van concrete acties.
Daarnaast wil de fractie van UtrechtNu! graag in gesprek met het college en de andere agenderende partijen over de de uitgebreide maatregelen die VTH al nemen om discriminatie tegen te gaan en dat de inzet van mystery guests onwenselijk is, omdat de kosten niet opwegen tegen de zeer twijfelachtige baten.
De VVD fractie wil naar aanleiding van gesprekken in de technische sessie op 26 november 2024 graag weten in hoeverre onafhankelijk en neutrale klachtenafhandeling binnen de gemeentelijke organisatie mogelijk is? En in hoeverre inzet op inclusie en diversiteit daadwerkelijk effect hebben in de werkbeleving van medewerkers in de gemeentelijke organisatie?

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda. (Zie hierboven) De bespreking is in één termijn.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) licht toe dat de wens van haar fractie groot is voor de inzet van deze aanpak en zeker op Community-engagement en het laten meelopen van een trainer.
Zij hoorde bij de Raadsinformatiebijeenkomst dat nog veel te doen is bij klachtenafhandeling. Hoe is ervoor te zorgen dat klachten goed gemeld worden?
Het college voor de Rechten van de Mens heeft een nieuw toezienskader Risicoprofilering gepubliceerd. Zij merkt op dat het een heel handig kader is. Het biedt hele concrete richtlijnen voor de gemeente om discriminatie op grond van ras, nationaliteit te voorkomen. Met specifieke aandacht voor de overheid en de instanties die het risicoprofiel toepassen, zoals VTH. Het toezienskader benadrukt dat er objectieve en neutrale selectiecriteria gebruikt worden, dat transparantie heel belangrijk is en verantwoording over de methodes te gebruiken, en het belang van monitoring en evaluatie om de discriminerende effecten te voorkomen.
Zij vraagt of het college bekend is met het toezienskader. Zo ja, of de gemeente Utrecht al aan dat kader voldoet. Daarnaast wil zij graag een toezegging van het college dit toezienskader te implementeren bij de afdeling VTH. Dat betekent dat het toezienskader structureel meegenomen wordt bij het vaststellen van de handhavingprioriteiten en vergunningverlening, dat de VTH-beslissingen jaarlijks worden getoetst aan het toezienskader. En dat het toezienskader wordt meegenomen bij het trainen van VTH-medewerkers. Haar fractie gelooft dat wanneer VTH dit kader actief gaat toepassen, VTH discriminatie structureel kan aanpakken en voorkomen. Tegelijkertijd zal het vertrouwen van burgers hersteld kunnen worden met de vergroting van de eerlijke en objectieve gemeentelijke handhaving.

De heer Simşek (DENK) merkt op dat het niet meer de vraag is of institutioneel racisme vóórkomt in Nederland, maar vooral of Nederland bereid is dit racisme te erkennen en keihard aan te pakken.
Zijn fractie is teleurgesteld over het negatieve advies inzake de mystery guest. Zijn fractie had daarvan meer verwacht. Op een aantal punten stelt zijn fractie kritische vragen. Op een aantal punten wordt de indruk gewekt dat het instrument mystery

guest niet per se onmogelijk is, maar vooral ongewenst. Zijn fractie is het daar niet mee eens. Zijn fractie vindt een aantal punten vooral gemakzuchtig.
Het gegeven dat het instrument mystery guest nog niet eerder is gebruikt in het VTH-domein, vindt hij geen reden om dit niet in te zetten. Utrecht heeft wat zijn fractie betreft een landelijke voortrekkersrol. Ook hier kan het inzetten van dit instrument baanbrekend zijn.
Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt waarom het ervoor pleit mystery guest in te zetten. Het straalt ook een gevoel van wantrouwen uit, juist naar medewerkers van de gemeentelijke organisatie.
De heer Simşek (DENK) antwoordt omdat het gevoel van wantrouwen onder burgers enorm groot is, zeker burgers die te maken hebben gehad met vormen van etnisch profileren, met vormen van institutioneel racisme, slachtoffers van de toeslagenaffaire, mensen die op terreurlijsten hebben gestaan; wat hem betreft wordt dit geprioriteerd en trekt het college alles uit de kast om institutioneel racisme tegen te gaan. Wat hem betreft neemt Utrecht daarin een voortrekkersrol.
Mevrouw Ramaker (VVD) noemt de spionagepraktijken van burgers onderling in de DDR als voorbeeld. Zij vraagt of DENK zich kan voorstellen dat de mystery guest ook een dergelijk beeld oproept.
De heer Simşek (DENK) vindt de vergelijking met de DDR lachwekkend. Hij vindt dit een drogreden.
Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat aan de inzet van burgeragenten veel voorwaarden verbonden zijn. Zij vraagt of DENK zich kan voorstellen dat dit ook bij mystery guests kan gebeuren, dat veel voeten in de aarde heeft en heel veel kosten met zich meebrengt en dat het effect niet altijd wordt bereikt.
De heer Simşek (DENK) merkt op dat in het VTH-domein dit niet eerder is ingezet dus kan hij daarover niets zeggen. Hij stelt zich voor dat eerst hiermee geëxperimenteerd wordt om na te gaan of het werkt en wat de effecten zijn.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) was altijd een groot voorstander van de inzet van mystery guests. Tegelijkertijd raakte zij overtuigd van wat experts hierover zeggen, namelijk dat de uitvoerbaarheid lastig is. Zij deelt met DENK dat het niet per se hoeft te gaan over iets fout doen in de organisatie. Zij noemt de woningmarkt en de stagemarkt. Zij vraagt hoe DENK denkt over de uitvoerbaarheid.
De heer Simşek (DENK) denkt dat die manieren er wel zijn. Wat hem betreft mag er ook in geïnvesteerd worden om dit goed op poten te zetten. Mogelijk is hierop ook een pilot te zetten. Dit zou niet bij voorbaat afgeschoten moeten worden.
Hij vervolgt zijn inbreng met op te merken dat gewezen wordt op het juridische - hij vond dat het meest begrijpelijke bezwaar. Dit bezwaar vervalt grotendeels wanneer het dan wel niet ingezet kan worden voor individuele beoordelingen, maar wel voor systeemonderzoek en monitoring. Wat hem betreft kan worden nagegaan waar het bij VTH misgaat. Het ontbreekt ook nog aan een duidelijk beeld. Zijn fractie overweegt een motie om alsnog aan de gang gegaan met mystery guests.
Zijn fractie heeft nog enkele andere voorstellen. Ten eerste noemt hij in dat opzicht het zero tolerance beleid. Zijn fractie was altijd voorstander van een dergelijk beleid tegen racisme en discriminatie binnen de gemeentelijke organisatie. Het moet wat hem fractie betreft niet langer vrijblijvend zijn. Iedere ambtenaar die zich schuldig maakt aan racisme en discriminatie moet wat hem betreft weten dat dat consequenties heeft. Hij benadrukt dat dit een structureel probleem is en geen incident. De overheid heeft de plicht het juiste voorbeeld te geven. Dit is niet de eerste keer waarop zijn fractie dit aankaart. Eerder diende zijn fractie een motie in. Hij verneemt graag

van de wethouder hoe dit principe stevig geborgd zal worden binnen VTH en binnen de hele gemeentelijke organisatie.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat in een technische sessie ook naar voren kwam dat het vooral belangrijk is om draagvlak te creëren, en mensen zich bewust te maken van onbewuste vooroordelen die zij hebben om zo het gesprek aan te gaan en op die manier racisme en discriminatie uit te bannen. Hij vraagt hoe de heer Simşek dit rijmt met het standpunt om vanuit zero tolerance iedereen aan te pakken die een fout maakt.
De heer Simşek (DENK) merkt op dat naar zijn weten dat al gebeurt. Worden momenteel allerlei trainingen gegeven over vooroordelen, onbewuste discriminatie. Hij is daarvan in de basis een voorstander. De gemeente heeft ook een normstellende rol als duidelijk aantoonbaar sprake is van discriminatie. Hij is dan van mening dat dat consequenties moet hebben. De norm wordt alleen gesteld wanneer hieraan consequenties worden verbonden.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt of de heer Simşek met hem deelt dat racisme en discriminatie veelal een onbewust proces is waarvan mensen zich bewust moeten worden, dan iets dat daadwerkelijk met opzet gedaan wordt.
De heer Simşek (DENK) deelt dat niet met heer Van Bergen. Uit steeds meer onderzoeken blijkt dat er sprake is van bewuste discriminatie. Hij noemt de onderzoeken bij de politie, de toeslagenaffaire waarbij duidelijk is geprofileerd op basis van etniciteit. Hij spreekt over gevallen waarbij duidelijk sprake is van discriminatie. Hij spreekt niet over gevallen in het grijze gebied.
Wat zijn fractie betreft zijn woorden niet genoeg. Bij die woorden horen wat hem betreft ook daden. Daarom pleit hij voor een racismeregister. Mensen die veroordeeld zijn voor racisme of discriminatie mogen wat hem betreft in de komende 10 jaar niet meer voor de gemeente Utrecht werken. Dit is ter bescherming van de inwoners van de gemeente Utrecht en een garantie dat de handhavers van onbesproken gedrag zijn. Wat zijn fractie betreft wordt onderzocht hoe dit juridisch te verankeren is hoe dit te koppelen aan de screening bij werving en selectie. Hij krijgt graag een toezegging van de wethouder om dit te onderzoeken en terug te koppelen aan de raad.
Racisme mag van zijn fractie niet in de doofpot belanden. Hij is voorstander van de invoering van een meldplicht voor medewerkers binnen VTH. Ambtenaren moeten verplicht worden discriminatie op de werkvloer te melden en leidinggevenden zouden daarover moeten rapporteren. Wat hem betreft geen vrijblijvendheid meer. Deze meldingen zouden wat DENK betreft doorgezet moeten worden naar artikel 1 Midden Nederland zo dat een onafhankelijke instantie toezicht houdt en misstanden niet langer intern worden weggemoffeld.
En tot slot sluit hij zich aan bij het punt van GroenLinks om bij het hanteren van risicoprofielen het toetsingskader te hanteren dat recent is gepubliceerd door het college voor de Rechten van de Mens. Hij krijgt hierop graag een toezegging.
Mevrouw Barelds (CDA) puzzelde op de woorden van de heer Simşek dat mensen 10 jaar lang niet mogen werken bij de gemeente na een beschuldiging van institutioneel racisme. Zij vraagt hierop een toelichting.
De heer Simşek (DENK) benadrukt dat hij had gesproken over een veroordeling. Hij wil graag weten wat de juridische ruimte is en de huidige juridische stand van zaken daarin. Hij wil zeker stellen dat de ambtenaren wat dat betreft van onbesproken gedrag zijn.

Mevrouw Barelds (CDA) begrijpt dat dit dan voor alle gemeenten geldt en niet alleen voor de gemeente Utrecht. Dan blijft dat ook staan voor al het werk en ook bij verandering van gedrag.
De heer Simşek (DENK) merkt op dat die mogelijkheid er moet zijn zoals bij andere misdrijven gaat daar een bepaalde periode overheen voordat iemand volledig vrijgepleit is.

Mevrouw Beekmans (BIJ1) maakt zich grote zorgen over discriminatie binnen de afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving van de gemeente Utrecht. Gesteld is dat er geen discriminatieklachten zijn geregistreerd; dat betekent wat haar betreft niet dat het probleem niet bestaat. Integendeel toont het aan dat de manier waarop meldingen worden geregistreerd en behandeld fundamenteel tekortschiet. Mensen ervaren discriminatie, maar het systeem weigert dit te erkennen. Dit is een systemisch probleem dat vraagt om een radicale herziening van het controlemechanisme en dat vraagt om een stevige aanpak van institutioneel racisme en discriminatie. Haar fractie pleit voor een meer transparant en inclusief meldsysteem waarin intersectionaliteit erkend en vastgelegd wordt. Het huidige systeem faalt omdat discriminatie vaak als tweede of derde punt in de klacht wordt genoemd omdat het buiten de formele registratie valt. De gemeente hanteert slechts één beoordelingsnorm; alleen het eerste item in een melding telt mee in de officiële cijfers.
Daar komt nog bij dat er onvoldoende vertrouwen is gecreëerd in het meldpunt, waardoor de meldingsbereidheid laag blijft. Tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst gaven ambtenaren toe dat ze zich bewust zijn van deze gebreken in de meldstructuur maar dat het teveel moeite zou kosten om het systeem te veranderen. Dit roept wat haar betreft serieuze vragen op. Welk signaal geeft de gemeente hiermee af aan de mensen die discriminatie ervaren. Wanneer de gemeente stelt dat er geen formele discriminatieklachten zijn geregistreerd, vraagt zij of de wethouder erkent dat dat eerder ligt aan de tekortkoming in het meldsysteem dan aan de afwezigheid van discriminatie. Welke concrete stappen gaat het college zetten om de meldingsbereidheid te vergroten en ervoor te zorgen dat meldingen serieus genomen worden.

Daarnaast wordt de inzet van mystery guests binnen VTH besproken als mogelijk vormmechanisme. Hoewel BIJ1 bij gebrek aan beter mystery guest voorstellen zeker steunt, is haar fractie kritisch over de effectiviteit van deze methode in de handhavingcontext. Het is een symptoombestrijdingsmiddel dat afleidt van de kern van het probleem en institutionele structuren en discriminatie in stand houdt.
Het afwijzen van mystery guests mag niet leiden tot passiviteit. Er zijn krachtige structurele alternatieven nodig die daadwerkelijk iets veranderen. BIJ1 stelt daarom de volgende maatregelen voor:
Een uitbreiding van de beoordelingsnormen. Discriminatie moet als primair/secundair en tertiair element van klachten worden geregistreerd. Zij vraagt of het college bereid is om de ordeningsnormen te herzien zo dat discriminatie altijd wordt meegenomen, ongeacht of dit niet het eerste punt is in de melding.
Zij pleit voor een toegankelijke klachtenprocedures, bijvoorbeeld met behulp van pierce portsystemen waarin ervaringsdeskundigen worden ingezet om slachtoffers van discriminatie te ondersteunen/begeleiden. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat klachtenprocedures toegankelijker worden?
Ten derde vraagt zij een data gestuurd onderzoek naar etnisch profileren, in de uitvoering van Control Alt Delete. Dat houdt in een onderzoek naar geografische

spreiding van boetes en vergunningscontroles, het analyseren van systematische over-Control in bepaalde wijken, en onafhankelijke audits van VTH om discriminerende patronen bloot te leggen.
Tot slot pleit zij voor onafhankelijke monitoring. Een externe onafhankelijke commissie moet toezicht houden op de klachtenafhandeling. Dit wordt ook aanbevolen in het rapport van KIS. Zij vraagt of het college bereid is een onafhankelijke commissie op te zetten die structureel klachten en discriminatiepatronen binnen VTH monitoort.

Hoewel haar fractie begrijpt dat het belangrijk is om meldingen en signalen op te vangen over wat hier speelt, zou een officiële melding niet de enige manier moeten zijn waarop mensen die discriminatie ervaren serieus genomen worden. Het kan zeer belastend zijn om na een ervaring van discriminatie van iemand te verwachten dat de persoon ook nog een hele meldingsprocedure doorloopt. Daarom moet wat haar betreft de focus liggen op preventie. Zij adviseert het college samen te werken met MOVISIE. Of gebruik te maken van handreikingen die die organisatie aanbiedt.
Discriminatie binnen VTH is wat haar betreft geen incident maar een systemisch probleem. Het vereist een fundamentele herziening van hoe de gemeente Utrecht haar ambtenaren opleidt, beleid vormgeeft en klachten registreert. Hoe wordt voorkomen dat herhaald discriminerend handelen binnen het ambtenarenapparaat zonder gevolgen blijft?
Utrecht BIJ1 pleit daarom voor een radicale herziening van de controlemechanismen binnen VTH. Discriminatie moet wat haar betreft zichtbaar gemaakt worden. Institutioneel racisme moet erkend worden en het beleid moet structureel veranderen. Haar fractie roept het college op concrete stappen te zetten en institutioneel racisme bij de wortel aan te pakken.

De heer Kawak (PvdA) vluchtte acht jaar geleden vanuit Damascus naar Nederland. Na een periode in het AZC werd hij in Utrecht gehuisvest. Daarvoor is hij nog steeds dankbaar. Utrecht met haar stad en inwoners heeft hem een thuisgevoel gegeven; Utrecht heeft hem geholpen zijn leven weer op te bouwen. Hij is ervan overtuigd dat alles wat hij tot nu toe heeft kunnen bereiken, hij mede te danken heeft aan de stad Utrecht. Het is een eer voor hem om iets terug te kunnen doen voor de stad en de Utrechters. Daarom is hij met trots begonnen als commissielid voor de PvdA om zo zijn steentje te kunnen bijdragen.
Omdat hij uit de eerste hand weet hoe belangrijk het is om als gelijke behandeld te worden en gelijke kansen te krijgen, hecht hij veel waarde aan een eerlijke en inclusieve samenleving. Daarom is het onderwerp van vandaag “institutioneel racisme” een onderwerp dat iedereen aangaat en dat serieuze aandacht vraagt en concrete actie.
Institutioneel racisme is een fundamenteel probleem, dat niet alleen erkenning maar ook concrete actie vereist. Dat brengt hem op het eerste punt van vandaag:
Hij ziet dat de gemeente niet wil inzetten op mystery guests. Zijn fractie is zoekende naar een alternatief. De hoofdvraag blijft toch.
Hij zorgt ervoor dat signalen van institutioneel racisme serieus worden genomen en dat structurele verbeteringen plaatsvinden binnen de organisatie. De nadruk van het college ligt op trainingen en bewustwording. Hij vindt dat een belangrijk onderdeel. Maar trainen alleen is geen oplossing voor het doorvoeren van structurele veranderingen. De focus lijkt te liggen op individueel trainingsaanbod.

Zijn tweede vraag is hoe ervoor te zorgen dat leren op het individuele niveau ook daadwerkelijk leidt tot cultuurveranderingen op organisatieniveau. De suggestie van de desbetreffende term in de memo lijkt zijn fractie daarbij interessant om toe te passen.
In het verlengde van deze vraag, vraagt hij wat concreet veranderd is in het trainingsaanbod voor medewerkers nadat het onderzoek naar institutioneel racisme bekend was geworden. De meeste trainingen werden al geboden. Zo lijkt het. Maar wanneer de organisatie blijft doen wat zij altijd deed, verandert er niets.
Tot slot brengt hij het belang van een transparante klachtenprocedure onder de aandacht. Die zorgt ervoor dat klachten en signalen de organisatie goed bereiken en dat ze daadwerkelijk leiden tot verbeteringen in training en beleid. Die cultuur zag hij nog niet terug in een technische sessie hierover.
Mevrouw Ramaker (VVD) onderschrijft dat als er niets verandert alles hetzelfde blijft. Waarop zou dan meer ingezet moeten worden als het gaat om opleidingen?
De heer Kawak (PvdA) kan op die vraag op dit moment geen antwoord geven. Hij zal zich dan nog meer moeten verdiepen in dit onderwerp.

Mevrouw Ramaker (VVD) vindt gelijke behandeling van de inwoners door medewerkers door de gemeente belangrijk. Zoals BIJ1 gaat zij in op een mogelijke discussie tussen de handhaver en degenen die een boete krijgt voor fout parkeren, of voor afval op de verkeerde plek; de inwoner zegt dan dat het om discriminatie gaat. Dan kan het zijn dat de handhaver meldt dat de persoon het niet eens is met de boete, maar de klacht over discriminatie valt weg omdat het systeem niet dat ene punt kan registreren. De VVD vraagt zich af in hoeverre gelijke behandeling mogelijk is als een handhaver het gevoel van discriminatie kan wegschrijven; zij krijgt graag de reflectie van de wethouder.
Uit de technische sessie kwam ook naar voren dat de klacht ook door VTH wordt afgehandeld na de beoordeling van de klacht van degene die de boete heeft ontvangen. Een collega oordeelt over het handelen van zijn collega. Dat kan de mogelijke cultuur afdekken en vergroten. Zij vraagt of de wethouder erkent dat gelijke behandeling van de inwoners meer gebaat is bij het laten beoordelen van een klacht of melding buiten de afdeling VTH.
De VVD trekt de meerwaarde van bewustwordingtrainingen onder de noemer Inclusie en Diversiteit in twijfel, helemaal na wat er is gebeurd bij de veegdienst. Waarom zoveel geld investeren in inclusieprogramma's wanneer dat niet helpt? Waarom er niet mee stoppen?

De heer Ait Daoua (D66) merkt op dat discriminatie en racisme altijd onacceptabel zijn, bewust of onbewust en zeker wanneer het gaat om inwoners die ongelijk worden behandeld. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om discriminatie en racisme aan te pakken.
Wat hem betreft zijn mystery guests niet het juiste mechanisme. Het is juridisch ingewikkeld. Het is ook maar de vraag of dit een effectief middel is. Zijn fractie denkt aan een alternatief: de meeloop observant. Dat zijn experts die met handhavers meelopen en observeren, adviseren en feedback geven op het professioneel handelen. Niet om te bestraffen. Maar om te verbeteren. Niet uit wantrouwen maar vanuit vertrouwen. Zo worden handhavers geholpen nog beter om te gaan met lastige situaties en mogelijk onbewuste vooroordelen. Hij vraagt naar de visie van het college hierop; deze observanten in te zetten bij trainingen, intervisies en hen mee te

laten lopen. Dan gaat het niet alleen om een controlemechanisme, maar ook een manier om de medewerkers bij VTH te ondersteunen.
De heer Semenzato (UtrechtNu!) vraagt of D66 mogelijk denkt dat de handhaver ander gedrag gaat vertonen op het moment waarop een persoon met hem meeloopt.
De heer Ait Daoua (D66) houdt dat voor mogelijk voor een moment, maar als een dergelijk observant een langere tijd meeloopt met een handhaver, is dat lastiger. Zeker wanneer het gaat om onbewuste vooroordelen. Een observant kan een handhaver daarvan bewust maken.
De heer Simşek (DENK) ondersteunt graag alles wat kan helpen. Krijgen alle handhavers een dergelijke meeloop observant? Of vindt roulatie plaats? Bij dat laatste vraagt hij zich af of het risico bestaat dat bij roulatie de handhaver een tijdje ander gedrag vertoont. Hij vraagt hoe D66 dit voor zich ziet.
De heer Ait Daoua (D66) had al gezegd dat dit vanuit vertrouwen gaat er niet vanuit wantrouwen. Rouleren lijkt hem het meest realistisch. De observant is er alleen voor bedoeld de handhaver te helpen en ook om te groeien en dingen te herkennen die eerder onbewust meespeelden.
De heer Simşek (DENK) merkt op dat het gaat om tijdelijk meelopen bij roulatie. Hij vraagt of D66 er vanuit gaat dat er alleen sprake is van onbewuste vooroordelen en geen hardnekkig institutioneel racisme.
De heer Ait Daoua (D66) antwoordt dat het niet tijdelijk is. Hij denkt aan structureel. Wat hem betreft zal eerst in een pilot worden nagegaan of het effectief en werkbaar is. Hij denkt niet dat er capaciteit voor is om iedere handhaver zijn eigen meeloop-observant te geven.
De heer Simşek (DENK) vraagt of D66 erkent dat in Nederland echt een probleem is met hardnekkig institutioneel racisme. Dat in Utrecht niet alleen sprake is van onbewuste vooroordelen. Dat Utrecht daarvan mogelijk niet gevrijwaard is en dat daar ook serieus naar gekeken moet worden.
De heer Ait Daoua (D66) bevestigt dat hij dat niet ontkent.

Mevrouw Barelds (CDA) vindt dit een belangrijk onderwerp. Wat haar betreft moet iedere inwoner van Utrecht erop kunnen vertrouwen dat de handhaving eerlijk en objectief plaatsvindt. Het recht op veiligheid is voorwaardelijk voor vrijheid. Rechtvaardigheid is voorwaardelijk voor gelijkwaardigheid. Daarom vindt zij het goed dat er aan de slag gegaan is met de uitkomsten van het onderzoek institutioneel racisme in de gemeente Utrecht. Haar fractie heeft gemerkt in de gesprekken met VTH dat aan de slag gegaan is met de uitkomsten van het onderzoek. Dat schept vertrouwen. Ook kan zij de uitkomsten van de verkenning van de inzet van mystery guests en de alternatieven goed volgen. De inzet van mystery guest is duidelijk niet werkbaar; dat lag voor haar fractie al voor de hand.
Om hetzelfde doel te bereiken van mystery guests stelt haar fractie voor om periodiek te werken met focusgroepen zoals werd voorgesteld als alternatief. In zichzelf zal dat ook de functie hebben van een controlemiddel. Tevens ziet haar fractie heil in periodieke Vignette-studies om inzicht te krijgen in de gedragsintenties van de professionals. Zij zou daar graag de uitkomsten van de focusgroepen willen terugzien. Ze krijgt graag een toezegging van de wethouder op beide initiatieven.

De heer Semenzato (UtrechtNu!) somt de vele maatregelen op die VTH in de afgelopen twee jaar heeft doorgevoerd op het gebied van diversiteit en inclusie. Dit naast alle diversiteitnormen die al bestaan bij het creëren van een divers personeels-

bestand. Hij vindt het goed dat aandacht wordt besteed aan diversiteit en inclusie; maar wat momenteel gedaan wordt, vindt zijn fractie ook goed.
Hij haakte aan de doorgaande discussie over mystery guests. Als het aan UtrechtNu! ligt, laat het gemeentebestuur die discussie voorgoed rusten. In de recente technische sessie waarin de nota Controlerende Mechanismen VTH uitvoerig werd toegelicht, werd helder geconcludeerd dat de inzet van mystery guests geen goed idee is. De dynamiek van het werkveld maakt het lastig om via mystery guests vast te stellen of een handhaver burgers aanspreekt op hun gedrag of zich laat leiden door niet relevante uiterlijke kenmerken. Om een vergelijkbare situatie te creëren, zou het noodzakelijk zijn om de omstandigheden volledig in scène te zetten; dat houdt in dat de mystery guest zelf een overtreding of strafbaar feit zou moeten plegen om het handelen van de handhaver te kunnen beoordelen. Dat lijkt zijn fractie niet alleen een ongewenste situatie, maar ook een onnodige belasting op de capaciteit van handhaving. De context waarbinnen VTH opereert is zijns inziens te complex voor deze methodiek en de praktijk is simpelweg te dynamisch om door een acteur nagebootst te worden. Zoals in de notitie geconcludeerd werd, wegen de kosten niet op tegen de zeer twijfelachtige baten.
Dat gezegd hebbende, zitten zijn fractie nog iets bijzonder dwars naast de capaciteitsproblemen, de torenhoge kosten en de onmogelijk te bereiken resultaten. Dat is de relatie van wantrouwen die gecreëerd wordt en aangewakkerd met ambtenaren wiens primaire doel is de veiligheid van de inwoners te waarborgen. Hij legt de vraag voor welke boodschap de gemeente uitzendt wanneer de gemeente alles op alles wil gaan zetten om racisme aan te tonen bij haar eigen personeel. Hij is ervan overtuigd dat wie zoekt uiteindelijk zal vinden.
UtrechtNu! vindt het ook belangrijk dat aandacht wordt besteed aan diversiteit, in het bijzonder in de context van het werkveld van VTH. Wat hem betreft is genoeg genoeg en goed goed. Hij adviseert het college die maatregelen niet te treffen waar geen aanleiding is om dit soort buitensporige maatregelen te treffen.
De heer Simşek (DENK) vraagt of hij goed heeft gehoord dat er geen aanleiding zou zijn om institutioneel racisme te onderzoeken.
De heer Semenzato (UtrechtNu!) antwoordt bevestigend. Er zijn geen feiten vastgesteld van institutioneel racisme. Het gaat vaak om beleving. Er is wel aanleiding om aandacht te besteden aan diversiteittraining, et cetera.
De heer Simşek (DENK) vindt de conclusie van de heer Semenzato interessant. Hij las in het rapport van een paar jaar geleden dat door de aard van het onderzoek naar institutioneel racisme bij VTH, institutioneel racisme niet vast te stellen was. Maar dat er wel degelijk risico's en signalen waren van institutioneel racisme. Hij vraagt wanneer die signalen er zijn, of dat voor UtrechtNu! alsnog geen reden is om daar onderzoek naar te doen.
De heer Semenzato (UtrechtNu!) vindt dat een andere discussie. Dit bevestigt zijn conclusie dat niet is vastgesteld dat er sprake is van institutioneel racisme. Naar zijn mening is na het rapport ook voldoende geïnvesteerd is in diversiteit en inclusie, trainingen, workshops, et cetera. Hij vindt de aanwijzingen absoluut niet voldoende om aan mystery guests te beginnen.
De heer Simşek (DENK) vindt mystery guests een discussie apart over of dit het geschikte instrument is. De heer Semenzato suggereert wat hem betreft dat hij en zijn partij überhaupt van mening zijn dat daar geen onderzoek naar gedaan hoeft te worden. Hij vraagt of UtrechtNu! bij andere signalen over andere misdrijven geneigd is om de signalen te negeren en het te laten voor wat het is.

De heer Semenzato (UtrechtNu!) antwoordt dat dat niet de houding is van zijn fractie. Hij heeft gezegd dat het goed is om aandacht te besteden aan diversiteit en inclusie tot op bepaalde hoogte. Maar met wat nu wordt gedaan het wel een keertje goed is. Wat hem betreft hoeven geen verdere vergaande maatregelen genomen te worden. Hij heeft zich vooral gericht op mystery guests; hij vindt de inzet daarvan verwerpelijk.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) is voorstander van mystery guests. Hij vraagt of UtrechtNu! ziet dat alles wat genoemd is vanuit het interne georganiseerd is en dat bij mystery guests het interessant is om van buiten naar binnen te kijken en dat dat van toegevoegde waarde kan zijn.
De heer Semenzato (UtrechtNu!) erkent dat niet. Hij bevestigt dat er een blik van buiten naar binnen geworpen kan worden. Zijn fractie denkt dat mystery guest in de vorm van en in de context van VTH een verwerpelijk middel is. Hij herhaalt zijn argument over de onmogelijkheid van het nabootsen van de context op zo'n manier dat steeds hetzelfde zal gebeuren. Hij kan dit niet vergelijken met het binnenlopen bij de supermarkt in een onderzoek naar alcohol en leeftijd. Hij herhaalt zijn standpunt ter zake van mystery guests bij VTH.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat er ook andere werkvelden zijn geweest waar mytery guests wel zijn vruchten heeft afgeworpen. Hij vraagt of UtrechtNu! Een dergelijke kans wil mislopen.
De heer Semenzato (UtrechtNu!) houdt het voor mogelijk dat dit voor andere werkvelden werkt en voor andere situaties. Hij is ervan overtuigd dat het niet werkt voor VTH.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) sluit zich aan bij de inbreng van BIJ1. Hij roept de wethouder op de adviezen die gegeven zijn op de voorafgaande technische sessie over preventie zich ter harte te nemen. Movisie sprak zich uit over dat trainingen vooral een aanvullend instrument moet zijn en dat draagvlak gecreëerd moet worden voor trainingen door het goed vormgeven van een organisatie. Zijn fractie is ook benieuwd hoe de wethouder aankijkt tegen de monitoroptie van Control Alt Delete waarbij geografisch gekeken wordt naar spreiding van boetes.

Mevrouw Usmany (Student & Starter) vindt dat discriminatie een belangrijk onderwerp is. Wat haar fractie betreft, verdient iedereen gelijke behandeling. Daarom vindt zij het goed om vandaag hier bij stil te staan.
Zij dankt het college voor de verkenning waarin de activiteiten zijn geïnventariseerd binnen VTH op dit gebied, waaronder trainingen voor leidinggevenden en voor alle handhavers. Haar fractie waardeert die inzet.
Tegelijkertijd blijft het de vraag of deze activiteiten voldoende toereikend zijn. In de verkenning is ook te lezen dat het college zorgen heeft over de effectiviteit van de inzet van mystery guests binnen het specifieke werkveld van VTH. Zij begrijpt die zorgen.
Haar fractie vindt het goed dat gekeken wordt naar alternatieve methoden en de ontwikkeling of aanscherping daarvan, zoals een interne toezichtcommissie of transparantie over beleid en procedures. Daarbij vindt zij het belangrijk om de effectiviteit van deze maatregelen te toetsen. Haar fractie vraagt het college daarom de raad actief mee te nemen in het proces en door middel van een raadsbrief de raad te informeren over de voortgang en de effectiviteit.

De voorzitter schorst de vergadering tot 16.18 uur en zij hervat de vergadering voor de beantwoording.

Wethouder Streefland loopt in haar beantwoording de inbreng van de fracties bij langs.
GroenLinks pleitte voor de vergroting van de transparantie in de kostenafhandeling. Dat was een onderdeel van de technische sessie. Meerderen stelden hierover vragen. Het college biedt jaarlijks de klachtenrapportage aan, aan de raad. Daarin legt het college verantwoording af: hoeveel klachten, waarover ze gaan en het oordeel over de klacht. Bij de behandeling van de klacht wordt gestuurd op het op de hoogte houden van de klager door de klachtenbehandelaar van de stad, van het proces. Dat proces is ook vermeld in de ontvangstbevestiging. De stappen die de klachtenbehandelaar volgt, komen uit de wet.
Mevrouw Ramaker (VVD) had ook gekeken op de website naar de klachtenafhandeling. Het viel haar op dat die informatie niet vrij actueel was.
Wethouder Streefland voelt zich hiermee overvraagd. Dit is een jaarlijkse cyclus. Zij zal nagaan hoe het ermee staat. Er is een jaarlijkse voortgangsrapportage op het programma diversiteit en inclusie. Dan zal de informatie aangevuld worden tot waar dat mogelijk is en op het niveau waarop dat gewenst is.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) doet de suggestie dit mee te nemen in een bredere voortgangsrapportage om na te gaan op welke andere plekken in de gemeentelijke organisatie ook met profilering gewerkt wordt en dat mee te nemen.
Wethouder Streefland zet uiteen dat de voortgangsrapportage Diversiteit en Inclusie in ieder geval over het totaal gaat. Ook de discriminatietoets gaat over het totaal van de organisatie.
DENK en ook andere partijen zijn uitgebreid ingegaan op mystery guests. De wethouder noemt in dit verband de technische sessie en de expertcommissie. Het debat geeft inzicht in hoe moeilijk het is en hoe het soms ook anders is als het gaat om de stage en de woningmarkt. Hier gaat het ook om juridische onderbouwing. De werkwijze is uitgebreid besproken. De wethouder heeft de oproep gehoord.
DENK stipte het zero tolerancebeleid aan en de uitvoering daarvan binnen de gemeente; daarin zit ook de vraag naar hoe te normeren en de straf op discriminatie. In de gedragscode zijn de volgende aanscherpingen gedaan:
Discriminatie kan leiden tot ontslag. Dat is meer expliciet gemaakt. Als discriminatie bewezen is, is dat reden tot ontslag. Daarover zijn eerder al gesprekken gevoerd. Dit is top of mind.
Diverse vormen van ongewenst gedrag zijn concreet uitgeschreven, zoals discriminatie. Voorbeelden uit de praktijk zijn toegevoegd. Een hoofdstuk is opgenomen waarin is aangegeven waar een medewerker terecht kan wanneer die medewerker te maken krijgt met ongewenst gedrag, met discriminatie, en wanneer dit gezien wordt in de omgeving. Voor leidinggevenden is ondersteuning en training beschikbaar. Wat het betekent voor de rol van de leidinggevenden is ook opgenomen.
Naast het aanpassen van de gedragscode is een centraal meldpunt ingericht waar medewerkers discriminatie melden wanneer zij die (hebben) ervaren of waar zij getuige zijn van discriminatie.
Het racismeregister betreft het integriteitbeleid van de organisatie. Bij indiensttreding van een nieuwe medewerker is standaard een recente verklaring omtrent het gedrag vereist. Over hoe daarmee om te gaan zijn gesprekken, zeker ook met DENK. In sommige gevallen zou soepeler opgetreden kunnen worden omdat sprake is van

herstel. In andere gevallen is er de wens het niet zo strikt te zien. Bij bepaalde hoog risico functies kan een intensieve screening van toepassing zijn, uitsluitend als geen VOG door de Dienst justitie wordt afgegeven, bijvoorbeeld als gevolg van bewezen strafbare feiten. Dan kan het ertoe leiden dat indiensttreding niet plaatsvindt. Bijvoorbeeld wanneer sprake is van bewezen discriminatie.
Het melden van discriminatie op de werkvloer verplichten, was de volgende vraag van DENK. Leidinggevenden moeten meldingen altijd doorzetten naar het meldpunt ook dat is aangescherpt; het is aan de medewerker zelf om iets al of niet te melden. Het zou juist onveilig worden wanneer medewerkers verplicht daartoe gedwongen zouden worden. Dat is de andere kant.
De heer Simşek (DENK) merkt op dat het op dit moment zo is dat leidinggevenden meldingen van discriminatie moeten doorspelen. Hij vraagt of dat doorspelen dan ook naar het onafhankelijk meldpunt gaat, of naar Artikel 1 Midden Nederland. Hij vraagt daarop nadere toelichting.
Wethouder Streefland merkt op dat de gemeente het interne meldpunt integriteit heeft. Na een melding gaat het hele protocol in werking, met onderzoeken. Artikel 1 Midden Nederland zou dat onderzoek kunnen doen. Dat protocol wordt dan gevolgd. De verplichting dat de leidinggevenden het moet melden is een belangrijke. Daarmee wordt het zichtbaar gemaakt. Daarna wordt bepaald welke onderzoeken daarbij gedaan zullen worden.
BIJ1 sprak over de registratie van klachten over discriminatie. In de technische sessie is hierover gesproken: hoe is discriminatie beter zichtbaar te maken? Na de klachtenafhandeling wordt de klacht weggedaan en is niet meer te zien dat het ging om discriminatie. Daarover gaat de inbreng van BIJ1. Het college onderzoekt of het mogelijk is het onderwerp te laten staan na afhandeling.
Mevrouw Ramaker (VVD) vindt het belangrijk dat dit onderwerp niet onder het tapijt wordt geschoven. **Wethouder Streefland** merkt op dat buiten kijf staat dat het college dit wil. Zij is om die reden ook ingegaan op hoe het werkt. Zij heeft aangegeven wat aangepast is of wordt.
In het kader van de vergroting van de meldingsbereidheid zet de wethouder uiteen dat op dit moment klachten kunnen worden ingediend via de website, telefonisch en per post. Gewerkt wordt aan een gebruiksvriendelijker klachtenformulier in samenwerking met Wijkbureaus en met Artikel 1 Midden Nederland. Het college probeert drempels om klachten in te dienen te verlagen.
Gevraagd is of het college het onderzoek kan uitvoeren zoals Control Alt Delete doet. De wethouder verwijst naar de uitwisseling in de Raadsinformatiebijeenkomst en in de technische sessie. Het college beschikt over de Gebiedsgerichte Aanpak zoals die goedgekeurd is door de raad. Door die Gebiedsgerichte Aanpak kan het zijn dat in bepaalde wijken meer aandacht is voor wat daar vaak plaatsvindt. Dan gaat het over de meldingen die daar gedaan worden. Dan gaat het niet over de mensen. Wanneer de gemeente boetes uitdeelt voor te hard rijden, ziet de gemeente een kenteken en niet de persoon. Dat heeft alles te maken met hotspot locaties. Daar wordt dan meer beboet en dan kan het zijn dat dat boetes op die locaties meer naar boven komen. De echte oplossing zit op alle wijken, egalitair gemengd, overal hetzelfde. Dat is voor de lange adem.
Mevrouw Beekmans (BIJ1) vraagt of de wethouder het met haar eens is dat daar waar meer gezocht wordt meer gevonden wordt.

Wethouder Streefland licht toe dat in dit geval het een besluit van de raad was om in bepaalde wijken waar veel meer issues waren, meer aanwezig te zijn. Dan ziet de gemeente ook meer.
Ze dankt de PvdA voor de indrukwekkende maidenspeech. Het college neemt signalen van discriminatie zeer serieus. Het is cruciaal dit te blijven doen, juist in een samenleving waar steeds vaker mensen tegenover elkaar komen te staan.
De vraag is gesteld hoe dit leidt tot cultuurverandering; tot haar geluk geeft de gemeente Utrecht niet alleen trainingen. Het college hanteert het onderwijsmodel 702010. 70 is *op de werkvloer*. Bij VTH werken diverse teams. De teams lijken zelden op elkaar. Daarbij is sprake van intervisie en het gezamenlijk naar buiten treden, leren, volgen van trainingen; de wethouder benadrukt dat dat enorm werkt.

Daarnaast is er sprake van normstelling, cultuur, intervisie en begeleiding. Ook gaan soms observanten mee met handhavers. De wethouder noemt in dit verband de regels die gehanteerd worden. Zij merkt op dat de uitslag van het medewerkerstevredenheidsonderzoek is toegenomen. Te zien is dat er rust in de tent komt. Dat wil nog niet zeggen dat het nu klaar is.
De trainingen zijn een aanbod via Diversiteit en Inclusie. Er zijn ook veel verplichte trainingen. Bijvoorbeeld over micro agressie op de werkvloer en ook buiten.
Aandacht is er voor inclusief leiderschap. Die is verplicht voor leidinggevenden. Uitwisseling van bijeenkomsten. Bewustwordingscampagnes. Faciliteren en versterken van medewerkersnetwerken. Hierover schrijft het college in de voortgangsrapportage. Zij noemt tenslotte nog de onboarding training van nieuwe medewerkers, en leidinggevenden. Dat werd een vast programma.
Hoe ervoor te zorgen dat de ontwikkeling blijvend is; de wethouder noemt in dit verband de visie op leren en ontwikkelen binnen de organisatie. Dat is nooit af. Er is altijd weer nieuwe dynamiek in de samenleving dus ook in de organisatie. Ze noemt als voorbeeld het nieuwe toetsingskader van het college voor de Rechten van de Mens. Het college is daarin geïnteresseerd; wat is daaraan te doen?
Richting de VVD zet de wethouder uiteen dat de klachtenafhandeling technisch wordt aangepast. Ook zal gekeken worden of de afhandeling binnen het team of juist buiten het team geplaatst moet worden. De wethouder is geen voorstander van plaatsing van de afhandeling buiten de organisatie. Van belang is dat de organisatie ervan leert. Het gaat ook over het herstel van de relatie met de melder. Het college kijkt of die afhandeling elders in de organisatie geplaatst kan worden met het vier ogen principe.
Mevrouw Ramaker (VVD) wil benadrukken dat dit binnen de organisatie geplaatst kan worden, buiten de afdeling en niet buiten de organisatie. Zij vraagt wanneer de wethouder denkt dat dit ingevoerd gaat worden.
Wethouder Streefland kan dat nu nog niet helemaal beoordelen. Het college is er wel al mee bezig. Het college heeft ook de expertcommissie gevraagd hierover mee te denken. Over de ophanging ervan wordt goed nagedacht. De wethouder denkt aan de voortgangsrapportage voor het geven van uitsluitsel hierover in september/ oktober.
Richting D66 bevestigt de wethouder dat het principe van de meeloop-observant al wordt toegepast. Dit is niet standaard voor iedereen en niet evenveel voor iedereen. Dit hoort vaak bij verschillende opleidingen en trainingen. En er zijn trainingen van Artikel 1 of andere en die gaan dan mee naar buiten.

Het CDA sprak over periodiek werken met focusgroepen; focusgroepen is een onderzoeksmethode. Er wordt gebruik gemaakt van intervisiebijeenkomsten waar beide groepen en de teams bij elkaar komen. Dat zou te zien zijn als een focusgroep. De wethouder kon uit de bijdrage niet heel erg scherp krijgen wat nog meer de bedoeling is. Zij kan zich voorstellen daarover nog even contact te hebben met het CDA om na te gaan wat het college daarvan kan leren en wat het college daaraan kan toevoegen. Wanneer het totaal iets nieuws is moet gekeken worden naar de aard van dat nieuwe. Zij zet liever haar geld in op het doen en het verbeteren van de normen, van de cultuur, et cetera dan op een focusgroep waarbij het niet duidelijk is of het tot verbetering leidt.
Mevrouw Barelds (CDA) verduidelijkt zichzelf. Haar inbreng was een alternatief voor de mystery guests. Dan gaat het erom hoe in aanraking te komen met de mensen die zich gediscrimineerd voelen en hen uit te nodigen voor een intervisie.
Wethouder Streefland begrijpt deze intentie. De vraag is hoe zo iets te kunnen toevoegen. Dat hangt ook samen met of mensen daarover willen doorspreken. Dat zou bij een focusgroep een leerelement kunnen zijn. De wethouder zal dit onderzoeken.

Onbeantwoorde vragen?
Mevrouw Barelds (CDA) had twee initiatieven genoemd Focusgroepen en Vignetstudie.
Wethouder Streefland zal zich ook verdiepen in de Vignetstudie.
Mevrouw Barelds (CDA) merkt op dat dit is genoemd als optie in de notitie die is meegezonden naar de raad. Zij las dit als vergelijkbaar met een theorie verkeersexamen. Te zien is dan welke keuzes werknemers maken. Daaruit is wijzer te worden.
Wethouder Streefland kan nu niet beoordelen of dit al gebeurt in verschillende trainingen. Zij zal dat moeten uitzoeken en nagaan wat daaraan te doen is.

Mevrouw Ramaker (VVD) benadrukt het van belang te vinden dat de inwoners weten hoe de gemeente het doet; zij vraagt de informatie op de website te actualiseren. Actueler dan 2022.
Wethouder Streefland neemt daarvan nota.

Mevrouw Beekmans BIJ1) had gevraagd of het college bereid is een onafhankelijke commissie op te zetten die structureel de klachten over discriminatie binnen VTH monitoort.
Wethouder Streefland antwoordt ontkennend. Het college beschikt over een onafhankelijke expertcommissie die het college goed helpt op het gebied van diversiteit en inclusie en zeker op het gebied van VTH en ook voor toekomstige andere afdelingen. Voor het college is het belangrijk dat er een centrale klachtenafhandeling is; dat staat er ver vanaf. Het college heeft de melding, werkt nauw samen met Artikel 1 Midden Nederland, beschikt over interne en externe vertrouwenspersonen. Zij vindt het belangrijk voor klachtenafhandeling om learning on the job te herstellen; dat zegt zij zeker toe. Maar helemaal buiten de organisatie plaatsen doet zij niet. Dat heeft te maken met de informatie die de organisatie moet terugkrijgen van de casus.

De voorzitter legt de vraag voor of de agenderende fracties hebben bereikt wat zij wilden bereiken en of zij dit onderwerp willen doorgeleiden naar de raad. De raad van aankomende week zit overvol. Het DB zal bepalen welke onderwerpen opgeno-

men zullen worden in de agenda. Wanneer er behoefte is dit met prioriteit te agenderen, vraagt zij de partijen dit goed te onderbouwen.
De heer Simşek (DENK) wil dit doorgeleiden naar de raad. Dat kan wat hem betreft de raad zijn die volgt op de aanstaande raad.
Mevrouw Beekmans (BIJ1) is het daarmee eens.

De voorzitter concludeert dat dit agendapunt met de B-status doorgaat naar de raad die volgt op de aanstaande raad. Zij stelt voor dit onderwerp te agenderen voor 15 minuten. Zij ziet de agendering tegemoet.
Zij sluit de vergadering om 16.49 uur.

TOEZEGGINGENLIJST

Naar aanleiding van agendapunt 8: Raadsbrief Evaluatie burgerberaad jaarwisseling zegt de burgemeester toe:

- Begin Q4 2025 informeert het college de raad over hoe de jaarwisseling dit jaar wordt aangepakt. Er wordt dit jaar nagedacht over andere manieren van communicatie over het vuurwerkverbod. Het college informeert de raad hierover in deze brief.

Naar aanleiding van agendapunt 8: Raadsbrief Evaluatie burgerberaad jaarwisseling zegt de wethouder Ooster toe:

- Het college komt in Q1 2026 met een brief over de inrichting van een mogelijk nieuw burgerberaad, dus over de eventuele besparing van kosten in relatie tot onderwerpen die je zou kunnen kiezen.
- Het college informeert de raad voorafgaand aan de Voorjaarsnota over de financiering van de komende jaarwisseling en mogelijk langjariger.
- Als het college aan de slag gaat met een nieuw burgerberaad dan informeert zij de raad en gaat ze in op o.a. de tijd en duur van het traject en de mogelijkheid om te overleggen. Ook komt ze terug op vergoedingen (Q1 2026).

Naar aanleiding van agendapunt 11 Controlerende mechanismen VTH zegt wethouder streefland toe:

- Het college onderzoekt hoe het toetsingskader risicoprofilering van het College voor de Rechten van de Mens kan worden geïmplementeerd in de organisatie bij de toepassing van risicoprofilering. In de jaarlijkse voortgangsrapportage van het programma Diversiteit en inclusie rapporteert het college de raad hierover (begin Q4 2025)
- T.a.v. aanscherping van klachtafhandeling onderzoekt het college of het deel op een boete over discriminatie zichtbaar kan blijven staan, dus naast het deel waarop staat voor welk feit de boete is uitgeschreven en buiten het eigen organisatieonderdeel maar wel bij een ander. Het college komt hier in de voortgangsrapportage (begin Q4 2025) op terug en komt ook terug op de vignetstudie en focusgroepen.

2640

TOEZEGGINGEN EN MOTIELIJST COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
950	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 20-03-2025 9. Controlerende mechanismen VTH	T.a.v. aanscherping van klachtafhandeling onderzoekt het college of het deel op een boete over discriminatie zichtbaar kan blijven staan, dus naast het deel waarop staat voor welk feit de boete is uitgeschreven en buiten het eigen organisatieonderdeel maar wel bij een ander. Het college komt hier in de voortgangsrapportage op terug en komt ook terug op de vignetstudie en focusgroepen.	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	15-10-2025		
949	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 20-03-2025 9. Controlerende mechanismen VTH	Het college onderzoekt hoe het toetsingskader risicoprofilering van het College voor de Rechten van de Mens kan	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	15-10-2025		

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
		worden geïmplementeerd in de organisatie bij de toepassing van risicoprofilering. In de jaarlijkse voortgangsrapportage van het programma Diversiteit en inclusie rapporteert het college de raad hierover (begin Q4 2025)					
948	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 20-03-2025 10. Raadsbrief Evaluatie burgerberaad jaarwisseling	Als het college aan de slag gaat met een nieuw burgerberaad dan informeert zij de raad en gaat ze in op o.a. de tijd en duur van het traject en de mogelijkheid om te overleggen. Ook komt ze terug op vergoedingen (Q1 2026).	Wethouder Oosters	Samen Stad Maken	31-03-2026		

TOEZEGGINGEN EN MOTIELIJST COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
947	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 20-03-2025 10. Raadsbrief Evaluatie burgerberaad jaarwisseling	Het college informeert de raad voorafgaand aan de Voorjaarsnota over de financiering van de komende jaarwisseling en mogelijk langjariger.	Wethouder Oosters	Samen Stad Maken	16-06-2025		
946	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 20-03-2025 10. Raadsbrief Evaluatie burgerberaad jaarwisseling	Begin Q4 2025 informeert het college de raad over hoe de jaarwisseling dit jaar wordt aangepakt. Er wordt dit jaar nagedacht over andere manieren van communicatie over het vuurwerkverbod. Het college informeert de raad hierover in deze brief.	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	01-10-2025		
945	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 20-03-2025 10. Raadsbrief Evaluatie burgerberaad jaarwisseling	Het college komt in Q1 2026 met een brief over de inrichting van een mogelijk nieuw burgerberaad, dus over	Wethouder Oosters	Samen Stad Maken	31-03-2026		

TOEZEGGINGEN EN MOTIELIJST COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
		de eventuele besparing van kosten in relatie tot onderwerpen die je zou kunnen kiezen					
910	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 13-02-2025 13. 'Goed werkgeverschap en rechtsgang'	Een herijking van het handelingskader integriteit, waarbij ook het moment en de manier van informeren van de raad wordt betrokken, volgt waar mogelijk in Q2 2025	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	30-06-2025		
909	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 13-02-2025 10. Raadsvoorstel Verordening Samenwerking, participatie en inspraak	Bij de monitor Samen Stad Maken van maart 2026 wordt ingegaan op de afwegingen bij het afwijzen van een bewonersbod, terugkijkend vanaf 2024	Wethouder Oosters	Samen Stad Maken	31-03-2025		
908	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 13-02-2025 8. Raadsvoorstel Rekenkamerrapport: de Mens als zwakke schakel	In het plan van aanpak op dit Raadsvoorstel wordt o.a. ingegaan op het vervangen van legacy software en	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	31-05-2025		

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
		training/bewustwording.					
915	Vragenuur 16-01-2025 MV.2. Veel vuurwerkoverlast in Utrecht - Maarten van Heuven (Partij voor de Dieren) en Mahaar Fattal (GroenLinks)	Burgemeester Dijksma zegt toe in de raadsbrief met terugblik en evaluatie 2024-2025 (Q1 2025) ook in te gaan op het bereik van de communicatie rondom het afsteekverbod.	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	31-03-2025	20250403: Afgedaan met de Raadsbrief Terugblik Jaarwisseling 2024-2025 d.d. 28-01-2025 waarin het volgende is opgenomen: “We doen op dit moment onderzoek op welke manier het afsteekverbod en de alternatieve activiteiten zijn overgekomen bij inwoners. Dan krijgen we een scherper beeld over de effectiviteit van deze campagnes: waren Utrechters op de hoogte van het afsteekverbod en bekend met de alternatieven? We komen in de raadsbrief over het vervolg van de nieuwe tradities terug op de uitkomsten hiervan.”	28-01-2025
914	Vragenuur 16-01-2025 MV.1. Triage op WOO	Wethouder Streefland zal de raad in het eerste	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	31-03-2025		

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
	verzoek ongehoord - Yvonne Hessel (Utrecht Solidair)	kwartaal informeren over het triageformulier.					
894	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 16-01-2025 10. Stoppen met beboeten buiten slapen	Het college brengt In kaart welke instrumenten er internationaal zijn in plaats van het beboeten van buitenslapers en koppelt dit in Q2 aan de raad terug.	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	30-06-2025		
893	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 16-01-2025 9. Raadsvoorstel Wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, partiële herziening 2024	Bij de voortgangsrapportage Grenzen Stellen, Perspectief Bieden volgend jaar een stand van zaken te geven over de effectiviteit van de last onder dwangsom maatregel bij het verbod op technische hulpmiddelen.	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	30-06-2025	20250327: de voortgangsrapportage Grenzen Stellen, Perspectief Bieden 2025 maakt onderdeel uit van de Voortgangsrapportage Veiligheidsagenda 2025; deze zal in Q2 2026 aan de raad gezonden worden.	
892	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 16-01-2025 9. Raadsvoorstel	In het jaarlijkse handhavingsverslag wordt de raad	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	30-06-2025		

TOEZEGGINGEN EN MOTIELIJST COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
	Wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, partiële herziening 2024	geïnformeerd over de stand van zaken rond weigeringsgronden voor evenementenvergunningen bij 'geen goede' organisatoren.					
891	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 16-01-2025 9. Raadsvoorstel Wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, partiële herziening 2024	De burgemeester zegt toe verder in gesprek te gaan met omwonenden en te onderzoeken welke pragmatische oplossingen er mogelijk zijn om overlast verder te beperken, zoals aanpassingen in de openbare ruimte, en koppelt dit einde Q1 terug aan de raad.	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	31-03-2025		
904	Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen 09-01-2025 10. Raadsbrief Uitvoeringsprogramma	De wethouder zegt toe eind maart/begin april vanuit Samen stad Maken een terugkoppeling aan te	Wethouder Oosters	Samen Stad Maken	07-04-2025		

TOEZEGGINGEN EN MOTIELIJST COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
	Buurt- en wijkgericht werken 2024-2028	leveren over de buurtbudgetten.					
872	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 05-12-2024 10. Raadsvoorstel Zienswijze wijzigen gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief (HUA)	De wethouder zegt toe na de zomer (Q3) een raadsbrief te sturen met de laatste informatie over de GR HUA, specifiek het uittredingsproces van het Rijk. Tevens volgt na de zomer een aanbod voor een technische bijeenkomst over dit thema, samen met Provinciale Staten.	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	30-09-2025		
837	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 23-10-2024 2.a. Raadsvoorstel Programmabegroting 2025	Voor de VJN wordt de raad geïnformeerd over het gesprek met het Ondernemersfonds om ook initiatieven te kunnen financieren (zonder ingewikkelde procedure), nu op het	Wethouder Oosters	Participatie	31-05-2025		

TOEZEGGINGEN EN MOTIELIJST COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
		Initiatievenfonds wordt bezuinigd.					
836	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 23-10-2024 2.a. Raadsvoorstel Programmabegroting 2025	In Q1 2025 volgt een brief over het initiatievenfonds en de ondersteuning van ‘grote evenementen’ vanuit dit fonds;	Wethouder Oosters	Participatie	31-03-2025	20241112: onderwerp komt terug in raadsbrief Evenementen van Q1 2025.	
835	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 23-10-2024 2.a. Raadsvoorstel Programmabegroting 2025	In het voorjaar wordt de raad geïnformeerd over de hervormingsbezuinigingen, inclusief de uitvoering van de motie 'M306 Behoud het wijkservicecentrum in Vleuten-de Meern' en de gevolgen van de bezuinigingen voor participatie/gemeenschapsvorming.	Burgemeester Dijksma	Burgerzaken	31-05-2025		
805	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 19-09-2024 10. Voortgangsbrief	De wethouder zegt toe een separate raadsbrief te blijven sturen over de	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid		20241030 In Q2 2025 komt er een voortgangsbrief over de	

TOEZEGGINGEN EN MOTIELIJST COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
	aanpak Agenda tegen uitbuiting 2023	voortgang op dit onderwerp. In het eerstvolgende voortgangsbericht wordt o.a. aandacht besteed aan: -de samenwerking met het Rijk en de rol van Utrecht in de regio; - toevoeging van recidievencijfers, - Indien mogelijk: wat we kunnen doen tegen arbeidsuitbuiting bij ongedocumenteerden.				aanpak van de Agenda tegen uitbuiting over 2024.	
752	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 03-07-2024 2. Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2024	De wethouder zegt toe: •De raad in Q1 2025 een raadsbrief te sturen met de uitwerking van de voorgestelde hervormingen in de personele organisatie, met daarin ook de voortgang van het pan	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	31-03-2025		

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
		om IT-talenten duurzaam aan de organisatie te binden, evenals het ‘cappen’ van inhuur.					
751	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 03-07-2024 2. Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2024	De burgemeester zegt toe: •Om de raad in Q4 2024 een integrale reactie toe te zenden op de gevolgen van de bezuinigingen op handhaving in samenhang met het Rekenkamerrapport ‘Over lastig handhaven’.	Burgemeester Dijksma	Handhaving	31-12-2024		
750	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 03-07-2024 2. Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2024	De burgemeester zegt toe: •Bij de voortgangsbrief op de aanpak straatintimidatie met daarin de terugkoppeling op het verloop van de pilot een reflectie op of deze	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	31-10-2024	250403: afgedaan met raadsbrief d.d. 01-04-2025.	01-04-2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
		aanpak verder uitgebreid kan worden.					
749	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 02-07-2024 2. Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2024	De wethouder Financiën zegt toe: •Om de raad bij de VJN 2025 te informeren over de nieuwe toekomstbestendige systematiek van het groeikader en een technische sessie te organiseren.	Wethouder Schilderman	Financiën	31-05-2025	20241709 U wordt hierover in Q2 2025 geïnformeerd bij de Voorjaarsnota 2025	
809	Gemeenteraad 27-06-2024 24. Afrondende besluitvorming na debat over Inclusieve gemeentelijke organisatie	Wethouder Streefland zal de uitkomst van het in motie 282 gevraagde onderzoek in Q3 2024 in een brief aan de raad delen.	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	30-09-2024		
744	Gemeenteraad 27-06-2024 14. Raadsvoorstel Beleidsnota Samen stad maken	M249 Samen de stad scherper maken	Wethouder Oosters	Participatie	31-03-2025		
738	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 13-06-	In Q4 volgt een raadsbrief met o.a.	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	31-12-2024	De raadsbrief met o.a. een meer cijfermatig inzicht bij de aanpak	

TOEZEGGINGEN EN MOTIELIJST COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
	2024 9. Raadsbrief Voortgang aanpak overlastgevende vreemdelingen	meer cijfermatig inzicht bij de huidige aanpak (met o.a. een 'mini-dashboard').				overlastgevende en criminele vreemdelingen volgt in Q2, gelijktijdig met de cijfers ten aanzien van deze aanpak in de voortgangsrapportage veiligheidsagenda 2024.	
735	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 30-05-2024 12. Spoeddebat politie inzet bij pro-Palestina demonstraties Universiteit Utrecht	De raad ontvangt op een nader te bepalen moment een raadsbrief over de evaluatie van de demonstraties, waarbij o.a. Amnesty betrokken wordt, evenals demonstranten over hun ervaringen bij de demonstraties, i.r.t. de politie-inzet én waarbij aandacht wordt besteed aan de rol en inzet van verbindingsteams.	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid			
734	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 30-05-2024 10. Raadsvoorstel	In Q1 2025 volgt een raadsbrief met daarin o.a. informatie over: ○ De 0-meting van de	Wethouder Oosters	Participatie	31-03-2025	20241112: in deze brief komt ook het onderwerp buurtbudgetten aan de orde	

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
	Beleidsnota Samen stad maken	benoemde indicatoren; ○ Eerste ervaringen met het Kompas; ○ de 'rechtspersoonlijkheid'; ○ het effect van de voorgenomen bezuinigingen; - en hoe dit tot mogelijke bijstellingen in het beleid kan leiden door de Raad.					
733	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 30-05-2024 8. Raadsvoorstel Zienswijze Ontwerpbegroting 2025-2028 Het Utrechts Archief (HUA)	In november 2024 volgt een raadsbrief met een update over stand van zaken, specifiek met het oog op de voorziene uittreding van het Rijk en o.a. en de rol van de raad en de aanpassingen van de gemeenschappelijke regeling aan de hand van de gewijzigde WGR.	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	30-11-2024		

TOEZEGGINGEN EN MOTIELIJST COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
674	Gemeenteraad 29-02-2024 24. Afrondende Besluitvorming na debat over Demonstratierecht	Burgemeester Dijksma zegt toe dat voortaan standaard na afloop van een demonstratie een evaluatieformulier zal worden toegestuurd aan de organisatoren van een demonstratie.	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	31-05-2024		
658	Gemeenteraad 29-02-2024 25. Afrondende besluitvorming na debat stand van zaken UW	M99 Houd de raad in positie	Wethouder Schilderman	Financiën	30-06-2024	20250324 Afgedaan met raadsbrief 'Voortgang Verbeterprogramma Versterken Financiële Functie' (kenmerk: 30205961) op 18-3-2025.	
657	Gemeenteraad 29-02-2024 24. Afrondende Besluitvorming na debat over Demonstratierecht	M96 Wees terughoudend met het gebruik van camera’s bij demonstraties	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	29-05-2024		
641	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 11-01-2024 3.1. Raadsbrief Reactie op Managementletter 2023	De wethouder zegt toe in Q2 te berichten over de doorlichting van de financiële functie met o.a. aandacht voor de (de)centrale sturing en periodieke reviews. De	Wethouder Schilderman	Financiën	30-06-2024	20250324 Afgedaan met raadsbrief 'Voortgang Verbeterprogramma Versterken Financiële Functie' (kenmerk: 30205961) op 18-3-2025.	

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
		adviescommissie Controle en Financiën wordt hierbij betrokken.					
609	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 11-01-2024 13. Raadsbrief Lobbyregister	Het college komt voor de zomer met een brief over het inperken van lobbyactiviteiten van wethouders t.a.v. activiteiten in het verlengde van hun (voormalige) portefeuilles	Burgemeester Dijksma	Bestuurlijke zaken	30-06-2025	Het wetsvoorstel regels gewezen bewindspersonen laat op zich wachten. Het inperken van lobby-activiteiten wordt opgenomen in de actualisatie van de Gedragscode voor burgemeester en wethouders B&W, het raadsvoortel ter vaststelling wordt medio 2025 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.	
550	Gemeenteraad 09-11-2023 5. Raadsvoorstel Programmabegroting 2024	M393 Online weerbaarheid jeugd	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	09-05-2024	250326: afgedaan met de Raadsbrief Herijking Utrecht zijn we samen van 14 december 2023 en Raadsbrief Uitvoeringsprogramma Vergroten digitale weerbaarheid van 1 februari 2024.	01-02-2024
535	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 24-10-	De wethouder zegt toe: de financiële spelregels in uit te werken inzake	Wethouder Schilderman	Financiën	30-06-2024	20250303 De planning van de financiële verordening is aangepast naar Q4 2026. Deze	

TOEZEGGINGEN EN MOTIELIJST COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
	2023 2.a. Raadsvoorstel Programmabegroting 2024	de financiële werkwijze als onderdeel van de financiële verordening in afstemming met de adviescommissie C&F (binnen een half jaar na gesprek met adviescie).				zal worden opgenomen in het overdrachtsdossier.	
503	Gemeenteraad 21-09-2023 14. Afrondende besluitvorming na debat over Aanpak inclusieve stagemarkt en actieplan MBO	M316 Hoog tijd voor een MBO-traineeship	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	30-09-2024		
450	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 28-06-2023 2. Voorjaarsnota 2023 en Eerste bestuursrapportage 2023	Burgemeester Dijksma zegt toe om de raad voor het einde van 2023 in een brief te informeren over de rol die zij voor ervaringsdeskundigheid ziet binnen het veiligheidsdomein.	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	31-12-2023		
454	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 27-06-2023 2. Raadsvoorstel	Het College zegt toe bij de volgende VJN, wanneer de	Wethouder Schilderman	Financiën	10-06-2024	20250801 U bent hierover voor het laatst geïnformeerd bij de Voorjaarsnota 2024 (kenmerk:	

TOEZEGGINGEN EN MOTIELIJST COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
	Voorjaarsnota 2023 en Eerste bestuursrapportage 2023	Meerjarenprogramma's toegankelijker worden weergegeven, concreet in te gaan op 'planningsoptimisme'. Daarbij gaat het College ook in op de vraag of fondsen en reserves op meerjarenprogramma's wenselijk zijn.				12308782) op 11-7-2024 en de raadsbrief 'Diverse toezeggingen commissiebehandeling Programmabegroting 2025' op 5-11-2024 (kenmerk: 12729096). Meer informatie zal volgen bij de Voorjaarsnota 2025.	
417	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 15-06-2023 2. Raadsvoorstel Startdocument Burgerberaad	Wethouder Oosters zegt toe dat de raad bij het tweede burgerberaad in positie wordt gebracht om een keuze te maken uit meerdere uitgewerkte onderwerpen en dat die selectie van onderwerpen wordt voorbereid door middel van participatie met inwoners van de stad.	Wethouder Oosters	Participatie	30-09-2023	20231102: Genoemde deadline is hier niet van toepassing. Dit hangt af van de planning van een volgend burgerberaad.	

TOEZEGGINGEN EN MOTIELIJST COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
415	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 08-06-2023 11. Raadsvoorstel Aanpassing beleidscyclus en programmabegroting	Wethouder Schilderman informeert de raad in het tweede half jaar van 2023 in de nog te versturen raadsbrief over de dekking van moties over de omgang die het college voorziet met de prioritering van ongedekte doelstellingen in beleidsnota's.	Wethouder Schilderman	Financiën	30-10-2023	20250303 De planning van de financiële verordening is aangepast naar Q4 2026. Deze zal worden opgenomen in het overdrachtsdossier.	
218	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 06-10-2022 10. Beantwoording SV 2022, nr. 90 over Openbaar maken persoonsgegevens bij zienswijzen na toestemming betrokkene 30-6-2022	De wethouder zegt toe de raad uiterlijk Q4 2023 te informeren over de reikwijdte van het openbaren van e-mail/adreslijsten aan de raad.	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	30-12-2023		
93	Commissie Mens en Samenleving (16-9-2008 t/m 27-10-2021 26-10-2021 2. Programmabegroting 2022	De wethouder zegt toe uiterlijk in januari 2022 de al eerder toegezegde nota WAAVA toe te sturen naar de raad.	Wethouder Schilderman	Financiën	30-09-2022	20250303 De operationalisatie van de Nota WAAVA op ambitie rond circulariteit wordt verder uitgewerkt. Daarnaast vindt hierover gesprek met de	

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
						accountant plaats. De planning van de nota WAAVA is daarom aangepast naar Q2 2025.	
28	Gemeenteraad 05-11-2020 11. Raadsvoorstel Nota Inkoop en Contractmanagement 'Doelmatig en duurzaam bijdragen aan een gezond Utrecht' en collegevoorstel 'Beleidsregel drempelbedragen bij aanbesteden'	M323 Aan de bak met innovatie(f) inkopen	Wethouder Streefland	Inkoop	30-06-2023	20243010 Meer informatie hierover volgt naar verwachting in Q1 2025.	
22	Gemeenteraad 28-05-2020 3. Ingekomen stukken	Beleidsveld Financiën - Beantwoording SV 2020, nr. 097 over Openbaarheid van bestuur bij gemeenschappelijke regelingen. De raad wordt uiterlijk 31 mei 2021 per brief geïnformeerd over de wijze waarop verbonden	Wethouder Schilderman	Juridische zaken	06-05-2021	20252103 Afgedaan met raadsbrief 'Uitkomsten vermogensgrens kwijtschelding belastingen en openbaarheid bij verbonden partijen' (kenmerk: 30189463) op 18 maart 2025.	

TOEZEGGINGEN EN MOTIELIJST COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN 17 APRIL 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Portefeuille-houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
		partijen per partij invulling geven aan de openbaarheid van bestuur en de uitkomsten van besprekingen over dit onderwerp met de verbonden partijen.					

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
27-03-2025	M126 Versterkte risicobeheersing voor verouderde ICT-systemen	Motie aangenomen	Ait Daoua, A. (Achraf) (D66)	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	30-09-2025			
27-03-2025	M125 Webpagina slimme deurbelcamera's	Motie aangenomen	Ait Daoua, A. (Achraf) (D66)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	27-06-2025	2 april 2025: Zoals aangegeven door de burgemeester tijdens de behandeling van deze actuele motie op 27 maart jl. is hetgeen dat is gevraagd in deze motie reeds uitgevoerd. De raad is hierover geïnformeerd bij brief van 27 februari 2024.		Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Fattal, M. (Mahaar) (GroenLinks) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)
23-01-2025	M15 Rechtdoen aan Terughoudendheid	Motie aangenomen	Assen. M.H. (Hester) (PvdA)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	30-06-2025			Peters, R. (Ralph) (D66) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Graaf,

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
									R. van der (Rik) (ChristenUnie)
23-01-2025	M17 Verbeter veiligheid rond thuiswedstrijd	Motie aangenomen	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	31-07-2025			Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie) Meerding, T.A.A. (Tess) (VVD) Peters, R. (Ralph) (D66) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)
23-01-2025	M19 Routekaart om te voorkomen dat het weer misgaat	Motie aangenomen	Paalman, V. Victor (Horizon)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	23-04-2025			
12-12-2024	M515 Smeed het ijzer als het heet is	Motie aangenomen	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	12-03-2025			Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Assen. M.H. (Hester) (PvdA)
12-12-2024	M502 Naleven internationaal recht in woord en daad	Motie aangenomen	Sungur, M. (Mahmut) (DENK)	Burgemeester Dijksma	Internationale Zaken en Regionale samenwerking	12-03-2025			Assen. M.H. (Hester) (PvdA) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Heuven, M. van (Maarten) (Partij voor de Dieren) Kleinrensink, J. (Julia) (GroenLinks) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Snijder,

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
									R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)
14-11-2024	M450 Laat het aantal coffeeshops meegroeien met de stad	Motie aangenomen	Koning, M.A. (Maarten) (D66)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	14-02-2025			Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)
07-11-2024	M415 Weerstandsvermogen voor grote maatschappelijke opgaves	Motie aangenomen	Zweth, R. van der (Rick) (PvdA)	Wethouder Schilderman	Financiën	30-04-2025	20250303 Meer informatie hierover volgt in Q2 2025 bij de VJN 2025.		Kleinrensink, J. (Julia) (GroenLinks) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)
26-09-2024	M381 Passende grondprijzen voor wooncoöperaties	Motie aangenomen	Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie)	Wethouder Voortman	Grondzaken	27-12-2024	20250122: In het Uitvoeringspro-gramma wooncoöperaties 2024-2028 is aangegeven dat een afwijkende erfpachtregeling voor wooncoöperaties wordt onderzocht		Zwanenberg, P. (Pepijn) (GroenLinks) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
							conform deze motie. Terugkoppeling hierover volgt in de grondprijzenbrief 2025.		
26-09-2024	M382 Kom in Actie bij Actief grondbeleid	Motie aangenomen	Bode, L. (Linda) (Volt)	Wethouder Voortman	Grondzaken	31-03-2025			Zweth, R. van der (Rick) (PvdA) Snijder, R. (Ruben) (Student & Starter)
26-09-2024	M365 Ontschot de budgetten van VTH	Motie aangenomen	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)	Burgemeester Dijksma	Handhaving	27-12-2024			Assen. M.H. (Hester) (PvdA) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Snijder, R. (Ruben) (Student & Starter) Hessel, Y.H. (Yvonne) (Utrecht Solidair)
26-09-2024	M368 Maak democratie toegankelijk	Motie aangenomen	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)	Burgemeester Dijksma	Burgerzaken	08-11-2024			Raaijmakers, I. (Ilse) (PvdA) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Heuven, M. van (Maarten) (Partij voor de Dieren) Snijder, R. (Ruben) (Student & Starter) Bosch,

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
									D. (David) (UtrechtNu!) Hessel, Y.H. (Yvonne) (Utrecht Solidair) Pagter, M. de (Marijn) (VVD) Ait Daoua, A. (Achraf) (D66)
11-07-2024	M306 Behoud het wijkservicecentrum in Vleuten-de Meern	Motie aangenomen	Meerding, T.A.A. (Tess) (VVD)	Burgemeester Dijksma	Burgerzaken	10-01-2025	09102024: Er komt een onderzoek naar de dienstverlening in de Wijken om te kijken of daar besparingen mee te behalen zijn. Momenteel zijn PDV en Wijken op zoek naar een projectleider die het onderzoek gaat uitvoeren. De inschatting is dat het onderzoek zelf ongeveer drie		Stellinga, H.J.J. (Hessel) (CDA) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!)

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
							maanden gaat duren		
11-07-2024	M309 Samen voor inclusie en tegen polarisatie	Motie aangenomen	Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	31-03-2025			Raaijmakers, I. (Ilse) (PvdA) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)
27-06-2024	M246 Blijf zoeken naar bestuursrechtelijke mogelijkheden	Motie aangenomen	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	27-09-2024			Meerding, T.A.A. (Tess) (VVD)
06-06-2024	M213 Demonstreren is een recht, ook op de universiteit	Motie aangenomen	Fattal, M. (Mahaar) (GroenLinks)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	06-09-2024			Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Koning, M.A. (Maarten) (D66) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Snijder, R. (Ruben) (Student & Starter) Stam, T. (Titus) (PvdA) Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
06-06-2024	M203 Geef gehoor aan demonstranten	Motie aangenomen	Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	30-09-2024			Sungur, M. (Mahmut) (DENK) Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Snijder, R. (Ruben) (Student & Starter) Fattal, M. (Mahaar) (GroenLinks) Stam, T. (Titus) (PvdA)
06-06-2024	M205 Steun wederopbouw Gaza via VNG	Motie aangenomen	Sungur, M. (Mahmut) (DENK)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	06-09-2024			Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)
06-06-2024	M209 Pleit voor erkenning Palestina	Motie aangenomen	Sungur, M. (Mahmut) (DENK)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	06-09-2024			Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)
06-06-2024	M212 Zorgvuldige aanpak bij inzet geweld ME	Motie aangenomen	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	06-09-2024			
25-04-2024	M149 Aflossen van studieschuld via IKB budget	Motie aangenomen	Sungur, M. (Mahmut) (DENK)	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	28-06-2024			Snijder, R. (Ruben) (Student & Starter)

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
28-03-2024	M108 De basis op orde	Motie aangenomen	Zwinkels, J.M. (Jantine) (CDA)	Wethouder Schilderman	Financiën	30-06-2024	20250324 Afgedaan met raadsbrief 'Voortgang Verbeterprogramma Versterken Financiële Functie' (kenmerk: 30205961) op 18-3-2025 20250801 Een update over het verbeterprogramma is gegeven tijdens de heidag van de adviescommissie Controle & Financiën op 11 oktober 2024. In Q1 2025 volgt naar verwachting een raadsbrief met informatie over het		

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
							verbeterprogramma. 20241907 Voor het verbeterprogramma is in de Voorjaarsnota 2024 een claim opgenomen van 1,050 miljoen euro structureel (p. 23). Voor dictum 3: Meer informatie hierover volgt in Q4. Een update wordt gegeven tijdens de heidag van de adviescommissie Controle & Financiën op 11 oktober 20241305 Meer informatie hierover volgt naar		

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
							verwachting in Q2 2024		
29-02-2024	M94 Betrek demonstranten bij het demonstratiebeleid	Motie aangenomen	Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	29-08-2024			Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren) Fattal, M. (Mahaar) (GroenLinks) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter) Stam, T. (Titus) (PvdA)
29-02-2024	M77 Ctrl+Utrecht, geef digitalisering de status die het verdient	Motie aangenomen	Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter)	Wethouder Streefland	Personeel en Organisatie	31-12-2024			Ait Daoua, A. (Achraf) (D66) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)
29-02-2024	M92 Integriteit komt niet vanzelf	Motie aangenomen	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)	Burgemeester Dijksma	Bestuurlijke zaken	31-12-2024	De training bestuurlijke integriteit voor raad en college is ingepland op 9 januari 2025.		Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
18-01-2024	M55 Behandel commissieleden gelijk	Motie aangenomen	Steeg, B. van (Bert) (CDA)		Bestuurlijke zaken		Op verzoek van het dagelijks bestuur wordt de gewenste aanpassing van de Verordening op de raadscommissies wordt meegenomen in de eerstvolgende actualisatie van de verordening.		Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie)
18-01-2024	M32 Hoger beroep vermogensgrens kwijtschelding lokale belastingen minima	Motie aangenomen	Kleinrensink, J. (Julia) (GroenLinks)		Bestuurlijke zaken	18-04-2024			Zweth, R. van der (Rick) (PvdA)
07-12-2023	M436 Verhoog de vermogensgrens!	Motie aangenomen	Stellinga, H.J.J. (Hessel) (CDA)	Wethouder Schilderman	Financiën	30-03-2024	20252103 Afgedaan met raadsbrief 'Uitkomsten vermogensgrens kwijtschelding		Steeg, B. van (Bert) (CDA)

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
							belastingen en openbaarheid bij verbonden partijen' (kenmerk: 30189463) op 18 maart 2025. 20241709 Op 11 september 2024 heeft de Raad van State het hoger beroep van de raad ongegrond verklaard. In de toekomst zal lobby op dit onderwerp weer worden opgezet		
09-11-2023	M397 Samen keuzes maken en verantwoordelijkheid delen leidt tot betere resultaten	Motie aangenomen	Dada-Anthonij V. (Venita) (D66)	Wethouder Schilderman	Financiën		20250303 De planning van de financiële verordening is aangepast naar Q4 2026. Deze zal		Vasters, J. (Joost) (D66) Kendir, E. (Esma) (Student&Starter) Hessel, Y.H. (Yvonne) (Utrecht Solidair) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!)

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
							worden opgenomen in het overdrachtsdossier. 20241305 Meer informatie hierover volgt naar verwachting in Q4 2024 bij de financiële verordening, dit is mede afhankelijk van het gesprek met de adviescommissie Controle & Financiën.		Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie)
09-11-2023	M430 Ondersteun het Bevrijdingsfestival	Motie aangenomen	Bosch, D. (David) (UtrechtNu!)	Burgemeester Dijksma	Bestuurlijke zaken	31-05-2024			van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66) Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter) Talhaoui, M. (Mohamed) (PvdA)

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
09-11-2023	M409 Grip op investeringen	Motie aangenomen	Passier, C.E. (Charlotte) (Volt)	Wethouder Schilderman	Financiën	30-06-2025	U bent hierover voor het laatst geïnformeerd bij de Voorjaarsnota 2024 (kenmerk: 12308782) op 11-7-2024 en de raadsbrief 'Diverse toezeggingen commissiebehandeling Programmabegroting 2025' op 5-11-2024 (kenmerk: 12729096). Meer informatie zal volgen bij de Voorjaarsnota 2025. 20241305 Meer informatie hierover volgt naar verwachting in Q2 2024 bij de		Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
							Voorjaarsnota 2024.		
09-11-2023	M387 Oproep staakt het vuren	Motie aangenomen	Kleinrensink, J. (Julia) (GroenLinks)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	31-12-2023			Zweth, R. van der (Rick) (PvdA) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Heuven, M. van (Maarten) (Partij voor de Dieren) Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie) Kendir, E. (Esma) (Student&Starter) Sungur, M. (Mahmut) (DENK) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Koning, M.A. (Maarten) (D66)
02-11-2023	M347 Reflecteer en informeer over verleden Prins Bernhard bij Prins Bernhardplein & Prins Bernhardlaan	Motie aangenomen	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)	Burgemeester Dijksma	Handhaving	01-06-2024	Op dit moment wordt bekeken hoe de motie concreet op straat vorm kan krijgen, rekening houdend met de mogelijkheden en beperkingen die de		Snippe, L.C. (Lisanne) (Partij voor de Dieren) Zwanenberg, P. (Pepijn) (GroenLinks) Zweth, R. van der (Rick) (PvdA) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
							bestaande bebording biedt		
06-07-2023	M249 Overnemen aanbevelingen raadstoets Bewoners en Bestuur	Motie aangenomen	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)	Burgemeester Dijksma	Bestuurlijke zaken	16-05-2024			Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Dekkers, F. (Fred) (GroenLinks) Zweth, R. van der (Rick) (PvdA) Koning, M.A. (Maarten) (D66) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Snippe, L.C. (Lisanne) (Partij voor de Dieren) Kendir, E. (Esma) (Student&Starter) Meerding, T.A.A. (Tess) (VVD) Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie)
06-07-2023	M250 Snel overzicht? Stoplichten in de jaarstukken	Motie aangenomen	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)	Wethouder Schilderman	Financiën	29-12-2023	20241709 Dit is verwerkt in de Jaarstukken 2023 (kenmerk: 12389278). Bij de effectindicatoren worden de kleuren		Sungur, M. (Mahmut) (DENK) Vasters, J. (Joost) (D66)

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
							groen (doel behaald) en rood (doel niet behaald) gehanteerd 20241705 Meer informatie hierover volgt in Q2 2024 bij de Jaarstukken 2023		
11-05-2023	M98 Bevorder privacy bij private camera's	Motie aangenomen	Koning, M.A. (Maarten) (D66)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid		2 april 2025: Hetgeen is gevraagd in deze motie is uitgevoerd middels bijgaande raadsbrief van 27 februari 2024.		Fattal, M. (Mahaar) (GroenLinks) Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Kendir, E. (Esma) (Student&Starter)
11-05-2023	M99 Waarborgen bij algoritmen en cameratoezicht	Motie aangenomen	Fattal, M. (Mahaar) (GroenLinks)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid				Koning, M.A. (Maarten) (D66) Kendir, E. (Esma) (Student&Starter) Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie) Assen, H. (Hester) (PvdA) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
09-03-2023	M46 Stevige lobby	Motie aangenomen	Koning, M.A. (Maarten) (D66) Fattal, M. (Mahaar) (GroenLinks) Sungur, M. (Mahmut) (DENK) Chirino, C.C. (Bina) (ChristenUnie) Bosch, D. (David) (PVV)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	09-06-2023			
09-03-2023	M48 Blijf zoeken naar mogelijkheden om online in te kunnen grijpen	Motie aangenomen	Steeg, B. van (Bert) (CDA) Heuven, M. van (Maarten)	Burgemeester Dijksma	Openbare Orde en Veiligheid	09-06-2023			

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
			(Partij voor de Dieren) Raaijmakers, I. (Ilse) (PvdA) Chirino, C.C. (Bina) (ChristenUnie) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Bos, C.H. (Cees) (Stadsbelang Utrecht) Kendir, E. (Esma) (Student&Starter) Hessel, Y.H. (Yvonne)						

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
			(Utrecht Solidair) Pagter, M. de (Marijn) (VVD)						
22-12-2022	M410 Volgend jaar alsnog kwijtschelden belastingen minima	Motie aangenomen	Hellevoort, M.N. (Meike) (GroenLinks) Raaijmakers, I. (Ilse) (PvdA) Vasters, J. (Joost) (D66) Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie) Sungur, M. (Mahmut)	Wethouder Schilderman	Financiën	31-03-2023	20252103 Afgedaan met raadsbrief 'Uitkomsten vermogensgrens kwijtschelding belastingen en openbaarheid bij verbonden partijen' (kenmerk: 30189463) op 18 maart 2025. 20241709 Op 11 september 2024 heeft de Raad van State het hoger beroep van de raad ongegrond		

Datum	Onderwerp	Status	Indiener(s)	Portefeuille houder	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoe-ning	Mede-indieners
			(DENK) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Snippe, L.C. (Lisanne) (Partij voor de Dieren) Kendir, E. (Esma) (Student&Starter) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)				verklaard. In de toekomst zal lobby op dit onderwerp weer worden opgezet.		

Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën

Dossiernummer	4588
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 april 2025
Agendapunt	7
Titel	Gevolgen hoog ziekteverzuim gemeentelijke organisatie en groei van de stad
ID	4810
Behandelend ambtenaar	G.A. Watzeels
Telefoon	14030
E-mail	g.watzeels@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	Wethouder Streefland
Beleidsveld	Personeel en Organisatie
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën	17 april 2025

Voorgesteld besluit

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2025, NUMMER 3

Datum	31 januari 2025
Van	College B&W
Behandeld door	G.A. Watzeels
Doorkiesnummer	14030
E-mailadres	geert.watzeels@utrecht.nl
Kenmerk	30131644
Beleidsveld	Personeel en Organisatie

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsvragen jaargang 2025 nummer 3 van Margreet Ramaker (VVD) en Ilse Raaijmakers (PvdA) van 8 januari 2025 over hoog ziekteverzuim ambtenaren gemeente Utrecht. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1
Ambtenaren van de gemeente Utrecht waren in 2023 relatief langer en vaker ziek dan ambtenaren van andere gemeenten. Het ziekteverzuimpercentage is 8,2 procent, zoals staat vermeld in de raadsbrieven van maart 2024 en oktober 2024 en in de jaarrekening voor 2023, terwijl landelijk dit percentage 6,5 procent is. De fracties van VVD en PvdA maken zich zorgen over het hoge ziekteverzuimpercentage en stellen onderstaande vragen:
Waarom blijft het college als doelstelling in de programmabegroting jarenlang hetzelfde streefcijfer van 5,7 procent ziekteverzuimpercentage hanteren, terwijl sinds 2018 het daadwerkelijke percentage is gestegen en vanaf 2022 fors naar 7,7 procent?

Antwoord 1
Het klopt dat het voortschrijdend verzuimpercentage (= het gemiddelde verzuimpercentage over periode van 12 maanden) eind 2023 met 8,2% hoger is dan het gemiddelde bij andere gemeenten. Ter vergelijking: het gemiddelde bij de G4-gemeenten was in 2023 7,4%.
Ter verklaring van de gehanteerde verzuimnorm van 5,7%: De norm die de organisatie jaarlijks opneemt in de programmabegroting is afkomstig vanuit het A&O fonds Gemeenten (Arbeidsmarkt & Opleiding). Het A&O fonds heeft voor gemeenten een verzuimnorm vastgesteld op basis van een vergelijking met andere gemeenten in dezelfde grootteklasse. Voor de 100.000+ gemeenten (waartoe Utrecht ook behoort) was deze verzuimnorm enkele jaren geleden 5,7% (voor 2023 is deze norm vastgesteld op 5,6%).
De organisatie is zich ervan bewust dat het verzuimpercentage afgelopen jaren niet richting deze verzuimnorm van 5,7% beweegt. Het feit dat deze norm niet behaald is, is echter geen reden om dan maar de norm aan te passen. Het streven blijft ongewijzigd om wel op enig moment op de norm uit te komen. Dit zal niet binnen een jaar gerealiseerd worden omdat daarvoor nog flinke stappen nodig zijn. Hiertoe heeft de organisatie afgelopen jaar extra maatregelen genomen met een meerjarenaanpak.

Vraag 2
Dat het ziekteverzuim in 2022 fors steeg, was voor de commissie VBF aanleiding te verzoeken het verloop van het ziekteverzuimpercentage voor de periode januari tot en met augustus 2022 per afdeling inzichtelijk te maken. De uitkomst hiervan staat in de bijlage van de raadsbrief van 18 oktober 2022 namelijk dat de afdelingen Projectmanagementbureau, Marketing en Communicatie Netwerk, Publiekszaken, Volksgezondheid en Vergunningen, Toezicht en Handhaving zeer hoge ziekteverzuimpercentages kennen.
Hoe is het verloop van het ziekteverzuimpercentages per afdeling voor de jaren 2022, 2023 en 2024? Kan het verloop van het ziekteverzuimpercentage per afdeling voor de periode 2022, 2023 en 2024 gegeven worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Hieronder het voortschrijdend verzuimpercentage per organisatieonderdeel aan het einde van de jaren 2022, 2023 en 2024.
Ter toelichting:

- *Van belang is de grootte van een organisatieonderdeel: bij kleine organisatieonderdelen hebben enkele langdurig zieke medewerkers direct een veel grotere impact op het verzuimpercentage dan bij grote organisatieonderdelen, zie bijvoorbeeld Culturele Zaken. Dit is een klein organisatieonderdeel met ongeveer 30 medewerkers. Relevant om daarbij te vermelden is dat in de afgelopen maanden bij dit onderdeel meerdere concrete maatregelen zijn genomen om het verzuim aan te pakken. Naar verwachting gaat dit komende tijd tot een verlaging leiden*
- *Een andere relevante factor is de aard van het werk: in deze verhardende maatschappij worden medewerkers bij organisatieonderdelen met directe contacten met inwoners vaker geconfronteerd met ongewenst gedrag dan medewerkers 'achter de schermen'. Denk hierbij aan afdelingen zoals Publiekszaken, Stadsbedrijven en Wijken.*
- *Tot slot is de sturing vanuit leidinggevenden van belang: Uit recente ervaringen is gebleken dat extra aandacht vanuit leidinggevenden voor preventie en terugdringen van het verzuim werkt. Bij diverse organisatieonderdelen is het verzuim gedaald nadat leidinggevenden hjier meerjarig veel aandacht aan hebben besteed. De mate van werkdruk en span-of-control van de leidinggevenden speelt hierbij wel een rol. Bijvoorbeeld: Marketing & Communicatie.*

Bij de organisatieonderdelen met het hoogste verzuim vinden momenteel pilots plaats door teams intensief te ondersteunen met passende interventies. Op basis van de ervaringen en resultaten uit deze pilots volgt een verdere aanpak in de rest van de organisatie. Zie voor meer informatie de raadsbrief over verzuim van 17 oktober 2024.

Organisatieonderdeel:	**t/m dec'22**	**t/m dec'23**	**t/m dec'24**
Maatschappelijke Ontwikkeling	7,21	7,98%	9,33%
Ontwikkelorganisatie Ruimte	5,54	6,21%	6,59%
Openbare Orde en Veiligheid	4,88	5,97%	4,85%
Publiekszaken	10,56	11,82%	14,16%
Raadsorganen	6,76	6,75%	7,40%
Stadsbedrijven	8,66	9,64%	10,28%
Vastgoedorganisatie Utrecht	5,30	6,28%	8,61%
Vergunningen, Toezicht en Handhaving	8,03	8,54%	8,90%
Volksgezondheid	9,58	9,57%	10,41%
Werk en Inkomen	8,14	9,07%	9,02%
Wijken	8,41	10,54%	11,34%
Culturele Zaken	5,14	7,89%	16,19%
Projectmanagementbureau	10,97	8,24%	8,75%
Bedrijfsvoerings- en Strategienetwerk I (BSN I)	4,15	6,43%	4,64%
BSN I - Concerncontrol	7,26	8,15%	7,81%

BSN I - Strategie/Bestuursondersteuning	3,60	4,14%	2,98%
BSN I - Staf Bedrijfsvoering	10,44	8,90%	5,87%
BSN I - overig	1,67	2,52%	1,41%
Onderzoek & Advies	5,75	6,40%	7,03%
Marketing & Communicatie	7,66	7,38%	5,44%
Mens & Organisatie	7,91	7,20%	8,70%
Informatie- en Procesmanagement	6,08	6,94%	6,57%
Financiën, Inkoop en Juridische Zaken (per 1-7-2024 Financien en Inkoop)	5,31	6,31%	7,55%
Juridische Zaken (per 1-7-2024)	nvt	nvt	5,11%
Totaal	**7,66%**	**8,20%**	**8,65%**

Vraag 3
In de raadsbrief van 18 oktober staat: *Bij organisatieonderdelen waar sprake is van een zorgwekkende ontwikkeling van het ziekteverzuim stellen de leidinggevenden concrete plannen op om de medewerkers optimaal te ondersteunen en het ziekteverzuim te beperken.*
In hoeverre hebben deze concrete plannen geholpen in het terugdringen van het ziekteverzuimpercentages in desbetreffende afdelingen?
Antwoord 3
Er wordt sinds de zomer van 2024 gewerkt met een verstevigde aanpak bij de afdelingen met het hoogste verzuim. In de 2e helft van 2024 hebben deze afdelingen plannen gemaakt en is gestart met de uitvoering. Huidige resultaten bij een aantal van deze afdelingen laten een voorzichtige daling zien, maar het is op dit moment nog te vroeg om al solide effecten van deze plannen te zien. Zeker bij het langdurige verzuim is een medewerker niet binnen korte termijn gere-integreerd. Wel blijkt uit de eerste ervaringen dat de extra ondersteuning van de afdelingen nodig is en gewaardeerd wordt.

Vraag 4
Waarom is toen niet overwogen om voor de hele organisatie een plan van aanpak te hebben om het forse ziekteverzuimpercentage terug te dringen?
Antwoord 4
In 2022 is gestart met de Utrechtse Aanpak Verzuim. Dit betreft een organisatiebrede aanpak. Uitgangspunten van deze aanpak zijn: Aandacht voor preventie, samen verantwoordelijk en focus op mogelijkheden. Leidinggevende en medewerker zijn samen verantwoordelijk voor het verzuimproces. De leidinggevende is casemanager en daarmee eindverantwoordelijk. Zij worden bij langdurig verzuim en re-integratie ondersteund door een inzetbaarheidsspecialist. Daarnaast hebben alle organisatieonderdelen een vitaliteitsplan gemaakt.
Omdat het verzuim bleef stijgen – dit betreft met name het lange verzuim – is in april 2024 door de concerndirectie besloten tot een verstevigde aanpak van verzuim. Afdelingen met het hoogste verzuim krijgen hierin een extra impuls. Na een analyse van de risico's is een specifieke aanpak voor de afdeling ontwikkeld. Effecten worden vervolgens geëvalueerd. Op deze manier wordt organisatiebreed geleerd van de interventies die worden ingezet. Daarnaast volgen vanaf begin 2025 alle leidinggevenden verplicht een training in het nemen van hun regie op de inzetbaarheid van medewerkers.
Er is derhalve wel degelijk sprake van een organisatiebrede aanpak van het verzuim. Alleen de directe sturing op het verzuim vindt als gesteld altijd plaats binnen de context van een team: de interactie tussen leidinggevende, medewerker en collega's. Dit vereist meerjarig veel aandacht voordat de effecten te zien zijn in de verzuimpercentages.

Vraag 5
Kan gezegd worden dat het in september 2022 speciaal opgerichte team van vijf inzetbaarheidsspecialisten geholpen heeft? Zo ja, hoe dan? Zo nee, waarom niet?
Antwoord 5

Ja, de inzet van deze inzetbaarheidsspecialisten heeft zeker geholpen. Voor leidinggevenden is het zeer waardevol dat zij ondersteuning krijgen van deze specialisten om zodoende meer en beter aandacht te besteden aan de re-integratie van zieke medewerkers. De organisatie heeft begin 2024 vastgesteld dat de eigen regie nog onvoldoende wordt genomen door zowel leidinggevenden als door medewerkers. En ook dat er meer sturing nodig is op verzuim. De werkdruk, maar ook het ontbreken van kennis en vaardigheden, van leidinggevenden maken dit in de praktijk vaak lastig. Met de verstevigde aanpak wordt hier invulling aan gegeven. Het effect van de inzet van inzetbaarheidsspecialisten is echter nog niet terug te zien in een daadwerkelijk lager verzuimpercentage.

Vraag 6
In het item over ziekteverzuim op 17 december 2024 van RTV Utrecht staat een quote van de gemeentesecretaris: *De cijfers laten geen verband zien tussen ziekteverzuim en werkdruk.*
Wanneer er geen verband bestaat tussen ziekteverzuim en werkdruk, welke verklaring is dan wel te geven voor het hoge ziekteverzuimpercentage?
Antwoord 6
De werkdruk zal zeker een rol spelen bij diverse verzuimende medewerkers. Met de quote van de gemeentesecretaris wordt echter bedoeld dat de cijfers niet aangeven dat werkdruk rechtstreeks leidt tot verzuim, maar dat daar vaak meer bij meespeelt. Zo zijn er ook afdelingen met hoge werkdruk en een laag verzuim.
In de raadsbrief van 8 oktober 2024 hebben we hiervoor het volgende aangegeven: "De oorzaken van het verzuim laten zich niet in één oorzaak of conclusie samenvatten. Elke individueel verzuimende medewerker kent een eigen specifieke situatie en omstandigheden. In een recente analyse van de arbodienst zijn wel enkele patronen zichtbaar [1]:

- *80% van het verzuim wordt bepaald door langdurig verzuim van langer dan 6 weken.*
- *54% van dit (langdurig) verzuim betreft psychische klachten, 13% bewegingsapparaat en 33% overige medische klachten.*
- *bij 38% van de medewerkers met psychische klachten is sprake van een relatie met het werk. "*

De ervaring leert dat er op individueel niveau bij verzuim (vanwege psychische klachten) vaak sprake is van meer dan één oorzaak: meestal een combinatie van werk (zoals een veranderende werkcontext door meer opgaven die bij gemeenten zijn komen te liggen en een hogere snelheid van werken door digitalisering) met privéomstandigheden, de persoonlijkheid van de medewerker en/of het ontbreken van sociale steun van bijvoorbeeld de leidinggevende. Als het gaat om relevante werkomstandigheden geeft de arbodienst aan dat de druk binnen de organisatie hoog is. En dat er een combinatie is met een groot verantwoordelijkheidsgevoel van medewerkers.
De organisatie richt alle inspanningen op een gedegen en intensieve aanpak om het verzuim op zo kort mogelijke termijn te verlagen.

Vraag 7
Jaarlijks houdt de gemeente Utrecht een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO).
Kunnen de scores per afdeling over alle items van het MTO voor 2022, 2023, 2024 gedeeld worden met de raad? Zo nee, waarom niet?
Antwoord 7
Het medewerkersonderzoek is primair bedoeld voor leidinggevenden om te peilen hoe het gaat met hun medewerkers zodat zij daarover met elkaar in gesprek kunnen gaan en waar nodig aandacht aan kunnen geven. De uitkomsten worden per afdeling besproken door de leidinggevenden met de medewerkers. Deze uitkomsten zijn dan ook alleen inzichtelijk voor de afdelingen zelf binnen de context van het eigen team (leidinggevende, medewerkers en collega's) en worden niet breder gedeeld.

Vraag 8

Kan een analyse gegeven worden of er een verband bestaat tussen tevredenheid van medewerkers over de loopbaanontwikkeling, de kwaliteit van het management, de ervaren sociale veiligheid? Zo ja, wat is deze analyse? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Het medewerkersonderzoek is niet ingericht op het maken van een dergelijke analyse over directe causale verbanden tussen deze thema's. In het algemeen is waar te nemen dat teams met een hoger verzuim veelal lager scoren op de thema's herstelbehoefte, steun van de leidinggevende, zwaarte van het werk en 'In mijn team worden de gestelde doelen behaald'. Maar een direct causaal verband tussen eventueel verzuim en deze thema's is uitsluitend te bepalen op basis van een individuele analyse over een verzuimende medewerker. Dat geldt ook voor eventuele analyses op andere thema's. Hier is het medewerkersonderzoek niet op ingericht.

Vraag 9

Als het UWV oordeelt dat de gemeente Utrecht onvoldoende aan de re-integratieverplichtingen heeft voldaan, dan kan het UWV de gemeente een loonsanctie van maximaal 52 weken opleggen. Kortom, de gemeente Utrecht moet de zieke werknemer in dat geval in dienst houden.
Hoe vaak heeft UWV de gemeente Utrecht sancties opgelegd sinds 2022?

Antwoord 9

Op grond van de CAO Gemeenten heeft de organisatie - voor gestart verzuim tot 31-12-2023 - een verplichting om de medewerker in dienst te houden gedurende het 3e ziektejaar. Deze bepaling zorgt ervoor dat een loonsanctie van het UWV voor deze medewerkers meestal niet tot extra kosten voor de organisatie leidt.
Medewerkers die vanaf 1 januari 2024 ziek zijn geworden vallen onder de nieuwe regeling op basis waarvan een loonsanctie van het UWV wel direct leidt tot extra kosten voor de organisatie. De impact van deze nieuwe regeling wordt vanaf 1 januari 2026 merkbaar.
Sinds 2022 heeft de gemeente 21 loonsancties van het UWV ontvangen. Reden voor de meeste van deze sancties is dat er te lang gefocust is op terugkeer naar de eigen werkplek vanuit de wens tot behoud van de medewerker. Als gevolg van de oude regeling vanuit de CAO is er momenteel geen helder inzicht in de kosten die samenhangen met de opgelegde sancties.

Vraag 10

Wat is de financiële waarde van de opgelegde sancties per jaar vanaf 2022?

Antwoord 10

Zie hierboven bij antwoord 9.

Vraag 11

De stad Utrecht kent het laagste inwonersaantal ten opzichte van de overige G4 gemeenten (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag).
In hoeverre heeft de verhouding van het aantal ambtenaren ten opzichte van het aantal inwoners impact op de ervaren werkbeleving door medewerkers bij de gemeente Utrecht?

Antwoord 11

Deze verhouding heeft ongetwijfeld invloed op de mate van ervaren werkdruk. Een direct verband tussen grootte van de organisatie in verhouding tot het aantal inwoners en de hoogte van het verzuim is ons niet bekend.
Relevant: in 2023 kende de organisatie 14,6 fte medewerkers per 1.000 inwoners. Ter vergelijking: bij de gemeente Amsterdam is dit 19,1 fte en het gemiddelde van de G4-gemeenten bij elkaar was in dat jaar 18,6 fte per 1.000 inwoners.

Vraag 12

In hoeverre houdt het college bij de bezuinigingen rekening met de mogelijk nadelige impact op de werkbeleving van medewerkers?

Antwoord 12

Als gevolg van het tekort op de gemeentelijke begroting heeft het college een aantal scherpe financiële keuzes moeten maken om te kunnen blijven investeren in de stad. Daar hoort ook bij dat we kritisch moeten kijken naar onze eigen organisatie. Er is bewust gekozen voor een financiële strategie waarbij - naast het doorvoeren van o.a. bezuinigingen - juist ook is gekozen om te besparen door middel van hervormingen binnen de organisatie. Met deze hervormingsbezuinigingen wil de organisatie besparen door slimmer en efficiënter te werken. Daarbij moeten - en dat vragen we ook van uw raad - duidelijke keuzes gemaakt worden wat de organisatie anders of minder gaat doen. De organisatie houdt daarbij in ogenschouw dat de gemeente Utrecht een goed werkgever en vitale organisatie blijft.
Met betrekking tot de eventuele impact op de werkbeleving van medewerkers is het proces rondom de bezuinigingen en de hervormingen zo open en transparant mogelijk ingericht. Er wordt veelvuldig gecommuniceerd richting medewerkers en er is voor gezorgd dat medewerkers met al hun vragen en zorgen bij de leidinggevenden terecht kunnen en dat tijdig eventuele signalen van onrust worden opgepakt. Uiteraard valt niet te voorkomen dat ondanks al deze inspanningen er toch medewerkers zullen die een minder positieve werkbeleving ervaren vanwege het feit dat er bezuinigingen zijn.

Vraag 13
En in hoeverre gaat het college ondanks deze bezuinigingen het ziekteverzuimpercentage omlaag brengen?
Antwoord 13
Los van de bezuinigingen heeft de verstevigde aanpak van het verzuim alle aandacht in de organisatie. Het feit dat ook het vormgeven van de bezuinigingen leiden tot een hogere werkdruk, alsook een gevoel van onrust bij medewerkers, maakt deze uitdaging er niet eenvoudiger op. Maar de doelstelling blijft onverminderd tot een verlaging van het verzuim te komen.

Vraag 14
FNV en de centrale ondernemingsraad hebben al diverse concrete ideeën aangedragen om het ziekteverzuimpercentage terug te dringen.
Wat heeft het college met deze ideeën gedaan?
Antwoord 14
De huidige verstevigde aanpak van het verzuim is tot stand gekomen met instemming van de Centrale Ondernemingsraad. Aanvullend daarop wordt door de organisatie en de Centrale Ondernemingsraad met regelmaat gesproken over de stand van zaken.
Met de vakbonden is enkele jaren geleden verkennend gesproken over een regeling waarmee oudere medewerkers minder kunnen werken of eerder stoppen voorafgaand aan het pensioen met gedeeltelijke doorbetaling van het loon. Uit deze verkenning bleek destijds voor de werkgever dat een dergelijke regeling (financieel) niet uitvoerbaar is.
Het college zelf is niet de gesprekspartner voor vakbonden en/of Centrale Ondernemingsraad. Dit is aan de concerndirectie.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Schriftelijke vragen over hoog ziekteverzuim ambtenaren gemeente Utrecht

8 januari 2025

Vragen:

Ambtenaren van de gemeente Utrecht waren in 2023 relatief langer en vaker ziek dan ambtenaren van andere gemeenten. Het ziekteverzuimpercentage is 8,2 procent, zoals staat vermeld in de raadsbrieven van maart 2024 en oktober 2024 en in de jaarrekening voor 2023, terwijl landelijk dit percentage 6,5 procent is. De fracties van VVD en PvdA maken zich zorgen over het hoge ziekteverzuimpercentage en stellen onderstaande vragen:

1. Waarom blijft het college als doelstelling in de programmabegroting jarenlang hetzelfde streefcijfer van 5,7 procent ziekteverzuimpercentage hanteren, terwijl sinds 2018 het daadwerkelijke percentage is gestegen en vanaf 2022 fors naar 7,7 procent?

Dat het ziekteverzuim in 2022 fors steeg, was voor de commissie VBF aanleiding te verzoeken het verloop van het ziekteverzuimpercentage voor de periode januari tot en met augustus 2022per afdeling inzichtelijk te maken. De uitkomst hiervan staat in de bijlage van de raadsbrief van 18 oktober 2022 namelijk dat de afdelingen Projectmanagementbureau, Marketing en Communicatie Netwerk, Publiekszaken, Volksgezondheid en Vergunningen, Toezicht en Handhaving zeer hoge ziekteverzuimpercentages kennen.

2. Hoe is het verloop van het ziekteverzuimpercentages per afdeling voor de jaren 2022, 2023 en 2024? Kan het verloop van het ziekteverzuimpercentage per afdeling voor de periode 2022, 2023 en 2024 gegeven worden? Zo nee, waarom niet?

In de raadsbrief van 18 oktober staat: *Bij organisatieonderdelen waar sprake is van een zorgwekkende ontwikkeling van het ziekteverzuim stellen de leidinggevenden concrete plannen op om de medewerkers optimaal te ondersteunen en het ziekteverzuim te beperken.*

3. In hoeverre hebben deze concrete plannen geholpen in het terugdringen van het ziekteverzuimpercentages in desbetreffende afdelingen?
4. Waarom is toen niet overwogen om voor de hele organisatie een plan van aanpak te hebben om het forse ziekteverzuimpercentage terug te dringen?

5. Kan gezegd worden dat het in september 2022 speciaal opgerichte team van vijf inzetbaarheidsspecialisten geholpen heeft? Zo ja, hoe dan? Zo nee, waarom niet?

In het item over ziekteverzuim op 17 december 2024 van RTV Utrecht staat een quote van de gemeentesecretaris: *De cijfers laten geen verband zien tussen ziekteverzuim en werkdruk.*

6. Wanneer er geen verband bestaat tussen ziekteverzuim en werkdruk, welke verklaring is dan wel te geven voor het hoge ziekteverzuimpercentage?

Jaarlijks houdt de gemeente Utrecht een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO).

7. Kunnen de scores per afdeling over alle items van het MTO voor 2022, 2023, 2024 gedeeld worden met de raad? Zo nee, waarom niet?
8. Kan een analyse gegeven worden of er een verband bestaat tussen tevredenheid van medewerkers over de loopbaanontwikkeling, de kwaliteit van het management, de ervaren sociale veiligheid? Zo ja, wat is deze analyse? Zo nee, waarom niet?

Als het UWV oordeelt dat de gemeente Utrecht onvoldoende aan de re-integratieverplichtingen heeft voldaan, dan kan het UWV de gemeente een loonsanctie van maximaal 52 weken opleggen. Kortom, de gemeente Utrecht moet de zieke werknemer in dat geval in dienst houden.

9. Hoe vaak heeft UWV de gemeente Utrecht sancties opgelegd sinds 2022?
10. Wat is de financiële waarde van de opgelegde sancties per jaar vanaf 2022?

De stad Utrecht kent het laagste inwonersaantal ten opzichte van de overige G4 gemeenten (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag).

11. In hoeverre heeft de verhouding van het aantal ambtenaren ten opzichte van het aantal inwoners impact op de ervaren werkbeleving door medewerkers bij de gemeente Utrecht?
12. In hoeverre houdt het college bij de bezuinigingen rekening met de mogelijk nadelige impact op de werkbeleving van medewekers?
13. En in hoeverre gaat het college ondanks deze bezuinigingen het ziekteverzuimpercentage omlaag brengen?

FNV en de centrale ondernemingsraad hebben al diverse concrete ideeën aangedragen om het ziekteverzuimpercentage terug te dringen.

14. Wat heeft het college met deze ideeën gedaan?

Gesteld door:

- Margreet Ramaker, VVD
- Ilse Raaijmakers, PvdA

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2025, NUMMER 20

Datum	14 maart 2025
Van	College B&W
Behandeld door	I. de Vos / G. Watzeels
Doorkiesnummer	14030
E-mailadres	i.de.vos@utrecht.nl / geert.watzeels@utrecht.nl
Kenmerk	30203151
Beleidsveld	Openbare Ruimte, Personeel en Organisatie

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsvragen jaargang 2025 nummer 20 van Ait Daoua (Achraf) (D66), Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks), Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht), Raaijmakers, I. (Ilse) (PvdA), Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD), Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter), Steeg, B. van (Bert) (CDA) en Sungur, M. (Mahmut) (DENK) van 12 februari 2025 over Angstcultuur en racisme bij de stadsreiniging. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1
Wanneer heeft het college voor het eerst signalen ontvangen over de angstcultuur en het delen van racistische afbeeldingen door leidinggevenden bij de Utrechtse veegdienst?
Welke concrete stappen heeft het college toen laten nemen?
Antwoord 1
In onze organisatie is geen plaats voor discriminatie en racisme of welke vorm van uitsluiting dan ook. Nu niet, nooit niet. Voor zowel de organisatie als voor het college is het topprioriteit dat collega's zichzelf mogen zijn en met plezier in een veilige omgeving hun werk kunnen doen. Dit vraagt handelen als er sprake is van signalen van sociale onveiligheid.

Dit is ook gebeurd toen de Ondernemingsraad van Stadsbedrijven zich eind november 2023 heeft gemeld bij de leiding van Stadsbedrijven vanwege signalen over een mogelijk onveilig werkklimaat bij de afdeling Wijkonderhoud & Service (W&S). De directeur Stadsbedrijven heeft daarop in december 2023 werkbezoeken gebracht aan alle wijkposten van de afdeling W&S om met medewerkers te praten over deze signalen. Deze gesprekken gaven aanleiding voor het doorvoeren van een aantal maatregelen. Deze maatregelen zijn in een verbeterplan vastgelegd en dit plan is in februari 2024 in werking gegaan. Deze verbeteringen gaan onder meer over het vergroten van de betrokkenheid en waardering richting medewerkers en leidinggevenden.

De gesprekken waren voor de leiding van Stadsbedrijven – naast het uitvoeren van dit verbeterplan – ook aanleiding om breder te kijken naar het werkklimaat binnen de afdeling W&S. In april 2024 is besloten om hiertoe een extern onderzoek te laten uitvoeren naar het werkklimaat. Na het doorlopen van een verplichte aanbestedingsprocedure is dit onderzoek in september 2024 gestart. Voor dit onderzoek – uitgevoerd door onderzoeksbureau Governance & Integrity (G&I) – is met meer dan 100 collega's gesproken. Het onderzoeksrapport is in november 2024 opgeleverd. Om transparant en

open te zijn over het onderzoek en de uitkomsten, en om te zorgen dat alle ongeveer 250 medewerkers leren van de uitkomsten, zijn de uitkomsten en de aanbevelingen met alle medewerkers van W&S en de leiding van Stadsbedrijven besproken en gedeeld. Er zijn twee bijeenkomsten georganiseerd waarbij het onderzoek en de uitkomsten daarvan uitgebreid zijn besproken met elkaar. De onderzoekers waren hierbij aanwezig om vragen te beantwoorden. Alle aanbevelingen uit het rapport zijn door de leiding van Stadsbedrijven en W&S omarmd, en worden op dit moment vertaald in maatregelen en acties.
Daarnaast hebben wij u eerder met een raadsbrief geïnformeerd dat er ook op dit moment een integriteitsonderzoek plaatsvindt naar mogelijk normoverschrijdend gedrag binnen de afdeling W&S.

Vraag 2
Wat was de reden voor het college om in te grijpen?
Antwoord 2
Signalen over niet-integer, ongewenst en/of normoverschrijdend gedrag nemen wij altijd serieus. In onze organisatie is geen plek voor discriminatie en racisme of welke vorm van uitsluiting dan ook. Als dat wel gebeurt, of als er ook maar een vermoeden is, is dat altijd reden voor de organisatie om direct actie te ondernemen. Zoals ook in dit geval gebeurd is.
De signalen die de leiding van Stadsbedrijven ontving over een mogelijk onveilig werkklimaat waren de reden voor het brede onderzoek naar het werkklimaat en daarna het integriteitsonderzoek naar normoverschrijdend gedrag.

Vraag 3
Deelt het college dat sprake is van een angstcultuur binnen de veegdienst? Zo nee waarom niet?
Antwoord 3
De signalen eind 2023 gingen over een mogelijk onveilig werkklimaat. De gesprekken die de leiding vervolgens heeft gevoerd met de collega's van W&S gaven aanleiding voor een onafhankelijk en breder onderzoek naar het werkklimaat binnen W&S. Een van de aanbevelingen uit dit onderzoek was om ervoor te zorgen dat medewerkers zich makkelijker kunnen uitspreken als zij zich niet prettig voelen op de werkvloer om welke reden dan ook. Wij vinden het van groot belang om te zorgen voor een veilig en prettige werksfeer. De aanbevelingen uit het onderzoeksrapport zijn door de leiding van Stadsbedrijven en W&S omarmd en leiding en medewerkers zetten momenteel vervolgstappen om deze te vertalen in maatregelen en acties.
Uit het onderzoek komt ook naar voren dat sommige medewerkers het moeilijk vinden om zich uit te spreken. Het onderzoeksbureau heeft het werkklimaat van de afdeling zorgvuldig onderzocht en deze vanuit hun expertise als 'wegkijk-cultuur' en 'eilandjescultuur' omschreven. Met de in gang gezette vervolgstappen wordt ook hierin verbetering verwacht.

Vraag 4
Wat ziet het college als risico's voor ontstaan van onveilige werkomgeving?
Antwoord 4
De sociale veiligheid is een belangrijk aandachtspunt bij een uitvoeringsorganisatie als W&S. Bij dit specifieke werk is sprake van druk, omdat de medewerkers het werk voor de stad en voor de inwoners op een zo goed mogelijke manier willen doen en inwoners dit ook verwachten. Tegelijkertijd ervaren de medewerkers niet altijd waardering voor hun werk vanuit inwoners en zij krijgen dit soms ook direct van inwoners te horen. Maar ook onderling of van leidinggevenden wordt niet altijd waardering gegeven en ervaren. Dit werkt demotiverend. Een ander relevant element voor het kunnen ontstaan van een onveilige werkomgeving is het feit dat het soort werk een grote mate van zelfstandigheid met zich meebrengt. De conclusies uit het onderzoek naar het werkklimaat bevestigen dit beeld.

Vraag 5
En wat zijn de beheersmaatregelen volgens het college voor het doorbreken van deze angstcultuur?

Antwoord 5
Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 3 is in het onderzoek naar het werkklimaat een wegkijk- en eilandjescultuur geconstateerd. De leiding van Stadsbedrijven en W&S neemt maatregelen die recht doen aan de signalen vanuit de organisatie en de aanbevelingen uit dit onderzoek. Hierbij moet u denken aan begeleiding op het gebied van integriteit, het trainen van leidinggevenden om collega's beter te ondersteunen en omstandertrainingen om collega's meer weerbaar te maken. Ook worden de gedragsregels aangescherpt en komt er een handboek voor collega's. In maart 2025 worden aanvullende verbeterplannen gepresenteerd.

De organisatie heeft daarnaast in algemeenheid voor alle medewerkers aandacht voor de fysieke en sociale veiligheid van alle medewerkers, bijvoorbeeld door middel van een gericht personeelsbeleid (met gedragscode, meldregeling en onderzoeksprotocol). Er zijn ook veel verschillende plekken waar medewerkers terecht kunnen (o.a. centraal meldpunt, vertrouwenspersonen, bedrijfsarts, coaches en bedrijfsmaatschappelijk werk). Om te zorgen voor een hoge meldingsbereidheid blijven we steeds opnieuw monitoren of dit voldoende is en of er meer nodig is.

In medewerkersonderzoeken en de (wettelijk verplichte) Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) wordt zowel de beleving als het beleid en uitvoering regelmatig gemonitord en getoetst. Daarnaast wordt ingezet op training en opleiding op dit thema. Gericht op o.a. leiderschap en verantwoordelijkheid, het voeren van open dialogen en het stimuleren van een open organisatiecultuur. De organisatie werkt voor haar medewerkers blijvend aan een veilige en prettige werkomgeving waarin iedereen zichzelf kan zijn. Tevens hebben de onderwerpen sociale veiligheid en integriteit een belangrijke plaats in het programma voor nieuwe medewerkers.
Omdat een prettige en veilige werkomgeving prioriteit heeft, houden we maatregelen steeds tegen het licht en nemen we nieuwe maatregelen als dat nodig is.

Vraag 6
Zijn er signalen dat racisme en discriminatie ook spelen in andere afdelingen van de gemeentelijke organisatie? Zo ja, is hier ook een onderzoek gestart? Zo nee, waarom niet?
Antwoord 6
Er zijn op dit moment geen lopende integriteitsonderzoeken naar aanleiding van meldingen over racisme of discriminatie bij andere afdelingen.
We vragen medewerkers met klem om zich altijd te melden als dit ervaren wordt of als er signalen zijn. Het tegengaan van racisme en discriminatie vraagt om constante alertheid van iedereen binnen de organisatie. In een grote organisatie van meer dan 6000 medewerkers is dat een uitdaging. Het tegengaan van racisme en discriminatie en zorgen voor een veilige werkomgeving waarin iedereen zichzelf kan zijn, heeft absolute prioriteit voor ons en voor de organisatie. De organisatie doet er alles aan om ervoor te zorgen dat dit niet voorkomt en als dit wel gebeurt, dat mensen zich laagdrempelig kunnen melden en direct wordt gehandeld.
Om de meldingsbereidheid onder medewerkers verder te vergroten is het afgelopen jaar een nieuwe aangescherpte meldregeling in werking getreden met een centraal meldpunt. Ook is er veel aandacht voor, en zijn er veel trainingen op het terrein van, inclusie en diversiteit. Zo is bewustwording over dit thema als standaard onderdeel opgenomen in de onboardingstrajecten van alle medewerkers en van alle leidinggevenden.

Vraag 7
Zijn disciplinaire maatregelen genomen tegen de leidinggevenden die racistische afbeeldingen hebben gedeeld? Of gaan disciplinaire maatregelen genomen worden in de vorm van schorsing, ontslag? Zo ja, past het college de motie 'Ontslag als uitgangspunt bij discriminerend handelen' toe
Antwoord 7
Op dit moment vindt er een integriteitsonderzoek plaats. Zoals u begrijpt, kunnen we vanuit zorgvuldigheid, hangende het onderzoek hierover geen uitspraken doen. Eventuele passende maatregelen volgen pas na afronding van het onderzoek.

Op basis van de betreffende aangenomen motie uit 2022 is discriminerend handelen expliciet opgenomen in de gedragscode voor medewerkers met de tekst "Discriminatie tolereren we nooit en daar treden we in alle gevallen tegen op" en ook is het expliciet benoemd in de meldregeling en het onderzoeksprotocol als ongewenst gedrag. Bij alle gevallen van (mogelijk) discriminerend handelen, worden de geldende regelingen toegepast, waaronder de gedragscode, meldregeling en het onderzoeksprotocol. En rekening gehouden met relevante jurisprudentie.

Vraag 8
Waarom moest de gemeenteraad via de media vernemen dat er sprake is van een onveilig werkklimaat bij de veegdienst?
Antwoord 8
Zoals opgenomen in de eerder gedeelde handelingslijn informeren we uw raad niet standaard proactief bij alle integriteitszaken. Dit vanwege de rol van de gemeente als werkgever en ter bescherming van de privacy van medewerkers. We informeren uw raad wel jaarlijks op hoofdlijnen over het aantal en het soort afgeronde integriteitskwesties in de bedrijfsvoeringparagraaf van de Jaarstukken. In de handelingslijn is ook opgenomen dat er factoren of omstandigheden zijn waarin we uw raad wel informeren. Dit is onder meer het geval bij (een) publicatie(s) in de media. Dit is de reden waarom we uw raad hebben geïnformeerd op het moment van publicatie door RTV Utrecht.
Om zo transparant mogelijk te zijn naar de betrokkenen, zijn de uitkomsten van het onderzoek naar het werkklimaat door de onderzoekers eind november vorig jaar met alle ongeveer 250 medewerkers van de afdeling W&S gedeeld en besproken.
Zoals toegezegd in de commissie VBF van 13 februari ontvangt uw raad een herijking van de handelingslijn waarin we ingaan op de manier en moment van het informeren van de raad later dit jaar. We streven ernaar om dit in Q2 toe te zenden.

Vraag 9
Hoe gaat het college de raad voortaan tijdig betrekken bij de aanpak van structurele sociale onveiligheid binnen gemeentelijke diensten?
Antwoord 9
Zie antwoord op vraag 8 voor de structurele aanpak op het gebied van sociale veiligheid.
Ten aanzien van het tijdig betrekken van uw raad bij concrete integriteitskwesties: In de commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën op 13 februari 2025 is toegezegd dat de eerste vermelde handelingslijn over de informatievoorziening naar de raad bij integriteitskwesties later dit jaar wordt herijkt.

Vraag 10
Hoe beoordeelt het college de relatie tussen ziekteverzuim en werkbeleving binnen de gemeentelijke organisatie?
Antwoord 10
Bij een verzuimende medewerker zonder directe medische klachten is vaak sprake van meer dan één oorzaak: dit is meestal een combinatie van werk, privéomstandigheden en/of het ontbreken van sociale steun. Een negatieve werkbeleving kan zeker een rol spelen bij verzuim van medewerkers. Zie hierover ook de raadsbrief hierover van 9 oktober 2024 en de beantwoording van de schriftelijke raadsvragen nr 03 2025. Het is ook daarom belangrijk dat we regelmatig toetsen hoe medewerkers zich voelen binnen de gemeente. Uit het laatste medewerkerstevredenheidsonderzoek blijkt dat medewerkers in grote meerderheid met plezier bij de gemeente Utrecht werken. In de teams waar we merken dat de score lager is, vinden gesprekken plaats en volgen als nodig maatregelen.
Dit laat onverlet dat we als goed werkgever moeten blijven werken aan een goede werkbeleving van medewerkers in een veilige werkomgeving.

Vraag 11
In hoeverre kan een hoog ziekteverzuim een indicator zijn voor structurele sociale onveiligheid?
Antwoord 11

Het ervaren van sociale onveiligheid kan voor een medewerker zeker aanleiding zijn om zich niet prettig te voelen en zich uiteindelijk ziek te melden. De uitkomsten van het medewerkersonderzoek over ervaren ongewenst gedrag en de cijfers over het ziekteverzuim laten op het geheel niet direct een duidelijk en eenduidig beeld zien. Op basis daarvan is niet in z'n algemeenheid te zeggen dat sociale onveiligheid de reden is van het hoge ziekteverzuim voor de hele organisatie. Maar een hoog ziekteverzuim bij een specifieke afdeling kan zeker een indicator zijn. Het is dan ook om deze reden dat bij de aanpak van ziekteverzuim gestart wordt met een analyse van het verzuim en vervolgens een passende aanpak wordt gekozen die zich richt op de voornaamste oorzaken van dat verzuim. Op het moment dat het gevoel van sociale onveiligheid als een van de indicatoren uit de analyse komt wordt dit meegenomen in deze aanpak.

Vraag 12
Beschikt het college over cijfers die inzicht geven in ziekteverzuim en ervaren werkdruk binnen Stadsbedrijven en andere gemeentelijke afdelingen? Zo ja, kunnen deze cijfers gedeeld worden met de raad? Zo nee, waarom niet?
Antwoord 12
Met de beantwoording van de schriftelijke raadsvragen nr 03 2025 zijn de verzuimpercentages van de organisatieonderdelen - waaronder Stadsbedrijven - gedeeld met uw raad. In dezelfde beantwoording wordt ingegaan op het delen van de gegevens over ervaren werkdruk vanuit het medewerkersonderzoek: "Het medewerkersonderzoek is primair bedoeld voor leidinggevenden om te peilen hoe het gaat met hun medewerkers zodat zij daarover met elkaar in gesprek kunnen gaan en waar nodig aandacht aan kunnen geven. De uitkomsten worden per afdeling besproken door de leidinggevenden met de medewerkers. Deze uitkomsten zijn dan ook alleen inzichtelijk voor de afdelingen zelf binnen de context van het eigen team (leidinggevende, medewerkers en collega's) en worden niet breder gedeeld".
In het algemeen komt vanuit het medewerkersonderzoek geen eenduidig beeld ten aanzien van de relatie tussen ziekteverzuim en werkdruk. Zo zijn er organisatieonderdelen met een hoog ervaren werkdruk maar laag ziekteverzuim, maar ook organisatieonderdelen waarbij beide hoog of beide laag zijn. Wel geven veel medewerkers in het medewerkersonderzoek aan hun werk mentaal zwaar te vinden. In elke afdeling vinden gesprekken plaats tussen leidinggevende en de medewerkers over de uitkomsten van het medewerkersonderzoek met als doel om concrete afspraken te maken waar dat nodig is. Deze gesprekken dragen bij aan zowel de aanpak van verzuim als aan een goede aanpak op het zorgdragen voor een (sociaal) veilige werkomgeving.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Schriftelijke vragen: Angstcultuur en racisme bij de stadsreiniging
Datum: 7 februari 2025

Uit berichtgeving van RTV Utrecht blijkt dat binnen de Utrechtse veegdienst sprake is van een angstcultuur, waarbij leidinggevenden racistische afbeeldingen deelden in een appgroep. In de raadsbrief van 3 februari 2025 bevestigt het college dat er al langer signalen waren en dat er twee onderzoeken lopen: een naar het werkklimaat en een aanvullend integriteitsonderzoek naar normoverschrijdend gedrag. In haar reactie stelt het college dat een angstcultuur "niet thuishoort" binnen de gemeente en dat er maatregelen zijn genomen. Tegelijkertijd roept deze situatie vragen op over de effectiviteit van de bestaande meldingsprocedures en disciplinaire maatregelen.

In 2022 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen die stelt dat ontslag het uitgangspunt moet zijn bij discriminerend handelen binnen de gemeente. Dit roept de vraag op in hoeverre deze norm is toegepast.

Vragen:

1. Wanneer heeft het college voor het eerst signalen ontvangen over de angstcultuur en het delen van racistische afbeeldingen door leidinggevenden bij de Utrechtse veegdienst?
   Welke concrete stappen heeft het college toen laten nemen?
2. Wat was de reden voor het college om in te grijpen?
3. Deelt het college dat sprake is van een angstcultuur binnen de veegdienst? Zo nee waarom niet?
4. Wat ziet het college als risico;s voor ontstaan van onveilige werkomgeving?
5. En wat zijn de beheersmaatregelen volgens het college voor het doorbreken van deze angstcultuur?
6. Zijn er signalen dat racisme en discriminatie ook spelen in andere afdelingen van de gemeentelijke organisatie? Zo ja, is hier ook een onderzoek gestart? Zo nee, waarom niet?
7. Zijn disciplinaire maatregelen genomen tegen de leidinggevenden die racistische afbeeldingen hebben gedeeld? Of gaan disciplinaire maatregelen genomen worden in de vorm van schorsing, ontslag? Zo ja, past het college de motie 'Ontslag als uitgangspunt bij discriminerend handelen' toe?

8. Waarom moest de gemeenteraad via de media vernemen dat er sprake is van een onveilig werkklimaat bij de veegdienst?
9. Hoe gaat het college de raad voortaan tijdig betrekken bij de aanpak van structurele sociale onveiligheid binnen gemeentelijke diensten?
10. Hoe beoordeelt het college de relatie tussen ziekteverzuim en werkbeleving binnen de gemeentelijke organisatie?
11. In hoeverre kan een hoog ziekteverzuim een indicator zijn voor structurele sociale onveiligheid?
12. Beschikt het college over cijfers die inzicht geven in ziekteverzuim en ervaren werkdruk binnen Stadsbedrijven en andere gemeentelijke afdelingen? Zo ja, kunnen deze cijfers gedeeld worden met de raad? Zo nee, waarom niet?

Gesteld door:

- Achraf Ait Daoua, D66
- Margreet Ramaker, VVD
- Melody Deldjou Fard, GroenLinks
- Ilse Raaijmakers, PvdA
- Bert van Steeg, CDA
- Gert Dijkstra, EenUtrecht
- Emma Kolenbrander, Student en Starter

Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën

Dossiernummer	4347
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 april 2025
Agendapunt	8
Titel	Stand van zaken digitale gezondheid gemeente Utrecht
ID	4564
Behandelend ambtenaar	T. Krusse
Telefoon	030 2861315
E-mail	t.krusse@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	Wethouder Streefland
Beleidsveld	Personeel en Organisatie
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Jelmer Lok/Cie Veiligheid, Bestuur en Financiën
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën	16 januari 2025
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën	20 maart 2025
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën	**17 april 2025**

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	T. Kruse en J. Uilenreef	**Datum**	1 oktober 2024
Doorkiesnummer	61315	**Kenmerk**	12779711
E-mail	t.kruse@utrecht.nl	**Onderwerp**	Evaluatie continuïteit zaaksysteem
Bijlage	-	**Beleidsveld**	Personeel en Organisatie

Geachte leden van de raad,

In de raadsbrief van 4 december 2023 zijn bevindingen geschetst rondom het ontstaan van het continuïteitsrisico van het huidige zaaksysteem dat wordt gebruikt bij grote delen van de reguliere bedrijfsvoering binnen Utrecht en in de dienstverlening richting de inwoners van de stad. Ook hebben wij toegezegd u te informeren over de uitkomsten van de evaluatie rondom dit continuïteitsrisico. Dat doen we door middel van deze raadsbrief.

Hoofdbevindingen uit de evaluatie
De conclusie uit de evaluatie, in opdracht van de nieuwe ICT directeur uitgevoerd, is dat signalen over het stopzetten van de leveranciersondersteuning te fragmentarisch en te laat ingeschat zijn op continuïteitsrisico's. Daarnaast is met onvoldoende urgentie en scherpte op de verschillende niveaus geëscaleerd en geacteerd. De evaluatie heeft zich gefocust op een analyse van onderliggende grondoorzaken.

Onderliggende grondoorzaken die gerapporteerd worden in de evaluatie zijn:
- **Versnipperde verantwoordelijkheden** over diverse dossiers, zoals het beheer van het oude zaaksysteem en de ontwikkeling van een nieuw zaaksysteem. Deze beïnvloeden elkaar en werken elkaar soms zelfs tegen.
- **Noodzaak van eigenaarschap.** Er was geen duidelijke eigenaar en opdrachtnemer benoemd.
- **Stapeling van inzichten.** Er is sprake van een complexe organisatorische en technische omgeving, waarin meerdere partijen een verantwoordelijkheid hebben. Iedereen handelt vanuit zijn eigen invalshoek. Dit resulteert in het continue toevoegen van nieuwe invalshoeken. Hoewel dit bijdraagt aan een rijkere besluitvorming, leidt dat vaak ook tot een verminderde urgentie en gebrek aan handelingsperspectief, waardoor belangrijke keuzes uit blijven.

Deze grondoorzaken zijn breder in de ambtelijke organisatie onderkend en geadresseerd in een door directieraad en college gestart organisatie breed organisatie-ontwikkeltraject.
Onderstaande acties en maatregelen rondom dit specifieke dossier worden dan ook opgepakt binnen de context van deze bredere ambtelijke organisatie ontwikkeling.

Ingezette acties
Om de geïdentificeerde oorzaken -specifiek in deze casus- effectief aan te pakken en herhaling te voorkomen, zijn verschillende acties in gang gezet:

- **Inventarisatie van contracttermijn en einde technische levensduur bestaande ICT systemen:** alle “einde contract”- en “einde technische levensduur”-termijnen van (kritieke) ICT systemen worden momenteel opnieuw geïnventariseerd. Dit proces wordt ook verankerd in de gemeentelijke procedures, om tijdig acteren te kunnen waarborgen.
- **Aandacht voor goed en tijdig escaleren:** er is afgelopen jaar een Utrechtse methode van effectief escaleren ontwikkeld. Deze methode verankeren wij actief in hoe onze ICT organisatie werkt.

Bovenstaande acties helpen om vergelijkbare continuïteitsproblemen van onze eigen kritiek ICT-systemen in de toekomst te minimaliseren. Aanvullend worden onderstaande actielijnen --in lijn met de bredere ambtelijke organisatie ontwikkeling- binnen de ICT-organisatie ingezet. Via continue verbeteren gaan we de geschetste grondoorzaken aanpakken.

- **Vernieuwen en aanscherpen van ICT-governance** ten behoeve van heldere vastlegging van (eind)verantwoordelijkheden, mandaten en sturingslijnen/gremia. Op basis hiervan zal eigenaarschap rondom (kritieke) IT-systemen op juiste niveau en nog duidelijker belegd zijn.
- **Herijken gemeentebrede ICT-strategie** die beter aansluit op de organisatiestrategie ‘Gezond stedelijk leven voor iedereen’. Dit zorgt dan ook voor een uniform kader en richtlijnen die de eerder genoemde stapeling van inzichten tegengaat.
- **Inrichting van centraal (strategisch en tactisch) sturingsmechanisme** om de samenhang tussen en voortgang van alle ICT programma’s en activiteiten te bewaken en te koppelen aan de (organisatie)doelen. Hierdoor zijn we in staat knelpunten,risico’s en kansen sneller en beter te signaleren en daar op te acteren.
- **Doorontwikkelen van ons ICT-portfolioproces** t.b.v. de continue afstemming tussen vraag aan en aanbod van onze ICT-organisatie. Hierdoor kunnen we de beschikbare capaciteit nog beter prioriteren en inplannen. De aanscherpingen beogen een kwaliteitsslag in het inzicht, overzicht en coördinatie van de concrete ICT behoefte vanuit het primair proces en hoe alle lopende en toekomstige ICT-projecten hierin bijdragen.

Concluderend
De evaluatie heeft waardevolle inzichten opgeleverd in het ontstaan van dit risico. Door gerichte acties en het continu verbeteren op bovenstaande actielijnen gaan we deze risico’s beter beheersen en de efficiëntie en effectiviteit van onze organisatie verder verhogen. Deze acties passen ook binnen de gemeentebrede organisatieontwikkeling waar de concerndirectie momenteel op inzet.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en staan open voor eventuele vragen of nadere toelichting.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën

Dossiernummer	4600
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 april 2025
Agendapunt	9
Titel	Weerbaarheidsopgave van Utrecht
ID	4822
Behandelend ambtenaar	
Telefoon	
E-mail	
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	
Beleidsveld	
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën	17 april 2025

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2025, NUMMER 11

Datum	11 maart 2025
Van	College B&W
Behandeld door	B. Maring
E-mailadres	b.maring@utrecht.nl
Kenmerk	30180782
Beleidsveld	Openbare Orde en Veiligheid

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsvragen jaargang 2025 nummer 11 van Ruud Maas (Volt), mede namens Tess Meerding (VVD) en Bert van Steeg (CDA) van 29 januari 2025 over 'Is Utrecht al een veerkrachtige en weerbare samenleving?'
De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vooraf
In de 2e kamerbrief van 6 december j.l, wordt onder andere gesteld: "Voor het eerst in lange tijd is het reëel dat Nederland via de collectieve verdedigingsclausule in het NAVO-verdrag ("artikel 5") direct betrokken raakt bij een grootschalig gewapend conflict. Dit blijkt onder andere uit het bijgevoegde dreigingsbeeld van de MIVD en AIVD."

De kamerbrief roept op tot een weerbare samenleving. " Het is een maatschappij waarin overheid, publieke en private partners, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en inwoners zoveel mogelijk voorbereid zijn op maatschappelijke ontwrichting en het vermogen hebben deze te weerstaan, op te vangen en ervan te herstellen. Niet alleen bij hybride aanvallen of een militair conflict, maar ook bij andere crises, zoals grootschalige overstromingen, een pandemie of langdurige uitval van vitale processen."

Verder weegt mee dat de overheid bij een oorlogsdreiging of een daadwerkelijk conflict, niet in staat zal zijn om alles op te lossen. Daarom moet de samenleving als geheel meer doordrongen raken van het belang van zelf- en samenredzaamheid, zodat individuen en gemeenschappen beter voorbereid zijn op mogelijke crises. Hier ligt ook een belangrijke rol voor gemeenten en veiligheidsregio's om de kracht van burgers en organisaties te verbinden aan de weerbaarheidsopgave."

In het webinar van de VRU van maandagavond 13 januari wordt gesproken over 7 basisvereisten, bekend van de NAVO, voor een veerkrachtige en weerbare regio en 5 maatschappelijke behoeftes.

Vraag 1
Wat betekent deze weerbaarheidsopgave voor de Utrechtse burgers? In hoeverre is het college al voorbereid op deze weerbaarheidsopgave?

***Antwoord* 1**
Wij zijn ons zeer bewust van het feit dat de internationale veiligheidssituatie de afgelopen jaren sterk verslechterd is. We hebben te maken met een toenemende zorg over hybride en geopolitieke dreiging en dreigende handelsconflicten. Daarnaast hebben we te maken met mogelijke risico's door overbelasting van het stroomnet. Deze ontwikkelingen raken ons als land en ook als stad Utrecht en maken het noodzakelijk om te investeren in de veerkracht en weerbaarheid van de Utrechtse samenleving. Dit kan namelijk het verschil maken tussen een tijdelijke verstoring met beperkte gevolgen en een langdurige periode van maatschappelijke ontwrichting.

Zeer recent heeft de minister van Justitie en Veiligheid in de media aangegeven dat hij toe wil naar een samenleving die zich even kan redden zonder dat de centrale overheid daar alles aan doet, bijvoorbeeld omdat ze andere prioriteiten heeft. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de krijgsmacht die door inzet op andere prioriteiten slechts beperkt ingezet kan worden voor humanitaire ondersteuning. Deze tijdelijke zelfredzaamheid zal ook gevolgen gaan hebben voor de gemeenten en de regio's en dus ook de bewoners van de gemeente Utrecht.

Als college en gemeente Utrecht kunnen we hier niet lichtzinnig over denken. We hebben daarom al jaren beleid om deze dreigingen tijdig te identificeren, te vertalen naar risico's en benodigde maatregelen te nemen.

Dit is een continue proces dat zijn uitdagingen kent in tijdigheid en compleetheid van maatregelen gezien de complexiteit en veranderlijkheid van dreigingen en wettelijke kaders van maatregelen. Daarom zijn we samen met de VNG ook in gesprek met het Rijk over de wijze waarop het lokale, regionale en landelijke niveau elkaar kunnen versterken. Verder stond tijdens de collegeretraite in september vorig jaar dit thema dan ook nadrukkelijk op de agenda en hebben we met onder andere Defensie en de NCTV gesproken over hetgeen ons als land bedreigd, wat de gevolgen hiervan kunnen zijn voor Utrecht en welke opgave dit met zich meebrengt. Eind deze maand zullen we als college hier ook weer verder over spreken.

Daarnaast hebben we de afgelopen jaren ook al stappen gezet in de samenwerking met onze belangrijke partners in de stad. We hebben een handreiking ontwikkeld gericht op het versterken van veerkracht, er is veel geïnvesteerd in het creëren van bewustwording, we hebben een stedelijk veiligheidsnetwerk opgericht, scenario's uitgewerkt en beoefend, communicatieproducten opgesteld en we ontwikkelen samen met de Veiligheidsregio Utrecht een blauwdruk van zogenaamde noodhulppunten. We realiseren ons echter ook dat de situatie snel ernstiger is geworden en dat we vele partijen, waaronder burgers en bedrijven, nodig hebben om weerbaar en veerkrachtig te kunnen zijn tegen de huidige dreiging.

Vraag 2
Hoe gaat het college in Utrecht uitvoering geven aan de opdracht burgers en organisaties te verbinden aan de weerbaarheidsopgave?

***Antwoord* 2**
Mensen en organisaties kunnen pas weerbaar en veerkrachtig zijn als zij zich bewust zijn van wat hen bedreigd, als ze weten hoe ze zich hierop kunnen voorbereiden en als ze weten wat ze moeten doen als het zover is. We hebben dan ook geïnvesteerd in de contacten en samenwerking met publieke en private partners in de stad en met hen gesprekken gevoerd over de dreiging en hoe we ons daarop kunnen voorbereiden. Ook is het stedelijke veiligheidsnetwerk opgezet. Hierin zitten grote partijen en organisaties uit de stad die een belangrijk rol vervullen in het functioneren van het dagelijks leven in de stad. Met hen maken we afspraken over hoe we elkaar snel vinden ter voorbereiding op of tijdens

een crisis, welke handelingsperspectieven er zijn en hoe we met elkaar kunnen bijdragen aan het blijven functioneren van de stad tijdens een crisis.

Dit jaar zetten we in op communicatiecampagnes. Samen met de VRU sluiten we aan op de landelijke Denk vooruit campagne door de landelijke boodschap te vertalen naar een regionale/lokale boodschap en handelingsperspectief. Verder starten we samen met de VRU een pilot in Overvecht, gericht op de kwetsbare en minder zelfredzame doelgroep. Vorig jaar heeft hier een onderzoek plaatsgevonden naar het veiligheidsgevoel van mensen en wat zij van de overheid verwachten. Met de resultaten van dit onderzoek willen we ook investeren in de weerbaarheid en veerkracht van deze doelgroep met als doel dit ook op andere plekken in de stad te kunnen realiseren.

Vraag 3
Wat kunnen wij in dit kader ook bijdragen aan de activiteiten binnen de VRU, zeker ook gezien het beperkte budget?
***Antwoord* 3**
In Utrecht zijn we de afgelopen jaren voorloper geweest op het dossier maatschappelijke veerkracht en weerbaarheid, onder andere door het ontwikkelen van een handreiking, het uitwerken en beoefenen van scenario's en het opzetten van het veiligheidsnetwerk. Hierin hebben we altijd nauw samengewerkt met de VRU. Sinds vorig jaar heeft het thema veerkracht meer (landelijke) aandacht gekregen en hebben veiligheidsregio's ook de opdracht gekregen vanuit het Rijk om de weerbaarheid en veerkracht te versterken. Inmiddels is de opdracht nog urgenter geworden. Voor deze opgave is de VRU afhankelijk van gemeenten, o.a. als het gaat om communicatie naar inwoners, het bouwen van sterke lokale netwerken, het inventariseren en uitwerken van noodhulppunten, etc. We werken dan ook nauw samen. Daarbij zien we zoals u al aangeeft dat we voor deze extra opgave wel tegen grenzen aanlopen, zowel qua capaciteit als middelen.

Vraag 4
In een artikel in NRC van 18 dec j.l.: Onderzoekers: de Russische sabotage schuift op naar het Westen, ook richting Nederland - NRC worden talloze voorbeelden van lokale sabotage genoemd, waaronder brandstichting in Warschau, knoeien met drinkwater in Keulen en de doodskisten bij de Eifeltoren. Dit vraagt om een visie in de stad rondom mogelijke inmenging of dreiging van buiten. Heeft Utrecht hier een visie en of beleid op, zo ja hoe luidt dat dan?
***Antwoord* 4**
Wij zijn ons bewust van de benoemde dreigingen, die t ook in onze stad kunnen plaatsvinden. Ook op het gebied van beveiliging van de gemeentelijke systemen zoals cyberbeveiliging en fysieke beveiliging zijn we alert om dreigingen te vertalen naar concrete maatregelen.
We kunnen deze dreigingen als stad echter niet alleen aanpakken en voor een groot deel ligt het ook niet in onze invloedssfeer. Om die reden werken we nauw samen met inlichtingendiensten en het Rijk. Dit heeft onder andere geleid tot een plan van aanpak met betrekking tot desinformatie rondom verkiezingen, structurele afstemming met de G5 en de NCTV over ongewenste inmenging door buitenlandse overheden en maatregelen bij signalen vanuit gemeenschappen over (mogelijke) buitenlandse inmenging (bijvoorbeeld bij demonstraties, waar mensen drempels ervaren om te demonstreren uit vrees dat zij bij deze demonstraties worden vastgelegd door een buitenlands regime). Ook werken we aan bewustwording rondom digitale statelijke dreiging (zie ook beantwoording vraag 5).

Vraag 5
Welke concrete maatregelen voor het bestrijden van cyber-inmenging in lokale activiteiten, lokale nutsvoorzieningen, grote winkels of andere voorzieningen zijn er in Utrecht getroffen?
***Antwoord* 5**

Als gemeente nemen we de benodigde maatregelen om cyberdreigingen te ondervangen . De gemeente heeft geen inzage in concrete maatregelen die ondernemingen of nutsvoorzieningen nemen ter bescherming van hun eigen organisatie. Uit navraag bij onze vitale partners blijkt dat zij allemaal maatregelen nemen rondom cyberveiligheid en cyberinmenging. Een aantal van hen worden hiertoe ook via regelgeving door het Rijk verplicht. Vanwege de gevoeligheid rondom dit onderwerp kunnen zij niet in detail treden over concrete maatregelen.

Op 11 februari jl. heeft een bijeenkomst met het stedelijk veiligheidsnetwerk over de risico's van cyberverstoringen door statelijke actoren plaatsgevonden. De NCSC was één van de sprekers tijdens deze bijeenkomst. In een vervolgbijeenkomst, over een paar maanden, gaan we proberen tot aanvullende afspraken te komen over het handelen bij dit type dreiging of verstoringen.

Zoals beschreven in het Uitvoeringsprogramma Vergroten digitale weerbaarheid, dat vorig jaar aan uw raad is verzonden, zetten we ons in om Utrechtse bewoners en ondernemers en organisaties digitaal weerbaar te maken. Dat doen we onder andere door bewoners, organisaties en ondernemers voor te lichten en te wijzen op het belang van digitale hygiëne en het inzetten op kennis- en informatie-uitwisseling binnen het de Utrechtse community voor cyberweerbaarheid. Verder werken we aan de weerbaarheid van de stad tegen onder andere cyberinmenging.

Vraag 6
Utrecht is een belangrijk logistiek knooppunt, zowel voor transport over de weg als over het spoor. Welke voorzorgsmaatregelen worden hiervoor getroffen, gaan burgers hier iets van merken en zo ja hoe dan?
***Antwoord* 6**
Zowel Rijkswaterstaat, ProRail als NS dragen bij aan de uitwerking van de landelijke weerbaarheidsopgave zoals beschreven in de hierboven genoemde Kamerbrief. Deze bestaat uit twee sporen, te weten maatschappelijke weerbaarheid en militaire paraatheid. De spoorsector geeft aan dat continuïteit en weerbaarheid zowel landelijk als regionaal een continue proces is bij de uitwerking van scenario's en dat dit ook regelmatig getraind wordt. De ervaring leert dat reizigers hier weinig van merken. Verder geldt dat op Utrecht Centraal specifieke veiligheids- en antiterrorisme maatregelen zijn genomen. Het betreft operationele, organistische en fysieke maatregelen die zijn geïmplementeerd zonder dat reizigers hier iets van merken. Indien er echter sprake is van een (concrete) dreiging gericht op het station Utrecht Centraal dan zullen reizigers de genomen zichtbare maatregelen, zoals extra bewapende politiemensen, duidelijk zien. Tevens zijn wij in gesprek met Defensie over militaire objecten in onze stad en de logistieke opgave rondom deze objecten in geval van verdere toename van de (hybride) oorlogsdreiging.

Vraag 7
In hoeverre zijn deze basisvereisten al in Utrecht geïmplementeerd?
***Antwoord* 7**
Op dit moment zijn de basisvereisten beperkt geïmplementeerd. De komende tijd zetten we meer vaart achter het maken van een vertaling van de Kamerbrief waarbij we onderscheid maken tussen de nationale en de lokale weerbaarheidsopgave. Zie ook het antwoord op vraag 1. Hierbij kijken we ook naar de 7 basisvereisten die de NAVO aan elke NAVO-lidstaat stelt. Daarin staan we ook voor uitdagingen. Zo zijn onze huidige (crisis)plannen geënt op kortdurende verstoringen met beperkte impact in plaats van langdurige verstoringen waarin we nu moeten voorzien, ons energienetwerk staat onder druk door netcongestie en er is sprake van een huisvestingsproblematiek waardoor de opvang en huisvesting van grootschalige groepen vluchtelingen bemoeilijkt wordt. De komende periode zullen wij flinke inzet plegen om verder gaan met deze opgave.

Vraag 8
Zijn er noodplannen, en zo ja wanneer zijn deze voor het laatst geëvalueerd?
***Antwoord* 8**
Naast algemene crisisplannen waarin de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de (regionale) crisisorganisatie zijn opgenomen zijn er ook crisisplannen ontwikkeld voor specifieke crisistypen, zoals stroomuitval, overstroming, ongeval gevaarlijke stoffen, etc. Deze crisisplannen vormen de basis van trainingen en oefeningen en op basis van evaluaties en opgedane leerpunten worden de plannen voortdurend geactualiseerd en up-to-date gehouden. We hebben in onze voorbereiding op maatschappelijke ontwrichting en bevorderen veerkracht echter ook gezien dat de crisisplannen met name geschreven zijn voor professionals maar geen of onvoldoende handelingsperspectieven voor mensen en bedrijven bieden. Daarom hebben we de hiervoor genoemde handreiking ontwikkelt met aandachtspunten en eerste acties voor de gemeentelijke crisisorganisatie als maatschappelijke ontwrichting dreigt. Ook via de veiligheidsnetwerken en de communicatiecampagne die we voor dit jaar voorbereiden willen we meer voorzien in dit handelingsperspectief. Verder zien we dat huidige crisisplannen veelal betrekking hebben op kortdurende en lokale incidenten en niet op langdurige en grootschalige incidenten die kunnen leiden tot maatschappelijke ontwrichting. We zijn met de VRU bezig met een herijking van deze plannen en werken aan concrete voorstellen om de veerkracht en weerbaarheid te bevorderen.

Vraag 9
In hoeverre wordt er geleerd of zelfs samengewerkt met andere Europese regio's waar dit al heeft plaats gevonden?
***Antwoord* 9**
In het buitenland opgedane ervaringen in de breedte vinden hun weg naar Nederland via een groot aantal kanalen, bijvoorbeeld via rijksbrede analyses en beleid, wetenschap en het Nationaal Instituut Publieke Veiligheid (NIPV). Een belangrijk voorbeeld in dit perspectief zijn met name de Scandinavische landen. Verder heeft de burgemeester in haar rol als voorzitter van de VRU en de VNG een belangrijke rol in het samenwerkingsverband van de VNG met Oekraïense gemeenten. De lessen die dit opleveren gebruiken we ook binnen (de regio) Utrecht, bijvoorbeeld op het gebied van het inrichten van zogenaamde noodhulppunten.

Vraag 10
Wat is hierbij de rol van de raad? Is het mogelijk om, indien nodig vertrouwelijk, wellicht deels vertrouwelijk of gewoon openbaar, hierover nader ingelicht te worden?
***Antwoord* 10**
We hebben als gemeente Utrecht de eerste stappen gezet richting een weerbare en veerkrachtige samenleving en organisatie. De weerbaarheidsopgave waar we momenteel voor staan is echter groter dan waar we op dit moment op voorbereid zijn.
Echter de effecten van hetgeen ons bedreigd zullen voelbaar zijn in de hele Utrechtse samenleving en zal vele sectoren raken indien de dreiging zich daadwerkelijk manifesteert. Zoals ook toegezegd in de commissie VBF van 13 februari, zijn wij bereid om samen met de VRU een bijeenkomst te organiseren om u nader in te lichten.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Schriftelijke vragen:	Is Utrecht al een veerkrachtige en weerbare samenleving?
Datum indiening vraag:	29 januari 2025

Gesteld door:
1. Ruud Maas, Volt 2. Tess Meerding, VVD 3. Bert van Steeg, CDA

In de 2e kamerbrief van 6 december j.l, wordt onder andere gesteld: “Voor het eerst in lange tijd is het reëel dat Nederland via de collectieve verdedigingsclausule in het NAVO-verdrag (“artikel 5”) direct betrokken raakt bij een grootschalig gewapend conflict. Dit blijkt onder andere uit het bijgevoegde dreigingsbeeld van de MIVD en AIVD.”
De kamerbrief roept op tot een weerbare samenleving. ” Het is een maatschappij waarin overheid, publieke en private partners, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en inwoners zoveel mogelijk voorbereid zijn op maatschappelijke ontwrichting en het vermogen hebben deze te weerstaan, op te vangen en ervan te herstellen. Niet alleen bij hybride aanvallen of een militair conflict, maar ook bij andere crises, zoals grootschalige overstromingen, een pandemie of langdurige uitval van vitale processen.”
Verder weegt mee dat de overheid bij een oorlogsdreiging of een daadwerkelijk conflict, niet in staat zal zijn om alles op te lossen. Daarom moet de samenleving als geheel meer doordrongen raken van het belang van zelf- en samenredzaamheid, zodat individuen en gemeenschappen beter voorbereid zijn op mogelijke crises. Hier ligt ook een belangrijke rol voor gemeenten en veiligheidsregio’s om de kracht van burgers en organisaties te verbinden aan de weerbaarheidsopgave.”
In het webinar van de VRU van maandagavond 13 januari (https://kaswoerden.webinargeek.com/watch/replay/4164990/33534b9effe4382fcbea644272722d0f/) wordt gesproken over 7 basisvereisten, bekend van de NAVO, voor een veerkrachtige en weerbare regio en 5 maatschappelijke behoeftes.

Dit brengt Volt tot de volgende vragen:

1. Wat betekent deze weerbaarheidsopgave voor de Utrechtse burgers? In hoeverre is het college al voorbereid op deze weerbaarheidsopgave?
2. Hoe gaat het college in Utrecht uitvoering geven aan de opdracht burgers en organisaties te verbinden aan de weerbaarheidsopgave?
3. Wat kunnen wij in dit kader ook bijdragen aan de activiteiten binnen de VRU, zeker ook gezien het beperkte budget?
4. In een artikel in NRC van 18 dec jl.: Onderzoekers: de Russische sabotage schuift op naar het Westen, ook richting Nederland - NRC worden talloze voorbeelden van lokale sabotage genoemd, waaronder brandstichting in Warschau, knoeien met drinkwater in Keulen en de doodskisten bij de Eifeltoren. Dit vraagt om een visie in de stad rondom mogelijke inmenging of

dreiging van buiten. Heeft Utrecht hier een visie en of beleid op, zo ja hoe luidt dat dan?

5. Welke concrete maatregelen voor het bestrijden van cyber-inmenging in lokale activiteiten, lokale nutsvoorzieningen, grote winkels of andere voorzieningen zijn er in Utrecht getroffen?
6. Utrecht is een belangrijk logistiek knooppunt, zowel voor transport over de weg als over het spoor. Welke voorzorgsmaatregelen worden hiervoor getroffen, gaan burgers hier iets van merken en zo ja hoe dan?
7. In hoeverre zijn deze basisvereisten al in Utrecht geïmplementeerd?
8. Zijn er noodplannen, en zo ja wanneer zijn deze voor het laatst geëvalueerd?
9. In hoeverre wordt er geleerd of zelfs samengewerkt met andere Europese regio's waar dit al heeft plaats gevonden?
10. Wat is hierbij de rol van de raad? Is het mogelijk om, indien nodig vertrouwelijk, wellicht deels vertrouwelijk of gewoon openbaar, hierover nader ingelicht te worden?

De beantwoording van deze vragen agenderen we graag in VBF.

Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën

Dossiernummer	4599
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 april 2025
Agendapunt	10
Titel	Turks Koffiehuis in Transwijk
ID	4821
Behandelend ambtenaar	S.Manetas
Telefoon	14030
E-mail	s.manetas@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	Burgemeester Dijksma
Beleidsveld	Handhaving
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Jelmer Lok/Cie Veiligheid, Bestuur en Financiën
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën	17 april 2025

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2024, NUMMER 136

Datum	3 december 2024
Van	College B&W
Behandeld door	S. Manetas
Doorkiesnummer	14030
E-mailadres	s.manetas@utrecht.nl
Kenmerk	12743287
Beleidsveld	Handhaving, Juridische zaken

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsvragen jaargang 2024 nummer 136 van Mahmut Sungur (DENK) van 26 juli 2024 over het Turkse koffiehuis in Transwijk. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1
Elk ten onrechte genomen besluit zadelt de burger/ondernemer (soms jarenlang) nodeloos op met veel gedoe, spanning, onzekerheid en kosten, die lang niet allemaal vergoed worden bij de proceskostenveroordeling. Is het gebruikelijk dat de gemeente geen excuus aanbiedt aan de burger of ondernemer die met succes een besluit aanvecht in bezwaar, in beroep/hoger beroep bij zaken die jaren duren en zo ingrijpend zijn? Is het college het met DENK eens dat dat niet meer dan fatsoenlijk zou zijn?

Antwoord 1
We begrijpen dat handhavingsbesluiten aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor de betrokkene. Dit is precies de reden waarom wij bij elk genomen handhavingsbesluit van tevoren afwegen waarom we een besluit nemen en wat de consequenties zijn. We kijken naar de belangen (zowel van overtreders als omwonenden), wij gaan na of er gelijke gevallen zijn en hoe daarbij is opgetreden. Er wordt ook gekeken of het een evenredig besluit is en of het goed gemotiveerd is. Dat is bij dit besluit niet anders geweest.

In deze casus vinden wij excuses niet op zijn plaats. In dit geval loopt er nog een procedure omtrent de schade zodat wij geen mededelingen doen over de inhoud en niet op zaken vooruit willen lopen, maar we benadrukken wel dat de gemeente in verschillende procedures in het gelijk is gesteld. Pas bij de Raad van State is het beroep van de ondernemer gegrond verklaard, waarbij ook nog sprake was van een wijziging van jurisprudentie.

Vraag 2
Is er veel empathie voor nodig om te begrijpen dat ruim 4 jaar procederen, de sluiting van een goedlopend koffiehuis en de aanzienlijke reputatieschade (de burgemeester sloot het koffiehuis omdat er gegokt zou worden, waardoor gezinnen van bezoekers in financiële problemen zouden komen) de

betreffende ondernemer zwaar getroffen heeft? Ontbreekt het de gemeente aan empathie? Waarom geeft ze daar anders geen blijk van door excuus aan te bieden nu het besluit door Raad van State vernietigd is?

Antwoord 2

Zie antwoord vraag 1. Op dit ogenblik loopt de inhoudelijk procedure over de casus nog. Er is geen discussie dat het sluiten van een bedrijf gevolgen heeft.

Vraag 3

Het nieuw genomen besluit op bezwaar werd op 19-4-2022 genomen. In de loop van de hele procedure waren er minstens 10 gemeentelijke juristen (met hun superieuren) bij de zaak betrokken [1]. Wat heeft het college gedaan om uit te zoeken welke fouten (en door wie) er in deze zaak gemaakt zijn door juristen van Handhaving en Juridische Zaken en door het college zelf? Het ligt voor de hand dat dezelfde fouten opnieuw worden gemaakt als er niets wordt gedaan om van de gemaakte fouten te leren. Wat is er geleerd uit deze casus en hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat deze fouten niet herhaald worden?

Antwoord 3

In SV nr. 285 uit 2021 zijn we het antwoord op vraag 13 ingegaan op de lessen uit dit dossier. We hebben daarbij aangegeven de komende jaren zwaarder te toetsen op het 'evenredigheidsbeginsel'. In een raadsbrief met toelichting op deze beantwoording van 21 januari 2022 leggen we dit nader uit.

Vraag 4

De reden om wél te handhaven tegen het Turkse koffiehuis en niet tegen 7 'Hollandse' cafe's en de bingoboot, hoewel daar ook bingo werd gespeeld wat strikt genomen in een horecagelegenheid niet mag, zou zijn geweest dat in het Turkse koffiehuis om veel geld zou worden gespeeld en bij de 'Hollandse' cafés en de bingoboot niet. Ook zou er veel geklaagd zijn over het bingo spelen in het Turkse koffiehuis. Zie de weigering om tegen de 7 Hollandse café's te handhaven [2]. Kan uit de vernietiging door de RvS van het intrekkingsbesluit niet slechts de conclusie getrokken wor-den dat er een verboden onderscheid gemaakt werd tussen een Turks koffiehuis en Hollandse cafés, omdat ook in geval van het Turkse koffiehuis geen sprake is geweest van 'veel' geld? Kan het college zich voorstellen dat de getroffen ondernemer het om die reden niet aan-durft weer met zijn Turks koffiehuis te beginnen nu zijn vergunning door de uitspraak van de RvS is herleefd?

Antwoord 4

Nee, beide cases die u aanhaalt zijn niet identiek. Om een voorbeeld te noemen, de activiteit in de ene casus (het koffiehuis) is daadwerkelijk geconstateerd gedurende de activiteit, terwijl bij de andere casus de activiteit achteraf via internetonderzoek moest worden onderzocht. Er is geen enkele aanwijzing, dan uw suggestie, dat de achtergrond van de bedrijven een rol heeft gespeeld in de uiteindelijke keuze om wel of niet handhavend op te treden.

Het is te betreuren dat de ondernemer aan de vragensteller heeft aangegeven dat hij niet meer zou willen ondernemen in Utrecht. In verschillende gesprekken met de ondernemer zijn wel al in eerdere stadia van de proces mogelijkheden om op de locatie te kunnen ondernemen besproken, los van de exploitatievergunning.

Vraag 5

Volgens het onder ambtseed opgemaakte proces-verbaal van 25 mei 2019 zou de aanleiding voor het handhaven zijn gelegen in een anonieme melding. De melder stuurde diverse camera-beelden mee. Dat zou op 10 mei 2019 zijn gebeurd via de telefoon naar een inspecteur van de gemeente [3]. Uit de "*Eerste whatsapp met de melding*" [4], blijkt dat de melding met het sturen van camerabeelden plaatsvond op 11 mei 2019, 00.04. Uit één van de later verstrekte beelden blijkt dat de anonieme melder zelf met de bingo meedeed en een biljet van 50 euro aanreikte.[5] Uit die "*Eerste whatsapp met de melding*" blijkt dat de zogenaamde "anonieme melder" een infiltrant was die gedurende zijn infiltratie in whatsapp contact stond met de dienstdoende ambtenaar van Handhaving. Is het college het met DENK eens dat het proces-verbaal niet naar waarheid is opgemaakt door het feit van de infiltratie te verzwijgen? Was de OvJ om toestemming ge-vraagd voor de infiltratie?

Antwoord 5

Nee, er bestaat geen aanleiding om te twijfelen aan het proces-verbaal dat onder ambtseed is opgemaakt en ook heeft de Raad van State aangegeven dat van de processen-verbaal in het dossier

mocht worden uitgegaan. Wij verwijzen hiervoor naar de uitspraak (ECLI:NL:RVS:2021:2445). Er was sprake van een melder, die op geen enkele wijze is verzocht om te infiltreren. Wij zullen nooit aan een burger de opdracht geven om ergens heimelijk binnen te dringen om zo informatie te verzamelen. Uiteraard kan het wel zo zijn dat als wij een melding ontvangen, de melder wordt verzocht om meer informatie. Het openbaar ministerie of de officier van justitie speelde in deze casus geen enkele rol, noch vanuit de werkwijze noch vanuit enige juridische grondslag (zoals het strafrecht).

Vraag 6
De gemeente heeft noch bij de rechtbank, noch bij de Raad van State tegengesproken dat de ondernemer de handhavers tijden de inval op 24/25 mei 2019 de factuur heeft laten zien voor de huur van het grote bingoapparaat, dat het geld dat bij de bingo organisator werd aangetroffen hooguit 200 euro was (te weinig om op te tellen en niet vermeld werd in het proces verbaal), dat Handhaving de tijdig ingeleverde boekhouding niet beoordeeld heeft, omdat men vond dat er wel voldoende bewijs was. Vindt het college niet dat feiten/waarnemingen die ten gunste kunnen zijn van de verdachte burger/ondernemer niet verzwegen mogen worden, noch in het proces-verbaal, noch in besluiten en verweren die namens het college worden genomen en opgesteld?
Antwoord 6
In het belang van de lopende procedures kunnen we slechts beperkt ingaan op het feitencomplex en niet de aannames in de vraagstelling, behalve dat bovengenoemde feiten bekend waren. In zijn algemeenheid worden in elk dossier alle feiten, omstandigheden en belangen beoordeeld en voor zover nodig en relevant genoemd.

Vraag 7
In de schriftelijke vragen van 30 november 2021 werd door een groot aantal fracties gevraagd om op korte termijn in gesprek te gaan over de schadevergoeding, zodat niet opnieuw een kostbare en tijdrovende juridische procedure hoeft te worden gevoerd? Hoe is aan dit verzoek gehoor gegeven? Is het proces rondom een schadevergoeding inmiddels afgerond? Wat gaat het college nog meer doen om het leed te verzachten dat aan de getroffen ondernemer is toegebracht?
Antwoord 7
De formele schadeprocedure loopt op dit moment, het is nog niet bekend op welke termijn hierin een uitspraak verwacht kan worden. Wij bekijken de mogelijkheden om tot een vergelijk te komen, zonder dat een uitspraak van de rechter nodig is.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

[1] Zie woo-verzoek 31-12-2023 met kenmerk 2023-0991
[2] Besluit van 25 mei 2020 ondertekend door drs. J. Kleijwegt Hoofd Toezicht en Handhaving Bebouwde Omgeving met kenmerk CHZ_HC-20-1479-CDZ_JADV-8474
[3] Mail a.erdogan@utrecht.nl aan kees@keesvanoosten.nbl d.d. 4-3-2020
[4] Woo-besluit d.d. 16-8-2022 over bestuurlijke rapporage (kenmerk 9951344/2)
[5] Zie proces-verbaal Aanvullende informatie d.d. 18-11-2021

Schriftelijke vragen: Hoe verder met Turks Koffiehuis Transwijk

24-7-2024

Vragen:

Op 20 december 2023 heeft de Raad van State het besluit d.d. 13 juni 2019 vernietigd waarbij de burgemeester de exploitatievergunning introk van de ondernemer van het Turkse koffiehuis Transwijk vanwege bingospelen. Eerder (3 november 2021) had de Raad van State de burgemeester al opgedragen een nieuw besluit op bezwaar te nemen, maar de burgemeester was bij het eerder genomen besluit gebleven. Volgens de Raad van State had de burgemeester niet aangetoond dat er om veel geld werd gespeeld, anders dan om kleine prijsjes, en niet aannemelijk gemaakt dat er van gevaar was gebleken voor de openbare orde. Zie: https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@140791/202203120-1-a3/

Op 19-1-2024 ontvingen de burgemeester en de gemeenteraad een mail van Bureau Rechtsbescherming met onderwerp "*Geen excuus burgemeester Sharon Dijksma aan Turks koffiehuis*"

Op 16-5-2023 ontvingen de burgemeester en de gemeenteraad opnieuw een mail van Bureau Rechtsbescherming: "*Nog steeds geen excuus burgemeester Sharon Dijksma ivm nodeloze sluiting Turks koffiehuis*". DENK ziet daarin aanleiding voor het stellen van de volgende schriftelijke vragen:

1. Elk ten onrechte genomen besluit zadelt de burger/ondernemer (soms jarenlang) nodeloos op met veel gedoe, spanning, onzekerheid en kosten, die lang niet allemaal vergoed worden bij de proceskostenveroordeling. Is het gebruikelijk dat de gemeente geen excuus aanbiedt aan de burger of ondernemer die met succes een besluit aanvecht in bezwaar, in beroep/hoger beroep bij zaken die jaren duren en zo ingrijpend zijn? Is het college het met DENK eens dat dat niet meer dan fatsoenlijk zou zijn?

2. Is er veel empathie voor nodig om te begrijpen dat ruim 4 jaar procederen, de sluiting van een goedlopend koffiehuis en de aanzienlijke reputatieschade (de burgemeester sloot het koffiehuis omdat er gegokt zou worden, waardoor gezinnen van bezoekers in financiële problemen zouden komen) de betreffende ondernemer zwaar getroffen heeft? Ontbreekt het de gemeente

aan empathie? Waarom geeft ze daar anders geen blijk van door excuus aan te bieden nu het besluit door Raad van State vernietigd is?

3. Het nieuw genomen besluit op bezwaar werd op 19-4-2022 genomen. In de loop van de hele procedure waren er minstens 10 gemeentelijke juristen (met hun superieuren) bij de zaak betrokken [1]. Wat heeft het college gedaan om uit te zoeken welke fouten (en door wie) er in deze zaak gemaakt zijn door juristen van Handhaving en Juridische Zaken en door het college zelf? Het ligt voor de hand dat dezelfde fouten opnieuw worden gemaakt als er niets wordt gedaan om van de gemaakte fouten te leren. Wat is er geleerd uit deze casus en hoe gaat de gemeente er voor zorgen dat deze fouten niet herhaald worden?

4. De reden om wél te handhaven tegen het Turkse koffiehuis en niet tegen 7 'Hollandse' cafe's en de bingoboot, hoewel daar ook bingo werd gespeeld wat strikt genomen in een horecagelegenheid niet mag, zou zijn geweest dat in het Turkse koffiehuis om veel geld zou worden gespeeld en bij de 'Hollandse' cafés en de bingoboot niet. Ook zou er veel geklaagd zijn over het bingo spelen in het Turkse koffiehuis. Zie de weigering om tegen de 7 Hollandse café's te handhaven [2]. Kan uit de vernietiging door de RvS van het intrekkingsbesluit niet slechts de conclusie getrokken worden dat er een verboden onderscheid gemaakt werd tussen een Turks koffiehuis en Hollandse cafés, omdat ook in geval van het Turkse koffiehuis geen sprake is geweest van 'veel' geld? Kan het college zich voorstellen dat de getroffen ondernemer het om die reden niet aandurft weer met zijn Turks koffiehuis te beginnen nu zijn vergunning door de uitspraak van de RvS is herleefd?

5. Volgens het onder ambtseed opgemaakte proces-verbaal van 25 mei 2019 zou de aanleiding voor het handhaven zijn gelegen in een anonieme melding. De melder stuurde diverse camera-beelden mee. Dat zou op 10 mei 2019 zijn gebeurd via de telefoon naar een inspecteur van de gemeente [3]. Uit de "*Eerste whatsapp met de melding*" [4], blijkt dat de melding met het sturen van camerabeelden plaatsvond op 11 mei 2019, 00.04. Uit één van de later verstrekte beelden blijkt dat de anonieme melder zelf met de bingo meedeed en een biljet van 50 euro aanreikte.[5] Uit die "*Eerste whatsapp met de melding*" blijkt dat de zogenaamde "anonieme melder" een infiltrant was die gedurende zijn infiltratie in whatsapp contact stond met de dienstdoende ambtenaar van Handhaving. Is het college het met DENK eens dat het proces-verbaal niet naar waarheid is opgemaakt door het feit van de infiltratie te verzwijgen? Was de OvJ om toestemming gevraagd voor de infiltratie?

---

[1] Zie woo-verzoek 31-12-2023 met kenmerk 2023-0991

[2] Besluit van 25 mei 2020 ondertekend door drs. J. Kleijwegt Hoofd Toezicht en Handhaving Bebouwde Omgeving met kenmerk CHZ_HC-20-1479-CDZ_JADV-8474

[3] Mail a.erdogan@utrecht.nl aan kees@keesvanoosten.nbl d.d. 4-3-2020

[4] Woo-besluit d.d. 16-8-2022 over bestuurlijke rapporage (kenmerk 9951344/2)

[5] Zie proces-verbaal Aanvullende informatie d.d. 18-11-2021

6. De gemeente heeft noch bij de rechtbank, noch bij de Raad van State tegengesproken dat de ondernemer de handhavers tijden de inval op 24/25 mei 2019 de factuur heeft laten zien voor de huur van het grote bingoapparaat, dat het geld dat bij de bingo organisator werd aangetroffen hooguit 200 euro was (te weinig om op te tellen en niet vermeld werd in het proces verbaal), dat Handhaving de tijdig ingeleverde boekhouding niet beoordeeld heeft, omdat men vond dat er wel voldoende bewijs was. Vindt het college niet dat feiten/waarnemingen die ten gunste kunnen zijn van de verdachte burger/ondernemer niet verzwegen mogen worden, noch in het proces-verbaal, noch in besluiten en verweren die namens het college worden genomen en opgesteld?

7. In de schriftelijke vragen van 30 november 2021 werd door een groot aantal fracties gevraagd om op korte termijn in gesprek te gaan over de schadevergoeding, zodat niet opnieuw een kostbare en tijdrovende juridische procedure hoeft te worden gevoerd? Hoe is aan dit verzoek gehoor gegeven? Is het proces rondom een schadevergoeding inmiddels afgerond? Wat gaat het college nog meer doen om het leed te verzachten dat aan de getroffen ondernemer is toegebracht?

Gesteld door:

- Mahmut Sungur, DENK

Gemeente Utrecht

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2021, NUMMER 285

Datum	21 januari 2022
Van	College B&W
Behandeld door	H. Heijenga
Doorkiesnummer	030 - 28 64670
E-mailadres	e.heijenga@utrecht.nl
Kenmerk	9673410
Beleidsveld	Handhaving

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsvragen jaargang 2022 nummer 285 van raadsleden Sungur (DENK), Van Corler (Groenlinks), Bos (SBU), Assen (PvdA), Gilissen (VVD), Koning (D66), Van Heuven (PvdD), Koppelaar (S&S), Wiegant (SP) en Van Steeg (CDA) van 30 november 2021 over Sluiting koffiehuis, intrekking vergunning en uitsluiting vanwege bingo.
De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Hiermee treft u de beantwoording op uw vragen aan. Het is niet gebruikelijk om inhoudelijk toelichting te geven op een individuele casus, die bovendien nog in een juridische procedure tussen ondernemer en gemeente ligt. Maar door de vragen die zijn gesteld, informeren wij u graag uitgebreider over de achterliggende thematiek. Hiertoe hebben wij u de raadsbrief Toelichting op SV 2021 nr 285 Sluiting koffiehuis gestuurd.

Vraag 1
Waarom heeft de gemeente in dit specifieke geval gekozen voor zeer ingrijpende maatregelen, te weten het sluiten van het pand voor een jaar, het per direct intrekken van de exploitatievergunning en de betrokkenen uitsluiten voor een nieuwe horecavergunning in verband met slecht levensgedrag, terwijl er geen sprake was van overlastmeldingen of ongeregeldheden/gewelddadigheden tijdens of rondom de bingoavonden?

Antwoord 1

- *Het pand is niet gesloten voor een jaar. Op basis van de Horecaverordening is besloten, dat op deze locatie gedurende een jaar geen nieuwe horecavergunning zou worden verleend. Illegaal gokken is een gevaar voor de openbare orde. Met deze termijn van een jaar, wordt beoogd het woon- en leefklimaat te herstellen.*
- *Het intrekken van de exploitatievergunning volgt uit de Horecaverordening. In lijn met landelijke wetgeving is daarin geregeld, dat deze vergunning moet worden ingetrokken bij een gevaar voor de openbare orde.*
- *In het Alcoholbesluit staat dat een ondernemer gedurende vijf jaren van slecht levensgedrag is als zijn vergunning wordt ingetrokken. De ondernemer kan in die periode geen nieuwe horecavergunning verkrijgen*

.

Vraag 2
Hoe heeft de gemeente bovengenoemde informatie meegewogen bij het besluit tot het sluiten van het pand, het intrekken van de exploitatievergunning en het uitsluiten van betrokkenen voor een toekomstige horecavergunning, mede in het kader van het proportionaliteitsbeginsel? Hoe kijkt het college nu naar de proportionaliteit van de genomen maatregelen?
Antwoord 2
De feiten die hier geschetst worden zijn niet de feiten, zoals die op de avond van de controle zijn vastgesteld. Wij herkennen ons niet in de openheid van de ondernemer. In de antwoorden en de brief treft u daarvan enkele voorbeelden. Ook is er op onderdelen wisselende en strijdige informatie gegeven. Het huren van een bingo apparaat maakt overigens geen verschil voor de beoordeling of sprake is van illegaal gokken.

Er zijn ontwikkelingen rond de proportionaliteit (evenredigheid) van maatregelen door de overheid. Toen het besluit over het Koffiehuis werd genomen, was dit geheel in lijn met jurisprudentie over illegaal gokken. De Voorzieningenrechter en de Rechtbank hebben dit bevestigd in hun uitspraken in Voorlopige Voorziening en in beroep. De Raad van State heeft bevestigd dat er sprake is geweest van illegaal gokken. Er is volgens de Raad van State onvoldoende gemotiveerd dat het van kracht blijven van de exploitatievergunning gevaar oplevert voor de openbare orde.

Vraag 3
Waarom is de gemeente over vermeende misstanden niet eerst in gesprek gegaan met de exploitant of heeft zij niet volstaan met een waarschuwing? En vindt het college dat de motivering het besluit kan dragen op het moment dat cruciale gegevens niet met betrokkenen of hun advocaat worden gedeeld?
Antwoord 3
Illegaal gokken is een gevaar voor de openbare orde, waarvoor de omgeving moet worden beschermd. De wetgeving (Alcoholwet, Horecaverordening) laat geen ruimte voor een ander besluit dan intrekken van een vergunning. Dat laat onverlet het belang om in contact te zijn met een ondernemer, ook bij handhavingszaken. Het besluit tot intrekking van een vergunning wordt (en is in dit geval) niet zonder meer opgelegd. Daarbij zijn in ieder geval vanuit de gemeente de volgende contacten met een ondernemer:
1. Voornemen tot intrekking, waarbij ondernemer een zienswijze mag indienen.
In dit geval heeft ondernemer daar gebruik van gemaakt;
2. Een hoorzitting na ingediend bezwaar.
Hier heeft ondernemer gebruik van gemaakt.

De Algemene wet bestuursrecht heeft procedures voor het geheim houden van stukken. In deze procedure zijn overigens geen stukken geheimgehouden of gegevens niet gedeeld. Alle stukken die door de gemeente in de procedure zijn betrokken zijn met betrokkenen of hun advocaat gedeeld.

Vraag 4
In het AD verklaart de gemeente beelden te hebben waaruit blijkt dat er met geldbedragen werd gespeeld. Waarom zijn deze beelden niet (in vertrouwen) voorgedragen aan de rechter?
Antwoord 4
Het is vaste jurisprudentie dat een bestuursorgaan bij besluitvorming een door toezichthouders opgesteld proces-verbaal mag gebruiken. In dit geval, om de privacy van de melder te beschermen, is ervoor gekozen om van wat er te zien was op de beelden een proces-verbaal op te maken. Ook de Raad van State oordeelde dat er geen reden was om te twijfelen aan (het bestaan van) de beelden en wat daarop te zien was. Er is daarmee geen reden geweest om deze beelden te delen. Overigens zal nu opnieuw worden beoordeeld of het delen van de beelden, onder geheimhouding, zal bijdragen aan de procedure.

Vraag 5
Heeft de gemeente in de periode tussen het genoemde onderzoek in 2016 en het moment waarop de betreffende familie eigenaar werd, naar aanleiding van dat strafrechtelijk onderzoek handhavend opgetreden tegen het koffiehuis en de toenmalige eigenaren of exploitanten?
Antwoord 5
Nee

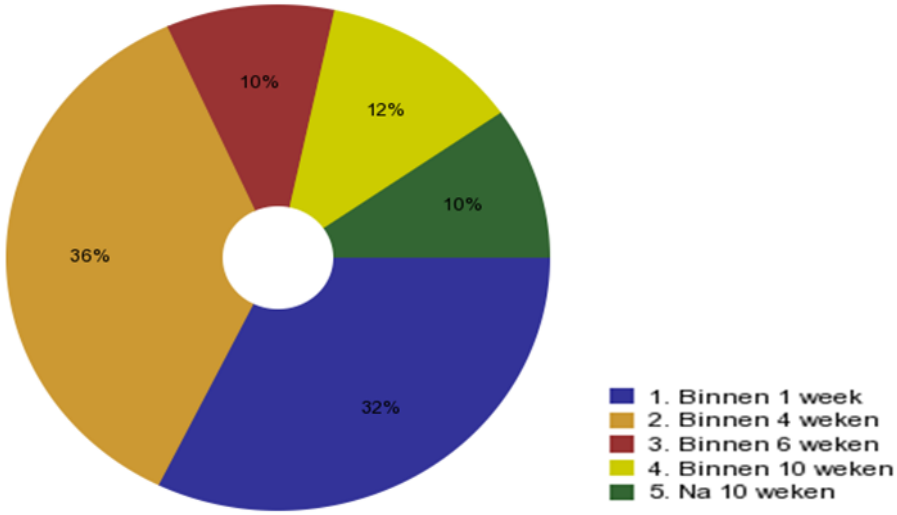
Vraag 6
Is het gebruikelijk dat de geschiedenis van een pand aan de nieuwe eigenaren wordt tegengeworpen, ook wanneer deze geen zakelijke relatie hadden met het pand en/of de vorige eigenaren? Zo ja, kan de burgemeester toelichten waarom dit gebeurt? Zo nee, wat is er dan in dit geval misgegaan?
Antwoord 6
Uiteraard wordt bij de beoordeling van een aanvraag altijd gekeken naar de voorgeschiedenis van een pand. Dit kan bijvoorbeeld een rol spelen als het gaat om langer bestaande overlast als gevolg waarvan sluitingstijden gelden of worden opgelegd. Maar ook een onderzoek op grond van de Wet Bibob maakt dat naar de overdracht van het bedrijf wordt gekeken.

In dit geval, om te komen tot het besluit om een jaar lang geen vergunning te verlenen voor deze locatie (dus niet of de vergunning moest worden ingetrokken), is gekeken naar de voorgeschiedenis. Op dat moment is gemeend, dat de omgeving tot rust moest komen vanwege al langer bestaande signalen rond illegaal gokken. Overigens is in bezwaar al aangegeven dat een nieuwe ondernemer binnen dit jaar al een vergunning kon aanvragen. Als de toets hiervan binnen een jaar zou zijn afgerond kon de toenmalige burgemeester altijd besluiten om toch eerder dan de in het besluit genoemde jaar de vergunning te verlenen.

Vraag 7
Waarom heeft de klachtafhandeling zo lang (ruim 9 maanden) geduurd? Hoe vaak gebeurt het dat klachten zo lang blijven liggen en is hierin verschil tussen diverse afdelingen bij de gemeente? Is in de afhandeling van klachten in het algemeen voldoende gewaarborgd dat de slager niet zijn eigen vlees keurt in die zin dat collega's van dezelfde afdelingen niet klachten over elkaar beoordelen?
Antwoord 7
Als eerste merken we op dat er geen verschil is tussen verklaringen en feiten in deze. De administratie was geen onderdeel van de procedure, omdat deze niet was gebruikt ter onderbouwing van het besluit, Als de ondernemer vindt dat uit de administratie blijkt dat één en ander anders ligt dan had juist de ondernemer dit moeten inbrengen bij de rechter ter onderbouwing van zijn argumenten. Dit is in lijn met de toelichting die in het hoor-gesprek door de vertegenwoordiger van de gemeente is gegeven op de klacht en in lijn met het proces-verbaal van de zitting bij de Raad van State..

De klachtbehandeling is te laat gestart. In eerste instantie was niet duidelijk of de klacht inhoudelijk behandeld kon worden. Dit vanwege de samenloop met de (hoger) beroepsprocedure en de inhoud van de klacht: die beschreef een gedraging die in de beroepsprocedure ook voor lag. In april startte de hoor-fase (hoor en wederhoor). Deze fase duurde tot het zomerreces. Na het zomerreces is de klacht inhoudelijk beoordeeld. Dit alles had voortvarender gekund. Verder zullen wij klagers beter op de hoogte houden van de voortgang van de klachtbehandeling.
In 2021 is van 10% van de klachten de behandelduur langer dan 10 weken geweest, zie het schema hieronder (doorlooptijd in weken in 2021 tot en met november). Het gaat in totaal om 118 klachten. De gemiddelde behandelingsduur van deze klachten ligt op ongeveer 3 maanden. Naast deze klacht is het nog drie keer voorgekomen, dat een klacht een lange doorlooptijd had. In deze gevallen was de doorlooptijd 6 maanden. Het gaat dan om omvangrijke en ingewikkelde kwesties, met hoor en

wederhoor en nauwgezet onderzoek naar de feiten. De klagers zijn in de meeste gevallen van de voortgang op de hoogte gehouden. Vanuit ons is excuses aangeboden voor de lange behandelduur.

In de jaarlijkse klachtenrapportage informeren wij uw raad over de gemeentelijke klachtbehandeling en worden ook de behandeltermijnen benoemd.
Wij werken met onafhankelijk, objectieve en opgeleide klachtbehandelaars. Dit brengt met zich mee dat het niet uitmaakt waar de klacht binnenkomt en over wie die gaat.

Vraag 8
Ook de beslissing op bezwaar is genomen ver na de wettelijke termijnen die de AWB voorschrijft. Waardoor komt dit, hoe vaak gebeurt dit en is er daarbij onderscheid tussen afdelingen van de gemeente en/of onderwerpen waarop het bezwaar betrekking heeft?
Antwoord 8
Tezamen met of direct na het indienen van het bezwaarschrift is door de exploitant eveneens een verzoek om voorlopige voorziening ingediend bij de rechtbank. Met de behandeling van het bezwaarschrift is gewacht tot de voorzieningenrechter uitspraak had gedaan. Het is namelijk belangrijk om het oordeel van de (voorzieningen)rechter te betrekken bij een beslissing op bezwaar. Dit traject had tot gevolg, dat niet direct na de ontvangst van het bezwaarschrift is begonnen. Het vertrek van de medewerker die de bezwaarzaak in behandeling had en de overdracht van het dossier naar een andere medewerker heeft ook helaas voor een vertraging gezorgd. In zijn algemeenheid wordt uiteraard geprobeerd om een beslissing op bezwaar af te ronden binnen de wettelijke beslistermijn, maar het kan voorkomen dat die termijn om verschillende redenen niet wordt gehaald. Daar wordt dan in de regel over gecommuniceerd met een bezwaarmaker. Er is verder geen relatie te leggen tussen het halen van een beslistermijn en een bepaalde afdeling van de gemeente en/of het onderwerp van een kwestie.

Vraag 9
Waarom heeft de gemeente ook in latere stadia, zoals bij het definitief besluit tot sluiting/intrekking (juni 2019), het besluit op bezwaar (jan 2020), beroep bij de Rechtbank (2020) en hoger beroep bij de Raad van State (2021) de boekhouding niet meegenomen als “verzachtende omstandigheid” en aan het rechtbankdossier gevoegd, terwijl de gemeente hier wel van in bezit was?
Antwoord 9
In de zittingsaantekeningen staat niet dat de gemeente heeft aangegeven dat de boekhouding een verzachtende omstandigheid zou zijn. Er staat dat als de exploitant van mening is dat het een

verzachtende omstandigheid zou zijn, het hem (of zijn advocaat) vrijstaat om de boekhouding in procedure te brengen.

Op het moment van besluitvorming en daarna in de procedure speelde de boekhouding geen rol, juist ook omdat verschillende rechters de gemeente steunden in de besluitvorming over de intrekking. De eerste advocaat, en ook de latere vertegenwoordiger, hebben dit niet als stuk naar voren gebracht. Er is naderhand ook geen reden geweest om de boekhouding te betrekken bij de (latere) besluitvorming.

Vraag 10
Hoe beoordeelt het college dit verschil en/of dit gevoel van ongelijke behandeling, ook tegen het licht van landelijke discussies rondom de toeslagenaffaire?
Antwoord 10
Voor een reactie op de verschillen in de zaken wordt verwezen naar het antwoord op vraag 11. Deze verschillen maken dat niet gesproken kan worden van gelijke gevallen waarbij betrokkenen ongelijk zijn behandeld. De toeslagenaffaire is in essentie het gevolg van een zeer strikte regelgeving met niet te corrigeren, onevenredige gevolgen voor betrokkenen. Van zeer strikte regelgeving zoals in de toeslagenaffaire is in dit geval geen sprake. In het kader van vraag 10 en 11 speelt het beginsel van gelijke behandeling van gelijke gevallen (het gelijkheidsbeginsel). Van schending van dat beginsel is geen sprake, omdat niet gesproken kan worden van gelijke gevallen (zie ook het antwoord op vraag 11). Dat de exploitant dat gevoel wel heeft gekregen wordt betreurd.

Vraag 11
Indien de gemeente vindt dat destijds terecht een verschil is gemaakt tussen het bingo spelen in het koffiehuis en het bingo spelen in die acht andere horecazaken, kan de gemeente dan per geval aangeven waarom dit het geval was?
Antwoord 11
Er is een verschil tussen de later aangedragen zaken en de bingo in dit geval. In de eerste plaats werden vergelijkbare gevallen aangedragen die al jaren daarvoor hadden plaatsgevonden, waar geen beelden van waren en waar geen constateringen van waren. Handhavend optreden was alleen om die reden niet meer mogelijk. Daarnaast zijn er meer inhoudelijke verschillen tussen de bingo's waar op dit moment niet nader op in kan worden gegaan. Maar dat zit bijvoorbeeld in de wijze van organisatie. Het heeft overigens niets van doen met de locatie, een koffiehuis of ander horecabedrijf.

Vraag 12
Is de gemeente al in gesprek met de getroffen familie over schadevergoeding en zo niet, is het college (gezien de uitspraak van de Raad van State) bereid op korte termijn hierover in gesprek te gaan, zodat niet opnieuw een kostbare en tijdrovende juridische procedure hoeft te worden gevoerd?
Antwoord 12
De gemeente is hier niet over in gesprek met de exploitant. Zowel de procedure over de inhoudelijke zaak als de procedure over het verzoek om schadevergoeding lopen op dit moment namelijk nog. De Raad van State heeft de mogelijkheid gegeven om over de inhoudelijke zaak een nadere motivering te geven. De procedure over het verzoek om schadevergoeding loopt ook nog bij de Raad van State. Indien na afronding van de procedure over de inhoudelijke zaak aanleiding ontstaat om over de schadevergoeding in gesprek te treden (bijvoorbeeld als het bezwaar gegrond wordt verklaard), dan zal de gemeente daartoe in contact treden met de exploitant. Ook de gemeente vindt dat kostbare en tijdrovende juridische procedures voorkomen moeten worden als die noodzaak er niet is.

Vraag 13
Hoe reflecteert de gemeente op deze casus? Welke lessen trekt de gemeente hieruit?
Antwoord 13

Over het vraagstuk van de evenredigheid van een besluit van de overheid is in den lande discussie. Uit rechtspraak wordt ook duidelijk dat het evenredigheidsbeginsel in 'ontwikkeling' is en de wijze waarop van de overheid verwacht wordt om dit beginsel toe te passen, veranderd. Dit kan ook afgeleid worden uit de uitspraak die de Raad van State in onderhavig geval heeft gedaan. Wij zijn ons hiervan bewust en blijven aandacht hebben voor het motiveren en diepgaander onderbouwen van een besluit, waarbij het belang van een burger of ondernemers wordt geraakt.

Vraag 14
De Raad van State vindt in dit geval de onderbouwing van 'slecht levensgedrag' niet voldoende. In februari 2020 is een APV-wijziging vastgesteld, waarbij het amendement 'Duidelijkheid over beoordeling levensgedrag' werd aangenomen. Welke concrete en ondubbelzinnige gedragingen en feiten verstaat de gemeente wanneer het gaat om 'slecht levensgedrag' in de horeca? En hoever kijkt de gemeente terug in tijd wanneer het levensgedrag van een aanvrager voor de horeca wordt beoordeeld?
Antwoord 14
Hoewel wij begrijpen dat ten behoeve van de duidelijkheid over de beoordeling van levensgedrag wordt gevraagd welke gedragingen zouden kunnen leiden tot de kwalificatie van 'slecht levensgedrag', is het antwoord daarop niet (makkelijk) te geven. In dat geval zou een limitatieve opsomming gemaakt moeten worden van gedragingen die leiden tot slecht levensgedrag. Dat is niet goed mogelijk. Bovendien worden gedragingen in samenhang met de feiten en omstandigheden beoordeeld. Die complexe beoordeling is niet te vervatten in een opsomming. De vaste rechtspraak van de Raad van State hierover is overigens dat er geen beperkingen zijn ten aanzien van feiten en omstandigheden die bij de beoordeling van het levensgedrag mogen worden betrokken. In beginsel kijkt de gemeente vijf jaar terug bij de beoordeling van het levensgedrag.

Vraag 15
Is de burgemeester bereid om met deze uitspraak het handhavingsbeleid en de sluitingstermijnen te herzien en anders vorm te geven, bijvoorbeeld met waarschuwingen, boetes, kortere sluitingstermijnen die bij herhaling (of bij zeer ernstige overtredingen) kunnen leiden tot langere sluitingstermijnen?
Antwoord 15
Er is in dit geval geen sprake geweest van een sluitingstermijn zoals bijvoorbeeld bij de Opiumwet. Er is altijd bereidheid om te kijken naar gevallen die onevenredig uitpakken. Dit is ook een wettelijke verplichting. Dat maakt echter niet dat er noodzaak is om het beleid te wijzigen. Daarbij komt, als er sprake is van een gevaar voor de openbare orde, dan schrijft de Alcoholwet voor dat de vergunning moet worden ingetrokken. Het zou vreemd zijn om dit anders te doen in de Horecaverordening nu dat ertoe zou kunnen leiden dat bedrijven met alcohol met andere maatregelen kunnen worden geconfronteerd dan bedrijven die geen alcohol schenken. Als de openbare orde in het geding is, dan zal de omgeving moeten worden beschermd. Dit kan niet worden afgedaan met een waarschuwing.

Vraag 16
Zijn er meer gevallen bekend waarbij op vergelijkbare gronden een sluiting is opgelegd en/of een persoon is uitgesloten van het verkrijgen van een vergunning? Is daarin altijd de termijn van een jaar gehanteerd of ook kortere termijnen en zo ja, op welke grond is dit verschil gemaakt?
Antwoord 16
Zoals hierboven toegelicht, betreft het niet een sluiting van een jaar. Overigens wordt elke zaak op zijn eigen merites beoordeeld. Het niet verlenen van een vergunning voor een jaar voor een locatie, na intrekken van de oude vergunning, is mede afhankelijk van de ernst van de overtreding. De wetgever heeft al bepaald dat de termijn waarbij kan worden teruggekeken naar de feiten omtrent beoordeling van het levensgedrag van een persoon op vijf jaar is gesteld.

Vraag 17
Hoe schat de burgemeester gezien de uitspraak van de Raad van State de juridische houdbaarheid van vergelijkbare sluitingen? Volgt hieruit actie?
Antwoord 17
Zoals hierboven beschreven, loopt de juridische procedure over deze casus nog. Los daarvan heeft de gedane uitspraak van de Raad van State geen gevolgen voor andere sluitingen. Iedere zaak wordt op zijn eigen merites beoordeeld. Er is alle vertrouwen dat vergelijkbare zaken in rechte standhouden, ook na deze uitspraak.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Schriftelijke vragen: Sluiting koffiehuis, intrekking vergunning en uitsluiting vanwege BINGO

30 november 2021

Vragen:

Op 25 november 2021 verscheen in het AD het bericht over het Turks koffiehuis dat in 2019 voorgoed dicht moest, omdat ze tijdens de Ramadan bingo speelden. Dat werd door de gemeente gezien als illegaal gokken waarbij de vergunning van het familiebedrijf werd ingetrokken, de betrokkenen werden uitgesloten voor het aanvragen van een toekomstige horecavergunning in verband met slecht levensgedrag en het pand een jaar lang moest sluiten om een gevaar voor de openbare orde en veiligheid van de buurt te voorkomen. Onlangs besloot de Raad van State dat de intrekking van de vergunning door de gemeente niet juist is geweest en heeft de beslissing op bezwaar (d.d. 24-1-2020) die betrekking had op de sluiting van het koffiehuis Transwijk en intrekking van de horecavergunning vernietigd. Zie voor de uitspraak: ECLI:NL:RVS:2021:2445

De Raad van State overwoog dat niet aannemelijk is gemaakt dat er veel geld omging bij de bingo en dat andere prijzen konden worden gewonnen dan prijzen met kleine geldwaarde. Aansluitend overwoog de Raad van State dat de gemeente niet aannemelijk had gemaakt dat het van kracht blijven van de horecavergunning gevaar zou opleveren voor de openbare orde, veiligheid of zedelijkheid of voor de woon- en leefsituatie.

Voor de fracties van DENK, GroenLinks, Stadsbelang, PvdA, VVD, PvdD, D66, Student&Starter en SP komt de uitspraak niet als een verrassing, omdat in 2019 de voorzieningenrechter al haar vraagtekens had gezet bij de proportionaliteit en een deel van de fracties de zorgen rondom rechtmatigheid destijds al met de gemeente hebben gedeeld. De gang van zaken rond de sluiting/intrekking en de daarop volgende procedures in bezwaar, beroep en klachten zijn door de fracties nauwlettend gevolgd en hebben geleid tot bedenkingen en de volgende vragen.

1. Waarom heeft de gemeente in dit specifieke geval gekozen voor zeer ingrijpende maatregelen, te weten het sluiten van het pand voor een jaar, het per direct intrekken van de exploitatievergunning en de betrokkenen uitsluiten voor een nieuwe horecavergunning in verband met slecht levensgedrag, terwijl er geen sprake was van overlastmeldingen of ongeregeldheden/gewelddadigheden tijdens of rondom de bingoavonden?

De exploitant heeft op de dag van de inval de factuur overhandigd aan de gemeente waaruit blijkt dat hij het bingo-apparaat heeft gehuurd. Ook heeft hij tijdens zittingen openheid van zaken gegeven over het feit dat hij ook in het verleden tijdens weekenden in de Ramadan bingo speelde, zonder dat de gemeente hier enig bewijs voor had. Verder had hij een prijzenlijst samengesteld voor de bingo met onder andere prijzen als een gratis kappersbeurt of een APK-keuring.

2. Hoe heeft de gemeente bovengenoemde informatie meegewogen bij het besluit tot het sluiten van het pand, het intrekken van de exploitatievergunning en het uitsluiten van betrokkenen voor een toekomstige horecavergunning, mede in het kader van het

proportionaliteitsbeginsel? Hoe kijkt het college nu naar de proportionaliteit van de genomen maatregelen?

De exploitant heeft aangegeven niet te hebben geweten dat het spelen van bingo voor prijzen valt onder illegaal gokken. De gemeente betwijfelt dit, omdat er mensen op de uitkijk stonden. De exploitant gaf aan dat dit was om overlast te voorkomen, juist omdat tijdens Ramadan overlast rondom koffiehuizen en andere horeca in de nachtelijke uren wel eens kan toenemen. De gemeente heeft bovendien aangegeven dat er beelden zouden zijn waaruit zou blijken dat er om geldbedragen wordt gespeeld, maar deze zijn nooit vertoond, ook niet aan de advocaat of de rechter.

3. Waarom is de gemeente over vermeende misstanden niet eerst in gesprek gegaan met de exploitant of heeft zij niet volstaan met een waarschuwing? En vindt het college dat de motivering het besluit kan dragen op het moment dat cruciale gegevens niet met betrokkenen of hun advocaat worden gedeeld?
4. In het AD verklaart de gemeente beelden te hebben waaruit blijkt dat er met geldbedragen werd gespeeld. Waarom zijn deze beelden niet (in vertrouwen) voorgedragen aan de rechter?

Bij het besluit tot intrekking van de vergunning en sluiting van het pand heeft de gemeente als belangrijke overweging aangegeven dat het pand in 2016 voorkwam in een strafrechtelijk onderzoek waarin verdachten uit dat onderzoek het koffiehuis maandelijks bezochten. Dit was echter voordat de door het besluit getroffen familie de zaak overnam.

5. Heeft de gemeente in de periode tussen het genoemde onderzoek in 2016 en het moment waarop de betreffende familie eigenaar werd, naar aanleiding van dat strafrechtelijk onderzoek handhavend opgetreden tegen het koffiehuis en de toenmalige eigenaren of exploitanten?
6. Is het gebruikelijk dat de geschiedenis van een pand aan de nieuwe eigenaren wordt tegengeworpen, ook wanneer deze geen zakelijke relatie hadden met het pand en/of de vorige eigenaren? Zo ja, kan de burgemeester toelichten waarom dit gebeurt? Zo nee, wat is er dan in dit geval misgegaan?

Op 2 januari 2021 is bij de burgemeester een klacht ingediend over het handelen van drie in deze zaak betrokken ambtenaren. De klacht hield in dat sprake was van vooringenomenheid én dat de ambtenaar tijdens de zitting van Raad van State 23 december 2020 in strijd met de waarheid had verklaard dat de boekhouding niet door de exploitant was ingeleverd. De klacht werd op 16 september 2021 ongegrond verklaard. In de klachtafhandelingsbrief staat "De administratie is ingeleverd, dat staat niet ter discussie" en "Verweerder benadrukt nogmaals dat hij tijdens de zitting bij de Raad van State niet heeft aangegeven dat de gevorderde gegevens niet zijn overgelegd door uw cliënt". Uit de zittingsaantekeningen van de Raad van State blijkt dat de verweerder wel degelijk ter zitting, verklaard heeft dat de exploitant de gevorderde administratie niet had ingeleverd. Dit soort verschil in verklaringen en feiten ondermijnt naar het oordeel van agenderende partijen het vertrouwen in de overheid.

7. Waarom heeft de klachtafhandeling zo lang (ruim 9 maanden) geduurd? Hoe vaak gebeurt het dat klachten zo lang blijven liggen en is hierin verschil tussen diverse afdelingen bij de gemeente? Is in de afhandeling van klachten in het algemeen voldoende gewaarborgd dat de slager niet zijn eigen vlees keurt in die zin dat collega’s van dezelfde afdelingen niet klachten over elkaar beoordelen?
8. Ook de beslissing op bezwaar is genomen ver na de wettelijke termijnen die de AWB voorschrijft. Waardoor komt dit, hoe vaak gebeurt dit en is er daarbij onderscheid tussen afdelingen van de gemeente en/of onderwerpen waarop het bezwaar betrekking heeft?

Op 23 december 2020 verklaarde de gemeente, tijdens de zitting van de Raad van State, dat de exploitant de gevorderde boekhouding gedurende de procedure niet had overgelegd. Daarbij vroeg de gemeente zich volgens de zittingsaantekeningen af waarom de exploitant dat niet gedaan had, terwijl het volgens de gemeente een "verzachtende omstandigheid" zou zijn[1].

9. Waarom heeft de gemeente ook in latere stadia, zoals bij het definitief besluit tot sluiting/intrekking (juni 2019), het besluit op bezwaar (jan 2020), beroep bij de Rechtbank (2020) en hoger beroep bij de Raad van State (2021) de boekhouding niet meegenomen als “verzachtende omstandigheid” en aan het rechtbankdossier gevoegd, terwijl de gemeente hier wel van in bezit was?

Op 25 mei 2020 besloot de gemeente, hoewel daarvan een melding was binnengekomen, om niet handhavend op te treden tegen een achttal horeca exploitanten in Utrecht die zich ook (en zonder vergunning) met bingo spelen hadden ingelaten[zie voetnoot 2]. Hierdoor heeft de exploitant van Koffiehuis Transwijk het gevoel van ongelijke behandeling.

10. Hoe beoordeelt het college dit verschil en/of dit gevoel van ongelijke behandeling, ook tegen het licht van landelijke discussies rondom de toeslagenaffaire?
11. Indien de gemeente vindt dat destijds terecht een verschil is gemaakt tussen het bingo spelen in het koffiehuis en het bingo spelen in die acht andere horecazaken, kan de gemeente dan per geval aangeven waarom dit het geval was?

Op 23 maart 2020 oordeelde de rechtbank dat de gemeente Utrecht ten onrechte had besloten dat het pand, een jaar lang niet gebruikt mocht worden voor horeca. Het gevolg van de uitspraak van de rechtbank is dat het pand tussen de datum van sluiting d.d. 13 juni 2019 en de uitspraak van de rechtbank d.d. 23 maart 2020 ten onrechte niet gebruikt kon worden voor horecadoeleinden, ook niet als de exploitatie zou geschieden door een ander dan de exploitant (die immers geacht werd van slecht levensgedrag te zijn). De exploitant heeft daarop vergoeding van schade gevraagd (hij heeft al die tijd wel huur en energie betaald). Op 2 november 2020 werd zijn verzoek om schadevergoeding geweigerd. Nu zijn we anderhalf jaar verder en ligt er naast het besluit van de Rechtbank inzake de sluiting van het pand ook een besluit van de Raad van State over de intrekking van de vergunning en het slecht levensgedrag waarbij de exploitant wederom in het gelijk is gesteld.

12. Is de gemeente al in gesprek met de getroffen familie over schadevergoeding en zo niet, is het college (gezien de uitspraak van de Raad van State) bereid op korte termijn hierover in gesprek te gaan, zodat niet opnieuw een kostbare en tijdrovende juridische procedure hoeft te worden gevoerd?
13. Hoe reflecteert de gemeente op deze casus? Welke lessen trekt de gemeente hieruit?
14. De Raad van State vindt in dit geval de onderbouwing van ‘slecht levensgedrag’ niet voldoende. In februari 2020 is een APV-wijziging vastgesteld, waarbij het amendement ‘Duidelijkheid over beoordeling levensgedrag’[3] werd aangenomen. Welke concrete en ondubbelzinnige gedragingen en feiten verstaat de gemeente wanneer het gaat om ‘slecht levensgedrag’ in de horeca? En hoever kijkt de gemeente terug in tijd wanneer het levensgedrag van een aanvrager voor de horeca wordt beoordeeld?

Uit ambtelijk contact uit 2019 is gebleken dat de gemeente in dit soort situaties standaard aansluit bij andere ‘sluitingstermijnen’ zoals die van de Opiumwet, met een sluiting van het

1 Zie het uittreksel uit het proces-verbaal van de zitting bij de Raad van State
2 Zie brief met kenmerk CHZ_HC-20-14739-CDZ_JADV-8474
3 https://ureka.utrecht.nl/app/document?url=https:%2F%2Fapi1.ibabs.eu%2Fpublicdownload.aspx%3Fsite%3DUtrecht%26id%3Db55ecb95-a3c9-418a-900d-ebf0188804a3

pand voor een jaar. De fracties vinden dat het proportionaliteitsbeginsel tot uiting moet komen in het beleid en de uitvoering daarvan.

15. Is de burgemeester bereid om met deze uitspraak het handhavingsbeleid en de sluitingstermijnen te herzien en anders vorm te geven, bijvoorbeeld met waarschuwingen, boetes, kortere sluitingstermijnen die bij herhaling (of bij zeer ernstige overtredingen) kunnen leiden tot langere sluitingstermijnen?
16. Zijn er meer gevallen bekend waarbij op vergelijkbare gronden een sluiting is opgelegd en/of een persoon is uitgesloten van het verkrijgen van een vergunning? Is daarin altijd de termijn van een jaar gehanteerd of ook kortere termijnen en zo ja, op welke grond is dit verschil gemaakt?
17. Hoe schat de burgemeester gezien de uitspraak van de Raad van State de juridische houdbaarheid van vergelijkbare sluitingen? Volgt hieruit actie?

Gesteld door:

- Mahmut Sungur, DENK
- Peter van Corler, GroenLinks
- Cees Bos, Stadsbelang
- Hester Assen, PvdA
- Dimitri Gilissen, VVD
- Maarten Koning, D66
- Maarten van Heuven, PvdD
- Jeffrey Koppelaar, S&S
- Ruurt Wiegant, SP
- Bert van Steeg, CDA

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	E. Heijenga	**Datum**	21 januari 2022
Doorkiesnummer	030 - 28 64670	**Kenmerk**	9673410
E-mail	e.heijenga@utrecht.nl	**Onderwerp**	Toelichting op SV 2021 nr 285
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Handhaving

Geachte leden van de raad,

U heeft op 30 november 2021 schriftelijke vragen gesteld over een koffiehuis (SV 2021 nr. 285 Sluiting koffiehuis, intrekking vergunning en uitsluiting vanwege BINGO). Tegelijk met de beantwoording van deze vragen ontvangt u hierbij een toelichtende brief. Het is niet gebruikelijk om inhoudelijk toelichting te geven op een individuele casus. Zeker niet nu deze nog in een juridische procedure tussen ondernemer en gemeente ligt. Maar door de vragen die zijn gesteld, informeren wij u graag uitgebreider over de achterliggende thematiek. Ter verduidelijking zullen wij daarom nader ingaan op deze casus. De uitspraak van de Raad van State kunt u hier nalezen.

Koffiehuis Transwijk
Handhavingszaken als deze beginnen over het algemeen met meldingen van bezorgde burgers. Hen vallen onregelmatigheden rond een bedrijf op, ze ervaren overlast of ze voelen zich ergens onveilig over. In dit geval zijn meerdere meldingen binnengekomen van een bezoeker van dit bedrijf. De meldingen bevatten videobeelden over illegaal gokken. De melder gaf daarbij aan dat gedurende de gehele Ramadan bingo werd gespeeld met een hoge inzet. Dit leidde volgens de melder tot veel problemen in gezinnen, omdat daar schulden ontstonden. De melder gaf aan dat de avonden begonnen met een lage inzet. Naarmate de avonden vorderden, werd de inzet voor een speelkaart steeds hoger. Er werd gestart met 10 euro en dit liep op tot 50 euro per bingokaart. Op de videobeelden is te zien dat er briefgeld wordt betaald om mee te doen aan de bingo.
In deze maand van de Ramadan kwam er nog een melding bij de gemeente binnen, waarbij omwonenden klaagden dat er de hele nacht activiteiten waren in het koffiehuis die voor overlast zorgden. Dit was opvallend, omdat een voorschrift aan de exploitatievergunning van dit koffiehuis bepaalde dat dit bedrijf tijdens de Ramadan uiterlijk om 02:00 uur gesloten moest zijn.

Hiermee was er alle aanleiding om een controle uit te voeren. Ook de politie bevestigde op voorhand dat er signalen waren over illegaal gokken bij dit bedrijf. Vaste rechtspraak was en is dat illegaal gokken een gevaar is voor de openbare orde. Dit omdat geen sprake is van consumentenbescherming, verslavingspreventie en correcte afdracht van middelen. Een toeloop van bezoekers en de aanwezigheid van geld, met tevens de kans op winst of verlies, zorgt voor een gevaar voor de openbare orde en doet afbreuk aan het woon- en leefklimaat, zo stelt de Raad van State. En dat is een taak die zonder meer bij een burgemeester ligt.

Tijdens de controle is vervolgens sprake van het hinderen van de toezichthouders (deuren worden dicht gehouden) en blijkt niets van een klein kansspel, met geringe inzet, voor een goed doel. Dit is

tijdens de controle ook niet aangegeven door de ondernemer ter plaatse. Hij verklaarde dat het een gratis spel was om iets te doen te hebben. De later aangeleverde foto van de ‘prijslijst’ gaat over een avond anderhalve week voor de controle en niet over de avond van de controle zelf. Overduidelijk blijkt uit de videobeelden dat dit spel niet gratis was. Daarnaast had de organisator (vader van ondernemer en voormalig exploitant) van de bingo, veel geld op zak. Dit is de persoon aan wie ook betaald wordt voor deelname, zo is te zien op de videobeelden. De videobeelden zijn tot nu toe niet fysiek zijn ingebracht. Een proces-verbaal waarin is weergegeven wat er te zien was op de beelden, is gebruikt in de procedure. De beelden zullen nu, met vertaling, worden ingebracht in de procedure.

In uw vragen schetst u een ander beeld dan wij hebben gekregen uit het dossier. Wij willen benadrukken dat als de inzet € 1 was geweest en deze euro was bestemd voor het bekostigen van een gezamenlijke maaltijd de burgemeester niet tot handhavend optreden was overgegaan. De feiten wijzen echter op een volstrekt andere situatie. De Raad van State stelt feitelijk vast dat er sprake was van een overtreding van de Wet op de Kansspelen, maar dat niet voldoende gemotiveerd is dat alle negatieve gevolgen van illegaal gokken zich in dit geval zouden voordoen. Ook stelt de Raad van State vast dat er geen sprake is geweest van onrechtmatig handelen van toezichthouders of de gemeente. Ook de rechtbank trok die conclusie in een eerder stadium. De Raad van State geeft aan dat er geen reden is om te twijfelen aan de bevindingen en de vraag of die aan het besluit ten grondslag konden worden gelegd. De inbreng van de ondernemer daarbij heeft de Raad van State niet tot een ander oordeel gebracht.

Openbare orde
Bij elke uitspraak van de rechter kijken wij terug naar het genomen besluit. Ook wanneer de gemeente in het gelijk wordt gesteld, kunnen er leerpunten zijn voor een volgend besluit. Bij deze procedure zijn er daarbij voor ons meerdere punten van belang.

In 2019 zijn door de voorzieningenrechter geen vraagtekens gezet bij de proportionaliteit van het genomen besluit. In die zin is de uitspraak van de Raad van State een verrassing. De eerdere uitspraken waren juist in lijn met de vaste jurisprudentie dat zaken als drugshandel, illegale prostitutie en illegaal gokken een gevaar vormen van de openbare orde. Als dergelijke zaken zich voordoen, moet een burgemeester handhavend optreden. Zo geeft de Raad van State aan dat bij illegaal gokken het gaat om het feit dat er geen sprake is van consumentenbescherming, verslavingspreventie en correcte afdracht van middelen. Ook kan niet worden gewaarborgd dat minderjarigen geen toegang krijgen tot de activiteiten en in het algemeen kan worden gesteld, zo zegt de Raad van State, dat illegaal gokken criminaliteit aantrekt. Ik wijs u in dat kader op een recente schietpartij die zijn oorsprong vond in illegaal gokken op de Amsterdamsestraatweg[1].

De vraag is dan ook hoe het kan dat in dit geval is geoordeeld dat er geen sprake was van een gevaar voor de openbare orde.

Evenredigheid
De uitspaak kan wat ons betreft niet los gezien worden van een wijziging in de toets van het evenredigheidsbeginsel. Steeds strenger wordt beoordeeld of de gevolgen van het besluit opwegen tegen de belangen van het genomen besluit (evenredigheidsbeginsel). Feitelijk wijzigt de wijze van toetsen van handhavingsbesluiten door de bestuursrechter. In dit geval stelt de Raad van State dat niet duidelijk is geworden dat er om ‘veel geld’ zou worden gespeeld. Dit terwijl op basis van de beelden te berekenen is dat per speelronde de inzet kon oplopen van € 180 tot ongeveer € 900.
De wijze van oordelen over het evenredigheidsbeginsel, waarbij wij niet voorbij willen gaan aan het belang van die discussie, plaatst de uitvoering en het college echter wel voor een dilemma. In dit geval is voor toezichthouders bijna niet te controleren om hoeveel geld er precies kan worden of is gespeeld. Toezichthouders worden gehinderd bij het uitvoeren van hun taak, bezoekers werken niet mee, geld wordt verstopt in zakken en ga zo maar door. Als deze nieuwe lijn van de Raad van State in stand blijft, zal de wetgever moeten beoordelen of de bevoegdheden van een burgemeester nog passen bij deze lijn. Dit nog los van de vraag wat nu ‘veel geld’ is en voor wie dat dan ‘veel geld’ moet zijn.

[1] Ruzie om 40.000 euro gokwinst mondt uit in schietpartij Transwijk: ‘Ze zijn doorzeefd met kogels’ | Utrecht | AD.nl

Afweging

Bij handhavingsbesluiten die een relatie hebben met het verstoren van de openbare orde vindt altijd een uitgebreide belangenafweging plaats tussen enerzijds het algemene belang van de openbare orde en anderzijds het belang van een ondernemer of een bewoner in het geval van een woning. Bij deze afweging wordt onder meer de verwijtbaarheid van de ondernemer (of bewoner) beoordeeld. Tevens wordt onderzocht of er sprake is van ondermijnende criminaliteit die de openbare orde bedreigt of dat het een kleine overtreding betreft die geen risico's met zich meebrengen.
Nu de wijze van toetsen door de uitspraak van de Raad van State anders wordt, levert dat problemen op bij lopende zaken. Met de kennis van nu waren mogelijk meer feiten op tafel gelegd, omdat er andere eisen worden gesteld aan de onderbouwing. Het zal niet altijd mogelijk om aanvullende of nieuwe feiten te verzamelen in dossiers die al langere tijd geleden zijn gestart.

Bij handhavingszaken die zich de komende tijd voordoen, speelt een ander dilemma. Zaken waarbij het aannemelijk gaat om ondermijnende criminaliteit hebben van nature al een verhullend aspect in zich. De overtreder heeft er belang bij om niet eenvoudig (in)zicht te geven in zijn of haar activiteiten. Dat kan bijvoorbeeld leiden tot activiteiten in verborgen ruimtes of versperring van de toegang door het feitelijk hinderen van toezichthouders. Doordat de Raad van State aangeeft dat verdergaand gemotiveerd moet worden wat bijvoorbeeld de hoogte van bedragen is waarmee illegaal wordt gegokt, wordt een andere inzet van de gemeente gevraagd. Met gemeentelijke middelen en bevoegdheden is het niet mogelijk om opsporingsmiddelen in te zetten om te komen tot antwoorden op vragen wat de inzet was bij het illegaal gokken. Gevolg van de wijziging in de jurisprudentie kan zijn dat zich gevaren voor de openbare orde zullen voordoen, zonder dat handhavend kan worden opgetreden.

Levensgedrag

De wijze van toetsen van het levensgedrag en de termijnen die in het besluit inzake het Koffiehuis zijn gehanteerd, roepen de nodige vragen op. Daarom willen wij u hier nader over informeren.

Intrekken van de exploitatievergunning
Een exploitatievergunning moet worden ingetrokken als er een gevaar is voor de openbare orde. De Alcoholwet en ook de Horecaverordening bepalen dit. Daarbij is geen keuze of andere mogelijkheid. De achterliggende gedachte is dat een exploitatievergunning een ondernemer de verantwoordelijkheid geeft ter voorkoming van overlast voor de omgeving. Ook moet de ondernemer maatregelen treffen als er onregelmatigheden in zijn bedrijf voorkomen. Het is vaste jurisprudentie, dat illegaal gokken een gevaar vormt voor de openbare orde. Daarom is de exploitatievergunning van het koffiehuis ingetrokken.

Met betrekking tot deze casus heeft de Raad van State echter geoordeeld dat onvoldoende duidelijk is dat de verstoring van de openbare orde, met de feiten die op tafel lagen, zich ook daadwerkelijk zou voordoen. Dat is een wijziging ten opzichte van de eerdere lijn dat illegaal gokken per definitie een gevaar vormde voor de openbare orde, ongeacht bijvoorbeeld de inzet bij het gokken. Geconcludeerd moet dan ook worden dat de mate van illegaal gokken in nieuwe besluiten ook moet worden onderbouwd.

Een jaar geen vergunning op deze locatie
Als er een verstoring/bedreiging van de openbare orde is geweest, moet gezocht worden naar herstel van de rust in de omgeving. Daarom biedt de Horecaverordening de mogelijkheid om te bepalen dat op die locatie een jaar geen nieuwe horecavergunning wordt verleend. Daarmee wordt het bedrijfspand dus niet gesloten Er kan voor een bepaalde termijn geen horecabedrijf worden geëxploiteerd zodat er ruimte is voor herstel van de woon- en leefomgeving. In deze casus is gekozen voor een termijn van een jaar. Tijdens de bezwaarfase is aangegeven dat een vergunningaanvraag alvast ingediend kon worden. De behandeling kon dan gestart. In de eindfase daarvan kon dan beoordeeld worden of het mogelijk zou zijn binnen dat jaar opnieuw een horecabedrijf te starten.

Slecht levensgedrag
Een ondernemer is volgens het Alcoholbesluit van slecht levensgedrag als zijn vergunning is ingetrokken vanwege gevaar voor de openbare orde. Het Alcoholbesluit bepaalt dat een ondernemer dan voor de duur van vijf jaar niet in aanmerking komt voor een nieuwe vergunning. Er is geen vrijheid om plaatselijk anders te besluiten.

Amendement
Met een amendement (A2020/16) heeft u duidelijkheid gevraagd over de term ‘in enig opzicht van slecht levensgedrag’ als het gaat om de vergunningplicht die nu is opgenomen in artikel 2:47 van de APV. In lid 7 van dit artikel is opgenomen dat voor aanvragen van deze vergunning concreet en ondubbelzinnig duidelijk moet zijn wat precies met deze bepaling wordt beoordeeld. In een raadsbrief van 9 december 2020 (kenmerk 7703659) is op deze motie gereageerd. Voor de volledigheid herhaal ik een deel van deze raadsbrief hier: “Zowel het bestuur als de medewerkers zijn ervan doordrongen dat grondige kennis en kunde, zorgvuldigheid en transparantie in de uitvoering juist bij de beoordeling van het levensgedrag noodzakelijk zijn. Voor de toetsing van het levensgedrag zetten wij daarom juristen in die daar ruime ervaring mee hebben. Zij moeten, zoals voor iedere vergunningssoort, ook voor de onderhavige vergunning tot in detail op de hoogte zijn van alle wet- en regelgeving die relevant is.”

Vervolg
De procedure rond het koffiehuis zal nog enige tijd in beslag nemen. Binnenkort zal een nieuwe hoorzitting worden gehouden ten behoeve van een nieuw te nemen beslissing op bezwaar. Wij zullen beoordelen of er een ander besluit had moeten worden genomen of dat met een nadere motivering dit besluit alsnog in stand kan blijven.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën

Dossiernummer	4587
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 april 2025
Agendapunt	11
Titel	Opkomstbevordering bij verkiezingen
ID	4809
Behandelend ambtenaar	J.J.M. Smulders
Telefoon	286 62396
E-mail	m.smulders@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	Burgemeester Dijksma
Beleidsveld	Burgerzaken
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Willemien Kok/Cie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie/06-24862310
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën	17 april 2025

Voorgesteld besluit

Schriftelijke vragen Opkomstbevordering gemeenteraadsverkiezingen 18 maart 2026

25 Maart 2025

Vragen:

Volgend jaar vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Vandaag, een jaar eerder, vragen wij aandacht voor deze verkiezingen omdat wij als raad tijdig het gesprek willen voeren met de Burgemeester over hoe deze verkiezingen tot een succes kunnen worden gemaakt. De opkomst bij verkiezingen is belangrijk voor het draagvlak van besluitvorming en diversiteit in vertegenwoordiging. Tijdens de verkiezingen in 2022 was de opkomst in Utrecht 56,3%, terwijl dit in 2018 nog 59% was. Bovendien is in de afgelopen evaluaties van verkiezingen gebleken dat het verschil in opkomstpercentage tussen wijken erg groot is. Zo was de opkomst in Overvecht voor de gemeenteraadsverkiezingen 2022 35,2% en bij de Europese verkiezingen 31%, terwijl dit in Oost 72,5% en 71% was. [1] [2] Dit baart ons zorgen.

Als stad doen we al veel om de democratie te versterken, zoals met het Democratieprogramma van de Gemeenteraad in samenwerking met Utrechtse scholen. Het stimuleren om te stemmen vraagt echter meer betrokkenheid van kiezers, waarbij de gemeente een cruciale rol speelt. In aanloop naar de Europese Verkiezingen organiseerden MBO-scholen bijvoorbeeld verkiezingsfestivals in verschillende steden. Veel studenten mochten voor het eerst stemmen en maakten op deze manier kennis met de kandidaten en de lokale politiek.

Onze fracties zijn benieuwd naar de strategie van de gemeente om het opkomstpercentage bij de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026 te verhogen. Daarom hebben wij de volgende vragen aan het college:

1. Welke aandachtspunten staan voorop voor het college bij het organiseren van de gemeenteraadsverkiezingen 2026?
2. Is het college het met D66 eens dat de gemeente moet streven naar een opkomst van minimaal 66%? Zo nee, welk percentage streeft het college na?
3. Welke mogelijkheden ziet het college om de toegankelijkheid van stembureaus verder te vergroten?
4. Welke strategieën heeft het college om jongeren, praktisch opgeleiden en mensen met een migratieachtergrond meer te betrekken bij de gemeenteraadsverkiezingen?
5. Ziet het college kans om het aantal verkiezingsfestivals in samenwerking met het onderwijs te organiseren (MBO, HBO en WO)? Zijn er andere activiteiten die de gemeente inzet om first-voters te informeren over het belang van hun stemrecht?
6. Is het college bereid om een nachtstembureau te openen in het centrum van Utrecht en dit initiatief in samenwerking met studentenorganisaties en de nachtburgemeester te promoten?
7. Welke maatregelen neemt het college om de bekendheid van stemrecht onder internationale inwoners te vergroten en hen beter te informeren over het stemproces?

---

[1] Document Viewer - U-reka Gemeente Utrecht

[2] Document Viewer - U-reka Gemeente Utrecht

8. Is het college bereid om in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart in samenwerking met bewoners(organisaties) en maatschappelijke organisaties verkiezingsdebatten te organiseren waar alle politieke partijen aan deelnemen, waarbij bewoners bepalen welke onderwerpen er besproken worden?
9. Wat gaat het college doen om de opkomst in verschillende wijken met lage opkomstpercentages te vergroten?
10. Is het college bereid om het plan voor de komende Gemeenteraadsverkiezingen uiterlijk op vrijdag 12 april met de gemeenteraad te delen, zodat dit tijdens de agendering in de raadscommissie op 17 april kan worden besproken?

Gesteld door:

- Achraf Ait Daoua, D66
- Mahaar Fattal, GroenLinks
- Ruben Snijder, Student& Starter
- Iskender Şimşek, DENK
- David Bosch, UtrechtNu
- Aziz Kawak, PvdA
- Gert Dijkstra, EenUtrecht
- Ruud Maas, Volt